

TEISIPÄEV, 16. DETSEMBER 2008

ISTUNGI JUHATAJA: Gérard ONESTA

Asepresident

1. Osaistungjärgu avamine

(Istung algas kell 9.00)

*
*   *

Daniel Hannan (NI). – Austatud juhataja, alates meie viimasest kohtumisest on avaldatud raporteid kohtumisest poliitiliste fraktsioonide juhtide ja Tšehhi Vabariigi presidendi vahel, kus osa fraktsioonide juhte väljendusid ebaviisakalt ja matslikult, mis oli häbiks meile kõigile. Ma murrin pead, kas te kasutaksite võimalust öelda, et teie kui asespriker kinnitaksite täna seda, et käesolev täiskogu hindab kõiki arvamusi olenemata sellest, kas need on Lissaboni lepingu poolt või vastu, et me austame selle Tšehhi Vabariigi ametiisiku väärikust.

Juhataja. – Härra Hannan, minust ei olene millegi kinnitamine ning ühtlasi tuletaksin teile meelde, et hetkel ei ole see teema parlamendis arutlusel. Küll aga olen veendunud, et võtate sõna selleks sobival ajal ning palute pädevatel organitel selles küsimuses selgitusi anda.

2. Inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtete rikkumise juhtumite arutamine (esitatud resolutsiooni ettepanekute tutvustamine) (vt protokoll)

3. Hääletused

Juhataja. – Järgneb hääletamine.

(Hääletustulemuse üksikasjade saamiseks vaata protokoll)

3.1. EÜ ja Maroko vahel sõlmitud Euroopa–Vahemere piirkonna leping (Bulgaaria ja Rumeenia ühinemine) (A6-0458/2008, Jacek Saryusz-Wolski) (hääletus)

3.2. EÜ ja Albaania vaheline stabiliseerimis- ja assotsieerimisleping (Bulgaaria ja Rumeenia ühinemine) (A6-0496/2008, Jacek Saryusz-Wolski) (hääletus)

3.3. EÜ ja Horvaatia stabiliseerimis- ja assotsieerimisleping (Bulgaaria ja Rumeenia ühinemine) (A6-0490/2008, Jacek Saryusz-Wolski) (hääletus)

3.4. EÜ ja India vaheline teatavaid lennundusküsimusi käsitlev leping (A6-0471/2008, Gabriele Albertini) (hääletus)

3.5. Euro võltsimise takistamine (A6-0499/2008, Gérard Deprez) (hääletus)

3.6. Euro võltsimise takistamine (liikmesriigid, kes ei ole eurot ühisrahana kasutusele võtnud) (A6-0503/2008, Gérard Deprez) (hääletus)

3.7. Aktsiaseltsi aktsionäride ja kolmandate isikute huvide kaitseks äriühingutelt nõutavad tagatised (kodifitseeritud versioon) (A6-0465/2008, Diana Wallis) (hääletus)

3.8. Üksikisiku isikliku vara alalise sisseveo suhtes kohaldatav maksuvabastus (kodifitseeritud versioon) (A6-0466/2008, Diana Wallis) (hääletus)

3.9. Kulutused veterinaaria valdkonnas (kodifitseeritud versioon) (A6-0464/2008, Diana Wallis) (hääletus)

3.10. Euromüntidega sarnanevad medalid ja märgid (A6-0469/2008, Eoin Ryan) (hääletus)

3.11. Euromüntidega sarnanevad medalid ja märgid: kohaldamisala laiendamine liikmesriikidele, kes ei osale rahaliidus (A6-0470/2008, Eoin Ryan) (hääletus)

3.12. Paranduseelarve nr 9/2008 projekt (A6-0487/2008, Kyösti Virrankoski) (hääletus)

3.13. Mõõdühikud (A6-0476/2008, Arlene McCarthy) (hääletus)

3.14. Regionaalarengu aspektid ja turismi mõju rannikualadele (A6-0442/2008, Jamila Madeira) (hääletus)

3.15. Meediapädevus digitaalses maailmas (A6-0461/2008, Christa Prets) (hääletus)

3.16. Euroopa Koolitusfondi loomine (uuesti sõnastamine) (A6-0473/2008, Bernard Lehideux) (hääletus)

3.17. Teatavate õigusaktide kohandamine otsusega 1999/468/EÜ – Kohandamine kontrolliga regulatiivmenetlusega (neljas osa) (A6-0301/2008, József Szájer) (hääletus)

- Enne hääletamist

Margot Wallström, komisjoni asepresident. – Austatud juhataja, komisjon tervitab neljast ettepanekust viimase esimesel lugemisel saavutatud kokkulepet õigusaktide vastavusse viimise läbivaatamisest uues kontrolliga komiteemenetluses.

Selle lepingu raames soovib komisjon esineda kahe avaldusega, mille teksti edastan teie teenistustele, et lisada need käesoleva istungi protokollile.

Esimene avaldus puudutab komisjoni kohustust seoses meetmete eelnõu Euroopa Parlamendile edastamisega, kui tähtaega on kärbitud, ning teine on seotud regulatiivmenetluse rakendamisega, mis puudutab ühenduse õhusõidukite musta nimekirja menetluseeskirjade uuendamise, kuhu kuuluvatele õhusõidukitele kehtib tegevuskeeld, kontrollimist.

Komisjoni avaldused

Meetmete eelnõu edastamine Euroopa Parlamendile

Ajalised piirangud, mille jooksul Euroopa Parlament ja nõukogu võivad väljendada vastuseisu meetmete eelnõu suhtes; vastavalt nõukogu otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõike 3 punktile c, piirdub see nelja nädala või ühe kuuga, seda järgnevalt esitatud baasaktide mõningates määrustes: direktiiv 2004/17/EÜ, direktiiv 2004/18/EÜ ja määrus (EÜ) nr 2111/2005. Meetmete eelnõu edastamisel Euroopa Parlamendile ja nõukogule nende sätete rakendamisel kohustub komisjon – välja arvatud Euroopa Parlamendi istungite vaheajal – arvestama vajadust pidada Euroopa Parlamendi täiskogu istung enne asjakohaste kärbitud ajaliste piirangute aegumist ning taaskinnitab oma kohustusi vastavalt Euroopa Parlamendi ja komisjoni vahelisele lepingule, mis sõlmiti nõukogu otsuse 1999/468/EÜ (mida on muudetud otsusega 2006/512/EÜ) rakendamiseks, eriti varajase hoiatussüsteemi küsimuses, mida käsitletakse selle lõikes 16.

(FR) *Regulatiivmenetluse rakendamine*

Komisjon märgib kahetsusega otsust rakendada kontrolliga regulatiivmenetlust määruse (EÜ) nr 2111/2005 artikli 8 lõike 1 suhtes. Sellega seoses rõhutab komisjon, et selles artiklis osutatud rakendusmeetmed on olemuselt menetluslikud ning halduslikud ning nendes esitatud reeglite üksikasjad on juba baasaktis sätestatud. Komisjon taaskinnitab seda, kui oluline on tagada maksimaalne lennuohutuse tase. Selles kasutatakse rangeid rahvusvaheliselt tunnustatud kriteeriume, mis objektiivse rakendamise korral saavutavad seatud eesmärgi. Nii on see olnud alati määruse (EÜ) nr 2111/2005 jõustumisest alates musta nimekirja uuendamisel. Komisjoni arvates peaks töö selles küsimuses põhinema jätkuvalt üksnes tehnilistel kriteeriumidel ning seetõttu usub komisjon, et menetlusreeglid peaksid igal juhul tagama jätkuvalt kõrge ohutusastme ning tõhususe.

3.18. Euroopa õiguslase koostöö võrgustik tsiviil- ja kaubandusasjades (A6-0457/2008, Ona Juknevičienė) (hääletus)

3.19. Euroopa töönoukogu (uuesti sõnastamine) (A6-0454/2008, Philip Bushill-Matthews) (hääletus)

– Enne hääletamist

Philip Bushill-Matthews, raportöör. – Austatud juhataja, soovin teatud määral rõhutada üht väikest, kuid olulist punkti, mis on põhimõttelist laadi. Komisjon on esitanud kolmepoolsetel kõnelustel lepingu, mis sõltub täiskogu tahtest ning mis peaks läbi minema. See ei ole halb leping, kuid selles on tõstatatud oluline põhimõtteline küsimus, mis tuleks minu arust tulevastest toimikutest lähtuvalt tuua eesistujariigi ette.

On oluline, et tunnistaksime, et ametisse määramisel ei määrata raportöör sinna üksnes komisjoni raportöörina, vaid ta määratakse parlamendile tervikuna. Minu üllatuseks, sest nõukogu soovis pidada kolmepoolseid kõnelusi ning kuna komisjoni reeglid võimaldavad seda, siis kolmepoolsed kõnelused oleksid võinud toimuda vajadusel ka raportööri osaluseta, kui ma ei oleks sellega jätkamist toetanud.

Minu arust selleks, et raportöör saaks olla parlamendi raportöör, peaks parlamendil olema võimalus väljendada oma seisukohta raporti suhtes enne kolmepoolsetesse kõnelustesse asumist. Seda nimetatakse demokraatiaks, ning ma soovitasin seda mõtet juhatusel.

(Aplaus)

3.20. Kaitseotstarbeliste toodete vedu (A6-0410/2008, Heide Rühle) (hääletus)

3.21. Mootorsõidukite ja mootorite tüübikinnitus (A6-0329/2008, Matthias Groote) (hääletus)

3.22. Euroopa Regionaalarengu Fond, Euroopa Sotsiaalfond ja Ühtekuuluvusfond (tulusad projektid) (A6-0477/2008, Stavros Arnautakis) (hääletus)

3.23. Euroopa ühenduste muude teenistujate teenistustingimused (A6-0483/2008, Giuseppe Gargani) (hääletus)

– Enne hääletust (suulised muudatusettepanekud muudatusettepanekutele 62, 65 ja 75)

Giuseppe Gargani, raportöör. – (IT) Austatud juhataja, kallid kolleegid, raportöörina soovin võtta päevakorda kolm suulist muudatusettepanekut. Muudatusettepanekule 62 – hääletuslehel, kui suudate mind jälgida –, mis puudutab 12. põhjendust, teen ettepaneku jätta välja kogu lauseosa alates „iga-aastased summad” kuni „iga-aastase eelarvemenetluse”.

Muudatusettepanekule 65 hääletuslehel, mis puudutab põhjendust 12c, teen ettepaneku, et järgnev lauseosa asetataks sõnade „parlamendiliikmete assisteerimiskulude” ja „kaetakse kõik ... kulud” vahele: „iga-aastased vajalikud summad määratakse iga-aastase eelarvemenetluse käigus”.

Muudatusettepanekule 75, mis puudutab artiklit 131, oleks minu suuline muudatusettepanek lisada sõna „läbipaistev” sõnale „viiteraamistik”, et tulemuseks oleks „läbipaistev viiteraamistik”.

Need on suulised muudatusettepanekud, mille võtan täiskogus raportöörina päevakorda. Loodan, et need kiidetakse heaks.

(Suulised muudatusettepanekud kiideti heaks)

– Enne lõpphääletust

Giuseppe Gargani, raportöör. – (IT) Austatud juhataja, kallid kolleegid, soovin komisjonilt ametlikult küsida, kas see on kooskõlas kõigi nende heaks kiidetud muudatusettepanekutega.

Margot Wallström, komisjoni asepresident. – Austatud juhataja, komisjonil on hea meel, et parlamendiliikme assistentide põhimääruse ühisteksti suhtes saavutati institutsioonides kokkuleppe.

Komisjoni nimel võin täna kinnitada meie heakskiitu sellele tekstile, milles säilitatakse meie algse ettepaneku kogu sisu. Komisjon valmistas selle ettepaneku ette vastusena Euroopa Parlamendilt komisjonile president Hans-Gert Pötteringi poolt president José Manuel Barrosole saadetud kirjas esitatud palvele. Vaid kaheksa kuud pärast selle palve esitamist olete nüüd toetanud selle äärmiselt konstruktiivse parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahelise arutelu tulemusi. Selle ettepanekuga – kolmandat korda 10 aasta jooksul – võttis komisjon põhimääruse käsitlemisel algatuse enda kätte ning usume kindlalt, et seekord saadab meid edu. Nüüd tuleb meil kasutada seda võimalust. Seetõttu kohustun komisjoni nimel seda teksti kaitsma kuni selle nõukogu poolt lõpliku heakskiitmiseni.

(Aplaus)

Juhataja. – Margot Wallström, olen kindel, et parlament toetab teie avaldust.

Nüüd jätkame nimelise hääletusega, et lõpetada see teema, mis on juba peaaegu 30 aastat lahtine olnud.

Nautigem seda hetke.

– Pärast hääletust

Giuseppe Gargani, raportöör. (IT) Austatud juhataja, kallid kolleegid, olles küll volinikule tänulik, soovin hetkeks teie tähelepanu, sest mul tuleb ette lugeda poliitiline deklaratsioon – institutsiooniline poliitiline deklaratsioon, millele nõukogu on andnud oma heakskiidu.

„Piiramata eelarvepädevate institutsioonide volitusi, on Euroopa Parlament ja nõukogu ühisel seisukohal, et üleminek parlamendiliikmete akrediteeritud assistente puudutavale uuele korrale ei too iseenesest kaasa Euroopa Liidu üldelarves Euroopa Parlamendi jakku kirjendatud ja parlamendiliikmete assisteerimise kulude katteks ettenähtud assigneeringute kasvu võrreldes vastavate assigneeringutega 2008. aasta eelarves, välja arvatud juhul, kui see tuleneb indekseerimisest.

Euroopa Parlament juhib tähelepanu Euroopa Parlamendi juhatuse poolt 17. juulil 2008. aastal vastu võetud Euroopa Parlamendi liikmete põhimääruse rakendusmeetmete artikli 69 lõikele 2, mille kohaselt võib parlamendi juhatuse kõigi parlamendiliikmete assistentide kulude katmiseks ettenähtud summat igal aastal indekseerida.

Euroopa Parlament ja nõukogu on ühisel seisukohal, et juhul, kui komisjon teeb vastavalt muude teenistujate teenistustingimuste artikli 96 lõikele 11 ettepaneku osamaksete kohandamiseks töötuskindlustusskeemiga parlamendiliikmete akrediteeritud assistentide lisamise tõttu nimetatud skeemi, tuleb Euroopa Parlamendi maksed rahastada selleks ettenähtud eelarverubriigi raames ja eelarve Euroopa Parlamenti käsitleva osa assigneeringute kogusummast.

Lisaks tuletavad Euroopa Parlament ja nõukogu meelde, et vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 248 lõike 4 teisele lõigule võib kontrollikoda teha igal ajal konkreetsete küsimuste kohta märkusi, eelkõige eriaruannete vormis, ning esitada ühenduse mõne teise institutsiooni taotlusel arvamusi.

Euroopa Parlament kohustub konsulteerima parlamendiliikmete akrediteeritud assistentide tulevase esindusorganiga kõigi muudatuste asjus, mida võidakse teha Euroopa ühenduste muude teenistujate teenistustingimuste artikli 125 lõikes 1 osutatud siseotsuses.”

Selle deklaratsiooni suhtes on nõukoguga kokkuleppele jõutud ning seni, kuni küsin nõukogult, kas nad annavad nõusoleku – võib üsna kindlalt väita, et nad seda teevad – pühendaksin paar minutit ühe mõtte, ühe idee jagamisele parlamendiga. Meil on valminud töö, mille puhul, nagu juhataja välja tõi, on tegemist pikki aastaid arutelu all olnud küsimusega. Õiguskomisjonile anti ülesanne mõne päeva jooksul kaaluda komisjoni esitatud ettepanekut, kuid kuidagi juhtus, et selle valmistas ette Roure'i komisjon – osutan eesistujale Martine Roure'ile, keda ühtlasi ka tänan –, mille kallal on tehtud põhjalikku tööd. Pean suure uhkusega nentima, et õiguskomisjon on seda probleemi põhjalikult uurinud, mis, nagu parlamendi kaasliikmed teavad, on keeruline.

Me oleme saavutanud tasakaalu vaba ja fundamentaalse parlamendiliikmete valikuõiguse osas valida endile ise assistendid – seda väidetakse kogu raamistikus – see tasakaal võimaldab läbipaistvust, mis tagab reeglid ning seetõttu muudab olukorda, mille suhtes valitses ebakindlus. Austatud juhataja, olen õiguskomisjoni eest välja astunud ning ühtlasi olen kirjutanud kirja Hans-Gert Pötteringile ütlemaks, et kuna komisjonil lasus õigus ja kohustus laaldase arutelu pidamiseks, siis nii ka tehti, ning ma usun, et on leitud sobiv tasakaal. Kolmepoolsetel kõnelustel osalejatest tänaksin komisjoni ja nõukogu, kes on ühiselt tegutsenud, kuid ennekõike tänan koordineerijaid, oma kolleege ning Maria José sekretariaadist, kes on andnud erakordse panuse sellesse, mille kindlustamisega me täna tegeleme.

Loodan, et parlamendi kaasliikmed annavad sellele poolthäale; eks järgmised kaks aastat näitavad, kas see õigusakt aitab parlamendi tööle oluliselt kaasa või mitte.

Juhataja. – Giuseppe Gargani, suur tänu teile.

Ühtlasi soovin – kuna tegemist on meeskonnatöö tulemusega – võtta endale vabaduse tänada Martine Roure'i, kes juhatas töörühma suure otsustavusega, suurepärase töö eest selles töörühmas.

Ühtlasi soovin loomulikult laiendada tänuavaldusi ka peasekretärile, kes on olnud sel teemal muljetavaldav läbirääkija – ilma tema otsustavusega ei oleks see kõik võimalikuks osutunud –, ning ühtlasi neljale viimasele Euroopa Parlamendi presidendile: Hans-Gert Pötteringile, kes oli selle küsimuse lõpetamisest huvitatud, Josep Borrellile, kes võimaldas meil liikuda otsustavalt selle koodeksi vastu võtmise suunas, Pat Coxile, kes võimaldas erinevate põhikirjade eraldamist, ning loomulikult Nicole Fontaine'ile, kes andis stardipaugu peaaegu 10 aasta eest, mille tulemuseks on lõpuks meie ees olev raport.

Monica Frassoni (Verts/ALE). – (IT) Austatud juhataja, kallid kolleegid, mul on kahju, et see võib näida lipitsemisena, kuid loodan et parlamendi kaasliikmed andestavad mulle selle, sest igati ei pruugi olla veel teadlik, et selle teema juhatajale esitanud isik möödunud aastail olite teie ning kuna te ise ei saanud seda öelda, siis ütlen seda praegu mina. Seetõttu soovin oma fraktsiooni ning teiste fraktsioonide nimel tänada ka teid parlamendi asepresidendi ametis tehtud töö eest.

Juhataja. – Tänan teid kõiki. Minu arust toimib uus põhimäärus teistele maailma parlamentidele eeskujuna.

3.24. Kapitali adekvaatsuse nõuded (rakendustarkvara) (B6-0623/2008) (hääletus)

- Enne hääletamist

Othmar Karas (PPE-DE). – (DE) Austatud juhataja, kallid kolleegid, soovin üksnes öelda, et parlament hääletab täna esmakordselt uue regulatiivmenetluse korra järgi, kus kontrollitakse seda, kas lükata komisjoni seadusettepanek tagasi või mitte. Käesolevale hääletusele tausta moodustava kapitalinõuete direktiivi raportöörina palun teie toetust resolutsiooni ettepanekule, mis võeti majandus- ja rahanduskomisjonis ühehäälselt vastu.

See võimaldaks Euroopa Parlamendil saata komisjonile selge signaali. Me nõuame sobivat tasakaalu komisjoni poolt ette pandud küsimustes ühisotsuse menetlusel ning küsimustes, mida komisjon käsitleb üksi komiteemenetluse käigus.

Komisjon on teinud komiteemenetluse raames konkreetseid ettepanekuid, mis on seotud krediidi reitinguagentuuridega, ulatudes üle tehniliste aspektide, ning seetõttu tuleb need kaasotsustamismenetluseks tagasi saata.

Peame tagama, et väljastaksime sidusa õigusakti. Hetkel on meie ees raportid reitinguagentuuridest ning kapitalinõuete direktiivist ning üks komiteemenetluse ettepanek. Meie eesmärk on selge fookusega arutada kõike üheskoos kaasotsustamismenetlusel ning seetõttu palun teie toetust.

(Aplaus)

3.25. Eksitavaid „kataloogiettevitteid” käsitlev raport (A6-0446/2008, Simon Busuttil) (hääletus)

*
* *

Christopher Beazley (PPE-DE). - Austatud juhataja, kuni komisjoni asepresident on oma kohal, kas ma saaksin suhtlemise eest vastutava volinikuna talle tema ametis edastada palve? Kuu aja eest võttis parlamendi Balti Euroopa fraktsioonidevaheline töörühm vastu otsuse ELi ja Venemaa tippkohtumise kohta, mis on sellele täiskogule olulise tähtsusega küsimus. Me ei ole veel saanud kinnitust, vastusest rääkimata. Kas tal oleks võimalik see küsimus komisjonis kolleegide ees tõstatada? See on käesolevale täiskogule oluline.

Margot Wallström, komisjoni asepresident. – Austatud juhataja, loomulikult arendame seda teemat edasi. Püüan tagada võimalikult kiire vastuse.

4. Selgitused hääletuse kohta

Hääletuse suulised selgitused

– Raport: Philip Bushill-Matthews (A6-0454/2008)

Hubert Pirker (PPE-DE). – (DE) Austatud juhataja, Euroopa tööõukogu on eksisteerinud 14 aastat ning on viimane aeg seal midagi muuta. Ma hääletasin raporti poolt, sest viimaks ometi võimaldab see Euroopa tööõukogul vastavalt uuele olukorrale kohaneda. Meil on hulgaliselt nii-nimetatud Euroopa ettevõtteid – teisisõnu selliseid, mis töötavad piiriüleselt. Seetõttu oli hädavajalik Euroopa tööõukogule üleandmist kohandada ja viia see vastavusse uute nõudmistega. Meil tuleb seda raportit toetada ainuüksi seetõttu, et sellega tagatakse kõikides piiriüleselt töötavates ettevõtetes ning seal, kus tuleb arvestada töötajate piiriüleste probleemidega, see, et töötajaid esindab tegelikult Euroopa tööõukogu.

– Raport: Giuseppe Gargani (A6-0483/2008)

Daniel Hannan (NI). - Austatud juhataja, taolistel puhkudel tuleb mõnikord minna tagasi algpõhimõtete juurde ning küsida, miks me üldse vajame selles valdkonnas Euroopa määrusi. Kui soovite mulle midagi müüa ja ma soovin seda teilt osta ning nii klient kui ka jaemüüja on mõõtühikutega rahul, siis ei ole ühegi riigi valitsuse, ammugi siis Euroopa Liidu asi sinna sekkuda ning kuulutada tehing ebaseaduslikuks. See võib kõlada arusaamatu või akadeemilisena, kuid minu kodumaal on esinenud kohtuasju, millele on kulunud tohutult aega ning mis on inimestele tohutult kannatusi tekitanud, sest klientidega on asju aetud ühikutes, mis klientidele sobivad. See on järjekordne näide sellest, kuidas võim on nihkunud rahvusriikide käest nendele, keda me ei saa Euroopa institutsioonidesse ise valida.

Soovin üksnes korrata üleskutset Lissaboni lepingu referendumi korraldamisele: *Pactio Olisipiensis censenda est!*

Martine Roure (PSE). – (FR) Austatud juhataja, see on tõepoolest meie parlamendile ajaloolise tähtsusega päev. Me oleme selle nimel kõvasti vaeva näinud: läheksin koguni nii kaugele, et öelda, et käesolevat toimikut on 15 aastat ette valmistatud.

Te olete loo enesega tuttavad, olles juhatanud töörühma, kus tunti täie õigusega, et assistentide põhimäärus on oluline küsimus. Meile on see mahuka töö haripunktiks. Nagu te juba ütlesite, on teisedki presidendid enne Hans-Gert Pötteringi panustanud oluliselt tulemuse saavutamisse: äsja tänasin Nicole Fontaine'i, kui kohtasin teda trepil.

Kuigi pean ka ütlema, et soovin tänada töörühma, millega te seotud olite. Sellesse töörühma kuulusid Ingo Friedrich, Astrid Lulling, Jim Nicholson, Marie Louise De Vits ja Diana Wallis – loodan, et ei ole unustanud kedagi mainida – mul tuleb öelda, et selles töörühmas valitses ülim solidaarsus, mistõttu saatiski meid edu. Ühtlasi soovin avaldada lugupidamist õiguskomisjonile, mis oli suuteline teatepulga üle võtma, väljakutsele reageerima ning kiiresti töötama. Täna väga!

– Raport: Simon Busuttil (A6-0446/2008)

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). - Austatud juhataja, soovin raportööri õnnitleda käesoleva raporti puhul. Ma hääletasin tema soovitude poolt, sest mul on sõna otseses mõttes olnud Keskmää idaregioonist sadu valijaid, alates Nottinghamist kuni Daventryni, Glossopist Lincolnini, keda on ühe kataloogiettevõtte poolt petetud, millest üritatakse vabaneda: European City Guide. Kõnealune äriühing petab inimesi põhiliselt neile arveid saates ja kohtuasjaga ähvardades juhul, kui nad ei maksa neile reklaami eest, mis ei ilmu kunagi kataloogis, mida nad näiliselt müüvad.

European City Guide on üks peamisi kaebuste allikaid, mida mulle on 10 aasta jooksul selles täiskogus saadetud. Esimesed kaebused saabusid tõepoolest esimese kirjakakiga, mille sain pärast valimist, ning viimane neist jõudis minu kirjakasti täna hommikul. Seetõttu on mul hea meel, et sain vahelduseks selles täiskogus millelegi toetust avaldada.

Syed Kamall (PPE-DE). - Austatud juhataja, sarnaselt eelmisele kõnelejale soovin avaldada austust raportööri sel teemal valminud raporti eest, sest see on ilmselgelt üsna oluline. Paljud meist on saanud kirju meie valijatelt, kes küsivad selle konkreetse pettuse kohta. Osa murelikke inimesi, sealhulgas väikeettevõtted üle ELi on mulle minu Londoni valimisringkonnast kirjutanud, öeldes, et nad on äärmiselt mures selle üle, et neil tuleb maksta selline hulk raha ning et nad ei soovi kohtuasjaga tegeleda.

See on üks asju, mida EL teeb hästi. Ma tean, et olen kriitiline edasise poliitilise ja majandusliku integratsiooni suhtes, kuid mulle meeldib ka tõsta esile seda, kui Euroopa Liit teeb oma tööd hästi. Mõnikord tuleks meil keskenduda sellele, mida me teeme hästi, ning püüda unustada mõningaid asju, mida me nii hästi ei tee, näiteks kõigile-ühe-möödupuuga vaimsust.

Seda on nimetatud üheks esimeseks Euroopa pettuseks, kuid tegelikult ei ole see esimene Euroopa pettus. Kui soovite leida teisi Euroopa pettusi, siis võite vaadata Euroopa põhiseadust ja Lissaboni lepingut. Meile on öeldud, et Lissaboni leping erineb täiesti Euroopa põhiseadusest, kuid tegelikult on see täiesti sama asi ning Suurbritannia inimestele hääletamisõiguse keelamine on tõepoolest pettus ja demokraatia eitamine.

Marcin Libicki (UEN). – (PL) Austatud juhataja, petitsioonikomisjoni esimehena võin öelda, et komisjonil oli väga hea meel, kui pärast sellistest tegudest teada saamist võeti vastu meie ettepanek koostada raport selliste ebaausate reklaamifirmade võtete kohta, mida kasutab City Guide. Selle raporti valmistas ette Simon Busuttil ning ma soovin teda edu puhul õnnitleda. Terve petitsioonikomisjon ning sekretariaat töötasid selle raporti kallal. Soovin tänada kõiki asjaga seotud isikuid, kuid ennekõike Simon Busuttilit ning parlamendiliikmeid, kes on selle resolutsiooni kinnitanud. See resolutsioon sai täiskogult peaaegu ühehäälselt toetuse.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Austatud juhataja see ei ole ainus valdkond, kus nõutakse maksimist teenuste eest, mida tegelikult ei osutata. Seetõttu avaldan tugevat toetust käesolevale raportile ning hääletasin selle poolt. Ühtlasi soovin mainida, et ma ei saanud hääletada mõningate esimeste raportite küsimuses, mis täna hääletusele tulid. Parlamendi ees tõkestati nii minul kui ka paljudel teistel parlamendiliikmetel istungisaali jõudmine. Soovin väljendada protesti sellise asjade käigu vastu.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Austatud juhataja, mul on hea meel, et raport City Guide'i ning ärikataloogide kohta on saanud palju toetust ning ma õnnitlen raportööri tehtud töö puhul. See küsimus sai alguse altpoolt ning parlament on sellele reageerinud. See hõlmab üksikisikuid, klubisid, koole ning ettevõtteid, mis on kooritud paljaks ettevõtete poolt, mis kasvavad jõudsalt kooskõlastuse puudumise tõttu.

Loodan, et tänane hääletus edastab sõnumi, et inimestel tuleb olla oma allkirja andmisel äärmiselt hoolikas, et parlament kuulab nende mured ära ning et me nõuame liikmesriikide ja Euroopa tasemel kohtuasjade algatamist, mis peataks raha ettevõtelt pettusega kätte saamise.

Täna on väga hea päev raportöör Simon Busuttile ning ka petitsioonikomisjonile, mis aitas selle küsimuse läbi surumisele kaasa igal sammul. Ootan põnevusega oma valijatele tagasiside andmist – sadadele neist, kes minuga selles küsimuses ühendust võtsid – ning tõelistest edusammudest ette kandmist.

Tadeusz Zwiefka (PPE-DE). – (PL) Austatud juhataja, ma sooviksin lisada üldise kommentaari. Ka mina ei saanud täna paaril esimesel hääletusel osaleda, sest juurdepääs parlamendile oli tõkestatud. Minu arust on see Prantsuse politseiametnikest täiesti vastuvõetamatu, et takistatakse parlamendi asjus kohal viibiva ja sellisena tuvastatud sõiduki läbipääsu täiskogule. Selline asi saab juhtuda üksnes Strasbourgis. Kui see peaks

korduma, siis kaldun parlamendi Strasbourgis paiknemise vastaste poolele. Pealegi ei esine Brüsselis eelnevalt kirjeldatud olukorrale sarnaseid olukordi.

– Raport: Gérard Deprez (A6-0499/2008)

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). - Austatud juhataja, ma palusin sõna, et selgitada hääletust euro kaitse küsimuses. Kas see on tulemas?

Juhataja. – Arvestades, et ei ole toimunud arutelu, siis kodukorra kohaselt ei ole suulisi selgitusi ette nähtud. Seetõttu on teil kaks valikut: kas te esitate oma avalduse kirjalikult või kuna meil on pisut aega, võite te esitada selle suuliselt ning see transkribeeritakse kirjalikult.

Esitage see siis suuliselt.

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). - Austatud juhataja, see on teist äärmiselt lahke, loodan, et teil ei tule seda kahetseda.

Briti konservatiivid hoidusid kuulsas euro küsimuses hääletamast. Tegime seda seetõttu, et usume, et nende jaoks, kes ei soovi selle maksevahendiga liituda, on austusväärne positsioon jätta otsuse sellest maksevahendist riikidele, kes on sellega seotud. Siiski on viimastel kuudel üha ilmsem, et osa tähtsamaid täiskogu liikmeid on otsustanud käituda mitte austusväärset või lugupidavalt. Hiljutises mõningate meie fraktsiooni juhtide tegevuses Tšehhi Vabariigi presidendi külastuse ajal jäi vajaka austusest, mida tuleks demokraatliku Euroopa riigi presidendi vastu üles näidata.

Euroopa valimiste lähenedes kaebavad paljud kohalviibivad parlamendiliikmed, et nad tunnevad, nagu ei võetaks neid tõsiselt või et valijad ei osuta neile piisavalt austust, mida nad väärivad. Arvatavasti tuleks neil mõelda sellele, et austust saab välja teenida üksnes siis, kui näitad seda üles, eriti neile, kel on põhimõtteline seisukoht, millega te nõus ei ole. Näib, et vanad revolutsionäärid ei sure iial: nad lihtsalt unustavad, mille eest nad võitlesid!

– Raport: Giuseppe Gargani (A6-0483/2008)

Ingeborg Gräßle (PPE-DE). – (DE) Austatud juhataja, hääletasin Giuseppe Gargani raporti vastu, sest minu arust on meil esitatu ning nõukogu määruse põhjal õigus üksnes sõnavõtule, mis on kaugeleulatuvate tagajärgedega parlamendiliikmete vabadustesse sekkumine. Soovin rõhutada, soovimata kuidagigi halvustada õiguskomisjoni tööd, et see assistentide kohta käiv nõukogu määrus sisaldab hulgaliselt lahendamata küsimusi ja probleeme, mis puudutavad nõukogu määruse mõju assistentidele.

Eelarvekomisjoni liikmena olen alati arvanud, et midagi tuleks kiiresti ette võtta assistentide põhimääruse küsimuses. Ma olen olnud alati üks neid inimesi, kes on oma töötajate sotsiaalkindlustusmakset maksnud ja neid nõuetekohastel tingimustel tööle võtnud. Need parlamendiliikmed, kes ei ole selliselt toiminud, on selle nõukogu määruse meile nii-öelda peale sundinud. Oleks parem, kui parlamendi juhtkond oleks reageerinud varem ning aidanud käesolevat mudelit kasutusele võtta. See mudel ei ole üdini halb ning me soovime seda kohalike assistentide jaoks kindlasti säilitada. See oleks olnud indiviidi vabaduse seisukohalt parem lahendus.

– Raport: Simon Busuttil (A6-0446/2008)

Richard Corbett (PSE). - Austatud juhataja ma soovin lihtsalt ühineda nendega, kes õnnitlevad Simon Busuttilit tema raportite puhul ning mõistavad hukka erinevate kataloogiettevõtete trikid.

Üks aspekt, mida sageli ei teata, on see, kuidas need kataloogiettevõtted agressiivselt tegutsevad pärast oma maksenõuete esitamist. European City Guide ja teiste ärikataloogide ohvrid on loonud veebilehe nimega „Peatage European City Guide“, aitamaks tõsta teadlikkust selliste pettuste ohust ning aitamaks väikeettevõtetele, spordiklubidel, heategevusasutustel jm ohvritel vastupanu osutada ning pettuse ohvriks langemist vältida. Ometi on nende ärikataloogide omanikud neid kiusanud ning püüdnud lasta seda veebilehte sulgeda internetiteenuse pakkujal, kes neile selle vahendi võimaldas. Selle tagajärjel olen paigutanud selle veebilehe omaenda veebilehele, sest ilmselt nad ei julge rünnata Euroopa Parlamendi liiget.

Kuid julgustaksin neid, kes on selle pettuse ohvrid või võimalikud ohvrid, kasutama ära sellist korraldust, et koordineerida oma tegevust ning teha meiega koostööd, takistamaks seadusest ümberhiilimist, et viimaks ometi teha lõpp kõigile neile pettustele.

Hääletuse kirjalikud selgitused**– Soovitus: Jacek Saryusz-Wolski (A6-0458/2008)**

Alessandro Battilocchio (PSE), *kirjalikult.* – (IT) Austatud juhataja, kallid kolleegid, ma hääletan käesoleva lepingu poolt, mis moodustab osa Euroopa ja Maghrebi vahelistest suhetest.

Soovin kasutada võimalust, et rõhutada Maroko-poolseid korduvaid inimõiguste rikkumisi ja suutmatust austada rahvusvahelisi kohustusi Sahrawi küsimuses. Nõutav on lihtsalt erinevatest vastavateemalistest ÜRO resolutsioonide sätetest kinni pidamine. Sahrawi rahva kui terviku enesemääramisõiguse küsimuses tuleb sõna sekka öelda. See on viimane kolonialismi juhtum Aafrikas ning rahvusvaheline kogukond ei tohi enam vaikida. Selles kontekstis peaks Euroopa oma kohustused enda peale võtma.

David Casa (PPE-DE), *kirjalikult.* – (MT) Nõustun täielikult Euroopa Liidu ja selle naabrite vahelistele suhetele omistatava tähtsusega, eriti Vahemere piirkonnas. Maroko Kuningriik on alati rõhutanud vajadust edendada tihedamaid suhteid Euroopa Liiduga ning meie kohustus peaks olema tagada selle koostöö tihenemine ja tugevnemine.

Dragoş Florin David (PPE-DE), *kirjalikult.* – (RO) Ma hääletasin nõukogu resolutsiooni projekti poolt Euroopa–Vahemere piirkonna lepingu protokolli sõlmimise küsimuses Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide vahel ühelt poolt ja Maroko Kuningriigiga teiselt poolt, võttes arvesse Bulgaaria Vabariigi ja Rumeenia ühinemist Euroopa Liiduga, Marokoga institutsiooniliste ja kaubandussuhete arendamisest lähtuvalt.

Lena Ek (ALDE), *kirjalikult.* – (SV) Kui Maroko ei sõdiks Lääne-Saharas, siis oleksin selle otsuse poolt hääletanud. Mul ei ole midagi selle assotsiatsiooni ning ELi ja Maroko mõttevahetuse vastu. Kuid minu toetuse pälvimiseks peaks Maroko esmalt hakkama austama inimõigusi ning lõpetama Lääne-Sahara rahva rõhumise.

Glyn Ford (PSE), *kirjalikult.* – Ma jäin erapooletuks hääletamisel EÜ ja Maroko vahelise Euroopa–Vahemere piirkonna lepingu protokolli küsimuse üle. Minu põhjus selleks ei olnud kuidagi seotud Jacek Saryusz-Wolski raporti tehniliste üksikasjadega, vaid pigem poliitilist laadi. Maroko okupatsioon Lääne-Saharas asuvas Sahara Araabia Demokraatlikus Vabariigis, nende sõdimine vastupanuvõitlejatega, kes püüavad oma riiki vabastada, ning võidelda tsiviilelanikkonna inimõiguste rikkumised – kõik see muudab mulle oluliseks kasvõi mingigi protesti väljendamise. Ma soovin üksnes, et oleks saanud seda kuidagi mõjuvamalt väljendada.

Luca Romagnoli (NI), *kirjalikult.* – (IT) Austatud juhataja, kallid kolleegid, ma toetan Jacek Saryusz-Wolski soovitusel nõukogu otsuse eelnõu koostamiseks Euroopa–Vahemere piirkonna lepingu protokolli sõlmimise küsimuses, millega luuakse assotsiatsioon liikmesriikide ja Maroko Kuningriigi vahel. Ma väidaksin, et parlament peaks andma oma nõusoleku sellise lepingu sõlmimisele pärast seda, kui Bulgaaria ja Rumeenia on ühinenud liidu territooriumiga, mis nõuab lepingu muudatust. See võimaldab Marokol mõningatelt riiki sisseveetavatelt toodetelt tariifide kõrvaldamise küsimuses kiiremini edasi liikuda.

– Soovitus: Jacek Saryusz-Wolski (A6-0496/2008)

Alessandro Battilocchio (PSE), *kirjalikult.* – (IT) Austatud juhataja, kallid kolleegid, ma hääletan käesoleva Jacek Saryusz-Wolski raporti poolt, mis käsitleb tõhusamat koostööd Albaaniaga.

Geograafiliselt kuulub Albaania territoorium Euroopasse ning meie kohustus on seda tohutuid raskusi kogenud rahvust aidata, võimaldamaks tasapisi ühenduse institutsioonidele lähemale liikuda. See on raportis kohaldatud käsitlusviis. Viimastel kuudel olen kohtunud Tirana ülikoolide üliõpilastega. Ma tajun Albaania nooremates põlvkondades kasvamas suurt soovi ühineda Euroopaga. Nad mõistavad vajadust pääseda ajalooliselt kujunenud eraldatusest, mille all riik on alati kannatanud, ning võimalust jagada ühist teekonda 27 Euroopa partneriga. Me töötame selle eesmärgi saavutamise nimel.

David Casa (PPE-DE), *kirjalikult.* – (MT) Arvan, et on ülimalt oluline pakkuda Albaania-taoliste riikidele vajalikku julgustust, et aidata neid Euroopa Liiduga ühinemiseks ettevalmistuste tegemisel. Assotsiatsioonilepingu kehtestamine on äärmiselt oluline samm selles suunas.

– Soovitus: Jacek Saryusz-Wolski (A6-0490/2008)

David Casa (PPE-DE), *kirjalikult.* – (MT) Võttes arvesse tõsiasja, et Horvaatia on Euroopa Liiduga ühinemise kandidaatriik, usun, et assotsiatsioonileping on märkimisväärseks sammuks, mis aitab kaasa selle riigi ja Euroopa pere vaheliste sidemete tugevdamisele.

Dragoş Florin David (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Ma hääletasin nõukogu ja komisjoni otsuse ettepaneku poolt Euroopa–Vahemere piirkonna lepingu protokollil sõlmimise küsimuses Euroopa Ühenduste ja liikmesriikide vahel ühelt poolt ja Horvaatia Vabariigiga teiselt poolt, võttes arvesse Bulgaaria Vabariigi ja Rumeenia ühinemist Euroopa Liiduga, pidades silmas Horvaatiaga institutsiooniliste ja kaubandussuhete loomist.

– Raport: Gabriele Albertini (A6-0471/2008)

Šarūnas Birutis (ALDE), kirjalikult. – (LT) India lennuliikluse turg on praegu üks kiiremini arenevaid maailmas. Turgude avamist ja püüdlusi tuua India lennutorule era- ja väliskapitali peetakse osana meetmetest, mis on vajalikud India lennundussektori arenguks ja kaasajastamiseks, et rahuldada kasvavat nõudlust ja tarbijate ootusi. India lennundussektorit on pikka aega iseloomustanud piiratud lähenemisviis koos piiratud juurdepääsu ja tugeva riikliku kontrolliga, kuid viimastel aastatel on India võtnud otsustavaid meetmeid lennundusturu suurema avatuse ja konkurentsi soodustamise suunas.

Tänu oma erakordsetele kasvumääradele ja turu järkjärgulisele avamisele pakub India uusi ärivõimalusi ja tugevat kasvupotentsiaali Euroopa lennuettevõtjatele, lennukiehitajatele ja lennuteenuste osutajatele.

Kuigi eesmärgid peavad olema kõrged, võib täielikult avatud lennupiirkonna arendamine Indiaga võtta aega ning seda on kõige paremini võimalik ellu viia etapiti, et võimaldada sujuv üleminek ja turu integreerumine, mis põhineb uute eeskirjade järkjärgulisel rakendamisel võrdses konkurentsiolekordas. Seetõttu toetan horisontaallepingu sõlmimist ühenduse ja India vahel.

David Casa (PPE-DE), kirjalikult. – (MT) Käesolev raport heidab valgust teatud eelnevalt selgusetutele aspektidele ja sellistele aspektidele, mis oleksid võinud viia väärtõlgenduseni. Uued sätted tagavad suurema läbipaistvuse kehtestatud korras ning tagavad, et mõlemad, nii liiklusmaht kui ka tasakaal ei saa häiritud. Samal ajal, kui varemalt rikuti konkurentsiseadust, on see eraldi kahepoolne leping ühendanud endasse teatud kindlad sätted, mis hakkavad süsteemi reguleerima.

Dragoş Florin David (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Ma hääletasin selle raporti poolt, sest:

- artikliga 2 asendatakse tavapärased riiklikud määramissätted ühenduse määramissättega, võimaldades kõikidel ühenduse lennuettevõtjatel asutamisõigust kasutada;

- artikliga 4 viiakse kahepoolsete lepingute konkurentsivastased sätted (nt lennuettevõtjate vahelised kohustuslikud ärilised kokkulepped) vastavusse ELi konkurentsioigusega.

India Vabariigi valitsusega horisontaallepingu sõlmimise üle peetud läbirääkimiste käigus rõhutati, et leping ei mõjuta liiklusõiguste mahtu ega tasakaalu. Seetõttu määratleti tingimused Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide kirjas Indiale.

Bogusław Liberadzki (PSE), kirjalikult. – (PL) Gabriele Albertini usub täie õigusega, et oleks sobilik olemasolevat ühenduse ja India Vabariigi vahelist lepingut muuta. Ma jagan tema seisukohta, et laialdasem leping peaks reguleerima küsimusi, nagu õiguslik koostöö maa- ja lennuohutuse valdkonnas, marsruudijuhtimises, lennu jälgimisel, keskkonnas, tehnoloogias ja teadusuuringutes. Selline leping peaks käsitlema ka majandustegevuse ja tööstusliku koostööga seotud küsimusi.

Ühtlasi usun, et oleks sobilik osutada India ja Ameerika Ühendriikide vahelisele lepingule, mis võiks toimida meile kasuliku näitena. Ma toetan ettepanekut, et transpordi- ja turismikomisjon peaks esimesena väljastama positiivse arvamuse ühenduse ja India Vabariigi vahelise horisontaallepingu sõlmimise kohta.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Austatud juhataja, kallid kolleegid, ma hääletasin Gabriele Albertini raporti poolt Euroopa Ühenduse ja India vahelise teatavaid lennundusküsimusi käsitleva lepingu aspektide kohta. Ma nõustun raportööri seisukohaga, et Ameerika Ühendriikide ja India vahel 2005. aastal sõlmitud kahepoolne leping andis positiivse kogemuse, millest tulenes tulekul mahupiirangute, tariifide ja kvantitatiivsete kontrollide piirangute kõrvaldamine, mida EL peaks käsitlema eeskujuna, sest taoline leping oleks kasulik mitte üksnes Euroopa lennundussektoris töötavatele ettevõtetele, vaid ka lennuteenuste kasutajatele. Rõhutamist väärib aga tõsiasi, et hetkel peaks see leping moodustama lähtepunkti ning Indiaga lennutranspordi sektori täielikuks avamiseks tuleb oodata siinkohal esitatud meetmete rakendamist. Seda sellepärast, et saaksime vältida ohtu – nagu sageli juhtub –, et majanduslik koostöö eeneb sotsiaalsest arengust kiiremini.

– Raport: Gérard Deprez (A6-0499/2008)

David Casa (PPE-DE), kirjalikult. – (MT) Nõustun raportööri selles, mis puudutab ohutuse ja võltsijate vastase võitluse küsimuse tähtsust. See on lahing, millega peame igapäevaselt tegelema, sest ringluses oleva valeraha tulemusel majandus nõrgeneb mitte üksnes eurotsooni riikides, vaid kogu Euroopa Liidus. Paraku need kurjategijad, kes on igapäevaselt seotud ebaseadusliku tegevusega, uuendavad pidevalt oma tehnoloogiat ning leiutavad uusi seadmeid. Seetõttu on ülimalt oluline pakkuda maksimaalselt abi ning kasutada ära käepäraseid ressursse selleks, et pakkuda nii ühistele Euroopa ametiasutustele kui ka igale üksikule riigile vajalikke vahendeid, et võitlust jätkata.

Dragoș Florin David (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Ma hääletasin nõukogu määruse eelnõud muutva määruse (EÜ) nr 1338/2001 poolt, milles sätestatakse euro võltsimise takistamiseks vajalikud meetmed, sest tegemist on realistliku ning tõhusa ettepanekuga euroraha võltsimisega võitlemisel.

Glyn Ford (PSE), kirjalikult. – Kiidan need mõlemad raportid heaks, esimeses neist „sätestatakse euro võltsimise takistamiseks vajalikud meetmed” ning teises neist „sätestatakse euro võltsimise takistamiseks vajalike meetmete laiendamine”. Nagu olen korduvalt eelnevalt öelnud, on otsus lasta käbele 500-eurosed ja 200-eurosed rahatähed, mis on üldises ringluses olevatest dollari või jeeni rahatähtedest viis korda suuremad ja kaks korda suuremad kui kõige suurem dollari või jeeni rahatäht, muudab euro potentsiaalselt nii rahapesuks kui ka võltsimiseks eelistatud valuutaks. Siinkohal vähemalt tegeleme neist viimasega, isegi kui on tarvis eelnevaga tegelemiseks võtta ette edasisi samme.

Hélène Goudin ja Nils Lundgren (IND/DEM), kirjalikult. – (SV) Selle raporti eesmärk on parandada eelmist määrust, määrust (EÜ) nr 1338/2001, milles sätestatakse euro võltsimise takistamiseks vajalikud meetmed, ning selleks, et suurendada volitusi sobiva kontrollvarustuse kohandamisel, soodustamaks ja võimaldamaks valeraha liikmesriikidevahelist loovutamist. Käesoleva seadusandlusega on selline loovutamine keelatud.

Juuninimekirja partei nõustub, et euro võltsimise takistamine on äärmiselt oluline. Kuigi samas usume, et selle küsimusega tuleks tegeleda riikidel, kus on käibel euro ühisraha. Rootsi ja teised liikmesriigid väljaspool eurotsooni ei peaks sekkuma eurotsooni riikide teemakäsitlusse. Seetõttu otsustasime käesoleva raporti küsimuses hääletamisel erapooletuks jääda.

Andreas Mölzer (NI), kirjalikult. – (DE) Suur kasutamiskiirkond muudab euro võltsijatele tasuvaks sihtmärgiks. Nad valmistavad nii kõrge kvaliteediga võltsitud rahatähti ja münte, millel on isegi jäljendatud turvaelemente, ning tavainimene võib kergesti kasutada 50-euroseid võltsitud rahatähti. Isegi müügiautomaadid ei ole pettuse eest kaitstud. Mõningaid käibel olevaid vääringuid hiljuti tabanud kriisid suurendavad tõenäoselt euro tähtsust ning kuritegelikud jõugud üritavad seda ära kasutada.

Kui soovime tagada eurole võimalikult kõrge turvaastme, siis tuleb meil suurendada oma jõupingutusi mitmel rindel. Ühelt poolt tuleb raha enda kallal töötada, kuid teisalt tuleb pakkuda rohkem teavet turvaelementidest, sest euro turvalisemaks muutmisel ei ole mõtet, kui inimesed pole jätkuvalt sellest teadlikud. Lõpetuseks tuleb meil rohkem pingutada võltsijate jõukudega võitlemisel. Selles küsimuses tuleb täitevvõimude seas valitsev näljutuspoliitika kohe ja alaliseks lõpetada. Käesolev raport on vaid esimene samm turvalisema euro suunas, kuid sellegipoolest hääletasin selle raporti poolt.

– Raport: Gérard Deprez (A6-0503/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Käesoleva Belgia esindava parlamendi kaasliikme Gérard Deprezi raporti põhjal hääletasin nõukogu määruse eelnõu poolt, millega muudetakse 2001. aasta määrust (milles sätestatakse euro võltsimise takistamiseks vajalikud meetmed) nõukogu poolt muudetud kujul. Arvestades vajadust võtta vastu siduvaid õigusakte, mis muudavad krediitdiasutustele kohustuslikuks ringluses olevate euro rahatähtede ja müntide õigsuse kontrollimise, mida rõhutasid nii riiklikud eksperdid kui ka ühenduse institutsioonid, tuleb selles valdkonnas kiiresti tegutseda. Ma toetan seda määruse eelnõud, mis nõuab krediitdiasutustelt ja teistelt sellega seotud institutsioonidelt vastuvõetud euro rahatähtede ja müntide õigsuse kontrollimist enne nende uuesti ringlusesse laskmist vastavalt euro rahatähtedele Euroopa Keskpanga ja euromüntide komisjoni kehtestatud toimingutele. Tuleks rõhutada, et muudatusettepanekud rakenduvad automaatselt neile liikmesriikidele, mis ei kuulu euroalasse, mis on suurepärane.

Dragoș Florin David (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Hääletasin nõukogu määruse eelnõu poolt, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1339/2001, millega laiendatakse euro võltsimise takistamiseks vajalike meetmete sätestamist käsitleva määruse (EÜ) nr 1338/2001 mõju nendele liikmesriikidele, kes ei ole eurot ühisrahana kasutusele võtnud, sest sellisest laiendamisest on kasu võitluses euro võltsimisega kogu ELis.

– Raport: Diana Wallis (A6-0465/2008)

Alessandro Battilocchio (PSE), kirjalikult. – (IT) Austatud juhataja, kallid kolleegid, soovin õnnitleda Diana Wallist tehtud suurepärase töö puhul. Hetkel oleme eriti haavatavas majanduslikus olukorras, kus paraku Ameerika Ühendriikidest alguse saanud kriis mõjutab esmajärjekorras rahastamist ning mõjutab hetkel reaalmajandust üle maailma. Olukorra tõsidust kinnitab fakt, et esmakordselt vajatakse kapitalismis riigiabi, mida peeti kuni paari nädala taguse ajani ajalooliseks vaenlaseks.

Riigi ülesanne on lihtsalt sätestada reeglid. Seetõttu tuleks meil kiita heaks käesolev raport, mis pakub uusi rangemaid eekirju ettevõtete huvide kaitseks nõutavate tagatiste suhtes, et kaitsta liikmete ja teiste huve.

Dragoș Florin David (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Hääletasin Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi ettepaneku poolt liikmete ja teiste huvide kaitseks nõutavate tagatiste küsimuses, mida nõutakse ettevõtete liikmesriikidelt asutamislepingu artikli 48 teises lõigus, aktsiaseltside asutamise ning nende kapitali säilitamise ja muutmise osas, pidades silmas selliste tagatiste samaväärseks muutmist.

Samas, ettepaneku läbi vaatamise järel jõudis Nõuandev Töölispartei ühisele järeldusele, et see ettepanek piirdub kohese olemasolevate tekstide kodifitseerimisega, ilma nende olemust kuidagi muutmata.

– Raport: Diana Wallis (A6-0466/2008)

Dragoș Florin David (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Hääletasin nõukogu maksuvabastuste direktiivi ettepaneku poolt, mis rakendub üksikisikute isikliku vara liimesriigist alalise kasutuselevõtu suhtes, sest uurides nõukogu direktiivi ettepanekut, millega kodifitseeritakse nõukogu 28. märtsi 1983. aasta maksuvabastuste direktiivi 83/183/EMÜ, mis on kohaldatav üksikisikute isikliku vara liikmesriigist alalise importimise suhtes, on töölispartei ühiselt leidnud, et see ettepanek piirdub tegelikult otsese kodifitseerimisega kõnealustesse õigusaktidesse olulisi muudatusi tegemata.

– Raport: Eoin Ryan (A6-0469/2008)

Šarūnas Birutis (ALDE), kirjalikult. – (LT) On oht, et petised kasutavad medaleid ja märke, mis sarnanevad euromündiga: esiteks võivad kodanikud arvata, et need metallesemad on seaduslikud maksevahendid. Teiseks võib medaleid ja märke pettuse teel kasutada münte vastu võtvates müügiautomaatides, kui mõõtmised ja metalli omadused sarnanevad euromündiga. Seetõttu on oluline, et kriteeriumid, mis puudutavad medalite ja märkide sarnasust euromündiga, oleks selgemalt määratletud.

David Casa (PPE-DE), kirjalikult. – (MT) Nõustun täiesti raportööri, et meil tuleb püüda piirata rahapesijate tegevust, koostades määrsed, mis tagavad selge kirjelduse seaduslikuks maksevahendiks olevate müntide ja teiste müntide kohta, eesmärgiga püüda võimalikult palju rikkumisi ohjata.

Andreas Mölzer (NI), kirjalikult. – (DE) Loomulikult on ELile oluline tagada see, et ei toodetaks ühtegi euromündile sarnanevat münti või medalit. Näiteks ilmusid mitme aasta eest Austrias euro tunnustega Türgi liiri mündid. Kahjuks ei näi EL suhtuvat sümbolitesse tõsiselt. Näiteks euromüntide tunnuspoole kavandamisel ei tuntud vastutust Sloveenia kava eest kasutada Austria sümboleid, mis oli ehe provokatsioon.

Euroopa Liit ei kritiseerinud ka Gruusia presidenti Mihheil Saakašvilit mitmetel teleintervjuudel ELi lipu taustal esinemise eest, justkui oleks tegemist riigiga, mis on Euroopa Liidu liige. Selline huvipuudus ei valitse siiski kõikides piirkondades. On oluline, et kodanikud ei ajaks eksikombel euromündile sarnaseid märke eurodega sassi, mistõttu hääletasingi Eoin Ryani raporti poolt.

– Raport: Kyösti Virrankoski (A6-0487/2008)

David Casa (PPE-DE), kirjalikult. – (MT) Arvestades raskete aegade üldises maailma majanduses, eriti Euroopa majandust silmas pidades, tuleb stabiilsuse tekitamiseks tagada kõik vajalikud sammud, mis on tarvis, et aidata meil edasi liikuda ja käesolevast negatiivsest aastast toibuda.

Nigel Farage ja Jeffrey Titford (IND/DEM), kirjalikult. – Ühendkuningriigi Iseseisvuspartei hääletas käesoleva raporti poolt, sest 4,9 miljardit eurot kulutamata assigneeringutest tagastatakse riikide valitsustele.

Hélène Goudin ja Nils Lundgren (IND/DEM), kirjalikult. – (SV) Rahalistele vahendite tagasimaksmine liikmesriikidele on hea, kui struktuurifondis on selle kasutusmäär madal.

Teine osa sellest paranduseelarvest tegeleb otsetoetuste ja kiirreageerimismehhanismide loomisega, mille kaudu tegeleda arengumaades toimuva toiduhinna tõusuga. Meil on omad kahtlused 262 miljoni euro suuruse assigneeringu ettepaneku suhtes. Probleem on siiski hulga keerukam. On mitmeid näiteid sellest, kuidas EL on toiduhindasid langetanud ning arengumaades kohalikud toiduainete tootjad löögi alla seadnud. Sellisel toimides on EL takistanud arengumaid kohaliku toiduga varustamisel. Nüüd soovitakse lühiajalise lahendusena pakkuda otsetoetusi. Vaja on ELi ühise põllumajanduspoliitika muutmist ja ELi põllumajandustoodete väljaveo toetuste muutmist. Seetõttu ei saa me toetada käesolevas küsimuses seda osa paranduseelarvest.

Kuna kasutamata struktuurifondide assigneeringute tagasi maksmine liikmesriikidele moodustab suure osa paranduseelarvest nr 9/2008, siis oleme otsustanud hääletada ettepaneku kui terviku poolt. See ei tähenda, et toetame selle paranduseelarve ettepanekut otsetoetustest.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) 4,5 miljardi euro võrra Struktuuri- ja Ühtekuuluvusfondile eraldatud summade vähendamine ELi 2008. aasta eelarves õigustab meie hääletamist selle raporti vastu.

2007–2013 mitmeaastast finantsraamistikku ei ole algusest peale jälgitud, eriti seoses ühtekuuluvuspoliitika fondide kasutamisega.

Taolised „õigustused” nagu programmide vastu võtmise ja rakenduskavade hilinemine ei selgita, miks kahel järjestikusel aastal ei kajastu need summad ELi eelarves või miks neid on pärast kahandatud. Pealegi sisaldab 2009. aasta ELi eelarve struktuuri ja ühtekuuluvuspoliitika assigneeringuid, mis on väiksemad 2007. aastal vastuvõetutest, ja seda aastal, mil valitseb kriis.

Kui iga liikmesriigi rakenduskava täitmisel on raskusi, siis tuleb need ületada (muuhulgas ühenduse ühisfinantseeringu määra tõstes).

On vastuvõetamatu kasutada neid „raskusi”, et vähendada summasid, mida peaks kasutama tootmissektori toetamiseks ning töötajate õiguste edendamiseks „ühtekuuluvusriikides”, kuhu kuulub ka Portugal.

Pealegi on assigneeringud kuhjunud, mis muudavad mittekasutamise võimalikuks seoses n+2 ja n+3 reeglite rakendamisega ning seoses nende riikide riigieelarvest saadavate osaliste kaasfinantseeringutest tingitud raskustega.

– Raport: Jamila Madeira (A6-0442/2008)

Šarūnas Birutis (ALDE), kirjalikult. – (LT) Kui arvestada kõiki 27 liikmesriigi rannikualasid, siis on Euroopa Liidu rannikuala pikkus üle 89 000 km. See Euroopa rannikuala on tähelepanuväärne oma mitmekesisuse, näiteks suurlinnade ja Euroopa riikide pealinnade poolest, mis seal asuvad.

Osa piirkondi ei saaks eksisteerida ilma, et neid ümbritseks rannik, näiteks äärepoolsetes piirkondades, kus elatutakse üksnes turismist ning merega seotud tegevustest. Kuid on ka piirkondi, kus rannikuala geograafiline reljeef määrab nende majandusarengu sõltumatus turismist või kus turism ei ole nende sisemajanduse kogutoodangu seisukohalt eriti oluline. Mõningate ennustuste põhjal elab 2010. aastaks umbes 75% rahvastikust rannikualadel. Iseenesest näitab elanike suur kontsentratsioon ranna ääres üsna hästi seda, et meil tuleb pragmaatiliselt analüüsida turismi mõju rannikualadele, täpsemalt selle mõju riiklikule, regionaalsele ja kohalikule majandusele.

Seetõttu on tarvis õigusakti rannikuturismi jätkusuutliku arendamise kohta.

Carlos Coelho (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) Turism on ELi rannikualade sotsiaalmajandusliku arengu seisukohalt ülioluline.

Seetõttu toetan sellise poliitika rahastamisvahendite toetamist, mis aitavad kaasa ühtsema ja jätkusuutlikuma arengustrateegia loomisele, vähendades turismi hooajalisuse osa neis piirkondades, sest üksnes nii saame parandada majanduslikku konkurentsivõimet ning vastata sotsiaalsetele vajadustele (stabiilsem töökohtade loomine ning parem elukvaliteet). Samas tuleks pöörata erilist tähelepanu loodus- ja kultuurivarade säilitamisele ning vastutustundlikemate turismimudelite edendamisele.

Kuigi hetkel ei ole turism üks ELi pädevusaladest, on endiselt oluline vältida killustunud, valdkondlikke ja mõnikord järjekindlusetuid tegevusi Euroopa tasandil. Selle tulemusel tuleks meil tagada terviklik ja ühine käsitus erinevates seonduvates poliitikavaldkondades (sealhulgas ühtekuuluvus, keskkond, merendus, sotsiaalvaldkond).

Ma ei kahtle selles, et struktuurifondid võivad avaldada positiivset mõju rannikualade arengule. Kuigi on kahju, et teabe puudumisel ei tea me nende investeringute tegelikku mõju.

Ühtlasi on kahetsusväärne, et erinevates 2007.–2013. aasta rakenduskavades puudub peaaegu igasugune täpsem viide rannikualadele. Ma toetan raportööri kavatsust viia olukorra muutmiseks läbi korduslugemine.

Lena Ek (ALDE), kirjalikult. – (SV) Jamila Madeira raport Euroopa rannikuturismist on raskestimõistetav ja keeruline ning seal puuduvad kindlad ja selged eesmärgid, kuid selles avaldub selgelt ja kindlalt alandav käsitlusviis. Ma ei mõista, kuidas turismitööstust liidus saaks parandada sellega, et Euroopa Parlament julgustaks liikmesriike jalgrattateid (lõige 7) rajama või lennujaamatasu (lõige 32) langetama. Näiteks on rannikuturismi tingimused Kreekas Rootsi omadest üsna erinevad. Seetõttu hääletasin selle raporti vastu.

Duarte Freitas (PPE-DE), kirjalikult. (PT) Rannikualade jätkusuutliku arenguga seotud küsimused on äärmiselt olulised selliste ELi riikidele – näiteks Portugalile –, kus on piirkondi, mis sõltuvad tugevalt teatud merenduslikest tegevustest.

Nende tegevuste loetellu kuulub rannikuturism, mis on põhiline Euroopa strateegia hetke-eesmärkide saavutamise alustala, millega tuua Euroopa merele lähemale. Selles küsimuses peab EL lisama rannikuturismi oma poliitiliste eelistuste nimekirja. Hoolimata nende vaieldamatust jõukusest on Euroopa rannikupiirkonnad, eriti Portugal, kannatanud tõsiste piirangute tõttu, mis tulenevad vales käsitlusest, kavandamisest ja otsuse langetajate tegevusest.

EL peaks leiutama poliitika, mis tegeleks just turismiküsimustega ja ühendaks need laiemas kontekstis tervikuks, näiteks teiste seas ka Euroopa merenduspoliitika, merestrateegia direktiiv, ühtne rannikuala haldusstrateegia, üleeuroopaline transpordivõrgustik ning Natura 2000 võrgustiku keskkonnapolitiitika.

Käesolev raport hõlmab neid ja teisi ettepanekuid, mida pean ELi rannikualade turisminduse arengu seisukohalt põhiliseks. Seetõttu andsingi oma poolthääle.

Hélène Goudin ja Nils Lundgren (IND/DEM), kirjalikult. – (SV) Juuninimekiri on vastu ELi institutsioonide igasugustele püüdlustele lisada turismitööstus nende õiguspädevuse alla. Turismisektor ja investeringud selle tööstuse arengusse on küsimused, millega tuleb liikmesriikidel eranditult endil tegeleda.

Seetõttu leiab Juuninimekiri, et näiteks infrastruktuuri ning transpordi püsiühendusesse tehtavate finantsinvesteringutega tuleks kõnealustel liikmesriikidel endal tegeleda ning sellega ei tohiks koormata teiste ELi piirkondade maksumaksjaid.

Juuninimekiri seab ühtlasi küsimuse alla raportööripoolse Euroopa Parlamendi ärgitamise, millega julgustab pidevat majandustegevust väljaspool turismihooaega – seda ettepanekut saab vaevalt kirjeldada millegi muu, kui katsena rajada piiriülene tööhõive kaitse.

Erinevalt raportöörist oleme vastu ka Regioonide Komitee soovile luua Euroopa rannikufond.

Juuninimekirja partei parlamendiliikmed on seetõttu hääletanud selle raporti kui terviku vastu.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Vaatamata sellele, et me kindlasti ei nõustu mõnega raporti aspektidest, toetame enamjaolt selle sisu, eriti paljude muudatusettepanekute lisamist, mille oleme esitanud ja mida kaitsnud, näiteks järgnev punkt: „rõhutab vajadust kaitsta kõnealuse sektori töötajate õigusi, toetades kvaliteetseid töökohti ja kvalifikatsiooni tõstmist, mis muu hulgas hõlmab ka sobivat ametialast koolitust, stabiilsete lepinguliste suhete ulatuslikumat toetamist, õiglast ja väärilist palgataset ning töötingimuste parandamist”.

Kuigi tunneme kahetsust, et teised muudatusettepanekud lükati tagasi, näiteks:

- usub, et turismitööstus peaks olema tegur, mis aitab kaasa territoriaalsele ühtekuuluvusele, majandusarengule ja tööhõivele piirkondlikul tasandil, rõhutades vajadust sektori riskikäsitluseks ühenduse poliitika ja fondide küsimuses, täpsemalt ühenduse eriprogrammide loomise, liikmesriikide tegevuste täiendamise kaudu, et edendada sektori arengut ning sünergiaid erinevate sotsiaalsete ja majanduslike osalejate vahel;

- meenutab, et teatud turistile suunatud rannikupiirkondi on karistatud käesolevas 2007.–2013. aasta finantsraamistikus niinimetatud „statistilise mõjuga”, mis vajavad seetõttu Euroopa tasandil neile piirkondadele, näiteks Algarvele, kompenseerivate hüvitismetmete rakendamist.

Sérgio Marques (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) Käesolev raport turismi mõjust rannikualadele regionaalarengu seisukohalt rõhutab fakti, et turism on oluline Euroopa Liidus nende regioonide sotsiaalmajanduslikuks arenguks.

Käesolev küsimus on äärmiselt oluline, sest ELi liikmesriikide rannikujoon on üle 89 000 km pikk, millele lisanduvad saared, saareriikidest liikmesriigid, äärepoolseimad piirkonnad, mis sõltuvad tugevasti turismisektorist.

Rannikuäärsed liikmesriigid peavad seetõttu kavandama eristrateegiaid ja ühtlustatud kavasid riiklikul ja piirkondlikul tasandil, et leevendada turismi hooajalisust rannikupiirkondades ja tagada kohaliku elanikkonna stabiilsem tööhõive ja parem elukvaliteet.

Ma hääletasin käesoleva raporti poolt, milles rõhutatakse vajadust tervikliku lähenemisviisi järele rannikuturismis ELi ühtekuuluvus-, merendus-, kalandus-, keskkonna-, transpordi-, energia-, sotsiaal- ja tervise poliitika raames, et luua sünergiaid ja vältida vastuolulisi meetmeid.

Luís Queiró (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) Mõeldes globaalse strateegia tähtsusele Euroopas, mis kasutab ära mere potentsiaali, ning mõeldes majanduslikust tugevusest, mille toob Euroopa majandusse turism, ning lisades neile mõtetele vajaduse reageerida mitte üksnes erinevate ettevõtete ümberpaigutamisega esile kerkinud probleemidele, vaid ka käesolevast majanduskriisist tulenevatele probleemidele, on lihtne mõista eristrateegia tähtsust rannikualade turismile turismi ja merega seotud globaalsete strateegiate raames.

Neid mõtteid arvestades, millest mõlemad esinevad kahes raportis, millega olin seotud (jätkusuutliku turismi tuleviku raporti raportöörina ning Euroopa merestrateegia raporti variraportöörina), on käesolev raport teretulnud. Ometi tuleb meil tunnistada, et ei piisa rannikualade turismistrateegiast, mis koosneb maksimaalse ühisnimetajana kahest eelmainitud globaalsest strateegiast. Üldiselt tuleb julgustada majanduskeskkonna arengut, mis soosib ettevõtlust ning kasutab ära seda tohutut potentsiaali – või neid tohtuid potentsiaale –, kasutades neid praegu ja tagades nende jätkuv jätkusuutlik ja vastutustundlik kasutamine.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Austatud juhataja, kallid kolleegid, ma hääletasin Jamila Madeira regionaalarengu aspektide ja turismi mõju rannikualadele käsitleva raporti poolt. Kuigi turism ei kuulu Euroopa Liidu õiguspädevusse ning seetõttu puuduvad just sellele sektorile mõeldud finantsvahendid, siis usun siiski, et on oluline hinnata rannikuturismi kui olulise sektori mõju regionaalarengule ning majanduslikule, sotsiaalsele ja kõikide liikmesriikide territoriaalsele ühtekuuluvusele. Nõustun Jamila Madeiraga, et meil tuleks tegutseda ühtselt ning lähtuda kooskõllalisest kästlusest poliitika strateegiatele keskkonna, energia, mere ja transpordi valdkondades nii, et erinevad turismi edendavad meetmed oleks terviklikud, tulles kasuks rannikualadel elavatele isikutele ja Euroopa majandusele tervikuna.

Margie Sudre (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Rannikualadel, eriti äärepoolseimates piirkondades, võib turism, mis on seal sageli peamiseks majandustegevuseks, piirkonda ka kahjustada, kuna hõlmab hooajalist tegevust, väljaõpetamata tööjõu rakendamist, puudulikku ranniku ja sisemaa integratsiooni, vähest majanduslikku mitmekesisust või loodus- ja kultuuripärandi seisukorra halvenemist. Lahendus seisneb järgnevalt esitatud tegevustes.

Hooajalisuse probleemiga võitlemine, pakkudes teisi turismivorme (äri, kultuuri, meditsiini, spordi ja maakohtadega seotud), kaitstes samaaegselt meie randade pärandit.

Palub rannikuturismi puhul töötada rannikuturismi ja komisjoni ühtekuuluvus-, merendus-, kalandus-, keskkonna-, transpordi-, energia-, sotsiaal- ja tervise poliitika vahel välja integreeritud lähenemisviis, et luua sünergiaid ja parandada projektide sidusust.

Infrastruktuuri kvaliteedi parandamine selleks, et parandada väljaspool tipphooaega selle kättesaadavust, võideldes samaaegselt kliimamuutuste mõjudega, arendades selleks jätkusuutliku kohaliku ühistranspordi süsteemi.

Teenuse kvaliteedi parandamine, parandades kutsekoolitust ning arendades turismivõimalusi, mis sobivad muutustega turismiturul, selleks, et konkurents silma paista.

Uute turismi sihtkohtade edendamine, sealhulgas äärepoolseimates piirkondades ning 20. mail Euroopa Merepäeval rannikuturismile ja „Euroopa turismi tippsihtkohtade” katseprojektile keskendumine.

– Raport: Christa Prets (A6-0461/2008)

Šarūnas Birutis (ALDE), kirjalikult. – (LT) Globaliseerumise ja kiire info- ja sidetehnoloogia arengu ajastul tungib nii uus tehnoloogia kui ka meediavahendid üha enam igale elualale. Ühiskond peab varasemast rohkem järgima kiireid muutusi tehnoloogas ning õppima infotulva ohjama. Meediavahendid etendavad lüüsisvahil rolli, valides olulisi teemasid, ning see avaldab mõju igapäevasele päevakorrale. See valik on aga tehtud üksnes individuaalsest seisukohast lähtuvalt ning on seega vaevalt objektiivne. Meediavahendite kasutamispädevus peab aitama inimestel neid väljakutseid ületada ning aidata neil oskuslikeks meedia kasutajateks saada.

Charlotte Cederschiöld, Christofer Fjellner, Gunnar Hökmark ja Anna Ibrisagic (PPE-DE), kirjalikult. – (SV) Me hääletasime Christa Pretsi (Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsioon, AT) raporti (A6-0461/2008) meediapädevuse kohta digitaalses maailmas vastu. Selles raportis esitatud ettepanekud rikuvad subsidiaarsuse põhimõtet. Me ei soovi ühesugust Euroopa meediaharidust kõigi liikmesriikide lastele. Üksikud liikmesriigid peavad koostama oma kavad vastavalt riiklikele oludele.

Samuti ei usu me, et lapsevanematel ja vanematel inimestel üldiselt oleks puudulik meediapädevus.

Marie-Hélène Descamps (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Nii traditsioonilisel meedial kui ka uuel meedial on oluline koht meie igapäevaelus. Arvestades, et on oluline võimaldada Euroopa kodanikel mõista, analüüsida ja hinnata infotulva ning vastuvõetavaid kujutisi selliselt, et neid parimal võimalikul viisil ära kasutada. Sellised oskused on praegu olulised seda enam, et Interneti kasutamine on niivõrd laialtlevinud ja meedia tarbijad ei ole enam üksnes pealtvaatajad, vaid muutuvad üha enam protsessis osalejateks.

See meile esitatud raport, mida ma isiklikult toetan, sobitub sellesse konteksti. See on poliitilise teotahte väljendus, millega kaitsta digitaalkeskkonnas igatüüpi õigusi ja vabadusi.

Käesolev raport, hõlmates kõiki kodanikke, eriti noorimaid, kutsub üles kõrgtasemelise meediahariduse kehtestamisele. See on suunatud meediatüübi-spetsiifilisele koolitusele, kinnitades veelkord, et igatüüpi õigus juurdepääsuks info- ja sidetehnoloogiale. See edendab kvaliteetset haridust, mis edendab vastutustundlikku ja aupaklikku suhtumist intellektuaalomandi õigustesse. See meediaharidus aitaks meil ka saavutada Lissaboni eesmärgi, mis on oluline väärtus õpetatud ja aktiivsete kodanike kasvatamisel.

Lena Ek (ALDE), kirjalikult. – (SV) Raportöör üritab tutvustada Euroopa erinevate tasandite meediaharidust, mis on suunatud perekondadele, koolidele, vanematele inimestele ja puuetega inimestele. See on loomulikult hea mõte, kuid see ei kuulu ELi juurde. Kitsama, kuid fokuseerituma ELi pooldajana usun, et seda peaks iga liikmesriik ise korraldama. Seetõttu hääletasin selle raporti vastu.

Edite Estrela (PSE), kirjalikult. – (PT) Hääletasin Christa Pretsi digitaalmaailma meediapädevuse raporti poolt, sest usun, et selle probleemiga on vaja kiiresti tegeleda. Käesoleval digitaalinfo ajastul võib infost ilma jätmisest saada uus diskrimineerimise ja ebavõrdsuse vorm. Ma nõustun raportis püstitatud eesmärkidega, eriti lairibaühendusele juurdepääsu laiendamise toetuste osas, püüdlusega vähendada liikmesriigiti erinevusi selles valdkonnas ning vajadusega investeerida selles sektoris haridusse ning koolitamisse.

Ühtlasi tunnen, et meil on vaja hoolikalt järgida ja jälgida selles sektoris toimuvat suundumust ettevõtete koondumisele, et vältida oligopoli olukordi, mis võivad rikkuda läbipaistvust ning info paljusust.

Hélène Goudin ja Nils Lundgren (IND/DEM), kirjalikult. – (SV) Arvame, et meediapädevus on liikmesriikide endi asi. Euroopa Parlamendis meie ees oleva projekti seisukohtades leidub muidugi mõningaid häid soovitusi (ja ka mõningaid halvemaid soovitusi), kuid see valdkond on üksnes liikmesriigi enda asi.

Raportis esitatud ettepanekud tungivad liimesriikide haridussüsteemis õppekava valdkonda. Juuninimekiri on eelnevalt praeguses parlamendis rõhutanud – tehes seda taas –, et üksnes liikmesriigid vastutavad haridussüsteemi õppekorralduse ja sisu eest.

Suurejoonelistes kõnedes on palju räägitud subsidiaarsusest, kuid tegelikkus on üsnagi erinev. ELil tuleb sekkuda piiriülestesse küsimustesse, kuid hoida eemale küsimustest, mida üksikud liikmesriigid ise saavad lahendada või mis on juba teiste rahvusvaheliste lepingutega sätestatud.

Seetõttu hääletasime selle resolutsiooni ettepaneku vastu.

Ian Hudghton (Verts/ALE), kirjalikult. – Meediapädevusel on praegusel digitaalajastul üha suurem tähtsus. Samas kui kultuur on üha enam globaliseerumise mõju all, tunnistab Christa Prets raport õigusega, et

meediapädevuses on võtmeroll kohalikel asutustel. Kohalikel asutustel on anda oluline panus ning ma pean seda raportit soovitavaks.

Dumitru Oprea (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Olin kindel, et hääletus kulgeb Christa Pretsi raporti kasuks.

Arvan, et vajame meediapädevust, et teabe saajad mõistaks paremini kõiki pakutavaid meediatooteid ning saaks teada, kuidas vältida nende võimalikke negatiivseid mõjusid. Ometi vajavad nad sellega hakkama saamiseks teavet ja teadmisi, mida meediapädevus pakub.

Kõik ühiskonna liikmed peaks oskama otsida ja kasutada teavet nii, et nad saaks vabalt ja avatult suhelda ilma, et tunneks hirmu tõelisuse ees, millega hakkama saamiseks nad ei ole valmis.

Meetmeid peaks rakendama isegi algkoolis, et tagada piisav meediapädevus nii, et lapsed saaks omandada ühiskonnas aktiivselt osalemiseks nõutavad oskuste kogumid.

Meediapädevus hõlmab ühiskonna liikmetele massimeediatoodete kriitilise analüüsimise võimaluse pakkumist, muutes nad vähem haavatavaks nende suhtes, kes kontrollivad teavet.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Austatud juhataja, kallid kolleegid, ma hääletasin Christa Pretsi digitaalmaailma meediapädevuse raporti poolt. Pidades silmas üha ulatuslikumat info- ja sidetehnoloogia kasutamist, mis tungib isegi igapäevaelu põhiaspektidesse, ning tohutuid võimalusi, mida need vahendid pakuvad, muutub inimestele vajalikuks mitte üksnes nende vahendite kasutamise oskus, et tunda rõõmu nendest saadavatest võimalikest kasudest, vaid ka ennekõike info manipuleerimisohu eest või vahelejätmiste ja ebatäielikkuse eest –, mis iseloomustab sageli IT-võrgus leiduvat infot võrrelduna traditsiooniliste sidevahendite pakutava infoga – enese kaitsmise oskus. Seetõttu annan heakskiidu Christa Pretsi tehtud tööle ning loodan, et kasutusele võetavad meetmed on sellega kooskõlas.

– **Soovitus: Bernard Lehideux (A6-0473/2008)**

Alessandro Battilocchio (PSE), kirjalikult. – (IT) Austatud juhataja, kallid kolleegid, ma pooldan Bernard Lehideux' raportit, mis läheb täna pärast pikka arutelu hääletusele, kus parlament mängis juhtivat rolli lõppdokumendi paranduskatsetes.

Leiame end eriti keerulisest majanduskontekstist, kus majandus- ja finantskriis, mis meid mõjutab, näikse olevat määratud kestma kogu 2009. aasta. Täna edastab Euroopa tähtsa signaali Euroopa Koolitusfondi rajamisega. Eesmärk on tagada, et see institutsioon oleks tõhus vahend mitte üksnes noorte inimeste koolitamisel, kes on otsimas oma esimest töökohta, vaid ka neile – tegemist on paraku paljudega –, kes on tootmis- ja töömaailmast kõrvale tõrjutud. Euroopa Parlamendi kohustus on jätkata selle tõhususe jälgimist ning selle eesmärkide saavutusastet.

Dragoș Florin David (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Hääletasin nõukogu ühise seisukoha poolt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse vastuvõtmise küsimuses, millega luuakse Euroopa Koolitusfond, sest ühine seisukoht hõlmab paljusid tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni muudatusettepanekuid. Komisjoni peamised muudatusettepanekud puudutavad regulatsiooni ulatust, selle asutuse ülesandeid, üldsätteid, juhtkonda ja Euroopa Koolitusfondi direktori ametisse nimetamist. Lahenduse on saanud ka küsimused, mis puudutavad seda, kuidas Euroopa Parlamendi ja asutuse vahelisi suhteid tugevdada ning kuidas Euroopa Parlament võiks olla juhtkonnas esindatud.

Artiklis 7 nähakse ette, et juhatuses on ka „kolm hääleõiguseta eksperti, kelle nimetab Euroopa Parlament”. Parlamendil on vabadus nimetada isikuid väljastpoolt või parlamendiliikmeid ning parlamendi otsustada on ka see, millisel tasandil ta eelistab juhatuses esindatud olla. Lisaks palutakse direktoril enne ametissenimetamist esineda Euroopa Parlamendi pädeva(te) komisjoni(de) ees avaldusega ning vastata selle (nende) liikmete esitatud küsimustele (artikkel 10).

Carl Lang (NI), kirjalikult. – (FR) Ultraeurooplased näevad töötajate sisseerändes ja inimestes imelahendust tööjõu nappuse ja kõike liikmesriike iseloomustava sündide arvu languse probleemidele. Selline rumal suhtumine on võimetuse möönmine: Euroopal sellisena, nagu see on, pole mingeid soovitusi, mis lahendaksid probleemid, millega silmitsi seistakse.

Teisalt aga tuleb uuel Euroopal edendada riigi ja ühenduse kaitse ja eelistuste majandus- ja sotsiaalpoliitika, perekonnasõbralikku poliitikat, julgustamaks inimesi lapsi saada, ning välispoliitikat, mis hõlmab arenguabi kolmandatele riikidele, et neis massilise väljarändega riikides oleks võimalik oma rahvaarvu stabiliseerida elustandardi märkimisväärse parandamise abil.

Euroopa Koolitusfond on Euroopa Liidu asutus, mille eesmärk on aidata ELi partnerriikides haridus- ja koolitussüsteeme arendada. See oleks ülimalt kiiduväärt eesmärk, kui see tegelikkuses ei kujutaks endast nende Euroopa-väliste riikide Euroopa tööturule pääsemiseks ettevalmistamist. Me ei soovi kolmandatest riikidest täiendavat sisserännet, isegi mitte Euroopa-välistest kandidaatriikidest nagu Türgi, mis on Aasia ja moslemi riik, mida me ei soovi näha Euroopa Liiduga ühinemas.

– Raport: Ona Juknevičienė (A6-0457/2008)

Carlos Coelho (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) Toetan seda ettepanekut, mille eesmärk on parandada Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku tööd tsiviil- ja kaubandusajades. Mul on hea meel, et esimesel lugemisel jõuti kokkuleppele.

Olen alati toetanud tihedama kohtunike ja Euroopa õiguslase koostöö institutsioonilise masinavärgi kasutuselevõttu, mis võimaldaks neil erialaspetsialistidel jälgida Euroopa õiguslase koostöö kehtestamise igat etappi, aidates seeläbi kaasa vabaduse, julgeoleku ja kohtu valdkondadele, ning võimaldaks rajada Euroopa õiguskultuuri.

See võrk koosneb kontaktpunktidest (kohtunikest), kes teevad omavahel koostööd, et tegeleda raskustega, mis võivad liikmesriikidevahelise õiguslase koostöö raames esile kerkida. See hõlmab kõiki valdkondi, teisisõnu nii tsiviil- kui ka kaubandusajades. Arvan, et see võrgustik peaks olema avatud, võimaldamaks kutseliitude osalust, püüdes samaaegselt üldsusele pakutavat teavet kindlustada.

Need parandused toovad selget kasu kohtuotsuste vastastikusele tunnustamisele, mis ongi põhiolemuselt õiguslase koostöö nurgakivi.

Dragoș Florin David (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Hääletasin Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse ettepaneku poolt, millega muudetakse nõukogu otsust 2001/470/EÜ, millega loouakse tsiviil- ja kaubandusajades käsitlev Euroopa kohtute võrk, sest liikmesriikide vahel sõlmitud Euroopa õiguslase koostöö võrgustik tsiviil- ja kaubandusajades, mis kehtestati 28. mail 2001 vastu võetud nõukogu otsusega 2001/470/EÜ, mida peeti vabaduse, julgeoleku ja õiguse piirkonna loomiseks osana ühendusest, mida on tarvis parandada, lihtsustada ning millega kiirendada liikmesriikidevahelist õiguslast koostööd kõrvuti õigussüsteemile tõhusa juurdepääsu võimaldamisega piiriüleste kohtuprotsessidega seotud inimestele.

Carl Lang ja Fernand Le Rachinel (NI), kirjalikult. – (FR) Kui on mingi valdkond, kus Euroopa Liidu liikmesriikide vaheline koostöö on oluline ning mida tuleb kogu jõust toetada, siis on see kindlasti valdkond, mis puudutab õiguspädevust ja politseid.

Hiljutise Prantsusmaa ja Belgia uurimismeeskonna kuudepikkuse jälitustegevuse tulemusel õnnestus vahistada 16 noort džihadi fanaatikut ning lõhkuda Brüsselis asuv islamistlik terrorivõrgustik, mis annab tunnistust Euroopa politseijõudude vahelise koostöö vajadusest.

Organiseeritud kuritegevus, korruptsioon, narkokaubandus ja terrorism – nagu me kõik teame – ei austa riigipiire.

Euroopa Liidu liikmesriigid teevad juba aastaid valitsustevahelist koostööd. Oma patuses uhkuses soovib Euroopa Liit trendiga kaasa minna, üritades kehtestada oma määrustega Euroopa õiguslase koostöö võrgustikus sellised suhted, mis on organiseeritud ümber riiklike kontaktpunktide.

Me oleme koostöö poolt ning toetame seda algatust, eeldusel, et liikmesriike ei jäeta ilma nende õiguspärasest suveräänsetest pädevustest uue bürokraatliku Euroopa asutuse nimel.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Soovin väljendada oma kahetsust, et Ona Juknevičienė raporti üle ei toimunud parlamendis enne selle vastu võtmist arutelu. Euroopa Rahvapartei (Kristlikud Demokraadid) ja Euroopa Demokraatide fraktsioon toetab kõnealust raportit. Ometi soovime juhtida tähelepanu mõnele probleemile selles valdkonnas, mis vajavad uusi lahendusi: Euroopa kodanike poolne oma õiguste tundmine piiriülestes menetlustes ning õiguslast töötajate ja kohtunike teadmistes, mis on äärmiselt ebamäärased.

Loodan, et need parlamendile muret tekitavad küsimused avalduvad tulevikus selgemalt komisjoni ja nõukogu päevakorras.

Andrzej Jan Szejna (PSE), kirjalikult. – (PL) Ma hääletasin Euroopa õiguslase koostöö võrgustikku tsiviil- ja kaubandusajades käsitleva raporti poolt. Kodanikuvabaduste-, justiits- ja siseasjade komisjoni esitatud

dokument on vastuseks vajadusele lihtsustada ja kiirendada liikmesriikidevahelist õiguslast koostööd. Küsimus on olemuslikult kodanikele juurdepääsu hõlbustamises õiguskeskkonnale.

Raportööri esitatud programm keskendub õiguslaste elukutsete esindajate vahelise koostöö edendamisele parimast tavast lähtuvalt. Pealegi tuleneb Euroopas õiguslaste koostöö võrgustiku tsiviil- ja kaubandusajade tööpõhimõtet käsitlevast komisjoni raportist, et täieliku potentsiaali saavutamiseni on veel pikk maa, seda seoses riiklike kontaktpunktide puudumisega.

Selliste soovitatud vahenduspunktide loomine koos järkjärgulise Euroopa e-õiguskeskkonna kasutuselevõtuga parandaks Euroopa kodanike juurdepääsu üldisele infole, mis puudutab seadusi ja õigussüsteemi toimimist.

– Raport: Philip Bushill-Matthews (A6-0454/2008)

Avril Doyle (PPE-DE), kirjalikult. – Euroopa tööõukogu direktiivi uuesti sõnastatud versioon pakub rohkem teavet ja paremat nõustamiskorda ELi töötajatele ning soovin seda avalikult toetada. Selle ettepanekuga muudetakse 22. septembri 1994 vastu võetud nõukogu direktiivi 94/95/EÜ eesmärgiga teavitada ja nõustada töötajaid. Järgnev arutelu sotsiaalpartneritega ühendatuna läbi vaadatud uuesti sõnastatud versiooniga võimaldab tööandjate ja töötajate vahelises tihedamas dialoogis paremat struktuuri, võimaldades muudatusettepanekuid põhjalikult hinnata, ning pakub vahendeid tööliste esindajatele nende huvide edendamiseks.

Ma toetan kolme aasta tagant selle rakendamise hakkamisest alates direktiivi läbi vaatamist, et tagada selle vastavus ning sobivus seatud eesmärgi täitmisel.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Selge poliitilise tahte puudumine parlamendi enamuse hulgas käesoleva direktiivi välja töötamise suhtes ja Euroopa tööõukogu õiguste ja rolli parandamisel oli täiskogu istungil taas kord ilmne. Kõik meie fraktsiooni muudatusettepanekud lükati tagasi, alustades sealhulgas käesoleva direktiivi põhjalikust ja laialdasest ülevaatest, seda hiljemalt viis aastat pärast vähemoluliste praegu tehtud muudatusettepanekute jõustumise kuupäeva. Võib üksnes nõustuda, et selle direktiivi rakendamise raport peaks olema komisjonile esitatud. Seejärel näeme, mis juhtub. Me teame juba, et töötajate õiguste suurendamine sõltub klassivõitluse arengusuunast.

Erinevalt teistest kordadest, mil Euroopa Parlament kohaldas mittesiduvates aruteludes põhimõtet, et töötajate esindajatel peaks olema vetoõigus nagu minu naiste rolli tööstuses käsitlevas raportis, on praegu keeldutud seda Euroopa tööõukogu direktiivi kaasa arvamast, mis on kahetsusväärne. Seetõttu oleme otsustanud hääletamisest hoiduda.

Neena Gill (PSE), kirjalikult. – Hääletasin käesoleva raporti poolt, sest sellistel rasketel aegadel on oluline, et sotsialistid püüaks töölisi kaitsta.

Nõuanded ja teave on kaks töötajate põhiõigust ning Euroopa tööõukogude loomine on suurepärane algatus Euroopas. Ometi on nii minu piirkonnas kui ka mujal Euroopas töökohti kaotatud, sest nõukogud ei tee piiriülest lähedast koostööd.

Seetõttu tervitan ettepanekut, millega tagada tööõukogude tõhusus ning nende rakendusala laiendamine. See valdkond mõjutab paljusid minu valijaid. Loodan, et meie hääletus tähendab seda, et rohkem Lääne-Keskmaa ettevõtteid ja töölisi saavad nendega antud õigustest kasu.

Ian Hudgton (Verts/ALE), kirjalikult. – Ma hääletasin selle Philip Bushill-Matthewsi raporti poolt. Parlament hääletas tõhusate ja keelavate tööandjate vastastele määrustele mittevastavusest tulenevate sanktsioonide poolt, milles tulenevalt paraneks töötajate olukord ELis.

David Martin (PSE), kirjalikult. – Pidades silmas ähvardavat globaalset majanduskriisi, antakse direktiiviga tulevikus töötajatele töökohal suurem sõnaõigus, võimaldades vajadusel Euroopa tööõukogus läbivaatamist. Tervitan Euroopa sotsiaalpartnerite soovist, mis kuulub praegu direktiivi juurde, ning tervitan ka direktiivi uuendamist selleks, et saaks võtta arvesse hiljutisi kohtuasju, mis on tinginud suurema õigusselguse tööstuse mõlemale osapoolle.

Catherine Stihler (PSE), kirjalikult. – Ma toetan igasugust tööd, mis tugevdab Euroopa tööõukogus tehtavat tööd.

Georgios Toussas (GUE/NGL), kirjalikult. – (EL) Töötajate osalust tööõukogus kasutatakse tööandjate poolt töötajate töökohal tehtavate tegevuste kontrollimiseks.

Euroopa tööõukogu ja ühisvastutus on sotsiaalpartnerlust tugevdavad ning töölisliikumist suunavad mehhanismid.

Seetõttu andsime vastuhääle komisjoni Euroopa tööõukogu direktiivi uuesti sõnastamise ettepanekule.

– Raport: Heide Rühle (A6-0410/2008)

Adam Bielan (UEN), kirjalikult. – (PL) Austatud juhataja, ma hääletasin Heide Rühle ühenduse kaitsetstarbeliste toodete veo tingimuste lihtsustamise raporti poolt, sest selles sisalduvad mitmed meetmed, mis on kavandatud relvaturu toimimist hõlbustama.

Lisaks sellele likvideeriks ühendusesisene õigussätete loomine kaitsevaldkonnas liikmesriikidelt relvade ebaseadusliku transpordi valesüüdistuste ohu. Nagu liikmed teavad, esitati teatud liikmesriikidele hiljuti valesüüdistus relvade ebaseaduslikus müümises Gruusiale. Ühine seadusandlus selles valdkonnas kõigile 27 Euroopa Liidu liikmesriigile hoiaks tulevikus ära selliste olukordade tekke.

Avril Doyle (PPE-DE), kirjalikult. – Ma toetasin parlamendiliikme Heide Rühle ettepanekut komisjoni poolt 2007. aasta detsembris vastu võetud kaitsepaketi osana. See ettepanek sisaldab ELis kaitsevarustusele läbipaistva turu loomist, asendades olemasolevad 27 eraldiseisvat litsentsiväljastussüsteemi ning kooskõlastades litsentseerimismõudeid nende toodete liikmesriikidevahelises veos. Selle kontrollkorra täiustusega kaasneb lisaks suuremale läbipaistvusele ka olemasolevate tavade ja toimingute kindlustamine, säästes samas miljardeid, mis kuluks vastavuskuludele. Sellelaadne haldusreform suurendab asjasse puutuvate toimingute selgust ja lihtsust, tugevdades siseturgu, säilitades samas jätkuva kontrolli väljaveo üle väljapoole ELi. Üldiste ja globaalsete litsentside kasutuselevõtt, mille määrab iga liikmesriik isiklikult, võimaldab õiget tasakaalu riigi ja ühenduse huvide vahel.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) „Kaitsevarustuse ühendusesisese veo lihtsustamine” ei ole erapooletu protsess. Siseturu reeglite kindlustamine valdkonnas, mis on seni olnud üksnes liikmesriikide pädevuses, tähistab järjekordset sammu föderalismis suunas, suurendades suuremate riikide ülemvõimu, kahjustades riiklikku suveräänsust. Tõsise rahvusvahelise majanduskriisi ajal avab sõjalis-tööstusliku kompleksi arendamine ELis uusi väljavaateid tulu teenimisele suurte majandusüksuste poolt ning kindlustab ELi sõjalise sekkumise võimet ühise välis- ja julgeolekupoliitika kontekstis. Eesmärk on tagada kontroll turgude üle, piiratud energiaressursside ja teiste loodusressursside üle, mis on olulised kapitalistliku tootmismeetodi seisukohalt suurema rahvusvahelise konkurentsivõime pakkumisel.

Me peaks valima hoopis teistsuguse tee. Täpsemalt tuleks meil üritada vähendada tuuma- ja tavarelvastuse arsenalit kogu maailmas, aidates rahumeelse konfliktilahendusega tagada austus rahvusvahelise õiguse ja riikide suveräänsuse vastu.

Inimkonna valitud tee peaks olema desarmeerimine, mitte aga võidurelvastumise taaskäivitamine, mida käesolevas direktiivi ettepanekus soovitatakse. Seetõttu hääletasimegi selle vastu.

Hélène Goudin ja Nils Lundgren (IND/DEM), kirjalikult. – (SV) Juuninimekiri pooldab vaba rahvusvahelise turu realiseerumist. Kuigi me ei usu, et EL peaks tegema seadusi sellest, kuidas kaitsetstarbelisi tooteid Euroopa piires kontrollida. Kaitsetstarbelisi tooteid ei saa vaadelda samamoodi kui teisi tooteid ja teenuseid. Sarnaselt väljaveo poliitikale peaks seadusandlus selles valdkonnas olema üksikute liikmesriikide endi lahendada. Kui tekib vajadus piiriülese koostöö järele, tuleks see kehtestada valitsustevahelisel tasandil.

Kuna Juuninimekiri on tugevalt vastu igasugustele püüdlustele luua ELi koostöö raames sõjalisi võimeid, siis oleme komisjoni ettepaneku suhtes äärmiselt kriitiliselt häälestatud. Ka raportööri muudatusettepanek ei paranda seda teemat. Juuninimekirja otsus hääletada raporti vastu ei ole seetõttu üksnes ei-sõna komisjoni resolutsioonile, vaid ka igasuguse ELi koostöö militariseerimise selge tagasilükkamine.

Jens Holm ja Eva-Britt Svensson (GUE/NGL), kirjalikult. – (SV) Usume, et Euroopa Komisjoni strateegia luua konkurentsivõimelisem kaitsetööstus ELi raames on täiesti valel teel. See oleks järjekordne samm ELis sõjalise koostöö kehtestamise suunas, mille eesmärk oleks luua ühine julgeolekupoliitika. Me oleme põhimõtteliselt vastu igasugusele analoogsale asjade käigule. Me kaitseme sõltumatut välispoliitikat, mis on vaba sõjalistest liitudest.

Rahvusvahelise õiguse, demokraatia ja inimõiguste kaitsmist ei ole komisjoni ettepanekus üldse mainitud. Usume, et rahu, demokraatia ja inimõigused on tähtsamad kui sõjaseadmetele uue turu loomine. See on ühtlasi valdkond, mis mõjutab julgeolekupoliitikat. Vastavalt ELi asutamislepingule on Rootsil otsuseid

langetav asutus. Selles küsimuses leiame, et Euroopa Komisjoni seadusandlik algatus on vastuolus ELi asutamislepinguga. Ülalmainitud põhjustel hääletame kõnealuse ettepaneku vastu.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), kirjalikult. – (EL) Direktiivi ettepanek, millega hõlbustada sõjaliste toodete vedu ELi raames, lihtsustades liikmesriikides vastavat litsentseerimise korda, moodustab osa ELi üldisest militariseerimise eesmärgist, teenides agressiivseid lihtrahvastaseid plaane.

See konkreetne ettepanek ja sellega kaasnev raport on kavandatud edaspidi liikmesriikide kaitsepoliitika küsimustes iseseisvalt otsustamise võimet vähendama ning tugevdama suuri ELi kaitsetööstusi, vähendades halduslikke takistusi nende toodete liikumisel ja müügil, et need muutuks veelgi valdavamaks ühtsel euro turul ja konkurentsivõimelisemaks maailmaturul, tõrjudes seeläbi kõrvale väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted nagu raportis täheldatud.

See ettepanek näitab taas ELi tõelist sõjalist olemust ja vajadust teha lõpp sellisele poliitikale ja lihtrahvastasele struktuurile tervikuna, jätkates võitlemist lihtrahva võimu kehtestamise eest, et meie riik saaks otsustada oma relvade tüübi ja allikate üle vaid oma tõelistest kaitsevajadustest lähtuvalt, mitte aga agressiivsete ELi ja NATO kavade põhjal ning suurte Euroopa ja Ameerika relvatoöstuste huve silmas pidades.

Carl Schlyter (Verts/ALE), kirjalikult. – (SV) Ma ei soovi relvadele siseturgu. Kõik riigid peaks olema võimelised soovi korral relvade sisse- ja väljaveo lõpetama. Ei tohi võimaldada relvade takistusteta transportimist, isegi ELi sees. Kahjuks kaotasime hääletuse sellesisulise muudatusettepaneku üle. Seetõttu jäin lõpphääletusel erapooletuks, sest raportis oli ka positiivseid aspekte, nagu kõrgendatud kontroll kolmandatesse riikidesse väljaveo takistamiseks ning valitsusväliste organisatsioonidele ja teistele suurema avatuse ja parema juurdepääsu võimaldamine teabele.

– Raport: Matthias Groote (A6-0329/2008)

Avril Doyle (PPE-DE), kirjalikult. – Tervitan parlamendiliikme Matthias Groote raportit mootorsõidukite ja mootorite määrust heidete ohjamisest kui õhu kvaliteeti üle Euroopa parandavast sammust ning kliimamuutuste vastu võitlemise vahendist. Ühendusesiseste veokite, veoautode ja busside tehniliste nõuete kasutusele võtmine pakub tõhusaid vahendeid saastega võitlemiseks. Lämmastikoksiidide piirmäära vähendamise ettepanek 80% võrra ja tahkete osakeste piirmäära vähendamine 66% võrra on märkimisväärne edusamm, mis toob meid lähemale USAs kehtestatud vastavatele piirtasemetele. Raportiga luuakse ka selgem seadusandlussüsteem, sest direktiivid asendatakse otsekohalduvate määrustega. ELi heitkogustega kauplemise süsteemi raportööri olen liigagi teadlik sammudest, mida tuleks kliimamuutusega võitlemiseks ette võtta. Toetan täielikult kooskõlastamist koos raportis soovitatud heidete vähendamisega.

Edite Estrela (PSE), kirjalikult. – (PT) Hääletasin Matthias Groote mootorsõidukite ja mootorite tüübikinnituse raporti poolt, sest tunnen, et ühiste õhu saasteainete heiteid piiravate määruste välja töötamine aitab oluliselt kaasa keskkonnakaitsesele ning tagab ELi ühisturu korraliku funktsioneerimise.

Nõustun raportööri ettepanekuga, milles soovitatakse ambitsioonikamate piirnormide kasutuselevõttu tahkete osakeste heidetele (ületades Euroopa Komisjoni ettepanekuid) selleks, et tagada inimeste ja keskkonna kõrge kaitse, eelkõige kliimamuutusi leevendavaid mõjusid silmas pidades.

Duarte Freitas (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) Nõustun raskeveokite heidete õhusaaste määrase kooskõlastamisega, sest usun, et see on parim moodus liikmesriikides erinevate standardite rakendamise vältimiseks ning keskkonna kaitsmiseks.

Ühenduse üldine mootorsõidukite tüübikinnitus eksisteerib selleks, et kindlustada siseturu toimimine, mis – ärgem unustagem – on sisepiirideta valdkond, kus kaup, isikud, teenused ja kapital liiguvad vabalt. Meil on tarvis standardeid uuendada ning muuta need rangemaks, et liikmesriigid saaks tagada vähem saastavate raskeveokite tootmise ning omaks standardformaadis juurdepääsu nende sõidukite remondi- ja hooldusinfole.

Kliimamuutustega võitlemise seisukohalt on EL näidanud üles oma suurt soovi seda teemat juhtida. Käesolev raport on lihtsalt järjekordne relv võitluses keskkonnakahjude vastu. Edasine kahjustavate süsinikoksiidi, süsivesinike, lämmastikoksiidide ja tahkete osakeste heidete piirnormide langetamine on käesoleva määrase põhiaspekt ning sellega kaasneb kindlasti õhu kvaliteedi paranemine Euroopas.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), kirjalikult. – (PL) Täna vastu võetud raport tutvustab kooskõlastatud tehnilisi sätteid raskeveokitele, millega tagada siseturu tõhus toimimine.

Täpsemalt on võetud kasutusele sätted, mis pakuvad piirnormide rakendamisel tugevat keskkonnakaitset kahjulike süsinikoksiidi, lämmastikoksiidide ja tahkete osakeste heidete vastu.

Selle ettepanekuga on üle võetud Euro 5 ja Euro 6 sätted remonditeabele juurdepääsu kohta.

See on eriti oluline sõltumatute turuoperaatorite jaoks remonditeabele standardiseeritud juurdepääsu võimaldamiseks. Sõltumatute remonditöökodadele edastatud teave peab olema identne volitatud edasimüüjatele ja remontijatele kättesaadava teabega. Sellised sätted muudavad remonttööde ette võtmise sõltumatute turuoperaatoritele lihtsaks. Juurdepääs korrapärasele tehnohooldusele muutub seetõttu kergemaks. Hinnad muutuvad turul konkurentsivõimelisemaks.

Vaieldamatult tähendab juurdepääs tehnilisele teabele, et olenemata sõiduki hooldamiskohast on kõik teedel olevad sõidukid ohutud ning vähem keskkonda kahjustavad.

Ian Hudghton (Verts/ALE), kirjalikult. – Ma hääletasin Matthias Groote raporti poolt ning tervitan üleeuroopalist tegevust raskeveokite heidete piiramisel.

David Martin (PSE), kirjalikult. – Toetan käesolevat raportit, millega pakutakse veokitele, veoautodele ja bussidele kooskõlastatud tehnilisi määrusi, millele vastates saab vajaliku tüübikinnituse. Käesolevas raportis nähakse ette osakeste massi vähendamist 66% võrra ning NO_x heidete vähendamist 80% võrra. Toetan käesolevat raportit CO₂ heidete ja seonduvate heidete vähendamises tasakaalu leidmise tõttu. See ettepanek hõlmab mitmeid meetmeid, mis on seotud uute autode remonditeabele juurdepääsuga, millega tagada tõhus konkurents remonditurul, võimaldades seda, et väikeettevõtted raporti tulemusel ei kannata.

– Raport: Stavros Arnautakis (A6-0477/2008)

Hélène Goudin ja Nils Lundgren (IND/DEM), kirjalikult. – (SV) Juuninimekirja mandaat Euroopa Parlamendis põhineb valijatele antud lubadusel teha tööd ELi rahaliste vahendite suurema avaliku kontrolli ja aruka haldamise kallal. Nüüd teeb nõukogu ettepaneku, et igasugune ELi projekt, mis ei ületa 1 miljoni euro väärtust ning mille kaasrahastamisega on seotud Euroopa Regionaalarengu Fond, Ühtekuuluvusfond või Euroopa Sotsiaalfond, peaks tulevikus olema vabastatud järelevalvest ja kontrollist. See on lihtsalt vastuvõetamatu.

Me mõistame, et halduskoorem peab olema proportsionaalne asjakohaste summadega. Sellegipoolest oleme kriitilised tõsiasja suhtes, et sel moel teeb nõukogu ettepaneku jätta too valdkond avatuks ELi ressursside väärkasutusele. Üldmainitud põhjusel on Juuninimekirja otsustanud hääletada kõnealuse raporti vastu.

Sérgio Marques (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) Liikmesriigid on viidanud sellele, et neil on raskusi artikli 55 tõhusal kohaldamisel. Peamiseks raskuseks on võrreldes asjakohaste summadega ebaproportsionaalne halduskoorem ning oluline riskitegur programmi rakendamisel.

Seetõttu hääletasin käesoleva raporti poolt, mille eesmärk on parandada ja lihtsustada seda artiklit ning mis hõlmab vaid kahte punkti: Euroopa Sotsiaalfondi kaasrahastuse tegevustest välja jätmine artikli 55 käsitlusalast ning 1 miljonist eurost allapoole jääva künnise kehtestamine, millest allapoole jäävate projektide kaasrahastamine Euroopa Regionaalarengu Fondi või Ühtekuuluvusfondi poolt jäetakse samuti välja artikli 55 käsitlusalast, mõlemad eesmärgiga arvutada välja maksimaalsed lubatud kulutused ning jälgimise tarbeks. Muud artikli 55 sätted jäävad muutumatuks.

– Raport: Giuseppe Gargani (A6-0483/2008)

Robert Atkins (PPE-DE), kirjalikult. – Mina koos oma Briti konservatiividest kolleegidega toetan parandusi, mis puudutavad akrediteeritud parlamendiliikmete assistentide teenistustingimusi, kes töötavad Brüsselis, Strasbourgis ja Luksemburgis Euroopa Parlamendi ruumides ning saavad põhimõtteliselt näha assistentide põhimääruse juhtumit.

Ometi oleme mures, et see põhimäärus jääb mitmes olulises punktis ebamääraseks ning sooviksime näha seal suuremat selgust mitmete sätete osas. Näiteks ELi-väliste kodanike värbamise, teise keele rahuldava oskusega isikute värbamise ning määratavate palgaastmete küsimuses.

Sellest tulenevalt jääme lõpphääletusel erapooletuks.

Alessandro Battilocchio (PSE), *kirjalikult.* – (IT) Austatud juhataja, kallid kolleegid, pärast aastepikkust tööd selles parlamendis oleme täna vastu võtnud üldsuse heameeleks meedet, mis on kavandatud märkimisväärselt mõjutama ühenduse institutsioonidesisest tööd.

Eriti soovin rõhutada uute parlamendiliikmete assistentide süsteemi määruste positiivset olemust, mida iseloomustab läbipaistvus ja tasakaal, jättes parlamendiliikmetele õiguse palgata isikuid enda vabal valikul. See on märkimisväärne samm edasi ning samas edastab positiivse signaali välismaailmale.

Dragoş Florin David (PPE-DE), *kirjalikult.* – (RO) Hääletasin nõukogu resolutsiooni ettepaneku poolt, millega võtta vastu määrus, millega muudetakse Euroopa ühenduste muude teenistujate teenistustingimusi, sest kohalike assistentide lepinguid hakkavad haldama makseagendid, kelle roll on igale parlamendiliikmele eraldatud parlamendiliikme assistentide toetuste tõhus haldamine, mille eest nad vastutavad, tehes seeläbi lõpu käesoleva korra raames esinevatele ebamäärasustele ja mitmetimõistetavustele, mida on tabanud kriitika.

Akrediteeritud parlamendiliikme assistentide küsimus muutub aga vastupidi personalieeskirjade erikorralduse valdkonnaks, kuuludes täpsemalt Euroopa Ühenduste teiste teenistujate teenistustingimuste alla. Komisjoni poolt Martine Roure'i juhatusel EP juhatuse töörihma avastatud leidude põhjal toimunud läbirääkimiste järel esitatud määruse ettepanek on erakordne ning keeruline ning mitmes aspektis ka komplitseeritud. Neid aspekte on raportis arvesse võetud ning neid käsitleti Õiguskomisjoni pikas ja põhjalikus arutelus.

Edite Estrela (PSE), *kirjalikult.* – (PT) Hääletasin Giuseppe Gargani ühenduste muude teenistujate teenistustingimuste raporti poolt, sest tunnen, et ettepanek võtta kasutusele uus Euroopa Parlamendile iseloomulik personalikategooria, milles käsitletakse parlamendiliikmete assistente, kes töötavad ühes kolmest Euroopa Parlamendi asukohast (Brüssel, Strasbourg ja Luksemburg), muudavad nende assistentide hetkeolukorra selgemaks ja paremaks, austades samas nende kohustuste iseloomu spetsiifikat.

Nüüdne ettepanek parlamendiliikmete assistentide uuest lepingute sõlmimise süsteemist, mis hõlmab erikorda, millega need assistendid tulevikus Euroopa Parlamendiga sõlmitavate otselepingutega tööle võetakse, on oluline selleks, et kindlustada võrdsuse, mittediskrimineerimise ja läbipaistvuse põhimõttest kinnipidamine lepingutes ning nende töötajate õiguskindlus.

Hélène Goudin ja Nils Lundgren (IND/DEM), *kirjalikult.* – (SV) Hääletasime parlamendiliikmete assistentide teenistustingimusi muutva raporti vastu. Meil ei ole midagi selle vastu, et tagada Euroopa Parlamendi assistentidele mõistlikud palgad ning töötingimused. Kuid me ei soovi parlamendiliikmete assistente tuua „ELi maksusadamasse” sugugi rohkem kui ELi raames soodsa ELi maksuga üle minna parlamendiliikmete hüvitissüsteemile.

Nii parlamendiliikmed kui ka nende assistendid peavad olema seotud endi päritoluriigi tegelikkusega. Hüvitised ja toetused peavad olema seotud liikmesriigi tingimustega või assistentide puhul siis nende elu- ja töökoha tingimustega. Ei parlamendiliikmed ega nende assistendid pea olema „ELi mulli” kõrgete palgade ja ligitõmbavate hüvitiste eraldatuses, mis ületavad tunduvalt nende kodanike tegelikkust, keda nad peaks esindama.

Seetõttu hääletasime ELi assistentide põhimääruse ettepaneku vastu. Meile on see põhimõtte küsimus, millel ei ole mingit seost assistentide kui selliste finantstingimustega.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), *kirjalikult.* – (PL) Täna vastu võetud raport aitab parandada akrediteeritud parlamendiliikmete assistentide teenistustingimusi, kes kohustuvad oma tööülesandeid täitma ühes kolmest parlamendi töökohast. Selles sisalduvaid muudatusi on kaua oodatud nii assistentide endi kui ka praeguse täiskogu liikmete poolt. Selles raportis eristatakse kohalikke assistente akrediteeritud assistentidest, pidades silmas viimase assistentide rühma töö olemust.

Vastavalt selgelt koostatud assistentide põhimäärusele naudivad akrediteeritud parlamendiliikmete assistendid edaspidi paljusid privileege, mis on seniajani olnud eranditult teistele Euroopa institutsioonide teenistujatele eraldatud. Ennekoike saavad nad kasu privileegidest, millega likvideeritakse ebavajalik ebamäärasus, näiteks seoses sellega, kuhu tuleks maksta makse ja tervise- ning sotsiaalkindlustust. Lisaks sellele teeb see põhimäärus lõpu assistentide palgaga seotud ebaselgusele. Assistendid jagatakse kindlatesse astmetesse ning pannakse selge alus põhipalgamäärale.

Sellest põhimäärusest on kasu ka käesoleva täiskogu liikmetele. Vastastikune usaldus moodustab parlamendiliikmete poolt tööle võetud assistentidega töötamise ja viimastega valitsevate suhete põhja. See põhimäärus ei piira parlamendiliikmete õigust palgata enda abistamiseks vabal valikul isiklike assistente. Seetõttu ei ohusta see Euroopa Parlamendi liikmete sõltumatust oma kohustuste täitmisel.

Jens Holm ja Eva-Britt Svensson (GUE/NGL), kirjalikult. – Uus parlamendiliikmete assistentide („teiste riigiametnike“) ühtlustamisreeglid ei rahulda põhjamaade töövõtjaid. Meie arust halvendavad uued reeglid sotsiaalseid standardeid peretoetuste ja haige lapse hooldamisega seotud sotsiaaltoetuste jms küsimuses. Ühtlasi tuntakse tõsist muret selle üle, kuidas uus määrus mõjutab pensioniõigusi, töötü abiraha ja töötajate vallandamiskaitset.

Kuigi tuleb arvestada ka ettepaneku tausta. Euroopa Parlamendis on reguleerimata lepingutega assistentidel tõsiseid probleeme. Mõnikord töötavad nad kohutavates tingimustes. See uus määrus teeb sellele lõpu. Tundes solidaarsust ahnete parlamendiliikmete/tööandjate ekspluateeritud assistentide suhtes, hääletasime selle ettepaneku poolt.

Andrzej Jan Szejna (PSE), kirjalikult. – (PL) Hääletasin täna Giuseppe Gargani Euroopa ühenduste muude teenistujate teenistustingimuste raporti poolt.

Selles raportis eristatakse kohalikke assistente parlamendiliikmete akrediteeritud assistentidest.

Tuleb selgelt väljendada, et selle täiskogu parlamendiliikme või liikmete huvides kohustusi täitvad parlamendiliikmete akrediteeritud assistendid omavad kindlaid kohustusi parlamendiliikmete ees, millest tulenevalt tugineb nende suhe vastastikusel usaldusel.

See eristab akrediteeritud assistente teistest ELi teenistujatest, kelle töötingimused tuginevad läbipaistvusel, objektiivsel hinnangul ja institutsioonide suhtes tuntaval lojaalsusel.

Assistentide erilist olukorda ei tule käsitleda neile privileegide andmise või ametnike ametikohtadele või teistele Euroopa ühenduste teenistujate kategooriatele otsese juurdepääsu andmisena.

Kõnealuse raporti vastuvõtmine parlamendis tähendab seda, et järgmise parlamendi koosseisu ametiajal, mis algab 2009. aastal, rakenduvad ühenduste teenistujate sotsiaal- ja maksutingimused kõigile parlamendiliikmete poolt tööle võetud parlamendiliikmete akrediteeritud assistentidele.

– Raport: Simon Busuttil (A6-0446/2008)

Glyn Ford (PSE), kirjalikult. – Petitsioonikomisjoni liikmena tervitan oma kolleegi Simon Busuttilit esitatud eksitavaid „kataloogiettevõtteid“ käsitlevat raportit. Need ettevõtted on liidus ebameeldivad VKEdes parasiidid. Sealt saadetakse VKEdesse mitmetähenduslikke kirju, milles kutsutakse üles oma ettevõtte nime ja kontaktandmeid lisama või uuendama, jättes neile vale mulje, et nad lisatakse tasuta ärikataloogi loetellu. Nõnda tegelevad selliste kirjadega sageli personali nooremliikmed.

Allakirjutajad ja ettevõtted avastavad seejärel, et nad on tahtmatult allkirjastanud lepingu, mis kehtib minimaalselt 3 aastat, mille iga-aastane tasu algab 1000 eurost.

VKEdelt saadud 400 petitsioonis kirjeldatakse kiusamist, stressi, häbi, masendust ning rahalist kahju, mis on tingitud nende petiste tegevusest. Käesolev raport kiidab õigusega heaks Austria valitsuse tegevuse, millega kuulutati selline tegevus ebaseaduslikuks. Käesoleva raportiga nõutakse, et komisjon ja ülejäänud 26 liikmesriiki järgiks Austria eeskujut ning teeks lõpu nende petiste tegevusele.

Hélène Goudin ja Nils Lundgren (IND/DEM), kirjalikult. – (SV) Oleme otsustanud hääletada käesoleva Euroopa Parlamendi raporti poolt. Ometi on meil kahtlusi lõikes 13 esitatud ettepaneku suhtes, mis puudutab direktiivi 2005/29/EÜ rakendusala laiendamist.

On hea, et raport tõstab Austriat ja Belgia esile heade eeskujudena seoses eksitavatest kataloogiettevõtetest vabanemise nimel tehtud tööga. Usume, et Euroopas võib piisata nende riikide heade eeskujudena esitamisest. Liikmesriikide seadusandjad on kindlasti piisavalt pädevad selleks, et jätta meelde teiste riikide hea eeskujut ning võtta ise vastu uusi otsuseid, mis käsitleks vastavates liikmesriikides ettevõtete probleeme selles valdkonnas. Institutsioonidevaheline konkurents liikmesriikide vahel on olulise tähtsusega käesolevas raportis käsitletud probleemide sarnaste olukordade lahendamiseks.

Ian Hudghton (Verts/ALE), kirjalikult. – Ettevõtted üle Euroopa on langenud Euroopa City Guide'i taoliste pettuste ohvriks. Nende pettuste vältimiseks on tarvis õigusmeetmeid ja Simon Busuttili raport väärib seetõttu heakskiitu.

David Martin (PSE), kirjalikult. – Hääletasin käesoleva raporti poolt vastusena paljude valimisringkondade murele, mis on tõstatunud seoses eksitavate ettevõtete ja ettevõtjatega. Paljud ettevõtted, enamjaolt väikeettevõtted šotimaal, on kandnud finantskahju ning neid on kiusatud ning kohtuasjaga ähvardatud. Käesoleva raportiga

parandatakse teadlikkust selles küsimuses, et vähem ettevõtteid langeks pettuste ohvriks, õhutades ELi riike siseriiklikke seadusi karmistama ning kindlustama seda, et kehtiv ELi õigus eksitavatest reklaamidest ja ebaausatest kaubandustavadele oleks asjakohaselt jõustatud. Ma toetan käesolevat raportit, sest see sunnib komisjoni oma ELi seaduste rakendamise kontrollimist hoogustama ning parandama kehtivat ELi seadusandlust seal, kus leitakse, et sellest ei piisa nende pettuste igaveseks lõpetamiseks.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Toetasin Simon Busuttili raporti vastu võtmist, sest selles kutsutakse komisjoni üles praegust ELi seadusandlust parandama, tagades ettevõtetele ja üksikisikutele kaitse eksitava reklaami eest.

Käesoleva raporti rakendamine võimaldab liikmesriikide võimudel kasutada ühismeetmeid, millega takistada igasugust kataloogiettevõtete eksitavate võtete edasist levikut ning tutvustada tõhusaid meetmeid, millega likvideeritakse kataloogiettevõtted, võimaldades nende juhte karistada. Selles võimaldatakse nende pettuste ohvritele – milleks on peamiselt VKEd – tõhusaid abinõusid allkirjastatud lepingute tühistamisel, mis on allkirjastatud eksitava reklaami tulemusel ning kantud kahjude eest kompensatsiooni saamist.

Ma olen saanud mitmeid kirju ettevõteltelt Rumeenias, mis on langenud sellelaadsete pettuste ohvriks. Simon Busuttili raporti vastuvõtmine suurendab avalikkuse teadlikkust sellest ning loodan, et seeläbi väheneb sellise tegevuse ohvriks langevate ettevõtete arv.

Catherine Stihler (PSE), kirjalikult. – Mul on hea meel, et Euroopa Parlament on täna tegutsenud European City Guide'i pettusega võitlemise nimel. Paljud valijad Šotimaalt on olnud selle pettuse ohvrid ning avastanud, et on saanud arve teenuse eest, mida nad ei ole tellinud. Need eksitavad müügivõtted, mis puudutavad tavainimesi, on valed ning neile tuleb teha lõpp. Petitsioonikomisjoni tuleb õnnitleda selle tänasesse päevakorda võtmise puhul.

Glenis Willmott (PSE), kirjalikult. – Ma hääletasin käesoleva raporti poolt, et peatada eksitav reklaam selliste ärikataloogide poolt nagu European City Guide. Viimastel aastatel on minuga võtnud ühendust paljud väikeettevõtted üle Ida-Keskmaa, Nottinghamist Northamptonini. Need ettevõtted on ilmselge pettuse ohvrid ning toetan tugevalt Euroopa musta nimekirja loomist ning meetmeid, millega teha lõpp eksitavale reklaamile.

5. Hääletuse parandused ja hääletuskavatsused (vt protokoll)

(Istung katkestati kell 9.50 ning jätkus kell 10.00)

ISTUNGI JUHATAJA: Hans-Gert PÖTTERING

President

6. Euroopa Ülemkogu 11.-12. detsembri 2008. aasta kohtumise tulemused – Prantsusmaa eesistumise poolaastal tehtu (arutelu)

President. – Järgnevals teemaks on nõukogu ja komisjoni aruanded Euroopa Ülemkogu 11.–12. detsembri arutelu tulemustest koos ametis oleva eesistuja aruandega Prantsusmaa eesistumisaaja tegevusraportist.

Tahan soojalt tervitada Euroopa Ülemkogu presidenti, Prantsusmaa presidenti Nicolas Sarkozyd. Tere tulemast Euroopa Parlamendi kolmandat korda Prantsusmaa eesistujariigiks olemise aja jooksul.

Ühtlasi soovin soojalt tervitada Euroopa Komisjoni presidenti José Manuel Durão Barrosot ning komisjoni esindajaid. Mul on hea meel näha, et täna viibivad kohal paljud volinikud. Tervitan teid kõiki soojalt!

(Aplaus)

Kallid kolleegid, teie fraktsiooni esimehe ja teie töö, kui kõnelete oma fraktsiooni nimel, on teostada hindamist. Ometi soovin esmalt alustada mõningate sissejuhatavate märkustega.

President Nicolas Sarkozy, võtsite eesistujariigi seisuse üle sündmusterohkel perioodil, mil oli tarvis otsusekindlaid läbirääkimisi ning tegusid. Te olete need väljakutsed vastu võtnud, muuhulgas ka Gruusia probleemi, finantskriisi, majandusraskused ja muud probleemid. Te olete siin parlamendi ees kolmandat korda Euroopa Ülemkogu presidendi rollis ning eelnevalt külastasite parlamenti ja rääkisite meiega enne Euroopa Ülemkogu presidendi ametisse asumist.

Te olete oma ametlikus residentsis Élysée palees pidanud korduvalt ka esimeeste konverentsi ning olete kutsunud komisjoni ja parlamendi oma riigi pealinna muljetavaldavatele 1. juuli pidustustele, päeval, mil võtsite üle eesistujariigi staatuse, mis oli ühtlasi inspireerivaks demonstratsiooniks otsusekindlusest Euroopa ühendamisel.

Me kohtusime 13. ja 14. juulil taas Pariisis. 13. juulil toimus Vahemeremaade tippkohtumine, mis oli kokku kutsutud Vahemeremaade Liidu rajamiseks. 11. novembril, 90 aastat pärast Esimese maailmasõja lõppu kutsusite meid ka mälestusteenistusele Verdunis.

Kõik need sündmused väljendavad teie lugupidamist Euroopa Parlamendi vastu. Soovin avaldada teile selle eest palavat tänu. Nüüd palun teil kõnelda Euroopa Parlamendiga.

Nicolas Sarkozy, nõukogu ametis olev eesistuja. – (FR) Austatud president, daamid ja härrad, kui Prantsusmaa võttis üle eesistujariigi staatuse, iseloomustas olukorda Euroopas valdavalt seisak Lissaboni lepingu ratifitseerimisprotsessis, mis järgnes lirimaa hääletusele, kus lükati see alusleping tagasi.

Toona ei olnud meil aimugi, et Gruusia ja Venemaa vahel puhkeb sõda, ning ühtlasi ei olnud meil aimu finants- ning seejärel majanduskriisi tõsisusest, millega Euroopal tuleb silmitsi seista.

Austatud president, Prantsusmaa on üritanud eesistujariigiks olemise ajal tugineda oma tegevuses kahele veendumusele: esiteks vajab maailm tugevat Euroopat ning teiseks ei saa Euroopa olla tugev, kui see on jagunenud. Loomulikult olen kindel, et need ei ole originaalsed ideed, kuid sellegipoolest ei ole need seetõttu kuidagi vähem elutähtsad.

Me oleme püüdnud viimase kuue kuu jooksul tagada ühtset ja tugevat Euroopat ning ise enda eest mõtlemist. Mida kujutab endast tugev Euroopa? See on Euroopa, kus mõeldakse, kus on veendumused, millel on vastused ning kujutlusvõime. Selles Euroopas ei rahulduta teiste eeskuju järgimisega ning seal lükatakse tagasi konsensus, mis põhineb pelgalt ütlemata jäänul, probleemide kõrvaldamisel ning seisukohal, et aeg parandab kõik haavad, sest olen veendunud, et mida kauem me ootame, seda keerulisemaks asjad muutuvad.

Lõppkokkuvõttes sai praeguse eesistujariigi ajal otsa rahvusvaheliste sündmuste jada, mis pööras pea peale meie töökorralduse, ning kindlasti ei ole minu asi sellest ülevaadet anda. Ma soovisin teile rääkida üksnes sellest, kuidas me nendele erinevatele väljakutsetele kindlalt vastu astusime.

8. augustil esile kerkinud Gruusia kriis hetkel oli vaid üks tähelepanu keskpunkt: lõpetada sõda ning mitte lasta sellel muutuda järjekordseks Bosniaks. Ausalt öeldes ning soovimata avaldada liiga karmi hukkamõistu, ei olnud Euroopat kohal Bosnia konflikti puhkedes Euroopas. Hoopis Ameerika Ühendriigid, meie sõbrad ja liitlased, võtsid nende kohustused oma õlule ning Euroopal tuli nende eeskuju järgida.

Eesistujariik oli kirglik selles suhtes, et Euroopa võtaks oma kohustused oma õlule ning augustis alustasime relvarahu läbirääkimisi, täpsemalt 12. augustil, ning sellele järgnes 12. septembril vägede väljaviimise leping. Lõppkokkuvõttes suudeti sõda vältida ning algas vägede taandumine ning eelkõige tänu kõikidele ELi liikmesriikidele jäi Euroopa ühtseks.

See ei olnud enesestmõistetav tulemus, sest arvestades meie erinevate riikide ajalugu, valusat ajalugu neile eurooplastele, kes elasid palju aastaid raudse eesriide taga alandavas olukorda pandud Euroopas, jagunenud Euroopas, ohverdatud Euroopas, on üsna loomulik, et teatud riikidel olid teistsugused tunded meie Venemaast naabri suhtes, erinevalt neist, kes on saanud maitsta üksnes vabadust.

Sellele vaatamata jäi Euroopa ühtseks ning eesistujariik koos Euroopa Komisjoni presidendiga tegi kõik võimaliku, et vältida sõda, mis võiks väljuda kontrolli alt. 8. augustil asusid Venemaa väed 40 km Thbilisist eemal ning tänaseks on praktiliselt kõik Vene väed Gruusia territooriumilt lahkunud, välja arvatud Osseetiast ja Abhaasiast.

Euroopa muutis oma kohalolu tajutavaks ilma, et oleks haaratud agressiivsesse poliitikasse meie venelastest naabrite tagahoovis. Olen veendunud, et meie ainus tulevikuväljavaade on teha koostööd oma naabritega, et saavutada majandusareng, julgeolek ja rahu, selgitades neile, et kui nad tahavad olla maailma tasandil arvestatavad – ja Venemaa on suur riik – tuleb neil austada väärtusi, kombeid ning käitumist, mis erineb tunduvalt sellest, mida nad tavatsesid Euroopas teisel ajajärgul enese kehtestamiseks kasutada.

(Aplaus)

Euroopa viibis kohal. Siis saabus finantskriis. See ei leidnud aset 2007. aasta augustis, nagu olen kuulnud inimesi lausumas: probleemid said alguse 2007. aasta augustis, kuid süsteemne finantskriis, mida kogu

maailm kogeb, algas siis, kui Ameerika Ühendriigid otsustasid –, mis osutus äärmiselt tõsiseks sammuks – lasta Lehman Brothersil 18. septembril 2008 pankrotti minna. Siis ja üksnes siis avastasime end globaalselt enneolematu ulatusega finantskriisist.

Üheskoos presidendi José Manuel Durão Barrosoga oleme püüdnud saavutada kahte asja. Esimene neist on Euroopa ühtsus, mida oleme edumeelselt arendanud: esmalt, tuues komisjoniga kokku Euroopa neli suurimat riiki, Euroopa Keskpanga ja Eurogrupi presidendi, seejärel korraldades esmakordselt alates 2000. aastast Eurogrupi riigipeade või valitsustasandil toimuvaid riikide kohtumisi ning viimaks tuues septembris kokku kõik riigipead või valitsusjuhid, oleme välja töötanud Euroopa pankade taastumiskava, mida toetavad kõik Euroopa riigid. Nagu te teate, oli see raske, sest kriisi tõsidus oli viinud teatud riigid ennatlike otsuste langetamiseni: olen kindel, et nad ei oleks saanud teisiti toimida – näiteks iirlased, olles jäänud nende pangandussüsteemil tervikuna lasuva rünnaku kätte.

Lõpuks ühines kogu Euroopa kuu aega hiljem ühisplaani panku toetada ning me üritasime koos José Manuel Durão Barrosoga Euroopa toetuskava, mille eesmärk oli meie pangasüsteemide kokkuvarisemine peatada, muuta globaalseks kavaks. Ameerika Ühendriigid on läinud Paulsoni I plaanilt üle Paulsoni II plaanile ning on nüüd asunud Paulsoni III plaani kallale, olles ilmselt ammutanud inspiratsiooni Euroopa I plaanist.

Ma ei väida, et kõik oleks korras, ma lihtsalt ütlen, et kui liikmesriigid, komisjon ja Euroopa institutsioonid ei oleks toona täitnud oma kohustusi, daamid ja härrad, meid oleks tabanud enneolematu teatud liikmesriikide kokkuvarisemise või pankroti väljavaade ning Euroopa pangandussüsteemi hävimine.

Euroopa on näidanud oma ühtsust ja solidaarsust. Ma pean täpsemalt silmas seda kurikuulsat nädalalõppu, mil meil tuli 22 miljardi euro ulatuses muretseda krediidivahendeid Ungarile, mis oli sattunud ise rünnaku ohvriks pärast seda, kui nad pidid muretsema 17 miljardit eurot Ukrainale tasumiseks. Endiselt tuntakse muret teatud Balti riikide osas, rääkimata teistest globaalsetest probleemidest, millega tuleb tegeleda.

Finantskriis on Euroopat ühendanud: Euroopa nõudis Washingtoni tippkohtumist, Euroopa nõudis G20 kokkutulemist ning 2. aprillil korraldab Euroopa Londonis ülemaailmset finantsjuhtimise reformi käsitleva tippkohtumise. Euroopa on ühel häälel kõnelenud, et öelda, et soovitakse kapitalismi, mis põhineks ettevõtlusel, mitte spekulatsioonil, et soovitakse finantssüsteemi reformimist, et soovitakse esile kerkivatele riikidele erinevaid rolle ja et soovitakse eetilist kapitalismi, Euroopa on kõnelenud ühel häälel, et kaitsta oma põhimõtteid.

Mis puutub majanduskriisi, siis, daamid ja härrad, ei ole arutelu olnud otsekohene. See ei ole olnud otsekohene kahel põhjusel. Esimene neist on see, et finantsolukord ei ole kõikides riikides ühesugune, ning teine on see, et meie majanduskultuur ja poliitiline identiteet pole ühesugune. Isegi sellisel juhul tunnetavad kõik päeva lõpuks vajadust umbes 1,5% võrra SKP kooskõlastatud tõstmise järele, seda vastavalt komisjoni soovitudele.

Mõistan täielikult, et inimesed võivad olla üllatunud siin-seal esinevatest lahkkelidest, kõhklastest, segadusest ning arusaamatustest. Ma meenutaks neile, kes jälgivad Euroopat, et siia kuulub 27 riiki, ning ei ole lihtne kehtestada neile 27 riigile ühesugust poliitikat samas, kui iga riik võib alluda valijate survele, sest meil kõigil ei toimu valimised samal päeval, ning selles täiskogus – Euroopa demokraatia templis – mõistab igaüks, et valimiskampaaniate lähenemine ei mõju konsensuse saavutamisele just soodsalt. Kõigele vaatamata on Euroopal kuidagiviisi õnnestunud pärast finantskriisist ühispoliitika kehtestamist kehtestada majanduskriisist ühispoliitika.

Meil oli ka aega Vahemeremaade Liidu jaoks. Ma pigem eeldan, et kooskõlastamine ja kompromissi tegemine oli vajalik, et teha selgeks kaks asja. Üks on see, et kui Euroopa ei täida oma osa Lähis-Ida rahuprotsessis, siis keegi teine ei tee seda meie eest: maailmas ei ole ühtegi riiki, mis suudaks edendada Iisraeli ja Araabiaomaade vahelist rahu. Euroopa peab etendama oma osa ning muutma oma kohalolu tuntavaks, et vältida ühelt poolt Araabiaomaade ning teiselt poolt maailma juhtiva riigi, Ameerika Ühendriikide vahelist lauskokkupuõrget.

Vahemeremaade Liidu jaoks on see pideva Euroopa ja Vahemeremaade vahelise dialoogi korraldamine, sealhulgas ka Araabiaomaades. See on dialoog, mida vajame nii meie kui ka araablased. Euroopa vajab seda selleks, et saaks peatada lihtsalt rahastajaks olemine ning võiks omada rahu edendavaid poliitilisi veendumusi, et lihtsalt väljamaksetega rahuldumise asemel saaks seeläbi kutsuda üles rahule, tasakaalustatud rahule, eriti palestiinlaste, kel on õigus kaasaegsele, demokraatlikule, turvalisele riigile, ja iisraellaste vahel, kellel on õigus julgeolekule riigis, mis on demokraatia ime.

Vahemeremaade Liidu teema nõudis mõningast veenmist – veenmist, et Vahemeremaade Liit ei sea küsimuse alla Euroopa ühtsust, vaid vastupidi – tugevdaks seda. Lõpuks, kallid kolleegid, saame eurooplastena tunda uhkust selle üle, et Vahemeremaade Liidu kaasjuhatajaks on ELi eesistujariik ning Egiptus, et sinna kuulub

viis asepeasekretäri, sealhulgas ka iisraellane ja palestiinlane: esmakordselt on Araabia riigid võtnud vastu iisraellase kui regionaalse organisatsiooni nagu Vahemeremaade Liidu tegevliikme, mis on ajaloolise tähtsusega saavutus.

Ma avaldaks lugupidamist Bernard Kouchnerile, kes pidas Marseilles' tippkohtumisel suurepäraselt läbirääkimisi, saavutamaks tulemust, millest me ei osanud isegi unistada. Vastukaaluks on iisraellased nõustunud Araabia Liiga osalusega Vahemeremaade Liidu töös. See liit ei takista kuidagi eesistujariiki Tšehhit ning seejärel Rootsit arendamast tulevikus idapartnerluse projekti, mida Euroopa vajab.

Nüüd pöördume kliimamuutuste ja energia teema juurde. Lubage meil end sel teemal üsna selgelt väljendada: see oli kurikuulus lahing ning ma olen üsna kindel, et igal juhul on põhjust rahulolematuseks. Mõni tunneb, et meie ootused tööstusele on liiga kõrged, teised aga, et me ei nõua piisavalt, üks fraktsioon arvab, et peaksime valima ühe tee, teine fraktsioon arvab, et peaksime valima teise tee. Lõpuks seadis eesistujariik Saksamaa tähtajaks 2008. aasta lõpu. Eesistujariik Saksamaa püstitas kolm eesmärki – kolm korda 20 –, ja selle keskmise lepingu, mille me Euroopa Ülemkogus kinnitasime ning mida loodan homme Euroopa Parlamendis vastu võetavat, mis vastab teie endi seatud eesmärkidele.

Ma pean tunnistama tõtt ning ütleva, et kõikidele osapooltele tuleb nende kohustusi meenutada. Euroopa poolt oleks hullus loobuda oma eesmärkidest hetkel, mil uus Ameerika Ühendriikide president püstitas maailma võimsaimale riigile ambitsioonikad keskkonnanäesmärgid. See oleks vastutustundetu, sest kui Euroopa ei oleks jõudnud üksmeelsele otsusele komisjoni esitatud kliimamuutuste ja energia paketi küsimuses, ei saaks me eeldada, et meid võtaks kuulda India, Hiina, Brasiilia ning kõik teised riigid maailmas, millel tuleb nüüd võtta endale vastutus planeedi keskkonna tasakaalu eest.

Sinnamaale jõudmiseks vajame veenvust ning meil on tarvis leida valdkonnad, kus saaks teha kompromisse. Mis need oleks? Ma leian, et me ei loobu kunagi ajakavast või kolm korda 20 eesmärgist, kuid igal juhul siinviibijaist peab mõistma, et sellised riigid nagu uued liikmesriigid idast, kus rasketööstus on olnud kommunismi süsteemilt turumajandusele ülemineku ohver, nõustuti säilitama võrdluse alusena 2005. aasta, isegi, kui neil oli põhjust nõuda muu võrdlusaasta kehtestamist, näiteks 1990ndat. See ei oleks üllatus, pidades silmas seda, mis neis riikides on toimunud ning mida neil tuli läbi elada. Ma kõnelen Jean-Louis Borloo valvsa silma all, kes pakkus neil läbirääkimistel terviklikku, kõhklematut ja tõhusat tuge. Ma ei soovinud ennetava keskkonnakäsitluse saavutamist sotsiaalpoliitika arvelt, mis oleks põhjustanud nende uute ELi liikmesriikide kokkuvarisemise.

Fundamentalistidele ütlen ma, et minu jaoks ei seisnenud kunagi asi keskkonnanõuete mittekehtestamises Poolale, Ungarile ja teistele, vaid tähendas pigem säästa neid riike sotsiaalsest kokkuvarisemisest ning mitte sundida neid valima keskkonnakaitse ja arengu vahel. Me tegime ettepaneku uut sorti arenguks: jätkusuutlikuks, roheliseks arenguks, millega vältida hindade hüppelist tõusu ning sellelaadset mõju Poola, Ungari ja idabloki riikide töötajatele, mida ükski maailma demokraatlik riik ei taluks.

Ühtlasi lisaksin, et ma kuulasin hoolikalt teie muret minu viimasest külaskäigust parlamenti. Mõned teist – ning mõistan seda – ütlesid mulle: „Austatud president, te olete oma eesmärkidest loobunud, sest tunnustasite nõukogu üksmeelset otsust”. Ma nõustusin üksmeelse otsusega lihtsal põhjusel: Euroopa keskkonnavalikud ei tohi olla pealesunnitud valikud, vaid tahtlikud valikud. Kas suudate ette kujutada, kui nõrk oleks olnud enamushääletusel saavutatud kokkulepe, kui mitmeid riigid ei oleks sellest kinni pidanud? Kui usutav tunduks kliimamuutuste ja energia pakett, kui see oleks enamuse poolt ratifitseeritud, kui igal juhul näeb, et ühehäälsus tagab poliitiliste kohustuste täitmise?

(Aplaus)

Pealegi on mõned teist tuletanud mulle meelde, et see oli ühisotsusele kuuluv teema ning ma soovin öelda, et ma kasutasin selle ära. Austatud president, arutus teiste riigipeade või valitsusjuhtidega pean tõele truuks jäädes ütleva, et kliimamuutuste ja energia paketi küsimuses kokkuleppele jõudmises veendunud parlamendi valvas kohalolek oli mõjus motiveeriv tegur neile riigipeadele ja valitsusjuhtidele, kes soovisid teistest vähem lõpplahendusteni jõuda.

Igal juhul olen täna siin, et esitada kõigi 27 riigipea või valitsusjuhi üksmeelselt vastu võetud kliimamuutuste ja energia paketi kokkulepe. Toimige sellega edasi, kuidas soovite.

Lõpetuseks toon välja kaks lühikest punkti. Mis puudutab sisserändepoliitikat, siis Euroopale on kujuteldamatu – selle riikidest kuulub suurem osa Schengeni piirkonda, mis põhineb isikute ja kauba vabal liikumisel – jätkata ilma rändepoliitikas ühiseid põhimõtteid välja töötamata. Töö on tehtud ning pean tunnistama, et see toimus ilma liigse meediakärata. Euroopa Parlamendis on tehtud palju, et sisserändepoliitika arutus

valitseks rahulik toon, kus riiklikul tasandil ei valitse just alati eeskujulik inimeste austamise, rahu säilitamise, taktitunde ja vastutustunde õhkkond. Praegu on meil ühtsele sisserändepoliitikale ühtne alus.

Pöördudes lühidalt kaitseteemasse, siis koos kantsler Angela Merkeliga on mul järgmisel aastal võimalus korraldada Kehli–Strasbourg NATO tippkohtumine. Minu arust on oluliseks otsuseks, mida me oleme siin teinud, et nüüdsest alates mõistavad kõik 27 liikmesriiki, et julgeoleku- ja kaitsepoliitika kuuluvad Euroopa ja NATO käsituse alla, et Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika täiendab NATO poliitikat ega vastandu sellele.

Lõpetuseks, meil on institutsiooniline probleem. Pärast eitava hääle andmist Iirimaaal käisin koos Bernard Kouchneriga Iirimaa peaministri Brian Coweni kutsel Dublinis ning seejärel väitsin tol hetkel inimestele üllatuseks, et ainus viis probleemist jagu saada on meie Iirimaa sõpradega uuesti konsulteerida. See avaldus kutsus esile arutelu, justkui oleks inimeste suhtes lugupidamatu paluda neil veel üht otsustusvõimalust!

Kuidas asjad praegusel hetkel tunduvad? Täna on 25 riiki Lissaboni lepingu ratifitseerimisprotsessi peaaegu lõpetanud. 26., milleks on Tšehhi Vabariik, on äsja võtnud vastu tähtsa otsuse, sel põhjusel, et põhiseaduskohus on avaldanud seisukoha, et Lissaboni ratifitseerimisprotsess võib toimuda ning peaminister Mirek Topolánek on vihjanud julges ja vastutustundlikus avalduses, et tema kõrgem eesmärk on teha ettepanek Lissaboni lepingu ratifitseerimiseks. Seega jäävad veel vaid iirlased.

See on kokkulepe, milleni oleme ühehäälselt jõudnud. See on väga lihtne kokkulepe. Eelkõige tagatakse sellega, et juhul, kui Lissaboni leping peaks jõustuma, saab iga liikmesriigi kohta olema üks volinik. Ma tean, et osadele teist on see pingutus, sest teatud valitsustes arvatakse, et komisjon peaks tõhususe tagamiseks olema väiksem. Ometi palun teil kaaluda järgmist: kui me soovime Lissaboni lepingut – ning Euroopa vajab tugevat ja jätkusuutlikku institutsiooni –, saame me selle üksnes siis, kui iiri rahvas annab referendumil poolthääle, ning selleks, et nad seda teeks, on vaja uut olukorda. Euroopa Ülemkogu teeb ettepaneku, et see uus olukord peaks olema selline, kus on üks volinik iga liikmesriigi kohta.

Teiseks kokkuleppe elemendiks on see, et oleme teinud teatavaid poliitilisi otsuseid, mis seonduvad Iirimaa arutelu konkreetsete joontega, nagu neutraalsus, maksustamine ja perekond. Nende poliitiliste kohustuste võtmine ei olnud raske, seega milles on probleem. Parem on kõik kaardid lauale lüüa. Probleem seisneb õigusjõus, mis iseloomustab neid poliitilisi kohustusi, sest Iirimaaal on põhiseaduskohus ning ei ole mingit kahtlust, et eitav kampaania – milleks neil on õigus – läheb Iiri põhiseaduskohtusse, et küsida, milline on nende poliitiliste kohustuste õigusjõud.

Eesistujariigi pakutud kompromiss on järgmine: Lissaboni lepingut ei ole uuesti vaja ratifitseerida nende poolt, kes on seda eelnevalt juba teinud, ning Lissaboni lepingusse ei tehta muudatusi. Minu arust ei ole mingit mõtet lahendada üht probleemi 26 muu probleemi loomisega. Nii palju on küll selge. Teisalt järjekordsel Euroopa laienemisel – arvatavasti, kui kõik läheb kavakohaselt, lisandub Horvaatia 2010. või 2011. aastal – vajame me, austatud president, uut lepingut selleks, et Euroopa saaks uue liikme võrra laieneda. Seetõttu oleme teinud ettepaneku, et Euroopa laienemisel, mitte aga enne, lisame Horvaatia ühinemislepingule kaks elementi. Esimene neist on „Iirimaa” protokoll ning teine on seotud parlamendiliikmete arvuga. Euroopa valimised toimuvad Nice'i lepingu alusel. Ma ei näe mingit muud võimalust, sest teatud riikidele võimaldati Lissaboni lepinguga täiendavaid parlamendiliikmeid. Me võiks selle probleemiga tegeleda ka järgmisel laienemisel.

Selle põhjal on Iirimaa valitsus pühendanud end vapralt teise Lissaboni lepingu referendumini korraldamisele enne 2009. aasta lõppu. See tähendab, et kui asjad kulgevad loodetult – kuigi otsus tuleb langetada iirlastel –, jõustub Lissaboni leping vaid aastase hilinemisega.

Kallid kolleegid, ka see ei olnud lihtne küsimus, mida arutada või korraldada ega ei saa olema ka lihtne ei iirlastele ega teistele, kuid Euroopa vaim on ennekõike kompromissi vaim. Kui me ei suuda jõuda 27 liikmesriigi vahel kompromissini, ei ole mõtet Euroopa ideaalil. Euroopa ideaal on kuulata teisi ning töötada ühiselt, et leida ühised võimalused, kuidas probleeme vältida.

Lõpetan, tänades eelkõige Euroopa Parlamenti. Ühtlasi ütleksin, et eesistujariigile on olnud väga lihtne ja meeldiv pidada ühendust kõigi selle täiskogu fraktsioonidega, olenemata nende poliitilisest suunitlusest, sellest, kas nad on vasak- või parempoolsed, liberaalsed või rohelised, iseseisvuslased või föderalistid. Te kõik olete näidanud üles soovi viia omal moel Euroopat edasi. Pean ausalt lausuma, et eesistumise vältel on parlament tulemusteni jõudmisel etendanud määravat rolli. Ütleksin koguni, et on lihtsam rääkida, töötada ja pidada läbirääkimisi Euroopa Parlamendiga kui teatud muude kontaktisikutega, mainimata nende nimesid. Eesistujariigiks olemise aja lõppedes tuleks oma komplimentides olla konkreetne, kuid kahetsustes üldine.

Soovin ühtlasi öelda, et me oleme püüdnud töötada paaris komisjoni presidendiga, kus kumbki on olnud teadlik oma kohustustest, ning – hinnates teda vääriliselt – ei oleks eesistujariik kunagi suutnud saavutada tulemusi, mida ta saavutas, kui ta poleks töötanud käsikäes presidendi José Manuel Durão Barrosoga. Minu arust on oluline seda öelda, sest see on tõde, vähemalt minu kogemuse põhjal.

Lõpetuseks soovin tänada riigipäid ja valitsusjuhte. Kallid kolleegid, me ei raja Euroopat, mis oleks riikidega vastuolus: see on küll selge. Olenemata sellest, kuivõrd Euroopa-meelsed te olete, ei ole Euroopa rahvaste vaenlane ning rahvad ei ole Euroopa vaenlased. Ma ütlen teile üht: kui me ei oleks püüdnud mõista iga demokraatliku valitsuse probleemi, ei oleks me eriti kaugele jõudnud. On viga püüda minna mööda riikide valitud esindajatest: see ei ole Euroopa ideaal, see on fundamentalism ning ma olen kogu oma elu võidelnud fundamentalismi vastu, isegi Euroopa fundamentalismi vastu, sest kui ma kuulen sõnu „Euroopa fundamentalism”, unustan sõna Euroopa ning kuulen üksnes sõna „fundamentalism”, ning fundamentalism ei ole kunagi hea mõte. Oleks ajalooliste mõõtmetega viga püüda rajada Euroopat, mis oleks vastuolus rahvastega. Valitsusjuhid on võtnud endale kohustused ning riigid on võtnud endale omad kohustused.

Lõpetuseks soovin öelda isiklikult, et olen kuuekuise eesistujariigi olemise ajal õppinud paljutki ning olen seda tööd kõvasti nautinud. Ma mõistan, miks parlamendiliikmed suhtuvad oma tegevusse kirglikult, sest kui meil on võimalus veeta kuus kuud, et mõista ja maadelda 27 riigi probleemidega, võidame sallivuses, vaimu avatuses ja mõistmises, et Euroopa on vaieldamatult kauneim 20. sajandil leiutatud idee ning et me vajame Euroopat rohkem kui iial varem. Ma olen püüdnud panna Euroopat liikuma, kuid Euroopa on muutnud mind. Soovin lisada veel ühe asja, sest see on mu sügav veendumus.

(Aplaus)

Arvan tõepoolest, et iga riigipea või valitsusjuht saaks kasu selle kohustuse mingil ajal enda peale võtmisest ennekoike seetõttu, et see aitab neil mõista, et probleeme, mida nad oma riikides kogevad, saab lahendada vaid üheskoos naabritega. Nad saavad ka teada, et vaatamata meie erinevustele on palju asju, mis meid ühendavad, ning nad saavad teada ka midagi olulisemat: Euroopal on lihtsam omada pigem suuri kui väikseid ambitsioone.

Viimane asi, millesse usun kogu südamest, on see, et Euroopa Ülemkogus, Euroopa Parlamendis ning Euroopa Komisjonis on lihtsam saavutada edu pigem suurte kui väikeste projektidega, sest väikeprojektidel ei ole seda impulssi, mida on tarvis rahvusliku eneseteadvuse ületamiseks. Tarvis on suurprojekte, suuri ambitsioone ja suuri ideid: nende suurte ideede ja ambitsioonidega on võimalik ületada rahvuslik eneseteadvus. Järelikult võib Euroopa jääda ambitsioonikaks ning mõista, et maailm vajab seda otsuste vastu võtmiseks! Asju eirates tulevikus probleemid kuhjuvad. Probleemidega tuleb tegeleda siin ja praegu ning ei ole tõi, et Euroopa institutsioonid peatavad otsuste vastu võtmise. Otsuste vastu võtmist takistab julguse puudumine, innukuse puudumine: see on ideaali nõrgestamine. Otsused ei saa Lissaboni lepingu järele oodata! Me ei tohi oodata homset, vaid peame langetama otsuseid praegu, ning usun eesistujariigist Tšehhist, et nad jätkavad Prantsusmaa eesistumise ajal tehtud tööd.

(Vali aplaus)

President. – Austatud ametisolev eesistuja, soovime teid tänada – ning aplaus oli meie tänu selge väljendus – kõne eest, kuid eriti teie julguse ja meelekindluse eest Euroopa teenimisel.

Enne, kui annan sõnajärje komisjoni presidendile, soovin soojalt tervitada kahte ministrit – Bernard Kouchneri ja Jean-Louis Borlood, kes aitasid oluliselt kaasa Prantsusmaa edule eesistujariigina. Laiendan oma palavaid tervitussõnu teile mõlemale.

Ennekoike soovin tervitada Bruno Le Maire'i, Euroopa asjade riigiministrit, kes on Jean-Pierre Jouyet' ametijärglane. Jean-Pierre Jouyet on praegu Prantsusmaa finantsturgude regulaatori eesotsas ning me oleme teinud minevikus temaga väga edukat koostööd. Soovin kasutada võimalust ning edastada talle oma siirad tänusõnad.

Loodan, et lubate mul teiste Euroopa institutsioonide kohalolekul – tean, et see ei ole tavaks – õnnitleda Klaus Hänschi, kes oli Euroopa Parlamendi varasem president aastatel 1994–1997 ning Euroopa Parlamendi liige alates selle esimestest otsevalimistest, tema eile olnud 70. sünnipäeva puhul. Soovin avaldada talle siirast tänu ja meie tunnustust kogu parlamendis ja Euroopa Liidu heaks tehtud raske töö eest.

Nüüd palun Euroopa Komisjoni presidendil José Manuel Durão Barrosol kõnelda Euroopa Parlamendiga.

José Manuel Barroso, komisjoni president. – (FR) Austatud president, ametisolev eesistuja, daamid ja härrad, viimase Euroopa Ülemkogu tulemused kirjutatakse ELi ajalukku. Euroopa Ülemkogul tuleb harva võtta vastu nii palju otsuseid sellistes põhilistes poliitilistes küsimustes. Harva on saanud Euroopa väljendada oma rahulolu nii paljude positiivsete tulemustega, lausa kolmekordse eduga. Raskes ja suisa edasilükkamatus kriisiolukorras on meil õnnestunud teha märkimisväärsed edusamme Euroopa ja eurooplaste tuleviku nimel. See on Euroopa, millesse oleme kõik nii väga kiindunud: Euroopa, mis on suuteline parimaks.

Lisaks teistele olulistele otsustele, eriti nendele, mis on seotud julgeoleku- ja kaitsepoliitikaga, Vahemeremaade Liiduga ja uuenenud idapartnerlusega, soovin rõhutada kolme konkreetset valdkonda: Lissaboni lepingut, majanduse taastumist ning kliimamuutuste ja energia paketti.

27 liikmesriiki on teinud koostööd, et leida ühine tee, kuidas Lissaboni lepingu poliitilist protsessi jätkata. Oleme Euroopa Komisjonis seda aluslepingut alati toetanud ning meil on põhjust arvata, et võttes aega meie lirimaa sõprade mure ära kuulamiseks, oleksime ühiselt võimelised leidma lahendust pakkuvad elemendid.

Positiivses vastuses 26. novembri komisjoni algatusele otsustasid 27 liikmesriiki oma majanduse elavdamise kavasid kooskõlastada, et väljuda ebatavaliselt tugevast tormist võitjana. Täna on meil kokkulepe majanduse parandamise kohta umbes 1,5% ELi SKP võrra, seda vastavalt komisjoni soovitudele. Selles kooskõlastatud kavas käsitletakse majanduslangust, eriti suuremat abi ühiskonna vähem kaitstud liikmetele. Samal ajal võimaldab see meil oma majandusse investeerida, et majandust vastavalt tulevikuprobleemidele kohendada. See tähendab, et käesolev kriis annab meile võimaluse suurendada investeeringuid sotsiaalsesse Euroopasse ning Euroopa reformidesse.

Komisjoni 23. jaanuaril 2008 esitatud seadusandlikust algatusest tulenevalt ning Euroopa Parlamendi suure panuse toel olid 27 liikmesriiki ühehäälselt nõus võtma endale kohustuse muuta Euroopa roheliseks ning tulevastele põlvkondadele madala energia tarbimisega majanduseks. Kokkuleppes meie kliimapolitikast ja energiast on eesmärgiks 2020. aastaks 3 korda 20% saavutamine. See ajalooline läbimurre, kui see leiab homme siin täiskogus kinnitust, annab märku Euroopa kui partneri võidust, teisisõnu Euroopa institutsioonide võidust, kus on tehtud koostööd liikmesriikidega käsikäes, juhindudes võimsast ühisest soovist edu saavutada.

Siinkohal soovin korrata tänuavaldusi nõukogu eesistujariigile Prantsusmaale Euroopa kui partneri edu saavutamise eest. Austatud president, teie eesistujariigi staatuse kehtimise ajal on esinenud mõningaid erakordselt pingelisi poliitilisi olukordi, nagu te meile äsja meenutasite: enneolematu finantskriis, Venemaa ja Gruusia vaheline sõda. Teie eesistujariik tegeles nende probleemidega tõhusalt ja rahulikult ning julgen öelda, et loomupärase ande ja teatraalsusega. Prantsusmaa on tagasi Euroopas, ütlesite õhtul, mil osutusite valituks, ning me ei kahtle selles hetkegi: ütleksin isegi, et meil pole olnud hetkegi, et selles kahelda, mille üle meil on hea meel.

Seetõttu soovin siiralt õnnitleda president Nicolas Sarkozyd ning kogu eesistujariigi Prantsusmaa meeskonda – tema valitsuse liikmeid, diplomaate ja eksperte. Te olete teinud silmapaistvat tööd.

Täna teid Euroopa nimel.

(Aplaus)

Peatudes Euroopa kui partneri edul, soovin lisada, et olen väga uhke komisjoni etendatud keskse rolli üle, selle suutlikkuse üle võtta endale poliitiline initsiatiiv, mis põhines tugeval tehnilisel ettevalmistusel ning tehtud ettepanekute asjakohasusel. Komisjon on tõestanud, et on endiselt asendamatu poliitiliste unistuste elluviimise hoob. Just kliimamuutuste ja energia komisjoni ettepaneku põhjal, mis sai alguse 2005. aasta sügisel Hampton Courtis, 2007. märtsi eesmärkides saavutatud poliitilise kokkuleppe kaudu ja eesistujariigi Saksamaa juhtimisel, lõpetades 2008. jaanuari seadusandlike ettepanekutega, suutsid liikmesriigid jõuda ühehäälsel kokkuleppeni. 29. oktoobril ja 26. novembril komisjoni esitatud ettepanekute põhjal õnnestus liikmesriikidel jõuda kokkuleppele ühise taastamiskava suhtes.

Tugev toetus neile ettepanekutele on võimaldanud meil alustada uut ajajärku Euroopas ning rõhutaksin seda, et ilma eesistujariigi pühendumuseta poliitilisemale Euroopale oleks olnud vägagi raske – kui mitte võimatu – nende kohustuste täitmist saavutada. Arvestage, et ma olen töötanud koos Euroopa Ülemkogu üheksa presidendiga ning võin teile kinnitada, et tänapäeval on väga keeruline saavutada 27 liikmesriigi vahel konsensust, sest täiesti loomulikult võivad mõnikord prioriteedid olla üsnagi erinevad. Seetõttu vajame Euroopas sellelaadset partnerlusvaimu.

Lõpetuseks, soovin endiselt Euroopa kui partneri edu teemal avaldada tunnustust Euroopa Parlamendi suurepärasele tööle viimastel kuudel, eriti kliimamuutuste paketi kallal töötamisel. Miski ei oleks osutunud

võimalikuks ilma parlamendi pühendumuseta ja ilma teie raportööride, komisjonide esimeeste ja poliitiliste fraktsioonide koordineerijate väsimatu tööta. Kolmepoolsetes kõnelustes sel nädalavahetusel saavutatud lõppkompromiss kannab ilmselt selle pühendumuse kvaliteedimärki, olgu siis teemaks kas heitkogustega kauplemise skeem, tööjõu jaotus, taastuvenergia või süsiniku kogumine ja säilitamine, millega seoses on parlamendi esitatud väited muutnud võimalikuks selle rahastamiseks kasutatavate kvootide mahu tõstmise 300 miljoni tonnini.

Algusest peale on Euroopa Parlament näidanud, et mõistab globaalset konteksti: see on Euroopa projekt, kuid hõlmab ka globaalsetele jõupingutustele ning meie strateegia nurgakivile kaasa aitamist, pidades silmas järgmisel aastal toimuvaid Kopenhaageni läbirääkimisi.

Seetõttu loodan, et homme täiskogu istung kiidab suure enamusega heaks selle töö tulemused. Teie käes, Euroopa Parlament, on viimase ukse võti, mis võimaldab 21. sajandi Euroopal lendu tõusta. Euroopast saab esimene globaalne tegija, mis võtab vastu õiguslikult siduvad määrused, et kahandada kasvuhoonegaaside heitmeid 2020. aastaks 20% võrra, pühendudes samas osana rahvusvahelisest kokkuleppes 30% eesmärgile.

Seda kokkulepet suure häälteenamusega vastu võttes edastab parlament meie partneritele selge sõnumi. Ühtlasi vajame partnerite – eriti meie USA partnerite – kaasatust, mistõttu, nagu ütlesin Euroopa Ülemkogu lõppedes, nüüd, kui meie, eurooplased, võtame selles küsimuses juhtpositsiooni enda kätte, võime oma USA sõpradele öelda: „Jah, te saate hakkama! Meie saame hakkama; jah, te saate hakkama!“. See on sõnum, mis tuleb Ameerika Ühendriikidele edastada, et koos meiega töötades võivad nad saavutada tõelise globaalse kokkuleppe.

Maailm meie ümber muutub, nii ka Euroopa. Koos oleme võtnud vastu mitmeid olulisi otsuseid, et anda Euroopa Liidule globaliseerumise ajastul edu saavutamise vahendid, et kaitsta kodanikke majandus- ja finantskriisi kõrvalnähtude eest, et luua jätkusuutliku arengu teele naasmise tingimused ning juhtida finantssüsteemi ja ülemaailmse juhtimise reformiks tehtavaid jõupingutusi. Viimastel kuudel oleme läbinud pika tee nende probleemidega tegelemisel – väljendugem selgelt – endiselt on eesiseisvatel nädalatel ja kuudel palju teha.

Kliimamuutuste küsimuses tuleb meil pöörata oma tähelepanu Kopenhaagenisse viivale teele. Ülemaailmse juhtimise, eriti finantssüsteemi reformimise seisukohalt tuleb meil valmistuda Londonis toimuvaks G20 tippkohtumiseks. Majanduse elavdamise kava seisukohalt tuleb neil viia poliitiline kokkulepe konkreetse tegutsemise tasandile. Neis kõigis valdkondades jääb edu võtmeks ühenduse institutsioonidevaheline pidev koostöö. Eriti, mis puudutab finants- ja majanduskriisi, vajame parlamendi ja nõukogu kui kaasseadusandjate ning eelarveasutuste tuge. Mul on võimalus seda teemat homme hommikul Euroopa Parlamendi esimeeste konverentsil põhjalikumalt arutada, kuid lubage mul nüüd anda lühikärgelise sellest, mis seisab ees.

Mis puudutab ühenduse eelarvet, siis kiirendame hüvitiste ettemaksmist alates 2009. aasta algusest, et liikmesriigid saaks varem ligipääsu kuni 1,8 miljardile eurole. Täna võtab komisjon vastu ettepaneku kohaldada Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi vastavalt valitsevale olukorrale ning soodustada ligipääsu. Mis puudutab ühenduse eelarvest kulutamata raha, siis Euroopa Ülemkogu on andnud komisjonile loa teha ettepanek üleeuroopalise energia sidumise ja lairiba infrastruktuuri projektide rahade ümber jaotamise ning energiatõhususele kaasa aitamise kohta. Me näeme vaimusilmas 5 miljardi euro suurust summat 2009. ja 2010. aastal. Oluline summa eraldatakse süsiniku kogumise ja säilitamise näidisprojektidele, heitkogustega kauplemise süsteemi rahastamise täiendamisele.

Loodan selle parlamendi toetusele, et veenda kõiki seni vastuhakku osutavaid isikuid neid seni kulutamata rahasummasid kasutama. Ma usaldan eesistujariiki Prantsusmaad Euroopa Ülemkogu selgete poliitiliste järelduste tõelisuseks muutmisel. Olgem selles osa konkreetseid. On oluline, et Euroopa Ülemkogu ilmutatud edasipüüdlikkust tunnustataks kõigil otsuselangetamise protsessi tasanditel.

Liikmesriikide investeeringute kiirendamiseks teeb komisjon käesoleval nädalal ettepaneku riigiabi miinimumläve kaheaastaseks ajutiseks maksuvabastuseks, suurusjärgus kuni 500 000 eurot. Ühtlasi soovin mainida 2009. ja 2010. aastal kiirendatud menetluse kasutamist avalike hangete direktiivides, võttes arvesse valitsevaid erandlikke asjaolusid. Kuid lubage mul selgelt väljenduda. Samas, kui käesolev kriis nõuab kiirendatud menetlust, ei tohi see mingil juhul toimida konkurentsi või riigiabi määruste edasi lükkamise ettekäändena, mis on meie ühisturu selgrook. Meil tuleb säilitada oma siseturu terviklikkus. See on üks olulisemaid Euroopa saavutusi – praeguses olukorras on muide selleks euro. Seetõttu tuleb meil säilitada stabiilsuse ja majanduskasvu pakt ning siseturu reeglid, kui soovime saada tõeliselt euroopalikku vastust.

Komisjon tagaks ka selle, et liikmesriigid austaks oma seotust koordineeritult riiklike jõupingutuste tegemisega. Me teeme seda oma hästi testitud vahendite abil, milleks on Lissaboni majanduskasvu ja töökohtade loomise strateegia ja stabiilsuse ning majanduskasvu pakt.

Me elame erakordsel ajastul, mis nõuab erakordseid meetmeid. Eesistujariik Prantsusmaa on mänginud lühiajalisel kriisi juhtimisel olulist rolli, kuid ka Euroopa suunamisel pikaajalise jätkusuutliku arengu taastamise rajale, kuid lähikuudel on veel paljutki teha. Ma usun, et Euroopa partnerlust Euroopa Komisjoni, Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahel säilitades, saadab meid kõigile eurooplastele kasu toov edu.

President. – Komisjoni president, me soovime teid kõne eest tänada, iseäranis teie pühendumuse eest.

Joseph Daul, fraktsiooni PPE-DE nimel. – (FR) Austatud president, ametisolev eesistuja, Euroopa Komisjoni president, kallid kolleegid, soovin ennekõike avaldada tunnustust ametisoleva eesistujariigi poolt viimasel kuuel kuul tehtud jõupingutuste eest.

Nicolas Sarkozy, teil õnnestus väga lühikese aja jooksul luua tõeliselt poliitiline Euroopa: Euroopa, mis astus vastu Venemaale, mis muutis G20 kohtumise võimalikuks, mis on praegu globaalse finantsarhitektuuri reformides austatud tegija, mis kehtestas endale praktiliselt rakendatava ja auahne sisserändepoliitika. Selles Euroopas lepidi lõpuks kokku majanduskriisile kooskõlastatult reageerimise vahendites ning seal on haaratud ohjad rahvusvahelistel läbirääkimistel võitluses kliimamuutustega.

Austatud ametisolev eesistuja, teie eesistujariik ja teie olete poliitilise tegutsemise idee suurepäraseks näiteks, millega parementsentristid on alati kaasa läinud. Meie kaaskodanikud vajavad konkreetset tegutsemist ja selliste juhtide pakutud pragmaatilisi ja ratsionaalseid lahendusi, kes teavad, kuidas säilitada rahu. Euroopa Komisjon, Euroopa Parlament ja nõukogu on suutnud seda üheskoos eesistujariigi Prantsusmaa egiidi all.

Finantskriisi trotsides on pangahoiuste tagamise, ohus olevate rekapiitalseerimise asutuste ja sularahasüstide krediidi parandamiseks koordineeritud poliitika võimaldanud meil vältida ahelreaktsioone ning tuhandete töökohtade kaotamist Euroopas.

Viimased kuud on näidanud, et üksnes ühinenud ja tugev Euroopa võib vastata väljakutsele nagu majandus- ja finantskriis ning on näidatud, et meie sotsiaalne mudel, ühiskondlik turumajandus võimaldab õiget tasakaalu tööandjate ja töövõtjate vahel, mis võimaldab igaühel nende töö viljadest kasu lõigata ning oma ambitsioone ilma mõttetu võlakoorma või takistusega saavutada ning tagada tõeline solidaarsus. See sotsiaalne mudel on see, millega meie poliitilised parementsentristid soovime jätkata.

José Manuel Durão Barroso, Nicolas Sarkozy, kallid kolleegid, ma tervitan Euroopa Ülemkogus saavutatud kliimamuutuste ja energia paketi tulemusi. See tulemus asetab Euroopa selles valdkonnas esirinda ning näitab, et isegi sellisel keerulisel teemal võime jõuda 27 liikmesriigi vahel rekordajaga ühehäälselt kokkuleppeni.

Reedel nõukogus vastu võetud paketi ning laupäevasel kolmepoolsetel kõnelustel kooskõlastatakse kiireloomuline kliimamuutuste probleem vajadusega seista meie majanduslike ja sotsiaalsete huvide eest.

Me liigume pika läbirääkimiste tee lõpu poole ning soovin tänada kõiki asjaga seotuid, eriti oma poliitilisse fraktsiooni kuuluvaid kaasliikmeid. Asi ei ole kaotuses või võidus: meil on kokkulepe kolme institutsiooni vahel ning Euroopa Liit on näidanud, et suudab võitluses kliimamuutustega võtta ohjad enda kätte. Praegu on tarvis seda ära kasutada, kahekordistades selle uurimisele tehtud jõupingutusi ning uuenduste ja uute tehnoloogiate edendamist.

Meil tuleb avaldada survet ka oma kaubanduspartneritele, sealhulgas tekkivatele riikidele, mis on ühed suuremad saastajad, et panna õlg alla nende kohustustele. Eriti ootame me uuel Barack Obama administratsioonilt selles valdkonnas käegakatsutavaid tegusid.

Sellistel keerulistel aegadel näeb paratamatult seda, et Euroopa vajab oma otsustes suuremat poliitilist stabiilsust ning tõhusust. On tõsi, et oleme viimastel kuudel liikunud edasi, vaatamata ühehäälselt otsuste vastu võtmise vajadusele, kuid ei ole midagi, mis viitaks sellele, et seda edu on kerge korrata.

Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioon kutsub üles igat riiki, igat kodanikku, kellega peetakse nõu, oma kohustusi aktsepteerima ning täie teadlikkusega faktidest võtma vastu Lissaboni ratifitseerimise otsus. Me nõuame neilt pinnapealsete loosungite ja tegelikkuse, populismi ja kohustuste eristamist.

Mida rahvas soovib? Kas soovitakse kliimamuutuste kava, mille üle nad saaks tunda uhkust, sotsiaalset mudelit, mida nad saaks oma lastele edasi anda, või äkki soovitakse demagoogilisi ettepanekuid, mis üksnes

raiskaks nende aega? Küsimus kõneleb enda eest. Lissaboni lepingule jaatava sõna andmine pakub vahendeid meie ambitsioonide saavutamiseks. Taas kord lõpetan, tänades eesistujariiki Prantsusmaa tema poliitiliste jõupingutuste eest, ning loodan, et järgmine eesistujariik ilmutab samasugust pühendumust. See on minu soov 2009. aastaks.

(Aplaus)

Martin Schulz, *fraktsiooni PSE nimel.* – (FR) Austatud president, kallid kolleegid, Nicolas Sarkozy, te lõpetasite oma kõne öeldes, et olete püüdnud panna Euroopat liikuma, kuid Euroopa on muutnud hoopis teid. Te ei ole ainus.

Ka eesistujariik Prantsusmaa on teisi muutnud, näiteks Daniel Cohn-Bendit. Lahkudes eelmisel nädalal Élysée paleest pärast meie kohtumist seal, pakkusite meile töötavate vilkuritega politseieskorti ning mina olin koos Daniel Cohn-Benditiga politseiauto taga olevas autos. Ma ütlesin talle: „Vaadake, kuidas ajad on muutunud! 1968. aastal ajas politsei teid taga, kuid nüüd ajate teie mööda Pariisi politseinikke taga.”

(Aplaus)

Ajad on muutunud ning eesistujariik Prantsusmaa on ka mitmeid asju muutnud.

Austatud president, eelmisel nädalal avaldas Saksamaa nädalaleht *Der Spiegel* teie portree pealkirjaga „Kõigi president”. On tõsi, et viibite mõnevõrra kõikjal: ühel päeval Pariisis, järgmisel Brüsselis, täna Strasbourgis, homme Londonis, isegi Angela Merkelit ei olnud kutsutud. Minust ei sõltu teie tegevusele Pariisis hinnangu andmine, sest ei ole minu asi arutada sotsiaalseid lahknemusi või meediapoliitikat: selle arutamine jäägu minu Pariisi ametivendadele.

Kuid minu asi on arutada ning rääkida ja hinnata teie kui Euroopa Liidu eesistujariigi tegevust ning see hinnang ei ole sugugi halb.

fraktsiooni PSE nimel. – (DE) Austatud president, kallid kolleegid, usun, et eesistujariik Prantsusmaa on andnud positiivseid tulemusi. Kliimamuutuste ja energia paketti saatis suur edu. Olen tänulik, et olete avaldanud Euroopa Parlamendile teenitud tunnustust, sest ilma parlamendita ei oleks see pakett edukaks osutunud. Ühtlasi soovin eriti tänada meie raportööre. Vastupidiselt teie käsutuses olevatele komisjoni 22 000 ametnikule ning peamistele valitsusorganitele, on meie raportööridel vaid kolm, neli või viis töötajat. Nende poolt tehtava töö kvaliteet on esmaklassiline, sest see pärineb Euroopa Parlamendist. On hea, et olete seda tunnustanud.

(Aplaus)

Võtame näiteks CO₂ autode märgistuse direktiivi. See hõlmab enamjaolt Guido Sacconi tööd ning pisut Nicolas Sarkozy näpunäiteid, kuid tervikuna on see suur õnnestumine. See on minu fraktsioonile edu, sest Euroopa Parlamendi sotsiaaldemokraatide fraktsioon on teinud suuri jõupingutusi selle nimel, et tagada tasakaal nende majandusvajaduste vahel, mida ei saa eirata, ning keskkonnakohustuste vahel, millele peame kõik kindlalt vastu astuma. Usun, et kuulnud kriitika, eriti valdkondades, mida kirjeldasite, osutab, et oleme õigel teel. Sel põhjusel hääletab meie fraktsioon ühehäälselt selle paketi poolt. Joseph Daul, loodan, et Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioon toimib samuti! Või peaksime tundma muret, et muudatusettepanek esitatakse selleks, et lükata edasi heitekogustega kauplemise skeemi? Viimastel päevadel oleme hakanud paremini mõistma seda, mida tähendab PPE-DE. PPEd on lihtne tõlkida, kuid DE näib tähistavat Euroopa desorientatsiooni. Teil tuleks otsustada, mida soovite teha, kas te soovite Nicolas Sarkozyd ülistada, kuid teda mitte toetada, või soovite selle paketi koos meiega vastu võtta? Ootame suure huviga PPE-DE fraktsiooni hääletust.

Soovin lisada, et esimesel lugemisel saavutatav kokkulepe on erand. Parlamendina ei luba me järgmisel nõukogul meile öelda: „Te tegite seda kliimamuutuste ja energia paketi nimel.” Kui olete selgeks teinud, et esimene lugemine oli põikpäistele riigipeadele või valitsusjuhtidele surve avaldamise meetod, et panna neid mõistuse häält kuulama, siis on see käesoleva juhtumi korral hea. Ometi ei tohiks see saada pretsedendiks kõikidele teistele juhtumitele.

Te olete toiminud finantskriisis õigesti. Siiski lubage mul teile meenutada, mida kolleeg Poul Nyrup Rasmussen ning mina siin juulis arutelu ajal teie eesistujariigiks olemise alguses ütlesime. Me ütlesime, et sotsiaalne tasakaalus Euroopas, mis tuleneb ebaõiglasest tulude jaotusest ja ebaõiglasest jõukuse jaotusest Euroopas, on viitsitukuga pomm. Eesistujariigi Prantsusmaa vastus oli: „See ei ole meie prioriteet.” Viimase kuue kuu jooksul on teile selgeks saanud, et see on üks peamisi prioriteete. Te olete toiminud õigesti, kuid kui oleksite

varem tegutsenud, oleks olnud võimalik mitmete teiste nüüd lahendamist vajavate asjade toimumist ära hoida. Tubli töö, kuid võib-olla siiski pisut liiga tehtud.

Meil ei ole Lissaboni lepingut ning nüüd oleme kuulnud nõukogu otsust. Meil tuleb selle teadmisega edasi elada ning seda tunnistada. Kuigi kõik teie poolt komisjonis, parlamendikohtadel, liri rahvale mõõnduste tegemisel langetatud otsused on kasutud, välja arvatud juhul, kui peaminister või Iirimaa valitsus haarab härjal sarvist ning räägib Iirimaa kodanikele: „Vaadake, mis juhtus! Vaadake eurooplaste solidaarsust, Euroopa riikide solidaarsust Irimaaga ning kujutage ette, mis oleks võinud juhtuda, kui Iirimaa oleks tulnud üks sellele finantskriisile vastu astuda!” Kui Iirimaa peaminister ei räägi oma rahvale: „Nüüd tuleb teil enda huvides teha ühes eurooplastega koostööd!”, siis on tulemus jälle null. Me võime kogu Euroopa projekti neile inimestele, Declan James Ganley ja tema mahhinaatoritele üle anda. Me vajame vapralt Iirimaa valitsust, mis ei pea läbirääkimisi pooltooreste kompromisside kogumi üle, vaid lausub: „Me soovime Euroopat ning soovime seda lepingut!”

(Aplaus)

Prantsusmaa oli eesistujariigina edukas. Soovin õnnitleda teid, eriti selle puhul, et olete osutunud Euroopa pooldajateks öeldes: „Ma seisan selle Euroopa projekti eest.” Minevikus olid mul selles suhtes mõnikord omad kahtlused. Ma olen tutvunud paljude teie kõnedega. Ametisoleva eesistujana olete näidanud, et olete pidanud kinni sellest, mida ütlesite alguses. Kui järgmine eesistujariik teeb sama, siis olen õnnelik. Täna väga! Te olete teinud palju head ning üht-teist vähem head, kuid täna unustagem need. Üldiselt usun, et eesistujariik Prantsusmaa on viinud Euroopat edasi ning see on peamine. Küsimus ei ole üksnes Prantsusmaas, vaid Euroopas tervikuna, ning üldtulemus on hea. Täna väga!

(Vali aplaus)

Graham Watson, *fraktsiooni ALDE nimel*. – Austatud president, eesistujariigi Prantsusmaa väärtus on olnud peaaegu muinasjutuline: vapper prints ratsutab kohale müütilisel valgel ELi sõjaga hirmutamise täkul, et päästa Gruusia leedi, Londoni Tuhkatriinul lastakse lõpuks ballile minna ning kaunis printsess Berliinis saab teada vastusena Kanzleramtlt Élyséele tehtud noodile, et kui ta soovib olla koos võluva printsiga, tuleb tal olla valmis konna suudelda.

(Naer)

Ametisolev eesistuja, ma kujutan ette, et te ei oleks valinud väljakutseid, millega teie eesistujariigil tuli silmitsi seista, kuid te olete võtnud need käsile energiliselt, entusiasmi ja loominguilisusega ning te olete ilmutanud Euroopa solidaarsuse jõudu. Õnnitleme teid eelmisel nädalal nõukogus saavutatud edu eest. Teie majanduse elavdamise ajakava aitab taastada usaldust turgude vastu. Teie proteksionismist kõrvale põiklemine on imetlusväärne. Teie järeleandmised riigiabi ja avalike hangete suhtes on mõistlikud koos teie pühendumisega sellele, et nendega kaasneksid Lissaboni strateegias märgitud struktuurireformid.

Tippkohtumisel vastu võetud otsused võimaldavad käsitleda käibemaksu vähendamist. Liberaaldemokraadid soovivad praegu tungivalt majandus- ja rahandusküsimuste nõukogul karpida energiasäästlikkuse ja taastuvenergia seadmete käibemaksu, et aidata tööstust ja keskkonda. Ühtlasi tervitame pikendatud seotust jätkusuutliku riigi rahandusega ja kiire keskmise pikkusega perioodi eelarve eesmärkide juurde naasmisega. Meie reaktsioon majanduslangusele peab tuginema solidaarsusel ning kindlal majandusel.

Te näite olevat leidnud seoses uue aluslepinguga praktilise vastuse Iirimaa muredele. See ei pruugi küll olla elegantne, kuid see on Prantsusmaa Henri IV vääriline: *Si Paris valait une messe, Dublin vaut un commissaire*. Julgeoleku ja kaitsepoliitika osas on tehtud tõelisi edusamme: EJKP missioonidele ühtse struktuuri kavandamine, struktureeritud koostöö NATOga ning meie sihtide ja eesmärkide kuulutamine võitluses julgeoleku eest.

Siiski võiks teid kliimamuutuste küsimuses rangemalt arvustada. Ettevõtetele tehtav järeleandmiste lumetorm kuulub nõukogu otsuste juurde. Uued liikmesriigid ostetakse vabaks solidaarsusfondi lobjakaga; heitekogustega kauplemise load loovutatakse, kui need tuleks panna enampakkumisele, ning tähtsaimatele tegijatele nagu elektritettevõtetele tehakse mõõndusi, mis ulatuvad supertoetusteni. Kõik see vähendab süsiniku kulusid, vähendab kogutud sularaha ning muudab heitekogustega seotud sihtmärkide saavutamise raskemaks. Lisaks sellele ei jõustu heitekogustega kauplemise süsteem koguni enne 2013. aastat.

Sellegipoolest tunnistab minu fraktsioon teie saavutusi selle tehinguni jõudmisel. Tervitame energiasäästvuse kokkuleppeid, poole heitekogustelt saadavast aastatulust edasisele kasvuhoonegaaside ja süsiniku kogumisele ja säilitamisele eraldamist. Toetame seda homsel hääletusel.

Alati võib igalt eesistujariigilt enamat oodata. ÜPP reformi osas oleme täheldanud edasiminekut. Lootsime näha kättesaadavuse paranemist. Sisserändest rääkides – sinise kaardi saab bürokraatiasse mässituna; kaubanduses jätab sel nädalal Doha kõneluste tühistamine vähe lootust edasiminekuks. Käesolev eesistujariik on toonud Euroopale edu ning teie, ametisolev eesistuja, väärite tunnustust.

Nende kuue kuu järel olete arvatavasti puhkuse välja teeninud. Te ei pea kõike tegema. Jätke rahandusministritega seonduv Jean-Claude Junckerile. Jätke euroga seonduv Jean-Claude Trichet'le. Lõpetage muinasjutuline eesistujariigi aeg muinasjutulise lõpuga. Järgige oma lemmiklaulja nõuannet: *C'est le temps du départ, retournez à d'autres étoiles et laissez-nous la fin de l'histoire.*

(Aplaus)

Daniel Cohn-Bendit, fraktsiooni Verts/ALE nimel. – (FR) Austatud president, Nicolas Sarkozy, José Manuel Durão **Barroso**, tõepoolest me hindame teie ennetavat käsitlust ning te olete püüdnud panna Euroopat edasi liikuma. Ainult et meil on olnud siin mitu Nicolas'd ning mina isiklikult olin Nicolas I poolt, kes kuulutas meile 2008. aasta juulis hämmeldunud täiskogu ees, et „ühehäälsuse toetamine tapab demokraatia“. Seda ütles Nicolas I Euroopa Parlamendile 2008. aasta juulis. Nicolas I-l oli õigus; Nicolas III eksib.

Selles seisneb minu probleem eesistujariigi Prantsusmaa suhtes. Justkui tuulelipp, mis ühel hetkel lausub midagi tõest ning järgmisel hetkel väära, ning praegu sellele tagasi vaadates võtan kõik tõese ning jätan kõik selle, mis ei toiminud, tuulelipu otsa keerlema, sest me oleme erinevad.

Te sunnite Euroopa Parlamendi olema Viagraks valitsustele, kuid me ei ole harjunud teisi sundima tegema seda, mida nad teha ei soovi. Keegi siin ei ole öelnud, et soovime luua Euroopat, mis on rahvaste vastu. Keegi ei ole seda öelnud. Ühenduse institutsioonid on täie õigusega rahvaste ja rahva Euroopa ning meie oleme siin, et esindada rahvast. Te soovite Lissaboni lepingu ratifitseerimist ning Lissaboni leping vähendab just ühehäälsuse võimalusi, miks siis? Sest ühehäälsuse toetamine tapab demokraatia ja selliselt jätkates hävitame Euroopa poliitika loomise oskuse.

Teil on ilmselt õigus öelda, et presidentidel tuleb omandada kogemusi, kuid kliimakantsler Angela Merkel oli siinkohal ametisolevaks eesistujaks ning niipea, kui temast sai taas üksnes Saksamaa kantsler, sattus ta Saksamaa tööstuse haardesse ning unustas Euroopa huvid. Sellega seisite silmitsi Euroopa Ülemkogus ning teil tuli saavutada kompromiss erinevate rahvuslike eneseteadvuste vahel: kompromiss, millele anname hinnangu ning mida hakkame teatud moel arvutama. Me hääletame hea poolt ja halva vastu ning me ei allu väljapressimisele.

Tõsi – ma arvan, et esimene lugemine on väljapressimine, sest parlamendi demokraatlik protsess nõuab ettepanekute vastu võtmist, neile vastu vaidlemist ning läbirääkimislaua taha naasmist. Seetõttu on mul isegi kliimamuutuste paketi küsimuses endal mõningaid kahtlusi, mis puudutavad esimesel lugemisel sõlmitud kokkuleppeid.

Sellest tulenevalt, et tean, et teile meeldivad Prantsuse šansoonid, kuid tõepoolest teie Françoise Hardy armastajate duett sõnadega „*la main dans la main, et les yeux dans les yeux, ils s'en vont amoureux sans peur du lendemain*“, Nicolas Sarkozy ja José Manuel Durão Barroso, ei peta kedagi ära. Igatahes ei peta see meid, sest te olete sellega muutnud komisjoni nõukogu sekretariaadiks. Selleks on José Manuel Durão Barroso juhitud komisjoni vaja läinud ja sellega asi piirdub. Ei midagi muud!

Härrased, peagi toimuvad valimised ning me kõneleme neil teemadel, kuidas te mõlemal poolel lõmitate oma valitsuste ees. Ei ole meie töö siin parlamendis oma rahvuslike parteide ees lõmitada: meie töö on Euroopa ja ühenduse huvide kaitsmine, mitte aga rahvuslike huvide kaitsmine. Seda soovisingi öelda nii parem- kui ka vasakpoolsetele.

Kliimamuutuste paketi küsimuses olime tugevad ja näitasime eeskujutähtsust ning on tõsi, et isegi kui sellest ei piisanud, nagu meile toona öeldi, oli „3 x 20“ õige otsus. Ometi oleme suundunud „3 x 20“ mudelilt „4 x 4“ majanduse seaduslikkuse juurde. Sinna oleme kliimamuutuste paketti järgides jõudnud, kuid miks? Ütlen teile, miks: asi on elavdamise kavas sellisena, nagu te selle kavandasite – ning ma ei väida, nagu oleks see teie viga – sest on asju, mida isegi teie, Nicolas Sarkozy, ei suuda teha ning millega toime tulla!

Näiteks seistes silmitsi Saksamaa majandusliku natsionalismiga, lõite te araks. Teie koos José Manuel Durão Barrosoga ütlesite meile: „1,5% SKPst“, kuid lõppkokkuvõttes teab kogu maailm, et Barack Obama keskkonna ja majanduse elavdamisele kavandatud summa moodustab 3–4% SKPst ning me ei saa sellega hakkama. Kas te teate, mida Barack Obama teile ütles? Ta ütles: „Ei, te ei saa, te ei suuda, sellest ei piisa“, nagu Paul Robin

Krugman ütles Peer Steinbrückile, kuid Paul Robin Krugman on võitnud Nobeli majanduspreemia. Kui mina seda ütleksin, ütleksite teie, et ma ei tea, mida räägin, kuid seda ütles Paul Robin Krugman.

Ja veel üks asi lõpetuseks: nagu ma sõnasin, on keskkonna elavdamiskava puudulik, sest sellest ei piisa. See ei ole üksnes teie viga ning see ei ole Euroopa kava.

Siiski soovin praegu seda öelda. Eelmisel nädalal vahistati Pekingis prominentne dissident Liu Xiaobo. Me oleme näinud teie Hiina poliitikat: te olete meile selles täiskogus öelnud, et meil tuleks vältida hiinlaste alandavas olukorda asetamist. Te ei ole hiinlasi alandanud; hoopis hiinlased on teid alandanud. Nad on teist üle marssinud. Seejärel ütlesite meile: „Noh, keegi ei saa mind takistada dalai-laamaga vargsi Gdańskis kohtumast.” Seda lihtsalt ei toimu! Omalt poolt olen uhke, et see parlament määras Sahharovi auhinna dissidendile Hu Jiale ning ma olen uhke, et me ei anna järele sellele, mida eesistujariik soovis teha, nimelt hiinlaste ees lõmitada, samas kui nad vangistavad ja piinavad inimesi iga päev ning Euroopa Liit ei ütle selle peale midagi, just nagu ei öeldud midagi siis, kui Vladimir Putin vahistas demonstrandid, kes nõudsid üksnes sotsiaalset võrdsust. Selline on poliitika: kui eriti tähtsad isikud on meiega, alandame end ning seetõttu hülgame kõnealuse poliitika, kui see on selliselt väljendatud.

(Aplaus)

Cristiana Muscardini, *fraktsiooni UEN nimel.* – (IT) Austatud president, kallid kolleegid, ka mina soovin teid tänada. Olles fraktsiooni Liit Rahvusriikide Euroopa eest liige, on üksnes loomulik, et tervitan eriti äsjaöeldut.

Teie eesistujariik on näidanud, et Euroopa poliitika projekt ja poliitiline Euroopa saavad eksisteerida. Vaja on ilmutada julgust, mida ilmutati Venemaa ja Gruusia vahelises konfliktis ning uute töömeetodite ja eelarvamusteta tõlgendustega suuta toime tulla finantskriisiga selle asemel, et rakendada jäika stabiilsuse ja majanduskasvu pakti. Oleme tervitanud ja toetanud eesistujariigi poliitilist nägemust, mis on muutnud arutelu keskmes asuva poliitika asendit ning selle tulemusel Euroopa asendit maailma arutelu keskmes.

Oleme veendunud, et Euroopa Keskpanka sõltumatus peaks tähendama, et sel on kohustus institutsioonidega võimalikult kiiresti kohtuda. Tegelikult on praegu ilmnenud, et kriise ei saa lahendada keskpankades ilma, et nad oleks varustatud selge poliitilise nägemuse ning ühise arengustrateegiaga. Kliima ja energiapaketi loomine, riigiressursside probleemide ületamine on suureks eduks ning annab lootust tulevikule koos Vahemeremaade Liiduga, mis rajab teed rahule ja arengule.

Ometi jäävad mõned prioriteedid lahendamata ning loodame, et neid saab lahendada koostöös troikaga ja järgmise eesistujariigiga. Nende teemade hulka kuuluvad lisaks sisserändele ja piirikontrollile ja põllumajanduse taaselustamisele tõeliselt võrdsed töötasud meestele ja naistele. Tänapäeva Euroopa räägib soolisest võrdsusest pensioniea seisukohast, kuid minu arust oleks soovitatav alustada võrdse töötasu saavutamisest.

Austatud president, usun, et iga riigi kohta ühe voliniku määramise lahendus on kõige õiglasem ning seda ütlesime ka konventsioonil. Täname eesistujariiki Prantsusmaad ettepaneku taaselustamise eest. Lõpuks määratlesite, et tegemist on süsteemse kriisiga, ning seetõttu, austatud president, toetame teie süsteemi reformimise üleskutset, mis põhineb võimel muuta reaalmajandus finantsmajandusest ning kinnisvara paberivarast mõjukamaks.

Francis Wurtz, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (FR) Austatud president, ametisolev eesistuja, komisjoni president, kahtlemata jääb käesolev eesistujariik Prantsusmaa meile meelde. See jääb meelde seoses viimasel kuuel kuul toimunud sündmuste tõsidusega ning osade käsitletavate teemade erandliku tähtsusega. Ometi kinnitan, et meelde jääb ka ametisoleva eesistuja üsna tavatu stiil, milles on ühendatud otsustavus, leidlikkus ja ikonoklastilised meetodid seoses ühenduses kehtestatud kanoonilise õigusega, mis kõik on sellelaadsed asjad, millele annaksin heakskiidu. Peale stiili jääb ennekõike meelde Euroopa Liidu juhtimisstiil, mida ta algatas, eriti poliitika plahvatuslik kasv maailmas, kus sellel ei ole tavapäraselt kohta, mida olen alati nõudnud.

Ühtlasi olen veendunud, et Euroopa Ülemkogu president ei pruugi seda hinnata, kuid vähemalt aktsepteerib seda heasoovlikumalt kui oma viimase kõne ajal Euroopa Parlamendis, et kaldun kõrvale viisakatest, leplikust selgitustest – seekord seoses viimase Euroopa Ülemkoguga, mis tuleneb soovist tõsta esile mõningaid probleeme, sest tõeline poliitika eeldab otsekohest, kuid lugupidavat mõttevahetust.

Esiteks pean mainima kliimamuutuste ja energia paketti. Ilmselt oleks olnud traagiline, kui Euroopa Ülemkogu oleks tõestanud selle tsivilisatsioonile olulise küsimuse arutamist. Seetõttu mõistan, et rõhutatud on 27 riigi vahelise kompromissi olemasolu seoses selle olulisusega Euroopa Liidu võimule ning eriti järelmeetmete protsessile.

Kas tuleks selle kõige tõttu rääkida ajaloolisest kokkuleppest ja sellest, mis muudaks Euroopa Liidu eeskujuks? Ma ei usu seda. Kas siis selle kompromissiga riskitakse tulemusega, millega enamik Euroopa tööstustest vabastatakse ökoloogilistest piirangutest? Kas siis Euroopa riskib oma heitekoguste vähendamiseга vähesel määral, rahuldudes kompensatsioonimehhanismidega nende vähendamisele kaasa aitamisega väljaspool Euroopat? Kas siis arengumaad väljendavad õigusega oma kibestumust, trotsides rahalise solidaarsuse siduvate mehhanismide puudumist?

Kui see mudel, sellisena nagu see on, muutub laialtlevinuks, oleks võimatu saavutada ülemaailmse teadusühingu püstitatud olulisi eesmärgi. Seetõttu on hea, et Euroopa kokkulepe on olemas, kuid praeguses etapis ei vasta selle käsitusala ootustele ja vajadustele.

(Aplaus)

Ma pooldan samasugust selgust Brüsselis vastu võetud elavdamise kavade hindamisel. Lärmakas eneseõnnitlemine edastaks minu arust kaaskodanikele edasiliikumist takistava sõnumi. Ajal, mil majapidamiste tarbimine langeb, kui üha enam teatatakse töökohtade kaotamise plaanidest, ning kui sotsiaalsed pinged süvenevad – vaadake või Kreetat – kerkib selle kavaga seoses esile mitmeid küsimusi.

Elavdamine kelle jaoks? Kes tasub selle uue kava eest, mis maksab miljardeid? Millised tulemused sellega kaasnevad? Miks sama kava kontekstis tõstab üks liikmesriik oma rahva ostujõudu, samas kui teine aitab üksnes ettevõtteid? Kuidas on võimalik, et pankadele antud laenud ei lähe ettevõtetele, sest nemad on need, kes vajavad praegu otsest toetust? Miks liikmesriigid, kes lunastavad oma panku välja, ei kehtesta süstemaatiliselt proportsionaalset kontrolli selleks, et luua vastutustundliku majandamise tingimused, mis on suunatud töökohtade ning jõukuse loomisele, mis on ühiskonnale kasulikud? Neid terve mõistuse korral esile kerkivaid küsimusi on niivõrd palju, et enne teistsuguseid kaalutlusi oleks arukas neile vastata.

Lõpetuseks, keegi ei ole üllatunud, et minu fraktsioon ei soovi Euroopa Ülemkogule õnne Iirimaa rahvale surve avaldamise eest. Olete teadlikud, et Iirimaa rahva ootused muudatuste suhtes nagu Euroopa rahva kui terviku ootused ulatuvad hulga sügavamale kui see, mida teie olete kirjeldanud. Peagi saate järjekordse näite sellest Strasbourgi tänavatel. Teil tuleb neid kuulata ning neile vastata, sest nagu te, austatud president, äsja ütlesite, asju eirates tulevikus probleemid kuhjuvad.

Nigel Farage, fraktsiooni IND/DEM nimel. – Austatud president, Nicolas Sarkozy on lisanud oma eesistujariigile energilisust ja dünaamilisust, kuid teinud igal etapil selgeks, et ta soovib liidule rohkem võimu ning et soovib Lissaboni lepingut.

Nüüd, kui eesistujariik Tšehhi on iga hetk ametit üle võtmas, arvan, et oleme näinud selle kaasaegse Euroopa Liidu tõelist palet šokeerivas rünnakus president Václav Klausile aadressil. Küsin teilt, president Nicolas Sarkozy: millist Euroopa Liitu te soovite. Sest see, mis meil siin on, on liit, mis kohtleb demokraatiat põlgusega.

Brian Crowley ütles presidendile Václav Klausile, et iirlased soovivad Lissaboni lepingut. Mul on küll kahju, vanapoiss, kuid nad ütlesid „ei”! Leppige selle tulemusega! Varem tõusis Martin Schulz püsti ja ütles, et eitav hääletus viib fašismini ning et me ei tohi populismi ees kummardada. Seega on tegemist liiduga, mis põlgab demokraatiat, liiduga, mis ei suuda toime tulla ühegi alternatiivse seisukohaga. Danny Cohn-Bendit ütles president Václav Klausile: „ma ei hooli sinu arvamusel.” Varasematel aegadel on Danny Cohn-Bendit öelnud siin istungisaalis, et selle lepingu vastased on vaimselt haiged.

See on väga ohtlik samm, mida see liit üritab astuda. See liit käitub nagu röõvel ja kiusaja ning kui Danny Cohn-Bendit asetab Euroopa lipu president Václav Klausile lauale ja palus tal see lossist välja lennutada, oleks ta võinud sama hästi olla saksa ohvitser 70 aasta tagusest ajast või nõukogude ohvitser 20 aasta tagusest ajast. Liberaal Danny, kellest on nüüd saanud autoritaar, on mees, kes on muutunud selliseks, mille vastu ta 40 aasta eest seisib – president Nicolas Sarkozy, selline on selle Euroopa Liidu pale. See kõik on toimunud president Hans-Gert Pöteringi õhutusel, kes on varem trahvinud selle täiskogu parlamendiliikmeid teiste riigipeade solvamise eest.

Nicolas Sarkozy, kas see on liit, mida te soovite, või ühinete minuga hukkamõistus täiesti šokeeriva president Václav Klausile kohtlemise eest Prahas eelmisel nädalal?

(Aplaus)

Bruno Gollnisch (NI). – (FR) Austatud president, praegune kriis on Euroopa globalistliku süsteemi kriis. Olete näinud selle nimel palju vaeva, kuid juba nende jõupingutuste kontekst on tunnistuseks, et Euroopa Liit ei tule oma ülesandega toime.

Nagu olen teile juba varem öelnud, on kasutusele võetud meetmed olnud kas siseriiklikus kontekstis või traditsioonilise mitmepoolse diplomaatia raames. Siseriiklikus kontekstis näiteks on majanduse taastamismeetmed, millele, vaatamata liikmesriikide vahelistele erinevustele – milles ei ole iseenesest midagi hämmastamapanevat – antakse hiljem formaalsuse mõttes üldine heakskiit. Seda teavad kõik.

Suutsite edukalt maskeerida Euroopa poliitikaks Gordon Browni, Angela Merkeli ja teiste erinevad või isegi vastandlikud poliitikad, kuid väljanägemine võib olla petlik.

Seetõttu on siseriiklikus konteksti hea, et selle kaitsmiseks on olemas piirid, et liikmesriigid on vajalikud ja iseseisvus võimaldab kiiret ja tõhusat tegutsemist.

Traditsioonilise kahe- või mitmepoolse poliitika kontekstis olid näiteks teie jõupingutused Gruusia kriisi mahasurumiseks või seoses majanduskriisiga G20 tippkohtumine Washingtonis, kus osales vaid paar liikmesriiki ning USA, Hiina, India, Jaapan, Kanada, Saudi Araabia ja teised. See näitab selgelt, et Euroopa Liit on liiga kitsas ruum, et lahendada probleeme, millega silmitsi seisame.

Euroopa Liidule on antud tunnustust paljude asjade eest kunstlikus eufooriahoos, kuid peame asju reaalselt vaatama. Näiteks tehti kliimamuutuste ja energia paketi puhul kriisi tõttu nii palju kärpeid, et sellel puudub nüüd praktiliselt igasugune sisu. Uued piirangud ei kehti nendele tööstustele, mille kulud suurenevad üle 30% või mis ekspordivad üle 30% oma toodangust, mis tähendab, et see puudutab kolme veerandit asjaomastest tööstustest. Nagu öeldud, moodustab majanduse taastumiskava 1% või 1,5% SKTst võrreldes 4%ga Ameerika Ühendriikides ja üle 10%ga Hiinas. Vaevalt oli tint jõudnud kuivada, kui Itaalia valitsus rikkus juba sisserändepaketti, kuulutades äsja välja 170 000 ebaseadusliku immigrandi seadustamise. Kuhu nad lähevad? On ka selge, et immigratsiooni ettepanekud ning veel üks Euroopa „sinine kaart” ei avalda mingit mõju peale selle, et arengumaadelt võetakse ära oskustöölised, keda nad kõige enam oma arengu jaoks vajavad. Seetõttu ei hakka need meetmed kontrollimatut immigratsiooni asendama, vaid kõigest suurendavad ja halvendavad seda.

Lõpuks, rahvusvahelisel tasandil, mõistame hukka jälestusväärse tava, kus inimesi, kes lükkavad tagasi ELi katastroofilised arengud, mis paistavad pakkuvat rohkem piiranguid kui eeliseid, sunnitakse lõpmatuseni uuesti ja uuesti hääletama, kuni nad lõpuks alla annavad, ilma et nad suudaksid neid ELi liialdusi kahtluse alla seada.

Teate väga hästi, austatud president, et Lissaboni leping ei ole ei minileping ega lihtsustatud leping, vaid Euroopa põhiseadus, mille prantslased ja hollandlased tagasi lükkasid. Härra Cohn-Benditi tungivate märkuste kohaselt teie ametijärglasele kujutab see endast Euroopa superriiki, mis on muutumas üha autoritaarsemaks ja totalitaarsemaks ning see esindab härra Barrot' represseerivaid algatusi, millega tehakse ettepanek kehtestada kogu Euroopale seadused, mille kohta meie kolleeg Jacques Toubon nende vastuvõtmisel ütles, et need on stalinistlikud.

Ükskõik, mida te öelda võisite, on seda laadi Euroopa Liit tööpoolest rahvaste vaenlane. See on globalistide võimu vahend ning valmistab ette meie majanduslikku, moraalset ja kultuurilist laostamist. EL ei kehasta kaitset ja vabadust, mida meie rahvas väärrib ning mida me ei väsi nõudmast.

Martin Schulz (PSE). – (DE) Austatud president, palun vabandust teie aja kulutamise pärast! Palusin luba teha isiklik avaldus seoses Nigel Farage'i sõnavõtuga. Õnneks on ta veel siin istungisaalis ning saan talle vastuse anda. Tavaliselt lahkub ta kohe pärast oma sõnavõtte, kuid täna jäi ta siia.

Esmalt soovin kinnitada, et ma pole kunagi väitnud, et hääletusel „ei” ütlemine viib meid mingit laadi fašismini. Seda pole ma kunagi öelnud! See teie väide on lihtsalt vale.

Teiseks, härra Cohn-Bendit, härra Watson, mina ise, härra Pöttering ja härra Crowley osalesime kohtumisel Praha lossis.

(Vahelehiüüded)

Kes? Proua Belohorská.

Meid ei teavitatud eelnevalt sellest, et meie arutelusid sellel kohtumisel salvestatakse. Kõik ruumis olijad eeldasid, et kohtumine on konfidentsiaalne nii nagu oli ka möödunud nädala esimeeste konverentsi konfidentsiaalne kohtumine härra Sarkozyga Élysée palees.

Avastasime, et Tšehhi ajakirjandus oli kajastanud kohtumise sisu, mille president Václav Klaus oli meie teadmata avaldanud. Ma ei tea, mis süsteem see on, kus sellised asjad juhtuda tohivad, aga kindlasti ei ole see demokraatlikus riigis sobilik.

President. – Lisaks ei kajastatud kohtumist selle täies ulatuses ning seetõttu ei olnud kajastus korrektne, kuna paljusid seoseid ei tehtud selgeks. Kuid me ei taha, et olukord halvemaks läheks ning seetõttu ei ole ma siiani ka sellest avalikult rääkinud. Piisab sellest, kui ütlen, et kohtumisest ei tehtud täielikku ettekannet ning seetõttu ei olnud ka selle kajastus õige.

Nicolas Sarkozy, nõukogu eesistuja. – (FR) Härra Daul, Prantsusmaa eesistumine hindas väga teie fraktsiooni pidevat toetust, seda enam seetõttu, et isegi fraktsioonisiselt ei olnud lihtne olla vahekohtunikuks ning leida kompromisse kokkulepete saavutamiseks mõistlikel ja tõsiseltvõetavatel poliitilisel alustel. Tean väga hästi, kui olulist rolli te eesistujana mängisite, härra Daul, ning see oli meie jaoks otsustav tegur.

Pean ausalt ütleva, et Lissaboni lepingut toetades võtab teie fraktsioon järjepideva vaate Euroopast, võimsast Euroopast stabiilsete institutsioonidega ning kahe ja poole aastase eesistumisega, mis pühendab kõik oma jõupingutused Euroopa eesistuja rolli täitmisele.

Arvan, et need on mõistlikud ideed, millega saab anda midagi käegakatsutavat kõigile neile, – nagu näiteks meie, härra Daul oma fraktsiooniga – kes tahavad Euroopat, mis kaitseb, mis valmistub tulevikuks, mitte Euroopat, mis on tuleviku suhtes rahutu ja murelik. Võite olla igal juhul kindel, et teie fraktsiooni vankumatu toetus on Prantsusmaa eesistumise ajal ning saavutatud tulemustes otsustavat rolli mänginud.

Härra Schulz, nõustuda rääkima kellegagi, kes ei ole teie poliitilisest perest, nõuab palju julgust. Kui teie ja härra Dauliga kohtusime, ütlesime alguses, et asi ei saa lihtne olema, kuna ees seisavad Euroopa valimised ning see teeb asjad kahtlemata pingelisemaks. Pean ausalt ütleva, et meie, Prantsusmaa eesistumise jaoks olite teie, härra Schulz, ja teie fraktsioon nõudlik, – kas keegi saab teid kritiseerida selle eest, et te jõuliselt oma ideid kaitsete? – kuid samas ka täielikult vastutustundlik partner. Isiklikul tasemel on teiega töötamine olnud väga meeldiv, kuid samas on iga kord, kui olen saanud teie või härra Dauli nõu kuulda ka väga inspireeriv olnud, sest tean väga hästi, et ilma koostööta me neid tulemusi saavutanud ei oleks. Härra Cohn-Benditile ütlen, et nõuab palju enam vaprust tulla teisele inimesele vastu, kui istuda oma kohal ja hädaldada ning käituda nagu mõni hukatust kuulutav prohvet.

Vapper on see, kes midagi loob, mitte see, kes vaid süüdistab. Härra Schulz ja härra Daul on aidanud meil midagi luua – liigutada Euroopat edasi. Siin on teisi, kes on meid toetanud ilma meie vaatepunkti jagamata, nagu näiteks proua De Sarnez, ning olen olnud tänulik kõigi kordade eest, mil ta meid toetas. Mitte mingil viisil ei kahanda see neist kellegi, ei härra Schulzi ega proua De Sarnezi, tõekspidamisi. Lihtsalt öeldes see just ongi see, mida Euroopa tsivilisatsioon endast kujutab: mehed ja naised, kes on vastutustundlikud ja hea tahtega ning üritavad probleemidele lahendusi leida. Teie ei valinud mind, härra Schulz, ja mina ei valinud teid, kuid meie kohuseks on koostööd teha. Me olemegi seda teinud ja soovin öelda, et sellest vaatepunktist jääb see minu jaoks suurepäraseks kogemuseks.

Euroopat on võimalik muuta ning me peame oma tööd jätkama. Ütlesite, et olen väga palju reisinud, kuid kui inimesele reisimine ei meeldi, siis ei ole Euroopa Ülemkogu eesistuja ametikoht tema jaoks sobiv, sest minu arvates on ainus võimalus, kuidas Euroopat saab kodanikele lähemale tuua see, et eurooplased näevad neid, kes ajutiselt Euroopa institutsioonide eest vastutavad, oma seas kõndimas ning nendega rääkimas ja andmas institutsioonidele inimese nägu. Näete, härra Schulz, mina arvan, et olen oma reisidel, eriti Dublinis aga ka Gdańskis, Varssavis või igal pool mujal tundnud, et Euroopa vajab mitte niivõrd institutsioone, vaid nägusid. Inimesed peavad nägema meid näost näkku ja mõistma, et Euroopa ei ole ainult institutsiooniline koletis, mis koosneb kes teab millest, vaid et Euroopa koosneb inimestest, kellel on omad nõrkused. Asi ei ole loomulikult isikustamises, mis ei ole tee edasi, aga ehk oleme läinud liiga kaugele erinevate inimeste mittepõhjustatud vastutustega.

Üks asi, mida teie öelda soovin, ja mida te võib-olla liiga naiivseks peate, on see, et ma tõesti armastasin seda tööd ning arvan, et inimesed, kes Euroopat juhivad, peavadki oma tööd armastama. Kuidas saame panna inimesi Euroopat armastama, kui me ise oma tööd ei armasta? Prantsusmaal ütlesin ühele oma ministrile, et Euroopa Parlament on väga tähtis, et Euroopa on väga tähtis. Kuid kui me ise oma töö suhtes õnnelikud, uhked ja kirglikud ei ole, – nagu teie kõik olete – siis kuidas saame oodata, et eurooplased Euroopa suhtes mingit kirge tunnevad?

Ühe Euroopa ülesehitamise lähenemise kohta ütlesid inimesed, et see oli liiga kauge, liiga tehnokraatlik. Tehnokraatia aga ei tähenda tehniliste teadmiste omamist vaid seda, et kunagi ei tehta asju südamega. Arvan,

et Euroopa on teeninud ära selle, et me asju südamega teeksimise. Iga juhul hindan väga teie tunnustust. Meil võis olla küll lahkarvamusi, härra Schulz, aga oleme teineteisele kindlasti ka midagi juurde andnud. Teie ei ole oma tõekspidamisi mingil viisil muutnud ning ka mina ei ole enda omi muutnud. Oleme lihtsalt näidanud, et millegi saavutamiseks vajab igaüks meist teisi ja minu jaoks jääb see suurepäraseks hetkeks demokraatiast.

Härra Watson, mäletan, et viimane kord rääkisite Carlast. Täna rääkisite Angelast. Teil on hea maitse, härra Watson! Hindan väga teie kommentaare!

(Naer)

(Aplaus)

Tuleb tunnistada, et nautisin väga koostööd härra Watsoniga, kes on väga nõudlik mees. Hindan väga teie kohusetunnet, seda kui palju te asjadest teate ja teie täpsust. Pidin tegema kompromisse ning ütlesite, et need olid mõistlikud. Ma ei eita siin Euroopa Parlamendi ees, et kompromisse on tehtud. Kes saab Euroopas öelda, et tuleb Euroopa Ülemkogusse, et kuulda seal kedagi teist ning saavutab lõpuks kõikides valdkondades rahuldavad tulemused? Ainus küsimus ei ole kompromissi küsimus, mis on osa Euroopa ülesehitamisest. Ainus küsimus on teadmine, kas see on mõistlik.

Panen tähele, et olen unustanud käibemaksust rääkida, ja palun selle pärast vabandust. Sellegipoolest on imelik, – ja kui ma eksin, siis palun, et härra Barroso mind parandaks – et kui riik soovib kõikidele toodetele käibemaksu vähendada, saab selle otsuse täiesti iseseisvalt teha. Kui riik soovib aga vähendada käibemaksu ühele kindlale tootekategooriale, tuleb oodata teiste nõusolekut. Palun saage minust aru, härra Watson, soovin meile kõigile lihtsalt meie vastutusi meelde tuletada. Milline Euroopa kodanik seda mõista saab?

Ma ei ole Gordon Browne otsusele veel hinnangut andnud. Ta on valitsusjuht, keda väga hindan ning kes on võitluses finantskriisiga olnud suurepäraseks abiks, kuid otsustab oma riigis nüüd käibemaksu vähendada. Kõik Euroopa kodanikud, kellel on kõigil õigus selle kohta oma arvamust avaldada, peaksid seda vaatama ning oma valitsuse motivatsioonid kahtluse alla seadma. Kui üks meist tahab vähendada käibemaksu ainult ühele tootele, peab ta ütleva neile kodanikele: „Vabandage, aga see peab olema ühehääline otsus”. Ütlen, et selline kord ei tohi jätkuda! Kõigile peavad kehtima samad reeglid! Ütlen ka komisjonile, et minu arvates ei ole arukas üksmeelt säilitada. Meil on õigus oma ideedele ning sellele, et iga uus idee meid ei hirmutaks. Härra Watson palus mul seda käsitleda ning seda tahan ma ka põhjalikult teha.

Tegime koos härra Barrosoga nõukogu otsuse ettepaneku. See on väga tähtis, kuna oleme käibemaksu vähendamise probleemidest juba kolm aastat rääkinud. On otsustatud, – tegelikult on tegemist kokkuleppega, mille ma koos Saksamaa kantsleri proua Merkeliga välja pakkusin – et peaksime läbirääkimised lõpetama ning järgmise märtsi ECOFINi kohtumisel otsuse langetama. Arvan, et see on mõistlik kokkulepe. Nüüd on vaja otsus langetada.

Samuti on meil suur probleem puhaste toodetega. Soovin öelda, härra Watson, et ei ole mõistlik, et puhtad tooted maksavad rohkem kui tooted, mis reostust tekitavad. Kui riigid soovivad vähendada käibemaksu, et edendada kvaliteetset keskkonnasõbralikku ehitamist, vähem keskkonda reostavaid autosid ning ökotooted, siis peavad nad seda ka teha saama. Sooviksin veel ühte pisiasja mainida: käibemaksu tumedale šokolaadile on vähendatud, samas kui piimašokolaadi käibemaks on ikka 19,6%. Kuidas seda võimalik mõista on? Isiklikult on mul sellest kahju, sest ma eelistan piimašokolaadi tumedale, kuid loomulikult räägin vaid enda eest.

Raamatute ja kultuuritoodete olukord on halvem. Euroopas tuleks rääkida rohkem kultuurist ja spordist. Mis puudutab kultuuritooted, siis käibemaks raamatutele on 5,5%, mis on väga hea otsus. Kuidas on võimalik siis mõista, miks on käibemaks videotele ja CDdele 19,6%? Need on kultuuritooted. Varsti ei müüda Euroopas enam videoid ega CDsid, vaid hangitakse neid seadusevastaselt. Kultuuriprobleemidega tegelemine on meie kõigi huvides. Sama mõtlemine kehtib ka töökohti loovate teenuste puhul. Loodan, et märtsis toimival ECOFINi kohtumisel võtavad rahandusministrid riigi- või valitsusjuhtide sõnumit kuulda.

Härra Watson, pean ka ütleva midagi volinike arvu kohta. See on minu arvamus. See, kas komisjonis on 24 volinikku või 27 või homme 33, ei muuda midagi. Olen kindel, et lõppude lõpuks peame komisjoni presidendi võimu tugevdama. Nagu ütlesin, on see minu isiklik arvamus. Miks? Sest ainult komisjoni president saab anda ühise doktriini kõigile volinikele, kes seisavad samal turul silmitsi erinevate olukordadega.

Lisan veel viimase punkti. Ma ei arva, et oli mõistlik selgitada liikmesriikidele, et valime presidendi kaheks ja pooleks aastaks ning seetõttu jääb nõukogu eesistumine, mis iga kuue kuu järel vahetub, alles, kuid on vaid näiva iseloomuga ning samas võtame igalt liikmesriigilt õiguse oma volinikule komisjonis. Ma ei arva,

et me niimoodi komisjoni tugevamaks muudame. Seetõttu on tegemist kompromissiga, mille ma just seepärast välja pakkusin ja kokku leppisin, et pean seda meie tulevikule kasulikuks.

Härra Cohn-Bendit, teiega on alati kummalised lood! Olete eraelus viisakas, tolerantne ja kena inimene. Teise inimesega kohtudes või näiteks lõunasöögil mõistate te tema argumente. Tekib soov teid jälle näha, aga siis, niipea kui teile on suunatud televisioonikaamera, lähete te justkui hulluks. Seesama inimene, kellega eraelus nii hästi läbi saab ...

(Aplaus)

... kelle seltsis on väga meeldiv, sama inimene muutub järsku. Soovin öelda ka kõigile inimestele, kes meid vaatavad: „Ärge uskuge mitte sõnagi nendelt piltidelt, mida just nägite. Daniel Cohn-Bendit on palju parem inimene, ta ei ole see karikatuur iseendast, mida ta teile just näitas.”

Ütlen teile miks, härra Cohn-Bendit, sest olen teid väga kaua isiklikult tundnud. Helistame teineteisele tihti ja olete kolm korda Élysée palees lõunastamas käinud. Tuleb tunnistada, et üks kord jäite te hiljaks, aga ma ei saanud teile mootorrattaeskorti järgi. Et te järgmine kord hiljaks ei jääks, saatsin nad teie jaoks välja. Te ei keeldunud neist, mis näitab, et olete valmis vabariigi eeskirjadest kinni pidama, kuid ennekõike, härra Cohn-Bendit, olete te Euroopast rääkides tõeline eurooplane. Kui räägite minuga aga nii nagu tookord, ei ole te eurooplane, sest selline ennekuulmatu käitumine ei ole euroopalik, see on hoopis vastand Euroopale. Jääge meheks, keda tunneme ja armastame, siis saan öelda härra Schulzile: „Näed! Ma suutsin Euroopat natuke muuta, aga mitte Daniel Cohn-Benditit”.

(Aplaus)

Proua Muscardini, tänan teid teie toetuse eest! Soovin öelda ühte asja, nimelt, et olles rääkinud Saksamaast, mis meid toetas, ja Ühendkuningriigist, oli mul väga hea meel Itaalia toetuse üle, mis ei olnud kliimamuutuste ja energia paketi puhul nii märgatav. Palun komisjoni presidendil öeldut parandada, juhul kui see vajalik on. Alguses võttis mitu riiki oma kindla seisukoha ning pean ütleva, et Itaalia valitsus ja härra Berlusconi tegid meie ülesande viimasel Euroopa Ülemkogu kohtumisel palju lihtsamaks. Ütlen seda seepärast, et see on tõsi. Ma ei ütle seda seepärast, et soovin ühte inimest teisele eelistada. Ütlen seda seepärast, et soovin Euroopas üksmeelt saavutada. Igaüks peab olema kindel, et neid hinnatakse mitte selle järgi, kuidas nad siseriiklikke huve kaitsevad, vaid Euroopa huvide järgi. Teil on täiesti õigus, proua Muscardini. Meie peaeesmärgiks peab nüüd saama tõeline majandus ning 2009. aasta jooksul näeme, kas peame tegema rohkem kui oleme seni otsustanud, vastavalt kriisi tõsidusele või teatud tööstussektorite jaoks.

Härra Wurtz, hindan väga meie ühised arutelusid ning eriti asjaolu, et toetasite õigust Euroopas poliitikat ajada. Tõesti on Euroopas puudust olnud tõelisest poliitika ajamisest, sellest, et antakse poliitilised valikud tagasi eurooplastele, pidades samas au sees ka tolerantsust ja vastastikust avatust. Poliitika peab Euroopas tagasi esile tõusma! Mis on poliitika? Poliitika tähendab anda valikuid. See ei tähenda seda, et inimestele antakse vaid üks valik ning seoses sellega, ning vastuseks härra Wurtzile, tuletan teile meelde, mida härra Farage ütles. Asjad peavad selged olema!

On riik, mis Lissaboni lepingu tagasi lükkas. Mõistame seda keeldumist ning üritame seda mõista ning sellele vastata. Võite muidugi öelda, et peame olema ettevaatlikud, sest asi kaldub diktatuurile. Kuid kas pole ka mitte diktaatorlik, kui ainult üks riik sunnib 26 teisele peale olukorra ja poliitika, mida nad ei soovi?

(Aplaus)

Pöördun teie poole härra Farage ja härra Wurtz: leidsin Prantsusmaal end samast olukorrast. Prantsusmaal lükati ELi põhiseadus 55%ga tagasi. Prantsusmaa pidi selle üle järelemõtlemiseks jõupingutusi tegema. Milliseid jõupingutusi? Andsin kampaania ajal ainukese kandidaadina lubaduse, et ei korralda rahvahääletust. Selle eest võtan endale poliitilise vastutuse. Minu pühendumus kuulus siis Lissaboni lepingule. Kuidas on võimalik öelda, et oleks peaaegu fašistlik, kui paluksime oma iirlastest sõpradel uuesti hääletada? Mida ütleme siis ülejäänud 26 riigi kohta, kus leping kinnitati, mõnes neist samuti rahvahääletusega, ning mis sellest vaatepunktist lähenedes oma valikust loobuma peaksid?

Tõde on see, et Euroopa vajab Irimaad. Meid on kokku 27 ja me soovime, et kõik 27 ka Lissaboni lepinguga nõustuksid. Igaüks meist teab nüüd oma vastutusi. Kui iirlased tahavad Euroopa Komisjoni volinikku, siis on vaja Lissaboni lepingut, sest Nice'i lepinguga ei ole igatühele volinikku ette nähtud. Kui iirlased on olukorrast õigest aru saanud, paistab mulle, et neil oli väga hea meel selle üle, et kogu Euroopa toetas neid ajal, kui finantstorm nad peaaegu minema pühkinud oleks, ning nad olid väga õnnelikud, kui komisjoni president lahenduse leidis, – mis ei olnud lihtne saavutus – kui Iiri valitsus oli läinud nii kaugele, et andis garantiisid

kõikidele pankadele ja pangatoodetele, unustades hetkeks, et välisriikide pankasid tuli lirmaal kohelda nii nagu liri enda pankasid.

Arvan, et sellest vaatepunktist lähtudes sunnib kriis avalikul arvamusel peatuda ja järele mõelda. Härra Wurtz, keset tormi ei saa üksi seista. Arvan, et on tähtis, et iirlased hääletaksid uuesti ning võitlen kõigest jõust koos liri valitsusega selle nimel, et nad „jah” ütleksid. Kui nad ütleksid „ei”, teeksid nad sellega poliitilise valiku. Kas kõik teised 26 liikmesriiki peavad siis oma püüdlustest loobuma? Selle asja üle peame kõigele vaatamata arutlema, juhul kui end sellisest olukorrast leiame.

Lõpetuseks, härra Farage, soovin teile öelda, et kiidan heaks härra Pötteringi julge ja mõistliku suhtumise härra Klaus'i suhtes. Kõik tahavad, et neid austatakse, kuid selleks peab ka teisi austama ning vahetevahel üllatavad mind mõned Euroopa Liidu suurima riigi presidendi seisukohavõttud. Ta tahab, et teda austatakse, mida mõistan täielikult, kuid kui aus olla, siis siinsetel eurooplastel oli valus näha, kuidas kõik Euroopa lipud igalt valitsushoonelt suures Tšehhi Vabariigis maha võeti. Selline käitumine ei toonud kellelegi head ning mul on hea meel selle üle, et peaminister Topolánekil oli piisavalt julgust mitte lasta end sellest trendist kaasa kiskuda.

President Pöttering ja fraktsioonide esimehed võivad igal juhul olla kindlad eesistujariigi täielikule toetusele. Me ei kohtle sel viisil fraktsioonide esimehi, me ei kohtle sel viisil Euroopa Parlamendi presidenti ning me ei kohtle sel viisil Euroopa sümboleid. Ükskõik, milline on kellegi poliitiline pühendumus, seda ei juhtu ega tohi juhtuda!

(Aplaus)

Lõpetuseks, härra Gollnisch, ütlete, et Euroopa ei tule oma ülesandega toime. Teie hoiak on alati selline ning loomulikult austan seda, aga nagu näete, ei tule ülesandega toime ka liikmesriigid, kes oma nurka jäävad. Ütlete, et me tegutsesime üksi, kuid see pole nii. Kui igaüks meist oleks otsustanud eraldiseisvalt, et toetame oma pankasid, ei oleks me ühtegi panka toetanud. Mitte ühtegi! Ja sellel on väga lihtne põhjus. Nimelt see, et Euroopa pankadel on kanda vastastikused laenud ja riskid. Oleks igaüks meist iseseisvalt öelnud: „Saame ise hakkama”, siis oleks kogu süsteem kokku varisenud ilma igasuguste võimalusteta saada toetust, saavutada mingit edu või taastada rahu. Loomulikult jääb otsuste langetamine liikmesriikidele, kuna liikmesriigid hääletavad oma eelarvete üle, kuid need otsused tuli siiski koordineeritult vastu võtta.

Sellega nüüd lõpetan. Euroopa on tugev juhul, kui see tugineb tugevatel ja vastutustundlikel riikidel, ning kuna need riigid on tugevad, nõustuvad nad kompromissi vajadusega Euroopa huvides. Suur viga on arvata, et tugeva Euroopa tagamiseks peavad liikmesriigid nõrgad olema. Omalt poolt arvan, et just tugevad liikmesriigid loovad tugeva Euroopa, sest ainult tugevad saavad kae sirutada ja kompromisse teha. Vaid nõrgad on kitsarinnalised ja enesekesksed. Arvan, et peame seda kriisist saadud õppetundi hästi kasutama.

Sellega nüüd lõpetan. See tähendab, et Euroopa suurriikidel ei ole rohkem õigusi kui kõige väiksematel riikidel, kuid seevastu on neil vast rohkem kohustusi. Viimastel aastatel ei ole toiminud see, et suured riigid on üritanud vältida ja vahel hoiduda kohustustest, mille täitmine nende ülesanne on. Ka kriisis ei täitnud oma vastutusi vaid eesistujariik, vaid ka kõik need suurriigid täitsid enda kohustusi. Meil kõigil on samad õigused, kuid mõnedel meist on teistest rohkem kohustusi. Ütlen seda, sest selle usu annavad mulle minu sügavad euroopalikud tõekspidamised.

José Manuel Barroso, komisjoni president. – (FR) Austatud president, soovin tõstatada lühidalt kaks või kolm punkti. Esiteks, mis puudutab paketi ambitsioonikust, siis soovin rõhutada asjaolu, et komisjoni esitatud kliimamuutuste paketi ambitsioonikus säilib lõplikus kompromissis, mille Euroopa Ülemkogu heaks kiitis.

Loomulikult tehti seoses eesmärkidega järeleandmisi. Need olid vajalikud teatud liikmesriikide nõudmistele vastutulemiseks, kuid lõpuks olime siiski edukad ning arvan, et peaksime end sel puhul õnnitlema, sest arvestades majandus- ja finantskriisi, ei olnud see lihtne ülesanne. Kordan, suutsime säilitada edukalt 2020. aastaks heitkoguste 20% vähendamise eesmärgi.

Olete ka kindlasti teadlik sellest, et Euroopa Liidu ajaloolist otsust tervitas ka ÜRO peasekretär ning seda tervitati ka Poznańis toimunud konverentsil. Seoses sellega teen ettepaneku, et Euroopa ei tohiks selle suhtes jälle nii masohhistlik olla. Oleme nüüd selle probleemi käsitlemises maailmajuhid. Ükski teine riik või regioon, olgu need siis Ameerikas, Ladina-Ameerikas või Aasias, ei ole midagi võrreldavat või samalaadset teinud. Ning kui keegi tahab midagi enamat, siis saavad nad paluda võtta eeskuju Euroopast, mitte seada kahtluse alla kokkulepet, mis on tõeliseks eeskujuks kogu maailmale.

Loomulikult esitas komisjon ambitsioonika paketi ja me teadsime seda juba alguses, aga võin öelda, et kompromissidega suutsime säilitada kliimamuutuste paketi peamised eesmärgid.

Mis puudutab majanduse taastamist ning majanduse taastumiskava seoses Ameerika Ühendriikidega, siis pean parandama mõnda esitatud väidet. Tegelikult ei ole ameeriklased siiani midagi välja pakkunud. Mängitakse küll ideedega, kuid siiani ei ole midagi esitatud. Soovin teile öelda ka, et mis puutub majandus- ja rahanduspoliitikasse, siis ei ole kindel, et Ameerika Ühendriigid suudavad meile just parimaid lahendusi pakkuda. Igal juhul oleme kindlad, et lisaks finantsprobleemidele olid kriisi põhjuseks teatud põhjalikud makromajanduslikud kõikumised. Ameerika rahandus- ja eelarvepoliitika on parimal juhul ebarealistlik. Seega hoiatan teid igasuguste ettekujutuste eest, et peaksime toimima täpselt nii nagu Ameerika, sest näen selliseid arvamusi juba tulemas. Meie olukord ei ole sama ning pealegi avan, et keskpikale ja pikaajalisele jätkusuutlikkusele mõeldes on vaja ka veidi mõistlikkust üles näidata.

Ning Euroopa Keskpanka president ütles Euroopa Ülemkogule, et Euroopas võime arvata, et vähemalt 1,2% meie SKTst toob kaasa automaatse stabiliseerumise. See tähendab, et kui lisada majanduse stabiliseerimisvahendite roll sellele 1,5%le, mille Euroopa Ülemkogu vastu võttis, ei jää väljakuulutatud eesmärkidest enam palju puudu. Siinkohal pean silmas Ameerika Ühendriikide valitud presidendi väljakuulutatud eesmäärke.

Samas toetan täielikult majandusvaldkonnas USAga põhjalikumalt koordineerimist. G20 tippkohtumise tulemustest on selge, et maailmamajanduse taaskäivitamiseks on vaja ka üleilmseid jõupingutusi. Kriis on näidanud, kui väga meie majandused tänapäeval omavahel seotud on. Seepärast esitasime ühise globaliseerumise kava, et oleks võimalik saavutada majanduse taastamine ka Atlandi ookeani piirkonnas.

Mis puudutab komisjoniküsimust ning komisjoni rolli institutsioonides, siis soovin avaldada teile oma arvamusi selle kohta. Arvan, et Euroopas ei ole keegi tugevam seepärast, et teised on nõrgemad, ning arvan, et see ongi põhiline viga, mille mõned analüütikud ja mõned minu sõbrad Euroopas teevad. Tunnistan ausalt, et kuigi mõned neist on väga pühendunud eurooplased, arvavad nad, et komisjoni roll kannatab, kui nõukogu eesistujariik tugev on. Tegelikult on asi just vastupidi. Võin seda nüüd öelda, tuginedes oma kogemustele, mida olen saanud koos üheksa erineva Euroopa Ülemkogu eesistujariigiga töötades.

Kui keegi arvab, et Euroopa Parlament on tugevam seepärast, et komisjon on nõrgem või et komisjon on tugevam, sest et nõukogu on nõrgem, siis eksib ta põhjalikult. Ennekõike on see väga halb seisukoht, mida ma absoluutselt ei jaga.

Tänane Euroopa Liit oma 27 liikmesriigiga ja erinevate prioriteetidega on niivõrd kompleksne, et Euroopa institutsioonid suudavad saavutada tulemusi ainult partnerluse ja vastastikuse toetamisega. Seepärast olid näiteks ettepanekud seoses kliimamuutustega needsamad ettepanekud, mis komisjon juba mitme aasta eest tegi.

Loomulikult on meie kõigi huvides tugev nõukogu eesistumine, mis suudab liikmesriikidega üksmeele saavutada. Loomulikult on selles küsimuses tähtsad ka Euroopa Parlamendi tegevused, algatused ja töö. Selles suhtes arvan, et nii mõnigi peab muutma oma aluspõhimõtteid. Oleme olukorras, kus institutsioonid peavad kinnitama oma autoriteeti, oma juhirolli. Selleks ei tohi nad vähendada teiste institutsioonide rolli, vaid pigem vastupidi, tugevdama oma oskust leida positiivseid kompromisse Euroopa idee edasiviimiseks.

Seoses mõnede Tšehhi Vabariigi poliitiliste juhtide teatud seisukohavõttudega soovin lõpetuseks lihtsalt öelda, et kui keegi võrdleb Nõukogude Liitu ja Euroopa Liitu, siis näitab see kolme asja. Esialgu ei mõista ta, mis Nõukogude Liit oli. Teiseks ei mõista ta, mis on Euroopa Liit. Ning kolmandaks on tal väga ähmane idee demokraatiast ning selle põhimõtetest, eriti mis puudutab vabadust ja solidaarsust, mis on Euroopa põhimõtted.

(Aplaus)

Timothy Kirkhope (PPE-DE). – Austatud president, esialgu soovin avaldada oma tänu Nicolas Sarkozyle olulise rolli eest, mida ta oma ametiajal nõukogu eesistujana täitis! Kahtlemata oli tema aeg eesotsas kõrge profiiliga ja väga keskendunud ning eriti tulevad meelde tema panused Gruusia rahuprotsessi edendamisel pärast Venemaa vägede sissetungi. Meelde tuleb ka tema sihikindlus kliimamuutuste ja energia paketi sõlmimisel, mida Briti konservatiivid täielikult toetavad, kuigi mul on kahju öelda, et me ei saa pakkuda sama toetust Lissaboni lepingule.

Meie arvates peab EL jätkama kliimaküsimustes juhirolli mängimist. Kuid viimase kuue kuu jooksul on vältimatult olnud päevakorra tipus finants- ja majanduskriis. Vaatamata Briti peaministri väidetele, et paljud

jagavad tema vastust kriisile, ei tohi unustada Saksamaa rahandusministri möödunud nädalal tehtud märkust Briti valitsuse kohta, et „samad inimesed, kes ei oleks puudutanud ealeski valitsuse võlguvõtmise küsimust” minevikus „loobivad nüüd miljardeid ringi” ning „üleminek pakkumisel põhinevalt poliitikalt jõhkrale keynesianismile on lausa rabav”. Samuti ütles ta Ühendkuningriigi käibemaksumäära kohta: „ainus tulemus on see, et Inglismaa võlg tõuseb tasemeni, mille tagasimaksmine kestab terve põlvkonna”. Mul on seepärast väga kahju, sest tal oli täiesti õigus – Briti majandus on teel vast kõige pikemasse ja sügavamasse majanduslangusesse kõigist ELi majandustest ning Briti peaminister on kaotanud igasuguse tõsiseltvõetavuse fiskaalse mõistlikkuse ja mõistliku majandusliku juhtimise alal.

President Sarkozy, siin oli tegemist olukorraga, kus Briti peaminister oleks pidanud võtma eeskju teistelt Euroopa juhtidelt ning järgima distsipliini, mida teised riigid majanduslikus juhtimises on üles näidanud. Önnitlen teid veel kord teie kuuekuuse ametiaja pärast! Loodan, et ka järgmised kuus kuud on eurooplaste jaoks head.

Bernard Poignant (PSE). – (FR) Austatud president, oleks vale öelda, et teie eesistumine oli täiuslik, kuid oleks ka ebaaus öelda, et see oli läbikukkumine. Mina kindlasti õpin sellest midagi.

Meil on käes muutumiste aeg, sest sellest eesistumisest alates on riik lahenduseks siis, kui tekib probleeme turuga. Loodan, et see muutus on siiras ja jätkusuutlik ning Prantsuse sotsiaaldemokraadina on mul hea meel saada teada, et meie probleemide põhjuseks ei ole mitte 35-tunnine tööaeg, vaid pangad, ning et proua 35 Tundi on parem kui härra Madoff.

Teine õppetund on, et käesoleva eesistumise lõpus peate hakkama taastama paremat suhet Prantsusmaa ja Saksamaa vahel, mis sai kannatada Vahemere Liidu alguses. Saksamaa kantslerit ei kutsunud tähtsale kohtumisele ning seejärel nõuame, et tema ja Saksamaa maksaksid sarnaselt 1918. aastale reparatsiooni eest, 1945. aastale rekonstruktsiooni eest, 1955. aastale hüvitusteks või 1990. aastale taasühinemiseks. Jah, ma kaitsen Saksamaad! Kas näete seda, Martin? Ma kaitsen Saksamaad! Kas teate prantslaste ütlust: „Ära roni kookospalmi otsa, kui pükstes on auk”. Arvan, et on vaja veel natukene korrastamist ning peame Prantsusmaa ja Saksamaa vahelised suhted uuesti üles ehitama.

Lõpuks, et eesistumine oleks edukas, tuleb enda ümber koguda kaks sotsiaaldemokraati: Bernard Kouchner, kes oli François Mitterrandi valitsuses minister, ning Jean-Pierre Jouyet, kes töötas koos Lionel Jospini ja Jacques Delorsiga. Pöördun nüüd uue nõukogu eesistuja Bruno Le Maire'i poole. Vaadake ette! Nicolas Sarkozy on Villepini mees. Arvan, et teate ka seda teist ütlust: „Andestan igapähele, kes mind solvab, aga pean nimekirja”.

(Aplaus)

President. – Tänan teid, härra Poignant! Tekib peaaegu küsimus, et kas te ei sooviks valitsusse kandideerida?

Marielle De Sarnez (ALDE). – (FR) Austatud president, ehk saame nüüd tagasi Euroopa juurde tulla.

Maaailm on Prantsusmaa eesistumise ette lajatanud regionaalse, finants-, majandus-, sotsiaal- ja kliimakriisi. Eesistumine suutis sobivalt reageerida ning teie eestvedamisel on suudetud väljakutsele vastu astuda. Arvan, et seda võib õigustatult öelda. Meil on ka hea vaadata üheskoos eelseisvaid eesmärke, millega vastus kriisile võimalikult täiuslikult läbi viia.

Meie reaktsioon finantskriisile oli koordineeritud ja üpris hästi välja mõeldud, kuid nüüd arvan, et peame tegutsema asuma ning hakkama looma ülemaailmset haldamise raamistikku, kuid seda mitte ainult seoses määrusega. Bernard Madoffi afäär näitas selgelt, et vajame seiret, kuid samas vajame ka karistusi. Vajame Euroopa reguleerivat asutust ning ühel hetkel ka Euroopa prokuratuuri.

Samuti on meil veel teha palju seoses majandus- ja sotsiaalkriisiga. Nagu teate, jääb Euroopa plaan napilt maha Ameerika plaanist. Vajame suuri projekte, innovatsiooni, teadustööd, infrastruktuure, jätkusuutlikku kohandamist. Just see peab olema tulevatel kuudel Euroopa päevakorras esikohal.

Samuti peame saama kriisist vajalikud õppetunnid tulevikuks, looma eeskätt eurotsoonis parema rahalise ja finantskooskõla, mis aitab muuseas kaasa ka arusaamatuste lahendamisele Prantsusmaa ja Saksamaa vahel, andes meile natukene manööverdamisruumi majanduslanguse ajal, kus loodan, et kasv taastub niipea kui võimalik, ning taastab komisjoni keske rolli, kuna komisjon ei tohi mitte mingil juhul loobuda oma algatuste tegemise õigusest. Arvan, et algatuste tegemise kohustus on kriisi ajal palju olulisem.

Lõpuks jõudsim teie eesistumise ajal ka kliimakriisi suhtes kompromissile. See on kompromiss ning see pole täiuslik, kuid see on olemas. Kahetsen seda, et hetkeks lükkab see tagaplaanile arengumaade abistamise küsimuse. Need riigid kannatavad aga kliimamuutuste tagajärgede all, milles nad isegi kuidagi süüdi ei ole.

Seetõttu, austatud president, loodan seoses kõige sellega, et homme Euroopa suudab vastata meie kaaskodanike ootustele!

Ian Hughton (Verts/ALE). – Austatud president, Prantsusmaa eesistumine on seisnud tõepoolest silmitsi paljude väljakutsetega, kuigi on vaieldav, kas hiljutisel nõukogu kohtumisel võitlust kliimamuutuste vastu rahuldavalt käsitleti.

Mis puudutab majandust, siis panen tähele, et härra Sarkozy tunnistas, et Iirimaa oli esimene, kes oma pankasid toetas. Nüüd teeb kogu Euroopa sama, mis on minu arvates palju täpsem kui Gordon Browne hiljutine keelevääratus selle kohta, et ta üksi omal jõul kogu maailma päästis.

Ma tänan liri valitsust selle eest, et näitas, kui mõjuvõimsad võivad olla väikesed Euroopa Liidu liikmesriigid. Kuid tänan ka iirlasi selle eest, et nad, nii nagu president Sarkozy ütles, n-ö katkestasid Lissaboni lepingu kinnitamise protsessi. Iirimaale antud kinnitused aitavad ka minu riiki Šotimaad, rõhutades et Euroopas eksisteerib siiski fiskaalne sõltumatus ning saame sõltumatu liikmesriigina endale voliniku määrata.

Härra Sarkozy ütles, et Euroopa ei ole tugev, kui see ei ole ühendatud. Pidagem palun meeles, et „Ühtsus mitmekesisuses” („*Unity in Diversity*”) ei ole ainult Euroopa Liidu moto, vaid midagi, mille poole pürgida. Me ei tohi unustada kõike seda, mis teeb meid uhkeks, et oleme šotlased, uelslased, iirlased, prantslased, tšehhid või kes iganes, kuid samas ka Euroopa Liidu kodanikud, mitte alamad.

Brian Crowley (UEN). – (GA) Austatud president, möödunudnädalane Euroopa Liidu riigijuhtide kohtumine oli Iirimaa ja Euroopa seisukohalt väga positiivne. Euroopa Ülemkogu kiitis heaks 200 miljardi euro suuruse Euroopa majanduse taastamiskava.

– On oluline, et Euroopa Ülemkogu kohtumise tulemusi vaadates tunnustame neid, kes tunnustust väärivad. Vajadus leida lahendusi ja kompromisse lahendamatuks või lahendamatuks näivatele probleemidele kerkis järsku nagu koor piima pinnale. Õnnitlen Nicolas Sarkozyd, tema jõupingutuste ees, sealhulgas seoses Iirimaa! Hindame väga saavutatud kompromissi lubada liri rahval teist korda Lissaboni lepingu üle otsustada.

Soovin öelda lühidalt ka midagi teatud kolleegidele, kes rääkisid täna sellest, mida ma olevat möödunud nädalal Prahas öelnud. Esiteks ei maininud ma kordagi oma isa, nagu president Klaus sellele avalikustatud protokollis viitas. Teiseks ei ole ma öelnud, et iirlased soovivad Euroopat. Ütlesin, et iirlased otsustavad selle üle, mis Lissaboni lepingust saab.

Meie viimase kuue kuu jooksul omandatud kogemuste valguses, vajame edasi liikudes tegelikult Euroopat, mis on koostööaldis ning koordineerib ja teeb koostööd ühiste eesmärkide nimel. Samas peab Euroopa näitama üles mõistmist ja tolerantust erinevate Euroopa Liidu majanduslike tsüklite vastu.

– (FR) Austatud president, palun esmalt vabandust oma kehva prantsuse keele pärast. Teie eesistumise jooksul algatati uuesti suur Euroopa projekt. Projekt, millel on suur süda ning mis põhineb võrdsusel ja raskel tööil nii Euroopas kui ka mujal maailmas. Täna teid ja kõike head!

(Aplaus)

Bairbre de Brún (GUE/NGL). – (GA) Austatud president, Iirimaa kuulub Euroopa Liitu. Hindame väga koostööd meie Euroopa partneritega. Kuid see, kuidas tegeleti iirlaste vastusega „ei”, ei jäta just head muljet. See võib isegi tõstatada vastuseisu ELile, ning seda ka väljaspool Iirimaa.

Nõukogu keeldus Lissaboni lepingut muutmast. Selle asemel öeldakse inimestele Iirimaa julgestavaid sõnu ning seda, et nad peavad oma meelt muutma.

Nõukogu ei käsitlenud iirlaste tegelikke muresid seoses Euroopa Liidu militariseerimisega, töötajate õigustega ja avalike teenustega. Iirlaste ning ka teistest kohtadest tulnud „ei” tõttu laieneb lõhe liidu juhtide ja kodanike vahel aga veelgi.

Nõukogu järeldused ei paku tõsiseltvõetavaid garantiisid valdkondades, kus neid vaja on. Need ei anna mingeid positiivseid põhjuseid Lissaboni lepingu poolt hääletamiseks. Selle asemel lubavad need hoopis hirmul valitseda. Mõned probleemid muutuvad segaseks ning rahvahääletuse kordamisel antakse vaba voli hirmule ja desinformatsioonile.

Mis puudutab nõukogu järeldusi seoses kliimamuutuste ja energia paketiga, siis on ülimalt tähtis seada sisse õigusaktid koos seaduslikult siduvate eesmärkidega. Kuid siiski on osa paketist mitterahuldav ning see ei ole nii tugev kui see olema peaks.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM). – (PL) Austatud president, juba käesoleva aasta oktoobris viitas ajakirjandus sellele, et Tšehhi Vabariigi eesistumine võib märkamatult mööduda. Õeldi ka, et teie soov eurorühma esimeheks saada, oli katse Tšehhi rahva üle kaudset kontrolli saada. Seepärast soovin kuulda teilt, austatud president, mis on lõppeva eesistumise hoiak tulevase Tšehhi eesistumise suhtes?

Austatud president, vastuseks küsimusele president Kaczyński kohta ütlesite kahe kuu eest täiskogul, et suudate teda veenda ning et kokkulepetest peetakse kinni. Aga keegi ei osanud siis arvata, et härra Kaczyński laseb end mõjutada liri rahva, mitte oma venna poolt. Kas kavatsete käituda samamoodi ka president Klausii poolehoiu võitmiseks? Kas läbirääkimised üldse toimuvad? Lõpetuseks loodan, et teile meeldib Elvisti kuulata, austatud president!

Sylwester Chruszcz (NI). – (PL) Austatud president, olen üks selle täiskogu liikmetest, kes ei õnnitle teid selle kuuekuuse eesistumise edu eest. Usun tegelikult, et kaks teie viimastel kuudel läbiviidud lipulaevaprojekti on tegelikult kahjutekitavad. Need ei tekita kahju mitte ainult minu riigile Poolale, vaid kogu Euroopale tervikuna. Kui see on nüüd mõnevõrra vastuvõetavam, on kliimamuutuste pakett endiselt väga halb ning selle vastuvõtmine praegusel otsustaval hetkel on lihtsalt naeruväärne. Lisaks naeruvääristab demokraatiat lirimaal rahvahääletusega tagasi lükatud Lissaboni lepingu taaselustamine. Ärge petke end, arvates, et üks täiendav ametikoht Euroopa Parlamendis aitab teil osta Poolas suuremat toetust Lissaboni lepingule.

Ütlen teile, austatud president, et vaatamata sellele, et teie diplomaatilised oskused aitasid teil möödunud nädalal Brüsselis veenda riigi- või valitsusjuhte toetama teie vaieldavaid ideesid, loodan kogu südamest, et iseseisvate riikide kodanikud ütlevad nendele ideedele järgmisel aastal Euroopa Parlamente valides „ei”.

Hartmut Nassauer (PPE-DE). – (DE) Austatud president, nõukogu eesistuja, kui isegi Martin Schulz ütleb Prantsusmaa eesistumise kohta häid sõnu, siis pidi see olema tõepoolest suurepärane, sest siiani ei ole sotsiaaldemokraadid olnud just suured Nicolas Sarkozy austajad.

Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni nimel võin kinnitada, et teie eesistumine oli suurepärane ning täiesti edukas. Tegutsesite otsusekindlalt ja edukalt mõlema käesoleva aasta kriisi puhul. Andsite Euroopa Liidule rohkem poliitilist kaalu ning tõstsite maailmas selle mainet. Kahtlemata võitsite tagasi ka osa liidu kodanike usaldusest ning samuti suutsite näidata euro, meie ühise raha kasulikkust ja stabiliseerivat toimet nendel rasketel aegadel. Lühidalt öeldes olite õige mees õiges kohas õigel ajal. Loodan, et saame öelda sama ka pärast järgmist eesistumist!

Nõukogu saavutas kliimamuutuste ja energia paketiga suure edu. Kuid me ei tohi unustada, et see otsus ulatub kaugemale tulevikku ning selle peamised tagajärjed on tunda alles siis, kui suurem osa inimestest, kes selle eest vastutavad, ei ole enam ametis või ei saa enam tagajärgede eest endale vastutust võtta. Peame tegema raske valiku kliimapoliitika eesmärkide, mida täielikult toetame, ning vältimatute koormate vahel, mida me majanduselt oodata võime.

Martin Schulz andis selle otsuse tegemise meie fraktsioonile PPE-DE. Loomulikult langetame selle otsuse, aga esmalt soovime lugeda, mille üle otsustasime. Kui võtsite otsuse alles eile vastu, siis ei ole võimalik, et tekst on juba tänaseks läbi loetud. Olete äsja otsustanud pimesi vasakpoolse poliitika alusel. Mis puudutab teie kriitikat esimese lugemise kokkuleppele, mille pärast ka Daniel Cohn-Bendit krokodillipisaraid nutab, siis olen teie kriitikaga täiesti nõus. Kuid kes sundis meid seda tegema? Kas nõukogu toppis meil selle menetluse ajal suu kinni? Kas komisjon pressis meilt selle välja? Otsus langetati siin parlamendis hääletenamusega. Esimeeste konverentsil hääletas esimese lugemise poolt ainult Joseph Daul, mis oleks olnud õige menetlus. Loodan, et teeme sellest järelduse, et edaspidi ei tohi esimese lugemise kokkuleppeid aktsepteerida, vähemalt mitte selliste otsustavate projektide jaoks.

Poul Nyrup Rasmussen (PSE). – Austatud president, soovin öelda Nicolas Sarkozyle järgmist:

– (FR) poliitikas ennetav olla on kõige raskem tegu.

– Teame seda mõlemad, austatud president!

Nagu te ise ütlesite, tähendab Euroopa kompromisse, aga ka seda, et on vaja tagada dünaamilisus. Sama arvan ka mina. Minu arvates viisite Euroopa nii kaugemale kui võimalik ja nii kaugemale, kui te 27 peaministri ja riigijuhiga minna saite, kuid palun ärge liialdage saavutatud tulemuste kirjeldamisel! See käib eriti president

Barroso kohta. Ärge liialdage saavutatud tulemuste kirjeldamisega! Kui seda teete, annab see tagasilöögi Euroopa Liidu tavaliste inimeste usaldusele. Oleme veel majanduskriisis ning see ei ole veel lõppenud. Seda ütlesite te ise. Palun ärge öelge inimestele, et majanduse ergutuspakett vastab 1,5%le SKTst. See pole tõsi! Kui jätame sellest arvutusest välja krediititagatised ning vaatame tegelikke investeeringuid ja nõudlust, siis jääb keskmiselt alles umbes 0,6% Euroopa Liidu SKTst. Jah, härra Barroso! Nii see on. Bruegeli ja Kopenhaageni ülikooli majanduslikud arvutused kinnitavad seda. Nii et olge ettevaatlik!

Ainsad kaks riiki, – ning Saksamaa on siinkohal kritiseerinud Inglismaad – mis saavutavad 1% SKTst reaalse majanduse ergutamise jaoks, on Gordon Browne ja José Luis Rodríguez Zapatero riigid. Prantsusmaa on samuti lähedal. Kuid tõelised probleemid on hetkel Berliinis. Ma lihtsalt ei mõista, kuidas Saksamaa kantsler Angela Merkel saab öelda inimestele, et kõik nende senised jõupingutused Euroopas tööhõive tagamiseks on piisavad. See ei ole lihtsalt nii!

Austatud president, ma ei nõustu ka Graham Watsoni öelduga. Te ei peaks asju nüüd kergemini võtma. Jätkake sama energiliselt, sest vajame veel ühte ergutuspaketti ning seda juba üsna varsti, juba kevadeks. Loodan, et olete 2. aprillil Londonis aktiivne ja kindlasti ka kevadisel tippkohtumisel! Nagu te ise ütlesite, on selleks, et inimesi Euroopale lähemale tuua, vaja neile töökohad tagada.

President. – Kallid kolleegid, nõukogu eesistuja Nicolas Sarkozy peab varsti lahkuma. Ta võtab nüüd uuesti sõna ja meiega jäävad siis siia veel Jean-Louis Borloo ja Bruno Le Maire.

Nicolas Sarkozy, nõukogu eesistuja. – (FR) Kallid kolleegid, härra Kirkhope, tänan teid teie toetuse eest! See annab mulle võimaluse öelda ühele Briti konservatiivile, kui tähtis Suurbritannia Konservatiivide partei on meile Euroopas see, et võimas on ka edaspidi eurointegratsioonile pühendunud.

Mul pole mingit pistmist Ühendkuningriigi poliitikaga. Teil on noor esimees, David William Donald Cameron, ning teie parteil on pikk ajalugu. Vajame teid Euroopas ning Euroopas ei saa omaette edukas olla, härra Kirkhope! Ma ei tea, mis on Gordon Browne või härra Cameroni tulevik, kuid sõltumata sellest, kes saab Ühendkuningriigi juhiks, vajab ta teisi, et saavutada edu, kaitsta oma huvisid ning lüüa Euroopas läbi. Seda ei saavuta ükski ning ütlen ühte asja: olen alati olnud veendunud, et Ühendkuningriigil on Euroopas eriline roll mängida. Mind on vahel kritiseeritud, kuna Ühendkuningriik räägib maailmas juhtivat keelt, sest seal on dünaamiline majandus, kuid mõelge sellele natuke. Vaadake, kui palju on läinud maksma see, et Ühendkuningriik oli nii tihedalt Ameerika Ühendriikidega seotud, ning kui palju läks neile maksma see, et nad olid liiga pühendunud finantsteenustele. Euroopa vajab Ühendkuningriiki, kuid olen veendunud, et ka Ühendkuningriik vajab Euroopat.

Kui ma Ühendkuningriigis käisin, ütlesin, et *entente cordiale* Prantsusmaa ja Ühendkuningriigi vahel ei ole piisav. Gordon Brown pakkus välja *entente formidable*. Omalt poolt arvan tõesti, et tänu sellele, et Ühendkuningriik valis Euroopa, on sellel olnud võimalik tugevamalt finantskriisist välja tulla. Tunnistan, et minevikus ei ole me nii hästi läbi saanud ning ei ole saanud hakkama ilma sisepoliitikasse süvenemata, sest nii see tõesti on.

Härra Poignant, Prantsusmaa eesistumine ei ole kindlasti mitte täiuslik, kuid see pole ka läbikukkumine ning mis teisse puutub, siis olete truu president Mitterrandile, mis on just ideaalne nn „ei see, ega teine“. Seetõttu ei mõtle te ei head ega ka halba. Tegelikult mõtlete, et kui olin edukas, siis seepärast, et mind abistasid kaks head sotsiaaldemokraati, ... kuid õnnetused käivad kolmekaup, härra Poignant: Jouyet, Kouchner ... Tunnen seal kuskil mingisugust kadedust. Kuid tõsiselt, soovin ümber lükata kõikide nende väited, kes arvasid, et Saksamaa ja Prantsusmaa vahel oli struktuurilisi lahkarvamusi. Nüüd on mul võimalus asju selgitada ning ütlen seda ka Marielle De Sarnezile.

Prantsusmaa ja Saksamaa telg – sõprus Prantsusmaa ja Saksamaa vahel – ei ole valik, vaid absoluutne kohustus. Meie mõlema riigid olid 20. sajandi suurima tragöödia keskpunktis. See pole valik mitte seepärast, et ma seda ei tunnista, vaid seepärast, et see on maailma ja Euroopa kohustus. Peame käima käsikäes! Härra Poignant, olen absoluutselt veendunud, et see on kohustus, mis on olnud juba enne Angela Merkeli ja minu või varasema Gerhard Schröderi või Jacques Chiraci aega. See on ajalooline reaalsus. Me ei saa üksteisest eemalduda just meie viimase sajandi ajaloo tõttu.

Samas aga, et mitte kedagi solvata, pean ütlema, et Prantsusmaa ja Saksamaa telg ei saa 27 liikmesriigiga Euroopas olla samaväärne varasema kuue liikmesriigiga Euroopaga. Kuue või üheksa, äkki isegi kaheteistkümne liikmesriigiga Euroopas piisas sellest, kui Saksamaa ja Prantsusmaa midagi kokku leppisid, et teised järgneksid.

Nii see oli, kuid see pole enam tänapäeva Euroopa ning seetõttu palusin kahepoolisel alusel ka selle Prantsusmaa ja Saksamaa telje rekonstrueerimist. Vajame seda, kuid me ei saa seda telge kohelda enam nii, nagu oleks meil ikka veel 12 liikmesriiki. Mäletan – see polnud küll minu ajal – kui Saksamaa ja Prantsusmaa jõudsid kokkuleppele komisjoni presidendi kandidaadi üle, siis teine lahkus, kuna see jättis ülbe mulje. Selle tõttu on sõprus Prantsusmaa ja Saksamaa vahel asendamatult, kuid see ei välista ka teisi kokkuleppeid või teisi sõprussuhteid. See on esimene asi, mida soovin öelda, sest vahel jääb mulle mulje, et mõned inimesed vaatavad Euroopat läbi 30 aasta vanuste prillide, ajal kui seda tuleks vaadata pigem selles kontekstis, milline Euroopa 30 aasta pärast on.

Teiseks see, et Angela Merkel kaitseb kindlakäeliselt Saksamaa huvisid. Kes seda siis veel teeks, kui mitte tema? Kindlasti ei saa teda selle pärast kritiseerida. Ta tegi seda andekalt, jõuliselt ja enesekindlalt. Ka mina kaitsen oma riigi huve. Selleks mind ju ametisse valitigi!

Seetõttu ei olegi me vahel ühel meelel. Mis siis? See on täiesti loomulik! Kas demokraatia või kompromissid ei ole võimalikud siis, kui tegemist on Saksamaa või Prantsusmaaga? Jah, ma pidin proua Merkelile järeleandmisi tegema. Jah, ka tema pidi mulle järele andma. Mis siis? See tuleb Saksamaale kasuks. Kas ainult seepärast, et tegemist on Saksamaa või Prantsusmaaga, ei peaks me millegi üle vaidlema ega millegi üle arutlema? Meie sõbrad Saksamaal ei olnud Vahemere Liidu üle eriti entusiastlikud. Oli arusaamatusi. Lahendasin need arusaamatused nende üle arutledes. Milles on probleem?

Igal juhul ei ole mul kavas õigustada seda iga kord, kui proua Merkel ja mina kokkuleppele jõuame, üksteist toetame või aitame. Kuid ma ei unusta seda, et Saksamaa on liitriik, samas kui Prantsusmaa on palju enam tsentraliseeritud, vaatamata detsentraliseerimisele. Rütm – aeg, mida on vaja otsuste tegemiseks, ei ole sama. Sellel pole midagi pistmist proua Merkeli võimetega või minu tehtud vigadega. See tuleneb kahe riigi erinevast struktuurist. Lisaks on Saksamaal koalitsioonivalitsus. Ma pole kindel, kas proua Merkel valis sotsiaaldemokraadid oma valitsusse spontaanselt. Mina vastutasin oma valitsuses sotsiaaldemokraatide valimise eest. See on teine erinevus, mis selgitab ka otsuste tegemiseks kuluvat aega.

Võite aga olla kindel, et Saksamaad ei rünnata mitte mingil juhul. Neil on Euroopa suurim majandus. Me vajame Saksamaad ning nemad vajavad Euroopat. Kuid ütlen ühte: Prantsusmaal ja Saksamaal ei ole rohkem õigusi kui teistel. Meil on rohkem vastutusi ning ka neid peame me koos kandma. Ärge muretsege! Olen sellest täielikult teadlik.

Proua Marielle De Sarnez, teil on õigus, veel on vaja palju teha. Ma ei räägi enam teie kommentaaridest eesistumise kohta. Palju on vaja veel teha. Rääkisite vajadusest luua Euroopas reguleeriv astutus ning teil on täiesti õigus. Räägime asjadest nii nagu need on! Hetkel ei ole me seda saavutanud, sest mitmed väiksemad riigid arvavad, et kui nad ilma siseriikliku reguleeriva asutusest hakkama saama peavad, siis mõjutaks see nende siseriiklikku iseseisvust. Peame sellega arvestama, kuid minu arvates peame looma vähemalt Euroopa reguleerivate asutuste kolleegiumi.

Teiseks, kas vajame tõesti Euroopa prokuratuuri? Arutelu selle üle on väga huvitav ning selle juurde kuuluvad ka muud küsimused ja kindlasti ka parem koostöö.

Mis puutub suurtesse projektidesse, siis palun, et te meisse nii rangelt ei suhtuks, sest komisjoni president andis äsja kasutusse 5 miljardit eurot. See oli tõsine võitlus, proua De Sarnez! Seda seetõttu, et kõik liikmesriigis ei olnud nõus sellega, et rahastame ainult suuri projekte, ning kui aus olla, siis oli komisjon palju ambitsioonikam kui nii mõnigi liikmesriik. Lihtsalt öelduna: kui komisjon tahab kasutada viite miljardit eurot suurtes projektides, peab iga liikmesriik selleks oma nõusoleku andma. Nõusolekud me saime ning nüüd on meil viis miljardit eurot.

Ning lõpuks, mis puudutab abi arengumaadele, siis kardan, et ma ei jaga teie seisukohta. Koos president Barrosoga kasutasime ühte miljardit eurot, mida mõned liikmesriigid jälle ei tahtnud, ning Hokkaido tippkohtumisel pidin veenma oma Euroopa partnereid, et nad annaksid president Barrosale loa kasutada aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks seda raha, mida ei olnud ära kulutatud, ning sellega saime lisada ühe miljardi eurot.

Doha tippkohtumisel hämmastas mind see, proua De Sarnez, et olin ainus läbirääkimistel viibiv lääneriigi riigijuht. Kõigist G20 riigi- või valitsusjuhtidest oli kohal vaid kaks: Lõuna-Aafrika president ja Euroopa Ülemkogu eesistuja koos president Barrosoga. Teisi seal ei olnud. Kujutage ette, mida te oleksite mulle öelnud, kui ka mina poleks vaevunud kohale minema! Olime seal, sest kriisi ei tohi kasutada vabandusena, et panna kõige vaesemad riigid maksma kõige enam kriisi eest, mille eest nad isegi mitte vastutavad pole. Arvan, et selle üle ei jõuta taas üksmeelele.

Härra Ian Hudgton! Mitmekesisus ja ühtsus! Võite kindel olla, et mitmekesisuse seisukohast ei ole mingit edu oodata. Ausalt öelda, kui peaksin valima ühe projekti toetamise, siis toetaksin ma ühtsust, sest olen täheldanud, et mitte keegi nõukogu lauas ei unusta seda, kust ta pärit on. Natuke raskem on teada, kuhu suundutakse. Suur Prantsuse etnoloog Claude Lévi-Strauss tegi sellekohase seisukohavõtu ning oli erakordne kuulda teda ennast ütlemas: „Identiteet ei ole haigus”. Identiteet ei ole Euroopas haigus ning seetõttu tuleb kõik olemasolev energia suunata ühtsuse edendamisele.

Härra Brian Crowley, tänan teid teie toetuse eest Euroopa Ülemkogus. Mul oli hea meel tervitada teid Élysée palees teie fraktsiooni esindajana ning pean ütleva, et hindan väga teie julgust ja ausust!

Proua Bairbre de Brún, jah, peame iirlastele kinnitusi andma ning neid veenma. Ütlesite mulle, et me pole piisavalt kaugele läinud. Mul on väga kahju seda öelda, aga me ei saa kaugemale minna, sest see rikuks kohe teistes riikides asjad ära. Kui avaksime lirimaa probleemi lahendamiseks taas arutelu kinnitamise üle ka teistes liikmesriikides, eriti Ühendkuningriigis, seaksime end sellega võimatusse olukorda. Kõige raskem kompromiss oligi Euroopa Ülemkogu arutus väga varajasel reede hommikul Iiri peaministri ja Briti peaministri vahel, kes tahtsid oma vaidlust lahendada. Mõistan, et Gordon Brown ei tahtnud kinnitamise arutelu Ühendkuningriigis uuesti alustada, sest kõik teavad, kui raske see oli. Seetõttu arvan, et me ei saa enam kaugemale minna. Kui aus olla, siis läheme juba väga kaugele, lubades protokollis lisamist esimesele ühinemislepingule kahe aasta pärast.

Härra Bernard Wojciechowski, me aitame Tšehhi eesistumist. Selles ei tohiks te kahelda! Mida ütles mulle president Lech Kaczyński? Mul on kahju seda teile öelda, aga viimane kord, kui ta mulle midagi ütles, ei pidanud ta oma sõna. Ta ütles Euroopa Ülemkogus, et ta ei sea Lissaboni lepingu kinnitamise teele mingeid takistusi, juhul kui iirlased „jah” ütlevad. Tuletasin talle meelde vaid ühte asja ning seda ilma peaminister Donald Tuskiga vaidlema hakkamata. Et see oli minu kontoris 2007. aasta juulis kell kolm öösel Saksamaa eesistumise ajal, José Luis Rodríguez Zapatero, Tony Blairi ja Jean-Claude Junckeri juuresolekul, kui saime Poola presidendi allkirja tulevasele Lissaboni lepingule, ajal kui ta vestles oma kaksikvennaga, tolleaegse peaministriga, Varssavis.

Austan väga Poola presidenti, kuid pean ütleva, et mind üllatas see, et keegi kirjutab Brüsselis lepingule alla, kuid keeldub siis Varssavis sama lepingu allkirjastamisest. Tõesti! Ütlen vaid, et kui keegi midagi riigi nimel allkirjastab, siis on see lubadus! Seda te ometi ju mõistate? Ma ei ütle selle kohta enam midagi, kuid sellegipoolest ütles ta seda mulle. Lissaboni lepingu üle ei peetud läbirääkimisi peaminister Donald Tuskiga vaid Poola presidendi Lech Kaczyński ja tema kaksikvennaga, kes oli tolleaegne peaminister. Näete nüüd! See on kogu lugu. Lõpuks ei kinnitatud lepingut lõplikult seetõttu, et üks allkiri oli puudu, kuid see kinnitati parlamendis. See on kõik.

Sellest rääkimine ei tähenda sekkumist sisepoliitikasse, vaid ausust ning kogu oma vastutuse juures pean ma lihtsalt aus olema ja rääkima täpselt, mis juhtus, kellega läbirääkimisi pidasime ning millal see toimus. Vastasel juhul ei ole usaldus võimalik. Asi ei ole vasak- või parempoolsuses, ida- või lääneriikides, asi on lihtsalt lubadustest kinnipidamises. Ilma oma sõna austamata ei ole õigusriiki ja ei ole ka Euroopat. Nii lihtne see ongi.

(Aplaus)

Härra Sylwester Chruszcz, te teate küll, et ma tegin kõik, mis minu võimuses oli, et Poolaga oleks võimalik kompromiss saavutada. 2007. aasta juulis toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumisel Saksamaa eesistumise ajal ei olnud katastroof kaugel, kui teatud liikmesriigid ütlesid, et peaksime ilma Poolata jätkama. Vaid viimasel minutil suutsime saavutada Lissaboni lepingu üle kompromissi. See on tõsi. Keegi ei tahtnud, et Poola välja jääks. Poolas on 38 miljonit inimest ning seega on see Euroopa kuue suurima rahvaarvuga riigi seas. Me vajame Poolat! Kompromissi üle arutasin Gdańskis Poola ja veel kaheksa liikmesriigiga. Me mõistsime Poola probleeme. Toetame Poolat, kuid riik peab ka mõistma, et ühena Euroopa suurematest riikidest on sellel nii õigused kui ka omad kohustused.

Lõppude lõpuks on õiguste vasted ju kohustused ning teeksime neile karuteene, kui ütleksime, et kuna nad on olnud Euroopa Liidu liikmeks vähem aega kui teised, siis on neil ka vähem kohustusi. Poola on Euroopas oluline riik ning te ei saa meid süüdistada selles, et me neid ka nii kohtleme, ehk siis nõuame neilt veidi enam just seepärast, et Poola on oluline. Just seda ma teha tahtsingi ning loodan, et poolakad seda mõistsid.

Härra Hartmut Nassauer, tänan teid toetuse eest nii kogenud parlamendiliikme kui ka sakslasest parlamendiliikmena. Mind ei üllatanud, et kaitsesite tööstust ning eriti just Saksamaa tööstust, kuna näen liiga tihti, – ning seda ütlen nii Martin Schulzile kui ka Joseph Daulile – millist laastavat mõju avaldab

finantskriis riikidele, mis ei ole oma tööstusi piisavalt hästi kaitsnud. Arvan, et see ulatub kaugemale meievahelistest erinevustest, kuna me ei taha, et Euroopast saaks tööstuslik tühermaa. See tähendaks veel miljoneid töötuid, sest kui laseme tööstuses töökohtadel kaduda, siis järgmisena kaovad töökohad teenindavas sektoris. Viga on öelda, et kaitseme teenuseid, kuid mitte töökohti tööstuses.

Pidasime silmas, et tööstuse kaitsmine tähendab seda, et sunnime seda uuendama, kuna Euroopa ei lepi enam tööstustega, mis keskkonda reostavad. See ongi tasakaal, mida leida tahtsime. See oli küll raske, kuna Saksamaa on suur tööstusriik ning vältimatult on suur tööstusriik rohkem mõjutatud kui riik, millel enam tööstust ei ole. Teie riik on Poola naaber. Kui oleksime võtnud vastu sätted, millega lubada Poolas aastatel 2013 kuni 2020 olukorral halveneda, ei oleks saanud me vältida uute elektrijaamade küsimust Saksamaal, et vältida konkurentsivõime moonutamist kahe üksteisele nii lähedal oleva riigi vahel. Jällegi olen arvamusel, et see oli aus tegu.

Härra Poul Nyrup Rasmussen, ärge muretsege liiga palju tulemuste pärast! Teil on täiesti õigus. Sellegipoolest ei tohi te unustada sotsiaalseid stabiliseerimisvahendeid, sest meie sõpradel Ameerikas on tõeline anne suhtlemiseks ning hämmastavate arvude väljakuulutamiseks. Hetkel aga on need kõigest väited. Mäletan Paulsoni esimest plaani. See lõi meid kõiki tummaks. Ühtäkki rääkis USA riigikassa sekretär 700 miljardist. Kõik imestasid, kas Euroopa suudab millegi sarnasega vastata. Aga mida me siis nägime? Kolm päeva hiljem ei võtnud kongress seda vastu ning ameeriklased olid tagasi alguses.

Ja mida nägime seejärel? Et lõpuks ei olnud summa üldse see, mida oodati. USA sotsiaalsüsteem ei sarnane absoluutselt ühegi Euroopa riigi omaga. Sotsiaalsed stabiliseerimisvahendid tuleb lisada taastumiseks ette nähtud rahadele, see tähendab kõik soodustused, see, mida teeme nende kaitsmiseks inflatsiooni eest, ning kõik muu, mille ühte kokku lööme. Kuid meil peaks vähemalt olema usku sellesse plaani, mille kasutusele võtame. Võib-olla tuleb kriis nii tõsine, et peame midagi muud tegema. Kuid siis pole ju vahet! Siiski on midagi saavutatud. Võite öelda, et Ühendkuningriik ja Hispaania on rohkem teinud. Aga Hispaanias oli eelarve ülejääk ning riik seisab silmitsi enneolematu kinnisvarakriisiga. Härra Zapatero reageeris väga hästi, kuid kindlasti ei saa me Hispaaniat sealse majanduse olukorra pärast kadestada.

Mis Ühendkuningriiki ja pankadesse puutub, siis öeldakse mulle tihti: „Härra Brown on teinud teist palju rohkem”. Jah, aga erinevus seisneb selles, et Inglismaa pangad olid täielikult Ameerika süsteemi segatud, neil oli pankrotioht, mille sarnast meie teistes liikmesriikides ei kogenud – selle üle arutlesime ka komisjoniga. Peame olema piisavalt arukad, et oodata ning vaadata, kuidas erinevate plaanide sisseviimine edeneb. Mina igatahes olen endiselt optimistlik Euroopa koostöövõime suhtes.

Lõpetuseks üks viimane punkt. Härra Rasmussen palus mul samas vaimus jätkata. Jah, jätkan samas vaimus! Võin teile kinnitada, et seda ohtu ei ole.

(Aplaus)

ISTUNGI JUHATAJA: Alejo VIDAL-QUADRAS

asepresident

Silvana Koch-Mehrin (ALDE). – (DE) Austatud juhataja, Bruno Le Maire, Jean-Louis Borloo, viimastel kuudel on Euroopa Liit oma väärtust tõestanud. See on tänu teile ja Prantsusmaa eesistumisele!

Oleksin soovinud isiklikult Nicolas Sarkozyd tänada selle eest, et ta võttis enda kanda ebamugava ülesande öelda Saksamaa kantslerile, mida ta arvab Saksamaa valitsuse tardumusest! Teised Euroopa riigid tegutsevad, et kriisi vältida, kuid Saksamaa ootab, kuni kriis meid tabab või siis järgmiste Bundestagi (Saksa parlamendi alamkoja) valimisteni. Saksamaa on Euroopa Liidu suurim majandus ning seetõttu on hea, et Euroopa Liidu partnerid on Saksamaa valitsusele selle vastutust meelde tuletanud. Ning president Sarkozy just kordas siin seda meeldetuletust.

Kui Euroopa Liitu ei oleks olemas, peaksime selle vähemalt finantskriisi tulemusena looma. Ükski Euroopa Liidu riikidest ei oleks ükski tegutsedes olnud võimeline kriisiga võitlema. Ka euro on oluliseks stabiliseerivaks jõuks. Veel kord on selgunud, kui oluline on Euroopa õitsengu ja stabiilsuse jaoks ühisturg. Siiski ei tohi me kasutada finantskriisi vabandusena, ohustamaks seda, mida oleme üheskoos saavutanud. Seetõttu peaks Euroopa Keskpanga iseseisvus olema vaieldamatu tõsiasi. Me ei tohi lubada proteksionismi naasmist. Isolatsionistliku poliitika taastõusu või liikmesriikide vahelise toetuste võidujooksu tulemused oleksid meie kodanike jaoks samuti katastroofiliste tagajärgedega.

Lisaks sellele ei tohi mitte mingil juhul lahjendada ELi õigusnorme konkurentsi ja riiklike toetuste kohta. Sama kehtib ka stabiilsuspakti kohta koos Maastrichti kriteeriumitega. Peame neid saavutusi säilitama. Siiski peab Euroopa halvima vältimiseks tegutsema ühiselt ja otsustavalt. See on Euroopa võimalus ning president Sarkozy on seda kasutanud. Ta on meie kodanikele näidanud, milleks Euroopa võimeline on ning andnud Euroopale inimese näo. Soovin teda selle eest soojalt tänada!

Adam Bielan (UEN). – (PL) Austatud juhataja, Prantsusmaa eesistumisel ei olnud kerge. Eesistumine langes kokku ajaga, mil maailma, kaasa arvatud Euroopa Liitu, raputas dramaatiline finantskriis. Õnneks uskus president Sarkozy erinevalt teistest Euroopa poliitikutest, et me ei jää kriisi poolt mõjutamata. Ta tegutses kiirelt ning sooviksin teda selle eest siiralt tänada!

Eelmise kuue kuu jooksul tekkis veel üks kriis – nimelt ründas Venemaa Gruusiat, ühte meie idanaabritest. Vaatamata minu üldiselt heale arvamusele president Sarkozyst, pean ütleva, et ta ei vastanud sellele väljakutsele piisavalt hästi. Tema esimeseks veaks oli, et ta sundis president Saakašvilit Venemaaga kokkuleppe allakirjutamisele. Kokkulepe oli ebamõistlik, sest see ei andnud Gruusiale peamist tagatist – nimelt nende territoriaalset ühtsust. President Sarkozy ei kuulunud oma kolleege, keda ta on hinnanud nende kogemuse pärast, mille nad on hankinud aastakümnete vältel raudse eesriide taga. Ta pidi neid mitte kuulama, sest kui ta oleks nende nõu kuulda võtnud, oleks ta mõistnud, et tema kolleegide kogemus ütleb, et venelased peavad iga sellist järeleandmist nõrkuse märgiks. Täpselt nii juhtuski. Venelased ei pea kinni isegi sellest samast ebamõistlikust kokkuleppest. Poola presidenti tulistati paar päeva tagasi Gruusia territooriumil ning venelased on hõivanud Gruusias Perevi küla. Vaatamata oma Venemaad rahustavale poliitikale, on president Sarkozy jätkanud, avades taas uue partnerlus- ja koostöölepingu läbirääkimised.

President Sarkozy ametiaeg Euroopa Liidu juhina lõpeb kahe nädala pärast. Siiski ei kao ta Euroopa poliitiliselt areenilt, vaid jätkab seal olulise rolli mängimist. Seetõttu soovin talle tulevikuks igati edu ning loodan, et ta õpib oma minevikus tehtud vigadest.

Kathy Sinnott (IND/DEM). – Austatud juhataja, sooviksin kasutada võimalust ning pakkuda sõbralikku nõu, sest paljud liri hääletajad on Lissaboni lepingut puudutava arutelu suhtes juba kannatamatud. Kahe nädala tagune küsitlus näitas, et tohutu hulk hääletajaid ei soovi teist rahvahääletust. Nad on oma otsuse teinud ning nende jaoks ei ole mõtet selle aruteluga keset üleilmset majanduskriisi jätkata. Nad on mures tööpuuduse ja kõige haavatavamaid mõjutavate eelarvekärbete pärast. Nad tunnevad, et on mainitud probleemidega üksi jäetud ja nende juhivad Lissaboni kummitust.

See on eriti häiriv, sest asjaolusid, mille tulemusel vastasid iirlased „ei”, alustades demokraatia puudumisest lepingus endas, ei ole käsitletud. Pigem on meile öeldud, et Lissaboni lepingut ei muudeta ning pakutud muudatused on vaid kosmeetilised.

Oleme saarerahvas. Sellele vaatamata on meie kalavarud ning -tööstus kadumas. Abordivastased muretsevad jätkuvalt embrüote hävitamise pärast Euroopa Liidu rahastavates uuringutes. Lepingust vastu hääletades hääletati oma töökohtade, talude, perekondade ja oma põhiseaduse kaitseks.

Räägite Euroopa ühendamisest, kuid ütlen teile, et see mis peaks meid ühendama, on demokraatia, ning see, mis meid lahutab, on Lissaboni leping.

Peter Baco (NI). – (SK) Mind rõõmustasid Euroopa Liidu ettepanekud rahvusvahelise finantssüsteemi reformi asjus, mis sisaldasid prioriteedina ka toiduainetega kindlustatust. Siiski ei rõhuta nõukogu järeldused seda prioriteeti.

Seetõttu sooviksin teie tähelepanu pöörata hulgale tõenditele talunike halveneva rahalise olukorra kohta. Euroopa Liidus mõjutab see peamiselt uuemaid liikmesriike. Muijal mõjutab see Lõuna-Ameerikat ning ka teisi alasid. Talunike tulud on aastaga langenud kuni 50%. Samal ajal on väetamiskulud kahekordistunud ning laenukulukamaks muutunud. See viib järk-järgult väiksemate saakideni.

Toiduvarud on nendes paikades kriitiliselt väikesed ning seetõttu valitseb tõeline toidukriisi oht, millel oleks ettenägematud tagajärjed. Toidukriisi vältimisest peab saama prioriteet! Peame toiduvarusid suurendama ning seetõttu tuleb oluliselt suurendada tootmist, mis omakorda nõuab korralikku rahastamist. Seetõttu kutsun nõukogu üles muutma saagi ja toiduvarude rahastamine oma prioriteediks!

Jacek Saryusz-Wolski (PPE-DE). – (FR) Austatud juhataja, lõppenud eesistumine oli väga tähtis, mitte, nagu president Sarkozy ütles, et on suured ja väikesed riigid, vaid seepärast, et ta ise suutis väljakutsetele vastu astuda.

Prantsusmaa eesistumisel ei ole olnud kerge, kaugel sellest. Tegeleda tuli Gruusia kriisiga, finantskriisiga ning muude probleemidega, kaasa arvatud Lissaboni lepingu küsimusega. Kõik see nõudis reageerimist ja tegutsemist, mis on igale juhtimisele kõige raskem asi. President Sarkozy on väga enesekindel juht olnud. Prantsusmaa eesistumine näitas oma võimet tegutseda ning on sellega tunnustuse ära teeninud ja Euroopa Liidule kasu toonud.

Lisaks Gruusiale ja majanduskriisile toon välja kolm punkti: naabruspoliitika, kliimapoliitika ja julgeoleku- ja kaitsepoliitika. Naabruspoliitika sai kõvasti hoogu juurde nii Vahemere regioonis tänu Vahemere Liidule kui ka idapool tänu idapartnerlusele, mis väärib sama palju tähelepani kui meie suhted lõunaga.

Oli aeg liikuda naabruspoliitika arutamisel edasi energilisele tegutsemisele. Peame andma nende riikide kodanikele tugeva signaali, et toetame nende jõupingutusi reforme läbiv viia ja püüdlusi parema elu poole. Tähtis on tugevdada meie piiridele lähedastes regioonides rahu, stabiilsust ja head valitsemistava. Ütleksin isegi, et see on meie integratsiooniprojekti lahutamatu koostisosa.

Mis kliimat ja energiat puudutab, siis soovin tänada Prantsusmaa eesistumist empaatia ja mõistva suhtumise eest seoses uute liikmesriikide jaoks tundlike teemadega!

Kolmas teema, millega eesistujariik ja nõukogu tegelesid, oli julgeoleku- ja kaitsepoliitika tugevdamine, seda eriti tsiviil- ja militaarvõimete parandamisega, mille eest soovin avaldada oma sügavat tunnustust!

Lõpetuseks, teada, kuidas asju teha, tähendab seda, et on vaja leida selleks vajalikud ressursid. See on tõsine väljakutse eesistujariigile ja tippkohtumisele. Ükskõik, kas tegeleme kliimamuutuste ja energia paketi, majanduse taastamise või kaitsepoliitika küsimustega, peame kõik, nii institutsioonid kui ka kodanikud, koordineeritud viisil nendele jõupingutustele pühenduma.

Hannes Swoboda (PSE). – (DE) Austatud juhataja, soovin esmalt avaldada oma südamlikku tänu minister Borlooole tema pühendumuse eest kliimamuutuste paketti, sest tegemist on tõesti hea lahendusega, mida on võimalik kuni lõpuni kaitsta!

Kuid soovin rääkida välissuhetest ning seoses sellega pöördun ka uue Euroopa asjade riigisekretäri poole. Nõukogu võttis vastu idapartnerluse põhimõtted. President Sarkozy ütles juba, et kui soovime Musta mere regioonis edukad olla, peame loomulikult ka Venemaa kaasama. Muidugi peab see olema Venemaa, mis austab sealsete riikide territoriaalset terviklikkust ja iseseisvust ning on valmis aitama lahendada Musta mere regiooni probleeme.

Ning kindlasti vajame ka Türgit. Olen tõesti hämmastunud, et Türgit ei ole absoluutselt mainitud. Kuidas võime üldse loota selles olukorras ja regioonis midagi ilma Türgita lahendada? Hiljuti juhtisin Euroopa Parlamendi delegatsiooni Türgis. Härra Michel Rocard, kes oli delegatsiooni liige, küsis korduvalt: „Ja mida teie Prantsusmaa eesistumisest arvate? Kas see käitub objektiivselt?“ Sellele küsimusele vastati alati jaatavalt ehk siis teisisõnu, et Prantsusmaa eesistumine käitus tõepoolest objektiivselt. Kui Prantsusmaa jätkaks käitumist samas vaimus, – ja ma mõtlen nüüd Prantsusmaad kui liikmesriiki – siis saaks läbirääkimised Türgiga kiiresti lõpule viia, ilma et midagi lahendamata jääks.

Kuid mida me teeme Türgiga, keda vajame selles regioonis kui partnerit? Ma ei taha sellele küsimusele teie ees vastata, lugupeetud minister, aga peate kaaluma, kuidas me jätkame, sest kui loodame midagi selle regiooni stabiilsuse ja kriiside lahendamise nimel saavutada, peame tegema Türgiga koostööd ning tunnustama Türgit kui Euroopa olulist partnerit. Selleks ei vaja me ainult Prantsusmaad kui eesistujat, vaid ka Prantsusmaad kui riiki.

Jean-Marie Cavada (ALDE). – (FR) Austatud juhataja, sel ajal, kui tankid ähvardasid Thbilisit ja Prantsusmaa eesistumine edendas Euroopa rolli rahusobitajana, rolli, millest ei oleks tohtud kunagi loobuda, lugesin uuesti ühte Ungari autori Sándor Márai' teost.

Ta kirjeldab nende saatuselööride põhjuseid, mis hävitasid kahel korral Ungari, poole Euroopast ning lõpuks terve Euroopa ning jätsid ajalukku püsivad armid – natsismi ja stalinismi. Ajalugu ning sellega kaasnev vägivald on uuesti tagasi ning loomulikult on kriis Gruusias, finantskriis ja oodatavad sotsiaalsed ja poliitilised tagajärjed selle tõsised põhielemendid.

Euroopa poliitiline tahe peab suutma nende sündmuste ja uue vägivalda väljakutsetele vastata ning seega oleme tänulikud Prantsusmaa eesistumisele ning kõigile institutsioonidele, et nad käsitlesid kompetentselt kõiki esile tõusnud probleeme, mis ohustasid meie stabiilsust ja rahu. Loomulikult ei ole finantskriis veel lõplikult lahendatud ega möödas. Loomulikult on suhtel Vahemeremaadega uus institutsiooniline raamistik.

Kuid ei saa eitada aga ajaloolist suunamuutust, mille kliimamuutus kaasa tõi. Vaieldamatult on Euroopast saamas sellel alal juht, olgugi, et kõik pole veel rahuldav.

Euroopa vajab jätkusuutlikku kõrgetasemelist poliitilist sammu, üle parem- ja vasakpoolsete ning äärmuslike tsentristide peade, et võidelda ohtudega, mis naasevad samasuguse vägivallega, mida ka minevikus kogenud oleme.

Filosoof ütleb, et rahvad, kes oma ajalugu ei tea, elavad need uuesti läbi. Käesolev kriis tuletas meile meelde, et inimesed teevad ajalugu, mitte ajalugu inimesi.

Mogens Camre (UEN). – (DA) Lugupeetud minister, on juba hilja ning seega piirdun vaid ühe punktiga. Olen kindel, et olete kursis Euroopa Ühenduste esimese astme kohtu 4. detsembril tehtud otsusega, millega eemaldati juba kolmandat korda Iraani rahva organisatsioon Mujahideen (*People's Mojahedin Organisation of Iran*, PMOI) Euroopa Liidu terroristlike rühmituste nimekirjast. Palun teil kinnitada, et PMOI ei ole enam selles nimekirjas ning palun eesistujariigil kõigist kolmest kohtuotsustest ka kinni pidada. See aitaks oluliselt kaasa sellele, et me enam kunagi ei märgista Iraani rahva vabadusliikumist terrorismiks. Kui tahame pakkuda Iraani rahvale tulevikus demokraatiat, siis ei tule selline käitumine Euroopa huvidele kasuks.

Margie Sudre (PPE-DE). – (FR) Austatud juhataja, Prantsusmaa eesistumine tuli suurepäraselt toime. Sellele järeldusele ei ole jõudnud vaid mõned vastuolulised hääled. 27 liikmesriiki on oma erimeelsustest üle saanud ning mitmeid eeskujulikke otsuseid vastu võtnud.

Mis kliima ja energia paketti puutub, siis teeb Euroopa oma esimese sammu ning tuleb öelda, et see on suur samm. Nüüd on Euroopal vahendid oma keskkonnavastutuste kandmiseks, toomata samas majandust ohvriks. Nüüd saame võtta selles küsimuses juhirolli ning kanda teisi kontinente jätkusuutliku arengu suunas.

Lisaks pakub ka Iirimaa välja lahendust senisest isolatsioonist pääsemiseks. Meie sõbrad Iirimaal otsustavad taas Lissaboni lepingu üle, kuid seekord on kõik kaardid nende käes, kuna põhimõtteliselt on kõik teised liikmesriigid oma otsused langetanud.

Praegused kriisid näitavad meile, et Euroopa Liit vajab tõhusaks toimimiseks kõige paremaid institutsioonilisi vahendeid – seda nüüd rohkem kui kunagi varem. Euroopa Ülemkogu võttis vastu massiivse koordineeritud majanduse taastamiskava, mis põhineb pikaajalistel investeeringutel tootmisesse ja toetustesse, mis on suunatud kõige raskemini kannatada saanud tööstussektoritele.

President Sarkozy tõstatas teatud käibemaksumäärade alandamise küsimuse ning olen temaga selles suhtes ühel meelel. Loodame, et majandus- ja rahandusministrid saavutavad märtsis kokkuleppe, mille sõlmimine paistis riigi- või valitsusjuhtidele möödunud nädalavahetusel veel võimatuna. Eurooplaste ees seisvad väljakutsed annavad Euroopa Liidule võimaluse näidata oma kodanikele, et nad on rohkem ühinenud, rohkem reageerimisvalmis ning valmis neid kaitsma.

Oleme tänulikud Prantsusmaa eesistumisele selle uue dünaamilisuse algatamise eest! Nagu härra Sarkozy, nii loodame ka meie, et ei näe niipea neid möödunud nõukogu kohtumisi, mis kestsid kella neljani öösel ilma mingeid tulemusi saavutamata. Viimase kuue kuu jooksul on Euroopas toimunud täielik muutus väljavaate, ulatuse ja usaldusväarsuse seisukohalt. Selle eest oleme tänu võlgu Prantsusmaa eesistumisele ning teame väga hästi, et see roll ei ole neile midagi uut.

Robert Goebbels (PSE). – (FR) Austatud juhataja, riigijuhile, kelle vastu ajalugu ei ole just lahke olnud, – mõtlen siin esimees Maod, mitte president Sarkozyd – võib pakkuda järgmise mõttetera: „Seni kuni kukud, ei ole sa veel põhja jõudnud”. Ka maailma majandus ei ole veel põhja jõudnud. Finantskriis pikenes taas ning uus finantsskandaal näitab, kui uskumatult vastutustundetud on pankurid kapitaliga spekuloides ning samal ajal avastavad samad pankurid taas kogu oma ülbe järeleandmatuse, kui nad peavad tegelema tarbijate ja ettevõtete omanike laenuaotlustega.

Sel ajal, kui Euroopa Keskpank oma intressimäärasid langetab, suurendavad pangad oma kasumeid. Riigid, mis äsja oma pankasid toetasid, peaksid tegema kohustuslikuks selle, et need pangad viiksid viivitamatult sisse Euroopa Keskpanga põhitariifi vähendused. Selline taastamise meede ei oleks mingisuguseks koormaks liikmesriikide eelarvetele. Euroopa Ülemkogus vastu võetud majanduse taastamiskava ei ole rahuldav. Peale Euroopa Investeerimispanka täiendavate laenude ei ole praktiliselt mitte mingeid lisarahasid.

Ameerika Ühendriigid aga suunavad oma majandusse palju suuremaid summasid. Seda tänu sellele, et kogu ülejäänud maailm annab neile laenusid edasi, seda vaatamata USA kolossaalsetele riigi- ning ettevõtete ja kodanike võlgadele. Euroopa maksab tõeliselt ühtlustatud makromajandusliku poliitika puudumise eest

väga kõrget hinda. Euroopa Keskpanga ja eurosooni riikide ujedus ei anna meile võimalust rahastada palju tõhusamat majanduse taastamise poliitikat, andes selleks välja Eurobonde, mille tagatiseks on puutumatu rahastamisvõimega Euroopa Liit.

Täna teid, austatud juhataja! Siinkohal lõpetan, kuid president Sarkozy sõnavõtt kestis 72 minutit, samas on meile aga oma seisukohtade avaldamiseks antud vaid 90 sekundit.

Andrew Duff (ALDE). – Austatud juhataja, Lissaboni lepingu pakett peaks olema piisav, et veenda iirlasi oma meelt muutma. Olin palju ebakindlam majanduspoliitika otsuste kvaliteedis. Millised olid nn jöhkra keynesianismi kontseptsiooni järeldused, millega Martin Schulzi fraktsioonikolleeg härra Steinbrück hangeldas?

Pakun, et ka president Sarkozy kirjeldaks end finantskriisist saadud kogemustele tuginedes keynesianismi järgijana. Kuna Saksamaal puudub mõistlik tööhõive stiimul, siis pakun, et ei saa olla veel majanduslangusest kindlat taastumist.

Guntars Krasts (UEN). – (LV) Täna teid, austatud juhataja, pärast nõukogu kokkulepet kliimapaketi suhtes, sai 2008. aastast kõige tähtsam aasta võitluses kliimamuutustega pärast Kyoto protokolli vastuvõtmist 2001. aastal. Kliimapaketi vastuvõtmine tähistab ka üleminekut uuele majanduslikule mõtteviisile, mis vähendab Euroopa Liidu sõltuvust energia importimisest ning ebakindla energiavarustusega kaasnevaid majanduslikke ja poliitilisi riske. Praegustes majanduslikult rasketes tingimustes oleme valmis oma seniseid põhimõtteid ümber kujundama ning oleme avatud uutele ideedele. Meie jaoks on väga teretulnud kompromiss, mis saavutati sektoritele, milles uute tingimustega kohanemine kauem aega võtab. On aus, et pakume täiendavat toetust nendele riikidele, mis on vähendanud alates 1990. aastast oma süsinikdioksiidi heitkoguseid üle 20%. Eesistujariigi seisukohalt võib pidada viimast Euroopa Ülemkogu kohtumist väga edukaks, nagu ka eesistujariigi aktiivset rolli Venemaa ja Gruusia vahelise konflikti lahendamisel, kui poleks vaid asjaolu, et Euroopa Liit jättis Venemaale õiguse hinnata sõlmitud kokkuleppest kinnipidamist oma enda kriteeriumide järgi. Eesistujariik ei ole seega siiski suutnud kõiki vanu puudusi kõrvaldada. Täna teid!

Laima Liucija Andrikiene (PPE-DE). – (LT) Õnnitlen Prantsusmaad viimase kuue kuu silmapaistva eesistumise eest! Üleilmne finantskriis, konflikt Venemaa ja Gruusia vahel ning suhted Euroopa Liidu ja Hiina vahel on vaid mõned esilekerkinud väljakutsetest. Kuid see on olnud viimase kuue kuu kontekst ning tuleb tunnistada, et Prantsusmaa on täitnud Euroopa Liidu eesistujariigi rolli efektiivselt ja muljetavaldavalt.

Soovin avaldada oma arvamust Euroopa naabruspoliitika suhtes, eriti seoses idapartnerlusega, mida arutati oktoobris toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumisel ning möödunud nädalal ka Brüsselis. Gruusia sündmused näitavad selgelt, kuidas Euroopa Liit saab sündmuste keskmes tegutseda ning neid positiivselt mõjutada. Kuid kõige olulisem on see, et nägime, kuidas Euroopa Liit saab toimida üheskoos ning solidaarsust üles näidata.

Teine näide on Valgevene, mis ei ole juba mitmeid aastaid saanud kasu erinevatest Euroopa naabruspoliitika võimalustest. Soovin rõhutada, et käesoleval sügisel on ka Valgevenes olnud märgata muutusi, mis avaldavad lootust, et suhted ELi ja Valgevene vahel võivad olla tõesti teistsugused – saame olla tõelised naabrid.

Koostöövõimalused on väga reaalsed, kui Valgevene juhid mõistavad oma kohustusi seoses pressivabaduse, valimiste ning interneti ja muude meile kirjeldatud probleemidega.

Täna ütles president Sarkozy: „Proovisin muuta Euroopat, kuid viimase kuue kuu jooksul muutis Euroopa hoopis mind. Olen muutunud tolerantsemaks ja avatumaks”. Kallid kolleegid, paistab, et Euroopa muudab paljusid inimesi, kaasa arvatud meid, ning isegi Valgevene juhti Aleksandr Lukashenkot. Kas see pole mitte suurepärane?

Pervenche Berès (PSE). – (FR) Austatud juhataja, juhtimine tähendab ka tulevikule mõtlemist. Võib tekkida tahtmine ajalugu ümber kirjutada ning öelda, et kriis sai alguse finantsteenuseid pakkuva ettevõtte Lehman Brothersi langusega 15. septembril 2008. Kuid igaüks teab, et esimesi häirekelli löödi juba 2007. aasta augustis ning juba siis oleks pidanud Prantsusmaa eesistumine tegema finantsturgude järelevalve ja kriisihalduse üheks oma eesmärgiks.

Kahjuks pidime ootama ära Lehman Brothersi languse, enne kui president Sarkozy probleemist aru sai ning seda seejärel igal tippkohtumisel päevakorda lisama hakkas. Kuid tegelikult loovad esitatud ettepanekud ja lahendused kava pankade tingimusteta toetamiseks, millele nüüd omakorda vastutulelik rahanduspoliitika tuge annab.

Aga mida me nüüd näeme? Näeme, et selle asemel, et teha oma tööd – rahastada tegelikku majandust ja investeeringuid – koguvad pangad kasumit. See ei ole see, mida Euroopa vajab. Euroopa peab oma tegevusega tagama sellise pangandussektori, mis teenindab majandust ning arvan, et tuleval perioodil on see midagi, mida me tõesti vajame. Ma pole kindel, kas meil on hetkel toimetulemiseks piisavalt kindlad alused.

Marian Harkin (ALDE). – Austatud juhataja, iirlaste „ei” Lissaboni lepingule ei olnud kunagi ainult iirlaste probleem, seda tuli käsitleda kogu Euroopa probleemina ning seda ka tehti.

Iga poliitiku vastutuste hulka kuulub lahenduste leidmine. Iiri valitsus võttis kuulda iirlaste muresid ning koostöös oma kolleegidega Euroopas koostati mitmeid õiguslikke garantiisid, millega käsitleti iirlaste väljendatud põhilisi muresid.

Rahuldustpakkuva lahenduse leidmisel korraldab Iiri valitsus uue rahvahääletuse ning see ongi demokraatia tuum: poliitikud otsivad lahendusi ning küsivad seejärel inimestelt nende heakskiitu.

Kuid ma soovin siiski hoiatada: me ei tohi taas alahinnata mängus olevaid jõudusid. Peame pöörama väga hoolikalt tähelepanu neile, kes üritavad mõjutada selle protsessi tulemust ning rahastavad osaliselt seda nn ei kampaaniat. Peame mõistma absoluutselt, et mõned „ei” poole esindajad, kes väidavad end olevat Euroopa poolt, soovivad näha Euroopa Liidu ja selle institutsioonide laialilagunemist. Iirimaa oli ning jääb lahinguväljaks võitluses Euroopa südame ja vaimu üle. See ongi kaalul, ei midagi vähemat, ning see väärib kogu meie pühendumust ning kõiki meie jõupingutusi.

Neile, nagu Nigel Farage, kes peavad meile jutlusi demokraatia teemadel, ning teistele, kes ütlevad, et otsese hääletamise korral ütleksid eurooplased Lissaboni lepingule „ei”, soovin öelda, et te ei ole tutvunud tõsiasjade ja arvudega. Viie otsese hääletuse tulemused – neli põhiseaduse ja üks Lissaboni lepingu üle – näitasid, et 27 miljonit eurooplast hääletasid poolt ning 23 miljonit vastu. Seega hääletas enamik otseselt hääletanutest eurooplastest poolt.

Lõpetuseks, olgugi, et Nicolas Sarkozy juba lahkus, soovin tänada teda tema energilisuse, Euroopa Liidule pühendumuse ning jõupingutuste eest rasketele probleemidele lahendusi leida!

Jana Hybášková (PPE-DE). – (CS) Soovin tänada Euroopa Parlamendi Iisraeliga suhtlemise delegatsiooni esimehe nimel Prantsusmaa eesistumist suurepärase töö eest Iisraeli ja Euroopa Liidu suhete tugevdamisel! Üks Iraagi sõja tulemustest on, et Iisrael tunnustab tõsiasja, et ei ole enam ainus USA liitlane Lähis-Idas. Seetõttu otsustas Iisrael mitmekesistada oma turvalisust ning tugevdada Euroopaga suhteid.

Käesoleva aasta 14. juunil oli meeldivaks üllatuseks, kui assotsieerimisnõukogu võttis arvesse analüüsirühma tulemusi ning avaldas valmisolekut suhete täiustamiseks. Uue ELi ja Iisraeli tegevuskava ettevalmistamine ning ennekõike üksmeele saavutamine nõukogus oli täielikult Prantsusmaa eesistumise teha. Nõukogu järeldused seoses Vahemere, Maroko ja Iisraeliga on vapustavad. Neis on näha tõelist tahet poliitiliseks koostööks, välisministrite kohtumiste korraldamiseks, koostööks poliitika- ja julgeolekukomitees (COPS), võimalikuks Iisraeli kaasamiseks Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ESDP) missioonides ning *ad hoc* poliitilisteks konsultatsioonideks pärast tippkohtumist. Võimalik, et suhete uuendamine annab Euroopale suurema mõju seoses tehtud tööga ning võimalik, et ka suurema otsese mõju Lähis-Ida rahuprotsessile.

Austatud juhataja, usun siiralt, et ka meie parlament kinnitab peagi oma nõusolekut võimalikule Iisraeli kaasamisele ühenduse programmides. Praegused nõuded Gaza sektori edusammudele on absurdsed ning see näitab, et Euroopa vastutustest ja rollist ei ole õigesti aru saadud. Loodan, et parandame selle vea peagi ning toetame oma väärikate aruteludega nii tulemusi nõukogus kui ka rasket tööd komisjonis. Loodan, et ühistele poliitilistele jõupingutustele tuginedes suudab Tšehhi eesistumine korraldada Euroopa-Iisraeli tippkohtumise – esimese tippkohtumise Euroopa ja Iisraeli vahel pärast Teist maailmasõda.

Libor Rouček (PSE). – (CS) Ka mina soovin õnnitleda Prantsusmaa eesistumist suurepärase töö eest! Prantsusmaa juhtimisel on Euroopa Liit ühiselt ja efektiivselt Gruusia kriisiga toime tulnud ning liit tegeleb koordineeritult ja kindlakäeliselt ka raske finants- ja majanduskriisi lahendamiseга. EL suutis sõlmida hea ja tasakaalustatud kompromissi seoses kliima ja energia paketiga ning tegi koostööd Iiri valitsusega, et leida lahendus Lissaboni lepingu kinnitamise probleemile.

Kuid Lissaboni lepingut ei ole veel kinnitatud. Selle peab kinnitama veel ka Tšehhi Vabariik, mis 14 päeva pärast liidu eesistumise üle võtab. Tšehhi peaminister Mirek Topolánek, keda president Sarkozy ise julge mehana kirjeldas, rikkus üldist aga ka isiklikku lubadust president Sarkozyle, et Praha kinnitab Lissaboni lepingu käesoleva aasta lõpuks. Praha ei ole lepingut aga kinnitanud ning sellega kaasnevad suured probleemid. Tšehhi Kodanike Demokraatlik Partei parlamendiliikmed ja senaatorid, kes on ka Euroopa Rahvapartei

(Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni liikmed, lükkasid lepingu tagasi. Sellest tuleb Tšehhi eesistumisele tõsine probleem. Lõpetuseks soovin aga tänada veel kord Prantsusmaa eesistumist!

Werner Langen (PPE-DE). – (DE) Austatud juhataja, kallid kolleegid, minu arvates võime teha järelduse, et Prantsusmaa eesistumine oli väga edukas. Minister Borloo, mulle meenub, et alguses olin väga skeptiline selle suhtes, kas sellist ambitsioonikat programmi on võimalik sisse viia. Kuigi ma kõigega nõus ei ole, on tulemused tõesti head. Prantsusmaa ametnikud ja ministrid on teinud suurepärase töö ning sellega ei mõtle ma ainult eesistujat ennast, vaid ka kõiki kaasosalisi. See on tõesti kiiduväärne!

Meil oli siin tõelisi debatte. Poul Nyrup Rasmussen isegi noris Angela Merkeli kallal. Teame kõik, et tavapärased majanduse elavdamise paketid kaotavad oma jõudu, suurendavad riikide võlgu ning neil puudub pikaajaline mõju. Härra Rasmussen pani valimiskampaania tööle, kuid ta unustas, et Saksamaa rahandusminister on sotsiaaldemokraat Peer Steinbrück. Just härra Steinbrück nõudis jõuliselt, et praegu ei tohi ühtegi majanduse elavdamise paketti kasutusele võtta, kuna kriisi ulatus ei ole siimaani veel selge.

Hoopis vastupidi, riigid peavad säilitama oma eelarvetes korra ning jääma stabiilsuse ja kasvu pakti piiridesse. Selles suhtes ei mõistnud ma Prantsusmaa eesistumise ettepanekuid lihtsalt loobuda stabiilsuse ja kasvu pakist, et näidata välja, et me midagi aktiivselt teeme. Seega on küllaltki õige, et üksikud riigi- ja valitsusjuhid asjale pidurid peale panid ning Prantsusmaa eesistumise liigse visaduse Euroopas midagi ära teha jälle perspektiivi tõid. Kriisi ajal peavad valitsused tegutsema ning meie tugevus seisneb selles, et võtame Euroopas veidi hoogu maha ning arutame asjade üle siin Euroopa Parlamendis. Me ei tohi olla liiga ennatlikud ning peame leppima ja arvestama täielikult liikmesriikide identiteetide, ajalugude ja erinevate poliitiliste ülesehitustega. Ka selles seisneb meie edu.

Pakett on üldiselt kindel ning tänuavaldused Prantsusmaa eesistumisele on absoluutselt ning täielikult õigustatud. Kas te annaksite palun selle tänu edasi ka kõikidele institutsioonidele, lugupeetud minister? Suur tänu teile!

Enrique Barón Crespo (PSE). – (ES) Austatud juhataja, nõukogu eesistuja, komisjoni asepresident, kallid kolleegid, Prantsusmaa eesistumisele võime vaid öelda: „Braavo!”. President Sarkozy on parimate Prantsusmaa traditsioonide kohaselt võidelnud Euroopa eest nagu tõeline musketär ning toonud musketäride moto tänapäeva, öeldes, et maailm vajab tugevat Euroopat ning et Euroopa ei ole tugev, juhul kui see killustunud on. Lisaksin veel midagi, nimelt et Euroopa töötab kõige paremini, kasutades ühenduse meetodit, ning usun, et president Sarkozy on sellest ka aru saanud ning võtab selle kasutusele.

Austatud juhataja, olen olnud Euroopa Parlamendi liige juba 22 aastat. See on esimene kord, kus näen, et kõigi kolme institutsiooni – nõukogu, komisjoni ja parlamendi – juhid annavad uuele eesistujariigile sellise tõsise hoiatuse. Tšehhi valitsus lükkas Lissaboni lepingu kinnitamise edasi. Ning soovin veel midagi lisada: kuni 2010. aastani ei ole eesistujariigiks ühtegi euro kasutusele võtnud riiki.

Et Prantsusmaa saavutustel oleks ka tulevikku, arvan et on oluline säilitada järjepidevus ning selles suhtes palun teha oma osa Tšehhi valitsusel.

Colm Burke (PPE-DE). – Austatud juhataja, liri valitsus on loonud eduka loo sellest, kuidas see kaitses hiljuti toimunud Euroopa Ülemkogu tippkohtumisel vapralt liri valijate õigusi. Liri valitsus võitles iirlaste nimel Brüsselis ning sai lõpuks õiguslikult siduvad kinnitused kõikide lirimaa jaoks tundlike probleemide jaoks.

Kõige olulisem punkt on aga see, et Lissaboni lepingu kinnitamise rahvahääletusel avaldatud mured seoses maksustamise, sõjaväelise neutraalsuse ja abordiga põhinesid suurel määral desinformatsioonil. Tegelikult ei mõjuta Lissaboni leping ühtegi nendest küsimustest või on selles juba olemas vastavad protokollid, mis kaitsevad lirimaa seisukohti. Näiteks kaitseb praeguse Lissaboni lepingu 35. protokoll lirimaa seisukohta seoses abordiga.

Olles saanud kätte allkomisjoni raporti, milles analüüsiti iirlaste vastust „ei”, tegi minu partei Fine Gael hiljuti mitmeid konkreetseid ettepanekuid. Nende ettepanekutega kavatakse Fine Gael käsitleda peamisi iirlaste keeldumise põhjuseid. Õiguslikest tagatistest ei piisa, et iirlased hääletaksid järgmise aasta sügisel jaatavalt. Liri rahvaga peab toimuma tõsine mõttevahetus, et luua Euroopa protsessi jaoks mõistmine ja toetus.

Hääletajate küsitlused pärast rahvahääletust näitasid, et rahvas ei mõista eriti Euroopa Liidu rolli ja ülesandeid. See mittemõistmine on suureks väljakutseks nii Euroopa Liidule endale kui ka siseriiklikule poliitilisele süsteemile ning liri valitsus ei tohiks seda uuesti alahinnata.

Meie ettepanekute hulgas on ka soovitus viia sisse konstitutsiooniline muutus, et edaspidi kokku lepitud rahvusvahelised lepingud tuleb esitada Iirimaa ülemkohtule, kus määratakse, millised sätted tuleb anda edasi iirlastele otsustada. Selline mehhanism annaks võimaluse arutada lahti Iirimaa jaoks olulisi teemasid, annaks Iiri valijatele võimaluse oma seisukohti avaldada ning Iirimaa võimaluse selliseid lepinguid üldiselt kinnitada ilma teiste asjaomaste osapoolte edusamme peatamata.

Soovitame ka asutada uue konstitutsioonilise Euroopa Liidu kodanike ametniku ametikoha. Määratud isik toimiks sõltumatu nõuandjana kõikides Euroopa Liidu õigusaktide küsimustes, mille sekka kuulub ka nende ülevõtmine Iiri seadustesse. Ta oleks ka vastutav erapooletu teabe jagamise eest seoses Euroopa küsimustega, kaasa arvatud vastuoluliste argumentide korral.

Richard Corbett (PSE). – Austatud juhataja, mis puudutab Iiri kokkulepet Euroopa Ülemkogus, siis pean ütleva, et Iiri diplomaatia jaoks on tegemist suure eduga. Ausalt öelda üllatas mind, et teised liikmesriigid andsid komisjoni suuruse üle arutledes nii kiiresti alla, ning pöördusid tagasi süsteemi juurde, mille kohaselt määratakse üks volinik liikmesriigi kohta. Tean, et paljudel liikmesriikidel oli sellega seoses kahtlusi. Kuid tõsiasi, et nad nii toimisid, näitab teiste liikmesriikide valmidust tulla vastu muredele, mida väljendati Iirimaa nn ei kampaania ning iirlaste eitava hääletusega. Tegemist ei ole katsega iirlaste eitavast otsusest mitte välja teha. See on pigem katse sellele vastata, et iirlastele vastu tulla ning leida lahendus, mis on sobiv kõigile 27 liikmesriigile.

Kui Euroopa Liidus esineb selline lahknemine, siis üritame sellest üle saada. Teised liikmesriigid näitasid oma valimisolekut Iirimaa muredele vastu tulla. Loodan väga, et sellest piisab positiivse tulemuse saavutamiseks järgmise aasta uuel rahvahääletusel, kui iirlased taas oma valiku teevad.

Mario Mauro (PPE-DE). – (IT) Austatud juhataja, kallid kolleegid, soovin samuti õnnitleda Prantsusmaa eesistumist või pigem neid paari allesjäänut nõukogu liiget pärast pikka arutelu ning samuti meie volinikku, kes on suurt vastupidavust üles näidanud!

Pean ütleva, et viimase kuue kuu jooksul saime kogeda asutajate isade aega. Sügavad veendumused näitasid, et see, mis meid ühendab, on suurem sellest, mis meid lahutab. Arvan, et see on tähtis õppetund, mille Prantsusmaa eesistumisest saanud oleme ning mis avas ka väga paljutõotava väljavaate. See aitas meil mõista, et euroopa-alane ekstremism meid edasi ei vii. Lisaks näitab kliimapaketi tasakaalustatud käsitlemine seda, et integratsioon ei ole mitte eesmärk, vaid visioon, millega meid kõiki tagasi oma ühiste eesmärkide juurde tuua.

Soovin siinkohal lihtsalt täheldada, et kui need ettekirjutused nii tähtsad on, siis tasub julgus kokku võtta, oma õppetund saada ja asi lõpuni viia. Majandus- ja finantskriisi teemadel oleks kasulik julgemad olla ning seetõttu tuleks siiani vastuvõetud meetmetele lisada veel palju otsustavamaid algatusi, nagu näiteks Eurobondide kasutuselevõtmine. Arvan, et see oleks parim viis, et Prantsusmaa eesistumise võetud teekond selle loomuliku lõpuni viia.

Proinsias De Rossa (PSE). – Austatud juhataja, tervitan väga Euroopa Ülemkogu otsust Lissaboni lepingu kohta. Pole üllatav, et euroopavastased „ei” nimel võitlejad jätkavad oma võitlust kulunud argumentidega, mida kehistavad siin Bairbre de Brún, Kathy Sinnott ja Nigel Farage.

Tagatud on iga liikmesriigi õigus nimetada oma volinik. Lepiti kokku ka garantiid muudele muredele vastamiseks, mille sisu ja laad on vaja veel kokku leppida. Laval ja teistest otsustest kerkivad töötajate õiguste küsimusi tuleb veel põhjalikult lahendada. Kuid Euroopa Ühenduste Kohtu otsused ei põhine Lissaboni lepingul vaid töötajate lähetamise direktiivil, mis on direktiiv, mida liikmesriigid ei pea mitte ainult muutma vaid ka ulatuslikult kohaldama.

Garantiide sisu peab olema vastuvõetav suurele Iiri ja Euroopa kodanike enamusele. Neid ei tohi kasutada sotsiaalprogrammide külmutamiseks Iirimaa või Euroopas või, et keelata kellelegi meist põhiõiguste hartaga antud toetusi. See parlament ja kõik poliitikud Iirimaa peavad osalema nende garantiide sisu väljakujundamisel ning tagama, et tulemused ei oleks regressiivsed.

Simon Busuttil (PPE-DE). – (MT) Soovin õnnitleda Prantsusmaa eesistumist, eriti Lissaboni lepinguga seotud saavutuste eest! Mõtlen siinkohal just volinike arvu küsimust. Tervitan südamest otsust, et igast liikmesriigist saab olema üks volinik ning et see on ka Lissaboni lepingus põhimõttena kaasatud. Esmalt oleks hea tuletada meelde, et otsus volinike arvu vähendamiseks võeti vastu juba 2000. aastal Nice'i lepinguga ning ei olnud seega Lissaboni lepingu uus otsus. Sellegipoolest arvan, et tegemist on tähtsa kokkuleppega ning et seda tuleks tervitada just seetõttu, et igal riigil oleks tunne, et see on komisjonis esindatud. Miks?

Esiteks on see seotud inimeste usaldusega komisjoni suhtes. Teiseks näitab see komisjonis iga liikmesriigi panust, sõltumata sellest, kas riik on suur või väike. See ei ole sellepärast, et komisjoni liige esindab oma riigi huvisid, vaid seepärast, et komisjoni liige peab tagama, et ükski riik tähtsusetuks ei muutuks. Lõpuks on see ka seepärast, et komisjoni tõhusus ei sõltu mitte volinike arvust vaid selle rahvusvahelisest organiseeritusest. Minu arvates on praegune komisjon oma 27 liikmega väga hästi toimiva korraldusega süsteem. Seepärast arvangi, et igal raskel olukorral on ka omad head küljed. Mõnes mõttes on meil nüüd tänu iirlastele kokkulepe seoses põhimõttega, mille kohaselt on iga liikmesriigi kohta määratud üks volinik. Loodan, et Iiri rahvas nüüd ka seda põhimõtet toetab.

Jo Leinen (PSE). – (DE) Austatud juhataja, on hea uudis, et Lissaboni lepingu kinnitamise protsess jätkub teise rahvahääletusega ning ehk saab leping pärast kaheksat aastat ootamist 2009. aastal ka lõpuks ometi vastu võetud. Halb uudis on aga, et maksame selle eest väga kõrge hinna, ning ühes valdkonnas minu arvates isegi liiga kõrge hinna.

Esialgu on komisjoni reform lõpetatud. Nimetatud reform oli osa institutsioonide reformimise paketist. Arvan, et siin praegu vastu võetud otsused tulevad meile veel tulevikus kahjuks. Kui endise Jugoslaavia seitse riiki on Euroopa Liidu liikmed, siis on endisel Jugoslaavial rohkem volinikke kui kuuel suurel liidu liikmesriigil. See rikub tasakaalu ning probleem on kõigest edasi lükatud, mitte lahendatud.

Leian samuti, et selles küsimuses on näidatud üles puudulikku juhtimist. Nõukogu eesistujariik – täpselt nagu ka komisjon – ei ole suutnud õigeaegselt piire määratleda. Võime öelda kindlalt, et pooldajad ei ole rahul, nad leiavad ikka uusi tüliõunu.

Peame alustama nüüd teavitamiskampaaniaga ega tohi jätta teist rahvahääletust populistidele. Seda peame kohe tegema.

José Manuel García-Margallo y Marfil (PPE-DE). – (ES) Austatud juhataja, oleme kõik nõus, et praegune kriis on palju tõsisem ja sügavamale ulatavam kui ennustati. Käes on ebatavalised ajad, mis vajavad ebatavalisi meetmeid ning Prantsusmaa eesistumine on selle ülesandega hästi toime tulnud.

Nüüd peame meie – parlament ja komisjon – tagama, et kõik need eritoetuse meetmed ei tooks kaasa jäävaid kaasnevaid kahjusid Euroopa ülesehitusele.

Esimene ohustatud valdkond on konkurentsipoliitika. Meil on sõda. Kehtivad sõjareeglid, kuid isegi sõja ajal kehtib Genfi konventsioon ning loomulikult ei anna see pankadele, mis said riigi rahadega rekapiitaliseeritud, õigust osta üles teisi pankasid. Minister teab, millest ma räägin.

Teine valdkond on stabiilsuse ja kasvu pakt, mida pean Euroopa arhitektuuri päiskiviks. Hindan väga kasutusele võetud maksustamise meetmeid, kuid ma pole rahul kavatsusega reguleerida avalikku rahakotti nagu mingit liiki rahakassat, mille võime silmad kinni lõhkuda ning kohe kukub raha sinna, kus seda vaja. See ei ole Marshalli plaan, mille onu Sam kinni maksab. See on majanduse taastamiskava, mille maksumaksjad peavad homme kinni maksma.

Seepärast ei tohi unustada, et tänased võlad on homsed maksud. Siin ei võida mitte see, kes kõige rohkem kulutab, vaid see, kes kõige mõistlikumalt kulutab. Ainus kriteerium, mille alusel otsustada, kas kulutamine on hea või parem, on see, kas sellega on võimalik majanduskriisist pääseda ning töökohti luua.

Seega ei jaga ma Poul Nyrup Rasmusseni ideed, et kõige arukamad on need, kes kohe kõige enam kulutasid.

Lõpetuseks veel finantsstabiilsuse küsimus, millele president Sarkozy viitas. Olen nõus, et reformid on vajalikud, et reguleeriv raamistik on vaja üle vaadata ning peame nägema palju vaeva, et saavutada tihedam koostöö Euroopa reguleerivate asutuste vahel, kuni meil ei ole kesket Euroopa majanduse reguleerivat asutust.

Gary Tittley (PSE). – Austatud juhataja, erinevalt Martin Schulzist valmistas mulle käesoleva eesistumise alguses muret aeglane kiirus finantskriisile reageerimisel. Arvan, et terve Euroopa oli süüdi enesega rahulolus, kui arvas, et see polnud meie, vaid Ameerika probleem.

Kuid pärast seda, kui finantstsunami meid tabas, oleme sellel väga hästi reageerinud. Tervitan väga nii meie oma peaministri Gordon Browne kui ka Nicolas Sarkozy juhioskusi.

Saime õppetunni, et Euroopa jääb püsima või langeb ühiselt. Kui tegutseme individuaalselt, siis me kaotame, ning seda on ka möödunud sündmused kinnitanud. Oleme olukorras, millises me varem pole olnud ning seepärast tervitan väga senist dünaamilist juhtimist, mis on kontrastis Timothy Kirkhope'i fraktsiooniga,

mille liikmed käituvad nagu hirmunud jänesed läheneva auto tulede ees ja arvavad, et selle suure kriisi ainsaks lahenduseks on selle vastu mitte midagi teha.

Panin tähele, et president Sarkozy rääkis meie nn sõpradest ameeriklastest. Terve läänemaailm seisab silmitsi suure kriisiga. Tuleme sellest välja vaid siis, kui teeme koostööst eesmärgi. Seega peame rõhutama seda, kui tähtis on Euroopa koostöö jaanuaris uue administratsiooni, et luua ühine front võitluses suurte väljakutsetega, nagu kliimamuutus ja finantskriis.

Elmar Brok (PPE-DE). – (DE) Austatud juhataja, komisjoni asepresident, nõukogu eesistuja, kaks sündmust näitasid, et Euroopa saab olulist rolli mängida ning mõju avaldada. Gruusias olid eurooplased need, kes sõjale lõpu tegid ning finantskriisid sundisid eurooplased G8 ja G20 tippkohtumistel muud maailma jõudma kokkulepetele ja pidama läbirääkimisi, et hoida ära selliste asjade toimumise võimalus tulevikus.

Kuid kas saame jätta juhuse hooleks selle, et järgmisel korral on nõukogu eesistujaks üks suurematest liikmesriikidest? Ütlen seda seepärast, et Prantsusmaa ja president Sarkozy said lausa suurepäraselt hakkama. Usun, et vajame täiendavaid stabiilseid institutsioonilisi raamistikke, et tagada selle töövõime tulevikus. Seepärast on Lissaboni lepingu kinnitamine mitmel põhjusel nii tähtis ning see ongi kolmas valdkond, mille pärast ma Prantsusmaa eesistumist õnnitleda soovin. Prantsusmaa saavutas kokkuleppe, tuginedes Iirimaa valitsuse esitatud nõudmistele, ning pakkus välja lahendusi seoses täpsustustega, – või kuidas neid ka nimetada – mis puudutavad volinike küsimust ning ka paljut muud.

Usun, et nüüd peab Iirimaa sellele positiivselt vastama. Nagu paljud juba ütlesid, ei ole nende asjadega leppimine olnud paljudele inimestele lihtne, eriti näiteks volinike küsimuses. Kuid usun, et efektiivsust on võimalik mingil muul viisil saavutada.

Siinkohal soovin tuua välja veel ühe olulise punkti, nimelt selle, et Lissaboni lepingu vastaste reaktsioon näitab, et nüüd, kui nende argumendid esimeselt rahvahääletuselt on ära võetud, peavad nad otsima uut materjali. See näitab selgelt, et nad ei ole Euroopa sõbrad, et nad ei soovi paremat Euroopat, vaid nad on igal juhul eurointegratsiooni vastu ning otsivad alati uusi argumente oma eesmärkide saavutamiseks.

See peaks olema piisavaks stiimuliks, et jätkata ja asi viimaks lõpule viia. Olen kindel, et Tšehhi eesistumine – mis on esimene eesistujariigi rolli täitev endise Varssavi pakti riik – võtab selle probleemi käsile erilise vastutustundega ning viib koostöös oma Prantsuse ja Rootsi kolleegidega selle asja edukalt lõpule.

Adrian Severin (PSE). – (FR) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Mida me õppisime Prantsusmaa eesistumiselt? Saime kolm õppetundi.

Esiteks see, et Euroopa Liit vajab tugevat eesistumist, mis toimub pikema perioodil, kui protsess, mida eesistujariik haldama peab ning mida juhib dünaamiline ja kompetentne juhtkogu, kes suudab pühenduda täielikult Euroopa huvidele ja probleemidele. Seetõttu vajame miinimumina Lissaboni lepingut. On tõsi, et Euroopat ei tohi isikustada, vaid seda tuleb kehastada.

Teine õppetund on see, et Euroopa Liit vajab eesistumist, mis suudab sõlmida kompromisse rahvaste esindajate vahel, kasutades seejuures Euroopa kodanike esindajate toetust. Seetõttu vajame tugevamat parlamenti, sest ühinenud Euroopa ei ole rahvusriikidele oht. Anarhia ja neofeodalism on Euroopa integratsiooniprotsessi vältimatud alternatiivid ning ohuks rahvaste terviklikkusele.

Kolmas õppetund on, et Euroopa Liit vajab majanduslikku juhtimist, mis suudab jätkusuutliku kasvu viia tasakaalu sotsiaalse solidaarsuse ja ühtekuuluvusega. Kui mitmekiiruseline Euroopa, mis ei ole küll soovitatav, osutub vältimatuks, peab Euroopa end struktureerima vastavalt erinevusele ennetavate poliitikate vahel, mitte vastavalt erinevusele majandusarengu tasemete vahel.

Mis kõigesse ülejäänusse puutub, siis soovin avaldada oma õnnitlusi ja tänuavaldusi. Tunnustame neid, kes tunnustust väärivad!

Andrzej Jan Szejna (PSE). – (PL) Austatud juhataja, viimast Euroopa tippkohtumist jääb ajalugu meenutama kui ajaloo pöördepunkti. Uute liikmesriikide seisukohalt on see võrreldav liitumise läbirääkimiste ja liitumislepingutega. Seda just kliima ja energia paketi olulisuse tõttu.

Mul oli hea meel saada uudiseid liidu ühtehoidmise ning võime kohta saavutada kliima ja energia paketi suhtes keeruline kompromiss. Kuid soovin öelda ka mõned hoiatusõnad ning juhtida täiskogu tähelepanu sellele, et see kompromiss tähistab alles tee algust. Alles 2020. aastal saame teada, kas oleme kliimamuutuste ja energia alal edu saavutanud. Teisisõnu saame alles siis teada, kas nn kolm korda kakskümmend paketi

eesmärgid on saavutatud ning kas uute liikmesriikide, eriti just Poola majandused on viidud piisavalt kaasaegsele tasemele liigselt tõsiste sotsiaalsete ja majanduslike tagajärgedeta.

Lissaboni lepingu kinnitamise otsused annavad põhjust optimismiks. Vastandiks sellele on aga ettepanekud ühistegevusteks finantskriisiga võitlemisel olnud pettumustvalmistavad, nagu seda on ka süvenev majanduskriis Euroopa Liidus, mida liidu kodanikud üha enam ja enam tunnevad. Seepärast palun komisjonil ja uuel eesistujariigil esitada tõelise ühistegevuse programmi, et vältida Euroopas töötuse kasvu ja liidu majanduskasvu langemist.

Véronique De Keyser (PSE). – (FR) Austatud juhataja, president Sarkozy, lõppev eesistumine oli väga silmapaistev. Euroopa ühel häälel rääkima panemine ei ole lihtne saavutus, kuid inimõiguste valdkonnas valmistasite kahjuks pettumust.

Viimane lahtiütlemine on seotud poliitiliste suhete süvendamisega Iisraeliga, mida nõukogus kiirustades arutatakse. Nagu teate, ei jõua Euroopa abi enam Gaza sektorisse. Teate ka, et volinik Louis Michel räägib ühisest karistamisest. Euroopa Parlamendile on saadetud sadu e-kirju, milles palutakse teha suhete süvendamine sõltuvaks vastavusest rahvusvahelise õigusega. Meie lükkame oma hääletamist edasi, aga mida teete teie? Sunnite peale tingimusteta vastust „jah” ning õigustate seda sellega, et see annab meile suurema kontrolli Iisraeli üle. Kas see on unenägu? Juulist peale on Iisraelil olnud põhimõtteline nõusolek ning lisaks täitis Iisrael ka Vahemere Liidu asepresidendi koha.

Kas Iisrael kehtestas asulate juurdeehitamise keelu, vähendas kontrollpunktide arvu või lõdvendas oma haaret Gaza ümber? Ei. Selleks, et toetada valimistel Tzipora Livnit, unustate kõik inimõigused ning toetate mõlemal poolel hoopis neid, kes usuvad, et ainult kuritegevus ja vägivald on tasuvad, ja neid, kes konflikti otsivad. Härra Sarkozy, see ei ole enam reaalsus, vaid pimedus või lubamatu küünilisus.

Tunne Kelam (PPE-DE). – Austatud juhataja, imetlen väga Prantsusmaa eesistumise sihikindlat juhtimist. Seda on vaja ka militaristliku Iraani režiimi püüdluste nurjamiseks, mis on juba aastaid oma rahvast terroriseerinud ning ekspordib terrorismi massiivsel tasemel ning kardan, et tulevikus ka massihävitusrelvi. On irooniline, et Euroopa Ülemkogu hoiab oletatavate terroristlike rühmituste nimekirjas ainsat tõsiseltvõetavat opositsioonirühmitust, Iraani rahva organisatsiooni Mujahideen (PMOI), mille eesmärk on luua rahumeelseid vahendeid kasutades ilmalik ja demokraatlik Iraan.

4. detsembril 2008 langetas Euroopa ühenduste esimese astme kohus juba kolmandat korda otsuse, et Euroopa Ülemkogu otsus PMOI-d endiselt selles nimekirjas hoida on kehtetu ja õigustamatu. Loodan, et Prantsusmaa eesistumine austab Euroopa kohtu otsuseid ning annab Iraani opositsioonile võimaluse riigis tõelisi muutusi teha.

Avril Doyle (PPE-DE). – Austatud juhataja, toetan täielikult Tunne Kelami viimast seisukohavõttu.

Tippkohtumine ja selle päevakord olid väga tähtsad. Soovin kiita ja tänada Prantsusmaa eesistumist väsimatu töö eest taastamispaketi ning kliimamuutuste ja energia paketi juures! Kuid hetkel soovin keskenduda kolmandale tähtsale päevakorrapunktile.

Eelmise nädala tippkohtumisel said meie peaminister ja välisminister positiivse vastuse kõikidelt teistelt valitsusjuhtidelt 12. juunil 2008 iiri valijate enamuse väljendatud muredele, kui nad ei olnud Lissaboni lepingu kinnitamise poolt. Neile liikmesriikidele, mis kahtlesid mõnedes meie soovide aspektides, nagu meie minister Martin seda väljendas, ütlen, et tänan teid selle eest, et meie palvetega arvestasite, andes meile voliniku ning õiguslikud garantiid maksustamise, neutraalsuse, õiguse elule, hariduse ja pere kohta. On ikka veel neid, kes esitavad argumente teise rahvahääletuse vastu. Kuid suur osa iirlastest hindavad täielikult ning tunnustavad meie kuulumist Euroopa Liitu, eriti ajal, mil valitsevad enneolematud üleilmsed majandusraskused, kui tähtsuse ja mõju kaotamine ei ole võimalikud valikud ning kui takistusteta juurdepääs 500 miljoni tarbijaga ühtsele turule on niivõrd kriitiline Iiri ekspordi jaoks, mille sekka kuulub ka meie maitseid sealih, et me saaksime kauplemisega majanduse taas kasvama panna.

Kuid on üks aga, nimelt see, et meie üha abitum ja sihitum valitsus peab tegema seda, millega see juunis toime ei tulnud – võtma asja ühiselt ette ning selgitama Lissaboni lepingu sisu, eesmärki ja eeliseid. Kui mitte miski muu, siis just valitsusliikmete mõistmine, et vastasel juhul jäetakse nad ukse taha, aitab neil ehk oma mõtteid suunata.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (FR) Austatud juhataja, soovin õnne Prantsusmaa eesistumisele selle ambitsioonikuse, järjepidevuse ja suure edu eest!

Esmalt tervitan väga teie tegevust finants- ja majanduskriisi kontrolli alla saamiseks. Tahaksin ka isiklikult tänada president Sarkozyd ja José Manuel Barrosot Ungari rahva nimel abi eest, mida nad meile pakkusid.

Teiseks soovin õnnitleda teid lähenemise eest, mille te põllumajandussektoris kasutusele võtsite. Tervisekontrolli kasutuselevõtmine ja järelevalvemisaja algus on väga positiivsed algatused, mida tuleks Prantsusmaa toetusega ka jätkata.

Kolmandaks, kliima ja energia pakett on ajaloolise kompromissi tulemus. Uutele liikmesriikidele antud kompensatsioon ei suuda aga eemaldada lõplikult tunnet, et meid diskrimineeritakse.

Lõpetuseks, Gruusia ja Venemaa vahelise kriisi lahendamine oli väga positiivne ning aitas vältida suhete jahtumist Venemaa ja Euroopa Liidu vahel.

Carlo Fatuzzo (PPE-DE). – (IT) Austatud juhataja, kallid kolleegid, palun öelge president Sarkozyle edasi, et Carlo Fatuzzo pooldab 100% seda, mida Prantsusmaa viimase kuue kuu jooksul eesistujariigina korda saanud on.

Öelge palun samuti, et saabusin täiskogule just siis, kui ta ütles, et pühendumine suurtele projektidele edendab üksmeelt ning teeb nende saavutamise lihtsamaks. Soovin teda tänada, sest ta andis mulle julgust teha tegelikkuseks ühe minu suurtest projektidest, mille esitasin siia parlamenti teiseks ametiajaks valitud pensionäride esindajana. Nimetatud projektiks on, et Euroopa pensionäridest kodanikud peaksid vanemate inimestena olema positsioonis, mis on parem sellest, kus nad olid töötajatena. Neil peaks pensionipõlves olema rohkem raha ja eneseväärikust ning neid tuleb rohkem austada. See on suur projekt, kuid seda enam annavad mulle julgust need president Sarkozy sõnad.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Lugupeetud juhataja, soovin öelda, et president Sarkozy peab paljude asjade eest vastutama, kuna tänase *Irish Times* artikkel ütleb, et see tormakas kuuekuuline ametiaeg Euroopa Liidu eesistujana on lõppemas ning annab lõpuks ometi diplomaatidele ja ajakirjanikele aega kaua oodatud puhkuseks. Kas võin ka lisada, et seoses jõulude lähenemisega vajame kõik puhkust, ennekõike need, kelle jaoks lähenevad Euroopa valimised ja teine rahvahääletus Lissaboni lepingu üle. Sellel teemal saab tulevikus veel palju arutada.

Iirimaa jaoks ei seisne probleem niivõrd mitte lepingu sisus, – seda teame juba esimesest hääletusest – vaid pigem probleemides, mis on inimestele muret tekitanud, ning seda nõukogu ka tegi. Kuid nõukogu ei saa Iirimaa eest veenda sealset rahvast, kes ei ole hetkel oma valitsusega lepingu toetamise pärast rahul. Seetõttu jääb see meie seast nende õlule, kes lepingut täielikult toetavad. Loodetavasti saavad paika õiguslikud sätted, mille abil tutvustada rahvale lepingus olevaid väärtusi ning lahutada siseriiklikud murettekitavad küsimused nendest, mis jäävad Euroopa tasandile. Arvan, et teate, kui raske see töö on, kuid selle täiskogu toega on see võimalik.

Gábor Harangozó (PSE). – (HU) Kõigepealt õnnitlen Prantsusmaa eesistumist ajaloolise ja tähtsa töö puhul! 200 miljardi euro suurune majanduse stiimulite plaan, õigusnormide lihtsustamine ja institutsioonide korralduse kohandamine on kõik väga tõhusad muudatused. Need on saavutused, millega saab Euroopa majandust stimuleerida.

Sotsiaalse tasakaalu puudumine on aga Euroopale tõsiseks probleemiks. Kriisi tagajärjed suruvad paljudes riikides sotsiaalse ebavõrdsuse viimase piirini. Peame astuma oma kõige haavatavamate kodanike nimel sümboolseid ja efektiivseid samme, tegelema edasiste sotsiaalsete pingetega ning vältima agressioonide levikut. Mul on hea meel, et sotsiaalkorterite remontimise saab laiendada ka väikese sissetulekuga inimeste kortermajadele, kuid ei tohi unustada, et tekkinud on ka vaesunud maa-asulaid, mille remontimine oleks viga ning seega peaks võimaldama nende eraldatud asulate sulgemise. Peame tegema lõpu äärmuslikule vaesusele, vastasel juhul võivad majanduskriisil olla ohtlikud sotsiaalsed tagajärjed.

Bruno Le Maire, nõukogu eesistuja. – (FR) Austatud juhataja, asepresident Wallström, kallid kolleegid, mulle on väga suur au võtta esimest korda sõna siin Euroopa Parlamendi ees. Nagu teate, tulen ma Prantsusmaa riiklikust parlamendist – Prantsusmaa demokraatia templist – ning seepärast on suur au rääkida siin Euroopa demokraatia templis.

Nagu ütlesite, austatud juhataja, on aeg hiline ning seega piirdun vaid nelja punktiga seoses nelja olulisema siin tehtud tähelepanekuga: majandus, kliimamuutuste pakett, poliitilised küsimused ja lõpuks ka Lissaboni leping.

Mis majandusse puutub, siis arvan, et Euroopa Liit näitas oma võimet kanda vastutusi ning seistes silmitsi tõsise majanduskriisiga, mis avaldas mõju kõigile meie kodanikele, viis liit sisse taastamiskava, mis kaitseb töötajaid, meie tööstusi ning annab meile võimaluse kriisi lahendamise tegeleda.

nõukogu eesistuja. – (DE) Soovin öelda nüüd paar sõna Silvana Koch-Mehrinle. Peame toetama Euroopa tööstust ning näitama üles ka solidaarsust Euroopa riikide vahel. See on väga tähtis!

nõukogu eesistuja. – (FR) Mis finantskriisi puutub, siis oli Robert Goebbelsil õigus, öeldes, et vajame paremat majanduslikku koordineerimist, kuid samas ka kindlaid eeskirju pankade reguleerimiseks. Arvan, et järgmisel aastal peame sellega seoses midagi ette võtma.

Avaldati ka mõningast kriitikat. Eriti tegi seda Pervenche Berès ja nüüd ka Martin Schulz. Küsimus oli, kas me jääme liiga hiljaks?

Omalt poolt arvan, et kõige tähtsam on see, et suutsime midagi ette võtta. 2007. aastal nägid veel vähesed vaatlejad, et kriis on tulemas. Võib-olla oleks olnud kasulikum tegutseda varem. Kuid põhiline on see, proua Berès, et me siiski tegutsesime.

Mis puudutab Gary Titley ja Andrew Duffi nimetatud puhtast finantsreaktsiooni, siis olen nendega täiesti nõus.

nõukogu eesistuja. – Finantskriis ei ole veel möödas ning me ei tohi unustada, et mitte midagi pole lahendatud, kuni kõik lahendatud saab.

nõukogu eesistuja. (FR) Arvan, et peame järgmisel aastal jääma väga ettevaatlikuks, peame olema jätkuvalt teovalmid ning kehtestama finantseeskirju, kui selleks vajadus tekkitab.

Mis kliimapaketti puutub, siis räägin väga lühidalt, sest Prantsusmaa riigiminister Jean-Louis Borloo, kes tegi suurepärase tööd oma nooremministri Nathalie Kosciusko-Morizet'ga, räägib pärastlõunal rohkem sellel teemal. Täna Margie Sudret, Guntars Krastis, Werner Langenit, Andrzej Jan Szejnat ja Avril Doyle'i, kes andsid selle kliimakava koostamisel suure panuse. Täna neid positiivse tagasiside eest selle kava kohta!

Arvan, et see kliimakava on peale Kyoto protokolliga kõige olulisem, ning mis kõige tähtsam, sellega on garanteeritud, et Euroopa kontinent annab suurepärase eeskju enne Kopenhaageni kliimakonverentsi.

Mis puutub poliitilistesse küsimustesse, eriti Venemaa ja Gruusia küsimusse, siis ei ole tööpoolest veel kõik lahendatud. Kuid arvan, et on veidi liigne eeldada, et Euroopa Liit lahendab maailma kõige keerulisemas regioonis Kaukaasias kõik probleemid. Kuid kõige tähtsam sealne probleem, milleks oli rahu olemasolu, sai lahendatud. See on antud regioonile kõige tähtsam, samuti Euroopa Liidule, kuna ELi olemasolu põhjuseks ongi just rahu edendamine.

Pean ka ütleva, et Euroopa kodanikuna olen eriti uhke, et vabariigi president võtab Prantsusmaa eesistumisel selle algatuse koos kõikide Euroopa riikidega enda peale, et luua rahu seal, kus oleks võinud olla sõda. Ka kommenteeriksin seda, mida Jean-Marie Cavada ja Laima Liucija Andrikenė ütlesid, sest minu jaoks on väga tähtis, et hetkel Gruusias olevad Euroopa stabiliseerimisjõud peavad võtma mängima rolli täielikult ning mitte laskma oma vastutusalasid teistel üle võtta.

Sellel jõuangi teise punkti juurde, mille tõstatajaks oli muuhulgas ka Jacek Saryusz-Wolski, ning selleks on Euroopa kaitseküsimus. Usun, et saavutasime kahel põhjusel Euroopa kaitsevõime suhtes häid tulemusi. Esiteks, need on konkreetset tulemusi. Need pole ainult paberile kirja pandud tulemused, vaid tegelikud sõdurid, kes sealse piirkonna stabiliseerimise nimel võitlevad.

Tulemused on ka head seepärast, et need saadi tihedas koostöös NATOga. Me ei tohi enam kaitsta Euroopat NATO eest. Need täiendavad teineteist: vajame sõltumatut Euroopa kaitset ning ka seda, et NATO oma rolli täisväärtuslikult mängib.

Türgi küsimuses, mille Hannes Swoboda esitas, võtab protsess oma loomuliku arengu vastavalt sellele, mis on Euroopa eeskirjadega sätestatud. Selles küsimuses korraldame reedel üldasjade nõukogu kohtumise ning tutvume ka vastavate peatükkidega. Usun, et see kõik saab tehtud vastavalt kõikides Euroopa riikides vastu võetud otsustele.

Mitu sõnavõtjat, eriti Jana Hybášková ja Véronique De Keyse, tõstatasid ka Lähis-Ida küsimuse. Tegemist on suure konfliktiga. Arvatavasti ongi see kõigi Lähis-Idas toimepandavate vägivalda kuritegude põhjuseks ning

Euroopa Liit kannab seal suurt vastutust, sest EL on sealne peamine toetuse pakkuja, peamine abi andja Palestiina territooriumil ning seetõttu peab EL ka oma vastutusi täitma.

Usun, et kui suudame selles suunas kõikide Euroopa riikidega edasi liikuda, siis suudame täita ka kõiki ootuseid, mis Lähis-Idal, Iisraelil ja Palestiina territooriumitel meile on, ning kui suudame tuua rahu ja stabiilsuse sinna, kus valitseb vägivald, siis on Euroopa oma osa teinud.

Mis Lissaboni lepingusse puutub, siis ütles Kathy Sinnott väga hästi, et Euroopa vajab Irimaad. Peame ka austama iirlaste demokraatlikku otsust ning andma neile demokraatia väljendamiseks veel ühe võimaluse. Lepingu vastuvõtmiseks ei ole teist viisi. Elmar Brok ütles, et vajame Lissaboni lepingut.

„Vajame Lissaboni lepingut. Selles pole mingit kahtlust”.

Ka mina olen selles täiesti veendunud.

Peame ka liikuma edasi väga meetoodiliselt, väga avatult ning hoogsalt dialooge pidades, et iirlased otsuse langetada saaksid. Minu arvates on see täielikult asendamatu protsess. Richard Corbett ja Colm Burke, teie avaldasite selles suhtes oma kahtlusi ning see on täiesti arusaadav. Rahvahääletus on alati riskantne.

nõukogu eesistuja. Ja teil on õigus, poliitilisi raskusi ei tohiks alahinnata. Teisest küljest aga ei tohi hinnata üle meie valmisolekut iirlasi aidata, sest lõppude lõpuks jääb otsuse tegemine ikkagi iirlaste õlule.

nõukogu eesistuja. – (FR) Mis volinike arvu puutub, mis on teema, mida ka Jo Leinen teiste seas mainis, siis sellel teemal arutame edasi veel täna pärastlõunal. Minu arvates ei ole see kõige tähtsam küsimus.

Kõige tähtsamal küsimusel on hoopis kaks külge. Esiteks see, et iga rahvas peab tundma, et on komisjonis õiglaselt esindatud ning kui selle saavutamiseks peame end muutma, siis tuleb seda lihtsalt teha. Minu arvates on vastuvõetud otsus just õige.

Teiseks oluliseks punktiks, nagu vabariigi president juba mitmel korral mainis, on loomulikult see, et komisjoni tuleb juhtida vajaliku rangusega ning presidendi ametikoht peab olema tugev, sest ka see tagab komisjoni õigusjärgsuse.

„Seda peame kohe tegema!”

Arvan, et seda ütles ennist Colm Burke. Jah, me peame selles suunas liikuma.

See on kõik, mida ma seoses tänaste sõnavõttudega öelda soovisin. Soovin kasutada ka võimalust, et öelda teile, kui suur au on sellist vastutust kanda, mille vabariigi president mulle andis! Teadke, et olen teie teenistuses ööpäevaringselt, et töötada käsikäes Euroopa Parlamendiga, mis täidab nüüd olulist rolli, mitte ainult meie institutsioonides vaid ka meie kaaskodanike südames. Koos teiega ehitame üles Euroopa demokraatia.

(Aplaus)

Margot Wallström, *Euroopa Komisjoni asepresident.* – Austatud juhataja, tänan teid selle huvitava arutelu eest – vähemalt suurem osa sellest oli väga huvitav – ning arvan, et oleme kuulnud ära kõige tähtsamad argumendid! Piirdun vaid paari lühikese kommentaariga ning mainin vaid mõnda asja, mida ma arutelu käigus ei kuulnud.

Esmalt soovin öelda, et ei, komisjon ei ole nõukogu sekretariaat. Rõhutan, et see ei ole nii! Ärge ajage segamini tõsiasja, et me töötasime lähedalt Prantsusmaa eesistumisega, – ning koostöö oli tõepoolest väga tõhus – sellega, et oleme sekretariaat. Esitades energiapaketi, kliimapaketi, majanduse taastamiskava ning olles ambitsioonikad ja võttes enda peale algatusi, tõestasime, et me ei ole sekretariaat, vaid komisjon, millel on algatuste tegemise õigus ning sedasi käitume me ka edaspidi.

Mis Lissaboni lepingusse puutub, siis võin esitatud argumentidele lisada, et minu arvates esitati nõukogule – loomulikult koos komisjoniga – pikk nimekiri iirlastele probleemsete teemadega, et me nende muresid ka lahendada saaksime. Tutvustime nende muredega üksikasjalikult. Kaalusime koos lahendusi ning, nagu teate, otsustas nõukogu nüüd volinike arvu suhtes otsuse vastu võtta. Olen alati propageerinud seisukohta, et igal liikmesriigil peaks olema üks volinik, kuigi olen komisjoni seisukohale truus jäänud. Ma lihtsalt arvan, et see, mille kaotame tõhususes, – ja ma pole siinkohal nii kindel, kas on võimalik midagi tõhususes kaotada, minu meelest on näiteks Prantsusmaa valitsuses umbes 33 liiget – võidame tagasi õigusjärgsuse alal. Vajame õigusjärgsust rohkem kui kunagi varem ning seepärast on tähtis, et iga liikmesriigi kohta oleks üks volinik. Tervitan seda otsust väga! Kuid tutvusin nimekirjas ka ülejäänud murettekitavate teemadega ja ka nende lahendamiseks on omad võimalused.

Saame panustada näiteks sellega, et sõlmime esimesel võimalusel Iirimaa valitsusega koostöömemorandumi selle kohta, kuidas rahvale paremini teavet pakkuda. Selle juurde kuulub ka see, et Iirimaa noortele ja naistele antakse võimalus oma arvamust kujundada ning nad saavad öelda, et neil oli vähemalt võimalus saada kogu vajalik teave. See on meie lähituleviku panus.

Ma ei kuulnud argumente selle kohta, et ka energiapakett annab Euroopale mitmeid võimalusi. Arvan, et energiasäästlikumatesse tööstusharudesse või energiavõrku investeerimine pakub suurepäraseid võimalusi mitte ainult uute töökohtade loomiseks ja majanduslangusest üle saamiseks, vaid ka jätkusuutliku arengu edendamiseks. Minu arvates ei saa seda liiga palju rõhutada. Meie peaksimegi rõhutama seda lisaväärtust, mida koostegutsemine Euroopale annab.

Mõned teist mainisid vaeseid riike ja arengumaid ning me ei tohi tõepoolest unustada, et nemad olid esimesed ja kõige raskemini kannatada saanud kriisi ohvrid. Me ei tohi loobuda oma eesmärgist kohaldada aastatuhande arengueesmärgid ning oma võitluses majanduslangusega ei tohi me kaotada silmist ülejäänud maailma ja kriisiga seotud probleeme.

Lubage mul lisada, et Prantsusmaa eesistumise ajal sai kirjutatud taas tükike ajalugu. Koos asepresident Alejo Vidal-Quadrasiga ja Jean-Pierre Jouyet'ga saime allkirjastada teabevahetuspartnerluse kokkuleppe, millega liikmesriigid, Euroopa Parlament ja Euroopa Komisjon partneritena teavet vahetada saavad. Sellest saab hindamatu töövahend ning esmalt tuleb seda kasutada selleks, et mobiliseerida valijaid eelseisvateks Euroopa valimisteks. Pean rõhutama, kui väga hindasin töötamist härra Vidal-Quadrasiga ja härra Jouyet'ga ning olen kindel, et saavutame ka tulevikus häid koostöötulemusi.

Arvan, et kõik ülevoolavad kiidusõnad Prantsusmaa eesistumisele tulevad sellest, et hindame inimestena väga tõelisi ja pühendunud juhioskusi, kui me neid kelleski näeme. Olgugi, et me ei kuulu samasse poliitilisse peresse, eelistame inimesi, kelle väärtused on selgelt mõistetavad ning kes on valmis panustama Euroopa aruteludesse oma energiat ja ideesid ning kelles näeme kedagi, kes on valmis Euroopat kaitsma. Kõike seda me hindame ja väärtustamegi!

Lõpetuseks soovin teile kõigile ka häid jõule ja head uut aastat!

Juhataja. – Arutelu lõpetati.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Esmalt soovin öelda, kui uhke on olla prantslane Euroopa Liidu Prantsusmaa eesistumise lõpus, mida esindas Prantsusmaa president Nicolas Sarkozy. Olgu siis tegemist kas Euroopa-Vahemere piirkonna suhetega, sõjaga Kaukaasias, jõupingutustega üleilmse finants- ja majanduskriisi lahendamiseks või siis muude selliste suurte küsimustega nagu õigusnormid süsinikdioksiidi mittetootva majanduse loomiseks 21. sajandil (energia- ja kliimapakett), määrused seoses immigratsiooni, põllumajandusega jms. See kõik näitab seda, kui suurepärase on olnud Prantsusmaa eesistumine ja administratsioon ning nõukogu eesotsas olnud ministrite, eriti Jean-Pierre Jouyet', märkimisväärsed teod. Mitte, et seda oleks üldse vaja olnud tõestada, kuid käesolev eesistumine näitab, kui vajalik on stabiilne Euroopa Liidu eesistuja praeguste üleilmsete väljakutsete kontekstis ning seetõttu ka seda, kui vajalik on Lissaboni lepingu kinnitamine. Siinkohal õnnitlen ka riigi- või valitsusjuhte, kes meie sõpradega Iirimaaal kompromissi saavutasid. Loodan siiralt, et Tšehhi Vabariigi eesistumine suudab sama hästi Euroopa väljakutsetega toime tulla ning näitab üles oma pühendumust Euroopa Liidule kõigepealt sellega, et kinnitab omalt poolt Lissaboni lepingu.

Sebastian Valentin Bodu (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Praegune majanduskriis vajab ebatavalisi meetmeid ajal, mil üha rohkem Euroopa kodanikke seisab silmitsi töötuse ja finantskriisi tagajärgedega. Rahvale pangadeposiidi tagatiste ülemmäära tõstmine on teretulnud meede, mis säilitab usalduse pangandussüsteemi. Esialgne 50 000 eurone ja täiendav 100 000 eurone ülemmäär on enam kui piisavad tagatised riikidele, mille pangasüsteemidel ei ole pikaajalist traditsiooni, nagu näiteks Rumeenia ja teised endised kommunistlikud riigid. Hetkel on tähtis, et iga riik selle meetme kasutusele võtab, kuna vastasel juhul on oht, et rahva seas hakkab levima paanika. Rumeenia ei ole üks nendest riikidest, milles on suur hulk deposiite, mis ületavad 50 000 euro piiri. Kuid psühholoogiliselt saab tagatiste suuruse tõstmisel olla vaid positiivne mõju, kui võtta arvesse, et rahva deposiidid on septembriga võrreldes langenud ainuüksi Bukarestis 6%. See tähendab, et vaid paari nädala vältel on võetud välja umbes 600 miljonit eurot, mis on viimaste aastate kohta enneolematu.

Euroopa Parlamendi liikmena soovin juhtida teie tähelepanu ka tõsiasjale, et seda meedet tuleb täiendada laenu andmise korra ja võetava riski taseme ülevaatamisega.

Dragoş Florin David (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Esmalt soovin õnnitleda Prantsusmaa eesistumist, kuna see sai praegusel Euroopa Liidu jaoks raskel ajal suurepäraselt hakkama. Eeskuju, mille te endast oma kiire reageerimisoskuse, paindlikkuse ja võimega kohandada raskete sise- ja välisoludega jätate, saab olema kõikidele tulevastele Euroopa Liidu eesistujatele mõõtemärk. Tegelemine eurointegratsiooni dünaamikast tulenevate siseprobleemidega, Euroopa Liidu jätkusuutliku majandusliku ja sotsiaalse arenguga ning välispoliitikaga, mille nurgakiviks on ELi roll rahu edendajana, on tähtsaks vahendiks Euroopa tuleviku kujundamisel. Samas lähtub see ka eurointegratsiooni aluspõhimõtetest.

Teiseks soovin rõhutada kolme K-tähte: kommunikatsioon, koostöö ja kompromiss, mis on Euroopa poliitika vahenditeks olevad elemendid. Neid kõiki kasutati Prantsusmaa eesistumise ajal maksimaalselt, kui pidada silmas raskeid aegu, millega silmitsi seisime seoses suhetega ELi kõige demokraatlikumate institutsioonide vahel – Euroopa Parlament ja liikmesriikide parlamendid.

Genowefa Grabowska (PSE), kirjalikult. – (PL) Lugupeetud juhataja, nõukogu eesistuja, kallid kolleegid, soovin avaldada austatud presidendile oma tänu väga eduka Prantsusmaa eesistumise eest! Pean silmas just edu rahvusvahelisel areenil, eriti Gruusia kriisi ja edu, mis saavutati lihtkodanike oluliste küsimuste alal. Isiklikul tasemel valmistab mulle suurt heameelt, et Prantsusmaa eesistumine viis lõpule töö seoses määrusega, mis käsitleb Euroopa Liidus piiriülese elatusraha maksmist. Isiklikult olen juba kaua ja põhjalikult nimetatud määrusega tööd teinud. Seetõttu on mul väga hea meel, et pärast nõukogu heakskiitu saame vähemalt tagada korraliku rahalise toetuse lastele, kelle vanematest üks nad justkui unustanud oleks, kui too välismaal elab.

Põhiseaduskomisjoni liikmena valmistavad mulle aga teisest küljest muret lirimaaale tehtud järeleandmised ja institutsioonilised lubadused, mis esindavad tagasipöördumist põhimõtte juurde, et ühte liikmesriiki esindab üks volinik. Oodatakse, et Euroopa Liit laieneb veelgi 30ne või enama liikmesriigi võrra. Selline arv volinikke tähendaks aga Euroopa Komisjoni jaoks bürokraatia suurenemist. Määratud volinike pädevused jaotuksid alajaotisteks. Komisjoni kulud suureneksid, kuid samas muutuks see ise vähem tõhusaks ja töö korraldamine keerulisemaks. Loodan ka, et arutelu enne järgmist rahvahääletust lirimaaal viiakse läbi Euroopa solidaarsuse vaimus, võttes arvesse Lissaboni lepingu tegelikku sisu, selgitades seda arusaadavalt ning lisades institutsioonilisi muudatusi. Need küsimused on olulised nii lirimaa kodanike kui ka terve Euroopa Liidu toimimise jaoks.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Euroopa Ülemkogu otsused, juhul kui jätta arvestamata kogu retoorika ja demagoogia, mis nendega alati kaasneb, paljastavad Euroopa Liidu tegelikud eesmärgid ja poliitikad.

Olles takistanud kõigile teistele rahvahääletusega oma arvamuse avaldamist, sunnivad nad nüüd peale ka uut rahvahääletust neile inimestele, kes iseseisvalt ja demokraatlikult Lissaboni lepingu tagasi lükkasid.

Veel enam, iirlastele antakse rahvahääletuseks sisuliselt täpselt sama leping, millega kaasneb hetkel lihtsalt n-ö poliitiline kohustus, mis viiakse õiguslikult täide tulevasel Horvaatia liitumisel 2010. või 2011. aastal.

Sel viisil üritatakse sundida peale kvalitatiivset sammu neoliberalismi, feodalismi ja militarismi edasiviimisel, mida antud leping suurettevõtete ja -võimude huvides endast kujutab.

Sama Euroopa Ülemkogu liigub ka uue etapi poole ELi militariseerimise ja rahvusvaheliste suhete alal, valmistades ette NATO tippkohtumist 2009. aasta aprillis ning tugevdades ELi rolli NATO sambana Euroopas.

Nagu eelnevalt rõhutatud, näitavad sellised otsused selgelt Euroopa Liidu antidemokraatlikku iseloomu, mis on ka lahutamatu selle positsioonist imperialistliku plokina.

Mis puutub plaani taaskäivitada Euroopa majandus, siis kasutatakse siin täpselt samasugust poliitikat, kuna esmatähtsaks on vastata suurjõudude ja finantskapitali huvidel.

Anneli Jäätteenmäki (ALDE), kirjalikult. – (FI) Mul on väga hea meel selle üle, et riigi- või valitsusjuhid leidsid mõistliku ja, kui aus olla, siis ainsa võimaliku lahenduse volinike küsimusele. Minu volinik on kontaktikanal komisjoniga, mis on eriti tähtis just väiksematele liikmesriikidele.

Prantsusmaal elab vähemalt 60 miljonit inimest ja Prantsusmaa valitsuses on 38 ministrit. Euroopa Liidus elab peaaegu 500 miljonit inimest. Kuidas ei ole võimalik, et komisjonis ei ole ruumi ühele volinikule iga liikmesriigi jaoks isegi siis, kui liikmesriike veel juurde tuleb?

Suur tänu!

Livia Járóka (PPE-DE), kirjalikult. – (HU) 2007. aasta detsembris palus Euroopa Ülemkogu Euroopa Parlamendil hinnata saadavalolevaid vahendeid romide sotsiaalseks integratsiooniks. Vastupidi igasugustele ootustele piirdus avaldatud töödokument aga olemasolevate ühenduse poliitikate hindamisega. Septembris toimus esimene ELi romide tippkohtumine, kus ei õnnestunud esitada mingeid konkreetseid soovitusi või ajakava. 8. detsembril palus üldasjade nõukogu komisjonil esitada seoses sellega saavutatud edu kohta raport 2010. aasta alguseks.

Progressiivse ühenduse strateegia kujundamine peaks tuginema võimalikult laiale foorumile; algatustele, mis pöörduvad nii romide kui mitte-romide tsivilühiskonna poole; teadusandmetele ning kirikute ja majanduselu esindajate koostööle. Vajame midagi enam kui parimate tavade kasutuselevõtmine, mida on liiga positiivselt hinnatud. Vajame üleilmset strateegiat, mis käsitleb üheaegselt kõiki romisid puudutavaid aspekte ning annab selge ülevaate sellest, kuidas ühenduse algatusi reaalselt ellu viiakse ja kuidas suudavad need stimuleerida ning toetada kohalikke poliitikaid, mis on sotsiaalseks kaasamiseks kõige vajalikumad. Peame andma liikmesriikidele juhised, mis põhinevad tädeviidavatel õiguslikel alustel ning millega on võimalik tagada selgete ja mõõdetavate eesmärkide saavutamine, võttes vajadusel sanktsioone kasutusele. Lisaks peab see strateegia käsitlema ka küsimusi seoses romide sotsiaalse kaasamisega, nagu näiteks keskkonnakaitse, tervishoid, erinevad diskrimineerimise vormid või romidesse vaenulik suhtumine, mis väljendub meedias ja teistes ühiskonna valdkondades.

Thomas Mann (PPE-DE), kirjalikult. – (DE) Austatud juhataja! „Euroopa tegutses üheskoos”. See oli peamine sõnum, millega Nicolas Sarkozy Prantsusmaa eesistumise äsja kokku võttis. Kahtlemata seadis tema selle dünaamilise tempo, mis viimased kuus kuud nii edukaks tegi.

Tervitan tõsiasja, et nõukogu eesistujana kohtus ta Nobeli rahupreemia laureaatide kohtumisel Poolas Gdańskis dalai-laamaga. Meil Euroopa Parlamendis oli suur au võtta vastu dalai-laamat kahe nädala eest Brüsselis, kus ta täiskogu istungil kõnega esines. Paastuga, millega liitus üle 500 inimese, ning Tiibeti sallidega, näitasime oma solidaarsust dalai-laama ja Tiibeti rahva suhtes. Toetasime tema keskteed, valmisolekut astuda dialoogi ning vankumatut pühendumust vägivaltatutele lahendustele. Ta on alati seisnud Tiibeti autonoomia eest, mitte separatismi eest, nagu hiinlased väidavad.

Hiljutised kuud on näidanud, et nõukogu, komisjon ja parlament nõustuvad kõik, et see on ainus õige tee. Soovin teada, mida teeb Euroopa nüüd selles valguses, kui Peking on ametlikud ELi-Hiina läbirääkimised tühistanud? Kuidas saab nõukogu panna Hiinat inimõigusi austama? Pekingi valitsus üritab reaalselt lükata inimõigusi kõrvale kui nn läänelikke väärtusi, selle asemel, et neid oma poliitikasse kaasata.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN), kirjalikult. – (PL) Sõnavõtjad, kes tänases arutelus Prantsusmaa eesistumisele oma hinnangu annavad, jagunevad kolme kategooriasse. Esimesse kategooriasse kuulujatel pole öelda midagi peale kriitikata kiidusõnade. Teise kategooriasse kuulujad omakorda kritiseerivad ning kolmandas on vaikus. Kuid vaatamata sellele, millisesse nendest gruppidest me täna kuulume, vastutame kõik Euroopa rahvaste tuleviku eest.

Seetõttu vastutame ka Prantsusmaa eesistumise eest. Intensiivsele tegevusele ning laialdasele teavitamisele vaatamata ei ole saavutatud tegelikke positiivseid tulemusi. Veel halvem on aga see, et president Sarkozy lihtsalt tallus nendel demokraatia põhimõtetel, mille eest väitis end seisvat. Ta tegi seda, avaldades survet Iirimaa ametivõimudele ning teiste iseseisvate riikide ja rahvaste juhtidele, et nad tunnustaksid Lissaboni lepingut, mille Iirimaa rahvas tagasi lükkas.

Sellisel Euroopa Liidu puudulikul demokraatial on ka selgelt negatiivne mõju kliimapaketile. Viimasega jäetakse tagaplaanile arenevad majandused, kaasa arvatud Poola majandus, et päästa vanade liikmesriikide majandused, mida praegune kriis ohustab. President Sarkozy unustas küüniliselt mainida, et inimesed vastutavad vaid väikese protsendi CO₂ heitkoguste eest ja Euroopa ise 10% kuni 20% eest. Seepärast ei saavutata midagi ilma teisi riike ja kontinente kaasamata, kaasa arvatud Hiinat ja Indiat, nagu on juba vägagi selgeks saanud. Kõik mis veel teha jääb, on maksta veel üks maks. Uute liikmesriikide, sealhulgas Poola jaoks, on see nagu trahv Euroopa Liiduga liitumise eest.

Lõpetuseks soovin juhtida tähelepanu sellele, et demokraatia tähendab teadliku valiku tegemist. Vabale riigile kahjustavate lahenduste pealesundimine on võrdväärne totalitarismiga, mis ei vii meid kuhugi.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Oma hinnangus Prantsusmaa eesistumise üle võime kinnitada kõhklemata, et see oli väga edukas. Eesistujariigi tegevuskava on edukalt kombineerinud poliitilise sihikindluse, pragmaatilise ja taktitundelise diplomaatia, mis on absoluutselt vajalikud, et praegustest kriisidest üle saada.

Samuti olid eesistujariigi direktiivid tegutsemiseks ülimalt ambitsioonikad ning andsid meile võimaluse võtta vastu mitmed olulised otsused Euroopa Liidu tasandil: Euroopa rände- ja varjupaigapoliitika kokkulepe, kliimamuutuste ja energia paketi kokkulepe, Vahemere Liit ning uus ühise põllumajanduspoliitika kokkulepe. Päevakorras olid esikohal ka kolm etteaimamatut sündmust, mis näitasid aga seda, kui tõhusalt suudab EL panna kokku tööühma nende lahendamiseks: Iirlaste Lissaboni lepingu tagasilükkamine, 8. augusti Gruusia konflikt ning ettevõtte Lehman Brothers Bank krahh 15. septembril, mis tähistas praeguse finants- ja majanduskriisi algust.

Õnnitlen Prantsusmaa eesistumist selle eduka mandaadi eest! Eesistumine tegeles edukalt iirlaste eitava rahvahääletusega (11.–12. detsembri Euroopa Ülemkogu kohtumisel lubas Iirimaa esitada Lissaboni lepingu uuesti kinnitamiseks enne 2009. aasta lõppu) ning korraldada vahendusmissioon Moskva ja Thbilisi vahel, mis oli diplomaatiliselt väga edukas, kuid suunas tähelepanu taas sellele, kui vajalik ELi tasandil on sidus ühine välis- ja julgeolekupoliitika. Viimaks sai Prantsusmaa ka edukalt liikmesriikide nõusoleku mitmele väga tähtsale ühenduse projektile, nagu näiteks projektid keskkonnakaitse- ja sisserände valdkondades.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Mis majandusse puutub, siis olid peamised Euroopa Liidu väljakutsed Prantsusmaa eesistumise ajal seotud kliima ja energia paketi ning finantskriisiga.

Pärast olulist suurenemist on Euroopa muutunud mitmekesisemaks, hõlmates mitmeid erinevaid alasid koos nende iseloomulike eripäradega. Erinevused seisnevad palju enamas kui lihtsalt liikmesriikide eri majandusarengu tasemetes. Seepärast on nii raske leida üksikuid vahendeid, et lahendada erinevaid probleeme, millega liikmesriikide individuaalsed majandused silmitsi seisavad.

Tegevused kriisiga võitlemiseks peavad seepärast hõlmama paketti, mis koosneb erinevatest vahenditest kriisi lahendamiseks. Juhin tähelepanu näiteks käibemaksumäära vähendamisele või mõnede stabiilsuse ja kasvu pakti tingimuste tühistamisele.

Kliima ja energia paketti tuleks kohandada üksikute majanduste ja nende sektorite seisundile ja spetsiifilistele omadustele. Ma ei arva, et kõik tegevused paketi raames on praeguse olukorra jaoks sobivad.

Riikide individuaalselt kokku lepitud järeleandmised ja soodustused ei võrdsusta muutusi nende arengus, sest lähtekohad on niivõrd erinevad. Seepärast pooldan paketi süstemaatilist ülevaatamist ning selle oleku ja edenemise analüüsimist. Need tuleb võtta aluseks oluliste muudatuste sisseviimisel.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), kirjalikult. – (RO) Õnnitlen Prantsusmaa eesistumist tehtud töö eest, mis andis meile võimaluse saavutada vastuvõetav kompromiss seoses kliimamuutuste ja energia paketiga! Selle paketi kasutuselevõtmisega sai Euroopa Liit võitluses kliimamuutuste vastu oma eeskujuga ja sellekohaste lubadustega maailmas juhirolli. Kopenhaagenis on Euroopa Liidul nüüd argumente, mida saab kasutada läbirääkimiste teiste maailmariikidega, et anda meie ühiste jõupingutustega panus üleilmsel tasandil kasvuhuonegaaside heitkoguste vähendamiseks.

Õnnitlen ka Prantsusmaa eesistumist lepitavate panuste eest kolmanda mereohutuse paketi (tuntud ka kui Erika III pakett) vastuvõtmisel! Tuginedes viimastel aastatel saadud õppetundidele mereohutuse alal, tihendas Euroopa Liit meretranspordi ohutuse õigusnorme ning esitas spetsiifilisi meetmeid ja selgeid lahendusi mereõnnetustega tegelemiseks. On saavutatud mõningane, kuid siiski ebapiisav edu jätkusuutliku transpordi, ühtse Ühtse Euroopa Taeva (SES) ja liiklusohutuse alal. Oleks olnud hea, kui Prantsusmaa eesistumise ajal oleksime teinud edusamme ka seoses maanteetranspordi paketi, energiapaketi ja telekommunikatsiooni paketiga.

Lisaks näitas põhjalik arutelu parlamendis ja nõukogus energia- ja toiduhindade tõusu teemadel Euroopa kodanikele, et sotsiaalkava on üks Euroopa Liidu peamistest prioriteetidest.

Andrzej Tomasz Zapłowski (UEN), kirjalikult. – (PL) Austatud juhataja, Prantsusmaa eesistumise saavutusi vaadates tuleks pöörata tähelepanu mitmele probleemile, mis avaldavad mõju nimetatud perioodi üldisele hindamisele. On tõsi, et augustis president Sarkozy sekkumine Gruusia olukorda tõi kaasa sõjaväetegevuse seiskamise. Kuid tegelikult lõpetas Venemaa sõjaväetegevuse oma enda majanduslike huvide ning suhete pärast Prantsusmaaga, mitte tegelikult soovist lahendada probleeme, mis sõja põhjustasid.

Järgmine probleem, mida mainida soovin, on seotud Euroopa Liidu tulevase arengu ja juhtimisega. Mõtlen siinkohal lähenevat Lissaboni lepingu kinnitamist. Irimaal kavatakse korraldada järjestikuseid rahvahääletusi kuni saavutatakse tulemus, mis rahuldab liidu kõige suuremate liikmesriikide huvisid. See näitab, et Saksamaa, Prantsusmaa ja mitme teise riigi huvid alustavad üldiselt kokkulepitud põhimõtet ja demokraatliku arutelu. Lisaks näitab tõsiasi, et iirlasi proovitakse üle osta lepingu eranditega, et Euroopa

Liidus võib igat riiki erinevalt kohelda ning üle osta. Selline otsus kinnitab, kui painduvalt koheldakse üha tihedamini ühenduse institutsioonides seadusi.

Tuletan täiskogule meelde, et just Prantsusmaa eesistumise ajal võeti vastu Euroopa Liidu otsus sulgeda teatud Poola laevatehased. See otsus võeti vastu samal ajal, kui mujal ühenduses taasriigistatakse tööstusi ja pankasid, nagu näiteks teie enda riigis, austatud president. Teie juhtimisel ei suutnud eesistumine jõuda ka kokkuleppele, et tõsta põllumajandustoetusi võrdsele tasemele. Eesistumine jättis need tasemele, mis on uutele liikmesriikidele väga kahjulik.

Austatud president, te keskendusite Prantsusmaa huvidele, mitte kõikide Euroopa Liidu liikmesriikide huvidele.

(Istung katkestati kell 14.10 ja jätkus kell 15.05.)

ISTUNGI JUHATAJA: Hans-Gert PÖTTERING

president

7. Programm Erasmus Mundus (2009–2013) (dokumendi allkirjastamine)

President. – Nüüd allkirjastame koos nõukoguga õigusaktid, mis on seotud tegevusprogrammiga Erasmus Mundus, et parandada kõrghariduse kvaliteedi ja edendada kultuuridevahelist mõistmist kolmandate riikidega tehtava koostöö kaudu.

Euroopa asjade riigisekretär, minister Le Maire, volinik Figel, – kogu Erasmus Munduse programmi tegelik isa – kallid kolleegid, on suur au allkirjastada siin täna koos nõukoguga see tähtis otsus Erasmus Munduse programmi laiendamiseks. Sellega jõuab haripunkti kõik see sihikindel töö, mida tegime nõukogu ja komisjoniga koostöös. Soovin veel kord tänada volinik Figeli just selle eest, et ta programmi edasi arendas ning andis seega meile võimaluse see nüüd siin lõpuks koos nõukogu ja parlamendiga allkirjastada.

Selle avaliku allkirjastamisega näitame ka Euroopa kodanikele, kui tähtsad on Euroopa õigusnormid, Erasmus Munduse programm laiendab 21 aastat tagasi sisse viidud nõukogu esialgse Erasmuse programmi kohaldamisala. Programm annab üliõpilastele üle maailma võimaluse Euroopa Liidus õppimiseks ning mängib olulist rolli Euroopa kõrghariduse edendamisel esmaklassiliste akadeemiliste saavutuste sümbolina.

Üha suureneva rahastamisega – peaaegu 950 miljonit eurot viie aastaga – on Euroopa Liit nüüd positsioonis, täitmaks kasvavat nõudlust Erasmus Munduse programmi järgi. Sellega on võimalik jätkata Euroopas ühisprogrammide toetamist, jagades abiraha kõige andekamatele üliõpilastele ja professoritele kolmandatest riikidest. Lisaks laiendame programmi kohaldamisala nii, et oleks kaasatud ka doktoriprogrammid ning sellega saame pakkuda ka Euroopa üliõpilastele rohkem rahalist abi.

Tänu sellele programmile, selles osalejatele ja ennekõike üliõpilastele saavad meist tõelised saadikud avatuse ja kultuuridevahelise dialoogi edendamisel. Sellega aitame üleilmselt kaasa paremale koostööle ja vastastikusele mõistmisele.

Lõpetuseks lubage mul avaldada ka oma tänu Prantsusmaa eesistumisele, komisjonile ning kõikidele kultuuri- ja hariduskomisjoni liikmetele – mul on hea meel näha siin täna komisjoni esimeest Katerina Batzelit – ning raportöörile Marielle De Sarnezile, kes kõik selle tähtsa õigusliku meetmega palju tööd tegid.

Nüüd palun minister Bruno Le Maire'il kirjutada koos minuga dokumendile alla ning volinikul Ján Figelil kontrollida, et kõik saab õigesti tehtud.

(President allkirjastas õigusaktid).

(Aplaus)

ISTUNGI JUHATAJA: Rodi KRATSA-TSAGAROPOULOU

asepresident

8. Eelmise istungi protokoll kiinnitamine (vt protokoll)

*
* *

Nigel Farage (IND/DEM). – Austatud juhataja, mis puudutab isiklike seisukohavõtte täna hommikus arutelus Nicolas Sarkozyga, siis tegin mitu märkust seoses Euroopa Liidu suhtumisega demokraatiasse. Täpsemalt rääkisin sotsiaaldemokraatide fraktsiooni juhust Martin Schulzist, kes tegi käesoleva aasta juunis toimunud arutelus halvustavaid kommentaare. President Pöttering lubas tal öelda, et minu kommentaarid ei vastanud tõele ning et ta ei ole kunagi mingil viisil viidanud sellele, et „ei” pooldajaid võiks seostada edaspidi fašismiga. Palun lubage see asi lõplikult selgeks teha!

Siin 18. juunil iirlaste eitavast vastusest rääkides ütles Martin Schulz just seda. Ta ütles: „Kirg on rännanud üle teisele poolele – poolele, mis räägib Euroopast halba; poliitilise spektri paremasse tiiba. Kirg on neil, kes räägivad Euroopast halba ja teevad seda, kuna nad lihtsalt kardavad. Euroopas on aga selline sotsiaalse tagasilanguse ja hirmu segu alati fašismile ukse avanud”.

Härra Schulzile ei pruugi see, mida nüüd ütlen, meeldida. Ta ei pruugi sellega läbinisti nõustuda. Kuid, härra Schulz, kui ma siia tulen siis uurin alati väga täpselt järele selle kohta, millest ma räägin. Ma ei võta kunagi sõna, et valetada. Usun, et see, mida ütlesin, vastab täielikult tõele. Ma ei nõua vabandust või midagi muud sellesarnast. Teen seda, et see asi lõplikult selgeks teha ning mul on väga kahju selle üle, et president Pöttering otsustas kasutada kodukorra artiklit 145, et lubada Martin Schulzil täna hommikul esineda, mis on tegelikult põhjuseks, miks ma täna hommikul sõna võtsin. Euroopa Liidus ei ole kõigile võrdseid võimalusi antud. Jääb mulje, et kõik Lissaboni lepingu pooldajad on n-ö head ja kõik selle vastased n-ö pahad. Ma leian, et see ei ole see eriti demokraatlik.

Juhataja. – Teie kommentaarid lisatakse protokoll, härra Farage.

Martin Schulz (PSE). – (DE) Austatud juhataja, Nigel Farage väitis täna hommikul, et ma olevat siin täiskogul öelnud, et kui hääletamistulemus on „ei”, siis sillutab see fašismile teed. Varem on Martin Schulz võtnud sõna ning öelnud, et kui hääletustulemus on „ei”, siis sillutab see fašismile teed. Seda pole ma kunagi öelnud, mitte kunagi! Ja tahan nüüd selle siin lõplikult selgeks teha.

Ma ei arva, et kui ühegi rahvusgrupi – nagu näiteks iirlaste – hääletamistulemus on „ei”, siis sillutab see fašismile teed. Seda ei arva ma kindlasti! Olen selle nüüd lõplikult selgeks teinud. Kuid arvan, et peame kõik olema teadlikud, et kui mängime nende inimeste tunnetega, kes kardavad kaotada oma sotsiaalset staatust, on alati ohtlik, juhul kui see satub nende kätte, kes teisi üles süütavad. Ma ei tea, kas keegi teist samuti nende süütajate sekka kuulub. Loodan, et mitte! Kuid tean väga hästi, et selliseid inimesi on.

Ja ühes asjas võite kindel olla, härra Farage, nimelt selles, et võitlen teiesuguste inimeste ning teie poliitikate vastu seni, kuni olen selleks füüsiliselt võimeline!

Juhataja. – Mõlemad pooled andsid selgituse ning nüüd pöördume järgmise päevakorrapunkti juurde.

9. Kliimamuutused ja energia (tutvustus)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on nõukogu ja komisjoni arvamus kliimamuutuste ja energia kohta.

Jean-Louis Borloo, nõukogu esistuja. – (FR) Austatud juhataja, volinik, fraktsioonide juhid, esimehed, raportöörid, kallid kolleegid!

Olen taas siin teiega paar nädalat – vaid paar lühikest nädalat – peale meie viimast arutelu ning eriti peale väga tähtsat hetke, kui parlamendi ja nõukogu vahel sõlmiti komisjoni valvsa pilgu all usalduspakt, et saavutada üksmeelselt, nagu ka president Sarkozy täna hommikul ütles, mitmed mehhanismid, mis muudavad 27 liikmesriigi majandused jätkusuutlikuks, vähendavad süsinikdioksiidi heitkoguseid, valmistavad meid ette Kopenhaageni konverentsiks ning parandavad ja suurendavad meie majanduse konkurentsivõimet eelseisvaks sajandiks.

Olen siin ka peale Euroopa Ülemkogu kohtumist, millel võeti vastu tähtis üksmeelne otsus, ning tunnen, et me ei ole vedanud alt meie vahel sõlmitud usalduspakti tänu paljudele ja erinevatele kolmepoolsetele läbirääkimistele, mis olid peaaegu enneolematud – siinkohal pean silmas möödunudnädalast kolmepoolset arutelu eri direktiivide teemal. Tunnen ka, et võrreldes olukorraga, mis kuu aega tagasi oli, on lahknevusi väga lihtne tuvastada.

Lahknevust ei ole siis, kui Kopenhaageni konverents edukas on. Lisaväärtus on tagatud ka juhul, kui Kopenhaageni konverents ei ole edukas, ehk siis, kui Euroopa üksinda kliimaküsimuste lahendamisele pühendub. Tööstuselt nõutavate jõupingutuste juurde kuulub ka kõige keskkonnasõbralikumate tehnoloogiate konkurentsivõime tõstmine.

Teine lisaväärtuste valdkond on solidaarsus ja kolmas energia. Energia ja energiajaotus on üks paketi peamistest põhimõtetest, koos taastuvenergia, autode ja muu taolisega.

Sellel teemal arvan, et oma südames suudame kõik leppida üleminekuperioodiga nendele majandustele, mille söetarbimine on kõige suurem, kui võtame arvesse, et teame, kui keerulised üleminekud sotsiaalsest seisukohast on. Olles kogenud neid mitmes riigis, – Belgias, Nord-Pas-de Calais' piirkonnas Prantsusmaal – teame, et üleminekud on keerulised. Aluspõhimõtteid ei ole aga muudetud. On olemas üleminekuperiood, mida rahastatakse suurenenud solidaarsustoetusega.

Ainus tõeline arutelu möödunud nädala nõukogus ei puudutanud üldsegi seda, mida siin täna loen ja kuulen, vaid hoopis tõsiasi, et 2% solidaarsustoetusest suunati otseselt ja vahetult riikidesse, mis alles hiljuti liiduga ühinesid, ehk siis riikidesse, kes peavad tegema kõige suurema ülemineku energiavaldkonnas. Just see solidaarsustoetuse osa paistis kõige enam silma.

Mis ülejäänut puudutab, siis tänu erinevate komisjonide ja raportöride tööle olete juba mõnda aega esitatud tekstidest teadlikud. Kütuse kvaliteedi direktiivi tekst on palju ambitsioonikam kui komisjoni tekst. Taastuvenergia direktiivi tekst vastab üldjoontes komisjoni tekstile. Jõupingutuste jagamise direktiiv on paari üksikasja arvestamata identne. Direktiiv on vaid pikemas perspektiivis seoses autode süsinikdioksiidi heitkogustega natukene piiravam.

Põhimõtteliselt ning lõpuks on üldine tasakaal esitatud paketi ning märtsis toimuva Euroopa Ülemkogu kohtumiseks plaanitud ambitsioonide vahel täiesti hea. Meil on käes üleilmsete läbirääkimiste periood. Euroopa grupp, Euroopa kontinent või vähemalt Euroopa Liit on esimene üleilmne organisatsioon, mis võtab vastu süsteemi, millel on selgelt väljaarvutatud eesmärgid, kohaldamismeetmed ja võime hinnata – aastast aastasse, sektorist sektorisse, direktiivist direktiivini – reaalseid muutusi, mis vastavalt meie direktiividele aset leiavad, ehk siis ühelt poolt komisjoni ning teiselt Euroopa Kohtu järelevalve all.

Usun, et meil on plaan suurte muutuste läbiviimiseks, mida saab hinnata, mis on siduv ning vastavuses meie eesmärkide ja püüdlustega. Arvan, et tänu kolmepoolsetele läbirääkimistele on nõukogus möödunud nädalal saavutatud punkt kooskõlas Euroopa püüdlustega. Euroopa peab juhtima Kopenhaageni konverentsi arutelusid ning hakkama nüüd tegema ettevalmistusi selleks suureks konverentsiks – selleks suureks inimkonna kohtumiseks – ühelt poolt komisjoni juhtimisel ning teiselt poolt Tšehhi Vabariigi ja Rootsi eesistumise juhtimisel koos võõrustajariigi Taaniga.

Seda soovisingi teile sissejuhatuseks öelda, kallid kolleegid, ning lisada, et parlamendi töö ei ole selle kõige juures olnud kriitiline osa – mitte nagu mõned ütlesid – seepärast, et see on ainus vahend valitsustele surve avaldamiseks, vaid seepärast, et see on lihtsalt niivõrd kvaliteetne.

Lõpetuseks, panite kindlasti tähele näiteks, et mis süsiniku kogumisse ja säilitamisse puutub, mis austatud kolleegile härra Daviesile nii hingelähedane on, muutis nõukogu veel viimastel tundidel oma seisukohti, et saavutada tulemus, mis avaldatud soovidele võimalikult lähedale jõuaks.

Selline on kogu tehtud töö. Arutlemiseks on esitatud kuus teksti. Loomulikult oleme teie käsutuses, juhul kui soovite midagi täpsustada.

Stavros Dimas, komisjoni liige. – Austatud juhataja, täna ja homme on üks sellistest haruldastest juhustest, kus poliitikud ajalugu saavad teha. Kliimamuutuste ja energia pakett, mille üle te homme hääletate, on pöördeline pakett, mis on oluline nii Euroopa Liidule kui ka rahvusvahelistele püüdlustele tegeleda kliimamuutustega ning mille tagajärjed ulatuvad nii Euroopa Liitu kui ka rahvusvahelisse ruumi.

Soovin tänada Prantsusmaa eesistumist pühendumuse ja kompromissile jõudmiseks tehtud töö eest! Eelkõige soovin siiski avaldada oma siirast tänu Euroopa Parlamendile, fraktsioonidele ja raportööridele tehtud töö eest! Igauks on andnud oma konstruktiivse panuse selleks, et homne hääletus toimuda saaks.

Arvan, et kuigi väljendati palju erinevaid muresid – esitati palju ettepanekuid ning paljud neist võeti ka arvesse – ja igaüks on natukene rahulolematu, ei tähenda see, et pakett oleks ebaõiglane ning mitteambitsioonikas. See on ambitsioonikas ja õiglane ning tagab meie keskkonnaeesmärgi: vähendada Euroopa Liidus 2020. aastaks kasvuhoonegaaside heitkoguseid 20%. Seega jääb paketi ehitus selliseks, nagu see oli meie ettepanekus. Samuti on täielikult säilinud paketi keskkonna terviklikkus ja eri osaliste vaheline õiglane vastutuse jagamine.

Teie ees seisev pakett koosneb mitmest meetmest, mis on maailma kõige eesrindlikemate meetmete hulgas. Alles hiljuti kuulsime, et meie paketti tahetakse järele teha üle kogu maailma ning see on väga julgustav.

Kliimamuutuste osas juhib maailma Euroopa Liit ning kui hääletate homne nimetatud paketi poolt, kinnitame sellega oma rahvusvahelist juhtrolli kliimamuutustega tegelemisel. Samal ajal tagame, et meie riigid saaksid kasu, sammudes kiirelt süsinikuühendite madalate heitkogustega majandusse.

Euroopa Liit on maailma esimene piirkond, kus heitkoguseid vähendatud on. Jõuame Kyoto protokollis seatud 8% vähendamise eesmärkideni nii vanades kui ka alles liitunud liikmesriikides. Uute liikmesriikide pingutuste abiga võime 8% piiri tõepoolest ka ületada.

Oleme maailmas ainuke piirkond, kus on hästi toimiv heitkogustega kauplemise süsteem ja kus süsinikule hind on määratud. Euroopa Liit on piirkond, mis investeerib enim arenevatesse riikidesse ja puhta arengu projektidesse, mis pole kasulikud vaid ainult seetõttu, et saame nendesse riikidesse tehtud investeeringute tõttu lugupidamise osaliseks, vaid ka seepärast, et vähendame üleilmseid kasvuhoonegaaside heitkoguseid, aitame kaasa tehnoloogia edastamisele arenevatesse riikidesse ja seal uute töökohtade loomisele.

Euroopa Liit on piirkond, mis investeerib maailmas kõige rohkem teadusuuringutesse. Saame veel enam teadusuuringutesse investeerida tänu meie paketi ja eelnevalt Jean-Louis Borloo viidatud sättele, mille kohaselt investeeritakse 300 miljoni tonni süsinikdioksiidi oksjonile panekust kuni 2015. aastani saadud tulud, mis võib olla umbes 9 miljardit eurot. Euroopa Liit on ka ainus piirkond maailmas, kus seoses homse paketi vastuvõtmisega seatakse ühepoolne 20% eesmärk. Meie juhid on kinnitanud 30% heitkoguste vähendamist, mis on vajalik kliimamuutustega tulemuslikuks võitlemiseks (vastavalt kõige uuematele teadusuuringutele ei pruugi aga isegi 30% vähendamine piisav olla).

Homme nimetatud paketti vastu võttes pole me kliimamuutustega võitlemisel ainult astunud sammu edasi – oleme teinud hüppe edasi. Samuti oleme eeskujuks teistele riikidele ja maailma piirkodadele. Mõned on seda eeskju juba järginud. Eile kuulutas Austraalia välja paketi kliimamuutustega võitlemiseks. See pole niivõrd ambitsioonikas kui meie pakett, kuid siiski väga oluline. Pakett seab ühepoolse eesmärgi, viib sisse nn piiramise ja kauplemise (*cap-and-trade*) süsteemi ning on väga keskpikkade ja pikaajaliste eesmärkide suhtes väga ambitsioonikas. Paketis rõhutatakse soovi meiega Kopenhaagenis rahvusvahelisele kokkuleppele jõudmisel koostööd teha. Igauks teab, millised eesmärgid president Obama seadnud on: energiaturvalisus ja kliimamuutused. Neid eesmäärke kordas ta eile uuesti.

Euroopa Liit on erinevate dokumentide ja uuringute koostamisel liidripositsioonil. Need on järgmise aasta läbirääkimistel väga kasulikud. Eelmisel nädalal Poznańis oli selge, et maailma riigid on otsustanud järgmisel aastal tihedalt koostööd teha, et tagada Kopenhaagenis ambitsioonikas rahvusvaheline kokkulepe. Euroopa Liit panustab sellesse eesmärki, koostades dokumente, mis näitavad, milline nimetatud kokkulepe, selle peamised koostisosad ja kokkuleppe rahastamine olema peaksid.

Kui arutlesime nimetatud paketi üle, väljendati mitmeid muresid. Üheks mureks oli süsinikdioksiidi leke, mis tähendab, et rohkelt süsinikdioksiidiheidet tekitavad tööstused kolivad heitkogustega kauplemise süsteemi ja oksjonite tõttu riikidesse, kus ei ole süsinikdioksiidi heidetele piirangut. Tööstused jätkavad tegutsemist ja süsinikdioksiidi heitmete tootmist piiranguta riikides (mis on halb Euroopa Liidule, sest kaotame nii viisi töökohti).

Mõned liikmesriigid, mis sõltuvad oluliselt söest, avaldasid muret energiaspektori oksjonite suhtes ning mõned teised riigid muretsesid paindlikkuse pärast jagatud jõupingutuste ettepanekus. Saavutatud kompromissiga hoolitsetakse kõigi nende murede eest. Tööstuse jaoks on tagatud pikaajaline ennustatavus, jagatakse vabu saastekvoote ning hoolitsetakse ka konkurentsiküsimuse eest. Samal ajal tuleb märkida, et tööstused annavad ikka oma õiglase panuse Euroopa Liidus heitkoguste vähendamisse, sest nad ei pea pidama kinni ainult heitkogustega kauplemise süsteemi piirmääradest, vaid peavad olema ka vastavuses parimate saadavalolevate tehnoloogiate sihttasemega. Seega vähendavad isegi sellised tööstused heitkoguseid.

Lubage mul rääkida energiaspektori oksjonitest, sest olen kuulnud palju kaebusi selle kohta, et oleme mõnedel liikmesriikidel lubanud antud sektoris erandeid teha. Esiteks tuleb rõhutada tõsiasja, et erandid olid liikmesriikide valikud, sest nad olid mures meie ettepaneku sotsiaalsete tagajärgede pärast. Selliseid muresid peaksime tähele panema ja seda me tegimegi. Minu arvates ei kasuta nad – eriti need riigid, kus energiasektor on eraomandis ning hinnad reguleerimata – aja saabudes siiski seda erandit ühel lihtsal põhjusel. Neil tekib dilemma, kas anda raha rahandusministeeriumile, see tähendab riigile headeks eesmärkideks kasutamiseks või lubada erasektoril saada ootamatuid ja põhjendamatuid tulusid. See on midagi, millele annab aeg arutust. Sellest võib tulevikus saada poliitiline küsimus. Seega ütleksin ma neile, kes on selle kindla punkti osas meie kokkuleppe vastu, et neil on võimalus oma riigis veenda valitsusi, et aja saabudes ei valitaks seda võimalust. Samas kui need liikmesriigid arvavad, et sotsiaalsetel või teistel põhjustel on erandi kasutamine oluline, siis saavad nad seda teha.

Puhta arengu mehhanismide paindlikkuse ja jagatud jõupingutuste suhtes liigub ringi palju arve, näiteks kui palju heitkoguste vähendamise jõupingutustest tehakse sisemiselt ning kui palju neist lubatakse täha välismaal. Pean rõhutama, et paljud neist ettevõtetest viitavad 2005. aastale. Tegelik sisemiselt läbiviidav heitkoguste vähendamine on palju suurem, sest seda tuleb võrrelda 2020. aastaga ja tegelike tegevustega. Tegelik heitkoguste vähendamine Euroopa Liidus on palju suurem mahulisem. Palusin oma ametnikel koostada analüüs. Kogu jõupingutuste jagamine ja kasvuhoonetega saastekvoodid Euroopa Liidus moodustavad umbes 60%. 41% võib olla välismaal, arenevates riikides.

Ärgem unustagem, et vajame arengumaadesse investeringuid! See on üks probleemidest, mida meie rahvusvahelised partnerid pidevalt mainivad. Sellest probleemist on huvitatud Euroopa Liidus need, kes on huvitatud ka tehnoloogia edastamisest, investeringutest ja süsinikdioksiidi heitkoguste vähendamisest arengumaades.

Miks see halb on? Peame saavutama tasakaalu, sest kui pingutame liialt välismaal, kuid mitte kodus, siis võib kogu kasu meie ettevõtetele ja tööstusele Euroopa Liidus kaotsi minna, sest meie pakett pole koostatud ainult võitluseks kliimamuutustega, vaid ka majanduse loomiseks, mis oleks rohkem tõhus. Pakume oma ettevõtetele ja tööstusele stiimuleid, et need muutuksid ressursi- ja energiatõhusamaks, sest ressursi- ja energiatõhusam ettevõtetus tähendab majanduslikult tõhusamat ja konkurentsivõimelisemat ettevõtlust, mis omakorda tähendab Euroopa Liidu jaoks innovatsiooni. Seega vajame enam pingutusi just Euroopa Liidu siseselt. See on midagi, mida peaksime üritama teha.

Neil jällegi, kes kurdavad selle kompromissi üle, on suurepärane võimalus minna oma riikidesse ja paluda Austria, Rootsi, Taani, Soome ja teistelt valitsustelt, – neid on kirjas 12, kes on palunud ühte lisaprotsenti – et nad ei kasutaks seda puhta arengu mehhanismi, mis on antud kompromissiga lubatud. See sõltub teist. Tehke seda kodus, mitte siin! Siin peaksite paketi poolt hääletama! Pakett on ühtne, see ei ole üks ettepanek siin ja teine ettepanek seal, vaid need mõjutavad üksteist. Seega ärge tehke seda viga! Kui teil on vastuväiteid, esitage need oma riikides, esitage need riikides, millele on antud võimalus saada üks lisaprotsent puhta arengu mehhanismist.

Ma ei hakka rääkima neljandast valupunktist, milleks oli solidaarsus. Jean-Louis Borloo vastas juba sellele ning Prantsusmaa eesistumise leitud lahendus oli väga tark.

Ma ei soovi rohkem aega kulutada, sest olengi juba liiga palju rääkinud. Oluliseks saab nüüd tulevikku vaatamine. Peaksime pöörama pilgud Kopenhaageni konverentsi poole. Meie ees seisab aasta täis keerulisi läbirääkimisi. Las Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon tee taas koostööd, et veenda meie rahvusvahelisi partnereid Kopenhaagenis kokkuleppele jõudmise vajaduses! Kolmkümmend protsenti on miinimumiks, mille suhtes peame Kopenhaagenis kokku leppima, selleks et tõhusalt kliimamuutuste vastu võidelda. Peaksime juba praegu tööga alustama. Samas peame hoolitsema loomulikult ka oma tööstuste eest.

Tulles tagasi süsiniku lekke küsimuse juurde, see pole ainult meie töökohtade säilitamise, tööhõive ja konkurentsivõime, vaid ka keskkonnaalne küsimus. Ma ei soovi näha ettevõtteid ümber paigutumas ja heitkoguseid tootmas riikides, kus ei ole süsiniku heitkoguste piiranguid! Seega on see nii keskkonna-, sotsiaalne kui ka majanduslik probleem ning meie kompromiss tasakaalustab kõik need probleemid. Arvan, et peame seda rada pidi edasi liikuma. Nimetatud paketi rakendamisel peame jätkama ka oma koostööd nõukogus ja Euroopa Parlamendis, kuid haarakem arutellu ka meie sotsiaalsed partnerid! Peame koostööd tegema, sest see on väga oluline nii Euroopale kui ka tervele maailmale.

(Aplaus)

Andris Piebalgs, komisjoni liige. – Austatud juhataja, ettepanekud, mille üle täna arutleme, muudavad revolutsiooniliselt viisi, kuidas me energiat toodame ja tarbime. Vähem süsinikdioksiidi heitkoguseid tähendab suuremat energiatõhusust ning jätkusuutlikumaid energiaallikaid. Turusõbralikud kasvuhoonegaaside saastekvoodid on tulevikus tehnoloogia muutumisel peamiseks tõukejõuks. Süsinikdioksiidi heitkoguste vähendamise eesmärgid kasvuhoonegaaside saastekvootidega mittekaetud sektorites on liikmesriikides tegelikult siduvateks energiatõhususe eesmärkideks. Süsiniku kogumise ja säilitamise direktiiv tähendab, et ühtegi energiaallikat ei jäeta kõrvale seni, kuni see vastab ühiskonna huvidele.

Autode süsinikdioksiidi heitkoguste piirangud vähendavad tegelikult meie kasvavat sõltuvust naftast. 2020. aasta kogu energiatarbimisest 20% taastuvenergiat tähendab ka, et saame öelda, et meil on uued energiaallikad ja seda mitte ainult elektri, vaid ka kütte ja jahutuse ning transpordi puhul. Me ei tohi unustada energiaväljakutset, millega silmitsi seisame. Rahvusvaheline Energiaagentuur on neli aastat kinnitanud, et energiasektoris oleme potentsiaalselt jätkusuutmatul rajal nii majanduslikult, üleilmset, keskkonnaalaselt kui ka sotsiaalselt. See tuleneb riskantsest pakkumise/nõudluse tasakaalust. Me ei tohiks lasta end lasta eksiteele juhtida praegusest naftahinnast, mis tuleneb käesolevast majanduskriisist. Peame alati meeles pidama, millised olid naftahinnad alles paar kuud tagasi.

Kõige olulisem aspekt, mis tuli välja viimasest raportist, puudutab jõukuse liikumist. Kui jõukus liigub Euroopa Liidust välja, teevad sama ka töökohad. On oluline mõista, et energiasektoris on üleilmne keskkond nii väljakutseterikas, et me peame sellele reageerima. Euroopa Liidu jaoks on see eriline väljakutse, sest kui meetmeid kasutusele ei võeta, kasvab meie impordist sõltuvus 50%lt 70%le. Nafta ja gaasi suhtes on see ligikaudu 90% või isegi 100%. See tähendab, et seisame silmitsi energiavarustuse turvalisuse ning väga selgelt ka töökohtade kaotuse väljakutsega. Pakutud pakett tähendab sügavat muutust, mis muudab meie impordisõltuvuse mõistlikuks, umbes 50% 2030. aastal, ja toob Euroopa Liitu konkurentsivõimelised arenenud tehnoloogiad energia tootmise ja tarbimise jaoks. Samuti aitab pakett meil edendada maailma jätkusuutlikku arengut. Praeguse süsivesinike volatiilsuse juures ei saa me ette kujutada, et tänapäeva kõige vaesemates piirkondades võiks toimuda sobiv ning tervislik areng. See on ainus võimalik muutus.

Usun, et kasutuselevõetavad meetmed on keerulised. Energiasektoris ei ole lihtne muudatusi teha ning see võtab alati palju aastaid aega. Kuid meil ei ole valikut, sest me oleme muutunud tugevamaks, mitte ainult poliitiliste liidrite ootuste tõttu, vaid ka tõsiasi tõttu, et oleme ettepaneku põhjendanud teaduslike ja meie olukorda üleilmsetel naftaturgudel järgivate institutsioonide pakutavate tõenditega.

Soovin tänada parlamenti ja eriti raportööri ning Prantsusmaa eesistumist, mis ei vähendanud keeruliste läbirääkimiste abil meie ambitsioone, vaid hoopis parandas meie ettepanekut nii, et see on nüüd tasakaalustatum ning tugevam! Usun, et võime kolmepoolsetel läbirääkimistel saavutatud tulemuste üle uhked olla. Taas kord väljendan oma tänu raportööridele, kes tegid tõesti suure töö ühe kõige ambitsioonikama ettepanekute komplektiga, tuues kaalumiseks parlamendi arvamuse ning saades eesistujariigi nõusoleku komisjoni abiga! Nimetatud ettepanekud muudavad energiasektorit revolutsiooniliselt.

Juhataja. – Täna teid, volinik!

10. Taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamine (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on Claude Turmes'i raport (A6-0369/2008) tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni nimel ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (KOM(2008)0019 – C6-0046/2008 – 2008/0016(COD)).

Claude Turmes, raportöör. – (DE) Austatud juhataja, taastuvenergia direktiiv on Euroopa energiapoliitikas verstaapiks. Direktiiv ei taga Euroopale mitte ainult keskkonnasõbralikumat elektrienergiat, kütet ja transporti, vaid sellest saab ka meie oma kohalik energia, mis tähendab, et töökohad ja raha jäävad Euroopasse. Looime juhtiva turu ning võtame tehnoloogia alal üle juhtimise ja kindlustame oma eksporditurud. Kas praeguse kriisi ajal saame üldse midagi paremat teha?

See edu on meie ühine edu. Saavutasime selle nendega, keda siin keegi täna ei näe – Lise, Aris, Hans, Paul, Michel, Fred – kogu meie tagatoapersonal. See on parlamendi edu. Soovin tänada veelkord ka Fiona Halli, Britta Thomseni, Umberto Guidonit, Werner Langenit ja Anders Wijkmani nende usalduse eest minu võimesse läbirääkimisi läbi viia! Soovin tänada eraldi veel ühte meest: Jean-Louis Borlood. Ilma tema, ta kontori ja Prantsusmaa eesistumise isikliku panuseta ei oleks me saanud püüda härra Berlusconi terveks

nädalavahetuseks nädal aega tagasi ning seda direktiivi lõpetada. Seetõttu on tegemist ühise eduga ning just seda Euroopa suudabki saavutada.

Pöördun lühidalt veel sisu juurde. Esmalt kaasneb direktiiviga investeeringute turvalisus tänu vähemalt 20% suurustele siduvatele eesmärkidele. Meil on siduvad siseriiklikud eesmärgid, väga üksikasjalikud siseriiklikud tegevuskavad ning vahe-eesmärgid, millest kinnipidamist komisjon rangelt kontrollib. See paneb 27 liikmesriigile piisava surve, et keskenduda ulatuslikult energia tootmisele tuulest, päikesest, veest ja biomassist.

2014. aasta läbivaatamisklausel on ebamäärane. Selles ei seata kahtluse alla ei eesmäärke ega ka koostöömehhanisme. Itaalia taastuvenergiatööstus tänab mind täna selle eest, et saame üle kogu Euroopa saavutada taastuvenergia alal edu ka sellistes riikides nagu Itaalia.

Need siseriiklikud eesmärgid – 34% Austria, 17% Itaalia ja 23% Prantsusmaa jaoks – on saavutatavad ka koostöömehhanisme kasutades. See on üks punktidest, mida komisjoni ettepanekus muutma pidime. Tahame taastuvenergia turul koostööd, mitte spekulereid. Seetõttu olime vastu ettepanekule nende päritoluettepanekutega kaubelda.

Ka infrastruktuur on taastuv. Hoolitsesime selle eest, et elektri jaotusvõrgud ja gaasiliinid peavad olema avatud, et küttevõrkudesse tuleb teha suuri investeeringuid ning et hoonete, nagu näiteks üldkasutatavate hoonete katuste puhul, peab edaspidi taastuvenergiat kasutama.

Raportöörina olen vähem rahul punktiga, milles käsitletakse taastuvenergiat transpordisektoris. Meie planeedil on piirangud. Meil on piiratud naftavarud, kuid ka meie põllumajandusmaa on piiratud. Seepärast tegime lõpu müüdi nn suurtest luksusautodest ja neljarattaveolistest sõidukitest, mis kasutavad pseudorohelist bensiini.

Keskendume ka elektritranspordile ning vaatame samuti lähemalt biomassi jätkusuutlikkuse seisukohalt. Koos keskkonna- ja arenguliikumisega hakkab Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsioon nüüdsest võitlema pööraste agrokütuste turule saabumise vastu.

(Aplaus)

Jean-Louis Borloo, nõukogu eesistuja. – (FR) Austatud juhataja, kallid kolleegid, soovin korrata tänu, mida raportöör paljudele inimestele avaldas. See on kindlasti midagi enamat kui kõigest viisakas žest ning soovin öelda, et tehtud tegu oli lihtsalt suurepärase!

Loomulikult oli punkte, mis alguses rahuldavad ei olnud. Mis puudutab kütuste kaasamist, siis on need nüüdseks osaliselt korrigeeritud ja seoses maa jaotusega veidi muudetud. Mis ülejäänusse puutub, siis erinevused jõupingutustes, mida nõutakse erinevatelt riikidelt, mis ei ole seni olnud tõsiseks arutlusteemaks, – või õigemini, mille kohta ei ole veel tõelisi vastuväiteid olnud – näitab, mida Euroopa solidaarsus endast tegelikult kujutab.

Seoses taastuvenergiaga peavad mõned tegema väga palju, sest neil on selleks võimalusi. Ülejäänute jõupingutused keskenduvad teistele üleminekuvaldkondadele. Minu arvates on meil tegemist vägagi erilise direktiiviga.

Andris Piebalgs, komisjoni liige. – Austatud juhataja, alustuseks soovin avaldada oma tänu raportöörile Claude Turmes'ile, variraportööridele ja kõigile teistele taastuvenergia eest võitlejatele. Mäletan veel arutelu taastuvenergia, kütte ja jahutuse üle ning kõiki probleeme, mille üle arutlesime. Arvan, et oleme meie ees oleva direktiiviga hästi toime tulnud. Eesmärgi siduv iseloom tähendab, et meetmed ja toetuskavad taastuvenergiat kasutavatele liikmesriikidele on etteaimatavad ja pikaajalised. Sellega saavad uued tehnoloogiad turul läbi murda, mitte ei jää vähemusse. Meie ettepanek on põhjalik muutumine.

On tõsi, et erinevatele riikidele on erinevad eesmärgid, kuid soovin mainida ühte spetsiifilist aspekti, mis komisjonis jutuks tuli. Kõik peale ühe riigi mõistsid, et selle eesmärgi saavutamine on võimalik ning selleks on neil kaks täiendavat vahendit. Esiteks peaksime investeerima palju energiatõhususse, sest see aitab ka meie jätkusuutlikke eesmäärke saavutada. Teiseks ei tohi unustada ühtegi sektorit, sest soovime pühendada oma tähelepanu kõigile sektoritele, mitte ainult energiasektorile, vaid ka küttele, jahutusele ja transpordile. Sellel põhjusel arvan, et seoses liikmesriikide väga positiivse suhtumisega võime sellele eesmärgile optimistlikult vastu vaadata.

Arvan, et esitatud paindlikud mehhanismid ei ole vast kõige ideaalsemad. Kuid olen ühel meelel parlamendi ja nõukoguga, et praegusel etapil tuleb investeerida mitmesse erinevasse tehnoloogiasse. Halvim, mis juhtuda

võib, on see, et takistame mõne spetsiifilise tehnoloogia väljaarendamist, näiteks päikeseenergia, mis on hetkel võrreldes tuuleenergiaga mõnevõrra kulukam. Usun, et õige lähenemine on tagada toetuskavasid, kuid lubada samas ka liikmesriikidel koostööd teha. Soovin mainida Rumeenias ühe Tšehhi ettevõtte investeeringut tuuleenergiasse. Just seda me tahamegi! Tahame suuri investeeringuid seal, kus see on odavam, kuid see ei tähenda tingimata, et mõni tehnoloogia tuleks välistada.

Arvan, et vajalik on kehtestada ka kõrvalmeetmed ning et oleks juurdepääs kokkulepitud administratiivsete takistuste käsitlemisele ja mõnede meetmetele, mis on selles valdkonnas edu saavutamiseks täiesti vajalikud.

Mis transporti puutub, siis olen palju positiivsem kui Claude Turmes, sest minu arvates on väga oluline võtta käsile jätkusuutlikkuse kriteeriumid. Meil on jätkusuutlikkuse kriteeriumid, mis on seotud kasvuhoonegaasidega. Mõned ütlevad, et need peaksid olema kõrgemad. Mina arvan aga, et need on juba kõrged ning see on tugev motivatsioon. Teiseks on meil määratletud n-ö keelatud alad. Arvan, et ka see on revolutsiooniline muutus. Viimaks käsitleme ka küsimusi seoses otsese ja kaudse maakasutuse muudatusega. Teame, et pole veel piisavaid teaduslikke tõendeid selge otsuse langetamiseks, kuid on ilmne, et peame töötama selle nimel, et saavutada ka selles valdkonnas siduvad kokkulepped. Usun, et isegi see direktiivi osa on väga edukas, kuna esmakordselt on määratletud jätkusuutlikkuse kriteeriumid ning seda ka kohaldatavas vormis. Arvan, et mitte ainult kütte-, jahutus- ja elektrisektor, vaid ka transpordisektor vajab taastuenergia allikaid.

Olen väga uhke meie raportöride saavutuste üle koos nõukoguga ning Prantsusmaa eesistumisega! Olen veendunud, et 2020. aastaks saavutame mitte ainult 20% taastuenergia osakaalu, vaid veel palju enamgi. Seega võime olla nüüd väga kindlad ning 2020. aastal oleme väga õnnelikud.

Béla Glattfelder, *rahvusvahelise kaubanduse komisjoni arvamuse koostaja*. – (HU) Peamiselt pakkus rahvusvahelise kaubanduse komisjonile huvi biokütuste küsimus, kuna just need on rahvusvahelise kaubanduse seisukohalt tähtsad. Rahvusvahelise kaubanduse komisjoni arvates ei tohi rahvusvaheline kauplemine biokütustega – mis selles kontekstis tähendab põhimõtteliselt importimist kolmandatest riikidest – põhjustada keskkonna hävinemist või suurenevat nälga. Seetõttu teeb rahvusvahelise kaubanduse komisjon ettepaneku, et liikmesriikidel ei lubataks kaaluda biokütuste eesmärkide täideviimisel selliseid imporditud biokütuseid, millega kaasneb otseselt või kaudselt metsade hävitamine või mida imporditakse riikidest, mis saavad rahvusvahelist toiduabi või kus on kehtestatud põllumajandustoodetele ekspordimaksud või muud -piirangud. Minu arvates on ka Euroopa ise suuteline biokütuseid tootma ning oma energiasõltuvust suudame vähendada ainult siis, kui hakkame kasutama Euroopas toodetud biokütuseid.

Mariela Velichkova Baeva, *majandus- ja rahanduskomisjoni arvamuse koostaja*. – (BG) Õnnitlen raportööri suurepärase tulemuste eest! Taastuenergia direktiivi tulemuste saavutamiseks peame looma õigusliku raamistiku, et tagada pikaajalised investeerimisotsused.

Aimatav nõudlus taastuenergia allikatest saadava energia ja biokütuste järele toob juurde mitmeid võimalusi, kaasa arvatud näiteks riskikapitali garanteerimine väikese ja keskmise suurusega ettevõtetele, toomaks turule uusi tehnoloogiaid.

Rahalised vahendid mängivad siinkohal isegi praegustel rasketel aegadel olulist rolli kujundamis- ja kauplemisvahenditega, mille eesmärgiks on rahastada taastuenergiat, energiatõhusust ja muid eemärke edendavaid projekte. Selle saavutamiseks on vaja koostada reguleeriv raamistik pikaajalise väljavaatega ühenduse ja siseriiklikul tasandil, mis keskendub kohalike ja regionaalsete ametivõimude rollile, et mõjutada poliitikaid taastuvatest energiaallikatest saadud energia edendamiseks.

Anders Wijkman, *keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni arvamuse koostaja*. – Austatud juhataja, olen nõus, et käesolev taastuenergia direktiiv on kliima ja energia paketi parim osa. Eriti hea meel on mul selle üle, et biokütuste jätkusuutlikkuse kriteeriume nii palju paremaks muudeti. Minu arvates tegi raportöör suurepärase töö!

Peaksime ka end selle direktiivi eest õnnitlema, sest paljud teised paketi osad jätavad veel palju soovida. Kui täielik oksjonite pidamine lükatakse edasi 2027. aastasse – järgmisse põlvkonda – ning üle 60% heitkoguste vähendamisest on võimalik teostada kolmandates riikides, siis kus on vajalikud tõuked ja algatused energiatootmise, transpordi, tööstustootmise jms muutmiseks? Asi on tõsine nii meie pikaajalistele jõupingutustele heitkoguste vähendamisel kui ka tööstusele. Vajame uuendusi! Teie asemel, volinikud, tunneksin natuke muret ELi heitkogustega kauplemise süsteemi kokkuvarisemise riski pärast, mis tuleneb koduste tegevuste madalate nõuete ja majanduslanguse ühistest tagajärgedest.

Minu arvates on kõne all olev taastuvenergia direktiiv suurepärane näide. Sellega luuakse vajalikud stiimulid tehnoloogia väljaarendamiseks ja samuti uusi töökohtasid ning vähendatakse meie sõltuvust välismaailmast. Kõike seda on tingimata vaja.

Inés Ayala Sender, *transpordi- ja turismikomisjoni arvamuse koostaja*. – (ES) Austatud juhataja, ka mina tervitan taastuvenergia direktiivi läbirääkimiste lõpuleviimist. Transpordi seisukohast oleme arvamusel, et sellega on nüüd märgistatud selge tee. Tööstus on nõudnud seda õiguskindluse tagamiseks. Suutsime kehtestada sellel teel ka piisavad tingimused ja mitmekesisuse, et 20% ja 10% eesmärgi saavutamiseks mängivad selle 20% sees olulist rolli nii biokütused kui ka muud faktorid, nagu vesinik või taastuvenergia allikatest saadud elekter.

Üks põhipunktidest, mis on minu arvates väga tähtis, puudutab jätkusuutlikkuse kriteeriumide kehtestamist. Loomulikult peavad nende sekka kuuluma ka keskkonnakriteeriumid, nagu näiteks maakasutus, ning selle tagajärjed kolmandatele riikidele, kuid minu arvates on olulised ka sotsiaalsed kriteeriumid. Palun komisjonil olla selles suhtes eriti tundlik, kuna sotsiaalsed kriteeriumid on just see, mida inimesed meilt praeguse majanduslanguse ja suure ebakindluse ajal nõuavad.

Mis ülevaatomisklausleid puudutab, siis arvan, et saame seda teed arendada ja paremaks muuta *inter alia* uute õigusaktide ettepanekutega. Ühine vorming aitab liikmesriike oma siseriiklike tegevuskavade koostamisel määratud eesmärgi täita.

Lõpetuseks soovin küsida komisjonilt, millised on plaanid seoses jaotuse infrastruktuuride ja logistikaga ning ...

(Juhataja katkestas sõnavõtu)

ISTUNGI JUHATAJA: Miguel Angel MARTÍNEZ MARTÍNEZ

asepresident

Samuli Pohjamo, *regionaalarengukomisjoni arvamuse koostaja*. – (FI) Austatud juhataja, soovin tänada raportööri tehtud töö eest!

Taastuvenergia allikate jätkusuutlik ja üha laienev kasutamine on regioonide jaoks positiivne lahendus. Sellega luuakse uusi töökohti, parandatakse energiaalast iseseisvust ning samas on see ka oluline panus kliimamuutuste kontrollimiseks. Veel enam, direktiiviga edendatakse taastuvenergia tootmises kasutatavate masinate ja seadmete üleilmset turgu.

Oma arvamuses rõhutab regionaalarengukomisjon seda, kui oluline on keskenduda direktiivi kohaldamisele regioonide ja kohalikul tasandil. Selles valdkonnas on vaja teha palju koostööd. Vajame ka heade kogemuste vahetamist ning teadusuuringuid, tootearengut ja katseprojekte.

Tingimused ja kliimategurid on liikmesriikide ja regioonide vahel vägagi erinevad. Seda on näha ka näiteks kompromissi ettepanekust, millega antaks komisjonile võimalus teha ettepanek kasutada tootmisprotsessides jätkusuutlikult, kuid väikesemastaabiliselt turvast.

On oluline, et saame võtta vastu direktiivi suhtes saavutatud kompromissi koos selle ajaloolise kliimamuutuste ja energia paketiga.

Csaba Sándor Tabajdi, *põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni arvamuse koostaja*. – (HU) Esmalt soovin õnnitleda raportööri Claude Turmes'i, kuna tegemist on ülimalt tähtsa direktiiviga. Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonil on väga hea meel, et Euroopa Komisjon oma sõna pidas, sest aasta tagasi, kui parlament minu biogaasi raporti vastu võttis, leppisime Mariann Fischer Boeliga kokku, et eraldi biomassi direktiivi ei tule, vaid biomassi küsimust käsitletakse taastuvenergia allikate kontekstis. Täna Euroopa Komisjoni sellest otsusest kinnipidamise eest! Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni arvates mängivad biomass ja biogaas taastuvenergia valdkonnas olulist rolli. Kuid biomassi puhul ei saa lubada, et selle alla kuulub ka metsade hävitamine või toiduainete kasvatamiseks sobiliku maa äravõtmine. Seepärast ei saa biokütuste ja biomassi tootmine toimuda toiduainete tootmise arvelt. Ameeriklaste bioetanooli programm on negatiivne näide sellest, kuidas see maisil põhinev programm on mõjutanud hindade tõusmist. Täna teid tähelepanu eest!

Werner Langen, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – (DE) Austatud juhataja, kõigepealt lubage mul öelda, et Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioon on saavutatud kompromissiga nõus. Läbirääkimised olid rasked ja Claude Turmes tegi nendega palju tööd. Tööstuse, teadusuuringute ja

energeetikakomisjonis tuli meil käsitleda 1500 muudatusettepanekut ning ideid oli nii palju, et pidevalt esitati uusi ettepanekuid. Kuid omavahel suutsime arutelud siiski edukalt lõpule viia ning eriti soovin tänada pealäbirääkijat Prantsusmaa parlamendi esindajat härra Léglise-Costat, kes säilitas vajaliku rahumeele ja kontrolli nende raskete, vähemalt kümme etappi kestnud läbirääkimiste kestel. Claude Turmes nõustus lõpuks ometi kompromissiga, mida saame toetada, kuna sellega avatakse kõik võimalused taastuvenergia allikate otstarbekaks kasutamiseks.

Volinik Dimas ütles: „Jah, olen nõus kogu paketiga, olgugi et mõnes kohas on midagi, mis ei meeldi”. Piebalgsi täiskogult tulnud ettepanek oli tõeliselt kasulik. Seoses sellega saime leppida kokku kindla aluse ning vastupidi mõnede probleemidele, mille üle veel arutleda tuleb, ei pidanud eriti palju muudatusi tegema. Sellel alusel saame teha koos edusamme taastuvenergia alal, anda liikmesriikidele kohustuse arendada modernseid tehnoloogiaid ning saavutada seeläbi oma ühine eesmärk, milleks on 2020. aastaks vähemalt 20% taastuvenergia osakaal.

Kahjuks on üldises kompromissis üks punkt, mis ei ole minu arvates eriti optimaalne, nimelt komisjoni ettepanek võtta kasutusele paindlikud mehhanismid. Siinkohal peatusid parlament ja nõukogu. Minu seisukohalt oleks olnud parem, kui oleksime pakkunud liikmesriikides uusi võimalusi. Kuid vaatamata erimeelsustele seoses selle ühe punktiga, on minu fraktsioon paketiga täiesti nõus. Täna väga Claude Turmes'i, eesistujariiki Prantsusmaad ja komisjoni!

Britta Thomsen, fraktsiooni PSE nimel. – (DA) Täna teid, austatud juhataja! Kahekümne kahe kuu eest ei olnud palju neid, kes uskusid, et Euroopa Liit pühendub sellele, et saavutada 2020. aastaks 20% taastuvenergia osakaal. Tegemist on tõepoolest ühega maailma tähtsaimatest energiaalastest õigusaktidest, mille homme siin Euroopa Parlamendis vastu võtame. Direktiiviga saame lõpuks ometi teha lõpu mitusada aastat kestnud sõltuvusele naftast ja gaasist, mis on kahjustanud meie kliimat ning olnud üle maailma sõdade, rahustuste ja ebaõigluse põhjuseks. Tee siiani oli konarlik ja täis takistusi, kuid see, et täna siin oleme, annab tunnistust asjaolule, et me ei saa enam lubada, et asjad lihtsalt omapäi arenevad. Peame tegutsema ning kõne all oleva taastuvenergia direktiiviga teeme esimese sammu puhtama ja parema maailma loomise poole.

Energiatarbimine on nurgakiviks, millele tuginevad kliimamuutuste vastu võitlemisest rääkides, sest kui suudame oma energiatarbimist muuta ning fossiilkütuste kasutamise lõpetada, siis suudame ka midagi kliimamuutuste vastu ette võtta. Nõukoguga sõlmitud kokkulepe on Euroopa Parlamendi sotsiaaldemokraatide fraktsiooni seisukohalt hea tulemus, sest selles säilisid peamised siduvad eesmärgid ning seega peab 2020. aastaks tulema 20% Euroopa Liidu energiatarbimisest taastuvenergia allikatest, sõltumata sellest, kui kavalaid möödapõikamise strateegiaid mõned liikmesriigid leiutasid. Oleme kindlustanud siduvad eesmärgid selle kohta, et vähemalt 10% energiatarbimisest transpordisektoris peab tulema taastuvenergia allikatest ning tagasime ka, et biokütuseid tuleb toota vastutustundlikult ja jätkusuutlikult. Sotsiaaldemokraatide fraktsioon rõhutas samuti vajadust sotsiaalse jätkusuutlikkuse järele. Meil on ka hea meel selle üle, et teise põlvkonna biokütuseid on kahekordselt arvestatud, et oleks stiimul uute energiatehnoloogiate väljatöötamiseks. Lõpuks kindlustasime ka tööstuse, mis loob uued töökohad kahele miljonile eurooplasele ning teadusuuringud roheliste tehnoloogiate alal ning seega olen täna veel eriti uhke. Olen uhke selle üle, et Euroopa Parlament näitas, et on suuteline tegutsema ning olen rahul ka sellega, et sotsiaaldemokraatide fraktsioon avaldas otsustavat mõju, et homme saaksime neid õigusakte toetada. Soovin kõiki oma kolleege tänada väga nende silmapaistva koostöö eest seda probleemi käsitledes!

Fiona Hall, fraktsiooni ALDE nimel. – Austatud juhataja, olen pettunud, et ühes osas kliimapaketi toimus heitkoguste vähendamise nõuete lõdvendamine. Euroopa Liit vajab kindla kursi võtmist süsinikuvaese tuleviku suunas, vastasel juhul jõuavad meist ette teised riigid, mis nüüd agaralt kaotatud aega tagasi teevad. Arvan, et me veel kahetseme seda täiskogul maha magatud võimalust ülejäänud maailmast ette jõuda.

Kuid taastuvenergia direktiiviga suutis parlament veenda liikmesriike leppima vajadusega teha põhjalik muutus selles, kust me oma energiat saame. Soovin tänada Claude Turmes'i, kelle sihikindlus selle eduka tulemuse võimalikuks tegi.

Taastuvenergia tööstuse jaoks annab direktiiv kindlasti õiguskindlust ning kõrvaldab piirid sellisele arengule nagu ühendus võrguga. Mis puutub taastuvenergia kasutamisse transpordisektoris, siis anti tööstusele olulised kriteeriumid biokütuste jaoks, mis on väga teretulnud. Tunnen kergendust, et lõplik tekst kaitseb maad suure bioloogilise mitmekesisusega ning kõrge süsinikuarvuga ja et alates 2017. aasta uute rajatiste kasvuhoonegaasi säästmise nõuet suurendati komisjoni esialgselt 35% ettepanekult 60%le. Oluline on ka see, et kaudse maakasutuse muutuse mõjud arvestatakse nüüd kasvuhoonegaasi säästmise arvutusse ning ilma kõrvalmõjude

riskita biokütused saavad lisasoodustuse. Jälgitakse ka mõjusid toiduainete hindadele ning neid käsitletakse 2014. aastal korrapärase aruandluse ja läbivaatamisega.

Kui parlament saaks oma tahtmise, oleksid mõned tegevused olnud palju tugevamad ja kiiremad. Sellegipoolest on tegemist lõpliku tekstiga, mis on täiskogu toetuse ära teeninud.

Ryszard Czarnecki, *fraktsiooni UEN nimel.* – (PL) Austatud juhataja, tänan raportööri käesoleva raporti eest! Tuletan täiskogule meelde, et enne nõukogu kohtumist saavutati kompromiss kuuest kliima ja energia paketti kuuluvast raportist kolme raporti suhtes. See kompromiss ei olnud veatu. Sel ajal võis öelda, et kui oli lepitud kokku ühise seisukoha asjus poolte direktiivide kohta, oli Euroopa energia ja tööstuse klaas alles pooltäis. Sellegipoolest juhiks skeptik tähelepanu asjaolule, et eelnimetatud klaas jäigi pooltühjaks. Kuid nüüd, pärast tippkohtumist on liidu klaas servani täis.

Kompromiss ei olnud lihtne. Sellega kohustatakse liikmesriike, kaasa arvatud uusi liikmesriike tegema sõltumata tingimustest suuri majanduslikke jõupingutusi. Kompromissi versiooni standardeid on tõstetud ning meie regioonile on määratud väga kõrge tase. Peame pidama meeles, et kõik need arvud ja näitajad, mida on nii lihtne paberile kirja panna, määravad tegelikud, käega katsutavad rahalised vahendid, mida meie maksudega luuakse. Nendega määratakse ka tegelike töökohtade saatus, mis on hetkel ohustatud.

Umberto Guidoni, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (IT) Austatud juhataja, kallid kolleegid, meie ees seisab Euroopa jaoks tähtis kompromiss sellele vaatamata, et Euroopa Parlamendil tuli see kui kibe pill alla neelata.

Tähtis on see, et taastuenergia tekst, mis kolmepoolsetel läbirääkimistel koostati, sisaldab selget eesmärkide lahtimõtestust ning, mis kõige tähtsam, ütleb, et need on kohustuslikud. 2014. aasta ülevaatamisklausel on võtmeks suurema paindlikkuse tagamisel, et saavutada 20% heitkoguste vähendamise eesmärk ning õigete tingimuste korral on võimalik see 2020. aastaks isegi kuni 30%-ni tõsta. Tuleb mainida, et kõige mõjusam ja majanduslikult kasulik viis liikmesriikidele paindlikkuse pakkumiseks ning energia parema kasutamise tagamiseks on kehtestada ehitus-, transpordi- ja tööstussektorete jaoks siseriiklikud tõhususe eesmärgid.

Kohustuslik 10% eesmärk biokütuste jaoks tuleks piiritleda tootmisprotsesside tõhususe nõuetega keskkondlike ja sotsiaalsete jätkusuutlikkuse kriteeriumide vaatlemise kaudu. Mis puutub esimese ja teise põlvkonna biokütustesse, siis biomassi kasutamine tuleb suunata vaidlust mitteteketavatesse valdkondadesse ning palju tõhusamatesse muundamistehnoloogiatesse. Nõukogus saavutatud kokkulepe ja Euroopa Parlamendi tahe annavad meile positiivse sõnumi: me ei saa lahendada praegust tõsist majanduskriisi ilma oma strateegiat muutmata. Silvio Berlusconi sarnased, kes naeruvääristasid Euroopa nn kolme tuule direktiivi, nimetades seda teostamatuks plaaniks, nägid nüüd, et nad eksisid.

Pakett, mis palutakse parlamendil vastu võtta, olgugi et see on liikmesriikide isekuse tõttu oluliselt lahjendatud, annab palju uuenduslike lahenduste pakkumiseks, millega leevendada kliimamuutuste mõjusid. Kui me kiirelt tegutseda ei suuda, siis hakkab probleem veel raskemini Euroopa majandust rõhuma ning, mis kõige tähtsam, Euroopa kodanike eludele survet avaldama.

Jana Bobošíková (NI). – (CS) Arutlusel oleva direktiivi eesmärk on edendada taastuvatest allikatest saadavat energiat ning direktiiv moodustab osa kliima ja energia paketi. Homme hääletan nimetatud paketi vastu, kuna olen veendunud, et õigusaktid, mis esitatakse meie raskete vaidluste järel saavutatud kokkuleppena 27 riigi- või valitsusjuhi vahel, on mõistetamatud, ülearused ning potentsiaalselt ohtlikud. Loodan, et seda ei kohaldata ealeski täielikult!

Terve kliimapaketi loomise ja läbirääkimiste protsess meenutab Hans Christian Andersenit muinasjutu „Keisri uued rõivad“. Valitsusministrid, kes lõpuks sellele kaootiliste õigusnormide, juhiste, karistuste ja trahvide kuhjale Brüsselis oma nõusoleku andsid, esindavad tihti oma koduriigis hoopis vastupidist vaatenurka. Eravestlustel on nad arvutanud sellise kliimasõbraliku hulluse negatiivseid mõjusid ning tunnistanud, et see nn roheline mull kahjustaks nende riikide majandusi. Siiski kartsid nad kasutada oma vetoõigust, et lükata tagasi õigusaktid, mis ei too Euroopa Liidule midagi muud peale edasise konkurentsivõime vähenemise.

Mitte ükski nendest poliitikutest ei rääkinud vastutustundlikult sellest, kuidas uus direktiiv ja õigusnormid tõstavad kütte ja elektri hinda. Miks on päritolutagatise jaoks vaja uusi registreid ja iga-aastaseid aruandeid? Miks peaks kõikuval tuuleelektrijaamast saadud kilovatt-tunnil olema jaotusvõrgus eeliskoht võrreldes usaldusväärse tuumaelektrijaamast saadud kilovatt-tunniga? Milline Euroopa Parlamendi liige suudab arvutada välja näiteks normaliseerimisvalemi, mille abil saab võtta arvesse hüdroelektrijaamas toodetud energiat? Parlament tahab kasutada normaliseerimisvalemist homme, et anda selles leiduvate keerukate valemitega

korraldusi kõikidele ELi hüdroelektrijaamadele. Kes peale raportööri ja mõne ametniku üldse teab, millest ma praegu räägin?

Kui tahame töötada oma kodanike huvides ning tagada jätkusuutlikku arengut, siis ei saa me kogu tööstustootmist liidust välja saata, unustada tuult ja vihma, takistada tuumaenergia levikut ning tõsta kasutute bürokratlike meetmetega lõpmatuseni energiahindasid. Seetõttu peaksimegi terve kliimapaketi homme tagasi lükkama.

Alejo Vidal-Quadras (PPE-DE). – (ES) Kallid kolleegid, tuleb tunnistada tõsiasja, et seoses tänase arutelu ja homse hääletusega, millel on mõlemal nii omad head kui ka halvad küljed, valitseb täiskogul suhteliselt nukker meeleolu.

Halvaks küljeks on see, et menetluse intensiivsus ja kiirus on jätnud paljudele parlamendiliikmetele tunde, et nad on kõrvale jäetud aruteludest, mis käsitlevad meetmete paketti, mis on selle parlamendi ametiaja kõige tähtsam pakett.

Heaks küljeks on aga see, et minu arvates on läbirääkimiste maratoni lõpptulemus vägagi rahuldav.

Tegemist oli ühise aruteluga terve paketi üle, kuid hetkel käib jutt taastuvenergia direktiivist ning soovin seoses selle temaga paar punkti esile tuua.

Esiteks on õige jätta biokütuste osakaal 10% peale, sest kui Euroopas üldse on mingi probleem, siis on see energiavarustuse turvalisuse probleem.

Siseriiklikud toetuskavad, mis samuti jätkuvad, on olnud edukad teatud liikmesriikides, eriti Hispaanias. Asjaolu, et neid edasi rakendatakse, on minu arvates väga hea uudis.

Paindlikkuse mehhanismide eesmärgiks on aidata neid liikmesriike, millel on väiksem potentsiaal osaleda selles ambitsioonikas taastuvenergia edendamise projektis, liites nende jõupingutused suure potentsiaaliga liikmesriikide jõupingutustega. Ka see on väga positiivne panus.

Lisaks annab taastuvenergia direktiiv Euroopa tööstustele kindlasti väga tugeva sõnumi, mis annab neile julgust enesekindlaks ja veendunud tegutsemiseks. Sellega avatakse nii Euroopas kui ka üleilmselt suured ettevõtluse ja töökohtade loomise võimalused.

Lühidalt, kõne all olev õigusaktide pakett juhatab sisse uue ajastu, mida iseloomustab pühendumus keskkonna kvaliteedile sellises mahus ja ulatuses ...

(Juhataja katkestas sõnavõtu)

Mechtild Rothe (PSE). – (DE) Austatud juhataja, esmalt minu tänud raportöörile suurepäraselt tehtud töö eest! Ole südamest tänatud, mu armas Claude! Kõne all olevad suunised annavad nüüd suurepärase võimaluse jätkata uue jõuga nende energiaalaste muudatustega, mida Euroopa väga vajab.

Teame, et dramaatiliselt arenevad kliimamuutused vajavad selget keskendumist taastuvenergiale ja energiatõhususele. Täna meile esitatud nõukoguga saavutatud kompromiss on väga hea tulemus. Tekstist kustutati edukaid siseriiklikke toetuskavasid ohustanud sertifikaatidega kauplemine, mida komisjon välja pakkus. Tõelised koostöömehhanismid tagavad vajaliku paindlikkuse, millega on võimalik saavutada ning, loodan, et isegi ületada 20% eesmärk. Veel enam, tugevdatud on ka siseriiklikud tegevuskavad, millega sätestatakse taastuvenergia osakaalu suurendamise strateegia.

Ühest küljest parandas Euroopa Parlament oluliselt biokütuste ökoloogilisi kriteeriume ning teisest küljest lisati ka sotsiaalsed kriteeriumid. Seepärast tänan raportööri ning kogu delegatsiooni sellise tulemuse eest!

Roberts Zīle (UEN). – (LV) Täna teid, austatud juhataja, esmalt soovin tänada Claude Turmes'i ja kõiki kolmepoolsetel läbirääkimistel osalejaid saavutatud kokkuleppe eest. Minu arvates on taastuvenergia direktiivi puhul saavutatud kompromiss tähtis seepärast, et me ei kaldunud kõrvale minevikus püstitatud eesmärkidest ja kavatsustest, sõltumata finants- ja majanduskriisist ning asjaolust, et lühemas perspektiivis fossiilkütuste hinnad langevad. Mis transporti puutub, siis soovin öelda, et nimetatud jätkusuutlikkuse kriteeriumide esitamine on hea. Samuti leiti ka süsteem uue põlvkonna biokütuste edendamiseks, mis minu arvates kujutab endast head kompromissi toiduainete tootmise ja biokütuste valdkonnas valitsevale kriitilisele olukorrale. Loomulikult on mul ka hea meel selle üle, et kuulati väikese Euroopa riigi Läti seisukohta, mille kohaselt on Läti eesmärk juba saavutatud ning seda vähendati, kuna riigis on kasutusel väga palju taastuvenergiat ja see

on kõige kõrgeim tase Euroopa Liidus. See näitab, et Euroopa mõistab ja võtab arvesse ka väikeste liikmesriikide olukorda. Täna teid!

Roger Helmer (NI). – Austatud juhataja, nüüd, kus oleme kõik mures energiaturvalisuse pärast, on kindlasti õige pürgida suurema taastuvenergia kasutamise poole, kuid see taastuvenergia peab olema nii keskkondlikult kui ka majanduslikult jätkusuutlik. Selles kontekstis valmistab mulle väga muret kiire sööstmine tuuleenergia suunas, seda eriti minu oma riigis, kus võeti vastu liiga optimistlikud ja täiesti mittesaavutatavad tuuleenergia kasutuselevõtmise eesmärgid. Pole selge, kas tuul nendele kriteeriumidele vastab. Tuuleenergia on väga kallis ning tõstab juba nüüd rasketes oludes olevate perede ja ettevõtete jaoks elektri hinda.

Juba tuuleturbiinide valmistamine, monteerimine, transportimine ja ülesseadmine kulutab väga palju energiat. Vundamentide kaevamise, infrastruktuuride ja teede ehitamise ning kaablite paigaldamise käigus tekib märkimisväärselt suurtes kogustes süsinikdioksiidi. Kuid austatud juhataja, minu peamiseks mureks ei ole täna mitte need küsimused, vaid mõjud kohalikele kogukondadele. Minu regioonis Leicestershires ja Northamptonshires kerkivad tuulefarmid nagu seened pärast vihma. Need on näevad koledad välja, langetavad kinnisvara väärtust, avaldavad hävitavat mõju eludele, kodudele ja kogukondadele. Oleme üha enam mures madalsagedusliku heli mõjude pärast tervisele, eriti öösi, sest madalsageduslikud helid häirivad kohalike elanike unemustreid. On aeg kaitsta inimesi, keda me siin esindame. Arvan, et uutele tuuleturbiinidele tuleb kehtestada kohustuslik kolme kilomeetrine minimaalne kaugus olemasolevatest asulatest.

Reino Paasilinna (PSE). – (FI) Austatud juhataja, minu tänuavaldused kõigile raportööridele!

Praegu on palju toimumas. Euroopa Liit aitas kaasa Gruusia sõja lõpetamisele, alustasime oma jõupingutustega üha enam võimust võtva finantskriisiga võitlemiseks ja nüüd koostame energiapaketti, mis ei ole samuti väike töö.

Lepiti kokku, millised tööstussektorid saavad saastekvoote. On tähtis, et investeerimises ei tuleks langust ning sellest tulenevat töötuse kasvu. See oleks lisandunud finantslangusele, mis oleks olnud töepoolset hukatuslik kombinatsioon. Samas saab tööhõive uut tuult tiibadesse, kuna tööstused ei koli teistesse riikidesse ning energiatõhusus aina tõuseb, milleks on vaja töötada välja tehnoloogiaid.

Mul on hea meel, et meie ettepanek võtta periood 2005–2007 etalonina kasutusele vastu võeti, kuna sellega on tagatud ausus. Euroopa on nüüd muutuste eestvedajaks. See muutus põhineb solidaarsusel ning kehtib ka neile, kes ei ole tänaseks veel nii head energiatõhususe taset saavutanud.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN). – (PL) Austatud juhataja, soovin avaldada oma tänu raportööridele ning öelda, et toetan kompromissi, mis taastuvenergia direktiiviga saavutati! Soovin siinkohal teha ka mõned märkused.

Rääkides taastuvenergia allikatest, peame silmas seda, et tuleb kasutada tuule-, päikese-, geotermilist energiat, laineid, jõgede voolu, biomassi ja -gaasi. Kahjuks võivad taastuvenergiat tootvad rajatised avaldada keskkonnale negatiivset mõju või piirata toiduainete tootmist, kuigi see ei ole alati nii. Seetõttu on tähtis, et me kaaluksime kõik oma tegevused hoolikalt üle ja korraldaksime põhjalikke uurimistöid. Samuti peaksime üritama vähendada taastuvenergia kasutamisega kaasnevaid kulutusi, otsides selleks uuenduslikke lahendusi. Taastuvenergia ei peaks tõesti nii kallis olema. Lisaks peame arvutama kokku lisakulutused, võttes arvesse ka traditsiooniliste energiaallikate kasutamisega kaasnevaid kahjulikke mõjusid keskkonnale.

Seoses sellega soovin rõhutada ka kohalike omavalitsuste kaasamist, seda eriti maapiirkondades. Samuti peame andma avalikkusele võimaluse antud teema kohta piisavat teavet hankida. Ka energia kokkuhoidmine ja selle ratsionaalne kasutamine on väga olulised tegevused. Emakese Maa ressursse ei tohi raisata.

Luca Romagnoli (NI). – (IT) Austatud juhataja, kallid kolleegid, esmalt lubage mul öelda, et käesolevas arutelus kõne all oleva tähtsa Euroopa kliimamuutuste ja energiapoliitika kohta esitatud huvitavad argumendid on tõeliselt muljetavaldavad.

Nüüd, kui meie majandused on segadusse paisatud, võib vaid imetleda, kuidas Prantsusmaa eesistumine – loomulikult koos Silvio Berlusconi, kes on samuti seoses sellega tänu ja tunnustuse ära teeninud – suutis võtta käsile valdkonna, mis mängib väidetavalt rolli meie planeedi hävingus ja saastamises, ning tagada samas mõistlikud tingimused meie tööstuste püsijäämiseks. Claude Turmes'i raport muudab meie väljavaated veelgi paremaks, kuna ei saa kahelda selles, et vajame taastuvenergiat.

Olen nõus raporti üldise suunaga ning selle muudatusettepanekutega, eriti muudatusettepanekutega 1, 2, 4, 5 ja 7, ning kavatsen hääletada direktiivi poolt. Kuid oleksin soovinud, et teatud vahendeid taastuvenergia

tootmiseks oleks teisiti hinnatud, arvestades tõsiasja, et nende mõjusid on vaja veel korralikult hinnata ja nende üle arutleda. Esitatud eesmärkide juures tuleb siiski võtta arvesse nii sotsiaalset kui ka keskkondlikku jätkusuutlikkust ning sellest tulenevalt ka kõikide meie tootvate tööstuste jätkusuutlikkust.

Teresa Riera Madurell (PSE). – (ES) Austatud juhataja, kahtlemata on käesolev raport väga oluline samm turvalisema, konkurentsivõimelisema ja jätkusuutlikuma energiasüsteemi loomise poole. Seepärast soovin õnnitleda raportööri tema suurepärase töö eest tänu millele parlament antud protsessis juhtivat rolli täita saab!

Kuid mul on kahju, et 2014. aasta ülevaatomisklausel alles jäeti. Tunnistan, et kasutusele võeti küll teatud ettevaatusabinõud, tagamaks, et klausel ei mõjutaks ei 20% eesmärki ega ka liikmesriikide kontrolli oma siseriiklike tugisüsteemide üle, kuid minu arvates ei ole need siiski piisavad.

Praeguse sõnastuse puhul võivad mõned liikmesriigid kurta, et taas elustati taastuvenergia sertifikaatidega kauplemine, mis on oht, mille vältimise nimel me direktiivi koostamise ajal läbirääkimistel nii palju vaeva nägime.

Parlamendina on meie kohuseks jälgida, et eesmärkide saavutamisel ei tehtaks järeleandmisi ning julgustada liitu edendama taastuvenergia suurt potentsiaali ka mujal maailmas.

Seetõttu tervitame algatust luua rahvusvaheline taastuvenergia agentuur taastuvenergia edendamiseks ka väljaspool Euroopat.

Inese Vaidere (UEN). – (LV) Lugupeetud kolleegid, minu arvates on väga teretulnud asjaolu, et kliimamuutuste paketi asjus nii ühehäälselt kokkuleppele jõuti, kuna on selge, et saame tõhusalt edasi liikuda vaid siis, kui meie seas valitseb üksmeel. Esmalt tuletan meelde, et kompromissi sõnastuses leiti lahendus neile liikmesriikidele, mis vähendasid oma heitkoguseid vahemikus 1990–2005 vähemalt 20%. Kuid lahendus peaks olema veelgi julgem. Näiteks minu riigi äti puhul on toimunud vahemikus 1990–2005 vähendamine 57% ulatuses ning oluliselt on vähendatud oksjonitest saadud rahade kogusummat, mis on paketi kohaldamiseks ette nähtud. Teiseks peame 2020. aasta eesmärkide saavutamiseks looma tõhusa üleliidulise stiimulite süsteemi, millega toetatakse ettevõtteid ja isikuid, kes taastuvenergia ressursse kasutavad või turule toovad. Selleks võiks näiteks olla muutustega kaasnevate kulutuste osaline hüvitamine. Vastasel juhul võib selle teostamine muutuda võimatuks nendele liikmesriikidele, kus puuduvad selleks piisavad eelarveressursid. Ka Euroopa Komisjon peaks pühendama rohkem aega tõhusamate ja soodsamate taastuvenergia tehnoloogiate tootmise ressurside leidmisele. Üleilmse kliimaolukorra parandamiseks peavad need tehnoloogiad olema vastuvõetavate hindadega ...

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) 2020. aastaks peab kakskümmend protsenti kasutatavast energiast tulenema taastuvatest allikatest. Kui võtta arvesse Euroopa praegust olukorda, siis on see väga ambitsioonikas eesmärk. Hetkel on taastuvenergia osakaal 8,5% kogu kasutatavast energiast. Iga riik peab otsima ressursse, mida see oma territooriumil kõige paremini kasutada saab.

Tasub mainida, et ka kohalikud omavalitsused on üha enam valmis taastuvenergiat kasutusele võtma. Usun, et sektori tulevik sõltubki tegelikult kohalikest algatustest. Viimased saavad loota tugevale siseriiklikule ja Euroopa toele, kaasa arvatud rahalisele toele.

Seepärast on oluline selliseid tegevusi edendada, et näidata kasu, mida need toovad ning toetada ka juba käimasolevaid algatusi. Kasu on laiaulatuslik: rohkem töökohti, sissetulekut ja maksutulu ning kõige tähtsam on see, et luuakse taastuvaid energiaallikaid.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). – (BG) Austatud juhataja, volinikud, kallid kolleegid, käesolev raport on Euroopa Parlamendi jaoks vaieldamatu saavutus. Kuid peame leidma ka kaks tasakaalupunkti: ühel pool on energia tootmine kõikidest võimalikest, kaasa arvatud taastuvenergia ja alternatiivsetest allikatest ning teisel pool energia tootmine ja tarbimine ning keskkonna kaitsmine.

Käesolev direktiiv on tähtis vahend selle saavutamiseks. On tähtis võtta kasutusele majanduslikult tõhusad poliitikad ja meetmed, et vähendada energia tarbijate koormat ning tuua kasu ühiskonnale. Kuid direktiivi toetamine tähendab ka seda, et toetatakse tehnoloogiaid, mida on seni traditsiooniliselt energia tootmiseks kasutatud, tingimusel, et need on ohutud, jätkusuutlikud ja usaldusväärsed, mis on näiteks oluline tegur tuumaenergia kasuks. See tähendab, et vajame paindlikkust.

Seepärast soovin veel kord juhtida tähelepanu probleemile seoses tuumareaktoritega, mis suleti Bulgaaria elektrijaamas, mis vajab piisavat kompensatsiooni, et riik saaks jätkata edukat osalemist ...

(Juhataja katkestas sõnavõtu)

Romana Jordan Cizelj (PPE-DE). – (SL) Kallid kolleegid, möödunud nädalal nägin Poznańis oma silmadega neid suuri lootusi, mis kogu maailmal seoses Euroopa Liiduga on. Saime julgustust säilitada oma juhiroll kliimamuutustega võitlemisel. Saime ka märke sellest, et nii Ameerika Ühendriigid kui ka Austraalia on võtnud kavaks suunduda meiega samale teele.

Loomulikult on see meile suur vastutus. Vastutus võtta vastu veatuid seadusi ning neid ka kohaldada. See vastutus on seda suurem, et meie õigusloome vahendis ei ole nähtud ette karistusi. Seepärast palun liikmesriikide valitsustel ning parlamendiliikmetel teha kõik selleks, et me oma eesmärgid ka täidaksime.

Soovin rõhutada veel kahte asja: peame investeerima transpordivõrkudesse koos investeeringutega tootmisvõimsusesse taastuvenergia allikate valdkonnas. Seoses sellega mängivad eriti tähtsat rolli arukad võrgud, kuna võimaldavad jaotatud elektritootmist. Veel üks asi: peame suurendama biomassi kasutamist ...

(Juhataja katkestas sõnavõtu)

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Soovin õnnitleda raportööri Claude Turmes'i! Taastuvatest allikatest saadava energia edendamine nõuab liikmesriikidelt tõsist pühendumust nende energiavarustuse infrastruktuuride uuendamiseks, toimiva eristuse loomiseks ja liitumiseks erinevate Euroopa energiavõrkudega, et taastuvenergia tootjatel oleks juurdepääs energia transpordi ja jaotamise võrgule.

Euroopa majanduse taastumiskavas on energiatõhususe tagamiseks, taastuvenergia jaoks, erinevate toitevõrkudega ühendamiseks ning energiatõhususe suurendamiseks nähtud ette suured summad. See tähendab, et taastuvenergia edendamisega on võimalik luua uusi töökohti ning aidata kaasa majanduse arenemisele.

Vaja on aga suuri investeeringuid, et vähendada järk-järgult meie sõltuvust fossiilkütustest ning olemasolevaid energiatootmise rajatisi moderniseerida ja tõhusamaks muuta. Mis biokütustesse puutub, siis peab Euroopa Liit investeerima teadusuuringutesse seoses teise põlvkonna biokütustega ...

Gyula Hegyi (PSE). – (HU) Soovin jagada oma mõtteid seoses biokütustega. Teame, et tegemist on vaidlustekitava energiaallikaga, kuna seda arengumaadest importides on oht, et hävitame sealset vihmametsi või põhjustame paljudes kohtades näljahädasid. Samal ajal on aga võimalik kasutada kolmanda põlvkonna biokütust meie üldise energiatasakaalu tagamiseks ning seetõttu arvan, et põhimõtteliselt peaksime tootma biokütuseid meie enda kodustest ressursidest, see tähendab, et selleks otstarbeks tuleks kasutada Euroopa põllumajanduse jääktootlikkust. Toon ühe näite. Ungaris on raisatud peaaegu 1 miljon hektarit maad. Kui suudaksime kasutada seda maad innovaatsiliselt biokütuse tootmiseks ning säilitada samas ka selle looduslikud omadused – ehk siis mitte teostama seal intensiivset maaharimist – tooksime ühtlasi kasu nii keskkonnale kui ka Claude Turmes'i mainitud eesmärkidele, nimelt kasutaksime peamiselt Euroopa enda ressursse, et saada ...

Claude Turmes, raportöör. – (FR) Austatud juhataja, suur tänu kõigile ning aitäh ka lillede eest! Oli väga meeldiv teiega koos töötada. Soovin vaid kaks või kolm lühikest märkust teha.

Esiteks, volinik Andris Piebalgs, teil on täiesti õigus. Räägime küll 20%st, aga minu arvates on see vaid miinimum. Olen kindel, et 2020. aastal on tulemused paremad kui 20%, sest tehnoloogia hind langeb ning kogu süsteem ja majandus tugineb taastuvenergia allikatele.

Räägime elektrist: 2020. aastaks saavutame praeguse 15% rohelise elektri asemel 35%. Mis takistab meid jõudmast vahemikus 2025 kuni 2030 50%ni? Seetõttu paneb käesolev direktiiv alates homsest aluse rohelise energia revolutsioonile ning arvan, et järgmisel aastal peame toetama seda kahe meetmega. Esiteks on Euroopa Investeeringuspangalt vaja rohkem raha.

Teiseks, kui komisjon esitab järgmisel aastal taastuvenergia tegevuskava, siis palun mõelge hoolikalt regionaalse koostöö üle. Koostöö Põhjamere ja Läänemere vahel, regionaalne koostöö seoses Prantsusmaal algatatud päikeseenergia kavaga ning samuti regionaalne koostöö seoses biomassiga. Miks mitte asutada Poolas tippkeskus, et kiirendada koos küttevõrkudega biomassi kasutamist terves Ida-Euroopas?

Seega ongi roheline revolutsioon alanud. Nüüd saame pühendada oma jõupingutused energiatõhususele. Viimastele kuudel ei ole veel mainitud piisavalt 20% suurust energiatõhusust. Me ei saanud kõike teha. See aga tähendab, et nüüd peame keskenduma energiatõhususele, hoonetele, transpordile, elektroonikale,

elektrimootoritele – kõik see vajab nüüd meie tähelepanu perioodil 2009 kuni 2010. Ka järgmised Euroopa Liidu eesistujariigid Rootsi, Hispaania ja Belgia koos parlamendi ja komisjoniga peavad tegema energiatõhususest järgmise Euroopa Liidu eduloo, et oleksime endiselt õigel teel.

Täna teid kõiki! Käesoleva raporti koostamine oli väga meeldiv töö. Mingil viisil oli see nagu elueesmärk, unistus, mille sain tõeks teha ning seepärast olen tänulik teile kogu selle rahulolu eest, mida ma tänu selle projekti elluviimisele kogeda sain.

Juhataja. Täna teid, härra Turmes, ning õnnitlen teid siin arutelu ning homsel hääletamisel saavutatud edu puhul!

Arutelu lõpetati.

Hääletus toimub homme.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Constantin Dumitriu (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Hiljuti arutles Euroopa Ülemkogu kliimamuutuste ja energia õigusaktide paketi üle. Peamiseks mureks oli finants- ja majanduskriis. Kuid me ei saa jätta kahe silma vahele sellega kaasnevat toidukriisi. Tänapäeval on majanduslikult teostatav põllumajandus alus Euroopa rahvastiku toiduainetega kindlustatuse tagamiseks.

Mõistan oma kolleegi Claude Turmes'i muresid seoses biokütustega ning tema vastuseisu komisjoni toetatavale eesmärgile kasutada neid kütuseid 10% ulatuses kogu tarvitatavast kütusest. On neid, kes arvavad, et energiakultuurid on vastutavad toidukriisi ja toidu hindade tõusu eest. Kuid need kultuurid moodustavad kõigest 2% Euroopa praegusest põllumajandustoodangust.

On risk, et õigustamata tõus biokütuste tootmises hakkab konkureerima toidu tootmisega. Seda riski saab leevendada selgelt määratletud õigusaktidega ning täpsete eesmärkide kehtestamisega siseriiklikes tegevuskavades.

Me ei tohi ka jätta arvestamata eeliseid, mis kaasnevad biokütuste kasutamisega, nagu näiteks vähenev sõltumine fossiilkütustest ning vähenevad kasvuhoonegaaside heitkogused. Suure põllumajanduse potentsiaaliga riikides, nagu Rumeenia, Bulgaaria või Poola, on biokütuste kasutamine sotsiaalmajanduslik alternatiiv maapiirkondade arendamiseks ning keskkonnakaitse edendamiseks, kasutades selleks energiatõhususe ja taastuvenergia allikate pakuvat potentsiaali.

Rovana Plumb (PSE), kirjalikult. – (RO) Käesoleva direktiivi vastuvõtmine annab investoritele suurema kindlustunde ning loob õigusliku raamistiku tulevaste investeeringute plaanimiseks, et saavutada 2020. aasta ambitsioonikas eesmärk. Taastuvenergia allikate direktiiv pakub majanduslikke võimalusi uutele arenevatele tööstussektoritele ning 2020. aastaks luuakse umbes 2 miljonit töökohta. Praeguse finants- ja majanduskriisi kontekstis on see väga tähtis ülesanne.

Taastuvenergia allikatest saadava energia edendamise direktiivi ettepanekus sätestatakse igale liikmesriigile kohustuslikud õiguslikud eesmärgid seoses kasutusele võetava taastuvenergia üldise proportsiooniga. Lähtuvalt sellest oodatakse, et Rumeenia suurendab oma taastuvenergia osakaalu kogu lõplikust energiakasutusest 17,8%lt (2005. aasta) 24%ni (2020. aastaks). 2010. aastaks moodustab taastuvenergia 11% kogu riigi energiakasutusest.

Järgneval perioodil täidetakse siseriiklikke eesmärgi taastuvenergia allikate kasutuselevõtmiseks elektri tootmisel, juhul kui võetakse kasutusele järgmised meetmed:

- terves ressurside, transpordi, jaotus- ja tarbimisvõrgusikus investeeringute suurendamine, et tõsta energiatõhusust;
- vedelate biokütuste, biogaasi ja geotermilise energia kasutamise edendamine;
- teadus- ja arendustegevuse toetamine ning asjakohaste uurimistulemuste laialijaotamine.

11. Kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemine (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on Avril Doyle'i raport (A6-0406/2008) keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni nimel ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv,

millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ, et täiustada ja laiendada ühenduse kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteemi (KOM(2008)0016 – C6-0043/2008 – 2008/0013(COD)).

Avril Doyle, raportöör. – Austatud juhataja, kui tegutseme otsustavalt järgmise 10 aasta jooksul, siis on hind süsinikdioksiidi heitkoguste vähendamise ja meie majanduste fossiilkütustest sõltuvusest vabastamise eest 1% SKTst.

Kui lükkame edasi otsuste tegemise, mille kohta uurimistööga tegelevad teadlased on meile kui poliitikutele öelnud, et need on vajalikud 2 °C maksimaalse globaalse temperatuuri tõusmise saavutamiseks, siis on 2020. aastaks hind vähemalt 10% SKTst, ning see tõuseb järsult, kuna keskkondlikele pöördepunktile järgnevad kohe ka finantspöördepunktid.

Jah! Energia- ja ressursitõhusad tööstused on ka majanduslikult tõhusad ning vajame tõepoolest energiasektoris revolutsioonilist muutust. Selles suhtes ei ole meil mitte mingisugust valikut. Euroopa Liit on maailma ainus regioon, kus on hetkel toimiv saastekvootidega kauplemise süsteem, süsinikule on kehtestatud hind ja mis on pühendunud ühepoolsele eesmärgile vähendada oma süsinikdioksiidi heitkoguseid 20%.

Põhimõtteliselt oleme ülejäänud maailma regioonidele katseprojekt. Need teised regioonid töötasid välja oma enda nn piiramise ja kauplemise (*cap-and-trade*) süsteeme ning ootan põnevil USA uue administratsiooni järgmise aasta alguses tehtavat ettepanekut, mis põhineb tulevase presidendi Obama valimismanifestil. Möödunud nädalal kinnitas senaator John Kerry meile Poznańis, et hiljem seda kindlasti teostama ei hakata.

Tervitan ka tänast Austraalia valitsuse heitkogustega kauplemise süsteemi (ETS) eelnõud, mille koostamisel lähtuti meie enda ETSi direktiivist. Soovin neile südamest edu!

Tervitan hiinlaste, indialaste ning paljude teiste tööstus- ja vähem arenenud riikide otsusekindlust ja kavatsusi saavutada tõsine süsinikdioksiidi heitkoguste vähendamine, et mitte vanal viisil jätkata.

Peaaegu aasta on möödunud sellest, kui komisjon kliimamuutuste ja energia paketi vastu võttis ning selle 11 kuuga oleme palju saavutanud. Prantsusmaa eesistumine teatas juulis, et paketiist saab nende prioriteet ning oleme teinud palju tööd, et pakkuda aasta lõpuks välja ühine kokkulepe.

Nüüd olemegi jõudnud lõpusirgele. Erakorralised tingimused vajasid erakorralisi meetmeid. Kõik Euroopa Liidu institutsioonides osalenud mõistsid selgelt, et Euroopa peab seda protsessi jätkama ning esitama selle õigeaegselt viieteistkümnendaks ÜRO kliimamuutuste Kopenhaageni konventsiooniks.

Esimesel lugemisel tehtud kokkulepped, eriti selliste keerukate ja tehniliste probleemide korral, ei tohi saada aga normiks. Mõistan oma kolleege, kes kritiseerivad, et ajakava on vägagi erinev sellest, mida me siin teeme. Olen kindel, et mõne teistsuguse teema korral oleksin arvatavasti väga paljude nende argumentidega nõus. Kuid antud juhul teame kõik, miks see nii on. Meil puudub valik. Me teame hästi, miks ajakava selline on.

Ettevalmistused ülitähtsa rahvusvahelise kokkuleppe saavutamiseks on juba alanud ning käesoleva kliimapaketi vastuvõtmine kinnitaks taas Euroopa Liidu tugevat pühendumust oma eesmärkide saavutamisele ning vastutusele arengumaade ees.

Olen korduvalt Prantsusmaa eesistumisele selgitanud, ning meie vahel on selles suhtes olnud selge arusaamine, et me ei luba parlamendile esitada Euroopa tippkohtumisel vastu võetud *fait accompli*. See oli ettevalmistustel selge. Euroopa Liidu saastekvootidega kauplemise süsteemi läbivaatuse koostanud raportöörina soovin kinnitada asjaolu, et Prantsusmaa eesistumine ning härra Légrise-Costa juhitud suurepärase meeskond mõistsid seda juba algusest peale. Tippkohtumisele nurksulgude vahel läinud küsimused olid sellisel kujul, et need oleks vastuvõetavad nii Euroopa Parlamendile kui ka mulle isiklikult juhtiva komisjoni, keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni raportöörina.

Lubage mul kinnitada neile kolleegidele, kes kahtlevad, et kaasotsustamismenetlust ei ole austatud mitte ainult seaduse vaimus, vaid ka seaduse järgi, et tippkohtumise tulemustes ei olnud midagi üllatavat, kuna kõik probleemid ja parameetrid arutati põhjalikult läbi viiel või kuuel kolmepoolsel läbirääkimisel juba enne tippkohtumist.

Jean-Louis Borloo, nõukogu eesistuja. – (FR) Austatud juhataja, kallid kolleegid, lubage mul öelda, et töö, mille Avril Doyle ja teised Euroopa Parlamendi liikmed käesoleva tõeliselt raske direktiiviga ära tegid, on absoluutselt hädavajalik ja oluline. Jah, proua Doyle, arvan, et arvestasime usalduspaktiga. Meil oli kaks tõsist küsimust.

Esimene küsimus puudutas seda, kas ajakava tõttu oli kaasotsustamismenetlus ikka veel võimalik? Kinnitan, et kaasotsustamismenetlus on igati kehtiv. Rahvusvaheliste sündmuste tõttu, milleks on Kopenhaageni konverents ja Euroopa demokraatlik kiirus ja milles pole süüdi mitte keegi, – ei parlament, nõukogu ega komisjon – nappis kõigil aega.

Tõtt öelda pole ma kindel, kas oleksime paremaid tulemusi saavutanud, juhul kui aega oleks rohkem olnud. On olukordi, kus kiirustamine manööverdamise lihtsamaks teeb. Suusatajad teavad seda kindlasti väga hästi ning arvan, lugupeetud raportöör, et leidsite võimaluse, kuidas parlamendi tugevad küljed kolmepoolsetel läbirääkimistel esile tuua, seda eriti olulise teise etapi küsimuse asjus. Kõik ülejäänud on tekstis.

Tegelik küsimus on aga see, kas valida 20% kuni 30% ja kas valida komiteemenetlus või kaasotsustamismenetlus ajal, mil Euroopa peab suutma läbirääkimistel manööverdada. Arvatavasti peame leiutama mõnevõrra mitteametliku liikuva kolmepoolsete läbirääkimiste protsessi natukene enne ja natukene pärast Kopenhaagenit, et see muutuks tõeliselt rahvusvaheliselt edukaks ning et oleks loodud tõelised tingimused muutuste tegemiseks.

Igal juhul teate, et selles küsimuses loobusime komiteemenetlusest kaasotsustamismenetluse kasuks, mis on minu arvates väga oluline nii selle konkreetse raporti kui ka direktiivi jaoks.

Veel viimane märkus: nagu meie, nii soovite ka teie, et oksjonite jaotamisel, millele meil on komisjoni selge toetus, oleks kolmepoolsete läbirääkimiste kontekstis kindlam ja tähtsam alus. Vahepeal aga suurendasime seoses liikmesriikide avaldustega nimetatud oksjonite kasutamise kohta oksjonitulude kasutamist 20%lt 50%le.

See ongi see, mida lühidalt öelda soovisin. Ma ei arva, et ajakava on mingil viisil või mingil hetkel mõjutanud kaasotsustamismenetluse tegelikku toimimist, mis on sama oluline kui üksmeelse otsuse langetamine, mis vaatamata sellele, et see ei ole kohustuslik, oli nõukogu ning riigi- või valitsusjuhtide jaoks oluline.

Stavros Dimas, komisjoni liige. – (EL) Austatud juhataja, Euroopa Ülemkogu järeldused seoses otsusega Euroopa Liidu kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteemi läbivaatamiseks on ülimalt rahuldavad, eriti kui silmas pidada, kui kompleksne ja tehniline nimetatud süsteem on. Kui komisjon esitas aasta tagasi oma ettepaneku, oli selle eesmärk kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteemi parandada ja laiendada, et see annaks olulise panuse süsinikdioksiidi heitkoguste vähendamise eesmärkidele Euroopa Liidus ning et muuta see aluseks, millele tuginedes ka teised maailma riigid oma kasvuhoonegaasidega kauplemise süsteeme koostada saaksid.

Kokkuleppega saavutatud kompromissis säilivad kõik ettepaneku suhtelised olulised punktid, eriti süsinikdioksiidi heitkoguste üldine ülempiir koos lineaarse vähendamisega, et saavutada üldine 20% vähendamise eesmärk. Säilis ka täieliku oksjonisüsteemi järkjärguline kasutuselevõtmine. Soovin rõhutada, et esimesel ja teisel kauplemise perioodil oli kogu oksjonil müüdud protsent umbes 5%. Kolmandal perioodil alates 2013. aastast müüakse vähemalt 50% saastekvootidest ning edaspidi suureneb see aastast aastase. Lisaks said kompromissi ettepanekust tulenevalt ühtlustatud ka kvootide eraldamise eeskirjad, et pakkuda kõigile samu võimalusi, mis on minu arvates samuti väga tähtis saavutus. Kompromissi ettepanek kaitseb täielikult keskkonna terviklikkust ning selle kaitsmise eesmärki. See käsitleb tööstuse muresid ja kartusi, pakudes pikemas perspektiivis kindlust ning võttes kasutusele erisätteid tööstustele, mille puhul on ümberpaigutamise oht, mis on seotud rahvusvahelise süsinikdioksiidi ja muude kasvuhoonegaaside heitkoguste piiramise kokkuleppe puudumisega.

Euroopa Liidu saastekvootidega kauplemise süsteem on juba praegu maailma suurim ning loomulikult muutub see tänu käesoleva ettepaneku abil tuvastatud ja parandatud probleemidele veelgi tõhusamaks. Samuti suurenevad süsteemi võimalused ühendada erinevaid teisi rahvusvaheliselt kasutusele võetavaid süsteeme. Lõpetuseks soovin veel kord tänada Prantsusmaa eesistumist suurte jõupingutuste eest ning eriti raportööri Avril Doyle'i tema olulise panuse eest kompromissi kokkuleppe koostamisse! Loomulikult tänan ka kõiki, kes ettepaneku poolt hääletasid!

Corien Wortmann-Kool, rahvusvahelise kaubanduse komisjoni arvamuse koostaja. – (NL) Austatud juhataja, ka mina soovin kõigepealt meie raportööri, komisjoni ja ka nõukogu eesistumist saavutatud tulemuste puhul südamest õnnitleda! Kui ambitsioonid ja eesmärgid jäid muutumatuks, siis strateegia muutus palju arukamaks.

Tegelikult palusime sellele rahvusvahelise kaubanduse komisjonis erilist tähelepanu pöörata. Kui asetame raske koorma Euroopa tööstusele, mis peab konkureerima üleilmsel turul, siis liiguks meie tööstus lihtsalt Euroopast kaugemale. See aga on vastuolus meie eesmärkidega, milleks on puhtam tootmine nii Euroopas

kui ka väljaspool Euroopat. Seepärast on väga teretulnud asjaolu, et oksjonite süsteem on suurel määral asendatud võrdlusanalüüside süsteemiga. Õnnitlen teid lõpptulemuse puhul, sest seda soovis ka rahvusvahelise kaubanduse komisjon!

Teiseks soovin juhtida tähelepanu jõupingutustele ja pühendumusele üle maailma. Alles hiljuti tehti suuri edusamme Poznańis. Peame ühendama oma jõud uue USA presidendiga, et sõlmida üleilmne kokkulepe, milleta ei suuda me oma üleilmseid eesmärgi saavutada.

Elisa Ferreira, *majandus- ja rahanduskomisjoni arvamuse koostaja*. – (PT) Austatud juhataja, majandus- ja finantskriisile vaatamata ei ole Euroopa Liit loonud kõhklema seoses oma kohustustega võitluses kliimamuutuste vastu. Ameerika Ühendriikide äsja valitud presidendi seisukohavõtted ja Hiina, Brasiilia, Mehhiko ja teiste Poznańi kohtumisel osalejate suhtumine näitab, et Euroopa juhiroll võitluses keskkonna nimel hakkab vilju kandma. Euroopa Parlament on kindlasti komisjoni ettepanekule väärtust lisanud. Täna raportööri Avril Doyle'i selle eest, et ta oli nii avatud majandus- ja rahanduskomisjoni ettepanekutele! Ta pakkus seoses süsinikdioksiidi lekkuga tööstuses parlamendile mõistlikke lahendusi, kehtestas kvaliteedikriteeriumid ning 50% tasaarvestuste piiri ja puhta arengu mehhanismid. Samuti tegi ta kõik, et anda liikmesriikidele vaba voli kasutada umbes 50% saastekvootide oksjonitest saadud tuludest.

Teha on veel palju ning loodan, et saavutame selle koos parlamendi aktiivse kaasamisega. Eriti peame täpsustama kriteeriume, mille alusel klassifitseerida praktikas neid sektoreid, mida süsinikdioksiidi leke mõjutab, samuti ka tõusnud energiahindade tagajärge majandusele ja kodanikele. Ennekoike peame kasutama kõiki Euroopa diplomaatilisi võimeid, et garanteerida meie peamiste partnerite keskkonnavaluste lubaduste ehtsus, mõõdukus ning võrdsus meie enda omadega. Sektoripõhised kokkulepped võivad olla selle protsessi põhielemendiks. Kuid oleme endiselt õigel teel ning usun, et oleme teinud väga head tööd.

Lena Ek, *tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni arvamuse koostaja*. – Euroopas on meil saastekvootidega kauplemise süsteem olnud juba alates 2005. aastast. Käesolevate läbirääkimiste eesmärk oli need eeskirjad paremaks muuta. Sellegipoolest jäi mulje nagu osaleksime filmis „Surmaväljad” („The Killing Fields”), kus tuli ja vastutuli tuleb igast suunast.

Suur osa läbirääkimistest peeti tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonis. Eriti soovin mainida mõningaid faktoreid, mis on kaasatud lõplikesse läbirääkimistulemustesse. Üleilmse kokkuleppe prioriteetide seadmine on ülimalt tähtis. Väga tähtis on ka asjaolu, et pärast Kopenhaagenit on meil mitmeid konkurentsivõimelisi tööstusi. Saavutasime ka selle, et väikeettevõtete jaoks võeti vastu lihtsamad eeskirjad ja neil on väiksem bürokraatiakohustus. Siseringitehingute keelustamisega muutus süsteem palju avatumaks ja läbipaistvamaks ning sellega on tagatud ka usaldusväärsus ja tõhusus. Võtsime tööstuse jaoks kasutusele stiimulid soojuse ja elektri koostootmises, et kasutada ära gaasi ja kütte ülejääki. Oleme kaasanud rohkem laevandust ning meil on ka võimalus pidada naaberriikidega läbirääkimisi heitkogustega kauplemise teemadel.

Ülesehitus on olemas ja keskkonnanäesmärgid paigas, kuid liikmesriikide tegevused on nende vahendite mõju nõrgendanud. Ma leian, et see on kahetsusväärne, kuid sellegipoolest soovitan teil poolt hääletada, sest kui meil kliimapaketti ei oleks, peaksime maksma veel palju kõrgema hinna. Täna teid, austatud juhataja!

John Bowis, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – Austatud juhataja, täiesti õigustatult saadeti Prantsusmaa eesistumisele tehtud töö eest bukke. Meil on siin Jean-Louis le Roi-Soleil (päikesekuningas) ning loodan, et seda tiitlit vastu võttes jagab ta seda veidi ka saastekvootidega kauplemise raporti koostaja Avril Doyle'iga. Kõigist kliimapaketi toimikutest, mida ma kõiki ka toetan, oli käesolevaga tegelemine kõige raskem. Minu arvates oli tema töö kõige keerulisem. Möödunud nädalal Poznańis oli see toimik kahtluse all, kuid saavutasime siiski kõik soovitu. Tulemused on saavutatud raske töö ja suurte pingutustega.

Mõned minu fraktsiooni liikmed arvavad, et siin ning mõnedes teistes paketi osades läheme liiga kiiresti liiga kaugele ja maksame liiga kõrget hinda. Teised, kaasa arvatud minu fraktsiooni liikmed arvavad, et mõnes suhtes oleksime võinud veel kaugemalegi minna. Meie ja Briti tööandjate liit tahtsime julgemat oksjonite poliitikat. Tahtsime oksjonitulede sihtotstarbelist kasutamist ökoinnovatsiooni ja uute tehnoloogiate jaoks. Tahtsime toetada madala sissetulekuga riike. Tahtsime saada tulusid metsade kaitsmiseks ja parandamiseks. Samuti selgeid jõudluse standardeid uute elektrijaamade jaoks, selleks et sööga töötavaid elektrijaamu ei saaks avada ilma, et neil oleks eelnevalt olemas süsinikdioksiidi kogumise tehnoloogia.

Lisaks saime süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise tutvustusprojektidele rahastuse. Saime biokütustele karmid kriteeriumid. Kaitsesime väikeettevõtteid, kehtestasime haiglatele erandi ning andsime tööstustele kindluse, mida meie määratud ülesannete täitmiseks paluti. Kopenhaageni kohtumine toimub 12 kuu pärast. Me tegime siin alguse. Kopenhaagenis tuleb asja edasi arendada.

Linda McAvan, *fraktsiooni PSE nimel*. – Austatud juhataja, esmalt soovin avaldada oma tänu volinik Stavros Dimasile, tema meeskonnale ja Jos Delbekele! Nad tegid väga head tööd, olles meile alguses ka väga hea ettepaneku esitanud. Täna raportööri Avril Doyle'i, kes on, nagu teate, väga sitke, püsiv ja sihikindel. Nagu John Bowis äsja ütles, ei olnud see töö lihtne. Täna ka kõiki variraportööre, kes meiega koos töötasid! Virpi Kõykkät komisjoni sekretariaadist, Ulrike Schönerit sotsiaaldemokraatide fraktsioonist ning minu assistenti Elizabeth Colebourni. Need inimesed, kellest peaaegu kõik on naised, tegid möödunud paaril nädalal üliinimlikke jõupingutusi, et homme hääletamine võimalikuks muuta. Meid aitas ka paar meest. Meil oli hea meeskond ja koostöö sujus hästi. Täna ministrit, tema meeskonda ja Légiise Costat selle suurepärase paketi eest, mille homme saame!

Mida me siis saavutasime? John Bowis ütles, et saavutasime mõned asjad. Kuid suur saavutus on, et täna siin oleme ja homme hääletada saame. Kõik pole olnud lihtne, sest sellel täiskogul on ka neid, kes ei tahtnud, et me homme hääletaks, kes ei tahtnud üldse, et me enne valimisi hääletaksime. Hääletame paketi üle, mis on tasakaalustatud ning mis tasakaalustab keskkonda töökohtadega. Jah, tegime mõned järeleandmised seoses oksjonitega, kuid oksjonid on kuidas, mitte kas me kliimamuutuste suhtes midagi ette võtame. Meil on heitkoguste piirmäär ning nende kahanev suund ja need ongi olulised aspektid, mis garanteerivad, et suudame 20/20/20 eesmärgi saavutada.

Ma ei taha, et keegi läheks neljapäeval parlamendist koju ja ütleks, et lasime tööstusel liiga kergesti pääseda. See polnud kindlasti nii. Need on tööstuse jaoks rasked eesmärgid ning nagu komisjon ütles, oleme esimene rühm maailmariikidest, kus sellise ulatuslik saastekvootidega kauplemise süsteem olemas on. Meie fraktsioon toetab seda ning loodan, et homme pälvib see ka kogu täiskogu toetuse.

Protsessi alguses ütlesin, et Euroopa oli Saksamaa eesistumise ajal suuri sõnu teinud, kuid nüüd pidime ka tegudega vastama, võttes vastu need rasked otsused õigusaktide ja ülejäänud paketi kohta. Loodan, et teeme homme selle otsuse ning alustame teed Kopenhaageni kohtumise suunas. Loodan ka, et enne Kopenhaageni kohtumist saame mõned liitlased ning sellest sünnib lõpuks kliimamuutuste pakett, mis on kõigi nende jõupingutuste vääriline, kes selle nimel täiskogul tööd tegid.

ISTUNGI JUHATAJA: Diana WALLIS

asepresident

Lena Ek, *fraktsiooni ALDE nimel*. – (SV) Rootsi kirjanik ja Nobeli kirjanduspreemia laureaat Selma Lagerlöf alustab ühte oma kuulsamatest romaanidest hüüatusega: „Viimaks ometi!“. Seda saavad tõenäoliselt öelda kõik, kes on kliimapaketi erinevate probleemidega töötanud. Suured tänud kuuluvad loomulikult Prantsusmaa eesistumisele, komisjonile ja volinik Dimasile, kes on isiklikult selle küsimusega väga palju tegeleenud, samuti Avril Doyle'ile ja kõigile mu kolleegidele ning personalile, kes on nii palju tööd teinud!

Paljud meist sooviksid teha veelgi rohkem, kuid pidagem meeles, et on ka inimesi, kes ei usu kliimamõjudesse, kes ei soovi otsustada ning oleksid meelsasti tegutsemise ning eelkõige homse hääletamisega viivitanud. Selline on situatsioon, kus me praegu oleme. Ideaalses maailmas sooviksin näha Euroopas veelgi suuremat heitkoguste vähendamist ja vähem tasuta saastekvootide väljajagamist, kuid soovin siiski rõhutada, et oleme surunud läbi hulga positiivseid aspekte, milleks on näiteks suurem avatus, lihtsamad eeskirjad, erandid väikeettevõtetele, stiimulid energiatõhususe saavutamiseks tööstusele ja abi miinimumtase arengumaadele. Laevandus lisatakse süsteemi mõne aasta pärast. On selge, et rohkem saastekvoote müüakse oksjonil. Kahjuks pole ühtegi osa sellest kasumist eraldatud oluliste investeeringute ja projektide tarbeks. Siiski on liikmesriigid lubanud oma läbipaistvuse kaudu näidata, et vähemalt poolt tuludest kasutatakse arengumaade abistamiseks ning metsadesse, uutesse teadusuuringutesse ja tehnoloogiatesse investeerimiseks. See on lubadus, mida liikmesriigid peavad pidama. Parlamendi seisukohast peame liikmesriike jälgima ning andma tugeva löögi vastu näppe neile, kes murravad siin antud lubadusi.

Homme hääletusele minev ettepanek ei ole täiuslik, kuid kui hääletame selle vastu, siis hääletame mitte midagi tegemise poolt. Siis ei oleks meil ka detsembris Kopenhaageni läbirääkimisteks mingit aluspunkti. Kui me ei alusta tööga nüüd, siis on tagajärjed tohutud. Peame homsel hääletusel võtma vastutuse keskkonna, tööstuse ja Euroopa elanikkonna eest. Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsioon toetab kõiki paketi ettepanekuid. Täna teid, austatud juhataja!

Caroline Lucas, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – Austatud juhataja, täna Avril Doyle'i tema raske töö eest! Täna hommikul ütles president Sarkozy, et Euroopa hinge on kompromiss. Kahjuks ei leia ma, et see meelsus oleks oluliseks lohutajaks paari aastakümne pärast, kui inimesed vaatavad tagasi 2008. aastale ja küsivad endalt, mida, jumala eest, poliitikud küll mõtlesid. Arvestades seda, mida nad siis teadsid, miks nad

ometigi ei teinud enam, et päästa meid kõiki soojeneva planeedi talumatute mõjude eest? Miks ei tegutsenud nad kiiremini ja otsustavamalt?

Sellised on küsimused, mida peaksime praegu endalt küsima, sest arvutused on väga lihtsad. 2020. aastaks heitkoguste 20% vähendamine ei ole mingil juhul piisavalt ambitsioonikas, et anda meile mingigi võimalus vältida temperatuuri tõusu 2 °C. Vaadates pakatile kui tervikule, ilmneb täiesti šokeerivalt, et üle poole selgelt ebapiisavatest heitkoguste vähendamistest saab üle kanda arengumaadesse. See ei ole ainult majanduslikult ebamõistlik, vaid on ka eetiliselt vale.

Samal ajal on saastekvootidega kauplemise süsteem muudetud Euroopa kõige saastavamate tööstuste jaoks ootamatute ja põhjendamatute tulude allikaks. Selle asemel, et õppida kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteemi esimestest faasidest, tundub, et loome seadusi eelpool nimetatud tööstuste toetamiseks ning lükkame seega veelgi edasi liikumist enam jätkusuutlikuma majanduse suunas. Seega kardan, et ma ei saa jagada president Sarkozy kompromissi ülistust. Seda eriti siis, kui kompromiss koosneb lugematustest soodustustest ettevõtetele, mis asetavad tööstuse kasumi planeedi elamisväärsusest ettepoole. Ma ei saa seda teha, kui kompromiss tähendab, et sektorid, mis esindavad 96% energiaga mitteseotud heitkoguseid, saavad 100% tasuta saastekvoote. Ma ei saa seda teha, kui süsiniku hind läheb nii madalaks, et see ei saa olla vajalikuks stiimuliks rohelise energia alternatiivide väljatöötamiseks.

See ei ole päev tähistamiseks. See on päev mõtlemiseks, kui palju on veel vaja, et luua poliitiline tahe ja saada võimalus vältida kliimakaoses halvimat. See on päev mõistmiseks, et jälle üks päev, mis andis meile võimaluse tõelisteks muutusteks, on möödas.

Salvatore Tatarella, *fraktsiooni UEN nimel.* – (IT) Austatud juhataja, kallid kolleegid, ma poleks niivõrd pessimistlik kui eelnev sõnavõtja Caroline Lucas. Soovin tänada raportööri, volinik Dimasi ja Prantsusmaa eesistumist, sest siin arutatu on vaieldamatult veel üks eesistujariigi ametiaja õnnestumisi.

Usun, et kliimamuutuste ja energia paketi ning nimetatud direktiivi heakskiit on ülimalt positiivne asi. Euroopa saab nüüd end võitluses kliimamuutuste vastu maailma juhtivaks jõuks pidada. Meil on järgmiseks aastaks Kopenhaagenisse minekuks sobiv mandaat, autoriteet ja jõupositsioon, et paluda kõigil teistel maailma riikidel toimida nii, nagu Euroopa on toiminud.

Eriti sooviksin rõhutada Itaalia positiivset rolli ning see ei ole vastuolu. Itaalia ei soovinud eemale tõmbuda või takistada ühiselt seatud ambitsioonikate eesmärkide saavutamist, kuid samal ajal pidime kaitsma oma riiklikku tööstussüsteemi. Nagu president Sarkozy täna hommikul ütles, ei kujundata Euroopat vastu liikmesriikide ja rahvuslike huvide tahtmist. Kompromiss oli vajalik ning me oleme selle kindlasti saavutanud.

Jens Holm, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (SV) Kasvuhoonegaaside heitkogused tõusevad enneolematul kiirusel. Süsinikdioksiidi osakaalu suurenemine aastas 2,2 miljondikosa on kõige kiirem süsinikdioksiidi heitkoguste suurenemine 650 000 aasta jooksul. Sellele tuleb lõpp teha! Peame suutma langetada süsinikdioksiidi taseme atmosfääris vähemalt 350 miljondikosani! Saastekvootidega kauplemise süsteem on kõige tähtsam Euroopa Liidu vahend heitkoguste vähendamiseks, ning seetõttu on väga oluline selle süsteemi ülesehitus.

Seepärast valmistabki mulle pettumust asjaolu, et kuni pool liidu heitkoguste vähendamisest tehakse teistes riikides nn paindlikke mehhanisme kasutades. See ei ole kunagi olnud eesmärgiks kliimamuutuste ja arengu komisjonile, kus räägiti paindlikest mehhanismidest kui õigetest täiendavatest meetmetest. Pettumust valmistab ka see, et oksjonimenetluse jõustumine võtab nii kaua aega ning juba antakse rahaliselt tugevatele energiaettevõtmetele tasuta kvoote, juhul kui nad ehitavad eksperimentaalseid rajatisi süsinikdioksiidi kogumiseks ja säilitamiseks (CCS).

Vaatamata sellele toetab Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete / Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioon käesolevat ettepanekut ning seda teen ka mina. Igal juhul muudab ettepanek igati paremaks praegu kasutusel oleva puudulikult toimiva süsteemi. Oleme puhta arengu mehhanismidele (CDM) kehtestanud ülempiiri ning ka kvaliteedikriteeriumid. Endiselt jääb peamiseks põhimõtteks saastekvootide müümine oksjonitel. Progressiivselt langetatakse ka heitkoguste ülemmäära. See tähendab, et Euroopa heitkogused peavad pidevalt vähenema.

Lõpetuseks ütlen, et tegemist on sammuga õiges suunas, kuid oleksin tahtnud, et oleksime saavutanud palju enam. Nagu alati, suutsid tööstuse huvigrupid ja konservatiivsed liikmesriigid edukalt meie kliimaalaseid eesmarke lahjendada. See ongi kokkuvõtvalt EL. Räägitakse palju, kuid kui vaja, siis tehakse väga vähe. Täna teid!

Johannes Blokland, fraktsiooni IND/DEM nimel. – (NL) Austatud juhataja, kõigepealt soovin avaldada oma südamlikud tänud raportööri Avril Doyle'ile tema visaduse eest ja tulemuse eest, mis läbirääkimistele lõpuks saavutati! Kuid me ei saa lõpptulemusega siiski täiesti rahule jääda. Kuigi usun, et kõik saastekvoodid tuleks oksjonil juba alates 2013. aastast müüa, on saavutatud kompromiss siiski vastuvõetav.

Väga meeldiv on näiteks, et süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise (CCS) tutvustusprojektide jaoks otsustati jaotada 300 miljonit tonni saastekvoote. See annab meile hea stiimuli, et seda üleminekulist tehnoloogiat katsetada. Samuti loodan siiralt, et liikmesriigid kulutavad suure osa oma oksjonituludest kliimaga seotud eesmärkide saavutamisele. Seda saab teha fondidega, nagu näiteks ÜRO kohandamisfond, või suunates raha otse tööstusesse, edendades innovatsiooni ja teadusuuringuid.

Kõike seda arvesse võttes hääletan homme käesoleva kokkuleppe poolt. See on samm õiges suunas. Jean-Louis Borloo pidi saama üle tee käruga, kus oli 26 konna, ilma et ükski neist vahepeal välja hüppaks. Samas pidi aga Avril Doyle üle tee saama käruga, milles oli sadu hammustavaid konnasid. Ka tema sai oma ülesandega hakkama. Hästi tehtud!

Françoise Grossetête (PPE-DE). – (FR) Austatud juhataja, lõpuks jõudsimme kompromissile ning ka mina soovin kasutada siinkohal võimalust ja tänada raportööri Avril Doyle'i! Tänu kogu tehtud tööle ei satu Euroopa Kopenhaagenis teiste naeru alla. Sellegipoolest aga ei rõõmusta ma liigselt veel enne homset, lootes et meie kallid kolleegid hääletamisel õige otsuse teevad. Taas mõistan hukka asjaolu, et mõned neist kritiseerivad kasutatud menetlust. Arvan, et see on nii raportööri kui ka parlamendile solvang.

Samuti soovin juhtida tähelepanu sellele, et pärast nõukogu kohtumist korraldati laupäeval uued kolmepoolsed läbirääkimised Euroopa Parlamendiga ning sel ajal muudeti jälle mitu asja. See tõestab, et parlamendil on otsuste tegemise protsessis õige koht. Seepärast palun ka oma kolleegidel objektiivsus säilitada. Me ei saa paremat kokkulepet ühe või kahe aasta pärast. Me ei saa endale lubada seda luksust, et raiskame aega, oodates 2013. aastani. Tööstus tahab praegu plaane teha ja end organiseerida.

Kõik vajalikud kohandused on tehtud. Nende kohandustega saame toetada teadusuuringuid ja innovatsioone ning aidata oma ettevõtetel ja majandusel praegusest jätkusuutliku tööstusrevolutsiooni üleminekuperioodist võimalikult valutult läbi saada. Kohandustega on meil majanduskriisi valguses ka võimalus paremini ette valmistuda, ilma et me riskiks 20% kasvuhuonegaaside heitkoguste vähendamise eesmärgiga.

Seepärast kutsun kõhklevaid kaasparlamendiliikmeid üles, öeldes, et ma ei suuda ette kujutada, kui naeruväärne paistaks Euroopa Parlament, mis ei suuda võtta vastu sellist kokkulepet, kuid tahaks samas ikka Kopenhaagenis teisi veenda, et nii tuleb teha. Reedel tehti ajalugu. Maailmas ei ole kontinenti, kus oleks kehtestatud eeskirju, mis oleks niivõrd siduvad kui eeskirjad, mis nõukogus ühel häälel vastu võeti ja kolmepoolsetel läbirääkimistel heaks kiideti. Euroopa hakkas liikuma, sest leidsime selle, mis meil puudu oli. Leidsime tugeva poliitilise tahte.

Ärgem piirdugem lihtsalt institutsiooniliste kaalutlustega! Olgem sellest kõigest üle! Prantsusmaa eesistumise tõukel kujundas Euroopa Liit äsja ümber oma majandusliku ja energiatuleviku, olles kinnitanud oma rahvusvahelist juhipositsiooni võitluses kliimamuutuste vastu. See ei olnud sugugi mitte lihtne. Kõik 27 liikmesriiki siduvate eeskirjadega nõustuma panna oli tõsine väljakutse. Seega õnnitlen saavutatu puhul Prantsusmaa eesistumist ning soovin kõike head Kopenhaageni kohtumiseks!

María Sornosa Martínez (PSE). – (ES) Austatud juhataja, volinik Dimas, eesistuja Borloo, kallid kolleegid, on aeg tegutseda ja käesoleval arutlusel olev õigusaktide pakett võimaldab meil tegutseda. Olgugi et paketi tulemus ei ole märkimisväärne, peaksime siiski endaga suhteliselt rahul olema.

Kui pakett homme vastu võetakse, saadab see tugeva signaali teistele riikidele, et Euroopa Liit on kliimaprobleemile pühendunud ning juhib võitlust kliimamuutuste vastu.

Võitlus kliimamuutuste vastu ja liikumine vähem tarbiva ja vähem süsinikdioksiidi tootva ühiskonna poole on ülemaailmne prioriteet. Käesolevate õigusaktidega saame plaanida tulevase investeringuid, et vähendada heitkoguseid, seda eelkõige energiatõhususe ning suurel hulgal süsinikdioksiidi tootvate tehaste järkjärgulise demonteerimisega.

Täna kõiki, eriti Avril Doyle'i, tänu kellele me täna siin olemel! Olen väga rahul õigusaktide paketiga, mille me homme loodetavasti ka vastu võtame.

Patrick Louis (IND/DEM). – (FR) Austatud juhataja, kallid kolleegid, keskkonna säästmist ja konkurentsivõimet ei tohi lahutada. Just koos annavad need tulemusi. Kahjuks jääb parlamendi esitatud mehhanism siiski kompromissiks, mis ei pruugi tõhus olla just kahel põhjusel.

Mehhanismil puuduvad kompenseerivad õigused piiridele. Ilma selle olulise elemendita ei kompenseerita meie nõudeid üleilmsel tasemel. Neist saavad täiendavad tootmiskulud, piirangud laienemisele, süsinikdioksiidi lekke kiirendajad, impordid, mis meie töökohti hävitavad. Ilma tasakaalustavate õigusteta liidu piiridel on oht, et meie headest omadustest saavad puudused.

Puudu on ka julge poliitika seoses saastekvootide eraldamisega metsadele ja puidutööstusele. Sellega oleks tõstetud metsade väärtust arengumaades, piiratud süsinikdioksiidi heitkoguseid ning edendatud kõige elementaarsemat süsinikdioksiidi allikat.

Need kaks terve mõistuse juures tehtud märkust tähendavad, et käesolev raport, mis on küll täis häid kavatsusi, võib osutada vaid suureks energia raiskamiseks.

Pilar Ayuso (PPE-DE). – (ES) Austatud juhataja, volinik, kõne all oleva ettepaneku esitas komisjon juba aasta tagasi ning selles oli mitmeid ambitsioonikaid eesmärke. Vahepeal on üle maailma olnud tõsisemaid probleeme finantssüsteemidega ja tundus, et need hävitavad neid meetmeid. Lõpuks aga saavutati siiski tasakaalustatud kokkulepe. Kindlasti ei rahuldanud kokkulepe täielikult igatühte, kuid sellegipoolest on tegemist hea kokkuleppega, milles säilisid kõik lõppeesmärgid ning samas on sellega antud ettevõtetele parem juurdepääs vahenditele, et need saavutada.

Seepärast peame avaldama erilist tänu raportööri Avril Doyle'ile, fraktsioonide variraportööridele ning ka Prantsusmaa eesistumisele, tänu mille tööle saavutasime kõigile vastuvõetava tulemuse!

Usun, et lähitulevikus tekib meil võimalus olla palju ambitsioonikamad ning ka teised riigid liituvad selle kliimamuutustevastase ristiretkega, mille juhtimise Euroopa nii agaralt enda peale võtnud on.

Atanas Papanicolas (PSE). – (BG) Austatud juhataja, Euroopa Komisjoni ja eesistujariigi esindajad, esmalt lubage mul öelda, et toetan väga Euroopa Ülemkogu raamistikus ja kolmepoolsetel läbirääkimistel saavutatud kokkulepet kliimamuutuste ja energia paketi üle.

Sellega sai kinnitust Euroopa Liidu roll eestvedava jõuna võitluses kliimamuutuste vastu. Samas on võetud arvesse ka Euroopa vajadust säilitada oma konkurentsivõimet ning töökohti ajal, mil maailma vaevab tõsine majanduskriis.

Saastekvootidega kauplemise puhul tuleb mainida solidaarsuse kokkulepet uute liikmesriikidega Kesk- ja Ida-Euroopast ning arvesse võtta perioodil pärast 1990. aastat nende saavutusi, mis näitavad, kui reaalsed on Euroopa väärtused, mis Euroopa nii paljudele rahvastele niivõrd atraktiivseks tegid.

Mis süsinikdioksiidi kogumist ja säilitamist puudutab, siis palun Euroopa Komisjonil austada kokkulepet, mis saavutati seoses 300 miljoni tonni süsinikdioksiidi heitkoguste saastekvootidega. Sellele lisanduvad soovitusel kaasrahastada jooksva võlgnevusega 2008. aasta eelarvest ning Euroopa Investeeringuspangalt soodsateks laenudeks.

Loodan, austatud juhataja, et kliimapaketi saab alus edasiste positiivsete muutuste tegemiseks nii seoses kliima kui ka majandusarenguga minu riigis Bulgaarias ja ka teistes Kesk- ja Ida-Euroopa riikides.

Urszula Krupa (IND/DEM). – (PL) Austatud juhataja, kogu süsinikdioksiidi heitkoguste vähendamise süsteem tugineb tõestamata hüpoteesidele. Sellega ei parane keskkond ega inimeste tingimused. Dokumendi eesmärgiks on saanud vajadus saavutada maksimaalne süsinikdioksiidi heitkoguste vähendamine ning süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise (CCS) tehnoloogia kasutamise pealesundimine. Viimane on aga ohtlik ning ei ole keskkonna seisukohalt üldsegi mitte õigustatav.

Me ei taha ju kahjustada oma keskkonda, kasutades geoloogilisi moodustisi prügimägedena. See pole lihtsalt arukas. Me ei taha ka kahjustada majandusi, mis kaotavad oma konkurentsivõime kolmandate riikidega võrreldes ja tuua sellega kaasa veel tõsisema majanduskriisi. Meie pakett Poolas läheb näiteks maksma vähemalt 500 miljardit zlotti. Pakutud saastekvootide oksjonitel müümise süsteem on ülikulukas.

Kui saastekvootidega kauplemise süsteem levib liikmesriikide majandussektoritesse, muutub see kasulikuks vahendiks riikide majanduste juhtimiseks selles suunas, et need võtavad üle liikmesriikide ametiasutuste pädevused rahanduspoliitika valdkonnas. Selle saavutamiseks asendatakse praegu makstavad maksud järk-järgult suvalise suurusega keskkonnamaksudega.

Bogusław Sonik (PPE-DE). – (PL) Austatud juhataja, Euroopa Komisjoni ettepaneku kohaselt peavad suured tööstusettevõtted ja elektrijaamad, mis paiskavad atmosfääri suurtes koguses süsinikdioksiidi, ostma selleks eriload vastavatel oksjonitel. Nimetatud süsteemi kasutuselevõtmine tooks kaasa pankrottide laine. On tõestatud, et sellise katastroofilise olukorra ärahoidmine ja lahenduse väljapakkumine on siiski võimalik. Viimane nõuab energia hinna tõstmist, kuid mitte nii järsult.

Seoses energiaküsimusega on vaja võtta kasutusele terviklik lähenemisviis. Seepärast tegi parlament ennist ettepaneku määrata kõrgele positsioonile ametnik, kes energiaprobleemiga välispoliitika kontekstis tegeleks. Nimetatud ametnik vastutaks kõikide poliitiliste strateegiate koordineerimise eest, mis hõlmavad energiaturvalisuse väliseid aspekte, nagu näiteks energia, keskkond, kaubandus, transport ja konkurents.

Nüüd tekib aga küsimus seoses Euroopa Komisjoni rolliga. Viimase ettepanek koostati täiesti eelarvamuslikult, võtmata arvesse nende riikide olukorda, mille energiatööstus sõest sõltub. Koos moodustavad need riigid ühe kolmandiku Euroopa Liidu riikidest. Seetõttu usun, et on täiesti sobiv küsida täiskogu presidendilt, kas ühine Euroopa tugineb diktaatidel või kokkulepetel. Minu arvates kukkus volinik Dimas läbi. Läbirääkimiste kriitilisel etapil ei olnud tal mingisugust omapoolset panust. Ta lihtsalt kordas üldiselt arukaid arvamusi, mis ei moodustanud kompromissile mingit alust. Sellega õõnestas ta Euroopa probleemide ühenduse tasandil lahendamise tõsiseltvõetavust. Hoopis Prantsusmaa eesistumine päästis ühise lähenemise kliimamuutuste probleemidele. Just Prantsusmaa eesistumine võimaldas saavutada kokkuleppe seoses energiaga ning selle eest soovin tänada Jean-Louis Borlood ja Nathalie Kosciusko-Morizet'd!

Nüüd on vaja toetada liikmesriikide valitsusi, et need saaksid energia valdkonnas kasutada kõige uuemaid tehnoloogilisi saavutusi. Selles osas peaks suutma abi pakkuda Budapestis hiljuti asustatud Euroopa Tehnoloogiainstituut.

Matthias Groote (PSE). – (DE) Austatud juhataja, kompromiss seoses saastekvootidega kauplemise süsteemiga, mille üle me homme hääletame, kannab Euroopa Parlamendi äratuntavat allkirja. Selle nimel tegid kõvasti tööd nii raportöör kui ka variraportöör ja selle eest soovin neid ka südamest tänada!

Saastekvootidega kauplemise süsteemi ja kogu kliimamuutuste paketi läbivaatamine moodustavad kõige ambitsioonikama ja kaugele ulatuvama üleilmse kliima kaitsemeetmete paketi, mis seni vastu võetud on. Võime selle üle uhked olla! Me ei peaks saavutatud edu üle tagasihoidlikud olema, vaid hetkeks pausi pidama ja sügavalt sisse hingama.

Kuid meie töö ei tohi piirduda seni saavutatuga, mille üle homme hääletame. Peame jälgima hoolega kliima arengut ning seda, milliseid majanduslikke tagajärgi see meile kaasa toob. Sellel põhjusel palun komisjonil koostada Euroopa Liidule mingit liiki Sterni raport, et oleks võimalik kaaluda täpselt, milliseid finantstagajärgi kliimamuutused ELile kaasa toovad ning milliseid meetmeid peame tulevikus selle üleilmse kriisi lahendamiseks kasutusele võtma.

Karl-Heinz Florenz (PPE-DE). – (DE) Austatud juhataja, kallid kolleegid, ma ei usu, et oleme suutnud selgitada edukalt kogu käesoleva paketi tegelikku mõtet. Paljud usuvad, et me tahame tööstuspoliitikat karistada. Kuid tegelikult on meie eesmärgiks maailma süsinikdioksiidi ja jätkusuutlikkuse poliitika. Selleks vajame ressursse. Seda on küll valus tunnistada, aga kui meie käsutuses neid ressursse pole, ei me saa tegeleda selle maailma suurte süsiniku talletamise kohtadega. Kuid need on siiski olemas ja nende tähtsust ei saa vähendada. Sellel eesmärgil on meil mehhanismid, mille üle mul samuti eriti hea meel ei ole, nagu ei ole mul hea meel ka tulemuse üle. Sellegipoolest hääletan ettepaneku poolt.

Süsinikdioksiidi leke on sissejuhatus liberaliseerimisele. Kuid see ei tähenda kaugeltki mitte, et tööstuse, millest me usume, et see vabastatakse, ka komisjoni tegelikult vabaks laseb. Sama kehtib ka võrdleva hindamise süsteemi kohta. Kogu lugupidamise juures, minister ja ka teie proua Doyle! Peame olema üliettevaatlikud, et tulevikus ei saaks meie komisjonist Euroopa majanduspoliitika käskija. Selline vastutus ei tohi kunagi jääda vaid ühele institutsioonile. Seepärast ongi mul kahtlusi, kuid siiski hääletan ma raporti poolt, sest tagasisivaates ei ole asi mitte ainult süsinikdioksiidis, vaid ka jätkusuutlikkuses. Põletame oma laste ressursse hirmuärataval kiirusel ja seame sellega ohtu ka oma planeedi. Peame oma käitumist muutma, võttes kasutusele uue tööstusühiskonna poliitika. Ja praegu ongi meil selleks võimalus.

Kui kurdame, et parlament ei asunud probleemiga tegelema piisava pädevusega, siis on meil selles suhtes täiesti õigus. Kuid, mu austatud sotsiaaldemokraatidest sõbrad, esimeeste konverentsil hääletasite suure enamusega sellise kiirustamise poolt, sel ajal kui meie selle vastu hääletasime. Tahtsime teistsugust menetlust ning sellega oleks ka nõukogu kindlasti leppinud. Seega, kui kaebate, siis kaevake õiges kohas.

Lõpetuseks soovin öelda, et ma ei suuda kujutleda, et võiks olla olemas mõni arukam ettepanek, mis sellise poolehoiu ära oleks teeninud. Seepärast peamegi käesoleva raporti poolt hääletama.

Anne Ferreira (PSE). – (FR) Austatud juhataja, kliimapaketi üle jõuti lõpuks kokkuleppele ning võime kõik selle üle nüüd kergendust tunda.

Kuid lubage mul natukene vähendada seda entusiasmi, mida mõned paketi suhtes avaldavad! Kokkulepe oli vajalik tingimus, et kujutleda, mis pärast Kyotot juhtuma pidi, kuid ei ole veel võimalik öelda, et oleme nüüd positsioonis kliimamuutuste väljakutsele vastu hakkamiseks.

Minu arvates on tekstis ka mõningaid nõrku külgi. Esiteks on kahetsusväärne, et oksjonite osakaal 2020. aastaks langetati 70%ni, kui esialgne ettepanek oli 100%.

Teiseks vähendame oluliselt Euroopa Liidu kliimamuutustealast vastutust, võttes vastu otsuse, et 50% vähendamise jõupingutustest saab kompenseerida arengumaade projektidega.

Kolmas näide on madal kasumitase ja kindlate lubaduste puudumine seoses investeringutega võitluses kliimamuutuste vastu, seda nii Euroopa Liidus kui ka arengumaades.

Kahtlen, et need sätted, ja laiemalt ka kliima ja energia paketi sätted, stimuleerivad Euroopa majandust vajalikke muutusi tegema ning annavad Euroopa Liidule õige suuna, pürgimaks ühiskonna poole, mis toodab süsinikdioksiidi mõõdukalt.

Sellegipoolest hääletame kogu teksti poolt, kuid arvan, et vajame täiendavaid stiimuleid, et Euroopa pühendumusele suurem kaal anda.

Elisabetta Gardini (PPE-DE). – (IT) Austatud juhataja, kallid kolleegid, kliimamuutuste ja energia paketi üle saavutatud kokkulepe on minu arvates väga ambitsioonikas, kuna selles peetakse ühest küljest kinni keskkonnakaitse eesmärkidest, kuid teisest küljest viidatakse ka lahendustele, kuidas neid majandusliku jätkusuutlikkusega siduda. Minu arvates on see ka Itaalia edulugu, kuna just Itaalia leppis kokku mitu paketi kriitilisemat aspekti ja tulemus on tõesti positiivne.

Kokku lepitud tekstiga on oluliselt parandatud keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni esitatud teksti ning see on nüüd palju lähedasem meie fraktsiooni vaadetele. Näiteks on väga tähtsaks punktiks klausel, millega on sätestatud läbivaatamine 2010. aastaks, seda ka Kopenhaageni konverentsi tulemuste kontekstis, mis Silvio Berlusconi ettepanekul kokku lepidi. Ka asjaolu, et tekst nii üksmeelselt vastu võeti, on minu arvates hea märk selle tähtsusest tööstuse jaoks. Samamoodi on oluline, et oldi nõus oksjonite süsteemi järkjärgulise kasutuselevõtmisega tööstussektorites, mis ei pea rahvusvahelisel areenil konkureerima. Lisaks eraldatakse tasuta saastekvoote nendele tööstustele, mida ohustab süsinikdioksiidi leke.

See ei tähenda aga, et asjad lihtsalt lähevad, kuna pakett toob endaga üleriigiliselt kaasa arvestatava süsteemide hinnatõusu. Kuna tasuta saastekvootide arv on seotud ka kõne all olevate direktiividega määratletud ambitsioonikate sihttasemetega, ei ole seetõttu lõplikult kõrvaldatud ka ümberpaiknemiste oht. Sellega jõuamegi tagasi ülevaatomisklausli tähtsuse juurde: see annab võimaluse hinnata, kas süsteem maksab liiga palju. Samuti saba teha parandusi ja meie jõupingutusi ümber suunata.

Leian, et parlament peaks hoidma silma peal kõne all oleva kokkuleppe kohaldamisel ning eriti sellel, kuidas sellega seostuvaid tegevusi täide viiakse. Usun, et alles nii saame direktiivi toimivusest õige ettekujutuse. Esitame tõelisele majandusele suuri nõudmisi ning, nagu oleme alati öelnud, me ei taha, et need jõupingutused muutuksid liigseks finantstööstuse mõjuks majanduse üle, mis on samas lahus tõelisest majandusest.

Caroline Jackson (PPE-DE). – Austatud juhataja, suured tänud ja õnnitlused Avril Doyle'ile, kuid arvan, et homme tuleb Euroopa Parlamendis demokraatia jaoks kurb päev.

Meil palutakse anda oma nõusolek kokkuleppele, mis sõlmiti nõukoguga suletud uste taga. Loobusime teadlikult oma võimalusest analüüsida nõukogu seisukohta kaasotsustamismenetluse protsessi kasutades. Miks parlament üldse tahab veel uusi volitusi, kui me ei ole valmis isegi olemasolevaid kasutama?

Sest meid kiirustati tagant vale ajakava alusel, mille tõttu loovutasime vastutuse anda kliimamuutuste paketi mõjude kohta erapooletute asutuste abiga täielik hinnang. Näiteks olin ma hiljutise jäätmete raamdirektiivi raportöör. Direktiiv edendab ideed energiatõhusatest soojuse ja elektri koostootmisjaamadest, kuid muudetud kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteemi raames võidakse sellistele jaamadele trahvid määrata. Kas selle tähtsa punkti üle üldse arutleti? Mis sellest sai?

Laiemalt öeldes leppisime sellega, mida ütlesid need riigid, kellele pakett kõige rohkem muret valmistas. Jätsime lisamata tugeva jõulise hindamise vahendi Euroopa Liidule ning nüüd maksame selle eest. Meil ei ole ka aimu, kas paketi eesmärkidest ka tegelikult kinni peetakse. Kas oleme veendunud, et kohaldamist kontrollitakse piisavalt tugevalt vaatamata sellele, mida Stavros Dimas enne ütles, ning et nende riikide suhtes, mis isegi seda nuditud paketti kasutusele ei võta, midagi kiiresti ette võetaks?

Kuidas kontrollime arengumaades kõiki neid jõupingutuste jagamise projekte? Kui kliimamuutus on nii oluline, siis vajame kohaldamisele palju aktiivsemat lähenemist, kui seda on seni igal pool keskkonnapoliitikate puhul kasutatud, aga sellest ei ole me midagi kuulnud. Kui sellest kõigest üldse midagi head välja tuleb, siis peaks see olema otsusekindlus saada kohaldamisele vettpeidavad garantiid ning standardiseeritud erapooletu mõjude hindamise süsteem, nagu on USA kongressis.

Keegi ütles, et seda kiirustatud esimesel lugemisel tehtud kokkulepet ei tohi vaadata kui pretsedenti parlamendi valmisolekust nõukogule järele anda ja oma kaasotsustamismenetlusega antud õigustest loobuda. Kuid nii seda ju nähakse, kas pole nii härra Borloo? Ja tulevased parlamendid hakkavad seda veel kahetsema.

Georg Jarzembowski (PPE-DE). – (DE) Austatud juhataja, nõukogu eesistuja, volinik, Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioon tervitab nõukogu ja parlamendi vahel kolmepoolsetel läbirääkimistel saavutatud kokkulepet mitte laiendada üldise saastekvootidega kauplemise süsteemi uute eeskirjade kohaldamisala lennuliiklusele, vaid jätta need eeskirjad uute, seni veel avaldamata lennuliikluse erieeskirjade jaoks.

Saastekvootidega kauplemise süsteemi erieeskirjad lennuliiklusele, milles parlament ja nõukogu suvel kokku leppisid ning mis 2012. aasta 1. jaanuarist kehtima hakkavad, on esimesed üleilmsed eeskirjad, millesse on ka lennuliiklus kaasatud ning mille kohaselt peavad lennuliinid lennuliikluse mõjusid keskkonnale piirama. See on õige. Suvel kokku lepitud määruste põhjal on tagajärjed, nimelt kulud lennuliinidele, lennujaamadele ja lõpuks ka reisijatele, kes on üleilmselt omavahel konkurentsisis, vaevalt talutavad.

Veel rangemad eeskirjad uute üldiste saastekvootidega kauplemise süsteemi erieeskirjade raames ei oleks mitte ainult õigustamatud, vaid need oleksid ka Euroopa lennuliinidele tõsiseid rahalisi raskusi tekitanud. Selle eest oleme parlamendile ja nõukogule tänulikud. Õige on see ka seepärast, et saastekvootidega kauplemise süsteemi erieeskirjad lennuliiklusele annavad meile võimaluse leppida kokku absoluutselt samaväärsed eeskirjad kolmandate riikidega, mis võimaldab meil vältida üleilmsed konflikte, mis tooksid kindlasti kaasa Euroopa lennuliinide vastu suunatud vastumeetmed. Kui aus olla, siis üleilmsed lahendused või vähemalt osalised lahendused, mille eesmärgiks on mõistlik keskkonnakaitse seoses üleilmse lennuliiklusega, on alati paremad kui liigselt ranged määrused, mis kehtivad ainult Euroopa Liidus. Selle kõigega oleme väga rahul. Teate kindlasti ka seda, et 2014. aastal lähevad saastekvootidega kauplemise süsteemi erieeskirjad lennuliiklusele niikuinii ümberhindamisele.

Seepärast olen väga tänulik raportööri Avril Doyle'ile ja Prantsusmaa eesistumisele – kui nad peaksid kuulama – selle eest, et lennuliiklus käeolevate eeskirjade kohaldamisalast välja jäeti. See oli õige otsus, mis võimaldab meil edasi liikuda. Tänan teid väga!

Richard Seeber (PPE-DE). – (DE) Austatud juhataja, ma ei kuluta aega, õnnitlemaks Prantsusmaa eesistumist edukate läbirääkimiste puhul. Kuid siiski jääb kõigest kibe järelmaitse, kuna Euroopa Parlament ei olnud korralikult kaasatud. Sellest on väga kahju, eriti antud probleemi puhul. Ma ei mõista hästi, miks oli vaja nõnda kiirustada, sest peaaegu kõik liikmesriigid on varunud väga palju aega, et Kyoto protokollis raames vastu võetud lubadustest kinni pidada.

Oleme alati väga osavad nõustuma eesmärkidega, mis on kaugel tulevikus. Saastekvootidega kauplemise süsteem (ETS) läheb käiku alates 1. jaanuarist 2013. Otsustasime anda lubadused selleks perioodiks kuni aastani 2020 ning sealt edasigi. Oleks olnud aga parem, kui oleksime sundinud liikmesriike nende olemasolevatest lubadustest kinni pidama ning kaasata ka Euroopa Parlament ausasse, korrakohasesse ja demokraatlikkusse poliitiliste otsuste langetamise protsessi.

Lisaks usun, et komisjon seisab nüüd silmitsi suurte väljakutsetega, kuna leppisime kokku üldise raamistiku üle. Eriti seoses individuaalsete punktide määratlemisega, nagu näiteks paindlike mehhanismide rakendamine, sõltub kõik sellest, kuidas komisjon valdavad tingimused määrab. Ka siin tuleb öelda, et saastekvootidega kauplemise süsteemis on võimalik enam-vähem 50% muudesse maailma regioonidesse üle kanda, koos liikmesriikide jagatud jõupingutustega on see isegi 70%. Siin aitasid liikmesriigid end ise üpris korralikult. Ka siin paluksin taas komisjonil ja volinik Dimasil eeskirjadest kinnipidamist hoolikalt jälgida ning tuletada liikmesriikidele meelde vastutust, mille nad maailma kliima parandamiseks endale võtsid.

Lisaks on meil kindlasti ka veel probleem süsinikdioksiidi lekke täpse sõnastusega. Õige on teha erandeid mõnedele sektoritele, kuid seni ei tea veel keegi, millistele sektoritele see kehtib. Sellel põhjusel peab komisjon looma läbipaistva menetluse, et oleks võimalik kinnitada tööstuse ja liikmesriikide eeskirjade vastuvõtmine, kuna siin on meil tegemist väga suurte summadega. On oluline, et leiame läbipaistva protsessi käigus vastuvõetava aluse.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE). – (FI) Austatud juhataja, esmalt soovin tänada kõiki kolleege, kes andsid suure panuse kliimamuutuste paketi koostamisel! Eriti soovin kiita sekretariaati, mille raske töö oli väga muljetavaldav ning kes tegid nii palju tööd, et seda ei oleks ealeski võimalik mahutada näiteks tööaja õigusaktide raamesse!

Nüüd on meie ees väga rahuldav ja keskkondlikult ambitsioonikas tulemus ning, nagu aeg-ajalt juhtub, tuleb selle eest tänada nõukogu ja parlamenti. Nõukogu lahendas mõned tõsised probleemid, mis komisjoni ettepanekus olid. Ning kui aus olla, siis on veel palju lahendamata küsimusi ning ainult aeg näitab, mida veel teha vaja on.

Meie fraktsioon mängis tulemuse saavutamise juures tähtsat rolli, kuigi see keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni seisukohast välja ei paistnud. Kuid nüüd võib seda näha nõukogu otsuses ja lõpptulemuses. Meie alternatiivne saastekvootidega kauplemise mudel kutsus üldiselt esile palju arvamusi ja arutelusid. Seepärast aitasime ja julgustasime nõukogu selle poliitika edasijamisel võrdlusaluseid kasutava meetodi suunas.

Soovingi siinkohal tänada liikmesriike, sealhulgas ka minu oma riiki Soomet selle eest, et nad parlamendi mitmekülgseid seisukohti kuulda võtsid ja toimuvaid muutusi jälgisid. Nõukogu püüdlustele osutati siin palju rohkem toetust, kui esialgu välja paista võis.

Kliimapoliitika peamine eesmärk on saavutada sünkroonne, universaalne kokkulepe. Ühtegi teist keskkondlikult vastutustundlikku seisukohta ei ole olemas. Seepärast saamegi kindlustada, et siin tehtavad vähendused ei too kaasa suurenemist kusagil mujal, sest sel juhul oleks kõik ohvrid olnud asjata.

Kahjuks on keskkonnaliikumises neid, kes oleksid valmis sellele teele astuma. Kogemused on aga näidanud, et keskkond ei hinda ühepoolset sihikindlust ja kliimaalast puritaanlikkust, sest see ei anna mingeid tulemusi. Peame moodustama laia frondi ning võtma kasutusele ausad eeskirjad. Vajame õigusakte, millega motiveerida ettevõtteid arendama välja tehnoloogiaid, mis toodavad kõige vähem kasvuhoonegaase ning mis neid selle eest premeerivad, mitte ei karista.

Eriti soovin öelda, kui õnnelik olen selle üle, et me 20% kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise eesmärgist ikka kinni peame. Nüüd võime öelda, et parlament ja nõukogu ei ole mitte midagi lahjendanud.

Christofer Fjellner (PPE-DE). – (SV) Austatud juhataja, pean ütleva, et Euroopa Parlamendis oldud aastate vältel olen õppinud, et kõik ei lähe alati nii, nagu soovitakse. Kõik saavutatakse kompromissidega, kuid tegelikult on lõpptulemused üldiselt ikka head. Hetkel kurdavad paljud inimesed kas siis selle üle, et oleksime pidanud võtma vastu palju ambitsioonikamad eeskirjad või arvavad nad hoopis, et vastu võetud eeskirjad on liiga ambitsioonikad. Kuid arvan, et peaksime oleme päris rahul sellega, et me üldse mingisuguse kompromissi saavutasime. Tegemist on sammuga õiges suunas ning vähemalt mina olen selle üle väga uhke. Olen uhke selle üle, et sai tõestatud, et Rootsi on endiselt kõige vastutustundlikum riik Euroopas, kuid ka selle üle, et just Euroopa on see maailmaregioon, mis üleüldiselt kõige enam vastutust üles näitab. Meie, Rootsi konservatiivid, töötasime kõvasti nii nõukogus kui ka Euroopa Parlamendis, et seda kompromissi saavutada.

Teema kohta võiks väga palju öelda, kuid kui peaksin kommenteerima seda, mis mulle endale kõige enam rahuldust pakub, siis tooksin välja selle, mida me seoses autodega saavutasime. Võtame arvesse autode kasu keskkonnale, kuid anname autotootjatele ka piisavat aega uute mudelite väljatöötamiseks. Nagu juba öeldi, ei tohi me ekslikult arvata, et sellega protsess nüüd lõppebki. See on kõigest eelmäng tähtsale tööle, mida Kopenhaagenis teha tuleb. Usun, et oleme sellele tööle nüüd vähemalt väga hea aluse andnud. Ma tänan teid!

Jerzy Buzek (PPE-DE). – (PL) Austatud juhataja, minu arvates on käesolev direktiiv hea näide mõistlikust ja tõhusast dialoogist Euroopa Liidus. Arvan, et tegemist oli käesoleva ametiaja kõige raskema direktiiviga. Esitatud muudatusettepanekud ei olnud kõigile arusaadavad. Lõpuks aga võtsime üksteist parlamendis kuulda. Pean kiitma ka Prantsusmaa eesistumist, mis näitas probleemi käsitledes üles väljapaistvat usinust. Soovin tänada volinik Dimasi ja volinik Piebalsi aruteludes osalemise eest!

Nüüd peame aga tagama selle direktiivi rakendamise. Võtsime kohustuse vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid 2020. aastaks 20% ja see 20% on miinimum. Sellega olemegi loonud Euroopa Liidu ühise kliimapoliitika. Kuigi seda pole nii paljude sõnadega öeldud, viitab direktiiv meie ühisele poliitikale. Nagu iga ühise poliitika puhul, nii on ka siin vaja süstemaatilist tegutsemist, järelvalvet ja vastastikust kontrollimist. Peame ka rahastama strateegilist energiatehnoloogia väljatöötamise programmi. See on vastus süsinikdioksiidi heitkoguste hindamisele. Sellest saab ühine algus meie ühisele energiapoliitikale ja just seda Euroopa Liit vajabki.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Ainus meile saadavalolev võimalus ei ole mitte toota vähem, vaid teha tootmine arukamaks ja keskkonnasõbralikumaks. On oluline, et vähendaksime saastavaid heitkoguseid, kuid samas peame ka tagama keskkonna arengu ja kaitsema töökohti.

Kui Kyoto protokolliga sätestati 8% heitkoguste vähendamise piir, siis vähendas Rumeenia oma kasvuhoonegaaside heitkoguseid perioodil 1990 kuni 2005 lausa 43%. Kahjuks saavutati see rasketööstusettevõtete kasutusele võetud ümberkujundamise protsessidega ning ei arvestatud fossiilkütustest sõltumisega. Olgugi et palju kasulikult oleks olnud võtta võrdluspunktina kasutusele 1990. aasta, tervitan väga uutele liikmesriikide suhtes üles näidatud paindlikkust ja solidaarsust, viies sisse ülemineku perioodi, mille jooksul tuleb teha arvestatavaid investeeringuid, et ettevõtete tööd tõhusamaks muuta.

Muudatusettepanekutega õnnestus meil saada tasuta saastekvootide eraldamine elurajoonide kaugkütte ning suure tõhususega koostootmisel põhinevate kütte- ja jahutussüsteemidele. Saime ka sätte madala sissetulekuga perede toetamiseks saastekvootide oksjonite müügituludest ja erandi haiglatele ja väikestele käitistele saastekvootidega kauplemise süsteemis. Täna teid!

Chris Davies (ALDE). – Austatud juhataja, üks käesolevate läbirääkimiste saavutustest oli rahastamismehhanismi loomine süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise tutvustusprojektide jaoks. Räägin sellest hiljem veel. Olgugi et osalesin aga süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise direktiivi läbirääkimistel, proua raportöör, saavutasime edu just kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteemi (ETS) direktiivi muutmise. Parimal juhul olin kõigest tagaistmel sõitja. Vahel on vaja õnne ja arvan, et mul vedas väga, et ETSi direktiiviga töötasid just Linda McAvan, Lena Ek ja teised variraportöörid. Arvan, et mul vedas eesistujariigiga, mis oli avatud uutele ideedele, ning eriti vedas mul, kuna sain võimaluse töötada koos Avril Doyle'iga, kes on käesoleva õigusakti raporti koostaja ning saavutas väga palju. Soovin juhtida tähelepanu vaid veel ühele asjale, austatud juhataja! Nimelt sellele, et parlamendi ajaloos ei ole olnud palju raportööre, kes on esitanud esialgse ettepaneku, mis oleks parimal juhul kogunud rahastamiseks 1,5 miljardit eurot, ja lõpetanud siis paketiga, mille väärtus on viis kuni kuus korda suurem.

Bart Staes (Verts/ALE). – (NL) Austatud juhataja, eesmärk vähendada 2020. aastaks kasvuhoonegaaside heitkoguseid 20% on kindlustatud. Kuid me ei peaks seda naljana võtma. Juba see eesmärk oli väga ebapiisav. Teadlased ütlevad, et peaksime vähendama heitkoguseid 25% ja isegi 40%. Mul on väga kahju, et oksjonisüsteemi energiat mittetootvas sektoris niimoodi õnnestati. Isegi 2020. aastal eraldame 30% tasuta saastekvoote ning 100% oksjoni eesmärk saab tõeks alles 2027.

See saadab väga halva sõnumi neile, kes hakkavad Kopenhaagenis maailma kliimakokkuleppe üle arutlema, olgugi et parim vastus süsinikdioksiidi lekke küsimusele on tegelikult üleilmne kokkulepe. Mitte ükski üleilmne kokkulepe ei tähenda seda, et oksjonisüsteemi õnnestatakse edasi asjaolu tõttu, et tasuta saastekvoote antakse 96%le ettevõtetest. Väiksemad oksjonite sissetulekud tähendavad väiksemaid investeeringuid jätkusuutlikusse energiasse ning teadus- ja arendustegevusse.

Küsiksin Avril Doyle'ilt järgmist: kas te kujutate ette, kui paljud oksjonitulud nüüd langevad, kui see süsteem on täielikult õnnestunud?

Juhataja. – Mul on väga kahju, kuid aega napib ja ma ei saa edasisi sõnavõtte lubada. Seega annan sõna jälle siin palju kiidetud raportöörile proua Doyle'ile.

Avril Doyle, raportöör. – Austatud juhataja, tahaksin teha paar kiiret kommentaari.

Esialgse suurepärase ettepaneku keskkondlik terviklikkus jääb püsima, eriti miinus 30% stsenaariumis. Pole mõtet minna nende õigusaktidega Kopenhaagenisse, kui sellega ei kaasne järgmisel detsembril tõsist rahastamist, mis on nüüd komisjoni teha.

Süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise (CCS) kokkulepe 300 miljoni tonni saastekvootide eraldamise kohta võib olla muuta kogu käesolevat arutelu, juhul kui tehnoloogia ennast kõne all oleva 12 töötava käitise puhul tõestab.

Praegune kokkulepe annab Euroopa Liidule selge aluse läbirääkimistele kolmandate riikidega enne järgmise aasta kokkulepet. Me ei saa endale lubada läbikukkumist, sest meie poliitiliste juhtide põlvkonnale langeb ajaloo süüdistav näpp, juhul kui murrame oma sõna seoses võetud kohustustega, sest me olime probleemist ja kinnitatud teadustulemustest teadlikud, kuid ei teinud midagi.

Mõnede jaoks läheb minu lõplik raport liiga kaugele. Teiste jaoks ei lähe see aga piisavalt kaugele. Kuid isegi võrdlusalusteta saastekvootide puhul ei ole eesmärkide vähendamine tööstusele lihtne ülesanne. Ärgem pingutagem üle! Kõigega arvestades tuleb ka tulemus hea. Tegemist on ju ikkagi siia maani maailma parima kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteemiga. Kutsun USA-d ja Austraaliat üles veel paremaid süsteeme välja pakkuma ning meid häbistama ja sundima ELi järgmisel aastal Kopenhaagenis veel julgemaid ettepanekuid tegema!

Juhataja. – Arutelu lõpetati.

Hääletus toimub homme, kolmapäeval, 17. detsembril 2008.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Jorgo Chatzimarkakis, Wolf Klinz, Holger Krahmer, Alexander Graf Lambsdorff ja Willem Schuth (ALDE), kirjalikult. – (DE) Austatud juhataja, saavutatud kliimapaketi kokkulepe on tagasihoidlik tulemus.

Euroopa Liit võttis eesmärgiks vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid võrreldes 1990. aastaga 20%. Oleme juba saavutanud veidi alla poole sellest eesmärgist. Märksõnaks on laienemine itta, kus heitkogused on üldiselt madalamad ning vähendamise eesmärgiks jääb 1990. aastaga võrreldes 12%.

EL peaks saavutama 2% kuni 4% sellest vähendamisest arengumaades, mis jätkaks alles veel vähem kui 9%. Eesmärkidest võib kuni 5% maha jääda. Seega jääb ainult 4%.

Harilikult peaks ütlema nüüd, et on tõepoolest hea, et EL otsustas mitte kogu oma majandust Aiasse eksportida. Saavutatud kompromiss on kindlasti odavam kui komisjoni ettepanek. Sellega nõustub ka Saksamaa Vabade Demokraatide Partei (FDP).

Selle asemel mängib EL nüüd oma enda liikmesriigid teineteise vastu välja. Energiasegu, erandite ja osavate läbirääkimistega said mõned liikmesriigid teiste ees eelise. Varsti võib tekkida olukord, kus Saksamaa energiatootjad toodavad elektrit pigem Poolas kui Saksamaal, kui just ei juhtu, et nad seda Prantsusmaalt ei osta.

Asjaolu, et ELi liikmesriigid sellise hobusekauplemisega tegelevad, jätab väga vähe lootust, et saavutatakse üleilmne kokkulepe ning kerkib üles ka ressursside tõhususe küsimus.

Valitsused, nõukogu ja ELi komisjon peavad tagama tõhususe nii keskkonnakaitse kui ka majanduse ja kasvu jaoks.

Magor Imre Csibi (ALDE), kirjalikult. – Möödunud nädalal saavutasid nõukogu ja Euroopa Parlament ajaloolise kokkuleppe kliimamuutuste paketi üle. Olen saavutatud kompromissi suhtes veidi raske südamega, kuna paketti sai võrreldes komisjoni esialgse ettepanekuga ja parlamendi komisjonide hääletusega oluliselt lahjendatud. Ajal, mil kliimamuutustega tegelemine nõuab kiiret ja järjekindlat tegevust, otsustas Euroopa aeglase ülemineku nimel vähem süsihappegaasiheiteid tekitava majanduse suunas, kasutades selleks erandeid ja süsinikdioksiidi saastekvoote. Nendest puudustest hoolimata on kompromiss tähtis saavutus, millele saab hakata rajama palju jätkusuutlikumat majandust. Suurimaks saavutuseks on asjaolu, et eesmärgid ja kohaldamispõhimõtted on kehtestatud õigusaktidega ning kõik tunnistasid vajadust võtta ette puhtam arengutee. Tuleb ka lisada, et alles siis saab kliimamuutuste vastu tõhusalt võidelda, kui kõik võtavad sellest osa, ning kõne all olev kompromiss annab ELile tugevama tingimisvahendi, et veenda rahvusvahelisi partnereid osalema. Viimaks soovin öelda, et toetan kokkulepet, kuna usun südamest, et saavutatud kompromiss ei koosne ainult tühjadest lubadustest, vaid eesmärkidest, mida on võimalik ka reaalselt saavutada.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), kirjalikult. – (RO) Kliimapaketi läbirääkimiste tulemus, mis saavutati kolme institutsiooni vahel, kujutab endast tasakaalustatud kompromissi, mis aitab Euroopa Liidul, anda olulisi panuseid meetmetesse, mis võetakse kasutusele globaalse soojenemisega võideldes. Tuleb ka mainida, et EL on esimene maailmariikide liit, mis sellise pühendumuse õigusliku kohustusena vastu võttis. Seisame hetkel silmitsi üleilmse finantskriisiga, mis on enamikus liikmesriikides tekitanud kartusi seoses süsinikdioksiidi heitkoguste vähendamise eesmärkidega. Kuid pärast tippkohtumist saavutatud tulemus on kokkulepe, mis tasakaalustab kliimakaitsevajaduse vajadusega sellest majanduslikust ummikust välja tulla. Minu arvates ei

tohiiks kriisiga seotud argumendid olla paketi kasutuselevõtmisel takistuseks. Loodan, et kõik parlamendi fraktsioonid hääletavad paketi poolt. Olen tänulik, et tunnustati nende riikide saavutusi, mis vahemikus 1990 kuni 2005 oma kasvuhoonegaaside heitkoguseid vähendasid, nende seas ka Rumeenia. Sellega seoses võeti kasutusele saastekvootide oksjonitest saadud tulude jaotamise süsteemi muudatus, mis aga paketi üldist ülesehitust ei muutnud. Samas tunnen, et suurem osa liikmesriikide probleeme, mis olid seotud saastekvootidega kauplemist käsitleva direktiiviga, lahendati korralikult ning lõpptulemus on aus ja sellega saab Euroopa Liit pühenduda tõelisele missioonile võitluses kliimamuutuste vastu.

Esko Seppänen (GUE/NGL), kirjalikult. – (FI) Parlamendile esitatud saastekvootidega kauplemist käsitlev direktiiv on kapitalistlik roheliseks võõpamine ning vaatamata sellele ei ole see midagi muud kui kasiinokapitalism ja seadustatud väljapressimine. Kuna komisjoni esialgne ettepanek on jäädvustatud nii, et Euroopa tööstused ei pea maksma spekuleerimise eest, välja arvatud elektri hinna puhul, hääletan paketi poolt, olgugi et olen saastekvootidega kauplemise vastu. Toetan heitkoguste vähendamise eesmärke, kuid oleksime pidanud need saavutama maksudega, mitte spekuleerimisega.

12. Liikmesriikide jõupingutused kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on Satu Hassi raport (A6-0411/2008) keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni nimel ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, milles käsitletakse liikmesriikide jõupingutusi kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks, et täita ühenduse kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid aastaks 2020 (KOM(2008)0017 – C6-0041/2008 – 2008/0014(COD)).

Satu Hassi, raportöör. – (FI) Austatud juhataja, kallid kolleegid, suur tänu variraportööridele suurepärase koostöö eest! Soovin tänada ka komisjoni ja Euroopa Ülemkogu esistujariiki Prantsusmaad kõigi nende jõupingutuste eest!

Pean aga ütleva, et ma ei ole tulemustega päris rahul. Euroopa Liit oleks pidanud käeoleva kiimapaketiga näitama tugevat maailmatasemel juhirolli. Kahjuks aga vähendati seda juhirolli oluliselt, kui Prantsusmaa esistumine otsuse liikmesriikidele nõusoleku saamiseks esitas. Peaaegu iga peaminister läks tippkohtumisele kavatsusega kliimapaketti siseriiklike huvide nimel vähendada, ning lõpuks see ka saavutati. Loomulikult on tulemus samm edasi, kuid see samm on palju väiksem, kui teadlased meile soovivad.

Suurim probleem jagatud jõupingutusi käsitleva direktiiviga on, et liikmesriikidel on liiga lihtne hüljata heitkoguste vähendamise jõupingutusi kodus ning kompenseerida neid projektide rahastamisega arengumaades. Halvimal juhul lõppeb see sellega, et kodused heitkogused stabiliseeruvad ja asjad jäävad nii, nagu need on.

Sellegipoolest säilis läbirääkimiste tulemustes komisjoni esialgse ettepaneku tervikkuju. Sellega on meil olemas esimene ELi õigusakt, millega on sätestatud lineaarne heitkoguste vähendamine ja siduvad iga-aastased heitkoguste ülemmäärad.

Lisaks õnnestus parlamendil lisada mitmeid olulisi parandusi, mis põhinesid peaaegu ühehäälselt vastu võetud keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni raportil. Nimetaksingi järgnevalt mõned neist. Heitkoguste 30% vähendamise eesmärk lisatakse nüüd, pärast rahvusvahelise kokkuleppe sõlmimist õigusteksti. Liikmesriigid peavad hakkama kavandama juba kohe drastilisemaid vähendamis- ning nende edenemise kohta ka aruandeid esitama. Liikmesriikidele antakse selge stiimul oma heitkoguste õiguslikest piiridest kinnipidamiseks, kuna piiride ületamine toob kaasa suuremaid kärpeid järgmise aasta kvootides. Jälgastatakse ka puhta arengu mehhanismi (CDM) raames krediidi andmise kvaliteedikriteeriumeid. Pärast rahvusvahelise kokkuleppe sõlmimist pühendub EL arengumaade aitamisele vähendada sealseid heitkoguseid nii, et kliimamuutus oleks vähem kui kaks kraadi. Laevaliiklusele kehtestati heitkoguste piiramiseks ajaline piir. Kui Rahvusvaheline Mereorganisatsioon (IMO) ei sõlmi 2011. aastaks rahvusvahelist kokkulepet, astub EL vastavad õiguslikud sammu.

Need on kõik suured parandused ning need põhinevad parlamendi esitatud nõudmistel. Seoses sellega palun ka toetada lõpphääletusel tervet paketti, kuigi toetan ühelt poolt ka oma fraktsiooni ja Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete / Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsiooni tehtud muudatusettepanekuid vähendada puhta arengu mehhanismi krediiti nii, et just Euroopas oleks tagatud enamik heitkoguste vähendamisest.

Headele ja halbadele aspektidele vaatamata tähendab see otsus, et hakatakse otseselt vaidlema selle üle, kas EL peaks vähendama heitkoguseid viisil, millega tunnustatakse kliimateadlaste sõnumit ning tegema seda alles pärast rahvusvaheliste läbirääkimiste lõpetamist antud teemal. Teiseks tähendab see otsus, et Euroopa heitkoguste vähendamise mahu määramine on liikmesriikide poliitiline vastutus.

Palun liikmesriikidel mitte kanda suuremat osa oma heitkoguste vähendamisest üle arengumaadesse, vaid teha siseriiklikul tasandil keskkonnasõbralikke investeeringuid transporti, raudteedesse ja energiatõhusamatesse hoonetesse ning luua selle käigus ka Euroopas rohelisi töökohti.

Peame pidama meeles, et Maa ei tee kompromisse. Meie planeedi ultimaatumid on absoluutsed ning kõige rohkem läheb meile lõpuks maksma otsus vähendada ja lükata üha edasi heitkoguste vähendamise meetmeid.

Jean-Louis Borloo, nõukogu esistuja. – (FR) Austatud juhataja, kallid kolleegid, kõigepealt soovin tänada raportööri Satu Hassit tehtud raske töö eest ning ka tema pühendumuse eest, tänu millele suutsime kõige tähtsamate eesmärkide poole liikuda!

Kõik teavad, et mõnede probleemide puhul oleks ta soovinud süsteemi palju piiravamaks teha, kuid arvan, et toimunud kolmepoolsete arutelude ja kaasotsustamismenetlusega saavutasime võimalikult ideaalse tulemuse.

Soovin tuua esile ka kaks punkti. Esiteks suund, mis võeti seoses vähendamiste, paindlikkuse ja trahvidega, mida nädalavahetusel toimunud kolmepoolses arutelus eriti palju käsitleti. Selline paindlikkus oli teatud liikmesriikidele vajalik. Parlament tahtis lisada sellele tugevamad korrektiivmeetmed ning minu arvates suutsime seda ka teha.

Teiseks nihkus puhta arengu mehhanismi kasutamine napilt ainult mõnede liikmesriikide jaoks ning ainult mõnedel juhtudel, eriti seoses mitme territooriumiga, kus arenguprotsess veel pooleli on. Need on kõige vähem arenenud territooriumid või väikesed saared. Minu arvates jääb arutelu igas riigis avatuks ning leian, et küsimuse all on üldine arutelu puhta arengu mehhanismide, nende eduka täideviimise võimalikkuse ning nende juhtimise üle heades tingimustes, seda aga sõltumata käesolevast tekstist.

Lõpetuseks sooviksin märkida, et pärast Koppenhaagenit tehakse kaasotsustamismenetluse raames otsus suurema pühendumuse vastuvõtmise üle. Seepärast arvan, proua Hassi, et ei ole võimalik sattuda olukorda, kus on oht, et teksti ülevaatamise käigus vähendatakse.

Stavros Dimas, komisjoni liige. – (EL) Austatud juhataja, soovin avaldada oma tänu Satu Hassile selle erakordse töö ning tema jõupingutuste eest säilitada komisjoni esialgse ettepaneku aluspõhimõtted ja ülesehitus! Minu arvates jäid kõik need põhimõtted liikmesriikide jõupingutusi puudutavasse otsusesse alles. Pean veel kord rõhutama, et pakett võimaldab meil saavutada oma keskkonnanäesmärgi, nimelt vähendada Euroopa Liidus süsinikdioksiidi heitkoguseid 2020. aastaks 20%, ning loomulikult aitab käesolev otsus kaasa selle eesmärgi saavutamisele. Eesmärkide saavutamise nimel ei ole tehtud kompromisse.

Keegi ütles eelnevalt, et pakett koosneb kahest osast. Saame jagada paketi keskkonnanäesmärkideks – kus ei ole toimunud muutust ning mis saavutatakse plaanipäraselt – ja kõikideks muudeks küsimusteks, mille puhul tehti teatud muudatusi ilma paketi üldist ülesehitust või selle keskkonnanäesmäke muutmata. Nende hulka kuuluvad näiteks oksjonid või see, kas investeeringuid saab teha ka Euroopa Liidust väljapoole jäävatesse riikidesse.

Mis puudutab just nimelt otsust, siis jäeti liikmesriikide jaoks määratud siseriiklikud eesmärgid alles sellisel kujul nagu need olid juba komisjoni esialgses ettepanekus. Liikmesriikidel on kohustus vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid vahemikus 2013 kuni 2020, lähtudes lineaarsest tegurist ning siduvatest iga-aastastest eesmärkidest. Sellega on tagatud, et liikmesriigid aitavad igas majandussektoris *pro rata* alusel kaasa sellele, et saavutada Euroopa Liidu eesmärk, milleks on 2020. aastaks heitkoguste vähendamine 20%.

Üks peamistest probleemidest aruteludel seoses liikmesriikide jõupingutustega oli vajadus luua liikmesriikide vahel tasakaal seoses nende eesmärkide saavutamise, võttes kasutusele tõhusad järelevalve ja vastavuse kontrollimise meetmed, millega tagada kõne all olevate eesmärkide täitmine. Liikmesriikide jõupingutusi puudutav kompromissi kokkulepe on väga tasakaalustatud. Selles on liikmesriikidele pakutud piisaval määral paindlikkust, et need saaksid saavutada oma eesmärgid rahaliselt vastuvõetaval viisil, kuid samas on rakendatud ka tugevad järelevalve ja vastavuse kontrollimise süsteemid. Lisaks jäeti alles, ja neid isegi tugevdati, sätted, mida komisjon pakkus liikmesriikide tegevuse järelevalveks, samuti neile pakutav abi, juhul kui võetakse kasutusele vajalikud korrektsioonimeetmed.

Käesolev kompromissi kokkulepe seoses liikmesriikide jõupingutusi käsitleva otsusega on tähtis saavutus, mis ei oleks olnud mõeldav ilma Euroopa Parlamendi ja eriti raportööri Satu Hassi pühendunud jõupingutusteta. Seepärast palun teil kõigil kokkuleppe poolt hääletada.

Cornelis Visser, *majandus- ja rahanduskomisjoni arvamuse koostaja*. – (NL) Austatud juhataja, oleme rahul kliimapaketi tulemustega, kuna selles on selgelt kajastatud Hollandi Kristlik-Demokraatliku Üleskutse Partei (CDA) ja Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni seisukoht. On tähtis, et Euroopa võtab eesmärgiks 2020. aastaks heitkoguste 20% vähendamise, mis võib rahvusvahelise kokkuleppe saavutamisel isegi 30%ni langeda.

Kuid peaksime tagama, et see võetakse liikmesriikides kasutusele võrdsel määral. Teisisõnu peaksime veenduma, et kõik liikmesriigid peavad eesmärkidest võrdselt kinni. Vähenduste nõuded on igale liikmesriigile eraldi sätestatud. Põhimõtteliselt on selle tulemuseks aus jaotus, mille säilitamine on väga oluline, nagu see oli enne. Kui see nii ei ole, antakse liikmesriikidele liiga suur vabadus. Kui üks liikmesriik peab kokkuleppest kinni, kuid teine mitte, siis on oht moonutada konkurentsitingimusi.

Seega ei kannata mitte ainult kliima. See avaldab ebasoodsat mõju ka erinevate liikmesriikide ettevõtete ja tööstuste konkurentsitingimustele. Majandus- ja rahanduskomisjoni raportis palusin sellele aspektile erilist tähelepanu pöörata. Komisjon peab jälgima hoolikalt eeskirjadest kinnipidamist ning tegema vajadusel vajalikke ettekirjutusi. Parlamendis jälgime seda igatahes hoolikalt.

Sepp Kusstatscher, *tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni arvamuse koostaja*. – (DE) Austatud juhataja, tööhõive- ja sotsiaalkomisjon tervitab kõiki eesmärke ja meetmeid, mis aitavad aeglustada kliimamuutusi ning leevendada selle mõjusid.

Piirdun hetkel ühe poliitika aspektiga: niinimetatud esimese maailma heaolu, ületootmine ja liigtarbimine – eriti transport, mis kasutab massiliselt fossiilkütuseid – on kliimat kahjustavate kasvuhoonegaaside heitkoguste suurenemise peamiseks põhjuseks. Teisest küljest aga mõjutavad oodatava kliimakatastroofi tagajärjed kõige enam just sotsiaalselt kõige nõrgemaid ja vaesemaid. Neil puuduvad võimalused, et kohanduda. Energia ja toidu hinnatõusud mõjutavad neid palju tugevamini kui rikkaid. Olemasolevad näljahädad muutuvad veelgi raskemaks.

Seepärast vajamegi ülemaailmset aktiivset tegevust nälja vastu maailmas. Nõuame, et kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kohustus jagatakse sotsiaalselt vastuvõetaval viisil.

ISTUNGI JUHATAJA: Mario MAURO

asepresident

Robert Goebbels, *tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni arvamuse koostaja*. – (FR) Austatud juhataja, kliima ja energia paketi läbirääkimiste pidamiseks valitud menetlus takistas parlamenti tõeliselt demokraatlikul viisil oma tööd tegemast.

Mitteametlikel kolmepoolsetel arutlustel saavutati kompromiss, mis lihtsalt tuleb vastu võtta. Olin veendunud, et esimesel lugemisel oleks parlament saanud esitada nõukogule paremaid lahendusi, seda eriti seoses tehnoloogia ülekandmisega arengumaadesse.

Heitkoguste vähendamine peab toimuma üleilmsel tasandil, mis tähendab, et tuleb võtta vastu puhta arengu mehhanismide panus. Neid vahendeid tunnustatakse ka Kyoto protokollis raames.

Keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni raport ei olnud mitmes suhtes mõistlik ning tulenes Nicolas Sarkozy hukka mõistetud fundamentalismist. Raportöör pidi kiirelt taganema ja leppis kahekümne põhjendusega. Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni raport oli lõpptulemusele palju lähedasem. Tulemust oleks saanud parandada ka siis, kui parlament oleks saanud teha oma tööd demokraatliku läbipaistvuse vaimus.

Kliima ja energia pakett jätab endast kibeda järelmaitse, kuna läbirääkimised toimusid kulisside taga ilma tegeliku avaliku aruteluta.

Antonio De Blasio, *regionaalarengukomisjoni arvamuse koostaja*. – (HU) Ka parlamendi regionaalarengukomisjon pidas ettepaneku üle pikki arutelusid. Suurem osa meie soovistest on suunatud tunnistamisele, et antud eesmärk puudutab teatud regioonide majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvust ning seetõttu on võimalik saavutada süsinikdioksiidi heitkoguste vähendamine edukalt siis, kui see moodustab

osa Euroopa Liidu ühtekuuluvuspoliitikast. Kaalutlused seoses kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamisega tuleks teha osaks struktuuriliseks arenguks ette nähtud toetuse tingimustest. Olgugi et Euroopa Liidu lubadused on liikmesriikide valitsustele siduvad, on need ka arvestatavaks koormaks kohalikele ja regionaalsetele valitsustele ning teistele liikmesriikide kohalikele ja regionaalsetele huve esindavatele foorumitele ja asutustele. Seatud ambitsioonikaid eesmärke on võimalik saavutada ainult siis, kui ülesannete ühtlustamise ja kohaldamise käigus jätkub vertikaalne koostöö keskvalitsuste ja kohalike regionaalsete ametiasutuste vahel ning horisontaalne koostöö erinevate regionaalsete asutuste vahel. Rõõmu võite tunda asjaolu üle, et oleme midagi ette võtnud ning astunud sammu õiges suunas, kuid lisaks ühisele järelemõtlemisele peame ka suurendama jõupingutusi igas ELi liikmesriigis.

Péter Olajos, *fraktsiooni PPE-DE nimel.* – (HU) Mul on väga kahju, et ministrit ennast hetkel istungisaalis pole, kuid minu fraktsioon tervitab ja toetab Euroopa Liidu uut kliima ja energia paketti ning selles olevaid õigusnorme seoses liikmesriikide ühiste jõupingutustega. Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni arvates on tegemist olulise sammuga, kuna seniajani reguleerimata valdkondades on sellega sätestatud reguleerimise nõue ning seega hakatakse alates 2013. aastast mõõtma ja reguleerima igat süsinikdioksiidi allikat. Kõne all oleva paketi parim omadus on see, et ka jagatud jõupingutuste valdkonnas võetakse kasutusele kauplemise süsteem, mis on soovitus, mille ma isiklikult esitasin. Sellega on võimalik saastekvootidega kauplemise süsteemis (ETS) kasutada turumehhanisme, et edendada süsinikdioksiidi heitkoguste vähendamist ka selles valdkonnas.

Fraktsiooni PPE-DE peaesmärk on suurendada ELis keskkonnasõbralikku innovaativsust, et teha ELi majandusest kõige konkurentsivõimelisem majandus vähem süsihappegaasiheiteid tekitavate tehnoloogiate alal. Kahjuks on see kavatsus olnud vaid osaliselt edukas, kuna nõukogu ja Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsioon nõudsid liigset puhta arengu mehhanismide (CDM) kasutamist – lõpuks kuni 80% ulatuses. Selline CDMide hulk koos heitkogustega kauplemise süsteemiga (ETS) läheb kokku maksma 63 miljardit eurot, mis on minu arvates liiga palju. Samuti on kahju, et vastavalt peaministrite otsusele nõuab õigusaktide pakett kahe ja poole kordset heitkoguste vähendamist ettevõtetele ja liikmesriikidele, mis praeguses majanduslike raskuste õhkkonnas tekitab eriti ebavõrdse jõupingutuste jaotuse, mis on kahjulik Euroopa tööstusele. Ka liikmesriigid on teineteise vastu erapoolikud olnud ning ei ole tasunud neile, kes on oma lubadused täitnud, ega karistanud neid, kes on võitluses kliimamuutuste vastu õõnestanud liidu usaldusvärsust. Samas võivad juba hästi hakkama saanud Kesk- ja Ida-Euroopa riigid saada saastekvootidega kauplemisest olulisi ressursse, mis annab neile võimaluse saavutada potentsiaalselt suurte kokkuhoidu täiendavaid süsinikdioksiidi heitkoguste vähendamisi siseriiklikes ja transpordi sektorites. Üleüldiselt täidab käesolev direktiiv olulise lünga ning vaatamata kõigile selle puudustele on tegemist siiski ülimalt olulise direktiiviga. Direktiiviga asus Euroopa Liit teele vähem süsihappegaasiheiteid tekitava Euroopa ühiskonna loomise poole, mis on ka kliima seisukohast jätkusuutlik.

Edite Estrela, *fraktsiooni PSE nimel.* – (PT) Esmalt soovin südamest õnnitleda raportööri Satu Hassi raske tööst, millega ta hakkama sai ning sihikindluse eest, mida ta kompromissi sõlmimise nimel töötades üles näitas! Soovin tänada tehtud jõupingutuste eest ka komisjoni ja nõukogu! Tahaksin kommenteerida vaid seda, mida Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni variraportöör ütles. Lepin sellega, et ta tunneb end oma fraktsioonis ebamugavalt, kuid iseenesest mõistetavalt ei saa Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsioonist patuoinast teha.

Nimetatud protsess ei olnud lihtne, kuid kogu töö on end ära tasunud, juhul kui saavutame rahvusvahelise kokkuleppe seoses liikmesriikide õigusliku pühendumusega vähendada süsinikdioksiidi heitkoguseid 30%. Ka parlamendi ettepanekud muutsid originaalteksti oluliselt paremaks. Teksti lisati pikaajalised eesmärgid vähendada heitkoguseid 2035. aastaks 50% ja 2050. aastaks 60–80%. Viidati ka energiatõhususele, puhta arengu mehhanismide (CDM) projektide kvaliteedile ning kavatsusele aidata kolmandatel riikidel oma heitkoguseid vähendada ja kliimamuutustega kohaneda. Rikkujate rangemaks karistamiseks lisati ka parandusmeetmete mehhanism, mille kohaselt vähendatakse liikmesriigi järgmise aasta saastekvoote, korrutades ülejäägi teguriga 1,08. Kahtlemata võiks kokkulepe veelgi parem olla, aga halvim tulemus oleks olnud see, kui üldse mingit kokkulepet saavutatud ei oleks.

Kliima ja energia pakett on meie kodanikele, keskkonnale ja majandusele ülimalt tähtis küsimus. Seepärast peamegi nõukogus sõlmitud kokkulepet tervitama. Euroopa Liit on suurepäraseks eeskujuks, nagu senaator John Kerry Poznańis kinnitas. Kokkuleppega saatis Euroopa Liit väga positiivse signaali teistele oma rahvusvahelistele partneritele. EL näitas, et juhib endiselt võitlust kliimamuutuste vastu ning ootab sarnaseid jõupingutusi ka teistelt osapooltelt. Loodan, et Euroopa Parlament võtab paketi homme vastu. Sotsiaaldemokraatide fraktsioon kavatseb igatahes seda teha.

Johannes Lebech, *fraktsiooni ALDE nimel*. – (DA) Austatud juhataja, mitmeid kuid kestnud läbirääkimised kliimapaketi üle on olnud dramaatilised ja põnevad ning soovin tänada raportööri Satu Hassit ning variraportööri nende konstruktiivse ja avatud koostöö eest! On hea, et saavutasime tulemuse, isegi kui parlamendi seisukohalt oleksime soovinud olla palju ambitsioonikamad. Kohe algusest peale soovisime koostada ambitsioonika kliimapaketi, et Kopenhaagenis oleks midagi tõsiseltvõetavat välja pakkuda. Eriti võitlesime selle vastu, et liikmesriigid saaksid osta liiga palju süsinikdioksiidi vähendusi sisse väljastpoolt Euroopat. Liikmesriikidele on antud paindlikkus nende ostude tegemiseks, kuid loomulikult ei pea nad seda kasutama. Paindlikud mehhanismid on mõeldud hädaabimeetmetena, mitte vahendina eesmärkide saavutamiseks. Sooviksime näha ka palju rangemaid trahve liikmesriikidele, et 2019. aastaks ei oleks liikmesriike, kes on oma eesmärkide saavutamiseks kaugel maas. Liikmesriigid peavad näitama üles vastutust ning alustama plaanidetegemise oma kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks väljaspool saastekvootidega kauplemise süsteemi. Liikmesriigid peavad looma vajaliku raamistiku süsinikuvaese arengu tagamiseks töhusa energiakasutuse ja jätkusuutlikumate energiaallikate kasutuselevõtmisega. Homme hääletus tähistab Euroopa kliimapaketi ettevalmistamise lõppu, kuid see on kõigest üks samm parema kliimapolitiika loomisel kogu planeedi jaoks. Vajalik töökoorem on laiali jaotatud, vahendid eesmärkide saavutamiseks on paigas ning nüüd on liikmesriikide kord teha oma osa. See vajab poliitilist tahet ja head juhtimist. Pidage meeles, et kliimapakett on aluseks eelseisvatele Kopenhaageni läbirääkimistele, kus peame kindlasti saavutama rahvusvahelise kokkuleppe. Lõpetuseks tuleksin teile meelde, et nimetatud rahvusvahelise kokkuleppe eesmärgiks ei ole mitte too ülistatud heitkoguste vähendamine 20%, vaid hoopis vähendamine 30%. See ambitsioonikas eesmärk on ka osa kokkuleppest, mille üle homme hääletame.

Liam Aylward, *fraktsiooni UEN nimel*. – (GA) Austatud juhataja, kõikide liikmesriikide valitsused olid närvilised, kui tehti tööd ühise Euroopa finantssüsteemiga. Tegemist oli suure ettepanekuga ja neile valmistas muret menetlus ning selle tulemused. Nüüd aga kasutab eurosüsteemi iga päev 320 miljonit inimest. Euro kasutuselevõtmisest on möödas peaaegu 10 aastat.

Nüüd võtavad kõik liikmesriigid kasutusele uue suuremahulise ettepanekut keskkonna tuleviku kaitsmise nimel ning igaüks peab eesmärkide täitmisest aktiivselt osa võtma. Peame kõik tagama, et säiliks tasakaal keskkonna ja majanduse vahel. Ka ettevõtteid tuleb kaitsta, kuna on oht, et need hakkavad riigist riiki kolima.

Eelseisev väljakutse annab meile võimaluse töötada välja roheline tööstus ning luua juurde töökohti. Nüüdsest peale peavad kõik liikmesriigid panema suurema rõhu teadus- ja arengustegevusele. Olen väga rahul, et seoses põllumajandusega pöörati tähelepanu lirimaa vajadustele. See erikokkulepe jääb püsima isegi siis, kui võetakse vastu uus rahvusvaheline kokkulepe. Kokkuleppe kohaselt saab lirimaa tasakaalustada oma kasvuhoonegaaside heitkoguseid metsandusala tegevuskava väljatöötamisega.

Nimetatud riiklik metsandusala tegevuskava on Kyoto protokoll eesmärkide täitmisel väga tähtis ja keskne. Kuid kaitstud on ka talupidajad, mis on samuti väga oluline.

Roberto Musacchio, *fraktsiooni GUE/NGL nimel*. – (IT) Austatud juhataja, kallid kolleegid, täna siin täiskogul sõna võttes rääkis Nicolas Sarkozy ausalt asjade seisust seoses kliimapaketi üle saavutatud kompromissiga.

Osa nimetatud kompromissist on liikmesriikide jõupingutused. Iga kompromissi eesmärk on vaadata, kuidas ja millises suunas asjad arenevad ning kas eesmärkide saavutamine on ka võimalik. Vaadates keskkonna- ja majanduskriisi ulatust, ei jää üle muud, kui tunda muret selle üle, et nii paljusid eesmarke sai vähendatud. Nii kuidas asjad hetkel arenevad ja, kui kuulata näiteks Itaalia peaministri Silvio Berlusconi sõnu, siis paistab, nagu sooviti jätta asju nii, nagu need olid ja inimesi lausa petta. See seisabki selle nn liikmesriikide üksmeelsuse taga, millest Nicolas Sarkozy rääkis. Teame, et härra Berlusconi sõnad olid propaganda, kuna tegelikult kõne all olev pakett nii ei toimi. Hoopis vastupidi, palju tööd tegi ära parlament, mis näitas üles suuremat euroopalikkust ja uuenduslikkust kui nõukogu ja liikmesriigid.

Seega ei ole probleemiks mitte ainult tasakaal institutsioonide vahel, vaid ka nendevaheline dünaamika. Parlamendi rolli tulekski muuta tähtsamaks just seepärast, et vajame rohkem demokraatiat. Sellel põhjusel kasutame oma hääli, et näidata üles oma lojaalsust parlamendi tekstide ees. Soovin siin täiskogul öelda, et keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon tegi ära märkimisväärse töö, et jõuda edasisse etappi ning, vastupidi sellele, mida ütles Robert Goebbels, on raportöör Satu Hassi väga oskuslikult ja tulemusrikkalt tegutsenud.

Riitta Myller (PSE). – (FI) Austatud juhataja, ka mina soovin kõigepealt tervitada raportööri Satu Hassit ning kõiki neid, kes osalesid läbirääkimistel seoses kõne all oleva raske direktiiviga.

On selge, et vajame rangemaid täidetavaid eesmärgi sektoritele, mis ei osale saastekvootidega kauplemise süsteemis, kuna sellega saame tekitada palju energiat tõhusamalt tarbiva ühiskonna loomiseks.

Sektorites, millele direktiivi kohaldatakse, nagu näiteks ehitussektor, transport, põllumajandus ja jäätmevaldus, on meil võimalus töötada välja uusi oskusi ja asjatundlikkust ning, kui aus olla, siis on need suuremalt jaolt isegi juba olemas. Kui on olemas vajalikud määrused, saab ka neid oskusi ja asjatundlikkust ära kasutada. Sel juhul oli väga hea, et parlamendil õnnestus lisada direktiivi kindlalt lahtimõtestatud termin „energiatõhusus”.

Adina-Ioana Vălean (ALDE). – Austatud juhataja, mul on väga hea meel möödunud nädalal saavutatud kokkuleppe üle seoses kliimamuutuste paketiga ning õnnitlen ka raportööri ning Prantsusmaa eesistumist nende suurepärase töö eest!

Oli tähtis säilitada meie ambitsioonikad eesmärgid, kuid praeguses majanduslikult raskes kliimas ei saanud me lubada, et tööstusel lasuks säärane raske koorem, mis omakorda oleks taksistanud Euroopa konkurentsivõimet. Seepärast tervitangi just liikmesriikide jõupingutusi käsitleva otsuse puhul kogu liikmesriikidele pakutavat paindlikkust eesmärkide saavutamiseks ning seda, et sanktsioonide asemel võeti kasutusele parandusmeetmete süsteem!

Tööstuskomisjonis on see küll alati minu seisukoht olnud, kuid soovin seda siinkohal veel korrata. Eriti uute sektorite reguleerimisel on vaja paindlikkust ja enne rangemate sätete kasutusele võtmist vajame mõjude hindamist.

Olen ka väga rahul, et kõrgema vähendamise eesmärgi puhul sai tagatud ka kaasotsustamismenetluse kasutamine. Asi on ikkagi põhimõttes. Meie kodanikud ei saanud meid siia selleks, et me siis selliste tähtsate otsuste korral oma arvamust avaldada ei saaks.

Anni Podimata (PSE). – (EL) Austatud juhataja, volinikud, nõukogu eesistuja, täna arutlemisel olev kliima ja energia paketi ettepanekute pakett ei kajasta eriti täpselt Euroopa Ülemkogu palvel Euroopa Komisjoni aasta tagasi esitatud ambitsioonikaid eesmärgi. Tekstis ei ole kajastatud ka soovitusi, mida asjaomased parlamendi komisjonid mitmetel juhtudel esitasid. Parlamendi ettepanekud – ja siinkohal soovin kasutada võimalust ja tänada raportööri Satu Hassit ning kõiki teisi, kes oma panuse andsid – olid realistlikud ja vastutulelikud, kuid samas ka ambitsioonikad ning kajastasid Euroopa liidu pühendumust säilitada ja tugevdada oma juhtiv roll maailma võitluses kliimamuutuste vastu. Täna arutlusel olevate ettepanekute tasakaal ei ole sama, kuna kompromissidega on piiratud ambitsioonikust, mis on kõikidele ELi kodanikele absoluutselt vajalik. Mis puhta arengu mehhanismidesse puutub, siis asjaolu, et liikmesriigid saavad suurema osa oma heitkoguste vähendamisest tasaarvestada töödega kolmandates riikides, tekitab ohu, et saadame enne Kopenhaageni kohtumist maailmale vale sõnumi.

Justas Vincas Paleckis (PSE). – (LT) Olgugi et raportöör esitas oma raporti mõningase pessimismiga, arvan isiklikult, et ta tegi ära suurepärase töö. Ikkagi annab kompromiss meile nüüd arusaamise, kui palju peab iga ELi liikmesriik panustama, et EL saaks pidada kinni oma kohustusest vähendada kliimamuutusi põhjustavate kasvuhoonegaaside hulka teatud valdkondades ühe viiendiku võrra.

Nagu teistel ELi 21. sajandi liikmesriikidel, mille SKT elaniku kohta ei ole suurepärase, on Leedul õigus suurendada nimetatud heitkoguseid 15%. Kuid kvootidest kinnipidamine on suureks koormaks nii uutele kui ka vanadele liikmesriikidele. Seepärast ärgem unustagem, et kõige odavam ja puhtam energia on säästetud energia! Stabiilseid energiaallikaid, kütuse kvaliteeti ja sõidukite keskkonnasõbralikkust käsitlevaid direktiive tuleb kohaldada palju rangemalt, pöörates rohkem tähelepanu ka kvaliteedile. Ka on väga tähtis, eriti 21. sajandi ELi liikmesriikide jaoks, et suurendatakse ELi eraldatud rahalisi vahendeid korterelamute energiatõhususe tõstmiseks.

Paul Rübigen (PPE-DE). – (DE) Austatud juhataja, soovin juhtida vaid tähelepanu sellele, et arvesse tuleb küll võtta liikmesriikide erinevaid olukordi, kuid seda just SKT alusel. Näiteks Saksamaal kasutatakse elektri tootmiseks palju sütt, samal ajal aga kasutab Prantsusmaa palju tuumaenergiat. Vajame tuumaelektrijaamade ohutusstandardeid terve Euroopa jaoks ning sõltumatud reguleerivat asutust, mis ka vajalikke sätteid välja annab.

Siiani ei ole veel saavutatud eesmärki teha väikese ja keskmise suurusega ettevõtetele erand kuni 50 000 tonni süsinikdioksiidi kohta. See on tugev murepunkt, kuna väikeettevõtteid ei saa sellega kaasnevaid bürokraatlikke kulusid kanda.

Carl Schlyter (Verts/ALE). – (SV) Soovin tänada raportööri Satu Hassit, kes tegi küll kõik, mis tema võimuses, kuid vaatamata sellele kahjuks ei ole nõukogu koostööaldis! Kahjuks sulgeb meie nõukogu oma silmad asjaolu ees, et Euroopa peab võtma enda kanda osa vastutusest seoses kliimaprobleemide lahendamise. Me ei saa lihtsalt lükata 80% oma kliimavastutusest üle piiride ning lasta maailma vaeseimatel riikidel, mis alles oma kliimaturgu loovad, selle töö eest kallilt maksta samal ajal, kui me ise võtame kasutusele lihtsad ja odavad meetmed. See on halvim näide kolonialismist.

Kui tahame kliimaeesmärke saavutada, peame vähendama enda heitkoguseid 70% kuni 80% ulatuses. Antud poliitikaga peame aga 7% või 8%ga leppima. See on absoluutselt ebapiisav ning näitab igasuguse solidaarsuse puudumist. Küsimus on, kas tulevased põlvkonnad ei hakka nõudma, et ministrite nõukogu vastutaks Haagi Rahvusvahelise Kriminaalkohtu ees sellise vastutustundetu poliitika eest, mis mõjutab nii inimkonda, kuid ka meie planeeti. Täna teid.

Kathy Sinnott (IND/DEM). – Austatud juhataja, kliima ja energia paketti, eriti selle osa seoses kasvuhoonegaaside vähendamisega, peetakse tõeliselt võidukaks sammuks, ning olen nõus, et selle koostamiseks tehtud jõupingutused näitavad tugevat tahet lahendada kliimamuutustega seotud probleeme. Kuid kritiseeritakse aga minu riiki ja Uus-Meremaad põllumajanduse kõrge heitkoguste taseme pärast.

Mõlemas riigis on väike rahvastikuarv, kuid palju kariloomi, mis heitkoguste näitajaid moonutab. Kas me tõepoolest ei mõista, et Iirimaa ja Uus-Meremaa põllumajandus toidab maailma kaugel väljaspool nende riikide piiride? Rääkida sellest, et need riigid peavad vähendama oma kariloomade arvu, on pööranee nii toiduainetega kindlustatuse kui ka kliimamuutuste seisukohalt. Just nendes riikides toidetakse karjaid väga jätkusuutlikult, nimelt heinaga. Selle asemel peaksime hoopis toetama teadus- ja arendustegevust, et leida lahendusi, – teistsugune söötmine, teistsugused kasvukavad – et vähendada loomade tekitatud kasvuhoonegaaside heitkoguseid seal, kus see on võimalik, mitte loomi hävitades.

Charles Tannock (PPE-DE). – Austatud juhataja, Euroopa kodanikele valmistavad tõsist muret kliimamuutuste mõjud ja nad toetavad süsinikuväest puhast energiatootmist oma tuleviku hüvanguks. Seepärast on oluline, et saadaksime nõukogule selge sõnumi seoses meie ühise pühendumusega.

Kuid inimesed, keda siin esindame, on väga mures ka üleilmse finantskriisi pärast. Hetkel on töökohtade turvalisus nende jaoks kindlasti palju tõsisemaks probleemiks kui globaalne soojenemine ja taastuvenergia. Sellegipoolest ei saa lubada, et Euroopa majanduste seisund kliimamuutused päevakorrast välja tõukab. Samamoodi ei saa me jätkuvalt õõnestada järelemõtlematute tegudega oma tähtsamaid tööstusharusid ja turgusid.

Üldiselt usun, et käeolev pakett, 20-20-20 kliimamuutuste pakett, kajastab nimetatud dilemmat ning vähendab riski, et Euroopa tööstused peavad paiknema ümber välismaale, kus kehtivad palju vähem piiravad eeskirjad. Ka Londoni linn, mida ma isiklikult esindan, ootab agaralt, et saaks saastekvootidega kauplemise süsteemi raames süsinikdioksiidi lubadega kauplemise hakata.

Ühine lähenemine kliimamuutuste probleemi lahendamiseks on ka kesksel kohal minu fraktsiooni lähenemises Euroopa Liidule, mida toetab samuti meie fraktsiooni esimees ja loodetavasti tulevane peaminister David Cameron.

Anders Wijkman (PPE-DE). – Austatud juhataja, direktiivis, mida siin hetkel arutame, on oluline nõrk koht. Kui lubame nii suurt paindlikkust seoses heitkoguste vähendamistega kolmandates riikides, tekib mul küsimus, millised tagajärjed on. Kulutõhusus on tähtis põhimõte ja meie ees olevad kompromissid oleksid nende praegusel kujul head, kui eesmärgiks oleks vähendada üleilmseid heitkoguseid 20%. Siis oleks praegu väljapakutud eesmärgid mõistlikud.

Kuid teadlased ütlevad meile, et pikemas perspektiivis peame vähendama heitkoguseid 80% kuni 95%. Ma ei mõista, kuidas on see võimalik, kui lükkame suure osa oma jõupingutustest edasi 2020. aastasse ja veel kaugemale. Vajame energiatarbimise põhjalikku muutmist transpordis, tööstustootmises, ehituses jne. Kui lubame 60% kuni 80% heitkoguste vähendamist väljaspool saastekvootidega kauplemise süsteemi teha teistes maailmajagudes, siis seda ei juhtu.

Satu Hassi, raportöör. – (FI) Austatud juhataja, kallid kolleegid, täna teid selles arutelus osalemise eest!

Nagu ütlesin, on käesolev otsus samm õiges suunas, olgugi et oleksin soovinud teha palju pikema sammu. Toetan seda otsust, kuid minu kommentaar oli seotud suurima sellega seostatud probleemiga, milleks on paindlikkus.

Milleks on see kaunis mõiste „paindlikkus” selliseks probleemiks? Paistab, et paljud valitsused ei ole päris aru saanud, mida valitsustevaheliste kliimamuutuste rühma (IPCC) suunised tähendavad. ÜRO kliimamuutuste rühma (IPCC) arvates peavad tööstusriigid vähendama oma absoluutseid heitkoguseid 2020. aastaks 25% kuni 40%. Lisaks peavad arengumaad vähendama võrreldes harilike tasemetega oma heitkoguseid 15% kuni 30%. Nende arvudega on mõeldud heitkoguste vähendamisi nimetatud riikide territooriumidel.

Kui kanname üle poole oma heitkoguste vähendamisest arengumaadesse, tõstame sellega sealse kohustuslike heitkoguste vähendamise mahu tasemele, mida on füüsiliselt võimatu saavutada.

See näitab, et asjast on väga puudulik arusaam, mis on seotud kujutlusega, et autotransport ei saa lõpmatuseni kasvada, kuna suur osa heitkoguseid, mida käesolev liikmesriikide jõupingutuste otsus katab, tulenevad just nimelt teetranspordist.

Nagu ma oma esimeses sõnavõtus ütlesin, loodan, et valitsused võtavad endale veidi suuremaid vastutusi, kui käeolev otsus seda lubab ning teevad investeeringuid, et oma riikides heitkoguseid vähendada. Sel viisil saavutame püsivad heitkoguste vähendamised, mitte sellised, mida tuleb igal aastal väljastpoolt sisse osta. Lisaks loome sellega ka juurde uusi töökohti meie oma riikides.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub kolmapäeval, 17. detsembril 2008.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

András Gyürk (PPE-DE), kirjalikult. – (HU) Kliima ja energia paketi vastuvõtmisega võttis Euroopa Liit endale osa vastutusest võitluses kliimamuutuste vastu. Mitmete kuude vältel edukalt väljatöötatud kompromissi võib kahtlemata pidada ajalooliseks saavutuseks. Samas aga ei saa jätta mainimata, et kompromissis on mitmeid punkte, mis selle vasturääkivaks muudavad.

Sel ajal, kui komisjoni esitatud kliimapaketti on esitamisest peale mitmeid kordi oluliselt muudetud, ei ole leitud ikka veel lahendust kõige väljapaistvamale vasturääkivusele. Nimetatud vasturääkivus seisneb selles, et nõukogu vastuvõetud direktiivis on määratud valesti algusaasta ning seega on tehtud olematuks kõik liikmesriikide tehtud senised jõupingutused seoses kahjulike heitkoguste vähendamisega. Kõik see saadab välja sõnumi, et praeguseni tehtud saavutused ei tähenda midagi ja uute õigusaktidega alustavad kõik puhtalt lehelt. See ei ole ergutusvahendiks otsusetegijatele vajalike otsuste langetamiseks, vaid pigem eeskirjade muutmiseks.

Meie arvates on vastuvõetamatu, et käeolevas ettepanekus koheldakse võrdselt neid, kes on oma heitkoguseid oluliselt vähendanud ja neid, kes on neil pigem tõusta lasknud. Meie arvates kahjustab Euroopa Liit oma enda tõsiseltvõetavust, kui võtame vastu õigusnorme, mis ei võta arvesse Kyoto protokolliga raames antud pühendumusi.

Meie arvates on Euroopa Liidu ambitsioonikate kliimakaitse eesmärkide üles märkimine õigusaktides edasivaatav samm. Kuid oleksime palju õnnelikumad, kui kokkuleppest ei oleks saanud järjekordset näidet kaksikmoraalist ja vasturääkivusest.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN), kirjalikult. – (PL) Austatud juhataja, volinik, seoses aruteluga, milles käsitletakse tegevusi kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks, sooviksin juhtida tähelepanu järgmistele probleemidele.

1. Võttes võrdluspunktina süsinikdioksiidi heitkoguste vähendamise skaala määramiseks kasutusele 2005. aasta, andsid uued liikmesriigid nõusoleku mitte võtta arvesse süsinikdioksiidi vähendamisi, mis saavutati jätkuva tööstuse ümberkorraldamisega alates 1990. aastast. Poola puhul on süsinikdioksiidi heitkoguseid vähendatud aastatel 1990 kuni 2005 30%. Sellega kaasnesid suured sotsiaalsed kulutused, märkimisväärsim neist oli üle 20% küündiv töötuse tase.

2. Pühendumus vähendada heitkoguseid 2020. aastaks veel 20% võrra, ostes samas kuni 2013. aastani 30% saastekvootidest, saavutades etapiliselt 2020. aastaks 100% taseme, toob kahjuks rahvale kaasa olulise sooja ja elektri hinna tõusu. See toob kaasa ka olulise elektri hinnatõusu tööstusele. Hinnatõusu tõttu võivad nendes riikides kaduda paljud energianõudlikud tootmisvaldkonnad nagu raua-, tsemendi-, lubja- ja tehismäetiste tööstus, mis toob omakorda kaasa negatiivseid tagajärgi ühiskonnale.

3. Kui Ameerika Ühendriigid ja Kagu-Aasia ei osale väljatöötatud süsinikdioksiidi heitkoguste vähendamise programmis samadel tingimustel, mis Euroopa Liit, on liidu suured rahalised ja majanduslikud jõupingutused

asjatud olnud. ELi osakaal maailma süsinikdioksiidi heitkogustest on 14%, samas aga on USA ja Kagu-Aasia osakaal üle 80%.

13. Süsinikdioksiidi geoloogiline ladustamine (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorra punkt on keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni nimel esitatud härra Daviese raport (A6-0414/2008) ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, milles käsitletakse süsinikdioksiidi geoloogilist ladustamist ning millega muudetakse nõukogu direktiive 85/337/EMÜ ja 96/61/EÜ, direktiive 2000/60/EÜ, 2001/80/EÜ, 2004/35/EÜ, 2006/12/EÜ ja määrust (EÜ) nr 1013/2006 (KOM(2008)0018 – C6-0040/2008 – 2008/0015(COD)).

Chris Davies, raportöör. – Austatud juhataja, süsiniku kogumise ja ladustamise tehnoloogia potentsiaal saavutada CO₂ heitkoguste atmosfääri paiskamise tohtu vähendamine ja leevendamine on midagi, millest me lihtsalt peame kinni haarama. Pean ütleva, et idee säilitada süsihappegaasi igavesti maa all pole minu jaoks ideaalne valik. Sooviksin, et liiguksime otse teise ajastusse, sellesse, kus meie jõud tuleks taastuvast, puhtast ja rohelisest energiast. Kuid me ei saa ignoreerida tegelikku olukorda seoses söega. Hiina saab 80% elektrist söest. See riik tormab edasi oma taastuvenergia programmidega ja siiski laiendab nädalast nädalasse ka oma söel töötavaid jõujaamu.

Minu kodumaal käib suur vaidlus uue söel töötava jõujaama ehitamise üle Kingsnorthi. Selle ühe jõujaama CO₂ heitkogused võrduvad nendega, mida hoiavad kokku kõik tuulepargid, mis meil praegu riigis on. Inimesed ütlevad: miks näha vaeva kõigi nende taastuvate energiaallikatega, miks näha vaeva kõigi nende muude asjadega, kui te ikkagi niiviisi söel töötavaid jõujaamu ehitate?

Me peame arendama süsiniku kogumist ja ladustamist. Rahvusvaheline Energiaagentuur ütleb, et 2050. aastaks võib selle arvel vähendada kuni 50% saasteainete heitkogustest, mis vastasel korral tavalise majandustegevuse stsenaariumi puhul õhku paisataks.

Praegu on meie esmane mure selle õigusakti käsitlemisel olnud ohutuse küsimusega tegelemine. Mõnesid neist muredest on võib-olla lihtne suureks puhuda. Lõppude lõpuks on CO₂ looduslik aine: me hingame seda sisse ja välja. Me pumpame plahvatavat gaasi nagu metaan meie oma kodudesse, kus me sellele tule otsa paneme. Seega, võrdluseks, tuleb CO₂ puhul säilitada perspektiivitunne. Kuid me oleme püüdnud käesolevas raportis tegeleda lekkimise küsimusega, tehes selgeks, et on absoluutselt vastuvõetamatu, kui tekib oht inimeste tervisele.

Oleme püüdnud õigusnorme parandada, lisades selgitusi, et vältida vasturääkivusi ja kiirendada rakendamise protsessi, rõhutades samas, et lõppkokkuvõttes juhivad liikmesriigid ise oma saatust. Nemad otsustavad, kas nende territooriumil hakatakse süsihappegaasi säilitama või mitte.

Komisjoni esialgsed ettepanekud olid head. Ma loodan, et nõukogu, komisjon ja parlament on neid kollektiivselt veelgi paremaks muutnud. Kuid süsihappegaasi säilitamisel või säilitamise sätestamisel pole suurt mõtet, kui me seda kõigepealt ei kogu. Seega võtsime viimase paari kuu jooksul vastu väljakutse jõustada finantsmehhanism, et motiveerida eelmisel aastal valitsusjuhtide poolt lubatud näidisprojektide teostamist.

Pean ütleva, et kohati on see tundunud nagu mäkketõus. Inimesed kahtlesid ettepanekus kasutada kvoote saastekvootidega kauplemise süsteemi uute osalejate reservist. Kuid lõpuks jõudsime me sinnamaani, kui nõukogu otsustas eelmisel nädalal eraldada 300 miljonit kvooti. Kui palju sellega saadakse, sõltub süsiniku hinnast. Kuid mulle on öeldud, et see võib tähendada 6 kuni 9 miljardit eurot toetusi investeeringuteks.

See on väga suur samm edasi, üks nende läbirääkimiste tõelisi saavutusi. Ma arvan, et kõik minu kolleegid siin saalis peaksid olema rahul sellega, et ettepanek tuli algselt parlamendist. See oli nõukogu päevakorras, sest meie lisasime selle sinna. Eesistujariik võttis selle vastu ja, ehkki mitte entusiastlikult, vähemalt nõustus, et see pakkus lahendust vägagi reaalsele probleemile.

Nüüd on aeg edasi liikuda. Vaadake, et nende näidisprojektide osas pakkumised võimalikult kiiresti välja kuulutatakse. Vaadake ehitustööde algust. Katsetagem seda tehnoloogiat ja palvetagem, et see tööle hakkaks.

Jean-Louis Borloo, nõukogu eesistuja. – (FR) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid, esmalt sooviksin tänada raportööri, Chris Daviest, kelle järjekindlusega on lõpuks saavutatud midagi, mida ma usun, võib kõhklematult nimetada eduks.

Võime öelda, et me oleme selle tõesti saavutanud Euroopa Parlamendi suure panuse mõttes. On tõsi, et alguses polnud nõukogu üksmeelne põhimõtte või seejärel koguste osas. Lõpuks nõustusid liikmesriigid selle põhimõttega ühehäälselt. Üsna laialdane konsensus oli 100 miljoni tonni või selle vaste või ekvivalendi eraldamise poolt.

Lõpuks, teemal, mis raportööri sõnul ei ole täiuslik või ideaalne lahendus igaveseks ajaks, kuid mis kaheksa juhtiva teaduste akadeemia arvamuse kohaselt on tõenäoliselt vältimatu, on meil üksmeel 300 miljoni tonni või vähemalt selle rahalise ekvivalendi osas, mis peaks võimaldama meil luua tosina jagu näidisprojekte, nagu volinik Dimas või tegelikult kogu komisjon soovis. Arvan et meil toimub kaasotsustamise, lähenemise ja konsensuse protsess.

Stavros Dimas, komisjoni liige. – (EL) Lugupeetud juhataja! Süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise suhtes saavutatud kompromisskokkulepe on tõeliselt rahuldustpakkuv. Võin öelda, et sellega parandatakse esialgset ettepanekut ja säilitatakse kõik komisjoni ettepaneku võtmetähtsusega sätteid. Tekstis on süsinikdioksiidi säilitamisega seoses ette nähtud ranged kohustused, selleks et tagada keskkonna ja inimeste tervise kaitse kõrge standard, panemata sealjuures äriühingutele eriti rasket halduslikku või rahalist koormat.

Rahastamise küsimuses, mis oli Euroopa Parlamendi eriliseks mureks, eraldatakse, nagu Chris Davies ütles, saastekvootidega kauplemise direktiivi alusel uute osalejate reservist kuni 300 miljonit saastekvooti selleks, et arendada uuenduslikke süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise tehnoloogiaid ning innovaatilisi taastuvaid energiaallikaid. See kogus peaks olema piisav kuni 12 kavandatud süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise käitise ehitamiseks ja käitamiseks Euroopa Liidus. Väljapakutud õigusliku raamistiku ja süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise käitiste rahastamise üle peetud läbirääkimiste tulemus sillutab teed keskkonnale ohutule tehnoloogiale, mis saab anda olulise panuse CO₂ heitkoguste vähendamisse.

Sooviksin veel kord tänada raportöör Chris Daviest jõupingutuste eest kõnealuse kompromisskokkuleppe saavutamisel. Kutsun teid üles hääletama käesoleva ettepaneku poolt ja sooviksin lisada, vastusena Chris Daviese palvetele, nagu vanad kreeklased ütlesid: jumal aitab neid, kes ennast ise aitavad.

Françoise Grossetête, tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni arvamuse koostaja. – (FR) Austatud juhataja, tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni nimel tervitan ma saavutatud kompromissi, mis paneb aluse süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise tehnoloogiate arendamisele, määratledes samas uue regulatiivse raamistiku, millega luuakse õiguslikud tingimused süsinikdioksiidi püsivale ja ohutule ladustamisele maa all.

Me liigume eksperimenteerimise valdkonnas. Seepärast peame endale jätma kõik võimalused, et selle tehnoloogiaga katsetada ja näidata, kui usaldusväärne see on. Meil on õnnestunud tagada rahalised vahendid, mida vajatakse 12 näidiskäitise rajamiseks kogu Euroopas.

Seetõttu tervitan saavutatud kokkulepet 300 miljoni saastekvoodi osas ja sooviksin kasutada võimalust õnnitleda kahte raportööri, Chris Daviest ja Avril Doyle'i. Nendevaheline hea koostöö tegi selle tulemuse saavutamise võimalikuks.

Kui süsiniku kogumise ja säilitamise tehnoloogia muutub äriliselt tasuvaks, siis võib seda pakkuda ka kolmandatele riikidele, näiteks Hiinale, Indiale jne, ja samuti peaks see tehnoloogia võimaldama Euroopa Liidul etendada globaalsel tasandil juhtrolli paljude erinevate puhaste, ökonoomsete ja madala süsinikuheitega tehnoloogiate osas.

Pärast seda kui oleme katseliste uuringute vallas piisavalt edasi liikunud, saame selle tehnoloogia paljudele jõujaamadele kohustuslikuks muuta.

Karsten Friedrich Hoppenstedt, fraktsiooni PPE-DE nimel. – (DE) Austatud juhataja, kogu arutelu ja raport süsiniku kogumise ja säilitamise kohta on vaid väike hammasratas tohtus kliimapaketi masinavärgis, kuid sellegipoolest väga tähtis ja möödapääsmatult vajalik hammasratas, sest süsiniku kogumist ja säilitamist võidakse kasutada üleminekutehnoloogiana järgmise 50 kuni 80 aasta vältel. Keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjonis toimunud hääletuse tulemused olid kokkuvõttes positiivsed. Chris Davies esitas siin hea raporti ja meie seisukoht oli kolmepoolsetel kõnelustel väga hästi esindatud.

Siiski olin ma algusest peale vastu heitkoguste piirmäärade sätestamisele juba aastaks 2015 ja just nii on nüüd otsustatud. See oleks kaasa toonud süsiniku kogumise ja säilitamise kohustusliku kasutuselevõtmise enne, kui näidisprojekti tulemusi on isegi tutvustatud. Kui me seda oleksime teinud, siis oleksime me eemaldunud sõejuuaamadest gaasil töötavate jõujaamade suunas.

Süsiniku kogumise ja säilitamise tehnoloogia kasutuselevõtmine, nagu me juba kuulsime, sõltub rahast. Avril Doyle on siinkohal ette andnud sõjaka tooni. Mul pole soovi hakata arve kordama, seda on juba tehtud. Küsimus on muidugi selles, millal alustada saame, sest saastekvootidega kauplemise süsteem peab rakenduma sätestatud ajal; ta ei saa rakenduda kohe. Ma arvan, et samuti on tähtis, et liikmesriigid kuni aastani 2016 edendaksid ülitõhusaid süsiniku kogumise ja säilitamise võimega käitisi, kasutades selleks 50% koguinvesteeringust.

Vastutuse üleandmine pärast ladustamiskohtade sulgemist on nüüd seatud 20 aastale, mis on samuti väga positiivne. Nagu me just kuulsime, on meil Hiina näol olemas jõud, mis on määratud kasutama sütt umbes järgmise 50 aasta jooksul, või sellised on vähemalt hinnangud, et katta vähemalt 60% oma energiavajadusest. Mis puudutab tehnoloogia edasist arengut, siis India, Lõuna-Aafrika Vabariik, Austraalia, Ameerika ja Venemaa soovivad samuti neid tehnoloogiaid kasutada. See annab Euroopale võimaluse investeerida ja seda tehnoloogiat CO₂ kogumise ja säilitamise hüvanguks edasi arendada.

Evangelia Tzampazi, *fraktsiooni PSE nimel.* – (EL) Austatud juhataja, volinik, kallid kolleegid, süsinikdioksiidi kogumise ja geoloogilistes formatsioonides ladustamise tehnoloogia on tööriist võitluses kliimamuutusega. Läbirääkimiste käigus töötas Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsioon selle nimel, et saavutada lisandusi ja parandusi nõukogu ettepanekutele, ja see õnnestus. Meie eesmärk on saada sidus õiguslik raamistik süsiniku sidumise ja säilitamise tehnoloogia keskkonnohutuks kasutamiseks, et välistada kahjulik mõju inimeste tervisele või keskkonnale. Meie põhiline poliitiline prioriteet nüüd ja edaspidi on energiatõhususe suurendamine ja taastuvate energiaallikate tugevdamine. Kokkulepe, mille me saavutasime, on keskpika perspektiivi valik. Kutsun kõiki kaasliikmeid üles seda toetama.

Kokkuleppe peamised punktid on eelkõige lubadus uurida direktiivi esimese läbivaatamise käigus võimalust kehtestada kõigile uutele jõujaamadele süsinikdioksiidi heitkoguste piirmäärad, mehhanismi vastuvõtmine seire kulude rahastamiseks ja võimaliku kahju hüvitamiseks, kohustuslik Euroopa Komisjoni arvamus säilitamislubade kohta, puhta elektri riskianalüüs ja hindamine, rangemad nõuded ladustamiskohtade seirele, aruannete esitamine, võimaliku lekke parandamine ja lõpuks, käitajatele selge vastutuse raamistiku loomine ladustamiskoha käitamise ajaks kuni liikmesriikide asutustele vastutuse üleandmise hetkeni. Meie oleme oma osa andnud, nüüd võib jumal oma osa eest hoolitseda.

Anne Laperrouze, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (FR) Lugupeetud juhataja! Niipalju kui ma ka ei toeta ideed, et Euroopa Liit peaks soodustama CO₂ kogumise ja säilitamise näidistehaste arendamist, on mul siiski ka kahtlused nende tehnoloogiate suuremahulise arendamise suhtes selleks, et võidelda kliimamuutusega. Eriti teeb mind murelikuks sõel töötavate elektrijaamade oluline arendamine ettekäändel, et pikas perspektiivis saame me teada, kuidas süsinikdioksiidi koguda ja säilitada.

Peame minu arvates olema väga ettevaatlikud. Mu muret suurendab minu negatiivne hinnang energia- ja kliimapaketile. Me oleme kinnitanud ambitsioonikad sihid, selleks et näidata kogu maailmale, et Euroopa on liitunud kliimamuutusega võitlemise ambitsioonika protsessiga. Siiski, kui me uurime sisu, teisiti öeldes tööriistu, mis võimaldavad meil kasvuhuonegaaside heitkoguseid vähendada, siis on mul tunne, et 2020. aastaks pole võimalik sihtmärke saavutada, näiteks taganemise tõttu sõidukite saasteainete heitkoguste osas ja eriti energiatootjatele tehtud erandite tõttu.

Mis jääb järele sihtmärkide saavutamiseks 2020. aastal? Süsiniku säilitamine, uute puhaste tehnoloogiate arendamine? Liiga vara. Õnneks jääb järele Euroopa ettevõtete ja kodanike kaasatus, kes on kindlasti rohkem kui neid valitsevad poliitikud valmis pühenduma energia kokkuhoiule, kasutades rohelist energiat ja minnes üle uutele transpordiviisidele. Kuid ikkagi peame neile selleks vahendid andma.

Kathalijne Maria Buitenweg, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (NL) Austatud juhataja, minu fraktsioon alustas läbirääkimisi innukalt, sest me tahtsime tagada head tingimused süsinikdioksiidi kogumiseks ja säilitamiseks. Parema olgu CO₂ maa all kui atmosfääris. Küsimus on, kas käesolevast läbirääkimiste tulemusest oleks keskkonnale kasu. Me ei usu, et see nii oleks.

Kahju on sellest, et Chris Davies polnud saastekvootidega kauplemise süsteemi direktiivi raportöör, sest tema järjekindlus rahaliste stimuleerimismeetmete osas oleks ära kulunud. Siiski, kui ta otsustas liituda mänguga saastekvootide malelual, siis näis ta olevat valmis ohverdama omaenda malelual palju ettureid ja lõpuks ka omaenda kuninga.

Sellele vastavalt pole uute jõujaamade osas kokku lepitud CO₂ heitkoguste ülempiiri. Siiski on välja öeldud, et jõujaamad peavad olema kogumisvalmis. Mida see tähendab? Lõppude lõpuks, ilma määratluseta, on jalgpalliväljaku jagu ruumi kõik, mis me vajame. Käesoleva raporti tulemus on see, et ükski piirang ei peata

järjest enamate ja erakordselt saastavate söel töötavate jõujaamade arendamist, mille puhul jalgpalliväljak täidab kaugesse tulevikku suunatud viigilehe rolli.

Sooviksin siiski õnnitleda raportööri 20-aastase vastutusperioodi sisseviimise ja fondi puhul, millest rahastatakse suletud ladustamiskohtade seiret 30 aasta jooksul. Paraku tasakaalustab seda asjaolu, et käesoleva direktiiviga lubatakse pumbata süsinikdioksiidi maa alla, selleks et rohkem gaasi ja naftat kätte saada – see on protsess, mis on tuntud kui täiustatud naftatootmine. See on kliimapaketi väga kummaline osa, sest see protsess tagab loomulikult, et CO₂ heitkogused suurenevad. Seega saavad tänu Daviese fondile süsiniku kogumise ja säilitamise stimuleerimise meetmetest nüüd kasu naftafirmad ning nad võivad oma naftavälju eksploateerida kauem.

Shell on rahul, keskkond ei ole. Seetõttu hääletab meie fraktsioon vastu.

Bairbre de Brún, fraktsiooni GUE/NGL nimel. – (GA) Praegu on võitluses kliimamuutusega otsustav hetk. Nüüd on olemas õiguslik raamistik, et aidata riikidel kaugeneda räpasest majandusest ja vaadata edasi puhtama tuleviku poole. Vaatamata sellele, millised on paketi mõnede aspektide vead, on Euroopa Liidul nüüd aeg tööle hakata.

Süsiniku kogumisest ja säilitamisest ei tohi mõelda kui „hõbekuulist“, millega saavutatakse kliimaga seotud sihtmärgid. Alati tuleks taastuvenergiat pidada prioriteetseks. Kõnealune tehnoloogia ei ole veel täielikult välja kujunenud, kuid on väga tõenäoline, et oleme sunnitud sellele tuginema osana meie kooskõlastatud tegevusest süsiniku heitkoguste vähendamiseks.

Ma tervitan Chris Daviese raportit ja tänan teda töö eest, mida ta on teinud. Raportiga sätestatakse eeskirjad, mis on mitmel viisil kindlamad ja selgemad kui need, mida soovitas komisjon, ehkki me ei saanud kõike, mida me vajasime.

Olen rahul, et saan olla Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete / Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsiooni nimel allakirjutanute hulgas ja palun kolleegidel hääletada poolt.

Hanne Dahl, fraktsiooni IND/DEM nimel. – (DA) Austatud juhataja, on kahju, et pärast nõukogu koosolekut eelmisel nädalal on kliimakava nii palju lahjendatud. Nüüd meenutab see kõige rohkem tööstusharu unelmate kava. See annab hea võimaluse väljendada sümbolisel tasandil häid kavatsusi, kuid praktilisel tasandil juhtub väga vähe. Idee säilitada süsinikdioksiidi maa all on täiesti absurdne. Süsinikdioksiid on saasteaine, sõltumata sellest, kas ta on õhus või maa all. Me ei saa rajada oma kliima kaitsmise jõupingutusi saasteainete ärapeitmisele tulevaste põlvkondade jaoks. Esitatud ettepanek tugineb isegi tehnoloogiale, mida pole olemas. Ebakindlad ennustused näitavad, et see töötatakse välja kõige varem 2015. aastaks, võib-olla alles 2020. aastaks ja lisaks sellele vähendab see energiatõhusust, mis on risti vastu kliimakava üldistele eesmärkidele. Üleminekutehnoloogia tähendab selles kontekstis seda, et raha investeeritakse millessegi, millel pole tulevikku; raha, mida võiks kasutada hoopis taastuvenergia sektori arendamiseks. Ma loodan, et me hääletame selle vastu.

Norbert Glante (PSE). – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid, süsinikdioksiid ei ole mürgine, samuti ta ei plahvata, kuid süsinikdioksiidil on üks ebameeldiv omadus: kui ta suurtes kogustes atmosfääri satub, siis meie kliima muutub ja sellepärast on süsiniku kogumise ja säilitamise tehnoloogia tähtis üleminekutehnoloogia.

Selles suhtes on hätta Hoppenstedtil õigus; see on sild järgmiseks 50 kuni 80 aastaks. See ei ole *non plus ultra*, kuid see on üks osa lahendusest meie probleemidele. Ma arvan, et me oleme leidnud hea kompromissi, vähemalt seose mõttes saastekvootidega kauplemise süsteemiga. Saastekvootidega kauplemise süsteem tagab, et tehakse kättesaadavaks ressursid süsiniku kogumiseks ja säilitamiseks ning samuti tagab süsiniku kogumine ja säilitamine, et me liigume CO₂ heitkoguste vähendamisel edasi ja suudame saavutada oma sihtmärgid.

Arvan, et koos tööstusharu jõupingutustega näidistehase ehitamiseks peavad liikmesriigid pingutama, et lükata käima riigisisesed õigusaktid kõnealuse direktiivi ülevõtmiseks. Eelkõige peame me kõik taotlema selgust avaliku arvamuse ja tööstusharu jaoks, selleks et leevendada inimeste hirmu süsiniku kogumise ja säilitamise suhtes. Süsiniku kogumine ja säilitamine ei ole ohtlik tehnoloogia, see on kasulik tehnoloogia.

Jill Evans (Verts/ALE). – Austatud juhataja, süsiniku kogumisest ja säilitamisest on saanud kliimamuutusega võitlemist käsitleva arutelu keskne teema ja ka mina olen kindlalt selle tehnoloogia uurimise ja arendamise

poolt. Kui see edukaks osutub, siis langeb sellele kunagi edaspidi oluline roll ja me vajame tugevat õiguslikku raamistikku, et tagada selle asjakohane reguleerimine.

Kuid süsiniku kogumist ja säilitamist ei tohi kasutada ettekäändena, et jätkata uute räpaste sõel töötavate jaamade ehitamist, mis toodavad rohkem süsinikdioksiidi. Ainus viis, kuidas süsiniku kogumise ja säilitamise uuringutega edasi minna, välistades samas, et eelnimetatute juhtuks, on võtta vastu selge saasteainete heitenorm ja seetõttu on fraktsioon Verts/ALE esitanud muudatusettepaneku, et hoida uute fossiilkütustel töötavate jõujaamade saasteainete heitkoguste tase kontrolli all Teiste sõnadega, ehitada saaks ainult kõige tõhusamaid jõuajamu, sõltumata kasutatavast kütusest, ja selle klausli lisamine oli keskne motiiv, miks meie fraktsioon komisjonis selle poolt hääletas.

Me oleme pettunud, et paljud teised komisjoni lisatud head punktid on läbirääkimiste käigus kaduma läinud, sh tugevam vastutus ja seire, transport ja täiustatud naftatootmise välistamine.

On avaldatud tohutut survet lõpptulemuse saavutamiseks, kuid see peab olema õige lõpptulemus ja meie jaoks tähendab see kindlasti heitenormi sisseviimist.

Adam Gierek (PSE). – (PL) Austatud juhataja, ühtsete heitkoguste piirmäärade kehtestamine kõigile fossiilkütustel töötavatele jõujaamadele pärast 2015. aastat on viga. Tegelikult on sõel töötavate jõujaamade puhul see 500 g CO₂/kWh piirmäär tehniliselt saavutamatu. See võrdub *sui generis* moratooriumiga uute sõel töötavate jõujaamade ehitamisele. Võib-olla selle ümber tegelikult asi keerleski, sellest tulenes ka võrdlusmeetodi tagasilükkamine. Investorid on kärsitud, sest täiesti algusest peale ehitamine võtab palju aastaid ja on väga kallis. Peamiselt sõest sõltuvad riigid peaksid seepärast võimalikult kiiresti alustama süsiniku kogumise ja säilitamise vallas kogemuste omandamist.

See nõuab kohest rahalist toetust ja sellega seoses on mul volinikule palve, arvestades et tulu saastekvootidega kauplemisest saabub liiga hilja. Poola territooriumile tuleks kohe ehitada kaks või kolm süsiniku kogumise ja säilitamise katserajatist. See hõlmab integreeritud söe muundamist, sõest saadud energia muundamist elektrienergiaks, mis on seotud koostootmise ja süsivesinike tootmisega, millele järgneb vajaduse korral süsinikdioksiidi geoloogiline ladustamine. Ainult siis on võimalik saavutada arukas 3x20 eesmärk.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Süsinikdioksiidi geoloogilise ladustamise teema puhul arutame me võimalust seda uut tehnoloogiat algetapis katsetada.

Algetapis kavatseb komisjon rakendada 12 pilootprojekti. Nõukogu on teinud ettepaneku eraldada näidisprojektide rahastamiseks 300 000 000 saastekvooti. Parlament on nõudnud selle uue tehnoloogia kasutusest keskkonnale ja inimeste tervisele põhjustatud ohu vähendamist, range õigusliku raamistiku loomist süsinikdioksiidi geoloogilise ladustamise projektide katsetamisele ja edendamisele ning näidisprojektide rahastamise sätestamist.

Ma usun, et nende ladustamiskohtade ohutus on äärmiselt tähtis. Siiski on ohutuse tase süsinikdioksiidi transportimisel neisse kohtadesse samavõrd tähtis. Kõigi liikmesriikide pädevad asutused peavad süsinikdioksiidi lekke puhuks rakendama hädaolukorras evakueerimise kavad. Lisaks tuleb vastu võtta erimeetmed nende kohtade sulgemise puhuks.

Avril Doyle. – Austatud juhataja, ma nõustun, et me ei saa ignoreerida tegelikku olukorda seoses söega, varude suurus ja sõltuvust sõest paljudes liikmesriikides ja kogu maailmas: Venemaal, Hiinas, Austraalias, Ameerika Ühendriikides. Kui arendame taastuvenergia tehnoloogiaid, siis peavad sellega koos arenema ka süsiniku sekvestratsiooni tehnoloogiad.

Komisjoni kahe aasta tagune ettepanek kuni 12 süsiniku kogumise ja säilitamise käitise kohta oli siiani oodanud rahastamist. Ma olin väga rõõmus oma raportiga seoses saavutatud kokkuleppe üle, mis puudutas 300 miljoni kvoodi eraldamist selle tehnoloogia potentsiaali väljaarendamiseks. Chris Davies ja teised kolleegid toetasid minu algset, üsna tagasihoidlikku ettepanekut kasutada külluslikku uute rajatiste reservi niivõrd innukalt, et ma muutsin omaenda raportit, suurendades arve oluliselt.

Suur tänu eesistujariigile, suu tänu komisjonile, suur tänu Chris Daviesele, Linda McAvanile ja kolleegidele toetuse eest selles punktis.

Sedamööda kui me kiiresti me ammandame planeedi võime siduda süsinikdioksiidi bioloogilise sekvestratsiooni kaudu, vaatame omaenda leidlikkuse suunas seoses uute sekvestratsiooni tehnoloogiatega, eriti potentsiaalselt pöördelise süsiniku kogumise ja säilitamise tehnoloogiaga, kui nende protsesside ohutus keskkonnale ja äriplane tasuvus nende 12 projekti kaudu tõestamist leiab.

Claude Turmes (Verts/ALE). – Austatud juhataja, valitseb oht, et süsiniku sekvestratsioonist saab teatud poltergeist avalikkuse toetuse tagasivõitmisel räpaste sõel töötavate jõujaamade ehitamisele. Miks? Esiteks, kas te teate, et siiani parim süsiniku kogumise ja säilitamise funktsiooniga jõujaam, mille me ümber ehitasime, hakkab tootma umbest 150 kuni 200 g süsinikdioksiidi? Seda on rohkem kui praegu olemasolevate gaasiküttel koostootmisjaamade puhul; rohkem, kui annab tänane olemasolev gaasiküttel soojus- ja elektrienergia koostootmise tehnoloogia. Teiseks – ja, Chris Davies, see on tõesti midagi, mille üle te peate ise otsustama – parlamendi seisukoht sisaldas CO₂ heitkoguste ülempiiri, mis on kaotsi läinud.

Seega oleme me nüüd olukorras, kus oleme ülempiiri kaotanud ja meil on saastekvootidega kauplemise süsteemi režiimi raames 15% toetus uutele sõel töötavatele jõujaamadele, näiteks Saksamaal, 2013. ja 2016. aasta vahel. Seega jääb uute sõel töötavate jõujaamade ehitamine majanduslikult vastuvõetavaks ja ma ei tea, kuidas see sobib kokku kliimamuutusega agressiivse võitlemisega.

Vladimir Urutchev (PPE-DE). – (BG) Sooviksin lisada omapoolsed õnnitlused esmaklassilise töö puhul, mida on teinud raportöörid, läbirääkijad ja paljud kuluhaarides hõivatud inimesed, kes andsid oma panuse sellesse, et me täna saame pidada lõplikku arutelu energia- ja kliimapaketi üle.

Pole kahtlustki, et see pakett hakkab mõjutama mitte ainult Euroopa Liidu energiasektorit, vaid ka tööstust tervikuna ja transporti. Nende sektorite süsiniku heitkoguseid tuleb veelgi vähendada, kuid aeg selleks hakkab otsa saama. Tänu eesistujariik Prantsusmaale jõupingutustele oleme me saavutanud vajalikud kompromissid.

Ma ei saa lõpetada, tõstmata esile seda, kuidas Kesk- ja Ida-Euroopa riikide huvid on õiglaselt arvesse võetud. Sooviksin pöörduda komisjoni poole, tehes ettepaneku ehitada üks 12 tehast Bulgaariasse.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Austatud juhataja, energia- ja kliimapaketi ambitsioonika sisu rakendamise kontekstis vajatakse tõhusaid ja innovaatilisi lahendusi.

Ma usun, et süsiniku kogumise ja säilitamise tehnoloogia on praegu asjakohane viis kasvuhooneefekti neutraliseerimiseks suhteliselt lühikese aja jooksul. Samal ajal ei tohi me siiski mööda vaadata süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamisega kaasnevatest võimalikest riskidest. Näiteks on tõestatud, et valesti säilitatav gaas võib plahvatada. Lisaks, kui säilitusmahutid peaksid lekkima, siis on oht, et veekiht muutub happeliseks ja see ohustaks inimeste tervist. Seepärast on selliste ettevõtete planeerimisel ja rakendamisel möödapääsmatult oluline astuda samme selliste ohtude vältimiseks või vähemalt miinimumi viimiseks.

Ma usun, et süsinikdioksiidi geoloogilise ladustamise süsteem on praeguses olukorras võib-olla parim lahendus. Et see edukaks osutuks, on siiski möödapääsmatult vajalik veenda riike, kelle arvele langeb enamik kahjustest, seda vastu võtma. Viitan siin näiteks Ameerika Ühendriikidele, Hiinale ja Indiale. Need riigid mitte ainult ei jäta sõel töötavaid jõujaamu sulgemata, vaid ehitavad murettegeva kiirusega ka uusi.

Rebecca Harms (Verts/ALE). – (DE) Austatud juhataja, sooviksin siinkohal parlamendile meenutada küsimust, mis tõstatati maailma kliimakonverentsil Poznańis, sest innukus, millega reklaamitakse tehnoloogiat, mis isegi veel ei tööta, näib mulle absurdne. Samal ajal, kui me astuksime järjekindlalt samme metsade kadumise vastu lõunapoolsetes riikides, siis oleks meil tohtu CO₂ kogumise potentsiaal, palju suurem, kui me iial võime saavutada süsiniku kogumise ja säilitamisega. Kui soovime koguda süsinikdioksiidi, siis tuleks metsade kadumise ja vihmametsade langetamise vastu võidelda palju suurema pühendumusega kui see, mida me praegu siin europotsentristlikul süsiniku kogumise ja säilitamise arutelul üles näitame.

Chris Davies, raportöör. – Austatud juhataja, kui minust sai parlamendi raportöör, siis otsustasin oma juhendist kaugemale minna ja püüda süsiniku sidumise ja säilitamise tehnoloogia arendamist kiirendada. Keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjon võttis vastu kaherealise lähenemisviisi: üks oli jõustada finantsmehhanism näidisprojektide ehituse toetuseks ja teine oli võtta kasutusele regulatiivne meede kõige saastavamate jõujaamade ehitamise ärahoidmiseks heitenormi kaudu. Algselt olid komisjon ja nõukogu mõlema ettepaneku vastu.

Üks hea argument praegu heitenormide kasutuselevõtu vastu on see, et süsiniku kogumise ja säilitamise tehnoloogiat tuleb esmalt katsetada ja kontrollida.

Ma arvan, et parlament võib olla rahul, et on saavutanud vähemalt ühe suure sammu edasi, luues finantsmehhanismi, mis toob kaasa näidisprojektid. Olen endiselt veendunud, et lõpuks vajame me ka heitenormi.

Kuid ma täna Françoise Grossetête'i ja variraportööre mulle osutatud abi eest meie poolt saavutatud edusammudeni jõudmisel. Süsiniku sidumise ja säilitamise tehnoloogia kritiseerijatele ütlen ma järgmist:

tulge maa peale! Lihtsalt vaadake maailma sellisena nagu ta on, kus kasutatakse tohututes kogustes sütt, ja asjaolu, et Rahvusvaheline Energiaagentuur ennustab söe kasutamise 70% tõusu järgmise 20 aasta jooksul.

Me peame seda tehnoloogiat arendama. Ma ei soovi seda, see pole minu ideaal, kuid me peame arendama midagi, mis võimaldab meil sellise massiivsete saasteainete heitkogustega toime tulla.

Süsiniku kogumise ja säilitamise tehnoloogia võib anda meile võimsa relva, et aidata meid võidule võitluses globaalse soojenemise vastu. Me peame seda edasi arendama. Me ei saa endale sekundiksi lubada selle potentsiaali ignoreerimist.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub kolmapäeval, 17. detsembril 2008.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Gyula Hegyi (PSE), kirjalikult. – (HU) Süsinikdioksiidi geoloogiline ladustamine on kahtlemata põnev tehnoloogiline väljakutse. Me ei tohi siiski unustada, et keskkonna kaitsmise ja kliimamuutuse piiramise jaoks peame lõppkokkuvõttes vähendama kasvuhoonegaaside õhkupaikamist. See tähendab, et me peame piirama fossiilkütuste kasutamist, selle asemel et püüda leida alternatiive tekitatud saasteainete säilitamiseks maa all. Lisaks sellele on kõnealune tehnoloogia üsna kallis. Seni on ainult Norra suutnud seda tööstuslikus ulatuses juurutada ja hinnangute kohaselt võib selline säilitamine maksma minna kuni 100 eurot tonni kohta. Kahtlemata on võimalik see rahasumma kasulikumalt kulutada, näiteks toetades taastuvenergiat. Oleks eriti ebasobiv, kui ühenduse vahendeid kasutatakse kõige jõukamates liikmesriikides toimuva uurimistöö rahastamiseks. Kui süsinikdioksiidi geoloogiline ladustamine oleks tõesti nii hea lahendus nagu selle pooldavad väidavad, siis peaks ta suutma turul avatud konkurentsi tingimustes ellu jääda.

14. Autotranspordis ja siseveelaevades kasutatavatest kütustest pärinevate kasvuhoonegaaside heitkoguste järelvalve ja vähendamine (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni nimel esitatud Dorette Corbey raport (A6-0496/2007) ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 98/70/EÜ seoses bensiini, diislikütuse ja gaasiõli spetsifikatsioonidega ja kehtestatakse autotranspordis kasutatavatest kütustest pärinevate kasvuhoonegaaside heitkoguste järelvalve ja vähendamise mehhanism, ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 1999/32/EÜ seoses siseveelaevades kasutatava kütuse spetsifikatsioonidega, ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 93/12/EMÜ (KOM(2007)0018 – C6-0061/2007 – 2007/0019(COD)).

Dorette Corbey, raportöör. – (NL) Austatud juhataja ja volinik, kallid kolleegid, homme päev tähistab ühe pika protsessi lõppu. Avaldan südamlikult tänu variraportööridele, kogu personalile, komisjonile ja eesistujariik Prantsusmaale jõupingutuste, töö ja koostöövalmiduse eest.

Homme suudame me esimesel lugemisel kokkuleppe heaks kiita ja seda tehes näidata rohelist tuld erilisele direktiivile. Esimest korda seotakse CO₂ nõuded toote ja tootmisprotsessiga. Parlament on lubanud direktiivi edaspidigi parandada.

Direktiiv soodustab aktiivselt roheliste ja kiiduväärsete biokütuste kasutamist ja elektri kasutamist maanteetranspordis, see on midagi, mis võib kaasa tuua tohutu tõhususe kokkuhoiu ja see pidurdab metaani ärapäletamise tava. Need on imelised tulemused, mis tõestavad, et Euroopa on valinud säästva tee.

Pöördugem siiski tagasi alguse juurde. Kütuse kvaliteedi direktiivil on kaks eesmärki: õhu kvaliteet ja CO₂ heitkoguste vähendamine. Õhu kvaliteedi osas on algses ettepanekus tehtud kolm parandust. Esiteks, laevanduses võetakse puhtamad kütused varem kasutusele. Mis puudutab teist punkti, erandit etanoolile, siis komisjon pani ette suurendada aururõhu ülempiiri, juhul kui etanooli juurde lisatakse. Selle üle on palju vaieldud. Eriti lõunapoolsed riigid sooviksid näha erandeid etanooli lisamisele, kuid need ongi just nimelt need lõunapoolsed riigid, kes kannatavad kahjuliku osooni probleemi tõttu. Saavutatud kompromiss oli selline, et erand on lubatud ainult siis, kui nõuded õhu kvaliteedile on täidetud.

Kolmas punkt puudutab metüülsüklopentadienüül-mangaan-trikarbonüüli (MMT) – kütuselisandit, mis on kahjulik ühtmoodi nii tervisele kui autodele. Seepärast võiks arvata, et see tuleks ära keelata. Kahjuks pole see Maailma Kaubandusorganisatsiooni reeglite tõttu niisama lihtne. Seetõttu on nüüd sätestatud piirväärtus, mis on selgelt tervisele kasulik ja aitab vähendada neurotoksilisi aineid.

Nüüd sooviksin edasi liikuda järgmise võtmetähtsusega eesmärgi, nimelt kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise, juurde. Nagu ma äsja ütlesin, on see koht, kus käesolevat õigusakti on kõvasti paremaks muudetud. Esimest korda on konkreetne CO₂ nõue seotud tootmisprotsessiga. Järgmise paari aasta jooksul on naftatööstus kohustatud andma aru nafta tootmisest, transpordist, jaotamisest, rafineerimisest ja diislikütuse või bensiini kasutamisest põhjustatud kasvuhoonegaaside heitkoguste taseme kohta. Seejärel määratakse kindlaks standardväärtus, lähtudes tootmisallikast kuni sõidukis kasutamiseni kulgeva tarneahela analüüsist. Lisaks sellele peab kogu ahel õhku paiskama 10% vähem aastaks 2020.

Ütlema tagi on selge, et oleme seda 10% eesmärki arutanud väga üksikasjalikult. Kuus protsenti sellest on siduv ja osa sellest on võimalik saavutada, suurendades kogu ahela tõhusust väiksemate ärapõletatavate kogustega, tõhusamate rafineerimistehaste ja lekete parandamisega. Veel ühe osa võib saavutada biokütuste kasutamisega, tingimusel et kasutatakse kõige tõhusamaid sorte. Selliste biokütuste, mis lõppkokkuvõttes on ainult natuke paremad, tootmine ei oma meie jaoks mingit väärtust. Kui langetaksime biokütuste tootmiseks troopikametsi, siis astuksime tohutu sammu tagasi.

Seepärast on vaja, et oleksid olemas ranged säästvuse nõuded. Nüüd on need nõuded direktiivi lisatud. Nad hõlmavad CO₂ tõhusust, bioloogilist mitmekesisust, kuid ka sotsiaalseid kriteeriume. Ülejäänud neli protsenti kümneprotsendilisest vähendamisest ei ole esimeses etapis siduv. See 4% koosneb omakorda kahest komponendist. 1. osa puudutab ahela puhta arengu mehhanismi projekte. Väiksema gaasikoguse ärapõletamine on üks kõige tõhusamaid kasvuhoonegaaside vähendamise viise, kuid seda pole alati võimalik kokku viia Euroopa turule viidud bensiini või diislikütusega. Seetõttu on puhta arengu mehhanismi projektid lubatud tingimusel, et neid kontrollitakse.

Ülejäänud 2% on seotud uute tehnoloogiatega, näiteks süsiniku kogumise ja säilitamisega ning samuti elektriiga maanteetranspordis. Elekter on paljutõotav, kuid see tehnoloogia peab oma väärtust tõestama, enne kui seda saab suuremahuliselt äriselt rakendada. See peaks selguma 2014. aastaks, ajaks, kui orienteeruvad eesmärgid võivad muutuda siduvateks.

Kokkuvõttes olen seisukohal, et käesolev direktiiv annab märkimisväärse panuse maanteetranspordi poolt tekitatud CO₂ vähendamisse. Hea on teada, et see on kooskõlas praegu Ameerika Ühendriikides tehtavate valikutega. Kõikjal Ameerika Ühendriikides kopeeritakse praegu California vähesed süsinikuheitega kütuse standardid.

Sooviksin veel kord tänada variraportööre nende panuse ja esmaklassilise koostöö eest ning jään ootama arutelu.

Jean-Louis Borloo, nõukogu eesistuja. – (FR) Austatud juhataja, kallid kolleegid, sooviksin õnnitleda raportöör Dorette Corbeyt töö puhul, mis tehnilisest vaatepunktist on väga keeruline, kuid samal ajal saasteainete heitkoguste tuleviku jaoks absoluutselt keskse tähtsusega.

Lihtsalt väljendudes on kuus pluss nelja osas saavutatud kompromiss. Kuus on kohe siduvad ja neli perioodilise läbivaatamise klausli kontekstis. On ka edusamme, eriti biokütuste säästvuse vallas taastuvenergia direktiivis endas, mida pidasime põhimõtteliselt tähtsaks ja miinimumtasemeks. Siiski arvan, et me saavutasime väga hea kompromissi, mille eest sooviksin tänada ka komisjoni.

Stavros Dimas, komisjoni liige. – (EL) Austatud juhataja, komisjon tervitab kokkulepet kütuse kvaliteedi direktiivi suhtes, millega säilitatakse komisjoni ettepaneku peamised elemendid, kuid mis on tähtis samm edasi keskkonnakaitse sektoris. Seepärast sooviksin tänada raportöör Dorette Corbeyt panuse eest lõpliku kokkuleppe saavutamisel. Kompromisskokkuleppe peamine element on kohustus energiatarnijatele piirata kasvuhoonegaaside heitkoguseid kogu kütuste elutsükli vältel. See on tähtis panus meie kliimapoliitikasse. See edendab tehnoloogilist progressi ja samal ajal on see esimene heakskiidetavatest täiendavatest meetmetest, mis on sätestatud autode süsinikdioksiidi heite läbivaadatud strateegia raames.

Biokütuste säästvuse kriteeriumide lisamisega õigusakti me mitte ainult ei stimuleeri kasvuhoonegaaside heite seisukohalt parimate biokütuste kasutamist, vaid väldime samal ajal ka nende tootmisega seotud tõsisaid keskkonnariske. Lisaks sellele võimaldab kompromisskokkuleppe saasteainete heitkoguseid vähendada peamiselt selle kaudu, et võetakse vastu madalamad piirväärtused väävlile ja polütsükliiliste aromaatsetele süsivesinikele, soodustatakse etanooli kasutamist, parandatakse tarbijate teavitamist ja kehtestatakse suhteline piirväärtus lisainele MMT (metüülsüklopentadienüülmangaan-trikarbonüül). Lühidalt öeldes on kompromisskokkuleppe meie traditsioonilise saasteainete atmosfääri paiskamise kontrollimise poliitika osa ning on tähtis samm edasi meie kliimapoliitikas.

Pilar Ayuso, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – (ES) Austatud juhataja, lugupeetud volinik, komisjonilt saabunud kujul oli see hea ettepanek mitte ainult väävlü vähendamise tõttu, vaid ka tänu uuele artiklile 7a, milles nõuti tarnijatelt kasvuhoonegaaside heitkoguste järkjärgulist vähendamist ning sellepärast, et sellega lahendati vana aururõhu probleem bensiini ja bioetanooli segude puhul riikides, kus nagu minu kodumaal, on kuumad suved.

Meist paljude meelehärmiks filtreeriti see välja hääletusel keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjonis.

Täna on meie ees kokkulepe, millega pehmentatakse artikli 7a kohaldamist ja taastatakse aururõhu erand, karmistades samal ajal muidugi erandi kasutamise tingimusi. Nagu ka kliimamuutuste paketi ülejäänud osade puhul, ei jää kõik sellega täiesti rahule, kuid see on miski, millega kõik suudavad nõustuda.

Soovin tänada Dorette Corbeyt suurepärase töö eest ning avatuse eest probleemide lahendamisel, samuti soovin tänada Claude Turmes'i ja muidugi eesistujariik Prantsusmaad, kes ka selles valdkonnas näitas end äärmiselt tõhusana.

Marios Matsakis, *fraktsiooni ALDE nimel*. – Austatud juhataja, paljud meist hakkavad lõpuks mõistma, et meie planeet ei ole hävitamatu ja et tegelikult on sel aegumise kuupäev, mida meie, inimesed, oma mitte nii targa tegevuse kaudu dramaatiliselt lähemale toome. Muidugi on veel mõned uskumatud Toomad, mitte viimases järjekorras siinsamas parlamendis, kuid nende arv väheneb kiiresti sedamööda, kui nad ületavad ise endale pealesurutud äärmise dogmatismi piirangud või vabastavad end kolmandate osapoolte mõnikord kahtlustatavatest manipulatsioonidest.

Euroopa Liit peaks olema ja ongi meie keskkonna päästmise eest peetava võitluse esirinnas ja kliimamuutustega võitlemisele suunatud õigusaktide seeria, mida parlamendis praegu arutatakse, on selle väga teretulnud tõestuseks. Kuid selleks, et olla tõeliselt kasulikud, peavad sellised õigusaktid olema sisulised ja neid tuleb rakendada asjakohase aja jooksul. Nagu alati, tuleb teha mõnesid kompromisse ja nii on see olnud ka Corbey raporti puhul selles osas, mis puudutab kütusest pärinevate kasvuhoonegaaside heitkoguste järelevalvet ja vähendamist.

Peab ütlema, et raportöör on pidanud kadestusväärset visa võitlust et seista vastu nõukogu seisukohtade lahjendavale mõjule ja ma usun, et ta on olnud paljuski edukas. Õnnitlen teda selle saavutuse puhul. Peab samuti ütlema, et raskete läbirääkimiste ajal hoidis raportöör kõiki variraportööre regulaarselt ja täielikult asjaga kursis ning selle tulemuseks olnud koostöö oli selline, mis andis Dorette Corbeyle läbirääkimiste laua taga tugeva positsiooni.

Saavutatud kompromisspakett käsitleb olukorda arvestades piisavalt rahuldavalt enamikku asjassepuutuvaid vaidlusküsimusi, näiteks biokütused, metallilised lisaained ja mõnede kütuste väävlüsisaldus ning minu fraktsioon toetab seda täielikult.

Neil Parish (PPE-DE). - Austatud juhataja, esmalt soovin tänada raportöör Dorette Corbeyt ja eesistujariik Prantsusmaad nende tohutute jõupingutuste eest selle murrangulise ettepaneku osas kokkuleppe saavutamisel kliimamuutustega võitlemise osana. Samuti soovin tunnustada Joseph Dauli, keda ma asendan, tema raske töö eest käesolevat Corbey raportit ja kütuse kvaliteeti käsitleva põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni arvamuse koostamisel.

Lõppkokkuvõttes on käesoleva raporti ja sellega tihedalt seotud taastuenergiat käsitleva Turmes'i raporti suhtes saavutatud kokkulepe selline, millega meie, kes me põllumajandusega seotud oleme, võime väga rahul olla. Ma usun, et säästvate biokütuste tööstusel on tulevikku ja et need kaks direktiivi annavad vajaliku õigusliku raamistiku, et see tööstus saaks areneda, võimaldamaks tulevikus ulatuslikumat üleminekut teise põlvkonna biokütustele. Tervitan asjaolu, et me oleme nüüd endale võtnud 20% sihtmärgi taastuenergia osakaalu suhtes kogu Euroopa Liidu energiaallikate jaotuses. Tervitan palavalt käesolevat raportit.

Claude Turmes (Verts/ALE). - Austatud juhataja, esmalt minu õnnesoovid Dorette Corbeyle. Mulle kui taastuvate energiaallikate direktiivi raportöörile oli eluliselt tähtis, et me töötaksime tihedalt koos, et saada säästvuse kriteeriumid neis kahes direktiivis hästi sätestatud ja sarnasel viisil sätestatud. Tänu Dorette Corbey võitlusvalmidusele tagasime me lõpuks, et nüüd korratakse kütusekvaliteedi direktiivis kõiki säästvuse kriteeriumide üksikasju, mis on tähtis Euroopa Liidu õigusaktide loetavuse ja nähtavuse seisukohalt.

Säästvuse kriteeriumide kohta arvan ma, et nüüd on komisjoni poolt pakutut palju paremaks muudetud. Süsiniku jalajälg on nüüd väga hästi määratletud ja mitte ainult otsese, vaid ka kaudse maakasutuse puhul. See on tuleviku seisukohalt eluliselt tähtis. Ma arvan, et me oleme taganud ka selle, et keskkonna- ja energeetikaekspertid – komisjoni tasandil transpordi ja energeetika peadirektoraat ja keskkonna

peadirektoraat, kuid ka riikliku tasandi eksperdid keskkonna ja energiasektoritest – hakkavad nende säästvuse kriteeriumide osas koos töötama, ja ka see on eluliselt tähtis.

Kathy Sinnott (IND/DEM). - Austatud juhataja, praegu pööratakse palju tähelepanu kliimamuutuste mõju leevendamise tehnoloogilisele küljele alternatiivsete kütuste arendamise kaudu. Esitan selle lähenemise puhul oma õnnesoovid ja sooviksin arutelusse oma panuse anda.

Sooviksin juhtida tähelepanu vetikaõlile, mida on võimalik muundada kütuseks fossiilse nafta aseainena. Seda võib pidada kütuseks, mille puhul mõlemad pooled võivad, sest see seob süsinikdioksiidi kogu tootmistsükli vältel, mis teeb sellest süsiniku heitega energiaallika. Veelgi enam, vastupidiselt järjest enam vaidlusi põhjustavatele biokütustele, ei asenda see toidu tootmist. Tegelikult on seda võimalik kasvatada looduslikes tiikides või kunstlikel struktuuridel. Selle puhul võivad mõlemad pooled ka seetõttu, et see on eriti sobiv tootmiseks rannikukogukondades, kus kalandussektori probleemid muudavad vajalikuks uute tööstusharude leidmise.

Neid asjaolusid arvestades kutsun komisjoni tungivalt üles vetikaõli väga tõsiselt võtma. Samuti on selle eeliseks see, et tegemist on suure energiamahutavusega kerge kütusega ja ühega vähestest, mis võib olla võimaline asendama raketikütust ja lennukikütuseid.

Dorette Corbey, raportöör. – (NL) Austatud juhataja, lugupeetud komisjoni ja nõukogu esindajad, kallid kolleegid, tänan teid heade sõnade eest. Ma tõesti usun, et tulemuse taga on meievahelised head töösuhted, mida me nautisime. Ainult siis, kui me oma jõud ühendame, saame olla tugevad ja käesoleval juhul see töötas. On väga tähtis, et kütuse kvaliteedi direktiivi käsitletaks kogu kliimapaketi kontekstis.

Elkõige on selles kontekstis muidugi tähtis Turmes'i raport koos taastuvenergia direktiiviga. Me jagame samu säästvuse kriteeriume, mis minu arvates annab eluliselt tähtsa panuse kogu maailmas. Minu arvates on äärmiselt tähtis, et me seda homme üheskoos kinnitaksime.

Ma jagan Kathy Sinnotti entusiasmi seoses vetikaõliga. Olen tegelikult just niisama põnevil kui tema. Kütuse kvaliteedi direktiivi ilu seisneb selles, et just nimelt uutele tehnoloogiatele antakse tohutu tõuge, millest võib saada reaalne stiimul vetikate tehnoloogia arendamiseks. Põhimõtteliselt kaasneb vetikaõli tootmisega palju vähem süsinikdioksiidi ja seetõttu on just nimelt need tehnoloogiad naftafirmadele ja teistele atraktiivseks investeerimiskohaks.

Kliimapaketi kontekstis on samuti äärmiselt tähtis, et loodaks seos järgmise raportiga, Sacconi raportiga uute sõiduautode kohta. Me oleme spetsiaalselt võidelnud, et see direktiiv hõlmaks elektrit. Elektriautode päralt on tulevik. Elekter on maanteetranspordis mitu korda tõhusam kui bensiini või diislikütuse kasutamine. Peaksime seepärast tõesti selles suunas liikuma.

Ma panen tähele, et härra Sacconi raport sisaldab mitmeid sellesuunalisi stiimuleid ja just nii saame lahendada muna ja kana probleemi. Nii autosektorile kui ka kütusesektorile tuleb anda õiged stiimulid selleks, et tõeliselt saavutada puhtam maanteetransport ja puhtamad kütused. Ma loodan, et nende transpordi komponentidega kliimapaketis saame me igal juhul anda positiivse panuse kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamisse. Sooviksin veel kord tänada kõiki nende koostöö eest.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub kolmapäeval, 17. detsembril 2008.

15. Uute sõiduautode heitenormid (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni nimel esitatud Guido Sacconi raport (A6-0419/2008) ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse uute sõiduautode heitenormid väikesõidukite süsinikdioksiidiheite vähendamist käsitleva ühenduse tervikliku lähenemisviisi raames (KOM(2007)0856 – C6-0022/2008 – 2007/0297(COD)).

Guido Sacconi, raportöör. – (IT) Lugupeetud juhataja, austatud kolleegid, me oleme, nagu öeldakse, „jätnud kõige paremad asjad viimaseks”. Käesolev raport oli esimene, mis valmis sai – täpselt kaks nädalat tagasi – ja kummaline küll, see on viimane, mida arutatakse.

Esiteks ja täiesti siiralt pean ma tänama kõiki, kes raporti kallal töötasid, paljude teiste seas eriti eesistujariik Prantsusmaa delegatsiooni. Samuti sooviksin nimetada Philippe L'Église Costat, kes seda algatust väga

professionaalselt juhtis. Koos oleme me leidnud küsimusele targa lahenduse, võib-olla kõige raskemal mõeldaval hetkel, ajal, kui autotööstus viskleb kohutava kriisi haardes.

Lähemal uurimisel polnud see tulemus sugugi ette kindel, eriti arvestades, kuidas käesoleva raporti teekond algas, koos kõigi nende vastuoludega, kui komisjon vastava ettepaneku eelmise aasta detsembris vastu võttis. Siiski on meil olnud edu, mitte ainult selle lõpule viimisel, vaid ka kolme asja saavutamisel ühe korraga: me oleme suurendanud oma jõupingutusi, tugevdanud oma strateegiat ja muutnud õigusakti paindlikumaks.

Ma ütlen, et me oleme oma jõupingutusi suurendanud, sest nagu teate, on kokku lepitud parlamendi poolt pakutud prioriteedis, see tähendab, et on lisatud pikaajaline vähendamise sihtmärk, 95 grammi süsinikdioksiidi kilomeetri kohta aastaks 2020. See on ilmselt tähtis, sest joondab kõnealuse sektori teiste sektoriga, mis on hõlmatud muude õigusaktidega sätestatud hoobadega, näiteks saastekvootidega kauplemise süsteemiga, kuid ka, ja eelkõige sellepärast, et võimaldab äriühingutel oma investeeringuid, innovatsiooni ja uuringuid vastavalt planeerida, mis ma usun, on praegusel raskel ajal ülimalt tähtis.

Teiseks ütlen ma, et me oleme tugevdanud oma strateegiat põhjustel, mida Dorette Corbey hetk tagasi selgitas: me oleme tegelikult aidanud kujundada tulevikku, julgustades ökoinnovatsiooni ja allutades selle rangele kontrollile; me oleme julgustanud uute mootorite, või, ütleksime, uute kütuste uuringuid; ja me oleme sisse viinud superpreemiate süsteemi erakordselt väheste saasteainete heitega sõidukitele. See avab strateegilise väljavaate tulevikuks, mis muidugi sõltub 2015. aastal toimuvast nende katsesüsteemide läbivaatamisest, mida kasutatakse selleks, et täpselt ja usaldusväärselt mõõta seda, kui palju erinevad tehnoloogiad aitavad saasteainete heitkoguseid vähendada.

Ja lõpuks, nagu ütlesin, oleme me muutnud õigusakti paindlikumaks, sest sedamööda, kuidas oleme suutnud määrust tugevdada, on olnud võimalik, mõistlik ja õiglane lubada ettevõtetele kasutada järkjärgulist lähenemisviisi, hakates järgima uusi meetmeid 2012. ja 2015. aasta vahel. Samal ajal, nagu teate, oleme me menetlused ümber sõnastanud nii, et nad ikkagi võimaldavad meil veenda äriühinguid tegema investeeringuid, mis viivad nad seisu, kus neil on võimalik nende konkreetsed vähendamise sihtmärgid saavutada, soodustades samal ajal nende üleminekut uuele süsteemile.

Sooviksin veel kord öelda, kui väga mulle käesolev ettepanek meeldib. Ma usun, et see on tööstuspoliitika meistriteos. On kahju, et meil puuduvad volitused või kõik tööriistad, mida me vajame, et suuta sekkuda muude instrumentide või muude hoobadega ja ma loodan, et komisjoni koordineerimisel rakendavad kõik liikmesriigid tarka poliitikat nõudluse stimuleerimiseks, kasutades näiteks erinevaid ökomaksustamise viise, nagu Prantsuse valitsus on omalt poolt teinud, selleks et vältida mis tahes konkurentsimoontusi. See oleks äärmiselt kasulik lisameede olemasolevate iganenud sõidukite asendamiseks, võimaldades samal ajal tõhusamate autode suuremahulist turuleviimist.

Ma loodan, et täna on meil ka rõõm saada teada komisjoni arvamus selle kompromissi kohta, sest seni pole seda ametlikult teatavaks tehtud.

Jean-Louis Borloo, nõukogu eesistuja. – (FR) Austatud juhataja, soovin väga siiralt tänada raportöör Guido Sacconit, sest tegemist on äärmiselt tõsise teemaga ja praegune tõeline ja raske tööstuslik ja sotsiaalne kriis Euroopas pole selle teema tõsidust vähendanud.

Lisaks sellele käsitleme me siin midagi, millel on sümboolne tähendus meie linnastunud eluviisile, sellele, kuidas me ringi liigume, meie elustiilile, meie tööstusele, meie ühiskonnale. Seepärast oli see keeruline panus teemale, kus lisaks kõigele on tegelikkuses palju tarbijariike ja vähe tootjaid. Seepärast oli asi väga keeruline.

Komisjon oli juba algselt selle väga raske ülesande lahendanud, niipalju kui võimalik. Raportöör ja parlament on kohandanud võimalikkuse valdkonda ja ma usun, et 95-grammise tulevikuväljavaatega, mille üksikasjad kinnitatakse üle 2013. aastal, kuid mis nüüd on selgelt sätestatud, on tootjatel võimalik ette vaadata ja nad saavad integreerida tehnoloogia selleks, et 2020. aastaks sihile jõuda.

Me ei tea praegu, kui suured on saasteainete heitkogused olemasolevatest varudest. Me teame ainult müüdnud varude kohta, mis jääb 160 grammi kanti. Sihtmärk on 95 grammi ja praegused varud ületavad tõenäoliselt 200 grammi. Selline on väljakutse suurus. See on tõesti väga muljetavaldav samm edasi. Ma ei tea, mida komisjon praegu ütleb, kuid arvestades, kuidas komisjon on seda projekti algusest peale juhtinud, näidates üles suurt tarkust, asjatundlikkust ja nüansitunnetust, pole mul kahtlusi, et see kõik lõpeb konsensusega.

Stavros Dimas, komisjoni liige. – (EL) Austatud juhataja, väljapakutud õigusaktis süsinikdioksiidi ja autode kohta sätestatakse autotööstusele esimest korda siduvad heitkoguste sihttasemed. Samal ajal on see tähtis

tööriist, millega aidata liikmesriikidel saavutada nende heitkoguste sihttasemed liikmesriikide vahel koormuse jagamise ettepaneku raames.

Saavutatud kompromisskokkuleppega tehakse komisjoni ettepanekus mitmeid muudatusi. Nende hulgas on sihttasemete järkjärguline kehtestamine 2012. ja 2015. aasta vahel, väiksemad trahvid esimese 3 grammi eest, millega tootjad kuni 2018. aastani sihttasemeid ületavad ja lõpuks ökoinnovatsiooni arvessevõtmise sätestamine, mida täna ei arvestata, kui saasteainete heitkoguseid katsetsüklite käigus mõõdetakse.

Neid muudatusi võib pidada ka komisjoni ettepaneku lahjendamiseks. Neid kaotusi tasakaalustab pikaajalise kompromissi ettepanek, millega sätestatakse saasteainete heitkoguste pikaajaline sihtmärk kõigile uutele autodele suuruses 95 grammi kilomeetri kohta aastaks 2020. Kõnealuse sihtmärgi sisseviimisega saavutab õigusakt umbes ühe kolmandiku vähendamisest, mis on vajalik saastekvootidega kauplemise süsteemiga hõlmamata sektorites, mis on umbes see, mida me algselt aastaks 2020. olime arvestanud.

Saavutatud kompromisskokkulepe on kasulik nii keskkonnale kui ka tarbijatele, kes hakkavad säästma madalamate kütusearvete pealt. Samuti annab see investeeringutele stabiilsuse, võimaldab tootjatel liikumisi ennustada, tugevdada innovatsiooni ja selle tulemusena suurendab investeeringuid uurimis- ja arendustegevusse. Seega pakub see tootjatele esimese käigu eelise maailmaturul, kus oodatakse nõudluse suurenemist ökoautode järele ja selle jätkuna parandab Euroopa autotööstuse konkurentsivõimet. Sooviksin tänada raportöör Guido Sacconit olulise panuse eest kokkuleppe saavutamisel ja ma usun, et te homsel hääletusel kompromisskokkulepet toetate.

Werner Langen, *tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni arvamuse koostaja*. – (DE) Austatud juhataja, tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni nimel sooviksin tänada raportöör Guido Sacconit. Ta juhtis häid ja ausaid läbirääkimisi ning ma arvan, et tulemus räägib enda eest ise. Kolmepoolsetel kõnelustel peetud läbirääkimiste tulemus kajastab mõnesid tööstuskomisjoni nõutud peamisi punkte. Me nõudsimme ambitsioonikaid sihtmärke aastaks 2020, me nõudsimme aeglast kasutuselevõttu, me soovime koormuse õiglast jaotamist ja me soovime ökoinnovatsiooni. Ökoinnovatsiooni tunnustamine sai ka suure enamuse toetuse. Me soovime käsitleda niisõidukeid ja väikeseid tooteseeriaid eraldi ja ainus veel vaidlusalune punkt on trahvide suurus. Olen veendunud, et me saaksime trahve veelgi vähendada ja saavutaksime ikkagi mõju. See on esimene kord, kui meil on siduvad sihtmärgid ja need siduvad sihtmärgid avaldavad vajalikku survet. See on ambitsioonikas programm ja vääris kokkulepet.

Kui otsustame kõige selle üle nii nagu Roheliste/Euroopa Vabaliidu fraktsioon, siis tuleb öelda, et nad tahavad tappa lehma, kes peaks piima andma. Teised jälle tahavad teda pidevalt lüpsata, ilma teda toitmata. Me oleme leidnud mõistliku kompromissi ja nii see peabki olema.

Martin Callanan, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – Austatud juhataja, lubage mul alustada, avaldades siirast ja südamest tulevat tunnustust Guido Sacconi tööle. Temaga on olnud rõõm koos töötada. Kunagi õpin ma võib-olla isegi itaalia keele ära ja saan temaga korralikult suhelda, ehkki ta lahkus järgmisel aastal parlamendist. Ta on selle määruse kallal fantastilist tööd teinud.

Euroopa autotööstus on eriti tähtis. See on oluline mitmel erineval moel: Euroopas sõltuvad miljonite inimeste töökohad ja elatusallikad sellest väga tähtsast ja mitmes suhtes eesliinil olevast tööstusharust. Kindlasti langeb selle arvele suur osa meie tootva tööstuse ekspordist. Paljude meetmete kaudu on meil õnnestunud ekspordida suur osa meie ülejäänud tootmisvõimsustest väljapoole Euroopat. Peame olema väga hoolikad, et autotööstusega mitte sedasama teha.

Pea ütlema, et arvasin, et algne komisjoni ettepanek oli liiga drakooniline ja asetaski autotööstusele liiga suure koormuse ning osad sellest olid tõenäoliselt saavutamatud ilma suurte muudatusteta tööstusharus.

Siiski oleme nüüd jõudnud väga hea ja vastuvõetava kompromissini. Oli tähtis, et pidevalt suure piitsaga vehkimise asemel jätaksime me natuke ruumi präänikule. Ma arvan, et nüüd oleme seda teinud: oleme sisse viinud stiimulid tootjatele puhtama ja rohelisema tehnoloogia arendamiseks, selle asemel et neid kogu aeg hirmsate karistustega ähvardada.

Me ei tohi kunagi unustada olulist rolli, mida liikmesriigid peavad hakkama selles mängima, kohandades ümber oma maksusüsteeme, et muuta puhtamate ja rohelisemate autode ostmise stiimulid palju peibutamaks.

Nüüdseks on see hea ettepanek ja minu fraktsioon kavatseb seda homme hääletusel toetada. Ma tänan veel kord Guido Sacconit töö eest. Arvan, et pärast pikki läbirääkimisi, paljusid vaidlusi ja arutelusid oleme saavutanud vastuvõetava kompromissi ja ma avaldan sel puhul tunnustust eesistujariiki Prantsusmaale.

Sellegipoolest olen ma arvamusel, et kogu esimese lugemise menetlus on tõsiselt vigane ja ma loodan, et me seda tulevaste õigusaktide jaoks vastu ei võta.

Pierre Pribetich, *fraktsiooni PSE nimel*. – (FR) Austatud juhataja! „Kui Euroopa kohtub hea ideega, siis lähevad nad koos maailmareisile.” Selle president Mitterrandi tsitaadiga soovin ma osutada, et kliimamuutuste pakett on võimalus, reaalne šanss meie territooriumi arendamiseks.

Uute autode CO₂ määrus, mis on selle lähenemisviisi osa, on kompromissi tulemus, nagu ütles ka meie kolleeg Guido Sacconi, keda ma õnnitlen.

Nagu iga kompromissiga, nii võime me ka seda vaadata kui klaasi, mis on pooltäis või pooltühi. Siiski, sihtmärk 95 grammi süsinikdioksiidi kilomeetri kohta aastaks 2020 sobib täiuslikult kokku tehnoloogiarevolutsiooniga, ambitsiooni ja filosoofiaga, mida me soovime näha tekkimas kriisidest tugevalt mõjutatud sõidukite sektorit käsitlevas tööstuspoliitikas ja see annab sellele kompromissile tausta.

Siiski, käesolev olukord tööstuses nõuab mitut komponenti: liidu rahalist võimet investeerida, luua tõelist Euroopa kohanemise fondi süsinikuvaba majanduse jaoks, eriti sõidukeid uurivas sektoris ja tuua kliimamuutuste konsultatiivkomisjoni loomise kaudu kokku asjaomaste sektorite töötajad, selleks et anda sotsiaaldialoogile suund.

Kriisid ja kliimamuutusega võitlemise nõuded tähendavad, et me peame kiiresti looma uue tööstuspoliitika, mis põhineks sellel võimel ette aimata, juhtida sotsiaaldialoogi ja luua töökohti. „Tark inimene ravib ambitsiooni ambitsiooni endaga.”

Seepärast meenutasid Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni kuuluvad parlamendiliikmed ...

(Juhataja katkestas kõne)

Jorgo Chatzimarkakis, *fraktsiooni ALDE nimel*. – (DE) Austatud juhataja, see kliimapaketi osa on üks tähtsamaid, sest autotööstus on paljude meie liikmesriikide majanduse keskmes. Seetõttu tuleb see peatükk lõpetada nüüd, nii et autotööstus saaks keskenduda teda vaevavale kriisile ja ei peaks pidevalt võitlema sellega, milliseid sihtarve ta on kohustatud saavutama või suudab saavutada.

Me vajame planeerimise kindlust ja käesolev pakett annab meile selle. See on nüüd-või-mitte-kunagi-pakett. See on nüüd-või-mitte-kunagi-otsus, sest kui me seda nüüd lõpule ei vii, kui me peaksime nüüd teisele lugemisele minema, siis ei saaks me automäärust. Sel põhjusel ja seetõttu, et see on eriline ettekuulutus, sooviksin õnnitleda Guido Sacconit.

Kui ta raportööri koha üle võttis, siis polnud siin lihtne tasakaalu saavutada. Tal on see korda läinud. Pean ütleva, et pean teie tööst ülimalt lugu, sest olete käesolevas raportis suutnud luua stiimulid tööstusele, kuid samal ajal viia sisse trahvid, mis, nagu ütles Werner Langen, on võib-olla natuke suured, kuid millega saavutatakse paradigma muutus, mis on just see, mida me siin vajame.

Me ei saa jätkata autotööstuse tümitamist, öeldes, et te pole saavutanud omaenda sihtmärke. Mida öelda selle kohta, kui autotööstus töötas välja Smardi, Lupo, A2 ja keegi neid ei ostnud? Pole mingit kasu autodest näitusesaalis. Siiski oleme nüüd etapis, kus majandusliku olukorra tulemusena ja tänu õigusaktidele, mida me siin praegu ette valmistame, võib olla võimalik saavutada üleminek uude liikuvuse ajastusse.

Seetõttu ma usun, et tegemist pole lahjendamisega; meie ees on paradigma muutus ja meie oleme aidanud sel saabuda ning ajaloos jääb see paradigma muutus seisma koos Stavros Dimase nimega. Sooviksin tänada volinikku järeleandmatuse ja kangekaelsuse eest, sest lõppkokkuvõttes saavutati see tulemus just tänu nendele.

Rebecca Harms, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – (DE) Lugupeetud juhataja, mu kallid kolleegid, ka mina sooviksin kindlasti kiita Stavros Dimast. Ta esitas väga mõistliku ettepaneku. On kahju, et keskkonnaminister Borloo ei toetanud Stavros Dimast tugevalt visade reaktsiooniliste Saksamaa ja eriti Itaalia riigipeade vastu. Need olid Silvio Berlusconi ja Angela Merkel, kes tagasid selle, et meil on nüüd direktiiv, mille tulemusena aastal 2012, kui direktiivi normid on ammendunud, on Euroopa uue autopargi saasteainete heitkogused keskmiselt suuremad kui täna. Kuhu küll kadus ambitsioon?

Kolleeg Langen, eelmisel korral palusin ma teil mulle tõestada, et olete sellisteks elementaarseteks arvutusteks võimeline. Mina igal juhul jõuan vastukaaluks järeldusele, et see direktiiv ei avalda mingit survet innovatsiooniks, sest peale ambitsioonitute piirväärtuste sätestamise ei tunnista selles mingit trahvimehhanismi ja ka seetõttu, et piirväärtust aastaks 2020 ei muudetud kohustuslikuks.

Praeguse Euroopa autotööstuse kriisi põhjustas autotööstus ise. Ta magas maha aastakümneid kestnud surve uueneda. Ta ei reageerinud vajadusele kaitsta kliimat või energiakriisi nõuetele ja taaskord laseme me kaugelt järgmise kümnendini mööda võimaluse tagada, et on olemas konstruktiivne surve.

Kui homme ei lepita kokku siduvat pikaajalist sihtmärki, siis ei saa minu fraktsioon selle direktiivi poolt hääletada. Härra Dimas, mul on kahju, et see nii on. Peame selle direktiiviga andma eeskju. Peame endalt küsima, kas eurooplased tõesti võtavad kliima kaitsmise sihti tõsiselt, kui nad pole oma bensiini neelavate autode ja autode kui staatuse sümbolite suhtes julgemad kui meie seda käesoleva direktiiviga oleme.

Alessandro Foglietta, *fraktsiooni UEN nimel*. – (IT) Austatud juhataja, kallid kolleegid, sooviksin tänada raportöör Guido Sacconit suurepärase töö eest kompromissi kallal, mis saavutati otsustavuse, sihikindluse ja, tõepoolest, vastupidavusega.

Väikesõidukite CO₂ heitkoguste vähendamist käsitlev raport on lisanud tähtsa elemendi: võitluse kliimamuutusega. Tegelikult oleme me esimest korda reguleerinud sõiduautode CO₂ heitkoguseid, kehtestades ambitsioonika ja siduva pikaajalise sihtmärgi 95 grammi süsinikdioksiidi kilomeetri kohta aastaks 2020 ajal, kui tõsine finantskriis ja kolmandates riikides autotööstusele antavad toetused üheskoos meie oma tööstuse tõsiselt proovile panevad. Oleme edukalt võidelnud selle eest, et viia sisse karistuste vähendamine sihttasemetest vähese kõrvalekaldumise eest.

Usume, et komisjoni valitud keskmise auto tühikaalul põhinev meetod vähendamise sihtmärkide kindlaksmääramiseks on keskkonnakaitse seisukohalt küsitav ja põhjendamatult. Tõepoolest, selline säte toob kaasa paradoksaalse olukorra, kus tegelikult karistatakse sõidukeid, mis on kergemad ja väiksemad ja seepärast saastavad vähem. Sellegipoolest ma usun ja loodan, et pärast seda, kui tekst on asjakohaselt tasakaalustatud, suudab see anda sihitud jõupingutustele suure hoo. Eeltoodud põhjustel pean sõidukite CO₂ heitkoguste vähendamist käsitlevat raportit oluliseks tulemuseks ja olen seepärast selle vastuvõtmise poolt.

Jens Holm, *fraktsiooni GUE/NGL nimel*. – (SV) Pärast 1990. aastat on Euroopa transpordisektori saasteainete heitkogused suurenenud rohkem kui 30%. Juba 1995. aastal pakkus Euroopa Komisjon Euroopa autode heite piirmääraks 120 grammi kilomeetri kohta. Siiski – see, mille üle me nüüd hääletama hakkame, on kaotatud võimalus. Kui see seadus 2012. aastal jõustub, siis kuulub 35% autodest erandi alla. Niinimetatud ökoinnovatsiooniga saavad autotootjad isegi suuremaid saasteainete heitkoguseid õhku paisata. Trahvid on nii väikesed, et odavam on seadust ignoreerida kui oma tootmist ümber korraldada. Mis saab parlamendi nõudest 95 grammi kilomeetri kohta aastaks 2020? Mitte midagi!

Hääletage muudatusettepaneku 50 poolt, mille esitas Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete / Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioon ja Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsioon. Siis on meil tõeliselt siduv heite piirmäär autodele: 95 grammi süsinikdioksiidi aastaks 2020. Kui see vastu võetakse, siis oleme meie fraktsioonis GUE/NGL valmis seda toetama. Vastasel korral mitte.

Õeldakse, et kui kaks firmajuhti satuvad suletud ruumi, siis hakkavad nad kohe arutama, kuidas nad saaksid omavahel turu ära jagada ja kartelli moodustada. Kahjuks käib see ka kahe suure fraktsiooni kohta siin parlamendis, nimelt Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni ja Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni kohta. Taas kord on fraktsioon PPE-DE ja fraktsioon PSE otsustanud meist ülejäänutest teerulliga üle sõita. Kes on selles kõiges suurimad kaotajad? Noh, nendeks on keskkond ja sotsiaaldemokraatia. Keskkonna puhul on kaotatud võimalus võtta autode saasteainete heitkogused kontrolli alla. Mis puutub Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni, siis see kokkulepe näitab, et nad hakkavad järjest enam sarnanema oma keskkonnaaenulike poliitiliste vastastega fraktsioonist PPE-DE. See kõik ei ennusta head.

Johannes Blokland, *fraktsiooni IND/DEM nimel*. – (NL) Austatud juhataja, 1990ndatel sõlmiti autotootjate vahel vabatahtlikud kokkulepped autode CO₂ heitkoguste vähendamiseks. Nende kokkulepete kohaselt oleks praeguseks pidanud olema saavutatud märkimisväärne saasteainete heitkoguste vähendamine.

Siiski on praktikas selle kohta väga vähe tõendeid. Ühe auto keskmine CO₂ heide ei erine täna kümne aasta tagusest. Seetõttu peame kehtestama ranged siduvad eeskirjad. Tööstuse tugev lobitöö on komisjoni algset ettepanekut siiski oluliselt nõrgendanud, millest mul on kahju.

Mis on siiski jõustatud, on pikaajaline eesmärk 95 grammi kilomeetri kohta aastaks 2020, mille üle mul on heameel, kuid sõltub tõlgendusest, millises ulatuses see sisuliselt praegusesse teksti kaasatud on. Lisaks sellele on lühiajalisi kokkuleppeid lahjendatud, mis osaliselt langeb nii mahu kui karistuste järkjärgulise rakendamise arvele, mille tulemusena tehakse vähem jõupingutusi.

Sellest tulenevalt ei saa ma käesolevat nõukogu ja parlamendi vahel saavutatud kokkulepet toetada ja mul on kahju, et komisjoni ettepanek tühja jooksis.

Amalia Sartori, (PPE-DE). – (IT) Austatud juhataja, kallid kolleegid, ka mina ootasin kannatamatult sõnajärge, et saaksin väljendada oma tänu töö eest, mida tegi eelkõige Guido Sacconi, kes on nüüdseks omandanud kogemused, mis aitavad tal lahendada ka kõige raskemaid juhtumeid, kuid muidugi ka eesistujariik Prantsusmaa, nõukogu ja komisjon. Nende kooskõlastatud jõupingutused on võimaldanud meil jõuda lõpule kõigi nende kliimaettepanekutega ning eriti sellega, mis käsitleb autosektorit, mis, nagu paljud ütlesid, valmistas muret praeguse majandusliku olukorra tõttu.

Paljud esinejad on täna öelnud, et need on ambitsioonikad sihtmärgid, alates algsetest aastaks 2012 kuni lõpliken aastaks 2020, ja et oli tark otsus valida see ühtne ajavahemik, mis samuti kehtib ka muude raportite puhul, mille me järgmise paari päeva jooksul vastu võtame. Samuti nõustun ma otsusega võtta astmestatud trahvisüsteem kasutusele järk-järgult ja võimalusega võtta arvesse vähendamist, mis saavutatakse ökoinnovatsiooni kasutamise kaudu. Kõik need asjad sündisid institutsioonidevahelistel kolmepoolsetel kõnelustel ja minu arvates on need võimaldanud meil leida lahendused, mis praegusel tundlikul ajal vähendavad majanduslikku kulukust tootjatele, ilma üldisi sihtmärke mõjutamata. Selle näiteks on superpreemiate kasutuselevõtt autodele, mille süsinikdioksiidi heide on vähem kui 50 grammi kilomeetri kohta.

Seda küll arvestades sooviksin ka mina osutada, et väga tõenäoliselt tähendab omaksvõetud lähenemisviis, mille kohaselt saasteainete heitkoguste piirväärtus kasvab koos sõiduki kaaluga, seda, et väiksemate sõidukite puhul ei kehti üldine reegel, mille kohaselt „kõige suurem saastaja maksab kõige rohkem”. Sellegipoolest oleme tulemusega rahul ja hääletame rõõmuga käesoleva raporti poolt.

Inés Ayala Sender (PSE). – (ES) Austatud juhataja, esmalt sooviksin tänada Guido Sacconit tohutu kannatlikkuse ja elutarkuse eest, mis võimaldas meil mitte ainult päästa keskkonnale, majandusele, tööhõivele ja tööstusele elutähtis määrus, vaid ka päästa selle määrusega kogu energia ja kliimamuutuste pakett, mis tegelikult sellest tarkade kivist sõltus.

Sooviksin õnnitleda teda ja meid kõiki, sest ta on saavutanud elutähtsa tasakaalu piitsa ja prääniku vahel ja eelkõige on tal õnnestunud demonstreerida vajalikke präänikuid, millega viia niivõrd keerukat teksti edasi.

Käesolev raport edendab väiksemate CO₂ heitkogustega seonduvat ökoinnovatsiooni, toetab saasteainete heitkoguste vähendamise seotud uuringuid ja innovatsiooni ning samuti edendab biokütuste ja selleks vajalike tanklate kasutuselevõttu.

Ühtlasi on selles kohustusliku sihtmärgi kaudu sätestatud hinnangud uuele autopargile, koos läbivaatamisega ja ettepanekuga, et komisjon peaks selle esitama 2014. aastal, mis samuti võtab seda raamistikku arvesse.

Ka võetakse selles arvesse saastevabu sõidukeid ja väga vähe heitgaase eraldavaid sõidukeid ja nende kordisti efekti; see aitab tööstust ja annab sellele mitte ainult prääniku, vaid ka kohustuse ja samuti nähakse selles ette tarbijate parem juurdepääs teabele.

Kõik, mis mul jääb üle öelda, on vast paluda Guido Sacconil teha kõik mis tema võimuses, et uuesti parlamenti tagasi pöörduda.

Chris Davies (ALDE). - Austatud juhataja, kui mõtlete ambitsioonidele, mis meil vaid mõne kuu eest autode CO₂ heitkoguste vähendamise suhtes olid, siis valmistavad need ettepanekud sügava pettumuse. Nad reedavad keskkonna, nad reedavad sõidukijuhid, keda sunnitakse maksma rohkem, et kasutada sõidukeid, mis võtavad liiga palju kütust, ja reedavad isegi Euroopa autotööstuse, mida ohustab ülevõtmise innovaatilisemate konkurentide poolt.

Argumendiks on see, et autotööstus on rahalises kriisis. Kuid mitte miski, mida me teeme, ükski ettepanek, mille esitame, ükski õigusakt, mida me nüüd rakendame, ei mõjuta karvavõrdki tööstuse praegust olukorda. Kõik, mida me teeksime, oleks öelda autode projekteerijatele, et nad istuksid oma arvutite taha ja hakkaksid projekteerima ja ehitama tuleviku autosid.

See õigusakt on hale. See on halb. Ja arvestades, et Rahvusvaheline Energiaagentuur on just ennustanud, et kogu maailma naftavarude tipp saabub 10 aasta jooksul, siis võiks seda isegi kirjeldada kui täiesti hullumeelset. Mina selle poolt ei hääleta

Matthias Groote (PSE). – (DE) Austatud juhataja, sooviksin avaldada tänu Guido Sacconile, sest tal on õnnestunud siin ringist ruut teha. Kui vaatate, milles me kokku leppisime Daviese raportis ja raportis CARS 21, kus me tegelikult tahtsime seadusloomega alustada 2015. aastal, siis on komisjoni ettepaneku sisu kokkuvõttes säilitatud ja valitseb tasakaal sotsiaalsete, ökoloogiliste ja majanduslike kriteeriumide vahel.

Mis puutub innovatsiooni, siis pean ütlema, et Guido Sacconi on innovatsioonipreemia näol sisse toonud hea hoova, sest selliste autode tootjaid, mille heide on vähem kui 50 grammi CO₂, premeeritakse siis, kui nad neid autosid müüvad ja mitte siis, kui nad, nagu ütles Jorgo Chatzimarkakis, istuvad näitusesaalides või nende autodelt langevad katted automessidel. Et preemiat saada, tuleb autosid müüa. See survestab tööstust neid autosid kiiresti tarbijateni viima.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (PL) Austatud juhataja, juhtumisi arutasime me alles eile Matthias Groote raportit. See oli väga hea raport ja samuti seotud autodusega, kuid raskeveokitega.

Täna on meie ees Guido Sacconi raport. Meil on igati põhjust kõvasti ja selgelt öelda, et meie kui Euroopa Liit, kui parlament, teeme kõik mis suudame, tagamaks, et meie inimesed, see tähendab meie kodanikud, saaksid seoses keskkonnakaitsega kasu järjest kõrgemast elatustasemest. Me peame tagama, et tööstusel on tegelikult võimalik neid meetmeid rakendada. Seda pole lihtne teha, kuid see näib olevat võimalik.

Järgmiseks sooviksin väljendada mõtet, et uutel toodetel, mida me kavandame, peavad olema ostjad. Guido Sacconi töö näitab, et on põhjust loota nende positiivsete omadustega seoses edule, see tähendab keskkonnakaitset ja võimalust toota seda tüüpi sõidukeid, mis seejärel turul omaks võetakse. Sooviksin teda selle eest tänada.

Juan Fraile Cantón (PSE). – (ES) Austatud juhataja, sooviksin õnnitleda Guido Sacconit töö puhul ja tulemuste puhul, mida tema tööga on saavutatud.

Ettepanekul, mida me praegu arutame, on kaks peamist eesmärki: saavutada uute sõidukite tehnoloogilise edasiarendamise kaudu aastaks 2020 piirmäär 95 grammi kilomeetri kohta ja saavutada lisaks vähendamine, parandades muid süsteeme või komponente, näiteks rehvid või õhukonditsioneerid, ja edendades ökonoomsemaid sõidustiile.

Me toetame seda kokkulepet, sest see on tasakaalustatud. See aitab saavutada CO₂ heitkoguste olulise vähendamise ja säilitab Euroopa autotööstuse konkurentsivõime.

Me teeme tööd ambitsioonika kokkuleppe nimel aastaks 2020. See, mida me palume autotööstuselt, on võrreldav sellega, mida me oleme palunud muudelt tootmissektoritelt ja nüüd peab see tööstusharu ise koostama oma strateegia, et sätestatud sihtmärgid saavutada.

Euroopa toodab praegu ühe kolmandiku kõigist kogu maailmas toodetud autodest. Kui soovime seda eesõigustatud seisundit säilitada, peame tagama, et meie autod on kõige puhtamad ja ohutumad. Seepärast peame investeerima innovatsiooni ja meie sõidukipargi uuendamisse.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) (*mikrofon pole alguses sisse lülitatud*) ... arvele langeb umbes üks kolmandik kasvuhoonegaaside heitkoguste atmosfääri paiskamisest. Kahtlemata on vaja toetada keskkonnasõbraliku tehnoloogia kasutuselevõtule suunatud innovaatilisi lahendusi.

Selles valdkonnas oleme hiljuti saavutanud märkimisväärset edu. Mootorsõidukite arvu pidev suurenemine tähendab siiski, et selle positiivset mõju pole ikka väga selgelt tunda. Seetõttu näib komisjoni algatus muutuste kiirendamiseks olevat samm õiges suunas.

Me peaksime pidama meeles tippkohtumise eesmärgi saavutamist, nimelt kahjulike koostisainete heite piiramist. Sellegipoolest peame arvestama ka sõidukitootjate esitatud argumentidega. Nad osutavad sellele, et Euroopa autotööstus on üks Euroopa majandusliku võimsuse sümboleid ja see pakub tööd tuhandetele töötajatele. Liiga rangete nõuete kehtestamine võiks toodetavate sõidukite kõrgema hinna tõttu muuta selle tööstusharu vähem konkurentsivõimeliseks. See omakorda tooks kaasa tohutu töökohtade kadumise.

Sellised mured on kindlasti õigustatud, kui võtta arvesse majanduskriisi negatiivset mõju sõidukite sektorile.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Sooviksin õnnitleda Guido Sacconit raporti puhul valdkonnas, mis on äärmiselt tähtis nii majanduslikust kui ka sotsiaalsest vaatepunktist, see on fakt, mida kinnitab ka Euroopa majanduse taastamise kava. Kõnealune eesmärk saavutatakse mootoritehnoloogia täiustamise ja tehnoloogiliste uuenduste kaudu.

Aastaks 2012 ei tohiks sõiduautode süsinikdioksiidi heide ületada 130 grammi kilomeetri kohta. Autotootjad peavad järkjärgulise protsessi kaudu tagama, et aastaks 2012 vastab neile nõuetele 65% uutest autodest ja aastaks 2015 vastavad neile kõik uued autod. Autodele, mille heide jääb nimetatud piirist allapoole, kohaldatakse toetuskava, samas kui tootjatele, kelle autode heide seda piiri ületab, rakendatakse karistusi. Seepärast peavad autotootjad investeerima uutesse tehnoloogiatesse, et suuta toota keskkonnasõbralikke autosid. Tänan.

Marios Matsakis (ALDE). - Austatud juhataja, ma hindan Guido Sacconit väga kõrgelt ja tavaliselt nõustun temaga, kuid mitte sel korral.

Kahjuks pole sihtmärk 95 grammi kilomeetri kohta 12 aasta jooksul mingi saavutus. See on suur tagasilöök ja ma ei tea, kas see õigusakt käsitleb keskkonna või autotootjate päästmist.

Mulle jääb mulje, et käesoleval juhul on keskkonnakaitsjad, sealhulgas ka volinik Dimas, pidanud võitlust keskkonna päästmiseks, kuid nad on kaotanud suurtele autotootjatele. Sellest on väga kahju, sest meil oli võimalus midagi ära teha ja me lasime selle mööda.

Carl Schlyter (Verts/ALE). – (SV) Austatud juhataja, keda me püüame kaitsta, kehtestades autotööstusele piiratud nõudeid? Me räägime seaduseaukudest õigusaktides. Need pole seaduseaugud. Need on täielikud maanteed, koos hädaväljapääsudega autotööstusele, mis hoidub kõrvale igasugusest vastutusest ja kõigist nõuetest. Kellele on see kasulik? Kas me peaksime jätkama autode tootmist, millega mitte keegi maailmas sõita ei taha? Ei. Tulevikus müüakse enamik autodest Indias ja Hiinas ja muudes arengumaades ning nad tahavad energiasäästlikke autosid. Meie planeet tahab energiasäästlikke autosid ja Euroopa tarbijad tahavad energiasäästlikke autosid. Kas me siis peaksime lubama autotööstusel elada fantaasiamaailmas, kus nad võivad jätkuvalt toota autosid, mida keegi ei taha? Ei. See on halb poliitika keskkonna, tarbijate, majanduse ja uuringute jaoks. Teisiti öeldes täielik läbikukkumine. Seepärast ei saa me seda ettepanekut toetada.

Juhataja. – Guido Sacconi, me oleme jõudnud lõpuni, kuid ma arvan, et mitte meie arusaamise lõpuni.

Guido Sacconi, raportöör. – (IT) Lugupeetud juhataja, austatud kolleegid, siin on üks lihtne arvutus, mille igaüks võib ise pliiatsi ja paberiga sooritada. Kui arvestada, et 2005. aastal müüdnud autode keskmiseks CO₂ heiteks oli 159 grammi kilomeetri kohta, siis käesoleva määruse järgi, millega kehtestatakse 2020. aastaks siduv sihtmärk 95 grammi kilomeetri kohta, peame me müüdnud autode keskmist heidet 2020. aastaks vähendama 38% võrra. Seda on väga lihtne selgeks teha ja vastuseni jõudmiseks pole vaja mõju hinnangut. Ma arvan, et see on erakordne.

Vabandan nende ees, kes on kiitnud ja tänanud mind mu töö eest ja kes selle kompromissiga nõustuvad, ning kes mulle näivad olevat teie seas suure enamuses, kuid lubage mul pöörduda peamiselt teistimõtlejate poole ja meie sõprade poole Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsioonist, nimelt Chris Daviese poole, kes taas kord demonstreerivad oma võimetust võtta vastutust. Nad ainult nõuavad imelisi sihtmärke, kuid kui saabub aeg otsustada, siis jätavad nad otsustamise meie hooleks.

Igatahes ma loodan, et ei alga jälle sama farss, mis mul oli REACHiga (määrus kemikaalide ja nende ohutu kasutamise kohta) seoses, sest needsamad fraktsioonid ütlesid REACHi kohta ka, et see on järeleandmine, et see on reetmine. Kuu aega hiljem kiideti seda nende veebisaitidel kui suurt keskkonnavalget edu liidu jaoks, mis teeb Euroopa Liidust kemikaalide kontrolli alal, ütleksime, maailma liidri. Ma loodan, et seekord säästetakse meid sellisest farsist.

Tänan ka teid, härra Borloo ja härra Dimas. Teie arvamus, nii nagu te seda väljendasite, on selge ja aitab meil selle raske töö hõlpsal hääletusel lõpule viia.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub kolmapäeval, 17. detsembril 2008.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Ivo Belet (PPE-DE), kirjalikult. – (NL) Täna hommikul osalesin ma puhta liikuvuse konverentsil ühes ülikoolis Limburgis. Konverents keskendus elektriautodele. Ilmselgelt on õige aeg sellele keskkonnasõbralikule tehnoloogiale üle minna. Fossiilkütuste ajastu on lõpule jõudnud.

Praegu autotööstuse ees seisev kriis pakub samuti võimalusi täielikult kurssi muuta. Tootjad peavad vastutaks valitsuse toetuse ja saadavate tagatiste eest palju rohkem investeerima sellesse tuleviktehnoloogiasse, või teisiti öeldes: odavatesse, suurema mahtuvusega akudesse.

Valitsus omakorda peaks seda üleminekut palju otsustavamalt toetama, mitte viimases järjekorras fiskaalselt.

Alates 2005. aastast on olnud olemas komisjoni ettepanek automaksu reformimiseks ja selle Euroopa tasandil kooskõlastamiseks. See ettepanek tuleks ministritele uuesti esitada. Automaks tuleks heitekriteeriumide alusel uuesti arvutada. Inimesi, kes sõidavad elektriautodega ja ei põhjusta peaaegu mingit CO₂ või tahmaosakeste heidet, tuleks selle eest rahaliselt premeerida.

Käes on aeg radikaalseks üleminekuks. Insenerid on oma osa andnud. Nüüd on valitsuste asi autotootjaid õiges suunas edasi suruda ja teha seda kiiresti.

Krzysztof Hołowczyc (PPE-DE), kirjalikult. – (PL) Praegune arutelu niinimetatud keskkonnapaketi üle kinnitab ambitsioonikaid sihte, mille Euroopa on enesele seoses kliimamuutusega võitlemisega seadnud. Euroopa autotööstus on lahutamatu seotud Euroopa strateegiaga, mille eesmärk on saavutada kasvuhoonegaaside 20% vähendamine, muuta meie majandus vähem energiamahukaks ja suurendada taastuvatest allikatest pärineva energia osakaalu 2020. aastaks 1990. aastaga võrreldes.

Eriti asjakohane on see CO₂ heitkoguste vähendamisega seoses. Euroopa Liidu andmete kohaselt annavad eraautod 12% kõigist CO₂ heitkogustest ühenduse territooriumil. See saasteainete heitkoguste kõrge tase tuleneb peamiselt autode suurenevast arvust ja suuremast maanteetranspordi kasutamisest, mida pole tasakaalustanud mootorite ehituse parandamine või sõidukite kaalu vähendamine.

Kavas on vähendada eraautode CO₂ heitkoguste piirmäärasid 120 grammini kilomeetri kohta aastaks 2012. Samuti on kavas sätestada pikaajaline strateegia selle piirmäära vähendamiseks 95 grammini kilomeetri kohta aastaks 2020. See on kooskõlas Euroopa Parlamendi arvamusel, et uut tüüpi mootorsõidukite väljatoomiseks kulub viis kuni seitse aastat. See muidugi mõjutab mootorsõidukitööstuse arendamis- ja tootmistükleid.

Vastuvõetud põhimõtted on keskkonnakaitse seisukohalt kindlasti ambitsioonikad. Teisest küljest: uute standardite tõttu vajalikud suuremad investeeringud uurimis- ja arendustegevusse julgustavad teadusuuringuid kütuse kokkuhoiu suunatud tehniliste lahenduste alal. See tõstab innovatsiooni taset mootorsõidukite sektoris, mis omakorda edendab Euroopa majanduse konkurentsivõimet.

Martin Kastler (PPE-DE), kirjalikult. – (DE) Praegune finants- ja majanduskriis seab auto- ja transpordisektori ette suured väljakutsed. Müüginumbrid vähenevad ja paljud tehased on tootmise kuni aasta lõpuni peatanud. Saksamaal sõltub iga seitsmes töökoht otseselt või kaudselt autotööstusest. Üks tähtis poliitika eesmärk peab olema raamtingimuste loomine Saksamaal töökohtade kaitseks isegi kriisi aegadel. Käesolev määrus on seepärast saabunud täiesti valel ajal.

Mul on kahju, et esitatud raport ei loo stiimuleid saasteainete heitkoguste piiramiseks. See oleks minu arvates olnud õige lähenemisviis kliimamuutusele, sh majanduskriisi aegadel. Kohutavate karistustega ähvardamine pole lahendus.

Olen seepärast arvamisel, et siin aetakse eraasju Saksa majanduse kahjuks. Mulle on tähtis edendada kliima kaitset, kuid mitte üksikute ELi liikmesriikide arvel. Käesolev määrus ei kahjusta mitte ainult Saksa autotootjaid, vaid ka, eelkõige, enamasti keskmise suurusega tarnijaid, kellest paljud asuvad Nürnbergi piirkonnas. Nürnbergist valitud Euroopa Parlamendi liikmena ei saa ma seepärast käesoleva aruande poolt hääletada.

16. Kliimamuutused ja energia (kokkuvõtted)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on nõukogu ja komisjoni kokkuvõtted kliimamuutuste ja energia teemal.

Jean-Louis Borloo, nõukogu eesistuja. – (FR) Austatud juhataja, kallid kolleegid, mul on öelda peamiselt kolm asja.

Esimene puudutab meetodit, menetlust ja kaasotsustust. Olen siin ja seal kuulnud räägitavat ideest, et see esimese lugemise kokkulepe ei peaks saama pretsedendiks. Pole kedagi, kes seda eriti tahaks. Arvan, et praegune konkreetne olukord Kopenhaageni ja parlamendi demokraatliku menetluse vahel tähendas seda,

et me kindlasti pidime selle esimesel lugemisel ära otsustama või kokkulepet poleks sündinud, mis oli võimalik. Siiski arvan, et sügavutiminev töö komisjoni ettepanekus, mis oli äärmiselt põhjalik, ja nõukogu töö selle erinevates energeetika ja keskkonnaministrite koosseisudes tähendas, et kokkuleppe saavutamiseks oli kõik olemas. Kolmepoolsete kõneluste ajal kolme nädala eest sõlmitud usalduspakt teatud mõttes võimaldas meil asi lõpule viia.

Tegelikult on see parlament, kes viimases instantsis, nagu ongi normaalne, viib läbi otsustava hääletuse, mis toimub homme.

Minu teine märkus puudutab kõiki neid tekste. Ma tean, et mis tahes punktis võime alati erakordselt keskenduda meetodile. Tähtsad pole mitte meetodid, vaid garantii, täiesti siiralt, et me anname endale vahendid eesmärkide saavutamiseks.

Toon näiteks autode CO₂ heite, mis on olnud kõige kategoorilisemate sõnavõtude teemaks. Ma ei jaga neid seisukohti, sest te teate väga hästi, et sõidukite konstruktsiooni mõttes kulub autode projekteerimiseks ja ehitamiseks aastaid. Chris Davies, te teate seda. Rebecca Harms toetas komisjoni ettepanekut, milles ei mainitud 95 grammi. Põhimõtteliselt seisnes kolmepoolsetel kõnelustel saavutatud konsensus lühiajaliste või koheste karistuste mõningases pehmemendamises, mis praegust tootmist mõjutab vähe, vastutasuks kinnitatud suurele strateegilisele otsusele 95 grammi ja mitte enam 120 grammi.

Võib-olla me võiksime pidada arutelu ja leida, et me oleksime saanud rohkem ära teha. Selle vastu ma ei vaidle, kuid ma ei arva, et kõigi kuue teksti osas vastuvõetud meetodid tähendavad komisjoni puhul taganemist.

Komisjon esitas keerulised ettepanekud, sest olukord on keeruline, liikmesriikide olukord on keeruline, olukord meie tööstuses ja seoses meie sotsiaalse kliimaga on keeruline, kuid ma arvan, et meil kõigil on vahendid kliima ja energia paketi esimese etapi saavutamiseks.

Kolmas asi, mis mul öelda on, puudutab välisilmet ja põhimõtteliselt ettevalmistusi Kopenhaageniks. Ütlen seda nii isiklikult kui võimalik, sest ma olin kolme päeva eest Poznańis. Me ei saa pidada Kopenhaagenis häid läbirääkimisi, kui me eurooplastena pole 100% uhked oma esimese etapi üle. Kui me väliselt devalveerime suhetes meie USA, Kanada, Austraalia, Hiina ja Venemaa partneritega ja paljude teistega, kui me ise devalveerime keskse läbimurde esimese etapi, siis ei peaks me olema üllatunud, kui teised meid Kopenhaageni läbirääkimistel tõsiselt ei võta. Nende poolel ei ole Euroopa Kohut tagamas, et asjaomased direktiivid asjakohaselt rakendatakse.

Seega palun pidagem sisemist arutelu, see on normaalne. Ilmselt peavad toimuma hääletused, kuid uskuge mind, kogu tööstus on sõnumit mõistnud. Euroopa kodanikud on sõnumit mõistnud, mis ka ei juhtuks, ja sel pole midagi pistmist meie või meie direktiividega. Lihtsalt öeldes kuulab ülejäänud maailm praegu meid, seega ärgem devalveerigem erakordset saavutust.

Stavros Dimas, komisjoni liige. – Austatud juhataja, sooviksin tänada kõiki tänasel arutelul esinejaid nende väga konstruktiivse panuse eest ja ma kutsun teid üles täna meie ees olevat kompromisspaketti toetama. Selle kompromisskokkuleppe vastuvõtmisega näitab Euroopa Liit, et piisava poliitilise tahte olemasolu korral on võimalik võtta vastu konkreetsed meetmed, mis on vajalikud kliimamuutusega võitlemiseks ja et seda on võimalik teha mõistlike kuludega. Kui 27 riiki, kus valitseb väga erinev sotsiaalne ja majanduslik olukord, suudavad suhteliselt lühikese aja jooksul kokku leppida väga keerulise ja kaugeleulatuva meetmetepaketi osas, miks ei peaks siis olema võimalik sõlmida sarnane leping rahvusvaheliselt? Eelmisel nädalal ÜRO konverentsil Poznańis oli selge, et maailma silmad olid pööratud Euroopale ja et meie tegevusel hakkab olema otsustav ja positiivne mõju rahvusvahelistele läbirääkimistele.

Sooviksin teha lühikesed märkused mõnes punktis, mille üle täna õhtul on palju arutatud.

Esiteks autode kohta: kompromissettepanekuga on meie esimeseks saavutuseks see, et me saame kohustuslikud standardid Euroopa autotootjatele, mis on väga tähtis, niisiis juba ainuüksi see on põhjus hääletada selle ettepaneku poolt, mis on paketi osa. Samuti aitas see komisjoni algse ettepaneku kohaselt saavutada aastekvootidega kauplemise süsteemiga hõlmamata sektoris sihtmärke umbes ühe kolmandiku ulatuses, kuid vastavalt ettepanekule selle praegusel kujul annab see ikkagi umbes ühe neljandiku ja kui arvestada pikaajalist sihtmärki 95 grammi, siis võiksime uuesti saavutada ühe kolmandiku, mis oli meie algne eesmärk. Muidugi, nagu Chris Davies on öelnud, on Euroopa autotootjate huvides liikuda kiiresti tehnoloogiliste uuenduste suunas autode kütusekulu vähendamiseks, sest nii kasutavad nad varem ära ühiskondliku muutuse puhtamate autode suunas ja seda tehes saavad nad kasu. Ja muidugi hakkavad tarbijad maksma väiksemaid

kütusearveid ja keskkonnale on puhtamate autode tootmine kasulik. Seega isegi selle praegusel kujul ja kogu paketi osana arvan ma, et te peaksite selle poolt hääletama.

Teiseks enampakkumised: palju kritiseeritakse seda, miks me peaksime enampakkumisi vähendama. Kuid sellegipoolest oli esimesel ja teisel kauplemisperioodil suurim enampakkumise maht 4%: 4% kvootidest müüdi enampakkumisel. Nüüd, isegi pärast vähendamist, liigume me rohkem kui 50% juurde. Enampakkumine on väga tähtis, see on parim viis kvootide jaotamiseks, see töötab vastavalt saastaja-maksab-põhimõttele, see ei võimalda ülikasumite tekkimist ja toob sisse raha, mida vajatakse võitluses kliimamuutusega ja muudel positiivsetel eesmärkidel. Kuid siiski jääb see stiimul alles: meile jääb enam kui 50% ja see osakaal kasvab aastast aastasse. Kui mõned riigid, millel on erand energetikasektorile, seda ei kasuta (see on minu arvamus), siis aja saabudes kasvab see osakaal veelgi.

Ülikasumite kohta, mis võivad tekkida tasuta jaotuse protsendimäärade, tasuta kvootide tõttu: liikmesriikidel, kes on sellepärast väga mures, on endiselt võimalus nende ülikasumite maksustamiseks. Seega on poliitilise tahte olemasolu korral võimalus sellega tegelemiseks ja teil, Euroopa Parlamendi liikmetel, on oma kodumaal samuti sõna öelda.

Seoses väliste ühikute kasutamisega saastekvootidega kauplemise süsteemiga hõlmamata sektoris, koormust jagavas sektoris, ajasid mind segadusse mõned täna esitatud argumendid. Kas me siis ei poolda puhta arengu mehhanisme? Kas me ei toeta Kyoto paindlikke mehhanisme? Kas me kavatseme Kopenhaagenis olla nende rahvusvahelisse lepingusse lisamise vastu? Kas te ei arva, et ilma nende paindlike mehhanismideta võib väga raske kokkulepe Kopenhaagenis olla võimatu?

Seega, milline on teie seisukoht? Ma ei mõista seda. Kas te olete nende paindlike mehhanismide vastu, investeringute vastu arengumaades, sinna tehnoloogia siirdamise vastu ja saasteainete heitkoguste vähendamise ja muidugi selle eest ühikute saamise vastu? Muidugi peab meil olema tasakaal, et mitte enamikku neist seal läbi viia. Me peame neid teostama siin, Euroopa Liidus, oma riikides, sest see on parem meie majandusele, on parem tuleviku vähese süsinikutarbe vajadustega kohanemise seisukohalt ja see annab meie äriühingutele ja tööstusele esimese käigu eelise. Sellest saab stiimul uute tehnoloogiate arendamisele, energiatõhususele ja taastuvate energiaallikate edendamisele.

Niisiis muidugi peame me tasakaalu hoidma ja ma arvan, et tasakaalu ei kõiguta just palju väliste ühikute kasutamise 10% juurdekasv saastekvootidega kauplemise süsteemiga hõlmamata sektoris, sest see on see, millest me räägime. Ja jällegi, vastuseks nende Euroopa Parlamendi liikmete argumentidele, kes on pärit riikidest, kes on seda erandit palunud, ütlen ma: Hea küll, öelge oma kodumaal, et seda erandit ei kasutataks. Teie asi on mõjutada avalikku arvamust ja valitsust oma kodumaal, et seda lisanduvat 1% ei kasutataks.

Ma usun, et lõppkokkuvõttes, arvestades, et selle lisanduvat 1% osas on meil nii palju tingimusi, jääb enamus sellest kasutamata. Tuletan teile meelde, et selle lisanduvat 1% kasutamine puhta arengu mehhanismi projektides peaks toimuma vähimarenenud riikides. Kui ma õigesti mäletan, siis ÜRO konverentsil Poznańis seisnes meie peamine vaidlus arengumaadega selles, et me ei teosta paljusid projekte kõnealustes riikides. Üks küsimustest, mida me arutasime, oli see, kuidas neid projekte paremini arengumaade ja eriti vähimarenenud riikide vahel jaotada. Muidugi on väga tähtis, et puhta arengu mehhanismide kvaliteet oleks kõrge; me arutasime seda ÜRO konverentsil Poznańis ja me saavutasime teatud edu. Ma loodan, et Kopenhaageni konverentsi ajaks oleme lõpule jõudnud aruteluga puhta arengu mehhanismide parandamise ja läbipaistvuse kohta ning juurdepaneku tingimuse kohta, mis on absoluutselt vajalik.

Viimane mõte, mida sooviksin väljendada, puudutab seda, kas see pakett on ohtlik, sest olen kuulnud mõnesid meie kolleege ütlemas, et see, eriti enampakkumine, ohustab nende majandust. Kuid ma tuletan teile meelde, et enampakkumiselt saadav tulu jääb liikmesriikidesse, see ei liigu välismaale, teistesse riikidesse, see jääb riiki, selle rahandusministeeriumi käsutusse ja seda võib kasutada õilsatel eesmärkidel – isegi sotsiaalsete küsimustega seoses. Kui tõuseb elektri hind, kui tekivad kütteostuvõimetud ehk „energiavaesed“, siis võite osa elektri hinna tõusust hüvitada. Sellest tulenevalt ei mõista ma, millist „ohtu“ enampakkumine kõnealuste riikide majandusele kujutab: kogu pakett on kooskõlas majanduskriisiga võitlemisega. Mul pole praegu rohkem aega selle üle vaielda, kuid sellel teemal toimus suur arutelu ja ma ei hakka enam tagasi pöörduma.

Lubage mul oma vahelehiie lõpetada siira tänuavaldusega Euroopa Parlamendile, eesistujariigile ja nõukogule esmaklassilise koostöö eest paketi ja sellega seotud süsinikdioksiidi ning autosid ja kütuse kvaliteedi direktiivi käsitlevate ettepanekute kallal. Iseäranis kõrgelt hindan ma konstruktiivset rolli, mida parlament ja eriti raportöörid on etendanud institutsioonidevahelise kokkuleppe saavutamisel selle elutähtsa paketi osas. Selle paketi vastuvõtmisega tagate te, et Euroopa Liidu käsutuses on konkreetsete meetmed oma vähendamislubaduste täitmiseks ja Euroopa kliimamuutuse alase juhtrolli taaskinnitamiseks rahvusvahelistele

läbirääkimistele otsustava tähtsusega hetkel. Mida suurem enamik neid meetmeid pooldab, seda tugevama signaali saadame rahvusvahelistele partneritele oma meelekindluse kohta kliimamuutustega võitlemisel ja seda tõhusamalt veenab see neid meie eeskujule järgnema. Seepärast kutsun ma teid tungivalt üles täna meie ees olevat kompromisspaketti toetama.

Andris Piebalgs, komisjoni liige. – Austatud juhataja, mul on au lõpetada see väga konstruktiivne arutelu. See on suur saavutus. Kes oleks võinud uskuda, et suudame kokku leppida niivõrd raske meetmetepaketi osas, mitte ainult konsensusega nõukogus, vaid ka esimese lugemise kokkuleppel parlamendiga väga keerulistes küsimustes? See on tõesti suurepärane saavutus.

Sooviksin vaid mainida, et kokkuleppele jõudmise käigus on komisjon teinud mitu avaldust. Need on parlamendile edasi antud ja liidetakse meie arutelu protokollile.

Koos oleme saavutanud suurepärase kokkuleppe ja mul on rõõm seda teile soovitada. Soovin teile edu homsel hääletusel.

Komisjoni avaldused kliima ja energia paketi kohta

Saastainete heitkogustega kauplemine – Doyle'i raport

Komisjoni avaldus läbivaadatud saastekvootidega kauplemise direktiivi artikli 10 lõike 3 kohta

Perioodil 2013–2016 võivad liikmesriigid kasutada saastekvootide müügist oksjonil saadud tulu, et toetada suure tõhususega elektrijaamade ehitamist, sealhulgas selliste uute energiajaamade, millel on süsiniku kogumise ja säilitamise valmidus. Uute käitiste puhul, mis ületavad elektrijaama tõhususe taseme vastavalt komisjoni 21. detsembri 2006. aasta otsuse (2007/74/EÜ)⁽¹⁾ 1. lisale, võivad liikmesriigid toetada kuni 15% ulatuses investeringute üldkuludest neid käitisi, millel on süsiniku kogumise ja säilitamise valmidus.

Komisjoni avaldus keskkonnakaitse eesmärgil antavat riigiabi käsitlevate ühenduse suuniste muutmist käsitleva artikli 10a lõike 4a kohta

Liikmesriigid võivad pidada vajalikuks maksta ajutiselt hüvitist teatavatele käitistele süsinikdioksiidi maksumuse suunamise eest elektrihindadesse, kui vastasel juhul võib süsinikdioksiidi maksumus põhjustada süsiniku lekke ohu. Rahvusvahelise lepingu puudumisel kohustub komisjon 2010. aasta lõpuks pärast liikmesriikidega konsulteerimist muutma ühenduse keskkonnakaitse eesmärgil antavat riigiabi käsitlevaid suuniseid, et kehtestada üksikasjalikud sätteid, mille alusel võivad liikmesriigid anda selliseks toetuseks riigiabi. Sätetes järgitakse neid põhimõtteid, mis esitati 19. novembril 2008. aastal nõukogule esitatud mitteametlikus dokumendis (2. lisa 15713/1/08).

Süsiniku kogumine ja säilitamine – Daviese raport

Komisjoni avaldus viimaste arengute kohta süsiniku kogumise ja säilitamise (CCS) tehnoloogiate rakendamise vallas

CCSi tehnoloogiate näidisprojektide korraldamise ja juhtimisega seotud tegevuse raames hakkab komisjon alates 2010. aastast korrapäraselt avaldama aruandeid viimaste arengute kohta CCSi tehnoloogiate rakendamise vallas. Aruandlus hõlmab teavet CCSi katserajatiste kasutuselevõtu edenemise, CCSi tehnoloogiate arendustegevuse, kulukalkulatsioonide ning CO₂ transpordi ja säilitamisega seotud infrastruktuuri väljaarendamise kohta.

Komisjoni avaldus loa andmise otsuste kavandite (vastavalt direktiivi artikli 10 lõikele 1) ja vastutuse üleandmist käsitlevate otsuste kavandite (vastavalt direktiivi artikli 18 lõikele 2) kohta

Komisjon avaldab kõik arvamused loa andmise otsuste kohta vastavalt direktiivi artikli 10 lõikele 1 ning vastutuse üleandmist käsitlevate otsuste kavandite kohta vastavalt artikli 18 lõikele 2. Avaldatud arvamused ei sisalda aga teavet, mille konfidentsiaalsus on tagatud erandite alusel, mis käsitlevad üldsuse juurdepääsu teabele ning mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (EÜT L 145, lk 43) ning määrusega (EÜ) nr 1367/2006 keskkonnainfo kättesaadavuse ja keskkonnaasjade otsustamises üldsuse

(1) „Energiakaristus” on mõiste, mida kasutatakse selgitamaks asjaolu, et CO₂ kogumise ja mineraliseerimisega tegelev käitis kasutab ka nendeks protsessideks energiat ning vajab seega samaväärse toodangu, kuid kogumis- ja mineraliseerimisfunktsioonita käitisega võrreldes rohkem energiat.

osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise Århusi konventsiooni sätete kohaldamise kohta ühenduse institutsioonide ja organite suhtes (ELT L 264, lk 13).

Komisjoni avaldus selle kohta, kas süsinikdioksiid tuleks nimetada aineks, millele muudetud Seveso direktiiviga kehtestatakse sobivad piirmäärad

CO₂ on tavaline aine, mida praegu ohtlikuks ei liigitata. Seetõttu ei kohaldata praegu CO₂ transpordile ja säilitamiskohtadele ka nõukogu 9. detsembri 1996. aasta direktiivi 96/82/EÜ ohtlike ainetega seotud suurõnnetuste ohu ohjeldamise kohta (Seveso direktiiv). Komisjon on teinud olemasolevate andmete esialgse analüüsi ning selle põhjal näivad nii saadud kogemused kui ka modelleerimise tulemused viitavat tõsiasjale, et CO₂ transpordiga seotud ohud ei ole suuremad kui maagaasi torutranspordi puhul. Sama tundub kehtivat ka CO₂ meretranspordi kohta, kui võrrelda seda veeldatud maagaasi või veeldatud naftagaasi meretranspordiga. Samuti tundub, et CO₂ säilitamiskohast lähtuv suurõnnetuste oht, mille võib põhjustada purunemine sisseviimisel või leke sisseviimise järel, on tõenäoliselt ebaoluline. Küsimusega, kas hõlmata CO₂ Seveso direktiiviga või mitte, tegeletakse põhjalikumalt direktiivi kavandatud muudatuste ettevalmistamise käigus 2009. aasta lõpus ja 2010. aasta alguses. Kui hindamise käigus ilmneb võimalik CO₂ põhjustatud suurõnnetuste oht, teeb komisjon ettepaneku lisada CO₂ muudetud Seveso direktiivi ja kehtestada sellele piirmäärad. Sel juhul teeb komisjon ettepaneku muuta asjakohaselt ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta keskkonnavastutust keskkonnakahjustuste ärahoidmisel ja parandamisel käsitleva direktiivi 2004/35/EÜ (keskkonnavastutuse direktiiv) III lisa, et tagada nimetatud direktiivi kohaldamine kõigi superkriitilist CO₂ käitlevate Seveso-käitiste suhtes.

Komisjoni avaldus CO₂ sekvestratsiooni kohta mineraalse karboniseerimise teel

CO₂ sekvestratsioon mineraalse karboniseerimise teel (CO₂ sidumine anorgaaniliste karbonaatidena) on üks võimalik tehnoloogia kliimamuutuse leevendamiseks, mida võiks põhimõtteliselt kasutada sama tüüpi tööstusrajatistes, kus on võimalik kasutada CO₂ geoloogilist ladustamist. See tehnoloogia on küll veel arendamisjärgus. Lisaks CO₂ kogumisega seotud „energiakaristusele”⁽²⁾ ehk energiakaole kaasneb ka mineraalse karboniseerimise protsessi endaga energiakadu ning selle küsimusega tuleb enne tehnoloogia äriotstarbelise kasutuse kavandamist tegeleda. Nagu geoloogilise ladustamise puhulgi, tuleb tehnoloogia keskkonnaturvalisuse tagamiseks kehtestada järelevalvekord. Tõenäoliselt erineb see kord põhilikult geoloogilise ladustamise järelevalvest, arvestades kahe tehnoloogia põhimõttelisi erinevusi. Nendest kaalutlustest lähtuvalt kavatseb komisjon tähelepanelikult jälgida mineraalse sekvestratsiooniga seotud arenguid, et töötada välja selle tehnoloogia keskkonnaturvalist kasutamist võimaldav õigusraamistik ning jõuda tehnoloogia tunnustamiseni heitkogustega kauplemise süsteemi raames, kui vastav arengutase on saavutatud. Arvestades liikmesriikide suurt huvi kõnealuse tehnoloogia vastu ning arengu kiirust tehnoloogia valdkonnas, oleks ilmselt asjakohane teha esmane hindamine 2014. aasta paiku või varem, kui asjaolud seda võimaldavad.

Kütuse kvaliteedi direktiiv – Corbey raport

Komisjoni avaldus uue direktiivi vastuvõtmisega seoses

Komisjon kinnitab, et artikli 7a lõike 2 punktides b ja c osutatud 2%-lised vähendamised ei ole siduvad ja et nende mittesiduvust käsitletakse läbivaatamise käigus.

CO₂ ja autod – Sacconi raport

Komisjon kinnitab, et kavatseb 2009. aastal teha ettepaneku läbi vaadata direktiivi 1999/94/EÜ, milles käsitletakse kütusesäästuga ja süsinikdioksiidi heitega seotud andmete tarbijale kättesaadavust uute sõiduautode turustamisel. Selle eesmärk on tagada, et tarbijad saavad asjakohast teavet uute sõiduautode süsinikdioksiidi heitkoguste kohta.

Komisjon vaatab 2010. aastaks läbi direktiivi 2007/46/EÜ, et teabe innovatiivsete tehnoloogiate (ökoinnovatsioon) rakendamiseks sõidukis ning nende mõjust sõiduki süsinikdioksiidi heitele saaks edastada liikmesriikide ametiasutustele, kes määruse kohaselt vastutavad järelevalve ja aruandluse eest.

(2) „Energiakaristus” on mõiste, mida kasutatakse selgitamaks asjaolu, et CO₂ kogumise ja mineraliseerimisega tegelev käitis kasutab ka nendeks protsessideks energiat ning vajab seega samaväärse toodangu, kuid kogumis- ja mineraliseerimisfunktsioonita käitisega võrreldes rohkem energiat.

Komisjoni kaalub nõuete ettevalmistamist ja rakendamist autodele, mis peavad olema varustatud kütusesäästu näidikuga, mille eesmärk on soodustada kütusesäästlikumat sõitmist. Sellega seoses kaalub komisjon tüübikinnitust käsitlevate raamõigusaktide muutmist ning vajalike tehniliste standardite kasutuselevõtmist 2010. aastaks.

Komisjon on pühendunud oma parema õigusloome algatuse eesmärkidele ja sellele, et õigusaktide ettepanekuid toetaks põhjalik hinnang nende mõju ja neist saadava kasu kohta. Sellega seoses ja vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingule hindab komisjon vajadust esitada uute õigusaktide ettepanekuid, kuid jätab endale õiguse otsustada, kas ja millal oleks asjakohane selliseid ettepanekuid esitada.

Taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamine – Turmes'i raport

Komisjoni avaldus artikli 2 punkti b kohta

Komisjon on seisukohal, et kõnealuse direktiivi kohaldamisel võib termin „tööstus- ja olmejäätmed” hõlmata jäätmeid, mida tähistatakse terminiga „kaubandusjäätmed”.

Komisjoni avaldus artikli 20 lõike 6 punkti d kohta

Komisjon on seisukohal, et viidet 20%-sihttasemele artikli 20 lõike 6 punkti d viimases lõigus ei tõlgendata erinevalt direktiivi artikli 3 lõikest 1.

Komisjoni avaldus artikli 20 lõike 6 punkti d, lõike 7 ja lõike 8 kohta

Komisjon tunnistab, et mõned liikmesriigid on juba 2005. aastal saavutanud riigi tasandil kõrge taastuvate energiaallikate kasutamise taseme. Artikli 20 lõike 6 punktis d ning lõigetes 7 ja 8 osutatud aruannete koostamisel võtab komisjon osana parima kulude ja tulude tasakaalu hindamisest nõuetekohaselt arvesse taastuvate energiaallikate osakaalu suurendamise piirkulusid ja lisab kõikidesse ettepanekusse, mis esitatakse vastavalt direktiivi eespool nimetatud artiklile, vajaduse korral asjakohased lahendused ka selliste liikmesriikide jaoks.

Komisjoni avaldus VIIb lisa kohta

Komisjon püüab aidata kaasa direktiivi VIIb lisas osutatud suuniste väljatöötamisele 2011. aastaks ning töötab koostöös liikmesriikidega välja andmed ja meetodid, mida on vaja selleks, et hinnata ja jälgida soojuspumpade panust direktiivi eesmärkide saavutamisel.

Suunistega nähakse ette mitteelektriliste soojuspumpade kaasamise hindamisel kasutatavate hooajalise kasuteguri (SPF) väärtuste korrigeerimine eesmärgiga võtta arvesse asjaolu, et elektrisüsteemi tõhusus ei mõjuta selliste soojuspumpade primaarenergia vajadust. Kõnealuseid suuniseid ette valmistades hindab komisjon ka sellise meetodi teostatavust, mille puhul teatava soojuspumba kaasamise hindamiseks kasutatakse SPF-i väärtus põhineks ELi keskmistel kliimatingimustel.

Marios Matsakis (ALDE). - Austatud juhataja, sooviksin ühe formaalse küsimuse kohta öelda, et tihti kurdame me nõukogu ja komisjoni liikmete ebapiisava osalemise üle meie täiskogu istungi aruteludel. Kahjuks täna õhtul, ehkki meil on siin kaks volinikku ja üks minister, on täiskogu istungil ainult viis parlamendiliiget. Ma arvan, et see on kurb ja et me oleme volinikele ja ministrile vabanduse võlgu.

Juhataja. – Nõustun täiesti: see näitab, millise professionaalsuse ja hea tahtega teevad komisjon ja nõukogu oma tööd.

Sooviksin teid informeerida, et Karin Scheele on esitanud avalduse Euroopa Parlamendi liikme kohalt tagasiastumiseks alates 11. detsembrist 2008. Vastavalt kodukorra artikli 4 lõikele 1 märgib parlament, et tema koht jääb vabaks märgitud kuupäevast alates. Samal ajal on Austria pädev asutus meile teatanud, et alates 11. detsembrist 2008 on Euroopa Parlamenti Karin Scheelet asendama valitud Maria Berger.

Vastavalt kodukorra artikli 3 lõikele 2, kuni tema volitusi pole kontrollitud või vaidluse kohta pole veel otsust vastu võetud, võtab Maria Berger täievoliliselt parlamendi ja selle organite istungitest osa, tingimusel, et ta on eelnevalt allkirjastanud deklaratsiooni selle kohta, et tal ei ole ühtki Euroopa Parlamendi liikme ametiga kokkusobimatut ametit.

17. Parlamendi koosseis (vt protokoll)

(Istung katkestati kell 20.20 ja jätkus kell 21.00.)

ISTUNGI JUHATAJA: Luigi COCILOVO*Asepresident***18. Kolmanda energiapaketi õigusloomeprotsess (arutelu)**

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on arutelu suuliselt vastatava küsimuse üle nõukogule, mis käsitleb kolmanda energiapaketi õigusloomeprotsessi jätkamist ja õigeaegset lõpuleviimist, mille on Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni nimel ja Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni nimel esitanud Hannes Swoboda, Reino Paasilinna, Eluned Morgan, Atanas Paparizov, Giles Chichester, Alejo Vidal-Quadras, Herbert Reul, Angelika Niebler, Gunnar Hökmark ja Jerzy Buzek (O-0120/2008 – B6-0493/2008).

Atanas Paparizov, autor. – Austatud juhataja, 18. juunil ja 9. juulil 2008. aastal võttis Euroopa Parlament esimesel lugemisel vastu õigusloomega seotud resolutsioonid kolmanda energiapaketi direktiivide ja määruste kohta. Kõnealune pakett on ülimalt tähtis Euroopa elektri ja gaasi siseturu loomiseks ning läbipaistva ja selge regulatiivse raamistiku tagamiseks investeringuteks põhivõrkudesse ning piirkondliku ja üleeuroopalise koostöö tugevdamiseks. Sellest lähtudes aitab energiapakett oluliselt suurendada Euroopa Liidu liikmesriikide energiaga varustamise kindlust.

Selle vastuvõtmine aitab ka tugevasti kaasa jõupingutustele rakendada ambitsioonikas energia ja kliimamuutuse alane õigusloomepakett, mille, ma olen kindel, parlament homme vastu võtab.

Sellega seoses sooviksime me paluda eesistujariik Prantsusmaal meid teavitada oma kavatsusest esitada Euroopa Parlamendile nõukogu ühine seisukoht viie kõnealuse seadusloomeettepaneku kohta. Samuti hindaksime me kõrgelt üksikasjalikku teavet selle kohta, milliseid samme nõukogu, ja eriti eesistujariik Tšehhi Vabariik, näeb ette kolmanda energiapaketi õigusloomeprotsessi jätkamiseks ja õigeaegseks lõpuleviimiseks.

Euroopa Parlament on korduvalt näidanud üles valmisolekut pidada nõukoguga konstruktiivset dialoogi. Valmisoleku märgina algatasid Euroopa Parlamendi raportöörid 17. juulil minister Borloole adresseeritud kirja, milles me kutsusime eesistujat üles ajavahemikul üldise poliitilise kokkuleppe saavutamiseks kuni nõukogu ühise seisukoha ametliku teatavastegemiseni alustama nõukogu ja parlamendi vahelisi mitteametlikke kõnelusi. Lisaks sellele julgustasime me nõukogu seda seadusloomepaketti prioriteediks seadma, nii et mitteametlikud kõnelused algaksid juba 2008. aasta septembris, kuna me olime veendunud, et see teeniks kolme institutsiooni, eesistujariik Prantsusmaa ja ELi kodanike huve üldiselt. Hiljem juhtisime me mitu korda tähelepanu vajadusele alustada neid kiireloomulisi läbirääkimisi.

Sooviksin esile tõsta Euroopa Parlamendi resolutsiooni Brüsselis 15. ja 16. oktoobril 2008 toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumise, kus me kutsusime nõukogu üles alustama läbirääkimisi, tulemuste kohta.

Pärast 10. oktoobri poliitilist kokkulepet tegi tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni esimees oma 7. novembri kirjas ettepaneku pidada esimene kohtumine mitteametlike kolmepoolsete kõneluste vormis enne käesoleva aasta lõppu. Meil on kahju, et sellist kohtumist pole veel toimunud.

Meie omalt poolt, pärast seda, kui oleme saanud nõukogu ühise seisukoha, oleme valmis alustama kolmepoolseid kõnelusi institutsioonidevahelise kokkuleppe saavutamiseks.

Täna leppisime me tööstuskomisjoni esimehe, Angelika Niebleri korraldatud raportööride ja kõigi fraktsioonide esindajate kohtumisel ühehäälselt kokku esitada ettepaneku kolmepoolsete kõneluste alustamiseks nii vara kui võimalik, soovitavalt 12. jaanuariga 2009 algaval nädalal Strasbourgis, arvestades ajalisi piiranguid. Me loodame, et eesistujariik Tšehhi Vabariik saab selle ettepaneku vastu võtta.

Me teame praegu, et nõukogu on oma ühises seisukohas käsitlenud olulise poliitilise tähtsusega valdkondi, näiteks eraldamine, kolmanda riigi klausel ja võrdsed konkurentsitingimused. Siiski pole nõukogu käsitlenud Euroopa Parlamendi poolt esimesel lugemisel tõstatatud küsimusi, näiteks reguleeriva asutuse suuremat rolli, tarbijate kaitset, kütteostuvõimetust, jne. Me loodame arutada neid tähtsaid küsimusi intensiivse dialoogi käigus jaanuaris ja veebruaris.

Lubage mul väljendada usku, et nõukogu vastab Euroopa Parlamendi tõstatatud küsimustele kiiresti ja konstruktiivselt, mis tagab paketi rakendamise ja kaitseb miljonite Euroopa tarbijate huve.

Gunnar Hökmark, autor. – (SV) Austatud juhataja, homme otsustab parlament kliimapaketi erinevate osade üle. See tähendab, et me oleme väga lühikese aja jooksul küsimustest läbi rääkinud ja võtnud vastu otsuseid

Euroopa energia- ja keskkonnapoliitika tähtsate osade suhtes. See tähendab ka seda, et parlament ja nõukogu on kliimapaketi lõpule viinud ammu enne, kui me oleme energiaturu rakendamise ja otsuste vastuvõtmisega väga kaugele jõudnud. See oleks tegelikult pidanud olema vastupidi, mis tähendab, et me oleks pidanud suutma viia lõpule otsustamise seoses elektri- ja gaasiturgude ning piiriüleste turgudega ammu enne, kui me siiani jõudsim. Energiaturg, mida me nüüd kliimapaketi raames üles ehitame, nõuab asjakohaselt toimivat energiaturgu kogu Euroopas piires, koos konkurentsiga, et hoida hindu madalal. Me peaks samuti tagama, et saame kasutada iga viimast kui energiaallikat, mis meile Euroopas kättesaadav on. Süsteem selles valdkonnas on turupaketi ja kliimapaketi vahel natuke segaseks muutunud.

See, mida me praegu teha saame, on tagada, et liigume neil läbirääkimistel edasi nii kiiresti kui võimalik. See on muidugi eesistujariik Tšehhi Vabariigi ülesanne läbirääkimised võimalikult kiiresti käivitada, võib-olla, nagu siin enne üks minu kaasliige soovitas, jaanuaris Strasbourgis. Siiski: homme, kui otsustame kliimapaketi üle, peab ka eesistujariik Prantsusmaa olukorda käsitlema ja algatama protsessi, mis võimaldab läbirääkimistel kohe alata ja võimalikult kiiresti käivituda aruteludel eraldamise, parema konkurentsi ja piiriüleste ühenduste üle.

See on tähtis mitte ainult selleks, et hoida hindu madalal ja võimaldada suuremat konkurentsi, vaid ka tagamaks, et mitmesugused liikmesriigid, kes kliimapaketi tõttu võivad leida end haavatavamast olukorrast, ei satuks isolatsiooni. See on midagi, mida tuleb teha ja ma loodan, et põhiosa sellest tehakse teoks Tšehhi Vabariigi eesistumisel.

Siiski, austatud juhataja, härra minister, me ei soovi lubada eesistujariik Prantsusmaal neil 2008. aasta detsembri viimastel päevadel oma ülesannetest kõrvale hoida. Suur tänu.

Jean-Louis Borloo, nõukogu eesistuja. – (FR) Lugupeetud juhataja, austatud kolleegid, võin teile kinnitada, et meil pole kavatsust oma kohustusi vähendada, tegelikult on asi vastupidi.

Nõukogu on mitmel korral, sh sel kuuekuulisel perioodil, rõhutanud suurt tähtsust, mida ta omistab elektri ja gaasi siseturu loomisele, investeringutele ja põhivõrkude käitamisele läbipaistva ja selge regulatiivse raamistiku tagamisele ning reguleerivate asutuste rolli ja nende koostöö tugevdamisele. Seda tähtsust tuleks taas kord rõhutada praegu, kui kliima ja energia pakett loodetavasti vastu võetakse, seda enam, et siseturu lõpuleviimine on eeltingimuseks meie eesmärkide saavutamisele kõnealuses valdkonnas.

Seepärast ei saa seada kahtluse alla tähtsust, mida eesistujariik Prantsusmaa omistab selle paketi edukale lõpuleviimisele, mis on Euroopa energiapoliitika fundamentaalne koostisosa. Samuti mitte tähtsust, mida omistatakse kokkulepitud tähtpäevast kinnipidamisele, teisiti öeldes kokkuleppe saavutamisele enne ametiaja lõppu. Seepärast rakendati kõiki jõupingutusi, et saavutada poliitiline kokkulepe kõigi viie teksti osas nõukogu koosolekul 10. oktoobril.

Pean teile meenutama, et vaatamata eesistujariik Sloveenia suurepärasele ja kõikehõlmavale tööle, jäid tekstides, milles võeti üldine lähenemisviis, lahtiseks kaks kesket küsimust, seda tänu parlamendi arvamuse puudumisele nõukogu koosolekul 6. juunil. Nendeks küsimusteks olid kolmandate riikide investeringud energiasektoris ja ausa konkurentsi tingimused. Rakendati kõiki jõupingutusi ja me suutsime tagada, et nõukogu koosolekul oktoobris saavutati ühehäälnine kokkulepe. Osutaksin, et komisjon toetas väga jõuliselt oktoobrikuu ühise seisukoha tingimusi.

Järgmisel päeval pärast seda kokkulepet alustas eesistujariik Prantsusmaa suhtlemist nõukogu peasekretariaadi teenistustega, et viia läbi tehniline ja õiguslik töö, mis oli vajalik, et saada valmis 300 lehekülje jagu õigusakte, mis paketi sisalduvad, nii et oleks võimalik ühised seisukohad detsembris parlamendile edastada. Selle töö kiire lõpuleviimine sõltub nii parlamendi teenistustest kui ka kõigi liikmesriikide omadest.

Kooskõlas institutsioonide töö kooskõlastamise eest vastutava komisjoni sekretariaadi antud ennustusega ja tulevase eesistujariigi, Tšehhi Vabariigi nõusolekul otsustati, et see ühine seisukoht edastatakse parlamendile lähipäevadel, jaanuari alguses. Mis puutub nõukogusse, siis kavatseb viimane selle vastuvõtmiseks vajaliku menetlusega valmis saada 9. jaanuaril. Mul pole vaja teile meenutada, et me oleme samaaegselt pidanud läbirääkimisi mitme paketi üle, sh selle üle, millest me täna rääkisime ja teise üle, mis käsitleb meretransporti, mis on tõesti kõik vastavad läbirääkijad võhmale ajanud.

Vaatamata sellele, et läbirääkimiste alustamine kõnealuse paketi üle on füüsiliselt võimatu, osutas eesistujariik Prantsusmaa 17. novembril Coreperi presidendile ja tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni esimehele saadetud kirjas, et võib osaleda esialgsel kohtumisel kolmepoolsete kõneluste kujul, nii nagu te palusite, selleks et teatud esialgsel suhtlusalustada. Tingimused on nüüd täidetud, nii et me saaksime end

täielikult pühendada selle paketi käsitlemisele ja loodetavasti järgmise aasta maiks teisel lugemisel kokkuleppele jõudmisele. See on igal juhul see, mida eesistujariik Prantsusmaa loodab.

Andris Piebalgs, komisjoni liige. – Austatud juhataja, esmalt sooviksin tänada austatud parlamendiliikmeid selle väga õigeaegse küsimuse eest. On väga tähtis, et lõpetaksime arutelu energia siseturu üle käesoleval ametiajal. See, mis välja pakuti, oli väga keerukas meetmete pakett. Seekord viib arutelu teise lugemise kokkulepeni ja nagu võiks arvata, arvestab nende ettepanekute keerulist iseloomu.

Aktiva poole kohta ütlesin ma, et on väga tähtis, et meil on nüüd nõukogus poliitiline kokkulepe ja jaanuari alguses võetakse vastu ühised seisukohad. Ka komisjon võtab jaanuari alguses vastu oma teatise parlamendile ühise seisukoha kohta, nii et see toimub õigeaegselt jaanuaris toimuva esimese osaistungjärgu suhtes. Seega oleme me sellest vaatepunktist valmis tulema ühiste seisukohtadega parlamenti, nii et parlament saab need seisukohad teadmiseks võtta ja liikuda edasi ametlike läbirääkimiste juurde.

Teine mõte, mida sooviksin rõhutada, on, et tulevane eesistujariik Tšehhi Vabariik paneb suurt rõhku ambitsioonikale tööle, et saavutada tulemused märtsis või varem, kui võimalik. Ka nemad kavandavad kolmepoolseid kõnelusi. Nad oleksid rõõmsad, kui need toimuksid igal nädalal, nad on tõesti väga ambitsioonikad, tehes selles oma esmase prioriteedi.

Kolmandaks sooviksin tänada eesistujariik Prantsusmaad, sest kogu töökoorma juures seoses energia- ja kliimamuutuste paketiga on nad siseturu paketi osas tõesti teinud, mida lubasid. Nõukogus polnud lihtne poliitilist kokkulepet saavutada. Sloveenia eesistumisel leppisime me kokku mõnedes peamistes seisukohtades, kuid mõned punktid olid endiselt ebakindlad. Nüüd on meil nõukogus kindel kokkulepe ja nõukogu on läbirääkimisteks valmis.

Järgmiseks sooviksin ma tänada parlamenti. Sooviksin tänada Angelika Nieblerit kannatlikkuse eest kolmepoolsetel kõnelustel, sest esimese kokkuleppe saavutasime me osaliselt tänu tema raskele tööle, seega ma vabandan ja loodan, et arutelud energia siseturu üle ei kandu öösse. Siiski, ma usun, et meil on hea materjal, mille põhjal kokkulepe saavutada, sest kõik raportöörid töötavad väga tihedalt koos. Ma loodan, et see ei kesta hommikutundideni.

Komisjoni poolt luban ma, et me töötame kõvasti vastuvõetava kompromissi leidmiseks, sest komisjoni seisukohalt on eluliselt tähtis, et Euroopa Liit oleks energia siseturu osas tugev. See tagab varustuskindluse, see tagab madalamad tarbijahinnad, kuid eelkõige tagab see ka, et kõik meetmed, mille kohta me saastekvootidega kauplemise süsteemi kaudu soovime ettepaneku teha, osutuvad tõhusateks. Komisjon on täielikult huvitatud kokkuleppe saavutamisest ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahelise kokkuleppe soodustamisest.

Angelika Niebler, fraktsiooni PPE-DE nimel. – (DE) Austatud juhataja, nõukogu eesistuja, volinik, lugupeetud kolleegid, me oleme täna kogu päeva kliimapaketi üle arutlenud ja homme toimub hääletamine. Ennustuste kohaselt valitseb selle kliimapaketi osas laialdane üksmeel, mis on kokkuvõttes hea asi.

Siiski on kogu kliimapakett ja selles pakettis sisalduvad õilsad eesmärgid saavutatavad ainult siis, kui me sooritame hiigelhüppe edasi valdkondades nagu laiendatud võrgud ja laiendatud infrastruktuur. Seetõttu olen rõõmus, et nõukogu jõudis oktoobris ühisele seisukohale, nii et me siin parlamendis saame, nagu me alati lootsime, oma konsultatsioonidega kiiresti edasi minna. Ma loodan, et läbirääkimised algavad varsti. Olen teile tänulik, härra eesistuja, et te palli juba veerema panite.

Praktilisel tasandil ma näen, et sekretariaadid on juba koostööd alustanud ja teevad ettevalmistusi selleks, et läbirääkimised saaksid Tšehhi Vabariigi eesistumisel alata jaanuaris või veebruaris. Kui komisjon tegutseb ausa vahendajana, nagu ta nii paljudel kordadel on teinud, siis saavutame me lõpuks head kompromissid.

Sisulisel tasandil on teatavates fundamentaalsetes punktides nõukogu seisukoha ja Euroopa Parlamendi seisukoha vahel muidugi tohtud lahknevused. Gunnar Hökmark on juba käsitlenud omandiõiguste eraldamise küsimust ja seda, kas sellel on alternatiivi. Nõukogu on siin nii gaasi- kui ka elektrisektoris võtnud parlamendist erineva seisukoha. Üks võtmetähtsusega küsimustest saab olema see, milline peaks olema ameti roll. Praegu on nõukogu ja parlamendi seisukohad väga erinevad. Isegi tarbijate õiguste üldise kompleksi raames on erinevad rõhuasetused.

Olen kindel, et poliitiline tahe kokkuleppe saavutamiseks on olemas isegi selle ettepanekuga seoses. Kui me kõik teeme sama konstruktiivset koostööd kui kliimapaketi puhul, siis me selle ka saavutame. Ma loodan, et me ei pea kogu nädalavahetuse koos istuma. Mulle täiesti piisas sellest, kui pidin ükskord laupäeva hommikul kell 4.40 üles tõusma, selleks et pidada arutelu kliimapaketi üle. Seda silmas pidades ootan ma head koostööd.

Atanas Paparizov, fraktsiooni PSE nimel. – (FR) Austatud juhataja, esmalt pean ma tänama Jean-Louis Borlood tema konstruktiivse suhtumise ja selle eest, et ta andis märku nõukogu soovist lõpetada arutelu kõnealuse paketi üle käesoleva ametiaja lõpuks.

Samuti olen meie fraktsiooni nimel väga tänulik volinik Piebalgsile avalduse eest, et ta kavatseb toetada kompromissi leidmist, ehkki meil on väga palju küsimusi, mida nõukogu pole puudutanud ja mille suhtes komisjon pole oma seisukohta teatanud.

Euroopa Parlament ja eriti meie fraktsioonist PSE rõhutame küsimusi, nagu näiteks tarbija õigused ja kütteostujõuetus, mille kajastamist lõppdokumendis me tahaksime näha. Sooviksin teile kinnitada, et me oleme valmis osalema kolmepoolsetel kõnelustel kohe jaanuari algusest ja, nagu Angelika Niebler just ütles, on see kõigi raportööride ja kõigi fraktsioonide kavatsus. Me oleksime väga rõõmsad, kui eesistujariik Tšehhi Vabariik oleks valmis meiega jaanuari alguses ühinema, nii et me saaksime olulises osas töö lõpetada märtsi lõpuks ja suudaksime paketi valmis saada aprillikuu jooksul, tõenäoliselt aprilli teisel osaistungjärgul. See oleks ideaalne lahendus.

Sooviksin teile kinnitada, et ka meie oleme valmis leidma kompromisse ja püüame leida lahenduse mõlema paketi osas, kuid see peaks muidugi olema protsess, mis toob kaasa rohkem konkurentsile rajatud turu, rohkem läbipaistvust, kõigi sidusrühmade seisukohalt otstarbeka lahenduse, mis võimaldab neil tulevasel energiaturul oma sõna öelda. Me oleme kindlad, et ameti rolli saab tugevdada Meroni pretsedendi raames ja meie siin parlamendis oleme leidnud selleks head ettepanekud.

Me loodame, et komisjon meid toetab ja et suudame luua paketi meetmete ja reeglitega, mis rakendust leiavad ja et neid toetatakse kohustuslike otsustega, mitte ei rakendata vabatahtlikult. Ma arvan, et see oleks hea lahendus reaalse kolmanda energiapaketi jaoks, mis läheks teisest kaugemale ja mis looks aluse tõeliselt toimivale konkurentsile rajatud turule.

Rebecca Harms, fraktsiooni Verts/ALE nimel. – (DE) Austatud juhataja, ma arvan, et on väga hea, et energiapakett on tagasi laual ja sooviksin eelkõige kasutada võimalust meenutada parlamendile, et mis elektri siseturgu puutub, siis Euroopa Parlament hääletas väga, väga muljetavaldava enamusega vastu kolmandale teele, milles olid kokku leppinud Angela Merkel ja Nicolas Sarkozy. Arvan, et sellest ei tohiks nüüd meie ees seisvatel konsultatsioonidel mööda vaadata.

Kõige vähem meeldis mulle see, kuidas eesistujariik Prantsusmaa käsitles seda küsimust viimase kuue kuu jooksul nagu kuuma kartulit ja on nüüd selle kuuma kartuli edasi andud eesistujariik Tšehhi Vabariigile. See pole viis, kuidas käsitleda väga tähtsat teemat, sest eraldamisega, mille eest parlament on nii järjekindlalt seisnud, looksime me Euroopa elektri siseturul palju enam konkurentsile põhineva olukorra ja tagasime minu arvates samuti, et hinnad määratakse õiglasemalt ja läbipaistvamalt.

Tihti väidetakse, et selle tulemusena saaksime me ka energia odavamaks muuta. Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsioon pole seda kunagi väitnud, kuid me seome oma seisukohaga jätkuvalt nõudmise õiglasema hinnakujunduse ja konkurentsi järele ning nõudmise, et see oleks kodanikele paremini mõistetav.

Ma pooldan praegu meie fraktsiooni nimel selgesõnaliselt jaanuaris, või nii vara kui võimalik, edasiste konsultatsioonide jätkamist energiaturu paketi osas – ma ei tea, mida enne räägiti, sest kahjuks jäin ma saabumisega hiljaks –, sest ma usun, et üldine energia ja kliima strateegia ei saa toimida ja ei saa olla täiuslik, välja arvatud juhul kui me arendame turgu vastavalt poliitilistele eesmärkidele, mille me oleme sõnastanud kliima ja energia pakettis.

Jerzy Buzek (PPE-DE). – (PL) Austatud juhataja, esiteks ja eelkõige sooviksin tänada Jean-Louis Borlood tema suurepärase ettevalmistuse eest läbirääkimisteks kliimapaketi üle ja nende tüürimise eest kuni lõpuni.

Kahjuks ei arenenud asjad kolmanda energiapaketi jaoks Prantsusmaa eesistumisel nii hästi. Sooviksin siiski kasutada võimalust, et tänada volinik Piebalgsi tema töö eest selle aasta esimesel poolel. Tänu pidevatele aruteludele komisjoniga ja paljudele muudatusettepanekutele, mille me esitasime, olime suures osas edukad ka kolmanda energiapaketi parlamendist läbi tüürimisel.

Minu seisukoht on, et kliimapaketis on meil probleem seoses põhjendamatute ülikasumitega, nagu neid on nimetama hakatud. Sedasorti kasumite peamine põhjus on tõelise turu ja asjakohaste lahenduste puudumine. Näiteks oleks raske ette kujutada ülikasumeid sõidukite, õunte või apelsinide müügiga seoses, sest neil juhtudel on olemas tõeline turg ja selline kasum oleks võimalu.

Seetõttu, olles astunud sellise suure sammu edasi seoses looduskeskkonna kaitsega kliimapaketi, peame me nüüd kaaluma meetmeid turuga seoses. Meie kohus on seda teha. Ühisturg peaks tooma meile suurema konkurentsi ja energiapaketi, mis on just see, mida meie kliendid eriti innukalt ootavad.

Sooviksin esitada küsimuse eesistujariik Prantsusmaale. Kas arutelul energia- ja kliimapaketi üle muutsid mõned konkreetsed riigid oma seisukohta seoses kolmanda energiapaketiga? Küsin seda, sest nüüd on ilmselge, et kliimapaketi rakendamiseks on möödapääsmatult vajalik lõpetada töö kolmanda energiapaketi kallal.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Austatud juhataja, austatud eesistuja, lugupeetud volinik, täna arutelul viidati mitu korda, ja täiesti põhjendatult, seostele energiapaketi ja kliimaküsimuste vahel. Ma pean seda seost lahutamatuks ja loodan, et nüüdseks esitatud ajakava annab tulemuseks selle, et me järgneva mõne kuu jooksul leiame Euroopa institutsioonide vahel tõelise konsensuse energia siseturu küsimuses.

Sooviksin sellega seoses selgesõnaliselt öelda, et ma ei pea heaks asjaks, ehkki seda täna mitu korda kiideti, seda, et me kasutame kiirsustamise meetodit, mida me asja kliima küsimuses rakendasime. Esimese lugemise kokkulepped võivad olla väga hea asi, kuid kui nad põhimõtteliselt toovad kaasa kõigi enamuste muutumise ja konkreetsete institutsioonide rolli ja funktsioonide väga tasakaalustamatul viisil kasutamise, siis ma ei arva, et see on hea asi.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Energiapakett peab saatma investoritele jõulise sõnumi, eriti energiasektoris. Kahjuks pole kliimamuutuste pakett valmis enne, kui ka energiapakett on lõpetatud. Märgin seda ka seetõttu, et Euroopa Liit vajab investeringuid energia infrastruktuuri, asjaolu, mida on kinnitatud ka Euroopa majanduse taastamise kavas.

Me peame investeerima Euroopa Liidu energia infrastruktuuride ühendamisse. Me soovime edendada taastuvaid energiaallikaid, kuid selle saavutamiseks peab taastuvenergia tootjatel olema võimalus pääseda juurde elektrivõrgule, nii et neist allikatest toodetud elekter saaks jõuda lõpptarbijani. Seepärast ma loodan, et eelseisval perioodil võetakse hädavajalikud meetmed selle paketi heakskiitmiseks. Täna.

Jean-Louis Borloo, nõukogu eesistuja. – (FR) Austatud juhataja, ma pean selle paketi kohta vastama Rebecca Harmsile, sest näib, et meie vahel on probleem informatsiooni levimisega.

Ma kordaksin, et eesistujariik Sloveenia erakordsele tööle vaatamata jäid kaks suurt küsimust lahtiseks ja neid ei käsitlenud peale komisjoni ükski institutsioon. Nendeks olid turule vaba ja õiglase juurdepääsu küsimus ja küsimus kolmandate riikide investeringutest Euroopa Liidu energiasektorisse.

Palun lubage mul öelda, et need ei olnud väikesed probleemid. Need olid kaks probleemi, mis lükati kalevi alla, sest nad olid keerulised. Neid ei käsitletud ja nõukogu koosolekul 6. juunil 2008 polnud võimalik saavutada mingisugust kokkulepet. Eesistujariik Prantsusmaa on absoluutselt veendunud, et siseturg on lahutamatu osa kõigis meetmetes, mille kallal me töötame ja mille üle parlament homme loodetavasti hääletab.

Ma ütlesin Rebecca Harmsile, et nõukogu koosolekul oktoobris kulutasime me palju raskeid tunde, püüdes saavutada ühehäälselt kokkulepet, nagu volinik Piebalgs teab, sest seisukohad olid niivõrd erinevad. Mitmesugused organid – nõukogu peasekretariaat, komisjoni teenistused, tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni sekretariaat – said siis oma tööd teha.

Pall on nüüd veerema pandud, nii et me saame nüüd koos eesistujariik Tšehhi Vabariigiga hakata täiesti kindlapiirilisi samme astuma, kui kooskõlastuskiri on juba saadetud ja nii, et jaanuaris saame teha tööd kokkuleppe saavutamiseks enne ametiaja lõppu, mis lõpetaks Euroopa Parlamendi jaoks väga tulemusliku ametiaja.

See on see, mille ütlemiseks mul avanes mõni hetk tagasi võimalus Atanas Paparizovi küsimusega seoses.

Andris Piebalgs, komisjoni liige. – Austatud juhataja, sooviksin veel kord tänada eesistujariik Prantsusmaad, kes on samuti teinud head tööd meie siseturu energiapaketi kallal, sest energeetikanõukogus olid meil tõesti mõned rasked hetked. Samuti tuli kõik tekstid poliitilise kokkuleppe ja ühise seisukoha kohta tõlkida, selleks et esitada need parlamendile, mis nõudis palju tööd. Samuti sooviksin rõhutada, et eesistujariik Prantsusmaa ja tulevase eesistujariigi Tšehhi Vabariigi vahel on alati olnud väga tihe koostöö. Ma arvan, et see pakett liigub sujuvalt eesistujariik Tšehhi Vabariigile, kelle ambitsioon on, juhul kui on olemas poliitiline tahe parlamendis ja nõukogus, leida kompromissid kõigi viie ettepaneku osas. Ma usun, et see on tehtav ja komisjon teeb kõik endast sõltuva selle lihtsustamiseks.

Vahepeal rõhutaksin ma ühte üksikut sündmust, mis, ma usun, on väga tähtis. Nagu Atanas Paparizov õigesti tarbijatega seoses ütles, käivitasime me sügisel koos tarbijaorganisatsioonidega kodanike energiafoorumi, mis viib kokku kõik tarbijaorganisatsioonid, et koos arutada energiaturu paketti, seega peame me kokkuleppe ulatust laiendama mitte ainult parlamendi ja nõukogu pärast, vaid ka selleks, et saavutada üldiselt suurem Euroopa kodanike nõusolek energiaturuga. Samuti on väga tähtis kogu selles protsessis näha seda, et mitte ainult äriühingud ei saa kasu, vaid et kasu saavad ka kodanikud ja tööstusharud. Mõnikord on arutelud eksitavad, sest kogu see eraldamine toimub tegelikult tarbijate pärast. Ma arvan, et see on väga tähtis punkt ja me peame tegelema meie ettepaneku tugevdamise küsimusega kolmepoolsetel kõnelustel, millega me teeme algust jaanuaris. Olen veendunud, et esimese nädala jooksul, kui me siin kohtume, leiavad need kolmepoolsed kõnelused aset. See sõltub eesistujariik Tšehhi Vabariigist, kuid ma tunnen nende ambitsioone ja ma tunnen komisjoni valmisolekut edasiliikumiseks. Seega ma loodan, et me saame seda kõike teha Strasbourgis ja ma edastan eesistujariik Tšehhi Vabariigile sõnumi teie soovi ja valmisoleku kohta paketi kallal tõsiselt tööd teha.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

19. Karistuste piiriülene täitmine liiklusohutuse valdkonnas (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on transpordi- ja turismikomisjoni nimel esitatud Inés Ayala Senderi raport (A6-0371/2008) ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega hõlbustatakse karistuste piiriülest täitmist liiklusohutuse valdkonnas (KOM(2008)0151 – C6-0149/2008 – 2008/0062(COD)).

Inés Ayala Sender, raportöör. – (ES) Austatud juhataja, ma alustan pika tänuavalduste nimekirjaga. Pean eelkõige tänama komisjoni selle eest, et ta esitas dokumendi, mis annab meile pakiliselt vajaliku õigusakti. Seepärast pean ma tänama komisjoni, keda siin esindab asepresident Tajani, selle eest, et komisjon osutas meile selle teene, et andis meile õigusakti, mis praegu, 2008. aastal on absoluutselt vajalik pärast 2007. aastat, mis liiklusohutuse vallas edasimineku mõttes, võrreldes varemsaavutatuga, oli tõesti vilets. See on eriti vajalik, sest nüüd oleme me eriti lähedal tähtpäevale – mis on vaid kahe aasta kaugusel –, et täita lubadus ja saavutada sihtmärk, mille kõik Euroopa Liidu liikmesriigid seadsid: vähendada liiklussurmade arvu poole võrra. Seepärast tänan ma komisjoni selle eest.

Minu tänu kuulub ka eesistujariik Prantsusmaale (ehkki nad just siit saalist lahkusid), sest ma usun, et nad veensid meid oma jõupingutuste ja järjekindlusega, et selle ettepanekuga on võimalik edasi liikuda. Alguses osutus see selle mõju tõttu keeruliseks, kuid nad veensid meid, et asi on seda väärt.

Pean siiski ütlema, et pärast seda, arvestades et oli ka teisi tähtsamaid õigusakti ettepanekuid, oli meil teatud probleeme seoses õigustalituse motiivide mõistmisega. Me arvasime, et nad peaks alati aitama eesistujatel viimaste prioriteete ja eesmärgede edendada, kuid kõnealusel juhul avastasime me hoopis, et neist oli meile vähe kasu.

Ühel hetkel esitas justiits- ja siseküsimuste nõukogu parimate kavatsustega mõned järeldused, kuid nad ei aidanud meil säilitada ranget lähenemisviisi, mille kohaselt see tekst või õigusakt, mille kallal me töötasime, oli rangelt liiklusohutust käsitlev õigusakt, mis oli mõeldud vältima probleeme liikluses ja õnnetusi ja juhtide karistamatust.

Viimaks soovin soojalt tänada variraportööre, eriti Brigitte Fouréd, kes töötas minuga koos selles mõttes, et me moodustasime selle teksti parandamisel hea meeskonna, samuti minu teisi kaasliikmeid komisjonis, Luigi Cocilovot, Eva Lichtenbergerit ja teisi kolleege. Ma arvan, et üheskoos õnnestus meil lõpuks parem tekst kujundada.

Ma usun, et meil on õnnestunud saada valmis menetlus või süsteem neis valdkondades, kus teatud küsimused olid puudu, näiteks haldusõigusrikkumiste hilisem vormistamine pärast seda, kui on vahetatud teavet ja esitatud teatis. Nende liikmesriikide puhul, kus need rikkumised on haldusõigusrikkumised, puudus täiendav menetlus ja ma arvan, et me oleme võimaliku lahenduse vähemalt välja pakkunud.

Samuti on tähtis, et me oleme tugevdanud järelevalvet. Me oleme teadlikud sellest, et tavapärastel puudub meil võimalus liiklusohutuse küsimustes järelevalve tugevdamiseks ja käesoleval juhul aitas meid komisjon.

Samuti oli vajalik tagada isikuandmete kaitse, tunnustada ohvriabirühmade tehtavat tööd ja selgitada, kuidas see süsteem peaks mootorsõidukite juhte mõjutama.

Seepärast ei mõista me, miks nõukogu on otsustanud pidada kinni sellisest seisukohast ja õiguslikust alusest, mis meid üldse kuidagi ei aita. Selle asemel blokeerib nõukogu kõik võimalikud edasiliikumise suunad. Pean sellega seoses osutama, et me parlamendis ja komisjonis oleme veendunud, et õige alus on liiklusohutus ja et see on tähtis esimene samm just selle valdkonna heaks, mille edendamist kõik Euroopa kodanikud loodavad. See peab seepärast jääma kolmanda samba teemaks. Kolmas samm kaotab siiski varsti kehtivuse, sest Lissaboni lepingu (ratifitseeritud nendesamade liikmesriikide poolt, kes nüüd nõukogus venitavad) sihiks on kolmanda samba kaotamine. Mõned neist näevad seda nüüd millenagi, mida lehvitada, et selle teksti edasiliikumine peatada.

Me usume ja loodame, et õiguslikust alusest tekkinud probleemid lahendatakse. (Inimesed ei mõista, kui me neile selgitame, miks me ei saa anda neile elementaarset õigusakti selleks, et parandada liiklusohutust ja kaotada nende mitteresidentidest sõidukijuhtide karistamatus, kes sõidavad läbi meie riikide ja rikuvad seadust, sest tunnevad, et neid ei saa karistada.) Me tõesti ei suuda mõista, kuidas need probleemid saavad jätkuda. Sellega seoses kutsume me tulevast eesistujariiki Tšehhi Vabariiki üles oma reservatsioonidest loobuma ja astuma liiklusohutuse nimel sammu edasi.

Antonio Tajani, *Euroopa Komisjoni asepresident*. – (IT) Austatud juhataja, lugupeetud saadikud, sooviksin alustada, tänades Inés Ayala Senderit pühendumuse eest, mille ta on pannud sellesse töösse, mida ta on tõesti teinud kire ja visadusega ja väga objektiivselt.

Niisiis on komisjoni jõupingutustel – pean taas kord seda teile ütlema – üks suur eesmärk, see on liiklusohutus. Mis aga sisu puudutab, siis oleme Inés Ayala Senderi teksti, tema esitatud muudatusettepanekuid uurinud ja meil pole neile vastuväiteid. Vastupidi, komisjon tunneb, et käesolev raport osutab samas suunas kui meie esitatud ettepanek, aidates teksti kvaliteeti isegi teatud mõttes parandada.

Näiteks näeb Euroopa Parlament loodud elektroonilist andmevahetusvõrku tööriistana, mida tuleb hallata ühenduse tasandil, selleks et tagada Euroopa kodanike isikuandmete kaitse. Võin ainult öelda, et ma toetan muudatusettepanekuid, mis kaardistavad ja täpsustavad ettepaneku reguleerimisala. Samuti usun, et mõned muudatusettepanekud tõesti tugevdavad meie esitatud ettepanekut.

Viitan siin muudatusettepanekutele, mis tagavad reageerimise haldusametute pädevuses olevatele liikluseeskirja rikkumistele ning muudatusettepanekutele, millega pakutakse välja suuniste koostamine liikmesriikide järelevalvemetodite ja praktika kohta. Need on kõik väga olulised elemendid, selleks et tagada liiklusohutus ja saavutada meie sihtmärk vähendada vähemalt poole võrra liiklusõnnetustest tingitud surmajuhtumite arvu Euroopa teedel. Tuletaksin teile meelde, igal aastal hukub Euroopa teedel rohkem kui 40 000 inimest. 2007. aastal oli see arv 42 500. Kui me arvestame, et see on enam-vähem võrdne ühe lennukatastroofiga päevas, siis on selge, et see on tragöödia, mida tihti alahinnatakse. Kindlasti pole me harjunud mõtlema sellest, kui laialt levinud probleem see on.

Me peaksime muidugi rohkem, palju rohkem ära tegema. Seetõttu tervitan parlamendi kiiret tegutsemist selles asjas ja sooviksin veel kord tänada Inés Ayala Senderit, samuti transpordi- ja turismikomisjoni, töö eest, mida nad on teinud ja selle eest, et nad on mõistnud, mis antud juhul on kaalul: kõigi Euroopa kodanike ohutus. Parlament ja komisjon on selles küsimuses leidnud täiusliku kooskõla, mõlemad rõhutavad vajadust jõustada kiiresti õigusaktid, mis võivad liiklusõnnetuste vähendamisel realselt midagi muuta.

Kahjuks ei suutnud me viimasel ministrite nõukogu koosolekul saavutada liikmesriikide vahel konsensust. Eesistujariik Prantsusmaa püüdis vahendada, kuid 9. detsembril pidime me tunnistama asjaolu, et vaatamata kokkuleppele üldise surmajuhtumite arvu vähendamise strateegia osas rõhutasid paljud liikmesriigid kolmanda samba küsimust. Ajal kui nii komisjon kui ka parlament jagavad samu seisukohti esimese samba kohta, räägivad paljud liikmesriigid endiselt vajadusest reguleerida seda küsimust kolmanda samba raames.

Mulle paistab see olevat täielik vasturääkivus ja ma soovin seda öelda siin saali ees avalikult, korrates seda, mida ma ütlesin ministrite nõukogus. Me ei suuda mõista, kuidas Euroopa Ülemkogu saab otsustada taotleda kokkulepet Lissaboni lepingu vastuvõtmiseks uue referendumiga Iirimaa – nagu te kõik teate, kaotab Lissaboni leping kolmanda samba –, samal ajal kui liikmesriigid ütlevad, et me peame reguleerima kõik piiriüleste trahvide kogumise meetmed, tuginedes kolmandale sambale. Mulle näib see olevat tohtu vastuolu, mis ei saa viia positiivse tulemuseni ja selle õigusliku käteväänamise tõttu raiskame me aega ja ei suuda astuda praktilisi samme, et pakkuda kodanikele praktilist abi.

Liiklusõnnetused ei ole teoreetiline küsimus, see on reaalsus, mis võib igal hetkel mõjutada iga Euroopa perekonda, ka meie oma. Need on meie lapsed, kes on teedel, tulles laupäeva õhtul klubist koju, siirdudes

mängima jalgpalli või minnes peole. Peaksime seda mõtet meeles pidama, see ei ole õigusliku käteväänamise teema ja me ei tohi aega kaotada.

Mul on kahju, et kedagi nõukogust täna õhtul siin ei ole, kuna sooviksin teha veel ühe südamest tuleva pöördumise – ja ma arvan, et ma võin seda teha ka parlamendi nimel –, paludes nõukogul oma seisukohta muuta ja transpordinõukogul võtta Euroopa Ülemkoguga sama liin. Peame vaatama tulevikku, peame vaatama Lissaboni lepingu suunas. Me kõik loodame, et see saab kiiresti jõustuda, sest ma ei arva, et saaksime endale lubada jätkuvat tagasivaatamist, kui küsimuse all on meie kõigi elude kaitsmine.

Brigitte Fouré, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – (FR) Austatud juhataja, kõigepealt pean tänama Inés Ayala Senderit tema raporti eest, sest meie töö oli tõesti väga konstruktiivne. Ta võttis arvesse enamiku erinevate transpordi- ja turismikomisjoni liikmete esitatud muudatusettepanekutest, tagamaks, et me jõuame direktiivi ettepanekuni, mille saab transpordikomisjonis vastu võtta kui mitte ühehäälselt, siis vähemalt väga suure enamusega.

Tuletaksin teile meelde kõnealuse direktiivi eesmärgi, milleks, nagu juba öeldi, on liiklusohutus. Eesmärk on esiteks vähendada surmajuhtumite ja vigastuste arvu Euroopa teedel, sest see on tõeline õnnetus ja tragöödia, mis igal aastal meie silme all lahti rullub. Ilmselt jagavad 27 liikmesriiki ja kõik Euroopa Parlamendi liikmed seda eesmärki ja pole mõtet seda korrata. Eesmärk on seega päästa elusid ja samal ajal lõpetada diskrimineerimine, mis seni on toimunud riigis elavate sõidukijuhtide ja muudest riikidest pärit sõidukijuhtide vahel. Pole vastuvõetav, et kahte erinevat sõidukijuhti koheldakse ühe riigi teedel erinevalt. See on absoluutselt talumatut ja ei saa jätkuda, eriti kui – ja ma kordan – kaalul on elud.

Hõlmatud rikkumised on põhjendatult valitud sellised, mis põhjustavad kõige enam õnnetusi: lubatud sõidukiiruse ületamine, sõiduki juhtimine alkoholijoobes, foori punase tule eiramine, ja lõpuks, turvavöö kinnitamata jätmine. Seepärast on absoluutselt elutähtis, et me selle direktiiviga edasi läheksime.

Lõpuks tuletaksin teile meelde, nagu ka volinik mõne hetke eest tegi, et ministrite nõukogu avaldas eriarvamused seoses kolmanda sambaga jne. Siiski ma usun, et inimeste nimel peame leidma õiguslikud lahendused ja sellega seoses jääb mõnikord mulje, et õiguslik trikitamine on vaid ettekääne. Ma usun, et ülesandeks on kaotada need tõelised tragöödiad meie teedelt, sest nad ei sobi meie Euroopasse. Euroopa absoluutselt peab meil aitama kaitsa neid inimesi, mis igal aastal lõpevad.

See on käesoleva direktiivi ülesanne ja ma loodan, et Euroopa Parlament hääletab väga suure enamusega, kui mitte ühehäälselt, nii et me saame tagada, et Tšehhi Vabariigi eesistumise ajal selle teemaga edasi liigutakse.

Silvia-Adriana Țicău, *fraktsiooni PSE nimel*. – (RO) Esmalt sooviksin tänada Inés Ayala Senderit tema raporti eest äärmiselt tähtsal teemal. Umbes 43 000 kodanikku kaotavad Euroopa teedel oma elu ja ligikaudu 1 300 000 kodanikku satub õnnetustesse. 43 000 surmajuhtumit Euroopa teedel võrdub keskmise suurusega lennukatastroofiga igal nädalal. Mul on tunne, et me ei saa seda olukorda kauem kannatada.

Sooviksin märkida, et väljapakutud direktiiv ei viita kriminaalkaristustele või punktsüsteemidele nendes liikmesriikides, kus nad juba olemas on. Sooviksin esitada üleskutse, et andmeid edastatakse liikmesriikide vahel viisil, mis tagab nende konfidentsiaalsuse ja turvalisuse. Liikmesriikide vahelistes teatistes peaks samuti olema esitatud kättesaadavad makseviisid ja makse sooritamiseks kasutatav valuuta.

Lisaks, kui elukohariigiks oleva liikmesriigi keskasutused otsustavad mitte minna edasi ja kohaldada rahalisi karistusi, mille on määranud liikmesriik, kus rikkumine toimus, siis tuleb sellest eranditult Euroopa Komisjonile teatada. Ma usun, et see direktiiv on äärmiselt tähtis. Seepärast ma loodan, et Euroopa Parlamendi hääletus selles küsimuses aitab ka Euroopa Ülemkogul astuda sammu õiges suunas, teisiti öeldes, see direktiiv heaks kiita. Seda lihtsalt peab tegema. Täna.

Bilyana Ilieva Raeva, *fraktsiooni ALDE nimel*. – (BG) Inés Ayala Sender, sooviksin alustada, õnnitledes teid selle puhul, et olete muutnud ühe kõige traagilisematest ühiskonnaprobleemidest meie ühiseks poliitiliseks prioriteediks. Tänapäeval on inimkaotuste arv, nagu ka teie, volinik, ütlesite, palju suurem kui me üldisel Euroopa tasandil oleksime nõus nägema.

Meil on mitmesuguste autode varuosade jaoks peaaegu 70 standardit, kuid praegu puudub meil direktiiv, et piirata inimeste arvu, kes kaotavad oma elu Euroopa Liidu teedel. See on absurdne. Inimesed meie teedel pole vähem tähtsad keskkonnastandarditest, mida me liikmesriikidele kehtestame. Sellega seoses peame me hommehommikul hääletusel toetama Inés Ayala Senderi raportit, milles tehakse ettepanek kohustuslikeks piiriülesteks karistusteks nelja peamise rikkumise eest, mille arvele langeb rohkem kui 75% surmajuhtumitest teedel.

Piiriüleste meetmete rakendamine nende rikkumiste vastu piirab raskete ja surmaga lõppevate õnnetuste arvu ja viib meid lähemale 50-protsendilise vähendamise eesmärgile aastaks 2010. Üldine liikluspoliitika põhineb Euroopa Liidu üldisel liiklusvaldkonna õigusel ja üldistel standarditel, kuid ei kasuta tingimata samu mõõdikuid. Me räägime punastest foorituledest ja lubatud sõidukiiruse ületamisest, kuid me ei räägi valgusfooride või ristmike toimimisest või sõidu ajal mobiiltelefoni kasutamisest ja suitsetamisest hoidumisest või juhtimiskursustest Euroopa Liidus või üldistest trahvidest, mis oleksid šokeerinud isegi kõige paadunumaid rikkujaid.

Kui praegu võib Ungarist pärit juht rikkuda Saksamaal liikluseeskirju ja teda ei karistata selle eest mingil viisil, siis käesoleva direktiivi ja teie ettepanekute jõustamine tagab selle, et teda karistatakse tema enda kodumaal. Euroopa Liit vajab üldist Euroopa poliitikat liiklusohutuse alal, millega luuakse piisav ohutuse tase inimeste kaitseks meie teedel ja millest liikmesriikidel pole lubatud kõrvale kalduda.

Me võime muidugi loota sellele, et komisjon karistab valitsusi, kes pole asjakohaselt tegelenud jäätmetega, kes pole järginud töötaja direktiivi või kes on kahjustanud keskkonda. Kas me siis ei vaja mehhanisme, mis tagavad, et riigi liiklussurmade arv ei ületa ühtegi Euroopa keskmist väärtust?

Sellega seoses sooviksin veel kord rõhutada, kui tähtis on, et võtaksime meie ühise mõõdupuuna vastu üldaktsepteeritavad Euroopa õnnetuste mõõdikud. Ma usun, Inés Ayala Sender, et teie raport viib meid edasi integreeritud üleeuroopalise liiklusohutuspoliitika suunas. See direktiiv loob aluse Euroopale, kus puuduvad liiklusrikkumised, piirid ja mis tahes võimalus reegleid rikkuda.

Eva Lichtenberger, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (DE) Austatud juhataja, esmalt avaldan tänu raportöörile. Ta tegi suurepärase soorituse valdkonnas, mis ootamatult osutus väga palju vaidlusi põhjustavaks küsimuseks, kus oli raske saavutada konsensust, kaasa arvatud nõukoguga. Nõukogu võtab selles küsimuses väga ebaloogilise ja väga ebaeuroopaliku hoiaku, sest paljude valitsuste peamine eesmärk on ilmselt kaitsta oma kihutajaid, pikivahe ignoreerijaid või joobes juhte, sõltumata sellest, kelle elu nad ohtu seavad.

See, mis praegu toimub, on see, et inimesed järgivad piiranguid oma kodumaal, kuid niipea kui nad üle piiri jõuavad, muutub nende jalg tinaseks ja nad ei saa enam gaasipedaali põrandalt lahti – just seepärast, et neil pole vaja muretseda trahvi maksmise pärast. Üks asi tuleb selgeks teha: väikestel riikidel või riikidel, kus on oluline turismisektor, saab olema raske panna oma kodanikke mõistma karistusi, see tähendab õiguskaitse tegevust, kui nad on absoluutselt kindlad, et praktikas trahvid teisi ei ähvarda.

Seega kui teel on minu taga keegi, kes ignoreerib pikivahet, kes sõidab mulle otse kandadele ja tal on teise Euroopa Liidu liikmesriigi registreerimisnumber, siis pean ma endalt küsima, kas ta jätab inimestele ohutusvaru ainult oma kodumaal sellepärast, et minu elu on vähem väärt kui maksab elu tema kodumaal? See ei ole õige, see ei ole euroopalik ja see vähendab maanteeliikluse ohutust.

Me oleme saavutanud hea teksti. Muidugi, midagi on ikka puudu: näiteks andmekaitse küsimust pole piisavalt selgitatud. Siiski, lõpetuseks palun ma teil toetada minu esitatud muudatusettepanekut 70-eurose ülempiiri kohta, sellega kaotaksime me suurema osa vaidlusest tasakaalustamatuse üle. Mõte on siin lihtsalt selles, et intelligentne trahvi suurus oleks mõistlik piir.

Sebastiano (Nello) Musumeci, *fraktsiooni UEN nimel.* – (IT) Austatud juhataja, härra Tajani, kolleegid, 40 000 hukkunut aastas on jube statistika.

Kui veel mitte päris katastroof, on liiklussurmad siiski kindlasti äärmiselt tõsine ühiskondlik nähtus, mille suhtes liikmesriigid ei saa tihti teha enam kui pidada kurbi registreid ja toota ehmatavat statistikat. Mõned ütlevad, et see on inimeste suurema liikuvuse produkt, mõned ütlevad, et see tuleneb suurenevast mehhaniseeritusest. Muidugi, kuid selle põhjuseks on ühest küljest ka ennetuspoliitika venimine ja teisest küljest liikmesriikide poolt mahasurumine ja tegelikult ka Euroopa Liit, mis seni pole suutnud tagada ühise liiklusohutuspoliitika olemasolu.

Itaalia statistikaameti poolt hiljuti läbiviidud uuringus leiti, et 2007. aastal moodustasid öised õnnetused reede öö ja pühapäeva hommiku vahel 44% kõigist Itaalia liiklusõnnetustest. Rooli taha asujate vastutustundetu käitumine ei ole siiski kahjuks piiratud ühegi konkreetse riigiga, seega on väga tähtis, et me kaaluksime seda ettepanekut võtta vastu direktiiv, mis püüab hoida sõidukijuhte liikluseeskirja rikkumast, sõltumata nende elukohast, eesmärgiga vähendada 2010. aastaks surmajuhtumeid teedel poole võrra.

See on hea, kuid vähemalt mõnel juhul on vaja parandusi. Lubage mul tuua vaid üks näide: rikkumistele reageerimine. Minu arvamus, härra Tajani, on see, et peaks järgima Šveitsi eeskujut. Šveitsis peatab

politseipatrull iga liikluseeskirja rikkuja mõne kilomeetri pärast ja juhtub üks kahest asjast: kas juht maksab kohe trahvi või auto konfiskeeritakse kuni trahvi maksmiseni.

Olen täiesti teadlik, et sellist poliitikat pole lihtne rakendada ja et see võib näida drastiline, kuid see on kahtlemata tõhus ja pealegi me kõik teame, et vähki ei saa rävda aspiriiniga ning praegu on meie ees metastaasid. Inés Ayala Senderi raport on sellegipoolest hea raport ja muidugi on sellel minu toetus.

Luís Queiró (PPE-DE). – (PT) Austatud juhataja, minu kolleeg Ari Vatanen, kes on kuulus mootorisporti tšempion, ütleb tihti, et me kõik peame kunagi surema, kuid ta lisab, et see ei pea juhtuma autoroolis. Kuid pärast 2005. aastat pole surmaga lõppenud liiklusõnnetuste ohvrite arv vähenenud, nagu ta peaks. 2007. aasta arvud lisavad meile muret. Need kõikumised näitavad kõige paremini, kui palju me peame veel ära tegema.

Me kõik teame, et kõige sagedamini jäävad täitmata karistused, mis on määratud mitte sõidukijuhi elukohariigiks oleva liikmesriigi territooriumil sooritatud rikkumiste eest. Ettepanekus võtta vastu direktiiv, mille üle me praegu arutleme, on õigesti kavandatud elektrooniline andmevahetussüsteem, mille eesmärgiks on lihtsustada liiklustrahvide piiriülest sissenõudmist, keskendudes inimkaotuste mõttes neljale kõige tõsisemale liiklusrikkumisele Euroopas. See süsteem on iseenesest õigustatud. Siiski peavad olema tagatud kodanike õigused seoses nende isikuandmete kaitsega.

Euroopa Komisjoni hinnang direktiivi rakendamisele on seepärast keske tähtsusega ja see tuleks rangelt läbi viia. Endiselt on probleem erinevate rikkumiste õigusliku liigitamisega vastavalt liikmesriigile, milles nad toime pandi. Mõnel juhul on need rikkumised vaid haldusõigusrikkumised, samas kui mujal on nad kriminaalkuriteod. Mõnel juhul kaasnevad nendega lisakaristused, näiteks juhtimisõiguse äravõtmine, kuid mujal mitte. Praegu pole õige hetk laskuda tehnilistesse üksikasjadesse, kuid on aeg kutsuda tuleviku tarbeks uurima parimaid lahendusi direktiivi rakendamiseks.

Raportöör, keda pean õnnitlema, tegelikult soovib võimalikke lahendusi, mille hulka kuulub nii kindlaksmääratud karistuste kui ka liiklusjärelvalve praktika ja seadmete ühtlustamine. Meie arvates on samuti kahtlusi seoses sisulise edasikaebamise õigusega, juhul kui juht kohaldatud karistusega ei nõustu. Kas see õigus hakkab olema asjakohaselt tagatud juhtudel, kui apellatsioonikaebuse esitaja peab seda tegema mitte oma elukohariigi jurisdiktsiooni all ja seaduste vastu? See on küsimus, mille ma jätan vastamiseks volinik Tajanile.

Ja lõpuks, sõidukijuhte tuleb nende uutest õigustest ja kohustusest asjakohaselt teavitada. Ainult sellisel juhul hakkavad nad seda algatust pidama mitte repressiivseks instrumendiks, vaid pigem viisiks, kuidas edendada rooli taga käitumist, mis oleks ohutum ja austaks rohkem teiste inimeste ja nende endi elu.

Juhataja. – Täna, härra Queiró. Mina omalt poolt sooviksin teid rahustada. Ma kasutan pigem mopeedi kui autot, kuid sooviksin vältida surmasaamist ka siis, kui ma mopeediga sõidan, mitte ainult siis, kui olen oma autos.

Robert Evans (PSE). - Austatud juhataja, see on tähtis ettepanek ja ma olen pettunud, et nõukogu siin ei viibi, sest praegu on tal täita otsustav roll, kuna tema mõtlemise suund, nagu ma aru saan, on parlamendi omast üsna erinev.

Inés Ayala Sender viitas muredele seoses õigusliku alusega. Samas – kui ma toetan piiriülese jõustamise põhimõtet, peab see olema õiguslikult kindel ja tugevam, kui see on praegu.

Käesoleva ettepanekuga hõlmatud rikkumised piirduvad lubatud sõidukiiruse ületamise, sõiduki juhtimisega alkoholijoobes, turvavööga ja punase tule alt läbi sõitmata jätmisega. Brigitte Fouré ütles, et neid ei saa lubada ja Inés Ayala Sender rääkis, kuidas inimesed neist puhtalt pääsevad. Ma loodan, et kui me läheneme arutelu järgmisele etapile, siis käsitleme seda aspekti, mis puudutab ärापääsemist. Inimesed, kes pääsevad puhtalt seoses sõiduki juhtimisega alkoholijoobes, lubatud sõidukiiruse ületamisega või punase fooritule eiramisega, on teistele kodanikele ohuks, kuid nad on tihti, ma väidaksin, needsamad inimesed, kes arvavad, et muud liikluseeskirjad nende kohta ei käi, räägime me siis parkimispiirangutest, ummikumaksudest või, nagu Bilyana Ilieva Raeva rääkis, juhtimise ajal mobiiltelefoni kasutamisest. On ka neid, kes ignoreerivad innovaatilisi meetmeid, näiteks madala saastetasemega piirkondi. Need on väga tähtsad küsimused ja keegi ei peaks neid ignoreerima. Me vajame piiriülest, üleeuroopalist jõustamist, et neile kõigile vastu seista.

Kõik inimesed, kes rikuvad seadust, mängivad oma osa neis 42 000 surmas, millest volinik enne rääkis. Kui 42 000 surmajuhtumit leiaks aset mis tahes muus Euroopa tegevusvaldkonnas peale autojuhtimise, siis võitleksime sellega päev päeva, nädal nädala, kuu kuu järel.

Kolleevid, me peame tegutsema koos, et teist korda tugevdada seda õigusakti kõigi meie 27 Euroopa Liidu liikmesriigi kodanike nimel.

Juhataja. – Sooviksin teile teatada, et nõukogu sekretariaat on kohal ja võtab teadmiseks kõik, mida räägitakse. Ma ütlen seda teadmiseks kõigile, kes on rääkinud ja arvestades siin tehtud märkusi. Reinhard Rack, teil on sõnavõttuks kaks minutit.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud volinik, on hea, et me vähemalt oleme nõus ühiselt menetlema neid nelja levinud rikkumist, kuid tegelikkuses on tähtis see, et neid liikluseeskirja rikkumisi tõesti karistataks, mitte et me ainult ütleme, et me nõustume, et paljusid rikkumisi tuleks menetleda.

Probleem on tegelikult selles, et paljud liikmesriigid ei menetle seda, mida tuleks menetleda. Arvestades, et see nii on, pean ma mõistematuks – ja me peame seda ütlema kõvasti ja selgelt –, et mõned liikmesriigid – ja nad on samuti peamiselt needsamad, kes ei soovi karistada teiste liikmesriikide juhtide liiklusrikkumisi – peidavad end õigusliku küsimuse ja pädevuse konflikti taha. Mis on tähtis, on see, et me järgime Lissaboni lepingus võetud põhilist seisukohta.

Igal juhul on tähtis see, et liikmesriigid ei peaks oma kodanikke kaitsma selle eest, millesse nad ennast mässivad teises liikmesriigis. Seda arvestades on mul tõesti väga kahju, et pean komisjonile etteheiteid tegema – kuid seda ma pean – ja küsima, miks mitte keegi pole kunagi alustanud või vähemalt ähvardanud alustada rikkumismenetlust liikmesriikide vastu, mis süstemaatiliselt teatud rikkumised karistamata jätavad.

Ma arvan, et see oleks mõistlik lähenemisviis, väga selge signaal, et see on tõesti Euroopa ja Euroopa Ühenduse tegelik mure ja seepärast soovitaksin ma just seda.

Teine minu arvates tähtis punkt on see, et miks me ei integreeri ka kandidaatriike sellesse süsteemi. Mina olen pärit riigist, kus on väga palju sõidukijuhte naaberriikidest, mis pole veel või mis on vaevu Euroopa Liidu liikmesriigid ja ma pean nende *carte blanche*'i meie riigis täiesti põhjendamatuks.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (PL) Austatud juhataja, lugupeetud volinik, sooviksin õnnitleda Inés Ayala Senderit suurepärase raporti puhul. See on viimane paljude väga heade raportite hulgas, mille on koostanud üks parimaid kolleege selles komisjonis.

On kindlaks määratud neli õnnetuste põhjust ja neli valdkonda Euroopa tasandil reguleerimiseks. Need on lubatud sõidukiiruse ületamine, turvavöö kinnitamata jätmine, sõiduki juhtimine alkoholijoobes ja fori punase tule eiramine. Need on õnnetustega seoses tõesti väga olulised faktorid.

Lugupeetud volinik, teie hoiak Euroopa Ülemkogu suhtes kõlas väga drastilisena. On väga kahju, et meie ministrid lähenevad sellisel moel niivõrd fundamentaalsele küsimusele nagu liiklusohutus. See küsimus puudutab meie liidu ruumi, mis on avalik ruum. Karistamatus või karistamatuse tunne on tõeline vastutustundetu käitumise allikas.

Peaksin osutama veel ühele väga tähtsale tegurile. Liidu kodanikke koheldakse erinevalt sõltuvalt sellest, millise riigi territooriumil nad parajasti on. Vaja on tulemuslikku süsteemi. Tuleb mõista, et karistused viiakse täide asjaomasest Euroopa Liidu geograafilisest piirkonnast sõltumata. Kui arutelu all olev õigusakt aitab seda ellu viia, siis võime selle lugeda meie poolt saavutatud edusammude hulka. Olen eriti rõõmus, et sain sõna võtta, sest olen tuttav olukorraga minu kodumaal Poolas, kus igal aastal kaotatakse teedel 5 600 elu.

Justas Vincas Paleckis (PSE). – (LT) Sünge mõõdik, mis registreerib surmaga lõppevaid autoõnnetusi Euroopa teedel, kerib oma näitu ähvardavalt edasi. Pärast langemist mitme aasta vältel on surmajuhtumite arv viimastel aastatel stabiliseerunud. Euroopa Liidu eesmärkide saavutamiseks kirjeldatud kujul on vaja uusi jõupingutusi. Euroopa Komisjon on koostanud ja valmistanud ette ettepanekud, raportöör on lisanud enda omad ja meie ees on raport muudest liikmesriikidest pärit liiklusrikkujate karistuste täitmise kohta, mis on tähtis kõigile. Surmajuhtumite arv erineb Euroopa Liidu riikide lõikes tuntuvalt. Leedu teedel hukub vanade Euroopa Liidu liikmesriikidega võrreldes viis korda rohkem inimesi. Soovimata peamist koormat Brüsselile üle anda ja rõhutada liikmesriikide vastutust, pole mul ikkagi kahtlust, et Euroopa Liit peaks järk-järgult jõudma ühise või vähemalt kooskõlastatud poliitikani sõidukijuhtide teedel käitumise ja eeskirjade kohta. Seda on juba arutatud ja ma nõustun sellega täiesti.

Veelgi enam seetõttu, et pärast Schengeni ala laienemist ilmub nii vanade kui ka uute Euroopa Liidu liikmesriikide teedele järjest rohkem autosid, mis kannavad erinevate liikmesriikide numbrimärke. Me kõik oleme huvitatud intelligentse juhtimiskultuuri levimisest kogu Euroopa Liidus, karistamatuse tunde kadumisest *à la* välisriigis sõidan ja pargin ma nagu tavaliselt, keegi niikuinii ei leia. Need liikmesriigid, kes on käesoleva

direktiivi ettepanekule vastu, soovivad nad seda või mitte, panevad eelnimetatud musta mõõdiku kiiremini pöörlema.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Euroopa Liidus rikkumisi toime panevate välismaa juhtide ülesotsimine ja karistamine võib olla ebapopulaarne ettepanek, kuid see on täiesti loogiline ja praktiline. Pole mõeldav, et liikmesriigid suudavad kokku leppida Euroopa Liidu teedel kasutamiseks toodetud sõidukite uues ohutusvarustuses, mis on mõeldud liiklusõnnetuste mõju vähendamiseks, ja siiski ei soovi kokku leppida nende vältimises. Ettepanek arvutisüsteemi kohta, mis võimaldab liikmesriikidel liiklusrikkumiste kohta teavet vahetada, peaks olema enesestmõistetav keskkonnas, kus reaalselt on inimesed juba aastaid vabalt liikunud.

Siiski oleks samuti kasulik ühtlustada liiklusrikkumiste süsteemid. Ma tean, et oleks raske kasutada sama mõõdupuud Lõuna-Itaalias ja Põhja-Euroopas ja on isegi võimalik, et mõned eeskirjad ei too alati kaasa samu liiklusrikkumisi või sama raskeid rikkumisi. Siiski peaksid Euroopa Liidu riigid minu arvates suutma kokku leppida peamiste rikkumiste osas, mille kohta on teada, et need põhjustavad aastast aastasse kõige enam liiklusõnnetusi. Loomulikult toetan ma komisjoni ja raportööri ettepanekut.

Marios Matsakis (ALDE). – Austatud juhataja, on hämmastav, et on kulunud nii kaua aega, enne kui püütakse võtta vastu õigusakt, et anda liiklusjärelvalve teostajatele võimalus ületada Euroopa Liidu liikmesriikide piire, selleks et päästa elusid. Veelgi hämmastavam on, et nõukogu pidurdab selle teokssaamist. Samuti paneb mind imestama, et me kehtestame autodele kiirusepiirangud ja siis toodame sõidukeid, mis on võimelised sõitma kaks või kolm korda suurimast piirangust kiiremini. Samuti on kummaline, et meil on alkoholi piirnormid sõidukijuhtidele ja siiski pommitame me oma kodanikke – eriti puhkuste hooajal – alkoholireklaamidega. Ja mõnel juhul seome me alkoholi tarbimise just seksikuse ja mehelikkusega.

Volinik, palun ärge loobuge võitlusest. Palun võidelge koos meiega nõukogu vastu, kes täna puudub, selleks et päästa elusid ja muuta meie teed inimestele ohutumaks.

Antonio Tajani, Euroopa Komisjoni asepresident. – (IT) Austatud juhataja, kallid kolleegid, pean tänama kõiki neid, kes arutelul on osalenud. Nad on lisanud kaalu otsusele, mille – ma loodan – parlament homme vastu võtab, samuti komisjoni tööle nõukogus. See ei saa olema lihtne, kuid ma usun, et üheskoos jõuame me lõpuks pärale.

Pean rõhutama arutluse all olevate liiklusrikkumiste tõsidust, mis põhjustavad enamiku surmaga lõppevatest õnnetustest. Lubage mul koos teiega korrata mõnesid statistilisi näitajaid: 2007. aasta mõju hinnangu kohaselt, mis sisaldab eelmise kolme aasta hinnangut, põhjustas 30% liiklussurmadest lubatud sõidukiiruse ületamine ja 25% sõiduki juhtimine alkoholihoobes ja, peaksin lisama, uimastite mõju all. Seetõttu toetan ma Eva Lichtenbergeri esitatud muudatusettepanekut 38, mis komisjoni teksti teatud aspektides tugevdab. Ma kahtlen pisut 70 euro küsimuses, sest see võimaldaks ebavõrdset kohtlemist.

Seitsmeteistkümne protsendi õnnetuste põhjuseks on turvavöö kinnitamata jätmine ja umbes nelja protsendi puhul on selleks punase fooritule eiramine. Kokku põhjustavad need neli liiklusrikkumist, kas koos või eraldi, 75% liiklussurmadest. Arvan, et see on kõik, mis mul öelda on. Selguse huvides lubage mul pöörduda nõukogu, nõukogu esindajate, nõukogu peasekretariaadi esindajate poole ja korrata seda, mida ma ütlesin mõne päeva eest transpordiministrite nõukogus: komisjonil pole kavatsust vähendada liikmesriikide volitusi, me oleme huvitatud ainult surmajuhtumite arvu vähendamisest Euroopa Liidu teedel. Seda tehes ei kavatse me kunagi – vastates nüüd ka Reinhard Rackile – peituda seaduste kohaldamise taha.

Mis puudutab rikkumisi, siis oleme kindlalt liikmesriikidele vastu seisnud, kuid ainult küsimustes, mis puudutavad muid transpordiviise peale autode, sest see on esimene kord, kui me oleme võtnud meetmeid autosektoris. Meil on raskeveokite juhtimist reguleerivad õigusaktid, kuid pole midagi sõiduautode kohta. Seega ma usun, et tänu täna siin saanud innustusele surume komisjonis – võin seda kinnitada teile kõigile ja ka härra Matsakisele – asja edasi. Me ei kavatse peatuda, sest, ma kordan: kui asi puudutab inimeste elu, siis ei saa ükski õiguslik vastuväide peatada nende tegevust, kellel lasub poliitiline vastutus poole miljardi Euroopa kodaniku ees.

Lõpetuseks, austatud juhataja, ma loodan, et saabuvad jõulud ja aastavahetus annavad aega mõtisklusteks kõigile ministritele, kellele on valmistanud muret tekst, mille komisjon parlamendi toetusel nõukogule esitas. Lõpuks, austatud juhataja, kuna see on viimane kõne, mille ma enne jõuluvaheaega komisjoni nimel pean, sooviksin esitada oma parimad soovid kõigile austatud parlamendiliikmetele, eesistujariigile ja kogu parlamendile.

Juhataja. – Tänan, härra Tajani. Loomulikult vastame me teile omapoolsete heade soovidega ja mis puutub nõukogusse, siis oleme valmis ööl vastu kolmekuningapäeva suured söekotid kohale tassime, kui nad korralikult ei käitu!

Inés Ayala Sender, raportöör. – (ES) Austatud juhataja, tahtsin teile kaevata just nimelt nõukogu puudumise pärast, kuid ma näen, et tegelikult viibib kohal üks isik, kes neid esindab, ehkki ma oleksin muidugi eelistanud, et siin oleks olnud eesistujariigi otsene esindaja. Fakt on siiski see, et Jean-Louis Borloo oli väga väsinud.

Sooviksin tänada kaasliikmeid nende tähelepanekute eest. Võin mõnede neist kinnitada, et oleme rääkinud Euroopa andmekaitseinspektoriga, tagamaks et isikuandmed jäävad täiesti konfidentsiaalseks. Konkreetselt menetluslike tagatistega seoses oleme me püüdnud, nii komisjoni kui ka parlamendi õigustalituste hindamatu abiga, käsitleda kõiki neid küsimusi, mida direktiivi praeguses etapis on võimalik käsitleda.

Mis Šveitsi süsteemi puutub, siis võin teile kinnitada, et praegu seisneb probleem selles, et meie politsei tavaliselt ei saa mitteresidentide kohta andmeid vahetada või neile teatist edastada. Juhul kui nad kätte saadakse, paneb politsei nad ka maksma ja see toimub kõigis meie liikmesriikides. Siiski pole neid andmeid võimalik saada siis, kui kasutatakse radarit või kaameraid, see tähendab mehaanilisi vahendeid, ja see on süsteem, mida me praegu rakendame.

Sooviksin lihtsalt tänada kõiki kannatlikkuse eest, sest mõnedes valdkondades ei saanud me ära kasutada tööd, mida olid teinud näiteks Robert Evans, Eva Lichtenberger ja Silvia-Adriana Ticău. Siiski on olemas läbivaatamisklausel. Komisjon on kinnitanud, et kavandamisel on hindamise läbiviimine kaks aastat pärast direktiivi rakendamist ja vajaduse korral sel ajal uute elementide sisseviimine.

Et see saaks juhtuda, tuleb direktiiv muidugi vastu võtta. Seda silmas pidades vajame me poliitilisi lahendusi, aga mitte väikeseid õiguslikke trikke. Seepärast tänan nii komisjoni kui ka eesistujariik Prantsusmaad ja eelkõige oma kaasliikmeid, mitte ainult nende kannatlikkuse ja toetuse, vaid ka, ma loodan, homse hääletuse eest. Hääletuse tulemus peab olema võimalikult ühehäälnene, nii et me saaksime koos komisjoniga minna uue Tšehhi eesistuja ette ja rõhutada vajadust, et viimane end liigutaks direktiivile heakskiidu saamiseks.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub kolmapäeval, 17. detsembril.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Zita Pleštinšá (PPE-DE), kirjalikult. – (SK) Lubatud sõidukiiruse ületamine, sõiduki juhtimine alkoholi joobes, turvavöö kinnitamata jätmine ja punase fooritule eiramine on peamised põhjused surmaga lõppevatele õnnetustele, mis tihti Euroopa teedel juhtuvad ja Euroopa Liit püüab seepärast esimese sammuna ühtlustada eeskirju nende nelja rikkumise osas.

Ma pean direktiivi panuseks ühtset Euroopa lähenemisviisi trahvide sissenõudmisele ning suurusele ja arvutivõrgu kasutamisele teabevahetuseks. Negatiivse poole peal on teadlikkuse puudumine sõidukijuhtide seas Euroopa Liidu raamistikus trahvide sissenõudmise eeskirjade muutuste kohta.

Pean tähtsaks, et komisjon koos liikmesriikidega viiks läbi teavituskampaania, selleks et anda üle piiri teistesse liikmesriikidesse liikuvatele kodanikele teavet seaduse rikkumise õiguslike tagajärgede kohta selles osas, mis puudutab võimalike trahvide suurust ja sissenõudmist. Sõidukijuhtidel peab olema õigus saada teatise keeles, mida nad mõistavad, eriti juhul kui teatise esitamisel on õiguslikud tagajärjed. Neid tuleb teavitada otsuste kehtivusest, edasikaebamise võimalustest ja vastamata jätmise tagajärgedest.

Ma usun, et see direktiiv paneb sõidukijuhtidele hoolikamalt ja ohutumalt sõitma ning aitab kaasa surmaga lõppevate liiklusõnnetuste arvu vähendamisele Euroopa teedel, kus 2007. aastal hukkus 40 000 inimest. Ma toetan direktiivi vastuvõtmist piiriülese reguleerimise lihtsustamise kohta liiklusohutuse valdkonnas ja tervitan seetõttu raportöör Inés Ayala Senderi raportit.

20. Väärtpaberiarveldussüsteemid ja finantstagatiskokkulepped (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on majandus- ja rahanduskomisjoni nimel esitatud Piia-Noora Kauppi raport (A6-0480/2008) ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 98/26/EÜ arvelduse lõplikkuse kohta makse- ja väärtpaberiarveldussüsteemides ja

direktiivi 2002/47/EÜ finantstagatiskokkulepete kohta seoses omavahel ühendatud süsteemide ja krediidiinõuetega (KOM(2008)0213 – C6-0181/2008 – 2008/0082(COD)).

Piia-Noora Kauppi, *raportöör*. – Austatud juhataja, mul on olnud rõõm olla raportöör käesoleval teemal, milleks on arvelduse lõplikkus makse- ja väärtpaberi arveldussüsteemides ning finantstagatiskokkuleppeid käsitlev direktiiv. Ma lahkun homme parlamendist – see on minu viimane õigusloomega seotud raport Euroopa Parlamendile –, seega palun võtke vastu minu siirad vabandused, kui ma täna õhtul pisut emotsionaalne peaksin olema.

See pole kõige politiseeritud teema. Mõnikord on see, mida me Euroopa Parlamendis teeme, üsna tehniline, kuid olen absoluutselt kindel, et see direktiiv, see õigusakt, aitab samuti Euroopal edasi liikuda.

Käesoleva õigusakti eesmärk on uuendada direktiive kooskõlas viimaste turu- ja regulatiivsete sündmustega. Peamine arvelduse lõplikkuse direktiiviga kaasnev muudatus on direktiivi kaitse laiendamine öisele ja omavahel ühendatud süsteemide vahelisele arveldamisele. See on väga tähtis, sest ühenduste arv ja vajadus koostalitlusvõime järele on viimasel ajal tohutult suurenenud. Oodatakse, et Mifidi direktiiv, mille raportööriks mul oli samuti au siin parlamendis olla, ning kliiring- ja arveldussüsteeme käsitlev Euroopa tegevusjuhend rakenduvad järjest enam ja see tähendab, et meil pole enam vaja oma arveldus- ja finantstagatiskokkuleppeid koordineerida.

Mis puutub finantstagatiskokkulepete direktiivi, siis on väga tähtis krediidiinõudeid finantstagatisena aktsepteerida. Euroopa Parlament soovis samuti laiendada selle mahtu, mida aktsepteeritakse tagatisena pankadevahelistele krediidiinõuetele. Mulle oli vastuvõetav, et jäetakse välja laenu mikroettevõtetele ja väikeettevõtetele, samuti ka tarbimislaenu.

Ühtlustatud õigusliku raamistiku loomine krediidiinõuete kasutamiseks piiriüleste tehingute tagatisena aitab suurendada turu likviidsust ja tagab arveldussüsteemide nõuetekohase toimimise kiiresti arenevatel turgudel. Uued direktiivid kehtestavad samuti mitmed lihtsustused ning selgitused ja mõisted. Need lahendused annavad tähtsa panuse finantsturgudel ebastabiilsuse haldamise hoobade tugevdamisse.

Minu eesmärk oli saavutada kompromiss esimesel lugemisel, seega pidasime me nõukogu ja komisjoniga kogu aeg läbirääkimisi. Samuti pidasin läbirääkimisi teiste fraktsioonidega, eriti Pervenche Berès'i ja Margarita Starkevičiüttega, selleks et saavutada kompromiss, mis võiks parlamendis kõiki rahuldada. Olen väga õnnelik, et raport majandus- ja rahanduskomisjonis ühehäälselt vastu võeti.

Lõpuks olen samuti päris rahul selle kompromissi sisuga, mille üle selle nädala osaistungjärgul hääletama hakatakse. Enamikus küsimustes läksid läbirääkimised hästi ja me nõustusime teineteisega selle õigusakti põhiseisukohtade osas. Siiski olid ka mõned vaidlusküsimused ja ma ei suutnud kõiki eesmarke läbi suruda.

Läbirääkimiste käigus ei suutnud ma saavutada toetust majandus- ja rahanduskomisjoni ettepanekule muuta süsteemi määratlust, mis oleks võimaldanud pakkuda direktiivi kaitset EKP õigusakti põhinevatele süsteemidele ja oleks võimaldanud Euroopa Keskpangal selliseid süsteeme ise määrata. Olen rõõmus, et Euroopa Komisjon kinnitas läbirääkimiste käigus, et on põhimõtteliselt sellise muudatuse ettepaneku poolt ja esitab tõenäoliselt lähimas tulevikus sellesulise ettepaneku.

Mis puutub finantstagatiskokkulepete direktiivi ja teatistesse, siis oleksin soovinud, et kõik liikmesriigid oleksid juba kaotanud nõuded teatistele, mis minu arvates ainult lisavad bürokraatiat ja ei teeni ühtegi konkreetset eesmärki. Siiski, kuna sain teada, et see küsimus oli mõnede liikmesriikide jaoks äärmiselt tundlik, siis olen täiesti rahul, et meil õnnestus läbivaatamisklausel sisse panna.

Arvan, et viie aasta pärast saab mõnesid liikmesriike, kes ikka veel soovivad paluda neid eelnevaid teateid, veenda seda mittevajalikku praktikat lõpetama. Nagu juba ütlesin, olen rõõmus, et me suutsime leida kompromissi, millega me kõik saime nõustuda. Ma loodan, et teie, minu kolleegid, hääletate selle õigusakti üle neljapäeval.

Lõpuks sooviksin öelda, et on olnud rõõm teiega kõik need aastad koos töötada. See on minu kahekümnes õigusloomega seotud raport ja jääb viimaseks. Hakkan igatsema parlamendi, selle saali ja teie kõigi järele.

Juhataja. – Piia-Noora Kauppi, me täname teid veel kord tehtud töö eest ja soovime teile edaspidiseks kõige paremat.

Charlie McCreevy, komisjoni liige. – Austatud juhataja, sooviksin tänada raportööri Piia-Noora Kauppi ja Aloyzas Sakalast, vastavalt majandus- ja rahanduskomisjonist ja õiguskomisjonist, nende kiire ja väga tõhusa töö eest selle ettepaneku juures.

Arvelduse lõplikkuse ja finantstagatise direktiivid toimivad hästi ja neil on turul laialdane toetus. Siiski olen rõõmus, et me oleme suutnud vähem kui kaheksa kuu jooksul kokku leppida vajalikes muudatustes, et viia need täielikult kooskõlla uusimate regulatiivsete ja turu arengutega. See on tähtis finantsstabiilsuse seisukohalt ja eriti selleks, et arveldussüsteemid, mis on muutunud üha enam seotuks, toimiksid jätkuvalt asjakohaselt, säilitades samas oma identiteedi. Puudus vajadus supersüsteemide loomiseks ja see on selgelt kirjas muudatusettepanekutes.

Minu talitused alustasid komisjoni ettepaneku ettevalmistamist 2007. aasta alguses, enne siiani jätkuva finantstormi lahtipääsemist. Kuid ma usun, et praeguse tormi tõstatatud väljakutsed kinnitavad meie ettepanud muudatuste õigsust. Ühtlustatud õigusliku raamistiku loomine krediidiinõuete kasutamiseks piiriüleste tehingute tagatisena aitab veelgi suurendada turu likviidsust, mida praeguses keskkonnas nii väga vajatakse.

Me eeldame, et lihtsamate eeskirjade puhul kasutatakse krediidiinõudeid edaspidi sagedamini. Muidugi sõltub see turul valitsevast nõudlusest muude tagatise vormide vastu. Siiski nägime me finantskriisi esimestel kuudel, et nõudlus krediidiinõuete järele kasvas, näiteks kurikuulsate varadega tagatud väärtpaberitega võrreldes. Selgitus on lihtne: niikaua kuni krediidiinõudeid ei seota üheks (see on see, mis toimub väärtpaberistamise puhul), saab tagatise võtja hinnata nende usaldusväärsust konkreetsete juhtumite alusel, enne kui otsustab, kas aktsepteerida neid või mitte. See, millega teil palutakse nõustuda hääletusel Piia-Noora Kauppi raporti üle, on krediidiinõuete kasutamise soodustamine mõnede vorminõuete kaotamise kaudu.

Komisjon lubab teile viie aasta pärast nende muutuste kohta aru anda. Eriti kavatsime me uurida, kuidas toimib registreerimise või võlgnikule teatamise kohustuse kaotamine krediidiinõuete kui finantstagatise sätte puhul, eriti neis liikmesriikides, kes esialgu kahtlevad ja soovivad erandit finantstagatiskokkulepete direktiivi artikli 3 lõikest 1.

Lubage mul kasutada võimalust soovida Piia-Noora Kauppile edaspidiseks kõike head. Ma tean, et ta siirdub tagasi Soome väga huvitavale töökohale. Minu töötamise ajal volinikuna on ta olnud erakordselt koostööaldis ja abivalmis ning andnud iga parlamendi poolt talle antud ülesandest täites endast viimase. Ma tean, et tema edasine karjäär saab olema väga edukas ja ma soovin talle ja ta perekonnale kõike head.

Aloyzas Sakalas, õiguskomisjoni arvamuse koostaja. – Austatud juhataja, õiguskomisjon määras mind koostama arvamust majandus- ja rahanduskomisjoni liikme Piia-Noora Kauppi peamise raporti kohta. Esitasin kaks muudatusettepanekut. Õiguskomisjon kiitis arvamuse projekti heaks ja pooldab minu esitatud muudatusettepanekut, mille kohaselt Euroopa Keskpang peaks saama kindlaks määrata ja teatada nende oma süsteemidest otse ilma Saksa Bundesbanki või muude riigiasutuste sekkumiseta.

Meil toimusid kolmepoolsed kõnelused keskpanga, nõukogu ja Euroopa Komisjoni ekspertidega. Keskpanga eksperdid tegid avalduse ja väljendasid oma tugevat toetust õiguskomisjoni esitatud muudatusettepanekutele. Sellele vastupidiselt oli nõukogul töörühmades raskusi kompromisskokkuleppe leidmisega ühe esitatud muudatusettepaneku suhtes, sest liikmesriigid ei ole selle poolt, et anda EKP-le õigus määrata kindlaks ja teatada nende oma süsteemidest otse. Mul on kahju, et nõukogu seda esitatud muudatusettepanekut heaks ei kiitnud, kuid ma usun, et lähimas tulevikus on hea võimalus selle teema tõstatamiseks.

ISTUNGI JUHATAJA: Alejo VIDAL-QUADRAS

Asepresident

Othmar Karas, fraktsiooni PPE-DE nimel. – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud volinik, Piia-Noora Kauppi, kallid kolleegid, kuna saan nüüd kõnelda fraktsiooni nimel, lubage mul alustada, öeldes meie fraktsiooni poolt, et ma tänan Piia-Noora Kauppi mitte ainult tema tohutute jõupingutuste, vaid eelkõige asjatundlikkuse ja pühendumuse eest parlamendi tööle ja seega samuti valmisoleku eest kompromissideks. Tema puhul saab alati kindel olla tema taotlustes ja samuti selles, et ta suhtleb teistega. Ta pöördub tagasi huvitavale ametikohale ja, mis veelgi tähtsam, tal on nüüd rohkem aega emarollik. Tänan teid hea koostöö eest ja soovin teile kõike parimat.

Praeguse läbivaatamise käigus annab Euroopa Liit taas kord õige vastuse kriisile finantsturgudel. Endiselt on üksikute liikmesriikide vahel liiga palju erinevusi ja ettevõtetud ühtlustamine on samm õiges suunas. Kriis finantsturgudel, nagu näha käesolevast näitest, on samas ka Euroopa Liidule võimalus suhtlemiseks ja

püüvateks parandusteks meie Euroopa finantsturgude süsteemis. Ma ütlen täiesti selgelt, et asjakohaselt toimiv arveldussüsteemi tagamine, eriti kiiresti liikuvatel turgudel, on finantsturgude stabiilsuse seisukohast põhimõttelise tähtsusega ja sellistel aegadel nagu praegu on see veelgi tähtsam.

Minu jaoks on tähtsad kolm punkti. Esiteks, neis raportites rakendatud sidus lähenemisviis. Teiseks, ma toetan mõlema direktiivi kohaldamise lihtsustamist ja lõdvendamist. Kolmandaks kavatsen arvestada käesoleva raporti tulemustega ja selle direktiiviga omaenda raportis kapitalinõuete direktiivi kohta, nii et nad aitaksid sündida kõikehõlmaval raportil ja võimaldaksid sidusat lähenemisviisi.

Pervenche Berès, fraktsiooni PSE nimel. – (FR) Austatud juhataja, austatud volinik, Piia-Noora Kauppi, palun lubage mul Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni nimel lisada paar head sõna neile, mis juba lausunud. On tõsi, et teiega läbi rääkides teame me alati, kus me parajasti oleme. Teil on oma arvamus, kuid vähemalt teiega läbirääkimise ajal on kõik väga mustvalge. Lõpuks me teadsime täpselt, kus me olime ja saime seepärast edasi liikuda. Te tõestasite taas oma võimet teha koostööd kõigiga. Minu arvates on see selle parlamendi intelligentsuse eriline iseloomujoon. Selle konkreetse raporti puhul võimaldas see teil, nagu me kõik algusest peale soovisime, jõuda kokkuleppeni esimesel lugemisel.

Raporti keskseks teemaks on küsimus, mille puhul komisjon on kurvalt võimetu. See on küsimus järelturust, mille osas me oleksime soovinud, et pärast finantsinstrumentide turgude direktiivi vastuvõtmist oleks komisjon esitanud kaalukamad ettepanekud järelturuna tuntud turu korraldamise, struktureerimise, järelevalve ja reguleerimise kohta.

Käesolev raport on väga väike, väga juriidiline ja väga tehniline ehituskivi, mis on kasulik, kuid see ei saa peita meie ees seisvat tohutut ülesannet, mille osas me ootame endiselt ettepanekuid komisjonilt. Selle tulemused, mida komisjon tahtis tegevusjuhendiga alustada, on väga piiratud. Me ootame praegu sellele hinnangut ja oleme üsna pettunud, just nagu turul mitmed sidusrühmad, kes näevad selgelt, et selles valdkonnas enesereguleerimisest ei piisa.

Täna meie ees oleva väga konkreetse ja väga täpse tekstiga seoses ilmnes kaks peamist raskust. Esimene oli otsustada, kas selle meetmega tuleks Euroopa Keskpangale anda konkreetsed volitused. Ma usun, et esitati kasulikke ettepanekuid. Siiski ei soovinud nõukogu praegusest olukorrast kaugemale minna ja oma elutarkusele ja vastutustundele tuginedes nõustusime me selle kompromissiga. Sellest tulenevalt viis see tasakaalustatud ettepanekuni, mis on nüüd meie ees ja mida me peame tunnustama.

Teine tähtis element oli tagada, et viis kuidas süsteemid on omavahel ühendatud, ei looks iseenesest iseseisvaid süsteeme. Taas on parlamendi vastuvõetud seisukoht mõistlik seisukoht, mis võimaldab selle ühenduse tagada, andmata sellele siiski iseseisvust, mida me selle teksti kaudu luua ei soovinud.

Ilmselt jääb veel palju küsimusi, millega tuleb tegeleda ja ma loodan, et komisjon, algatusõiguse monopoli kaudu selles valdkonnas, võtab oma kohustused kanda.

Margarita Starkevičiūtė, fraktsiooni ALDE nimel. – (LT) Esitatud dokument ainult näib olevat tehniline. Tegelikult tagab see väärtpaberite arveldussüsteemi ohutu toimimise, mis on tähtis paljudele inimestele, kes on osanikud pensionifondides, kindlustussüsteemides või investeerimisfondides. Raportööri dokument on suurepäraselt ette valmistatud, nagu kõik tema dokumendid. Mul on väga hea meel, et mul oli au temaga koos töötada paljude finantsvaldkonna dokumentide koostamisel ja mul on väga kahju, et täna on tema viimane päev Euroopa Parlamendis. Meie, Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsioon, võime selle dokumendiga nõustuda, sest meie seisukoht on selles kajastatud. Milline see seisukoht on? Esiteks me usume, et Euroopa Liidu väärtpaberiarvelduste ühisturgu tuleb laiendada, sest see on väga killustunud. Siiski ei soovi me näha monopoli loomist. Seepärast me usume, et esitatud raportis on loodud tingimused koostöökokkuleppe paindlikuks kujundamiseks erinevate süsteemide vahel ja uute ühenduste kasutuselevõtuks.

Finantstagatiskokkulepete osas pidasime tähtsaks menetluste lihtsustamist ja selgemaks muutmist ja seda, et maksevõimetuse ja mitmesuguste kriitiliste juhtumite korral peaks olema lihtsam lahendada vaidlusi omandi üle ja et kõik tingimused tuleks muuta selgemaks. Näib, et ka see eesmärk on saavutatud.

Nagu ka teistel raportööridel, on mul kahju, et pole olnud võimalik lahendada probleemi seoses Euroopa Keskpanga loodud arveldussüsteemidega. Sooviksin väga kutsuda komisjoni üles valmistama selles küsimuses ette kompromissettepanek nii kiiresti kui võimalik, sest Euroopa Keskpang peab hakkama pühendama üha enam tähelepanu selliste süsteemide toimimisele ja lahendada tuleks küsimus nende käigushoidmisest, mis

on võib-olla see, mis hoiab tagasi nende sätete laiendamist olemasolevatele Euroopa Keskpanga mõju all olevatele süsteemidele.

Dragoş Florin David (PPE-DE). – (RO) Sooviksin õnnitleda raportöör Piia-Noora Kauppi raporti puhul finantstagatiskokkuleppeid käsitleva direktiivi kohta, mis sisaldab kolme suurt muudatust praeguse direktiiviga võrreldes. Need on tarbijate ja väikeettevõtete laenulepingute väljajätmine direktiivi kohaldamisalast, viieaastase tähtajaga aegumisklausli sisseviimine seoses liikmesriikide õigusega nõuda teatist või registreerimist, ja viimaks, kuid mitte vähem tähtsana, direktiivi kohaldamisala laiendamine, tehes ettepaneku, et see hõlmaks aktsepteeritava tagatisena ka pankadevahelisi laene, mitte ainult keskpanga laene, nagu oli kirjas algses ettepanekus.

Ma usun, et esitatud muudatusettepanekud on kooskõlas Euroopa selle valdkonna normidega, mis on üks põhjustest, miks ma käesoleva raporti vastuvõtmist toetan. Sooviksin lõpetuseks tänada Piia-Noora Kauppi kogu raske töö eest Euroopa Parlamendis ja soovin talle uutes ettevõtmistes edu. Tänan.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Sooviksin tänada teid, Piia-Noora Kauppi, teie töö, professionaalsuse ja pühendumuse eest läbirääkimistel direktiivi ettepanekut käsitleva kompromissi üle, mis kahtlemata aitab finantsturge stabiliseerida. Õnnitlen Piia-Noora Kauppi esimesel lugemisel kokkuleppe saavutamise puhul. Samuti sooviksin tänada teda täna kogu töö eest Euroopa Parlamendis, mitte ainult umbes 20 raporti eest, mis on käsitletud teemasid nagu hea tava juurutamine pangandussektoris, näiteks varem nimetatud juhend. Siiski on Piia Kauppi näidanud oma professionaalsust ka aruteludel paljude muude raportite üle. Ma hindan väga kõrgelt seisukohta, millele ta on asunud meie ühises võitluses tarkvara patenteerimise vastu, ajal kui Euroopa Liidul puudub Euroopa patent. Me tunneme temast puudust, kuni me võib-olla kunagi tulevikus selle patendi üle läbirääkimised lõpetame. Tänan teid koostöö eest.

Charlie McCreevy, komisjoni liige. – Austatud juhataja, sooviksin tänada kõiki arutelu osalemise eest ja nagu ma oma varasemas sõnavõtus juba ütlesin, tervitan ma kogu südamest parlamendi raportit.

Arvelduse lõplikkuse ja finantstagatiste direktiivid on järelturu keskkonna kaks nurgakivi ja pole kahtlust, et praegused muudatused kujutavad endast väga olulist edasiminekut.

Komisjon toetas EKP taotlust nimetada süsteemid otse komisjonile, kuid sellele on nõukogus praegu ebapiisav toetus. Siiski on see midagi, mille juurde me lähimas tulevikus tagasi pöördume, et seda uuesti uurida.

Esitan veel kord oma parimad soovid Piia-Noora Kauppile.

Piia-Noora Kauppi, raportöör. – Austatud juhataja, ma soovin tänada kolleege heade sõnade eest ja samuti volinikku aastatepikkuse koostöö eest.

Sooviksin esitada mõned poliitilised seisukohad, esiteks kliiringu ja arvelduste tegevusjuhendi kohta. Ma ei arva, et on õige aeg anda lõplikke hinnanguid selle toimimise kohta. See on olnud üks põhjuseid, miks mõned turuosalisel on olnud ühenduste ja koostalitlusvõime arendamise vastu. Nad ütlevad, et on probleeme arvelduse lõplikkusega ja samuti erinevate eeskirjade kooskõlastamisega. Arvan, et kui me nüüd selle direktiivi vastu võtame, siis on turuosalistel lihtsam nõustuda ühendustega ja koos nende süsteemidega talitlemise võimega.

Teine küsimus puudutab EKPd. Arvan, et me saame komisjoniga rohkem koostööd teha, eriti mitmesugustel teemadel ühenduse lähenemisviisi loomisel. Meil juba on praktiline areng, mis toob kaasa ühenduse süsteemid ja EKP on loonud võrgupõhiseid süsteeme, mida ei reguleeri ühegi konkreetse liikmesriigi õigus. Oleks rumal mitte võtta seda igapäevast praktilist arengut omaks, kui me proovime Euroopa õigust uuendada. Seega olen väga rõõmus, et komisjon kavatseb seda küsimust uurida. Võib-olla on järgmise parlamendi ametiaja jooksul sobiv aeg viia need EKP loodud süsteemid arvelduse lõplikkuse direktiivi kohaldamisalasse.

Lõpuks, mis puutub Haagi konventsiooni, siis me oleme näinud, kui raske on üksikasjades kokku leppida, kui seda tuleb teha Euroopa Ühenduse direktiivide kaudu. On väga tähtis liikuda edasi Haagi konventsiooniga ja läbirääkimistega erinevates eraõiguse küsimustes. Eriti raske oli püüda leida kompromissi sisestamishetke ja tühistamishetke küsimustes. Need on väga väikesed punktid, kuid arvan, et ka komisjon liigub kõnealustel tähtsadel teemadel edasi, võib-olla järgmisel ametiajal.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub neljapäeval.

21. Hoiuste tagamise skeemid seoses hoiuste tagamise ulatuse ja hüvitamise tähtajaga (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on majandus- ja rahanduskomisjoni nimel esitatud Christian Ehleri raport (A6-0494/2008) ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 1994/19/EMÜ hoiuste tagamise skeemide kohta seoses hoiuste tagamise ulatuse ja hüvitamise tähtajaga (KOM(2008)0661 – C6-0361/2008 – 2008/0199(COD)).

Christian Ehler, raportöör. – (DE) Austatud juhataja, volinik, kallid kolleegid, täna lõpetame hoiuste tagamise direktiivi muutmise väga kiire menetluse. Kogu menetlus demonstreerib nii Euroopa institutsioonide võimekust kui ka piiranguid. Alles oktoobri keskel esitas komisjon direktiivi muutmise ettepaneku, millel on nii poliitiline kui ka majanduslik eesmärk, nimelt taastada hoiustajate usaldus finantsturu, pankade piiriülese tegevuse ja finantsturgude reguleerimise vastu üldiselt.

Me oleme saavutanud hoiuste tagatiste suurenemise, hüvitamise tähtaegade selge lühendamise kriisi korral ja ühiste hoiustetagatiste kaotamise. Oli vastuvõetamatu, et suured pangad ei suutnud omaenda institutsiooni hävingut ette näha ja väikehoiustajad pidid koos nendega hävima. Me oleme saavutanud hoiuste tagatiste suurenemise alates 2010. aastast 100 000 euron, mis katab 90% hoiustest Euroopas.

Meie Euroopa Parlamendis etendasime selles protsessis kiiret ja konstruktiivset rolli. Me loobusime paljudest parlamentaarsetest õigustest, kuid panime asjad liikuma. Me pidasime kolmepäevast tähtaega algusest peale ebarealistlikuks. Arvan, et 20 päeva on lubadus, mida on võimalik ka praktikas pidada ja mis ei valmista hoiustajatele pettumust.

Oli tähtis taashõlmata väikeettevõtted. Finantsturgude süsteemse stabiliseerimise valguses oleks ainult erahoiuste tagamine olnud hukutav signaal. Me nägime ka – ja see on eriti tähtis – vajadust erakorraliste hüvitamise järele, sest hoiuste tagamise skeemi ja institutsioonide stabiliseerimismeetmete vahel on väga otsene seos, eriti praktiliste juhtumite korral, mille tunnistajaks me seni oleme olnud.

Piirangud, millest me oleme loomulikult teadlikud, seisnevad selles, et niivõrd lühikese etteteatamise aja jooksul tuleb jõustada niivõrd kaugeleulatuv teema nagu ühtlustamine. Paljud liikmesriigid soovisid direktiiviga vältida võimalikke konkurentsimoonusi ja sätestada Euroopa hoiuste tagatistele ülemmäära. Mure, mida me käsitlesime uuringus, mille me sellele lisasime, oli õigustatud, kuid me ei peaks ootama tulemust.

Seisukoht, et ootused ja poliitilised lubadused, mis on seotud asjaoluga, et liikmesriigid nagu Saksamaa või Iirimaa tegutsevad finantskriisis mõtlematult ja lubavad piiramatuid tagatiseid, on problemaatilised ja tooks turul kaasa konkurentsimoonusi, on õige ainult teatud piirini, sest peame ütlema täiesti selgelt, et need on poliitilised lubadused, mida pole võimalik ei jõustada ega kohtulikult menetleda.

Siiski, me peame tagama, et suurim ühtlustamine ei too kaasa tagatiste vähenemist konkreetsetes liikmesriikides, mis omakorda tugevdaks rahastamissüsteemide erinevustest tulenevaid konkurentsimoonusi. Sellega seoses oli tark liigutus sõnastada eesootav ühtlustamine, teisiti öeldes: me oleme sõnastanud terve rea küsimusi, millele tuleb kõigepealt vastata, sest – ja nagu ütlesin, on need menetluse piirangud – arutada üheksanädalase maratonmenetluse käigus küsimusi, mida me Euroopas pole olnud viimase viie aasta jooksul valmis käsitlema, pole täiesti ohutu.

Sooviksin veel kord väljendada tänu nii tugeva meeskonnatöö eest fraktsioonide vahel parlamendis. Tuli teha palju kompromisse, kuid meil õnnestus saata signaal, mis oli oluline finantsturgude stabiliseerimiseks. Meie Euroopa Parlamendis peame samuti andma sisulise panuse, et muuta see väga minimaalne eelnõu selgeks ja tõesti kasulikuks.

Sooviksin veel kord tänada kõiki, kes olid nõus selles menetluses parlamentaarsetest õigustest loobuma.

Charlie McCreevy, komisjoni liige. – Austatud juhataja, sooviksin tänada raportööri tema töö selle eest ettepanekuga, mis on osutunud oodatust keerulisemaks. Me võtame oma kindlat sihti säilitada finantstormide ajal hoiustajate usaldus väga tõsiselt ja ma olen tänulik parlamendile valmisoleku eest seda küsimust kiiresti käsitleda.

Siiski pean ka tunnistama, et olen pettunud hoiuste tagamise skeemide direktiivile esitatud mõnede muudatusettepanekute pärast, eriti hüvitamisega viivitamise pärast.

Lubage meenutada, et 8. detsembril hääletas see saal maksimaalselt kahenädalase hüvitamise tähtaja poolt. Siiski praegu meie ees olev kompromiss näeb ette nelja nädala pikkust hüvitamistähtaega, mida võib veelgi

pikendada kuue nädalani. Kui lisate siia veel ühe nädala jagu pädevate asutuste otsustamist, siis tähendab see seitset nädalat. Seitse nädalat on väga pikk aeg hoiustajatele, kes ei saa osta toitu, maksta arveid või kasutada oma maksekaarte.

Ärgem unustagem, et praegu kehtiv korraldus, mis võimaldab hüvitamisega viivitada kolmest üheksa kuuni, jääb kehtima veel kaheks aastaks.

Olen mures sõnumi pärast, mille see saadab Euroopa kodanikele ja kuidas see mõjutab meie usaldusväärsust. Olen mures võimaluse pärast, et tuleb jälle olla tunnistajaks vaatepildile, kuidas kodanikud seisavad oma panga ukse taga järjekorras järgmisel korral, kui nad kuulevad, et pangal on probleeme. Minu mure on, et oma raha kättesaamatus mitme nädala jooksul on liiga pikk aeg, et hoida hoiustajate närve kriisiolukorras rahulikuna.

Samuti on mul kahju, et laualolev kompromiss ei ole ambitsioonikam hoiuste tagamise ulatuse suurendamise mõttes. Ärgem unustagem, et peaaegu kõik liikmesriigid olid 2008. aasta oktoobriks juba suurendanud oma tagatist 50 000 euroni. Seepärast tegi komisjon ettepaneku saata hoiustajatele selge signaal, et nende kaitse suureneb peaaegu kohe. See, mis pidi olema kohene signaal, tuleb nüüd edasi lükata 2009. aasta keskele.

Sellegipoolest toetab komisjon kokkulepet parlamendi ja nõukogu vahel, juhul kui teie selle hääletusel heaks kiidate. On endiselt tähtis, et 2009. aasta juuni lõpuks suurendataks hoiuste tagamise ulatust 50 000 euroni ja lõpuks 100 000 euroni ja et omavastutusest loobutaks juuni keskpaigaks.

Komisjon pöördub aruandega järgmisel aastal muude lahtiste küsimuste juurde tagasi. Jään ootama koostööd parlamendiga tähtsa ülesande kallal, milleks on meie kodanike usalduse taastamine finantssüsteemi vastu.

Cornelis Visser, *fraktsiooni PPE-DE nimel.* – (NL) Austatud juhataja, pole hirmu, et me seda liiga tihti kordaksime: praeguse finantskriisi ajal on ühtne Euroopa hääل üks ja ainus kõige tähtsam asi. Mina argumenteerin hoiuste tagamise skeemide täieliku üleeuroopalise ühtlustamise poolt. See on ka see, mida soovivad Euroopa Parlament ja Christian Ehler.

Kriisiaegadel on täielik ühtlustamine äärmiselt pakiline küsimus kahel põhjusel. Eelkõige on lõppude lõpuks meie kohus pakkuda tarbijatele rahalist kaitset. Paljud Euroopa kodanikud seostavad krediidikriisi ebakindlusega ja hirmuga kaotada oma vara ja omand. Me peaksime sellele tundele vastu seisma.

Riiklikul tasandil on mitmed liikmesriigid võtnud meetmeid, et pakkuda tarbijatele rahalist kaitset. Nii oli see Lirimaa, kuid ka Hollandis, kus tagatud summat on ajutiselt suurendatud 40 000 eurolt 100 000 euroni. Nagu Lirimaa, tunneb ka Holland end vastutavana eraisikute ja väikeettevõtete kaitse eest.

On siiski vajalik sätestada seoses hoiuste tagamise skeemidega rakendatud meetmed ühes Euroopa direktiivis. Lõppude lõpuks, me teame liigagi hästi, millega koostöö ja järelevalve puudumine võib lõppeda. Me peaks seda tegema, kuid ühtsel viisil ja seepärast pooldan ma üht ülempiiri. Me saame selle aastaks 2010, tingimusel et me järgime raportööri ettepanekut. Ülempiir on 100 000 eurot.

Praegune olukord, kus liikmesriigid, näiteks Saksamaa ja Lirimaa, pakuvad piiramatut tagatist, on Euroopa jaoks risk. Tänu neile piiramatutele tagatistele liigub raha näiteks Hollandist ja Ühendkuningriigist naaberriikidesse, mis mõjub negatiivselt stabiilsusele.

Olen rõõmus, et nõukogu minuga selles küsimuses nõustub. Christian Ehler on esitanud tugevad ettepanekud, sh seoses väike- ja keskmise suurusega äriühingutega. Need äriühingud peaksid endiselt kuuluma hoiuste tagamise skeemi kohaldamisalasse. Minu arvates oleme meie, Euroopa Parlament, niisiis saavutanud tarbijate ja väike- ja keskmise suurusega ettevõtete huvides hea tulemuse ja ma loodan, et komisjon seda algatust toetab.

Pervenche Berès, *fraktsiooni PSE nimel.* – (FR) Lugupeetud juhataja, austatud volinik, ma usun, et käesoleva teemaga seoses võite te olla väga rahul sellega, et on olemas Euroopa Parlament. Seda esiteks seetõttu, et mõne kuu eest võtsime vastu teise Christian Ehleri ettevalmistatud raporti. Sel puhul ütlesin ma teile, et kriis, millesse Euroopa Liit oli selgelt sattunud, sunnib meid seda küsimust uuesti kaaluma, isegi enne, kui on olemas kõik teie kavandatud mõju uuringute tulemused. Oli vaja, et nõukogu annaks teile korralduse tegutseda ja mul on sellest kahju, kuid nii need asjad olid. Samuti on mul kahju, et pärast seda, kui riik, kust teie pärit olete, võttis kasutusele süsteemi, mis peaaegu hävitas teie volitused, nimelt siseturu, ei öelnud te avalikult midagi.

Ärgem siiski keskendugem minevikule, vaid vaadake pigem tulevikku ja nüüd meie ees olevat ettepanekut. See on mõistlik ettepanek, mis on antud olukorras asjakohane ja ma tänan südamlikult raportööri tema hoo ja otsustavuse eest, et võimaldada meil saavutada kokkulepe esimesel lugemisel. See on taganud suurima ühtlustamise, mis vastab meie kodanike ootustele, kes selle kriisi reaalsusega silmitsi seistes muretsesid, kas hoiuste tagamise skeem äkki nende sääste karmilt ei kohtle, sõltumata sellest, kas need on suured või väikesed ja kas me räägime kohalikest asutustest või väike- ja keskmise suurusega ettevõtetest.

Olen rõõmus, et me oleme jõudnud nõukoguga kokkuleppele laiendada direktiivi reguleerimisala, mida komisjon soovis piirata vaid eraisikutega, ehkki ka VKEd ja kohalikud asutused on samuti oma hoiuste tagamise pärast selgelt mures.

Olen samuti rõõmus selle üle, et saavutasime suurima ühtlustamise 50 000 eurot juures täna ja 100 000 juures homme, koos lubadusega komisjonilt, kahtlemata Charlie McCreevy mantlipärija jaoks, võimaldada meil hinnata tingimusi, mille puhul me saaksime ühtlustada veelgi rohkem ja lõpuks luua Euroopa tagatisfondi. Selgelt on olemas mure seoses konkurentsimoonutuste ohuga, kuid see pole vaid muresemise küsimus, ja siin ma usun, et raportöör nõustub minuga. Samuti on Euroopa Liidu jaoks olemas võimalus kriisi hallata, vältida paanikat ja tagada hoiustajate õigused. Mulle näib, et see oli selgelt Euroopa Parlamendi peamine eesmärk.

Nende läbirääkimistega seoses kahetsen ma ühte asja – mis elementaarsustesse puutub, siis oleme õppinud Iirimaa halvast näitest, kuid me pole õppinud Islandi halvast näitest. Islandil lubati hoiustele liiga suuri intresse, mis sundis Euroopa Liitu alustama selle riigiga läbirääkimisi, et katta tagatised suuremas ulatuses kui intressimäärad, mida oleks kohaldatud tavapärestes turutingimustes. Siiski, tuginedes aruandele, mille komisjon meile edastab, loodan ma, et me saame neid läbirääkimisi edasi viia, arvestades samas ka järeltule, mida töörihm, mille eest vastutama on komisjon usaldanud Jacques de Larosière'i, võib meile poolel teel edastada, selleks et tulevikus seda mehhanismi ühtlustatud viisil korraldada.

Sharon Bowles, *fraktsiooni ALDE nimel*. – Austatud juhataja, kõik institutsioonid on selle projekti osas olnud ambitsioonikad, ehkki mitte kõik samasuunaliselt. Komisjon oli ambitsioonikas, pakkudes välja 100 000 eurole vähima tagatise ja kolmepäevase hüvitamistähtaja. Nõukogu on olnud ambitsioonikas, valides suurima ühtlustamise ja parlament on olnud ambitsioonikas tagades, et see toimib kodanike huvides. Soovin tänada raportööri ja teisi kolleege koostöö eest.

Ettepanek liikuda ühe hüppega menetluste juurest, mis mõnedes riikides ei mahu võib-olla isegi praegu hüvitise maksmiseks lubatud üheksa kuu sisse, ainult kolme päeva juurde, oli võib-olla liiga ambitsioonikas. Me nõustume lõpliku ajavahemikuga, mille suurim võimalik kestus on kuni 35 päeva, kuid pisut vastumeelselt, sest me oleksime eelistanud tükk maad lühemat ajavahemikku. Kolmkümmend viis päeva ilma rahale juurdepääsuta jätab kodanikud ikkagi raskesse olukorda. See muudab tähtsaks võimalused erakorraliste hüvitiste maksmiseks, või, mis oleks veelgi parem, kokkulepped pangateenuste jätkuvuse tagamiseks.

Suurima ühtlustamise julge sammu astumine tähendab, et ilmnevad tagajärjed, millega tuleb tegeleda, mis muudab praeguse esimeseks etapiks pooleliolevas töös, millest annab tunnistust ka küsimuste arv, mille kohta komisjonil palutakse järgmise aasta lõpuks aru anda. Üks tagajärgedest on vajadus mõnede suurema saldoga erandite järele ja ma tervitan mõnede sotsiaalselt vajalike, enne 2008. aasta algust olemas olnud suurema saldoga sätete säilitamist.

Siiski oleme sellest ajast saadik targemaks saanud. Tegelikult kogu direktiiv keerlebki selle ümber: viimase aja õppetunnid. On kahetsusväärne, et me ei saanud reservatsioonideta lubadust võimaldada suuremas mahus kaitset ajutiselt suurendatud saldodele, mis tekivad näiteks siis, kui müüakse maju või makstakse välja pensioni täissummasid.

Pärast Islandi pankade kokkukukkumist on sellises olukorras saadud kahetsusväärset kahju ja see on mitmes liikmesriigis käivitanud erikaitse kavad. Inimesed, kes pikaajaliselt valdavad suuri summasid, mida hoiustada, võivad seda teha ja tagada hoiuse ohutuse, jagades selle erinevate institutsioonide vahel, kuid on ebarealistlik paluda, et täissumma makseid sel viisil kanaliseeritaks.

Kogu elu säästude kaotamise tagajärjed on õppetund, mida meil pole vaja uuesti õppida, seega ma loodan, et volinik näitab üles innukust võimaldada lisakaitset spetsiifilistele ajutiselt suuremate saldodele, mille osas me oleme palunud tal meile aru anda samuti järgmise aasta lõpuks.

Astrid Lulling (PPE-DE). – (FR) Austatud juhataja, ehkki oli vaja taastada usaldus, teame me, et rahandusministrite langetatud poliitiline otsus suurendada hoiuste tagamise taset on kaasa toonud mitmeid tehnilisi raskusi ja tagajärgi.

Kõnealune tagatise suurendamine 50 000 euroni ja edaspidi 100 000 euroni peab viima liikmesriikides kasutusele võetud süsteemide toimimisvõime ja otstarbekuse taastäbivaatamiseni. Seetõttu pean avaldama austust raportööri Christian Ehlerile, kes lähenes oma tööle avatud meelega. Mina omalt poolt toetan raportööri poolt kolmepoolsetel kõneluste nõukoguga saavutatud kompromissi. Tahaksin siiski esitada kolm mõtet.

Esimene puudutab hüvitamistähtaega. 20-päevane ajavahemik, enne kui hoiuste summa tagastatakse, võib mõnele inimestele näida liiga pikk, kuid paluksin neil mõelda kõigele, mida on vaja teha, enne kui see tagasimaksmine toimuda saab. Jättes kõrvale pahausksuse, nad mõistavad, et vaid mõnepäevane ajavahemik teabe kogumiseks ja kontrolliks ning seejärel makse sooritamiseks on lihtsalt täiesti ebarealistlik. Kaksikümne päeva on tegelikult ka juba väga pingeline.

Austatud juhataja, kahjuks ma tean, millest ma räägin, sest Luksemburgil on kurb privileeg kohaldada hoiuste tagamise skeemi Kaupthing Banki juhtumi puhul. Me võime sellest saada mõned õppetunnid, mida tuleb tähele panna, eriti kui soovime hoiustajate huvides edasi liikuda. Eluliselt tähtis on teha vahet pankrotil ja krediitiasutuse maksete ajutise peatamise vahel. Maksete peatamise korral võib ette näha panga ülevõttu. Siiski, hoiuste väga kiire tagastamise tagajärg oleks selle stsenaariumi võimatuks muutmine. Selle tulemusena tuleb direktiivis seda vahet teha.

Teine õppetund on see, et enamikus liikmesriikides tuleb hoiuste tagamise skeemid uute nõuete tõttu ümber korraldada. Peame seepärast jätma neile aega tegutsemiseks. Minu arvates on väljapakutud ajavahemikud mõistlikud. Siiski, volinik, meie 20 päeva ja 7 nädala vahel, millest räägite teie, on päris suur vahe.

Lõpuks, austatud juhataja, ehkki usalduse taastamine hoiustajate seas on elutähtis, oleks mittetoimivate lahenduste pealesurumine saatuslik viga. Seetõttu olen ma üles kutsunud mõõdukusele. Liigsed nõuded lihtsalt ainult raskendaksid olukorda. Olen lõpetanud, austatud juhataja, kuid tähtis oli küsimused läbi käia ja mitte rääkida sellise kiirusega, millele meie tõlgid järele ei jõua.

Antolín Sánchez Presedo (PSE). – (ES) Lugupeetud juhataja, volinik, austatud kolleegid, finantskriis on hoiuste tagamise skeemide toimimise Euroopa Liidus proovile pannud. Selle tulemusena sündinud pinged on näidanud, et skeemide ebapiisav kohaldamisala ja toimimine on kõigutanud hoiustajate usaldust ja et mõnede liikmesriikide poolt olukorra käsitlemiseks võetud ühepoolsetel meetmetel on oluline piiriülene mõju ja destabiliseerivad tagajärjed. See on lisanud nõudmisi ühistegevuse järele, et parandada avastatud nõrkusi ja viia läbi regulatiivse raamistiku põhjalik läbivaatamine.

Läbiraakimistel saadud tekst kajastab suurepäraselt tööd, mida tegi Christian Ehler, kes majandus- ja rahanduskomisjonis saavutas laialdase konsensuse. Selle vastuvõtmine esimesel lugemisel näitab rohelist tuld reformile, mis käsitleb kaht pakilist küsimust: hoiuste tagamise ulatuse suurendamine ja hüvitamise kiirendamine. Samuti loob see aluse läbivaatamiseks, et ühtlustada pangahoiuste tagatised kogu Euroopa ühtsel turul.

Ma tervitan ettepanekut tõsta tagatud hoiuse suurus algselt vähemalt 50 000 euroni ja kaaluda selle ühtlustamise 100 000 euro tasemel 2010. aasta lõpuks, sõltuvalt mõju hinnangust, mida komisjon peab analüüsima, võttes arvesse tarbijakaitset, finantsstabiilsust ja konkurentsi.

Komisjonile antud volitus muuta suurust vastavalt inflatsioonile, kooskõlas regulatiivkomitee menetlusega, on samuti asjakohane.

Hüvitamistähtaaja lühendamine praeguselt kolmelt kuult 20 tööpäevani pärast haldus- või kohtuotsust ja võimaliku 10 tööpäevani lühendamise hindamine on arvestatav edasiminekuks, samuti ka erakorralise hüvitamise mõiste kasutuselevõtmine ja kohustus anda hoiustajatele kohaldatava tagamise skeemi kohta teavet, mida nad vajavad.

Ma toetan täielikult nõudmist, et komisjon koostaks 2009. aasta lõpuks põhjaliku aruande, käsitledes tähtsaid aspekte, näiteks tagamise skeemide rahastamismehhanismide ühtlustamine, täieliku tagamise põhjendamine konkreetsetel juhtudel, ühenduse tagatisskeemi hind ja kasu sellest ning seosed tagamise skeemide ja muude alternatiivsete meetodite vahel.

Mariela Velichkova Baeva (ALDE). – (BG) Hoiuste tagamise direktiivis ja hoiuste tagamise ulatuses ning hüvitamise tähtajas tehtud tähtsamate muudatuste poolt saadetava põhilise sõnumi peamine eesmärk on näha ette tagatiste kõrgem tase, et kaitsta väikeinvestorite hoiuseid ja säilitada usaldus finantsüsteemi vastu.

Praegu on raske hinnata praeguse finantspöörise ja sellega kohanemisega kaasnevaid fiskaalseid kulusid. Potentsiaalselt madal reaalse SKT kasv mõne aasta jooksul võib kunagi tulevikus osutada lisanduvaks destabiliseerivaks teguriks fiskaalse jätkusuutlikkuse seisukohalt.

Selles kliimas on soovitatav liikmesriikides kasutusel olevate finantsmehhanismide kiire analüüsimine, selleks et hinnata läbiviidud sekkumise mõju. Ütlema tagi on selge, et hoiuste tagamise skeemid on tõhus ennetav meede, kuid nende mõju on piiratud kohaliku keskkonnaga, kus nad toimivad. Selleks et sarnaseid nõrkusi raviga, kui investorid jõuavad valiku tegemiseni mitmesuguste kaitsetasemetega vahel, vajame me kooskõlastamist ühenduse tasandil.

Paolo Bartolozzi (PPE-DE). – (IT) Austatud juhataja, kallid kolleegid, hiljutine finantskriis, millest rahvusvaheline pangandussüsteem on olnud tugevalt haaratud, on hoiustajate seas tekitanud rohkesti muret tuleviku ja nende hoiuste ebakindluse pärast.

Volatiilsuse ja turgude kõikumise korrigeerimiseks ning leevendamaks riski, et ilmselgete või varjatud likviidsusprobleemidega pangad ei maksa, on Euroopa Parlament koos nõukoguga koostanud ettepaneku võtta vastu direktiiv, mille eesmärgiks on muuta hoiuste tagamise skeeme hoiuste tagamise ulatuse ja hüvitamistähtsuse osas. Eesmärgiga taastada üldine usaldus, tagada finantssektori asjakohane toimimine ja paremini kaitsta erahoiustajate ja nende perekondade hoiuseid, kutsus Euroopa Ülemkogu 7. oktoobril Euroopa Komisjoni üles esitama kiiresti ettepanek, et edendada hoiuste tagamise skeemide ühtlustamist Euroopa Liidus.

Kõnealuse meetmega, mille parlament peaks vastu võtma, sätestatakse täna erahoiustajate hoiuste tagamise minimaalseks ulatuseks vähemalt 50 000 eurot, tõdedes, et paljud liikmesriigid otsivad praegu võimalust tõsta kaitse miinimumsuurus vähemalt 100 000 euron. Direktiiviga sätestatakse ka hüvitamistähtsuse, mille pikkuseks praegu on seatud kolm kuud ja mida võib pikendada üheksa kuuni, lühendamine maksimaalselt mõne nädalani.

Globaliseerunud majanduses ja eriti Euroopas, kus me oleme tunnistanud pankade ja filiaalide levimisele, on Euroopa Liidu liikmesriikide jaoks eluliselt tähtis, et toimiks tõhus piiriülene koostöö päritoluriigis asuva panga ja vastuvõtjariigis asuva panga vahel. Selline koostöö peab kindlustama tagatiseid ja tagama kiired väljamaksed krediitdiasutuste maksevõimetuse või pankroti korral.

Ja viimaks, kuna Euroopa Komisjoni direktiivi läbivaatamisega piiratakse kohaldamisala füüsilisest isikust hoiustajatega, siis ma arvan, et oleks asjakohane seda pisut laiendada, et hõlmata väike- ja keskmise suurusega ettevõtteid. Nad on aktiivselt kaasatud Euroopa Liidu majanduse tootmisprotsessides ja kujutavad endast asendamatu inim- ja sotsiaalset kapitali. VKEdele tuleks nüüd siiski anda õiguslik kaitse, mis mitte ainult ei hoiaks neid pangakrahhidest põhjustatud ebakindluse riski eest, vaid võimaldaks neil samuti toimida suurema konkurentsivõime positsioonilt ning paremas majanduslikus, rahalises ja tööhõive stabiilsuse olukorras.

Ján Hudacký (PPE-DE). – (SK) Praegune finantskriis kohustab meid suhteliselt kiiresti võtma selliseid meetmeid, mis kaotaksid selle mõju nii kodanikele kui ka Euroopa Liidu majandusele.

Minu kolleeg Christian Ehleri raportis käsitletakse hoiuste tagamise küsimust tagatise suuruse ja hüvitamise tähtaegade mõttes väga tasakaalustatult. Komisjoni praegustele jõupingutustele vaatamata pean ma sellega seoses meenutama komisjoni paindumatust süveneva kriisi ajal, mille sihiks on hoida üksikuid liikmesriike võtmast vastu kooskõlastamata otsuseid pangaklientide hoiuste kaitse küsimuses.

See olematu kooskõlastamine on kulmineerunud – õnneks ainult piiratud ulatuses – sellega, et kliendid võtavad kaoiliselt oma hoiuseid välja ja kannavad neid pankadesse neis liikmesriikides, kus hoiused on suuremas ulatuses kaitstud. Seoses vajadusega taastada inimeste usaldus finantsasutuste vastu, peame me ette valmistama meetmed, mis on võimalikult paindlikud, kuid samal ajal põhinevad realistlikel eeldustel.

Ma jagan raportööri arvamust, et juhtudel, kus hoiustele pole võimalik ligi pääseda, on väljapakutud kolmepäevane väljamaksetähtaeg ebarealistlik, sest tõenäoliselt kukuks hoiuste tagamise skeem lihtsalt numbrite raskuse all kokku. Seepärast näib olevat mõistlik süsteem piiratud rahasummade erakorralisteks väljamakseteks kolme päeva jooksul, juhtumiteks kui pangateenuste pidevust pole võimalik tagada.

Olen rõõmus, et hoiuste tagamise miinimumtasest suurendatakse 2009. aasta lõpuks 100 000 euronit, mis selgelt suurendab hoiustajate usaldust finantsasutuste vastu. Seoses meie esialgse kogemusega finantskriisist arvan ma, et väikese ja keskmise suurusega ettevõtted, millel muide pole tihti võimalik kriisi ajal vajalikke laene saada, tuleks samuti tuua selle hoiuste tagamise direktiivi raamistikku, selleks et anda neile vähemalt üks viis selle kriisiga toimetulekuks.

Colm Burke (PPE-DE). - Austatud juhataja, maailma majandus on viimase paari kuu jooksul kummuli pöördunud. Meie ees on nüüd kohutav panoraam maksevõimetusest, pankrottidest, riigistamistest, massiivsest varade hävitamisest ja aktsiaturu allahindlusest. Meie rahalise infrastruktuuri keskseid institutsioone on juurteni raputatud. Meie pangad on põlvili ja tegelevad, müts peos, kerjamisega riikide valitsuste ees.

Riikide valitsused ei saa pilku kõrvale pöörata pankade strateegilise tähtsuse tõttu reaalmajanduse rataste õlitajatena. See on šokeeriv ja hirmutav näha, et näiteks üks liri pank on vaid viimase paari kuu jooksul kaotanud 97% oma väärtusest.

Seepärast on hoiuste tagamise skeemid olnud keskse tähtsusega investorite kaitsmisel praegu maailma majandust rappiva kõige hullemal finantskriisi eest. See arv, 100 000 eurot, on psühholoogiliselt ja samuti majanduslikult tähtis, sest rahustab investoreid, et nende eluaegsed säästud pole ohus.

Õnnitlen raportöör Christian Ehlerit tema töö puhul ja tervitan eriti kohaldamisala laiendamist, millega hõlmatakse tagatised VKEdele. VKEd on meie peamine lootus ja peaks olema meie prioriteet, kui me vaatame valguse poole tunneli lõpus, kui me püüame praegusest majanduslangusest kiiresti taastuda.

Samuti kordan ma üleskutset rohkem kooskõlastatud reageerimiseks tulevikus. Liri valitsus tegutses ühepoolselt, et tagada liri pangad. Tulevikus peaks kehtima ametlik instrument, et tagada parem kooskõlastamine liikmesriikide vahel.

Lõpetuseks, üldisemast seisukohast, ei tohi me unustada, milline tohutu tähtsus on meie tihedal majanduslikul integratsioonis siin Euroopa Liidus ja eriti euroalal, mis on varjanud meid finantsorkaani tormituult eest. See mõte puudutab eriti väiksemaid liikmesriike, näiteks Lirimaa. Piisab vaid, kui vaatame põhja poole meie saarenaabrite suunas, Islandile, et näha hävingut, mille võib põhjustada üksi hiilgavas isolatsioonis seismine: riigi valuuta kukkus kokku ja majandus on varemeis. Pole mingit tagatist, et seda poleks juhtunud, kui Lirimaa ja muud väiksemad liikmesriigid poleks olnud euroalal.

Othmar Karas (PPE-DE). – (DE) Austatud juhataja, austatud raportöör, lugupeetud volinik, sooviksin raportöörile öelda, et olen tänulik tema asjatundlikkuse, tema üksikasjade märkamise eest, mis tagas, et ei kerkinud soovimatuid probleeme, ja tema parlamentaarse lähenemisviisi eest arutelule.

See teema mõjutab kõiki. Iga hoiustaja mureseb oma raha pärast, kui pank raskustesse satub. Iga hoiustaja tahab teada, kui kindlas kohas tema raha on. Iga hoiustaja tahab teada, millal ja kui palju ta oma rahast kindlasti tagasi saab. Seetõttu tervitan ma tagatise suuruse tõstmist ja jään ootama hinnangut tagajärgedele, nii et saaksime otsustada, kas 100 000 euro piir on ühtlustatud summa või minimaalne summa. Tervitan hüvitamise tähtaegade lühendamist ja sooviksin tänada kõiki austatud sõpru, kes soovivad need normid üle kanda VKEdele. Volinikult sooviksin kinnitust selle kohta, kas ja kuidas selline edasiliikumine on võimalik.

Margarita Starkevičiūtė (ALDE). - Austatud juhataja, mõnele inimestele meeldib rääkida, et Euroopa Liit ei toimi mõnikord tõhusalt, kuid see dokument on hea näide sellest, kuidas me vajaduse korral suudame väga kiiresti tegutseda, arvestades lühikest ajavahemikku, mille jooksul kokkuleppele jõudsime.

Soovin vaid öelda, et see kokkulepe saadab Euroopa Liidu kodanikele väga tähtsa signaali, et me suudame nende vajadustele reageerida. Teine väga tähtis punkt on see, et ehkki oleme väga erinevad, suudame siiski saavutada kokkuleppe olulistest küsimustest nagu tagatud hoiuste suurus, hüvitamise tähtaeg ja muud tavakodanikele tähtsad teemad. See kompromiss pole võib-olla täiuslik, kuid see on siiski hea tõestus selle kohta, et me suudame koos tegutseda.

Charlie McCreevy, komisjoni liige. – Austatud juhataja, ma sooviksin lihtsalt korrata, et ehkki komisjoni seisukohalt pole tulemused täielikult rahuldavad, ei soovi me viivitada või riskida kompromissiga, mis mõnes osas hoiustajate olukorda parandab. Me peame hoiuste tagamise skeemide parandamise kallal edasi töötama.

Muidugi luban ma 2009. aasta lõpuks täita direktiiviga kehtestatud aruandekohustuse. Neis aruannetes uuritakse teemasid, millest parlamendiliikmed täna õhtul siin rääkisid. Kui me edasise töö tulemusi ja sellest tuleneda võivaid ettepanekuid arutame, siis loodan ma siiralt, et tulemus oleks ambitsioonikam. Peamine küsimus, mida me silmas peame, on Euroopa Liidu hoiustajate usalduse eest pikaajaline hoolitsemine.

Christian Ehler, raportöör. – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud volinik, palun ärge hävitage kompromissi, mille me oleme nii lühikese aja jooksul kokku pannud. See polnud midagi rohkemat kui komisjoni teatis, mille parlament muutis reaalsuseks, leidis kompromissi nõukoguga, nikerdades muu maailmaga tõlgenduse kallal. Palun esitlege seda välismaailmale sellena, mis ta on: kolme institutsiooni väga kiire reaktsioon, väga kaugeleulatav mõtetöö vajalike sammude ühtlustamise suunas, sh vajalikud uuringud, millel on kodanikele väga positiivne ja otsene mõju, nimelt, mis meie ootuste kohaselt on 90% hoiuste tagatiste peaaegu täielik hõlmamine ja lühemad tähtajad. Ka meie mõtlesime ilmselgelt erakorraliste hüvitamiste peale.

Sooviksin veel kord öelda: kompromiss ei tähenda lihtsalt seda, et kolm institutsiooni või üks kolmest, nimelt komisjon, ütleb, et see on kompromiss ja nüüd me tahame hakata juuksekarva lõhki ajama; see on ühine signaal. Seetõttu me liitusime selle kiire menetlusega. Oleks olnud poliitiliselt hoolimatu hakata avalikkuse ees tegelema intellektuaalse juuksekarva lõhestamisega. Peame muule maailmale edastama selle positiivse signaali, milleni me koos oleme jõudnud, koos komisjoniga. Vastasel korral saavutaksime me praeguses finantskriisis täpselt vastupidise tulemuse sellele, mille osas teie oma avalduses nii tugev olite, kuid mille meie tegime võimalikuks, muutes selle reaalsuseks.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub neljapäeval.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Sebastian Valentin Bodu (PPE-DE). – (RO) Praegune majanduskriis nõuab erakordseid meetmeid ajal, kui järjest suurem arv eurooplasi seisab silmitsi tööpuuduse ja majanduslanguse väljavaatega. Tagatud pangahoiuste ülempiiri tõstmine kogu elanikkonnale on teretulnud meede, mis hoiab usaldust pangandussüsteemi vastu. Esialgne ülemmäär 50 000 eurot ja edasine 100 000 eurot on enam kui piisav riikidele, mille pangandussüsteemidel puuduvad pikaajalised traditsioonid, mis on tõsi näiteks Rumeenia ja muude endiste kommunistlike riikide puhul. Praegu on tähtis, et kõik riigid selle meetme vastu võtaksid, vastasel korral on oht põhjustada elanikkonna seas paanikat. Rumeenia pole riikide seas, kus väga paljud hoiused oleksid suuremad kui 50 000 eurot. Siiski, psühholoogilises mõttes saab tagatud summa suurendamine mõjuda ainult positiivselt, arvestades et elanikkonna hoiused on võrreldes septembriga juba ainult Bukarestis vähenenud 6% võrra. See tähendab, et vaid mõne nädalaga on välja võetud umbes 600 miljonit eurot, mis on viimastel aastatel pretseeditu.

Teisest küljest sooviksin Euroopa Parlamendi liikmena juhtida teie tähelepanu asjaolule, et seda meedet tuleb täiendada laenu andmise ja võetava riski suuruse hindamise poliitika läbivaatamisega.

Siiri Oviir (ALDE), kirjalikult. – (ET) Alates 1994. aastast on ühenduse eeskirjadega tagatud, et kõikides liikmesriikides on hoiuste tagamise süsteem juhaks, kui mõni pank peaks pankrotistuma ning fikseeritud ka hoiuste tagamise minimaalne ulatus, mis on 20 000 eurot. Kahjuks on juba täna ühe EL elaniku kohta keskmine hoiuse maht 30 000 eurot, mis näitab üldist vajadust hoiuste tagamise miinimumi suurendamiseks.

Igati tervitav on Euroopa Nõukogu 7. oktoobri 2008 otsus, kus liikmesriigid tulenevalt ülemaailmsest finantskriisist otsustasid erakorraliselt tagada eraisikute hoiuseid ühe aasta jooksul vähemalt 50 000 euro ulatuses. Nüüdne Euroopa Komisjoni poolne algatus aitab selle viia ka EL seadusandlusesse, mis aitab säilitada EL hoiustajate usaldust Euroopa finantsturgude vastu.

Tulenevalt Komisjoni ettepanekutest on 2009. aasta lõpuks plaanis viia hoiuste tagamise minimaalne ulatus EL-s koguni 100 000 euroni, mis hoiustajate kohapealt on igati tervitav!

Kuid samas peaks komisjon kindlasti arvestama hoiuste piiri tõstmisel ka liikmesriikide reaalsete võimalustega, et vältida olukordi, kus hoiuste tagamise piiri tõstmisest kujuneb nn. võidujooks, millega võidakse tekitada vaesemate liikmesriikide puhul olukord, kus neil puuduvad vahendid sätestatu tagamiseks ja kannatajateks võivad hiljem osutuda need samad lihtsad hoiustajad.

Kuna EL finantsturud on omavahel vägagi põimunud, siis toetan raportööri ja kutsun samuti Komisjoni ja Nõukogu parandama piiriülese koostöö kohustust ning planeerima enam konkreetsemaid meetmeid, mis aitavad vajadusel tagada parema koostöö liikmesriikide vahel kriisiolukorras.

22. Järgmise istungi päevakord (vt protokoll)

23. Istungi lõpp

(Istung lõppes kell 23.25)